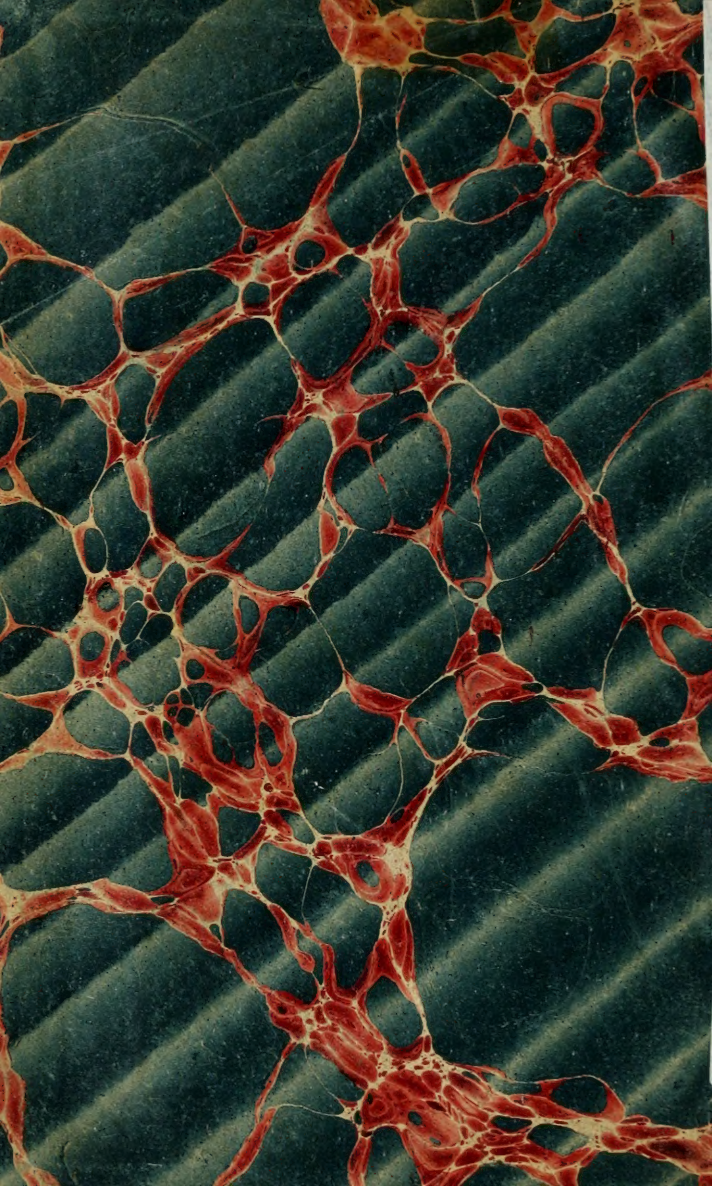

UTL AT DOWNSVIEW
D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 10 11 05 06 003 3

کائنات

کتبخانهٔ تاریخ

برنجی قسم

اوروپا

« برنجی قسمك اون برنجی جلدی »

پورتغال

محرری

ا[illegible] مدحت

« ترجمان حقیقت » تفرقه اوله‌رق درج و نشر اولندقدن صکره آیریجه کتاب اوله‌رق طبع اولنمشدر

استانبول
۱۲۹۸

﴿ پورتغال ﴾

اليوم هولاندا ايله بلچيقا دولتلری بشقه بشقه بر دولت مستقله اولدقلری حالده بونلرك يكديكرندن شو افتراق واستقلاللری هنوز پك يكی برشی اولمقدن ناشی مورخلر بو ايكی مملكتی « په يی با» نامی التنده برلشديره‌رك ايكيسنه برتاريخ يازدقلری كبی بعض مورخلر اسپانيا شبه جزيره‌سنی دخی يكپاره براولكا اتخاذايدرك يالكز برتاريخ يازوب پورتغال دولتنی نوعا براسپانيا ولايتی حكمنده كوسترلرايسه‌ده پورتغالك اسپانيايه محكوميت ومنسوبيتی بالنسبه پك آز برزمانه مخصوص اولوب اندن ماعدا عصرلرجه مدت ايچون پورتغال كنديسنی تاريخ عمومی‌يه باشلی باشنه طانتديرمش اولديغندن بز بوراده اولكای مذكورك شو تفردينه رعايةً احوال تاريخيه‌سنی مستقل برجلدده اجمال ايده‌جكز .

برده مقدمه‌جکمزده شونی دخی اخطار ایده‌لم‌که
جغرافیا کتابلریمزك همان کافه‌سنده بو مملکتك اسمی
«پورتکیز»دیو قید وتحریر اولنمقده‌ایسه‌ده بوصورت
یاکلش بر تسمیه‌در . «فرانسه» و «فرانسز»
دینلدیکی و یاخود «انکلتره» و «انکلیز» تعبیر
اولندیغی زمان بو ایکی لفظلرك ارەسنده حکماً نه‌فرق
وارایسه «پورتغال» و «پورتکیز» لفظلری ارەسنده
دخی او فرق واردر . یعنی «پورتغال» اوقطعه‌نك
اسمی اولوب «پورتکیز» ایسه قطعهٔ مذکوره‌یه
منسوب اولان بر آدم و یاخود برشیئی افاده ایدر .
نصلکه «انکلتره» بر قطعه‌نك اسمی اولوب
«انکلیز» دخی اوقطعه‌یه منسوبیت بیان ایلر .

بعض اسکی مؤلفلرك دخی «پورتغال»یرینه «پور-
تقال» یازمش اولدقلری و بوکا دخی عادتا او مشهور
میوه معناسنی ویردکلری دخی کورلمشدر . ظن
اولنورکه بونلر پورتقال دینلان میوه‌نك عن اصل
او مملکتدن انتشار ایلمش اولمسی اعتقادیله بویله
یازارلر . حالبوکه «پورتغال» لفظنك مشتق اولدیغی
شی بویله بر میوه معناسنه اولان برلفظ دخی دکلدر .

بوکلمه « پورت » و « غال » لفظلرندن مرکب اولوب برنجیسی « لیمان » معناسنه کلدیکی و ایکنجیسی دخی بر ملت قدیمه نك اسمی اولدیغی جهتله « غال لیمانی » معناسنه اوله‌رق اورایه « پورتغال » تسمیه اولنمشدر .

(پورتغالك اجمال احوال جغرافیه‌سی)

پورتغال اولکاسی جغرافیون نزدنده اوروپا حکومات جنوبیه‌سنك غربدن شرقه طوغری تعداد ایتمك صره‌سیله برنجیسی عد اولنور . اوروپا قطعه‌سنك جنوب غربی کوشه‌سنی تشکیل ایلیان اسپانیا شبه جزیره‌سنك تابری طرفنده واقع برکوچك اولکادرکه شمال وشرق طرفلرندن اسپانیا اولکاسی وجنوب وغرب جهتلرندن دخی اطلاس دکزی ایله محدود ومحاطدر . بو اولکا ۳۷دن قرق ایکی درجه عرض شمالی اره‌سنده واقع اولمغله اناطولی واستانبول کبی غایت معتدل ولطیف اولوب لیمون وزیتون وسائر بومقوله ممالك معتدله یه مخصوص نازك میوه‌لر یتشدیرمکه دخی قابلیت عظیمه‌سی واردر . قطعه شمالدن جنوبه طوغری طولانی برشکلده اولوب طولی ٥٧٦ کیلومترو اولدیغی حالده عرضی انجق ١٦٨

کیلومترودر . نفوس موجوده‌سی دخی درت ملیونی
تجاوز ایدر . شو قدرکه پورتغـال دولتنك تکمیل
ممالك ونفوسی یالکز بوندنده عبارت دکلدر . اطلاس
دکزنده واقع آثور ومادر اطـه‌لری وافریقـاده واقع
یشیل برون وقونغووسن توماس اطه‌سی وموزامبیق
قپودانلغی وآسیاده واقع دییوودامان‌وغوآوماقانوکبی
اوروپا خارجنـده دخی بر چوق مستملکاتی واردرکه
بونلرده مجموع نفوسی‌اوچ ملیونی تجاوز ایلدیکندن
پورتغال‌دولتنك عموم‌نفوسی یدی‌ملیوندن متجاوزدر .
سطح اراضی پورتغالده غایت طاغلـق اولوب
اووه‌لق محللر بالنسبه پك آزدر . منبعلری اسپانیاده
اولان مینو و دورو و تاژ و غوادیانا نهرلری پور-
تغال ممالکنه کیره‌رك بحر اطلاسه منصب اولورلر .
بونلردن ماعدا داخل مملکتده پیـدا اوله‌رق کرك بو
درت بیـوك نهرله وکرك دکزه منصب اولان دها بر
طاقم دره‌لر واردر . اشبو نهر و دره‌لرك اروا و اسقا
ایلدکلری محللر هوانك دخی زراعتجه لزومی اولدیغی
وجهله حرارتندن طولایی غایت منبت و محصـولدار
ایسه‌لرده پورتکیزلر زراعتـده ترقی ایده‌مامش اولد-

قلرندن طبیعت موقعیـه‌لرندن لایق وجهله استفـاده
ایده‌مزلر . مع هذا پورتو و ستوبال و قارقاولوس
دیه اوروپانك و بلکه دنیانك هرطرفنده نامدار اولان
پورتغال شرابی پورتکیزلرك باشلیجه سرمایهٔ تجارتلری
اولمش و زیتـون و انجیر و پورتقـال ولیمون و بال
محصوللری تا انکلتره‌یه قدر کوتوریلوب کمال رواج
ایله صاتلمقده بولنمشدر .

پورتغـال طاغلرنده التـون وکوموش و تیمور و
قورشون و قلای و آنطیمون و طوز وکورو سـائر
معـادن پك چوق ایسـه‌ده بونلر پك فنا ایشلتلمکده
اولدقلرندن پورتکیزلر معادن مذکوره محصولاتیله
تجارت ملیـه‌لرینی پك ده توسـیع ایده‌مزلر . یالکز
قیاطوزلرینی بعض ممالك متجاوره‌یه کثرتلیجه اوله‌رق
اخراج ایدرلر . بومملکتك چوبانلری قره‌صغر حیوا-
ناتنـه اوقـدر اعتبار ایتمیـوب اکثریا « مرینوس »
دینلان نوعدن کایتلی قویون بسیلرلر . اوراده غایت
اعـلا قاطرلر دخی یتیشـوب اسپانیا وفرانسه وفاس
طرفلرینه نقل رفروخت اولنور . صنایع عادیه اول
قدر ترقی ایده‌مامشدر . صنعت نسجیه وزجاجیه ایله

تیمورجیلك بالنسبه براز ترقیده اولوب انلردخی انجق
احتیاجات داخلیه یی تسویه ایده بیله جك درجه ده در ·
یالکز چوقولاتو اعمالی براز شهرت المشدر ·

ایمدی زراعت وچوبانلق و صنعتجه پورتکیزلرك
فقدان ترقیلری کندیلرینی اکثریتله کمیجیلکه و با-
لقجیلغه سوق ایتمش ایسه ده بو یوزدن حاصل اولان
تجارتك ده اك بیوك تمتعاتندن همان منحصراً کبی بر
صورتله انکلیزلر مستفید اولورلر · زیرا احوال
تاریخیه یی ایضاح ایلدیکمز زمان کوریلوب اکلاشیله-
جغی وجهله بوقطعه ایچه برزمان انکلتره حکومیتی
التنده قالوب انکلیزلر اوراسنی عادتا کندی مستملکات
خارجیه لرندن بریسی ایمش کبی اداره ایتمشلردر ·

بو دولت بر قانون اساسی یه تبعیتله حکومت
مشروطه صورتنده اداره اولنور ایسه ده براً اولسون
بحراً اولسون شوکت عسکریه سی کندی وسعت
اراضی ومقدار نفوسنه متناسب دکلدر · ممالك مذ-
کوره ده اغلبیت اوزره حکم سورن مذهب قاتولیك
مذهبی اولوب نصرانیتك مذاهب سائره سی اوراده
هیچ یوق دینله جك درجه ده در · برمقداردخی یهودی

وار ایسه ده یالکز کلیاً محو ایده‌مدکلری بونلر حقنده بر نعمت اولمق اوزره جغرافیا کتابلرنده دائما باشلرینه قاقیلور .

(پورتغالك تقسیمات تاریخیه‌سی)

وقوعاتك انقطاع ایلدیکی باشلیجه زمانلردن پورتغال تاریخنك بابلری و فصللری ایچون تقسیمات اساسیه یاپمق لازم کلدیکی زمان بو اولکانك تاریخنی درت بابه تقسیم ایلمك اقتضا ایدرکه برنجی باب پورتغالك تاریخ نظرنده طانمغه باشلادیغی زماندن بدأ ایله ۱۱۳۹ سنه‌سنده ایلك استقلالنی قازاندیغی زمانه قدر اولان وقوعاتی جامع اولور . ایکنجی باب مذکور ۱۱۳۹ سنه‌سندن بدأ ایله ۱۵۸۰ سنهٔ میلادیه‌سنه قدر ممالك مذکوره‌نك کشفیات بحریه‌جه صورت ترقیاتنی حکایه ایدر . اوچنجی باب دخی ۱۵۸۰ سنهٔ میلادیه‌سندن ۱۸۲۰ سنه‌سنه قدر پورتغالك اسپانیا و فرانسه وانکلتره مثللو برطاقم دولتلره محکوم اولدیغی زمانلرك وقوعاتنی متضمن اولور . دردنجی باب ایسه مذکور اولکانك احوال اخیرهٔ تاریخیه‌سنی مبین اولور .

ذکر اولنان ابواب اربعه‌یی فصلاره تقسیم ایتمك

لازم کلنجه : برنجی بابی اوچ فصله تقسیم ایتمك اقتضا ایلرکه برنجی فصلده، پورتغالك تاریخ نظرنده طانمغه باشلادیغی زماندن بدأ ایله میلادك ۱٤۰ سنهٔ مقدمنده روماليلر طرفندن فتح اولنديغی زمانه قدر احوال تاريخيه‌سی ذکر اولنور . ایکنجی فصلده ذکر اولنان ۱٤۰ سنهٔ مقدمندن باشلایه‌رق عربلرك تاریخ استیلاسی اولان ۷۱۱ سنهٔ میلادیه‌سنه قدر کذران ایلین احوال حکایه ایدیلور . اوچنجی فصلده ایسه مذکور ۷۱۱ سنه‌سندن بدأ ایله ۱۱۳۹ سنهٔ میلادیه‌سنده پورتغالك ايالت استقلالنی استحصال ایلدیکی زمانه قدر اولان وقوعاتی اجمال اولنور .

ایکنجی باب درت فصله تقسیم ایدیله‌رك برنجی فصلنده ۱۱۳۹ سنه‌سندن ۱۲۵۳ سنه‌سنه قدر پورتغالك اوروپا قطعه‌سنجه اطراف وجوارندن توسیع حدود ایلدیکی ذکر اولنوب ایکنجی فصلنده ۱۲۵۳ سنه‌سندن ۱۳۸۳ سنه‌سنه قدر ايالت خاندان اصلینك بقیهٔ مدتنده کوریلان ترقیات خبرویریلور . پورتغالك اصل الك پارلاق دور کشفیات بحریه‌سی مدتنی حاوی اولان اوچنجی فصل ۱۳۸۳دن ۱۵۳۱ سنه‌سنه قدر

دوام ایلیوب دردنجی فصلده دخی ١٥٣١ دن ١٥٨٠
سنه سنه قدر پورتغالك محکومیت سریعه سی مقدماتی
حکایه قلنور .

اوچنجی باب اوچ فصله تقسیم اولنه رق برنجی
فصلده ١٥٨٠ سنه سندن ١٦٤٠ سنه سنه قدر پورتغالك
اسپانیا دولتنه مدت محکومیتی وایکنجی فصلده ممالك
مذکوره نك ١٦٤٠ دن ١٧٠٣ سنه سنه قدر اعادهٔ
استقلال ایله برابر فرانسه یه محکومیتی واوچنجی
فصلنده ١٧٠٣ دن ١٨٢٠ سنه سنه قدر انکلتره یه مدت
محکومیتی حوادثی اجمال قلنور .

دردنجی باب دخی اوچ فصله تقسیم اولنه رق
برنجی فصلده پورتغالك کندی استقلال قدیمنی استرداد
ایچون قیام واختلالی ذکر اولنورکه ١٨٢٠ دن ١٨٢٦
سنه سنه قدردر . ایکنجی فصلده قانون اساسی منا-
زعاتی حکایه ایدیلورکه بودخی ١٨٢٦ دن ١٨٥٢
سنه سنه قدر دوام ایلر . اوچنجی فصل دخی ذکر
اولنان ١٨٥٢ سنه سندن بو زمانلره قدر پورتغالك
احوال اخیرهٔ تاریخیه سنی مبین ومتضمن اولور .

✿ برنجی باب ✿

مبدأدن ایالت استقلاله قدر

عن ٠٠٠ الی ١١٣٩

(برنجی فصل)

روماليلرك فتحنه قدر

عن ٠٠٠ الی ١٤٠ مقدم میلاد

تفصیل ــ پورتغالده الیوم مشاهده وتدقیق اولنان آثار قدیمه خرابه‌لرندن اکلاشلدیغنه کوره بو مملکتده ایلك پیدا اولان اهالینك « سلت » قوم قدیمندن اولدقلری حکم اولنور . سلت دینلان قوم‌ك براسمی دخی « غال » اولوب غاللر قدیم فرانسه اهالیسنی تشکیل ایلیان اوچ نوع باشلیجه قوملرك بریسی اولمغله بونلرك موردلریله باربارلق زمانلرنده‌کی احوال وصورت معیشتلری فرانسه تاریخنك برنجی بابنك برنجی فصلنده ایضاح ایدلمش اولمغله اورایه مراجعت بیورلمسی لازم کلور .

روماليلر دور فتوحات جهانکیرانه‌لرینه کیردکلری زمان الك اول تاژ ودورو نهرلری ارەسنده‌کی سلتلره تصادف ایتمشلردرکه بونلر « لوزیتانی » اسمیله

ياد اولنورلر ايدی . تاريخك اهالئ مذكوره‌يی طا-
نيمسی دخی روماليلرك انلرله تلاقی ايلدكاری زمان يعنی
ميلاددن ١٩٥ سنه مقدم واقع اولمشدر . سنهٔ مذكو-
ره‌ده رومالولر بونلر اوزرينه هجـوم ايدرك اليوم
« آلقوله‌ئا » تسميه اولنديغی حالده اوزمانلر « ايليپا »
تسميه اولنان محلده لوزيتانيلری مغلوب ايلمشلردر .
انجق باربارلق حالنده بولنان ملتلر اويله ايلك مغلو-
بيتلری اوزرينه دشمن غالبك اسـارت ورعيتنی قبول
ايده‌مدكلرندن رومالولرك اشبو ايلك غلبه‌سی اوزرينه
لوزيتانيلر جوارده بولنان « واقسـه‌ئن » وسائر اقوام
ايله عظيم برهيئت اتحاد وجوده كتوره‌رك رومالولره
قارشو محاربه ومدافعه ومقـاومته تشمير ساق اهتمام
ايلديلر . بومحاربه‌لر ١٩٠ سنهٔ ميلاديه‌سندن ١٧٨
سنهٔ ميلاديه‌سنه‌دكين اون ايكی اون اوچ سـنه قدر
دوام ايليوب سلت وحشيلر بعض بعض روما اردو-
لری اوزرينه اول قدر شدتلی هجوملر كوسترمشلردركه
رومالولر دوچار اولدقلری مغلوبيتلر اوزرينه عادتا بو-
نلردن ال چكه‌رك رجعت ايلمش اولسه‌لر ايدی بوزما-
نه كوره معيوب عد اولنه‌مزلر ايدی . فقط رومالولر

نزدنده بر محلك فتح واستيلاسنده نه قدر مغلوبيت كو-
ريلور ايسه عيب صايلميوب نهايت محل مذكور فتح
ايدلديكى زمان واقع اولان مغلوبيتلرك كافه سى برد
غالبيت ايمشجه سنه ياد ايدلديكى حالده بالعكس محل
مطلوبك فتح واستيلاسندن مأيوس اولوبده عودت
ايدلديكى صورتده اوزمانه قدر نائل اولدقلرى غلبات
دخى مغلوبيت عد اولنديغندن ارباب قيام ومقاومت
نه قدر عناد واصرار ايلشلر ايسه رومالولر دخى هجوم
ومحاصره وتضييقده اول قدر ثبات ودوام كوسترەرك
نهايت روما عساكرى ممالك مذكورەنك الڭ مهم مواقع
عسكريه سنى ضبط ولوزيتانيلرى طرف طرف عسكرى
قوردونى التنده ادخال ايتمكله اوراسى روما ملكنه
ضم ايدلمش اولدى .

معهذا اهالىٔ وحشيه يه روما اسارتنه كنديلرينى
الشديره مديلر . اون اوچ سنه دوام ايليان محاربه لرك
يورغونلغنى چيقارمق ايچون يكرمى سنه قدر سكونت
واستراحتدن صكره ميلادك ١٥٣ سنهٔ مقدمنده تكرار
سلاحه صارلديلر . اكر بو دفعه كى قياملرنده رومالولر
اللرينه كچن وحشيلرك كافه سنى قليجدن كچيرەك كبى

برتدبیرشدیده مراجعت ایتمیوب ده وحشیلر ایله ائتلا ـ
فجویانه برحرکت ایتمش اولسه ایدیلر « ویریات» کبی
برجنکاورلك صولك درجه یه قدر شدتنی تحریك ایلیه رك
بوعصیانك رومالولر ایچون نیجه قانلی مغلوبیتلره سبب
اوله میه جغی مؤخراً ایدیلان تجارب ایله اکلاشلمشدر ۰
زیرا ملل وحشیه شدتدن زیاده طاتلیلغه مغلوب اوله رق
اصل طاتلیلقله اسارت بیوندیریغنه الشدقلرینی صکره ـ
لری رومالولر پك اعلا اوکرنمشلر ایدی ۰

اشبو ویریات رومالولرك مشهور قارتاجلی آنیبال
واناطولیلی میتریداتدن صکره الك دهشتلی بردشمنی عد
اولنورکه مرقوم عن اصل برچوبان ایکن آوجیلغه
سلوك ایلمش اولدیغی حالده همشهریلرینك رومالولر
علیهنه قیاملرینی کورنجه سباع وحشیه علیهنده استعمال
ایتمکده بولندیغی اسلحه سنی رومالولر اوزرینه چویر ـ
مشیدی ۰ اوزمان روماقوماندانی بولنان سولپلیسیوس
غالبانك عموماً قلیجدن کچیرلمسنی امر ایلدیکی
لوزیتانیلر میاننده اشبو ویریات دخی داخل ایکن مرقوم
نصلسه بر قولاینی بوله رق جلاد النـدن قورتلمش
وطاغه فرار ایلمش ایدی ۰ اندن صکره آوجیلغی

حیدودلغه تحویل ایدرك نره‌ده برروما‌لی کوردی ایسه
امان ویرمیوب اولدورمکه باشلادیغندن وشو عزم
انتقامجویانه‌سی همشهریلری نزدنده معلوم وفوق الحد
جسارت ودرایتی دخی مشهود اولنجه هرطرفدن بر
چوق آدملر مرقومك باشنه طوپلانه‌رق ارتق فرقه‌سی
بیود کجه بیومش واو نسبتده اوله‌رق جرأتی وروما‌لیلر
اوزرینه تسلطی دخی آرتمشدر ٠ ویتلیوس نام روما
سرداری ١٤٩ سنهٔ مقدمنده قوهٔ کافیه ایله مرقوم
ویریات اوزرینه هجوم ایلدیکی زمان ویریاتك باشنده
بولنان فرقه سردار مرقومی فنا حالده پریشان ایلدیکی
کبی برسنه صکره یعنی ١٤٨ سنهٔ مقدمنده دها زیاده
قوتله مأمور اولان پلوتیوس نام سردار دخی مغلوب
وپریشان اولمش واوچنجی دفعه اوله‌رق ١٤٧ سنهٔ
مقدمنده دها زیاده قوتله هجوم ایلیان قلودییوس
اونیمانوس دخی بوزولدیغی کبی ١٤٦ تاریخنده کمال
شدتله هجوم ایلیان نژیدییوس فیکیلوس دخی مغلوب
وپریشان اولمقدن بشقه بر نتیجه کوره‌مامشدر ٠

ایمدی ویریات بویله درت سنه ظرفنده رومانك
درت سردارینی یکدیکری آردی صره مغلوب و پر-

يشان ايدنجه ارتق روما جمهوريتى بو حريف ايله باشه چيقيله ميه جغنى ا كلايه رق كنديسنى بر اوستالقله اله كچيرمك ايچون مصالحه واتفاق تكليف ايلش ايسه ده ويريات اويله مصالحه واتفاق نلان طانيميوب بو دفعه تعرضى مهاجماته باشلامغله ١٤٤ سنهٔ مقدمنده قابيوس آميليانوس اسمنده ديكر برسردار اشقيانك مقدارينه كوره ايكى اوچ قات قوتله مهاجميه باشلامشدر . بو دفعه ويريات هر نه قدر مغلوب ومنهزم اولمش ايديسه ده ينه رومالولرك النه يقايى ويرميوب طاغلره فرار ايلدكدن وشمديكى اسپانيا ايچرولرينه طوغرى تيبر وسلت اقوامنى دخى رومالولر عليهنه تحريك ايتدكدن صكره تكرار روما سردارلرى اوزرينه مهاجماته باشلامش وحتى ١٤١ سنه سنده روما عسا كرى هر طرفجه مغلوب اولمغله قابيوس ماقسيموس سرويليانوس نام روما قونسولنى برمعاهدهٔ مغلوبانه يه وضع امضايه قدر مجبور ايلمشدر .

رومالیلر شو عار مغلوبيتى بر درلو هضم ايده مدكلرندن وفقط ناموسكارانه بر انتقامه دخى مقتدر اوله مدقلرندن برسنه صكره نقض عهد ايدرك بلاخبر وهلهٔ

ویریاتك اوزرینه هجوم ایتملریله اگرچه ویریات درحال جمع ایده بیلدیکی افراد ایله رومالولره تکرار مقاومته ابتدار ایتمش ایدیسه ده روما جنرالی اوجه اقچه قوتیله ویریاتك رفقاسندن ایکی آدمی اله آلمش بولندیغندن ویریات چادرنده اوتورر ایکن بو ایکی آدم دوست ورفیق صفتیله یانه کلوب همان اوزرینه هجوم ایتمشلر وبیچارهنك بوغازینی قویون کبی بوغازلامشلردر . بوحالده دخی لوزیتانیلر رومالیلره تسلیم اولمیوب برقاچ سنه دها دشمنه مقاومتده قصور ایتمدیلر ایسه ده رئیسلری ویریات یرینه قویهجق آدم بولهمدقلرندن میلادك ١٣٧ سنهٔ مقدمنده کاملاً روما رعیتی آلتنه کیردیلر .

(ایکنجی فصل)

عربلرك استیلاسنه قدر

عن ١٣٧ مقدم الی ٧١١

تفصیل — مورخلر میلادك ١٤٠ سنهٔ مقدمنده ویریاتك قتلنی لوزیتانیلر ایچون روما رعیتنك مبدئی عد ایدرلر ایسه ده اندن صکره اوچ سنه قدر دها اهالئ مرقومه رومایه مقاومت شدیده ایله مقاومت ایتمش اولدقلری کبی دها صکرهلری ده انقیاد واطاعت کامله

یوزی کوسترمامشدر . هله روما جنراللرندن اولوب
اصل تفصیل وایضاحاتی ایلروده مبحث مخصوصنده
ایراد اولنه جغی اوزره بر طاقم انقلابات سیاسیه نتیجه‌-
سنده منفی کبی برصورتله لوزیتانیا ولایتنه کوندرلمش
اولان سرتوریوس میلادك ٨٠ سنهٔ مقدمنده اشبو
لوزیتانیلر نزدینه التجا ایلدیکی و کندیسنك نصل بر
جنك قهرمانی آدم اولدیغنی واکر روما تحکمندن
قورتیلورلر ایسه اوممالکتلری نه درجه احرارانه بر
صورتده اداره ایلیه جکنی اهالئ مرقومه‌یه تفهیم
وتأمین ایلدیکی زمان سلت اقوامی کافة وکاملا دومی
الیه سرتوریوسك اطرافنی المشلر وانك قوماندا سیله
بتکرار روما علیهنه رفع لوای عصیان ایلمشلر ایدی .
بو دفعه دخی اوزرلرینه کلان روما سردارلرینی طرف
طرف مغلوب ایدرك سرتوریوس بونلره روما جمهو-
ریتی طرزنده حقیقة پك منتظم واحرارانه بر حکومت
تشکیل ایلمش ایسه‌ده رومالولر غلبه ایده‌مدکاری دشمن
علیهنده صولئ چاره‌لری اولان سوء قصد تدبیرینه بو دفعه
دخی مراجعت ایلیه‌رك بیچاره سرتوریوسی ینه
کندی ضابطلرندن اوله‌رق اقچه قوتیله اله الدقلری

براخچق وغدار حریف واسطه‌سیله اعدام ایتدیرمشلر واهالئ باغیه‌یی تکرار تأدیبه اندن صکره قدرتیاب اولمشلردر .

ایشته شو مغلوبیتدن صکره ارتق لوزیتانیلرك بللی باشلی بر مظفریت حربیه‌لری کوریله‌میه‌رك روماليلر بونلرك مملکتلرینی « لوزیتانیا ولایتی » نامیله طوغریدن طوغری‌یه اداره‌یه باشلادیلرکه شواداره عصرلرجه مدت دوام ایدرك تا رومای غربی حکومتنك شمال باربارلری یدنده عاجز قالدیغی زمان پورتغال الکاسی دخی روما حکمندن چیقمش ایسه‌ده اندن صکره دها بشقه بر طاقم مستولیلرك حکمی التنه کیرمشدر . شویله که :

الك اول برصورت جدیده‌ده اوله‌رق پورتغال مما- لکنه منتشر اولان باربارلر واندال وآلن وسوئه‌ولر اولوب فرانسه تاریخنده ۳۰ نومرولی صحیفه‌دن بدأ ایله صحایف آتیهٔ متتابعه‌یی اشغال ایلیان « فرانقلر » سرلوحه‌لی بند مخصوصده فرانسه‌یه اولان جهت تعلقی ایضاح قلندیغی وممالك سائره‌یه اولان جهات تعلقی دخی سائر جلدلرك برنجی بابلرنده واقتضا ایلیان

فصللرنده کوسترلدیکی اوزره اقوام ثلثهٔ مذکوره بالاتفاق فرانسه‌یی چکنه‌یوب بشنجی عصر میلادینک ابتدالرنده اسپانیایه کیردکلری زمان ذاتاً فرانسه و ایتالیا جهتلرنجه دخی کرك بونلرك وکرك فرانق وسائر عنوانلر ایله بنام اولان بار بارلرك تعرضاتنه مقاومتدن عاجز قالان روما حکومتی پورتغال کبی براوزاق مملکتی بونلردن اصلا مدافعه‌یه مقتدر اوله‌مامشدر.

اقوام ثلثهٔ مذکوره میاننده اڭ زیاده نفوس وقوتده اولان واندال قومی اولوب بونلر مستقلا برولایت برده حکومت قوره‌رق کندی نامرینه منسوباً «واندالوسیا» تسمیه ایتمشلردرکه مؤخراً واوك خذفیله اورایه «آندالوسیا» وعربلر طرفندن دخی «اندلس» تسمیه اولنمشدر. انجق بریکرمی‌سنه قدر اقامتدن صکره اقوام مذکوره میاننده نفاق ظهور ایدرك سوئه‌ولر بونلرله محاربه‌یه قیام ایلدکلرندن و ویزیغوت طائفه‌سی دخی بریاندن تضییقه باشلادیغندن واندالر اورالرده یالکز برنامرینی براقوب چکلمشلر کیتمشلر وسوئه‌ولر دها برزمان پورتغال ممالکنك قسم اغلبنده حاکم قالمشلردر.

واندالرك اسپانیا وپورتغالدن اخراجی امرنده

صونه‌ولره یاردم ایلدکاری بالاده‌کی فقره‌ده بیان اولنان ویزیغوتلر عن اصل روسیه‌نك جنوب طرفلرنده توره‌دکاری حالده المانیا واستانبول وایتالیا وفرانسه جهتلرینی صورت جولانی شمدی‌یه‌قدر برقاچ جلدده صره‌سی کلدکجه اخبار وایضاح ایدلمش اولان طائفهٔ عظیمه اولوب بونلر فرانسه‌نك جنوب طرفلریله اسپانیانك شمال جهتلرنده صولك حکومت مستقره‌لرینی قوردقلری زمان (فرانسه ٠ ص٣٥م) اسپانیایه طوغری یواش یواش ایلروله‌مکه باشلادیلر و٤٨٤ سنه‌سنه‌قدر بتون اسپانیایی وبومیانده پورتغالی‌دخی فتح ایدرك شمدیکی اسپانیا وپورتغال اولکارینك تمامیله فرانسه‌نك جنوب جهتلرندن برقسمی اوزرنده عظیم بر دولت تأسیس ایلدیلر ٠ اسپانیاده واقع تولد شهری بونلرك پای‌تختی اولمشیدی ٠ ایشته جنوب جهتندن اهل اسلام اولا طارق بن زیاد ومتعاقباً موسی بن نصیرك قومانداسیله اندلسی فتح واستیلا ایدنجه‌یه یعنی ٧١١ سنهٔ میلادیه‌سنه‌قدر اسپانیا وپورتغال اوزرنده اشبو ویزیغوتلرك تسلط وحکومتی دوام ایلمشدر ٠

مذکوره یه تحصن ایدن افراد دخی ارتق صوك قوت
مأیوسانه‌لریله عربلره مقاومتدن کیرو طورمدقلری
ایچون رایت غالبیت اهل اسلامك کیرمدیکی وعربلرك
تحت اشغال واستیلایه المدقلری بر یالکز اوراسی
اوله‌رق مؤخراً پورتغالك تخم استقلالی‌ده اورایه
اکیلمش واورادن نشو ونما بولان شجرهٔ جدیدهٔ
ملیت وحکومت یالکز شمدیکی اولکایه دکل آفریقا
وآسیا وآمریقا قطعه‌لرنده واقع ممالك بعیده‌یه قدر
قول آتوب اوزانمش ایدی . پورتغال تاریخنك
بوقسمنه مقدمه اتخاذ اولنه بیله‌جك اولان ایلك
استقلالك صورت حصولی بروجه آتی ایضاح
اولنور :

اوفاجق برایالتجکدن عبارت اولمق اوزره عرب
استیلاسنه مقاومت کوسترمش اولان اشبو پورتغال
سنکستانی عربلرك اورادن دستکش هجوم اولملری
اوزرینه برمدت راحت قاله‌رق عقللرینی باشلرینه الد-
قدن و اطراف و جواردن کندیلرینه کوندریلان
مهمات ایله کندیلکلرندن کلان برچوق کوکالیلر بونلرك
قوتلرینی وجرأتلرینی آرتدیردقدن صکره پورتکیزلر

بتکرار اندلس حکومت اسلامیه‌سی اوزرینه صالدیر-
مغه باشلامشلر ایدی . بریاندن اسپانیا قراللری اهل
اسلامه مقاومتدن و اکر بر فرصتنی بولورلر ایسه
اسلامی تکرار افریقایه سورمك غیرتندن خالی قالمدقلری
کبی دیکر جهتدن دخی حکومت اسلامیه علیهنده بر
مشغولیت دائمه اولمق اوزره پورتکیزلره معاونت
ایتمکده بولندقلریله بونلر فرصت بولدقجه حکومت اسلا-
میه‌یه تعرض و مغلوب اولدقجه ینه جبال منیعه‌لرینه
تحصن ایتمك اوزره مدت مدیده اوغراشوب کتمکده
ایدیلر . شو حالده پورتکیزلر برزمان اوستریایه
مقاومت ایدن اسویچره‌لیلر ویاخود زمانمزده دولت
علیه‌یه مقاومت ایدن قره‌طاغلیلر صورتنی المشلر ایکن
اون برنجی عصر میلادك اواخرینه طوغری هانری‌ده
بورغونیا اسمنده بر توروودی بونلرك ریاستنه کچنه‌رك
عرب حکومتی اوزرینه کمال شدتله مهاجماته باشلامش
ایدی .

بو هانری بورغونیا دوقه‌سی برنجی روبرتك
حفیدی و بناء علیه فرانسه قرالی دیکر روبرتك دخی
حفید زاده‌سی اولوب انجق مملکتندن و فامیلیاسی اوجا-

غنـدن آیریله‌رق هانکی فرصتدن برطریق اسـتفاده
بوله بیلورم دیه سرسریجه‌سنه برخیلی دونوب طولا-
شـدقدن صکره پورتغاله کلمش واوراده عربلره هجوم
ایچون دائما فرصت کوزله‌مکده بولنان برفرقه پورتکیز-
لڭ باشنه چکوب بونلری یکی برهجومه سوق ایلمشیدی .
بوهجومده عربلرڭ اوزمانه قدر هنـوز اول درجه‌سی
کورلمامش اولان بر رجعت مغلوبانه‌یه مجبـور ایدیله
بیلمسی قاسـتیل قرالی بولنـان فردیناندڭ نظر دقت
وتحسیننه مظهراولمغله قرال مومی الیـه هانری‌یه‌معا-
ونةً اقچه وآدم ومهمات وپایه کوندروب نصـارایی
رعیت اسلامیه‌دن قورتارمق خصوصنده نیجه تشو-
یقاتله مرقومی تشـویق ایلمشیدی . بونڭ اوزرینـه
هانری پورتکیزلڭ دخی شوق وغیرتلرینی تزییدایدرڭ
مهاجماتی تکرار ایتمکله عربلرڭ اللرنده بولنان بعض
نقاط مهمه‌یی استرداد واخذ وضبط دخی ایلمسیله ارتق
صیت وشهرتی جواری طوتمش وهرکس عربلری
سبته بوغازندن اوته طرفه آفریقا ساحلنه تکرار سو-
ره‌جك برقهرمان وار ایسـه اوده هانریدن عبـارت
اولدیغنی حکم ایتمکه باشلامشدر .

عربلردن نزع اولنان محللر پورتغالك حدودینی
براز توسیع ایلدیکی زمان وقتیله اورالردن چیقوب
ایچرو طرفلره چکلمش اولان اهالی تکرار کلوب
یرلشه رك بناءعلیه هانرینك قوتی اپیجه آرتمش بولند .
یعنی کبی فردیناندن صکره قاستیل قرالی التنجی الفونس
دخی هانری یه مظاهرت ایدرك حتی عربلره بر کوزل
غلبه چالہ بیلور ایسه کندیسنك ولد زناسی بولنان
برقزی عقد وتزویج ایده جکنی دخی وعد ایتمش اولمسیله
بو غیرت اوزرینه یا اولمك ویاخود کندیسنه شانلی
برموقع تعیین ایلمك عزمی هانری ایچون پك قطعی بر
عزم اولمشیدی . ایمدی میلادك ۱۰۹۵ سنه سنه
قدر هانری کیجه کوندوز عربلره قارشو هجوم ومحا -
ربه دن قالی قالمیوب واقعا پك چوق مغلوبیتلره دوچار
اولمش ایسه ده بریاندن قاستیل وسائر طرفلرك یتشدیر -
دیکی امداد ومعاونت مرقومك قوتنی تجدید ایلدیکی
کبی دیکر طرفدن مواقعك متانتی وعربلر میانده حاصل
اولمغه باشلایان پولتیقه مخالفتی دخی هب مرقومه مسا -
عد اوله رق حقیقة برخیلی اراضی ومواقعی استرداد
واستیلا ایده بیلمشدر .

هانرینك بوخدمتلرینه مکافاة قاستیل قرالی التنجی الفونس ذکراولنان ۱۰۹۵ سنهٔ میلادیه سنده ولد زناسی اولان قزی مرقومه ویردیکی کبی « قونت صوورن » عنوانی دخی ویرمشدر . بواثرك بعض جزؤلرنده ویریلان ایضاحاتدن « قونت » دینلان شیئك برقرال طرفندن بر ولایتده حکومت سورن سنیور دیمك اولدیغی اکلاشلمش اولوب انجق بومقوله سنیورلر هرحالده منسوب اولدقلری قرال نامنه اجرای حکومت ایدرلر ایکن الفونس اشبو هانری یه برده « صوورن » عنوانی ضم ایتمشدرکه بولفظ « حکمدار » معناسنه اولمسیله هانرینك پورتکیز قونتلغنده اویله سائر قونتلره قیاس اولنه جق صورتده دکل بلکه بالفعل برحکمدار کبی حکومته نصب اولندیغی اکلاشیلور .

شوقدرکه جمهور مورخین بوصورتله حصوله کلان استقلالی پورتغال ایچون ایلك استقلال عدایتمزلر بواستقلالی ۱۱۳۹ سنهٔ میلادیه سندن ودها طوغریسی ۱۱٤۳ سنه سندن بدأ ایدرلر ایسه ده بز بوراده اولکی تاریخی ترجیح ایلدك . هانری ده بورغونیانك قونتلغی

تاریخی اولان ١٠٩٥ سنه‌سی ایله تاریخ استقلال اولان ١١٣٩ سنه‌سی اره‌سنده‌کی یاریم عصرلق قدر وقوعاته کلنجه :

هانری‌ده بورغونیا قاستیل قرالنه صهریت پیدا ایلدکدن وقونت صووه‌رن عنوانه نائل اولدقدن صکره برقاتدها تزیید قوت ایلیه‌رك حکومت اسلامیه علیهنده‌کی مهاجمه ومحاربه‌لرینه اولکیدن زیاده قوت وشدت ویرمشیدی . بویله یکیدن تشکله باشلایان بر کوچك حکومت قارشوسنده ارتق اسکیمش انتظامنی غیب ایتمش بربیوك حکومت سنه‌دن سنه‌یه ضعفده آرتمقده اولورسه حکومت صغیرهٔ جدیده‌نك برسرعت فوق العاده ایله ترقی ایلیه‌جکی صحایف تواریخده نیجه امثالیله معلومدر . ایشته بوحال بعینه پورتغالده دخی کورلمش وباخصوص هانری قونت صووه‌رن اولد- قدن صکره یکی قونتلق ایچون کرچکدن پك عاقلانه ووطن پرورانه قانونلر قویه‌رق بناء علیه آخر عمری اولان ١١١٢ سنه‌سنه قدر دها برچوق یرلری استرداد ایده‌بیلمشدر . حتی مرقومك وفاتی دخی عربلره قارشو محاربه‌ده وآستورغا قصبه‌سنی محاصره‌ده ایکن مقتولا وقوعه کلمشدر .

هانرینك مقتولیتندن صکره یرینه کلان اوغلی برنجی الفونس هنوز اوچ یاشنده بر صبی ایدیسه ده پدرینك رفقاسی اولان اسکی سردارلر اندلس حکومتنه قارشو مهاجمه ده دوامدن کیرو طورمدقلری کبی الفونس دخی سوز اکلامغه باشلادیغی زمان بونلرك سوق ونصایحندن آیرلمامغله پورتغالی پدری زماندن زیاده بیولتوب حتی «فاتح» عنوانی دخی المشدر .

واقعا تاریخ بوزمانلر پورتغال سردارلرینك کوسترد کاری یارارلقلری پك زیاده ثنا ایدر ایسه ده ایلروده تفصیلات مؤلهسی اسپانیا تاریخنده کوریله جکی اوزره بوزمانلر اندلس اوزرنده کی حکومت اسلامیه برچوق اجزای صغیره یه منقسم اوله رق اجزای مذکوره دن برطاقی دیکر برطاقنك علیهنه قیام وشو محاربات فاجعه ده قاستیل ولیون وپورتغال کبی حکومات نصرانیه دن دخی استمداد ایتمکه باشلامش اولمریله ایشته دشمنی اصل مستفید ایلیان شی اهل اسلامك بوتفرقه واختلافندن عبارت اولدیغنی اوروپا مورخلری دخی انکار ایده مامکده درلر .

ایمدی پورتغالك قونت صووه رنی اولان برنجی

الفونس اول امرده یالکز قونت عنوانیله اجرای
حکومت ایدر ایکن میلادك ١١٣٩ سنه‌سنده اوریق
نام محلده حکومات صغیرهٔ اسلامیه‌دن نصلسه اتفاق
ایده‌بیلمش اولان بش حکومتك بشنك دخی عساکر
مجتمعه‌سنه غلبه ایتمکله شوغالبیت پورتکیزلرك شوق
وشطارتنی آرتدیروب پورتغال اردوسی حکمدارلری
اولان الفونسی «قرال وفاتح الفونس» دیه القشلایه‌رق
ایشته بوتاریخدن بدأ ایله پورتغال حکومتی بر حکو-
مت قرالیه اولمشدر . الفونسك یکی قراللغی نه‌صو-
رتده تنظیم وتوسیع ایلدیکی بروجه‌آتی کشاد ایتمکده
اولدیغمز ایکنجی بابده کوریله‌جکدر .

(ایکنجی باب)

پورتغالك دور ترقی وکشفیاتی

عن ١١٣٩ الی ١٥٨٠

(برنجی فصل)

قراللغك تنظیم وتوسیع حدودی

عن ١١٣٩ الی ١٢٥٣

تفصیل ــ یوقاروکی بابده پورتغالك تاریخ استقلا-
لنی خبر ویردیکمز صره‌ده جمهور مورخین بو تاریخ

استقلالی ۱۱۳۹ سنهٔ میلادیه‌سندن اعتبار ایتدکاه برابر بعضلرینك دخی ۱۱٤۳ سنه‌سندن اعتبار ایلد. کاریتی اخطار ایدرك فقط بزم روایت اولایی ترجیح ایلدیکمزی بیلدیرمشیدك. ذکر اولنان ۱۱۳۹ سنه‌سی برنجی الفونسك اوریق نام محلده قازاندیغی غالبیت اوزرینه اردوسی طرفندن قراللق عنوانیله القشلانمش اولدیغی تاریخ اولوب ۱۱٤۳ سنه‌سنده لامه‌غو نام محلده عقد ایلدیکی « قورتس » تعبیر اولنور ملت مجلسنك بوقراللق عنوانی وپورتغالك استقلال تامنی تصدیق ایلمسنه کوره بعض مورخلر اصل استقلال بو استقلال عداولنه‌جغی اصرارنده بولنمشلر ایسه‌ده الفونس مجلس مذکوری کندی قراللغنك تصدیق مقصدیله دکل بلکه یکی قراللغك قوانین اساسیه وانتظامات لازمه‌سنی تعیین وتنسیق ایچون دعوت ایتلش اولدیغندن واصل استقلالی ایسه اردونك کندیسنه ویردیکی قرال عنوانیله حصوله کلدیکندن بز هرحالده مبدأ استقلال اولمق ایچون ۱۱۳۹ سنه‌سنی ۱۱٤۳ سنه‌سنه مرجح کوروروز .

اشبو قورتس مجلسی اولا پاپاس طاقمنك سرآمدا.

ندن وثانياً كبار زادكاندن وثالثاً كرك زادكان وكرك
پس پایكان میانده بولنان ارباب علم وفضيلتدن ورابعاً
رؤساى عسكريه‌دن وخامساً اهالينك الك معتبرانندن
مركب اوله‌رق كشاد ايدلمش والفونسك استقلال
كامل ايله حكومت ايتمسى وفقط قوانيندن آيرلمامسى
شرائطيله كرك كنديسنى وكرك اولاد واخفاديني
پورتغالك حكمدار مشروعى طانيوب بعده نظامات
وقوانين لازمه‌يى دخى بالمذاكره قرارلشديرمش ووضع
ايلشدر . ايمدى الفونس اوچ درت سنه مدت يكى
قراللغك قوانين ونظامات جديده‌سى تطبيقاتى واردو
ودونمانماسنك تنظيماتى ايله اشتغال ايلدكدن صكره
حكومات اسلاميه‌نك كوندن كونه ارتمقده بولنان
تشتت واختلافندن وبو اختلافك موجب اولديغى
ضعف وفتوردن استفاده ايچون الحالة هذه دولت
مذكوره‌نك پاى تختى بولنان ليزبون شهرى اوزرينه
يورومش وبرخيلى مصاولات ومهاجمات شديده‌دن
صكره ۱۱۴۷ سنهٔ ميلاديه‌سنده شهر مذكورى عربلردن
نزع وضبط ايتمشدر .

ليزبون فتحى اراضىٔ كليه‌نك پورتغاله انضمامنى

مستوجب اولوب مرقوم الفونس بورالرده بولنان
بقیهٔ اهل اسلامی محو ونابود ایتمك وانلرك یرینه اهالیٔ
نصرانیه کتوروب قویمق ایچون اول قدر فنالقلره
یول و یرمشدرکه بوفنالقلر متعصب اولان مورخین
نصارا عندلرنده عبادت آسا برفعل مأجور صورتنده
ذکر وحکایه ایدیلور ایسه ده اهل انصافدن اولان
مورخلر نزدنده کمال نفرتله یاد اولنورلر . یالکز کنج
قزلر ایله صبی چوجقلرك خرستیان مذهبنی جداً قبول
ایلدکلرینه اینانیلوب بیوکلر مجبوراً تنصر ایده جك
اولسه لر دخی بردرلو امنیت ایدیله مز وذره قدر بر
حرکت نادمانه لری کوریله جك اولسه درحال اعدام
اولنورلر ایدی . هله دیانت اسلامیه سنی محافظه ایلد-
کاری حالده اورالرده قالمق استیانلر کوپکلردن دها
ذلیلانه معاملات تحقیریه ایله مالرندن جانلرندن بیزار
ایدیله رك مطلقا ایچزو ممالك اسلامیه یه طوغری عودت
ومهاجرته مجبور ایدیلورلر ایدی .

فتح اولنان ممالکده اهل اسلامك بوصورتله
محوینه چالشمق برخیلی زمان ایچون الفونسه بیوك
برمشغولیت تدارك ایلیه رك بناءعلیه اویله مهم حرکات

حربیه یه موفق اوله‌مامشیدی . تا ١٠٦٦ سنهٔ میلا-
دیه‌سنده اوورا قصبه‌سی اوزرینه یورویوب فتح
واستیلاسنه مقتدر اولدی ایسه‌ده بو دخی کندیسنه
اوغورلی کلمدی . زیرا لیزبون واغورانك فتحندن
صکره پورتغال حدودینه بر وسعت منتظمه ویرمك
ایچون حکومات متجاورهٔ نصرانیه‌دن لئون واسترا
مادور حکومتلری حدودی اوزرندن دخی بعض ممالکی
ضبط ایتمك لازم کلوب بو امل ایله حرکات عسکریه
اجراسنه قیام ایدنجه « قدرتك وار ایسه کیدوب
عربلر الندن ممالك فتح ایتملی ایدك! » دیه بتون حکو-
مات نصرانیه مرقومی تعییب ایلیه‌رك واقعا الفونس
بو تعییبلره اهمیت ویرمکسزین الواس نام محلی ضبط
ایلمش ایسه‌ده تمام باداژوز قلعه‌سنی تحت محاصره‌یه
الدیغی زمان لئون قرالی فردیناندك بعض متفقلریله برابر
سوق ایلدیکی عسکر مومی الیه الفونسی اخذو کرفت
یدرك خصمنك حضورینه کتورمشلردر .

فردیناند خرستیان اولدیغی حالده بر خرستیان
حکومتی اوزرینه اعلان حرب ایدن بو الفونس را-
ضیسنك اعدامی ایچون بتون پاپاسلرك رأیینی استحصال

ایتمش ایکن اوزمانه قدر عربلردن آلدیغی ممالك کندیسنه ولئون حکومتنه ربط اولنمق شرائطیله الفونسك قتلندن واز کچمشدر ۰

اندن صکره الفونس ١١٨٥ سنه سنه قدر بقیهٔ عمرینی اهل اسلام ایله محاربهٔ متمادیه ده کچیردیکی کبی کندیسندن صکره قرال اولان برنجی صانش وایکنجی الفونس وایکنجی صانش واوچنجی الفونس دخی هب بریاندن تنظیمات مملکتی اکمال ودیکرطرفدن عربلر اوزرینه هجوم ایله امرار وقت ایلدکلرندن لئون حکومتنك برنجی الفونسدن الدیغی یرلر اغلبیت اوزره استرداد اولندقدن فضله تولوزا والقصر دوسال ونهایت اندلس بقیهٔ حکومات اسلامیه سندن الغرب حکومتی کاملا فتح اولندی که حکومت مذکوره غواد یانا نهرینك ایکی ساحلی اوزرنده اراضی وممالك وسیعه یی شامل اولوب غرب وجنوب جهتلرندن تا اطلاس دکزینه قدر منتهی اولورایدی ۰

ایشته بوفتوحات پورتغال اولکاسنك وسعت حدودینی همان اکمال ایلمش اولدیغی وبو وسعتدن متحصل قوت ایله پورتکیزلرك اندلس ممالك اسلا-

میه سندن دها برچوق یرلرده ضبطنه مقتدر اوله-
جقلری درکار بولندیغی کبی شو ایلك قراللردن هربری
قوانین ونظامات مملکتی اتمام واکمالده دخی دقیقه
فوت ایتمیه‌رك پورتغال بو یوزدن‌ده بر خیلی ترقی
ایتمشدر • ازجمله ایکنجی الفونس ارباب جرم وجنا-
یت حقلرنده اوزمانه‌قدر روا کورلمکده بولنان معا-
ملات دلخراشه برنتیجه ویرمکه پك‌چوق غیرت ایلیه‌رك
قوانین موجوده‌یی برخیلی تعدیل ایلمش اولدیغی کبی
اعدامنه حکم اولنان مجرملرك اجرای حکم اعدامی
تاریخ اعلامدن یکرمی کون صکره‌یه قدر تأخیر ایدلمسنی
دخی احکام قانونیه صره‌سنه قویمشدرکه بومدت
ظرفنده شاید مجرمك عفوی اسبابی بوله‌بیلمك امکانی
مجرملر حقنده بر بیوك امید یولی آچمشدر •

(ایکنجی فصل)

آویس خاندانك ظهورینه قدر

عن ١٢٥٣ الی ١٣٨٣

تفصیل ـ اوچنجی الفونسك فتوحاتی آخر
عمرینه یعنی ١٢٧٩ سنه‌سنه‌قدر دوام ایدرك‌یوقاروکی
فصلك نهایتنده دخی بیان اولندیغی اوزره بوفتوحات

پورتغال اولکاسنه اکرچه وسعت لازمه‌یی ویرمش وبوزمانه قدر قوانین مملکت دخی بیاغی اتمام واکمال اولنمش ایسه‌ده اوزمانه قدر پورتکیزلر هرنه‌قدر اولسه‌ینه اسکی وحشتلری بقیه‌سیله وحشیمسی قوقفده‌لر ایکن بونلرك دائرهٔ مدنیته ادخاللرینه ایلك خدمتی ایدن قرال انجق مومی الیه اوچنجی الفونسك اوغلی ده‌نیس اولمشدر ·

بوقرال ده‌نیس فرانسزلر ایچون شارلمان نه ایسه پورتکیزلر ایچون دخی همان اومقامی طوتمشدر · کندیسنه « وطن باباسی » و « حریت قرالی » و « چفتجی قرال » کبی کوزل صفتلر وعنوانلر ویرلمش · فی الواقع مومی الیهه بوعنوانلری لایق وشایان کوستره‌جك نیجه خدماتی دخی کورلمشدر · ازجمله قوانین مملکته برطاقم احرارانه قانونلر دها علاوه ایدرك بو قانونلر موجبنجه زراع اهالی‌یی ملك صاحبی اولان سنیورلرك یولرندن محافظه ایدرك پس پایکان اهالی‌یه دخی اویله برطاقم حقوق ویرمشدرکه اوزمانه قدر پورتکیزلر روس سرفلری کبی زادکان طاقمنك برنوع اسیرلری عد اولنور ایکن اندن صکره او بیچاره‌لردخی

كندى حقوق وحريتلرينى طانيه رق استفاده ايلمشلردر .

قرال دەنيس زمانـنـه كلنجه يه قدر اسپانيا شبه جزيره‌سى اوزرنده بولنـان حكومات نصرانيـه‌نك يكديكرى عليهنه محـاربه ايتملرى غيرت نصرانيه‌نك منفورى ايكن قاستيل وآراغون حكومتلرى لارا خانداندن برطاقم سـنيورلرك حقوق ارثيه‌لرينى فضولى بر صورتده غصبه قيام ايلدكلرندن اگرچه بومنازعه‌نك پورتغاله طوقنور برجهتى يوق ايديسه‌ده دەنيس مجرد مظلومى حمايه غيرت عادلانه‌سـيله قاستيل وآراغون حكومتلرى عليهنه محاربه‌يه قيام ايتمش وبومحاربه‌لرده پك چوق ترقيات عسكريه ثمراتنى كندى مزيات عسكريه‌سنه علاوة عالمه بكندير مشدر .

١٣١٠ سنهٔ ميلاديه‌سنده تامپليه دينلان شواليه‌لر جمعيتنك فسخى ايچون حكومات متجـاوره جمعيت مذكوره‌يى برطـاقم مفتريات ايله اتهام ايلدكلرى صره‌ده قرال دەنيس تامپليه‌لرك معصوميتنى دعوا ايدرك شواليه‌لرى حمايه ايلمش وجمعيت مذكوره هرحالده فسخ ايدلدكدن صكره دخى بونلرك بقيه‌سـنى كندى نزدينه جلب ايدرك « طريقت مسيحيه » ناميله مجدداً تشـكيل

ایلدیکی دیکر بر جمعیتده بونلری جمع ایتمشدر . اندلسده عربلرك بقیه‌سی طرفندن پورتغالك حدود شرقیه‌سنه وقوعبولان تعرضاتك دفعنه بو جمعیتی مأمور ایتمکله شوالیه‌لر عربلر ایله برچوق محاربه‌لرده فداکارانه غیرتلر کوسترمشلردر .

هله قرال مومی الیهك معارفه اولان خدمتی پورتکیزلری کرچکدن احیا ایتمشدر . ١٢٩١ سنهٔ میلادیه‌سنده ایلك دفعه اولمق اوزره قوامبر نام محلده بر دارالمعارف تشکیل ایدرك هر طرفدن جلب ایلدیکی ارباب علوم و معارفی اشبو دارالمعارفده جلب ایتمش و بونلر مملکتك ترقیات معارفجویانه‌سنه اساسلی خدمتلر ایتمشدر . او زمانه قدر پورتکیز کمیجیلری ساحلی کوزدن غیب ایدنجه ییلدیزلر دلالتیله یول بوله‌بیله‌جك قدر ماهر دکللر ایکن شو ترقیات علمیه‌لری سایه‌سنده بونلرك فنون بحریه‌ده‌کی بهره‌لری آرتمش وهله ده نیسلك یاپدیردیغی یکی و بیوك کمیلر پورتغال قوهٔ بحریه‌سنی برنجی دونمالر درجه‌سنه واردیرمشدر .

اکر اوغلی دردنجی الفونسك صیق صیق عصیانلری واهالی‌یی ذخی پدری علیهنه تحریك وافسادی

مانع اولمسه ایدی ده نیسك پورتغال ایچون دها زیاده
حسن خدماتی كوریله جكی دركار ایدی . انجق اوغلنك
ویردیكی آلام واندوه نهایت بیچاره نك سبب موتی دخی
اولمشدر . مرقوم دردنجی الفونس غایت خرچین
وخشین برآدم اولوب ١٣٢٥ سنه سندن ١٣٥٦ سنه-
سنه قدر مدت حكومتنك الك بیوك بر قسمنی كندی
دامادی بولنان قاستیل قرالی طقوزنجی الفونس اوزر-
ینه محاربه لر ایله امرار ائلمشدر . روایته كوره قزینی
دامادندن قصقاندیغی ایچون بو محاربه لری تمدید ایلر
ایمش . محاربه لره ختام ویرمسی دخی مجرد آفریقا
جهتنده اهل اسلام اوزرینه ترتیب اولنان هجومه
اشتراكه مجبور ایدلمسندن نشأت ایلیه رك ١٣٤٠
سنه سنده تاریفا نام محلده خرستیانلرك قزاندقلری
غالبیت امرنده مرقومك پك بیوك یارارلغی كورلمش
ایمش .

قرال مرقوم یالكز پدرینه عاصی بر فنا اوغل
اولمقله قالمیوب برادرینه واوغلنه دخی ظلم ایله هم بر
فنا قرنداش وهم ده بر فنا پدر اولمقله دخی تاریخك نفر-
تنی قازانمشدر . زیرا بر غضب اثریله قرنداشی انفان

الفونس صانشی اعدام ایلدیکی کبی کندی جکرپاره‌سی اوغلی دون پدرونك مشهور اینس ده قاستروایله رابطهٔ عاشقانه‌سی وحتی کیزلیجه مناکحه‌سی ده اولدیغنی خبر النجه بیچاره قزجغزی اعدام ایدرك کنج پدرونك پریشانه سبب اولمشدر .

بو وقعهٔ غریبه‌یی شو صورتله ایضاح وحکایه ایدرلرکه :

اینس ده‌قاسترو قاستیل کبار فاملیالرندن برقز اولوب وفرت حسن وآنی بتون اسپانیاده مثل سائر اولمشیدی . پورتغال قرالی سالف‌الذکر دردنجی الفونسك اوغلی دون پدروس قونستانس نام‌قاستیل پرنسسیله ازدواج ایلدیکی‌زمان اینس‌ده‌قاسترو «دام دونور» صفتیله قونستانسك معیتنه تعیین اولندقده پرنس پدرو مزبوره‌نك جاذبهٔ حسن‌وآنی‌ایله مجذوب اوله‌رق آرام واختیارینی غیب ایلدیکی کبی قز دخی کندیسنه بر بیوك محبت پیدا ایلدیکندن بونلر کیزلیجه مواصلهٔ عاشقانه‌یه باشلامشلر . حتی چوجقلری دخی دنیایه‌کلمش . ١٣٥٤ سنهٔ میلادیه‌سنده دون پدروسك زوجه‌سی قونستانس حلول اجلیله وفات

ایلدیکی زمان پدروس معشوقه‌سی اینس ایله خفیاً
عقد نکاح ایتمش ایسه‌ده پدری خبرداراولنجه اوغلنی
مطلقا تفریقه مجبور ایتمکه قیام ایتمش . زوجه‌سنك
وفاتندن صکره ایکنجی نکاح اوله‌رق ینه اعاظم کبار-
دن بویله برقزی تزوج ایتمسی قرالك او درجه‌لرده
موجب غضبی اولمامق لازم کلورایکن اوغلی پدروس
زوجه‌سی اینسی ترك ایتمامکده صوك درجه‌یه قدر
عناد واصرار ایلینجه قرال مرقومك اوغلنه برشی
یاپمیوب ده قزی اعدام ایتمك کبی برحرکت مجنونانه‌یه
قیام ایتمسنه بعض مترجمین احوال قرالك دخی قزه
علاقه‌سی اوله‌رق اوغلنه ترك ایتدیردکدن صکره
کندیسنه مترس اتخاذ ایتمك مطالعه وآرزوسنده
بولندیغی معناسنی ویرمشلردر . هرنه‌ایسه قزك اول
صورت فاجعه ایله اعدامی دون پدروسك ذهننی
پریشان ایدرك بیچاره پرنس برچوق زمانلر مجنون کبی
برحالده امرار اوقات ایلیوب بعده پدری علیهنه قیام
ایتمش واینسك قتلی ماده‌سی پك چوق کسه‌لرك غیرتنه
طوقندیغی جهتله درحال برچوق طرفدارلر دخی
بولمش ایسه‌ده اره‌یه برطاقم متوسطلر کیره‌رك بابا ایله

اوغلی بازشدیرمشلرایدی • بونك اوزرینه پدروس
معشوقه‌سنك قاتللرینی عفو ایده‌جکنه دائر برده وعد
ویره‌رك پدریله اوزلاشمش ایسه ده پدری وفات ایدوبده
کندیسی قرال اولدیغی زمان حرارت انتقامجویانه‌سنی
بردرلو تسکین ایده‌میه‌رك ١٣٦٠ سنهٔ میلادیه‌سنده
زوجهٔ معشوقه‌سنی اعدام ایدن قاتللری اله کچیروب
کندی حضورنده وکوزلری اوکنده کوکسلرینی
یاردیره‌رق یورکلرینی قوپاروب چیقارمق صورتیله
انتقامنی المشدر • برروایته کوره زوجهٔ معشوقه‌
سنك کمیکلرینی مزاردن چیقارتوب «صاغلغکده
محروم براقلدیغك قرالیچه‌لق تاجنی آل باری شمدی
تتوج ایت» دیه باشنه تاج دخی کیدیرمش ایسه ده
بعض مورخلر بونك اصلی اولمدیغنه قانعدرلر • شو
وقعهٔ غریبه ارباب فکر وقلمدن برچوقلرینه غایت کوزل
رومانلر ایچون زمین وسرمایه اولمشدر •

انتقامنی بو صورتله الدقدن صکره پدروس پورتغال
ایچون پك اعلا ومقدم بر حکمدار اولمق اوزره شهرت
اله‌رق قوانینی اصلاح وترقیات مملکتی تسریع
ایتمشدر • هله احقاق حق خصوصنده غایت عادل

بر حکمـدار اولوب زادکاندن اولسون پس پایکاندن اولسون کیمسه نك حقنی کیمسه ده بر اقدیغی و احکام قانونی دائما تمامی تمامنه اجرا ایلدیکی جهتله « عدالتکار » عنوانی ایله معنون اولمشدر ·

پدروسك وقوع وفاتندن صکره یرینه چکن اوغلی فردیناند بارەلق دون لوران دلاسکز داکونهانك زوجه‌سی الئونور تللزده منه‌ززی قاچیروب تزوج ایتمش اولمسندن طولایی تبعه‌سنك پك بیوك بر نفرتنه دوچار اولمش ایدیسه ده امور حکومتنده ده اوقدر عادلانه حرکت ایتمشـدر که بو نفرت یواش یواش زائل اوله‌رق ۱۳۸۳ تاریخنده وفاتی وقوعبولدیغی زمان بتون تبعه‌سنی دلخون اولمشدر ··

(اوچنجی فصل)

آویس خاندانی و کشفیات بحریه

عن ۱۳۸۳ الی ۱۵۳۱

تفصیل ـ قرال فردیناند وفات ایلـدیکی زمان وارثی اوله‌رق یالکز قزی بئـاتریقس قالوب مزبوره ایسه قاستیل قرالی برنجی ژانك زوجه‌سی اولمغله اکر حق وراثتی طانه‌جق اولسه پورتغال دولتنك قاستیل

دولتنه ارتباط ایلمسی لازم کله جك ایدی . حالبوکه
متوفی فردینـاندك برارکك قرنداشی یعنی پدروسـك
اینسدن متولد بر اوغلی اولوب ژان اسمیله « آویس »
نام طریقت رهبـانیه نك الك بیوك پاپاسـلرندن بولنغله
پورتکیزلردن بربیوك طائفه مومی الیهی ترك رهبانیت
ایله مقام قرالی یه جلوس ایتمکه دعوت ایلمشلر ایدی
واقعا قاستیل قرالی زوجه سـنك حقوق موروثه سنی
مدافعه ایچون سـلاحه صارلدی ایسه ده ایکی سنه
قدر مجادله دن صکره نهایت الجبروته نام محلده مغلوب
اولدیغندن پاپاس ژان پورتغـال دولتنه قرال انتخاب
واجلاس ایدلمشدرکه بوجلوس ١٣٨٥ سنه سنده وقو-
عه کلدیککندن پورتغـال دولتی ایکی سنه قدر فترت
ایچنده قالمش دیمکدر .

اشبو ژان زماننده پورتغـال دولتنك براً وبحراً
اسفار وکشـفیات دوری آچلمش دیمکدر . واقعا او
زمانلره قدر آفریقـایه یچن وبحر محیطـه کیدن بعض
ارباب غیرت کورلمش ایدیسه ده ژان افریقایه عظیم
براردو سوق ایدرك سوتا نام محلی عربلر الندن اخذ
وضبط ایدنجه پورتغالك افریقایه ایلك خطوه سی آتلمش

دیمك اولدیغی کبی هانری اسمنده بر پرنس دخی کشفیات
بحریه‌یی مراق ایدرك تشویق ایلدیکی جسور قپودانلر
ایله مادر اطه‌لری ویشیل برون وقناریه وآثور آطه ـ
لری وافریقا ساحلنده واطلاس دکزی اوزرنده واقع
کینه ممالکی کشف ایدلمشیدی ۰ اوزمانه قدر اوروـ
پالی کمیجیلر سبته بوغازندن جنوب طرفنه طوغری
کیده‌مزلر وبناء علیه افریقانك اطلاس دکزی اوزرنده
واقع ممالك غربیه‌سنك وجودندن بیله خبردار اوله ـ
میه‌رق خط استواده خیال میال توهم ایده بیلدکاری
دائره‌نك اوته طرفی عادتا جهنم اولدیغنی اعتقاد ایدرلر
ایکن بو کشفیات جدیده عالمه منتشر اولنجه هرکس
حیرتده قالوب شو یکی کشف اولنان ممالك عجبا بو بزم
دنیالره بکزرمی دیه بتون مشهور قپودانلر اورالرینی
زیارته قوشمشلردر ۰

قرال ژان ۱۴۳۳ سنهٔ میلادیه‌سنده وفات
ایلدیکی زمان یرینه کچن اوغلی ادوارد دخی پك عاقل
وحکیم بر حکمدار چیقه‌رق پدری زماننده اجرا
اولنان افریقا سفرلریله کشفیات بحریه مصارفندن طوـ
لایی بر بحران ایچنده قالان مالیه‌سنی ممکن مرتبه اصلاح

وبراً وبحراً قوهٔ عسکریه‌سنی تجدیداً تنظیم ایلدکدن صکره ۱٤۳٦ سنه‌سنده افریقایه براردو ودونتما سوق ایدرك فاسك باشلیجه اسکله‌سی بولنان طنجه‌یی محاصره التنه الدی ایسه‌ده فنا برمغلوبیته دوچار اولدی . حتی قرنداشی فردیناند فاسلی عربلر النه اسیر دوشه‌رك حال اسارتده ایکن وفات ایلشدر . ۱٤۳۸ سنه‌سنده لیزبون شهرنده مدهش بر طاعون ظهور ایدرك پك چوق آدملر هلاك اولدیغی کبی قرال مومی الیه دخی بوعلتدن وفات ایتمشدر . مومی الیهك وفاتنده وارثی بولنان بشنجی الفونس هنوز التی یاشنده برچوجق بولنمغله عمیسی دون پدروس وصیلك ایدرایدی . سن رشده واصل اولنجه‌یه قدر عمیسندن کوردیکی معامله بشنجی الفونسی پك زیاده بیزار ایتمکده بولندیغندن واصل رشد اولدیغی زمان برکون عمیسنه تصادف ایدنجه بیچاره آدمی برضربه‌ده یره دوشوروب قتل ایتمشدر . بوحال اهالی بیننده بیوك برهیجانی موجب اوله‌بیلور ایدیسه‌ده مقتول دون پدروس وصیلکی مدتنده ذاتاً اهالی‌یی دخی ممنون ایدمامش بولندیغندن تخمین اولنان هیجان ظهوره کلمدی .

بشنجی الفونس ۱٤۷۱ سنه‌سنده فاس اوزرینه یکیدن بر اردو سوق ایدرك آرسیل و طنجه‌یی عربلردن اخذ وضبط ایلمش وبومناسبتیله «آفریقالی» عنوانی المشدر . قاستیل قرال وقرالیچه‌سی بولنان فردیناند وایزابل ایله اوزون اوزادی یه منازعه‌لری واردرکه ایکی طرف ایچون دخی ضرر وزیانلردن بشقه برشیئی منتج اولمامشدر . قرال مومی الیهك زمان حکومتنده آفریقا ممالك غربیه‌سنه طوغری کشفیات بحریه اجرا. سنه پك زیاده رواج ویریلوب کینه ممالکنه برچوق پورتغال مهاجرلری کیدرك یرلشمشلر و بیاغی امید برونه طوغری کشفیات بحریه‌نك ایلك مقدماتنی تهیه یه باشلامشلردر .

۱٤۸۱ سنه‌سنده بشنجی الفونس وفات ایدوب ده یرینه اوغلی ایکنجی ژان قرال اولنجه زوجه‌سنك انشته‌سی بولنان دوق‌ده براغانس کندی علیهنده اهالی‌یی عصیانه سوق ایتمکه چالشدیغندن بردیوان حرب حضورنده انی اعدامه حکم ایدرك جزاسنی ویردیکی کبی زوجه‌سنك اوزقرنداشی اولان ویزه‌ئویی دخی کندی الیله اولدرمشدر . انجق بونلرك ایکیسی

دخی فی الواقع قتلی واجب مفسدلردن اولدیغی ایچون
بو اعداملرك خلق بیننده سوء تأثیری دکل بالعکس
حسن تأثیری اولمشدر . بو صورتله قرال ژان سائر
مفسدلرك کوزلرینی ییلدیردقدن صکره کندی انظار
دقت و اهمیتنی یالکز کشفیات بحریه یه حصر ایدرك
دیه غوقام نامنده غایت متفنن و جسور بر قپودانی دکزه
چیقارمش و افریقا سواحل غربیه سنده بنین و قونغو
حکومتلرینی کشف ایتدیرمشدر .

اوزمانه قدر اوروپا قطعه سیله هندستان ارهسنده
مراسلهٔ تجاریه طریقی اق دکزدن حلب و بغداد
و بصره طریقنه منحصر اولوب بو یولك بعد مسا-
فه سندن قطع نظر مراسلات بریه ده سائر مشکلات
دخی مراسلات بحریه یه قیاساً نهایتسز اولمغله پورتغال
کمیجیلری افریقای غربی ساحلنجه جنوبه طوغری
ایلد کجه بعض ارباب فن بو یله جنوبه طوغری کیده کیده
نهایت افریقا قطعه سنك طولاشیله بیله جکنی و او حالده
دخی هندستانه قدر کیلر ایله کیدیله بیلوب بو دخی اوروپا
ایله هند ارهسنده کی تجارتی عقللره حیرت ویره جك
درجه لرده توسیع ایده جکنی حسابه باشلادیلر . بو

بو حساب واقعا پك طوغری ایسه‌ده بحر یونك هنوز
هیچ کیدلمامش اولان محلاره واره بیلمزی خصوصنده‌کی
صعوبت وتهلکه دخی درکار ایدی . اوزمانلر سیاحات
بحریه‌ده پوصله استعمالی وخریطه مراجعتی شیو.
عنه باشلادیغندن ایشته بحریونی یالکز فنك ویر.
دیکی جسارت وموجب اولدیغی شو یولده‌کی سهولت
بو درجه‌یه قدر تشویق وتشجیع ایده بیلمکده ایدی .
آمریقانی کشف ایله اسکی دنیایه یکی بردنیا دها علاوه
ایتش اولان مشهور قرستوف قولومب دخی ایشته
بو سنه‌لرك رجال بحریه‌سندن اولوب مومی‌الیه ارضك
کرویتنی تمامیله قبول ایلدیکندن واوحالده اوروپانك
شرق جهتنده بولنان هندستانه وارمق ایچون افریقا
ساحلنی طولاشمغه حاجت اولمیوب بلکه اطلاس
دکزی ایچنده دائما غربه طوغری سیاحت ایدیلور
ایسه بحر مذ کورك اوته‌کی ساحلی بهمه حال هندستانه
منتهی اوله‌جغندن ایشته بویله برسیاحتی کندیسی اجرا
ایتمك وفقط سفینه تدارك ایده‌جك درجه‌ده ثروتی
بولندیغندن طولایی کندیسنه لزومی قدر کمی ویرلمك
ایچون پورتغال قرالی ایکنجی ژانه مراجعت ایلدیسه‌ده

کرك دیه غوقام وکرك دیاز کبی قپودانلر ایله ایتدیکی
مذاکره‌لرده انجق افریقا یولی ایله هندستانه وصول
میسر اوله‌جغنه قانمش وغربه طوغری اطلاس دکز-
ندن کیدیله‌رك کرویت ارض حسبیله هندستانه واصل
اوله‌جغنی بردرلو ذهننه صیغدیره‌میه‌رق قرستوف
قولومبك عادتا جنتنی حکم ایلمش ایدی ٠
واقعــا قپودان دیاز ١٤٨٦ سنهٔ میلادیه‌سنده
آفریقای جنوبی‌یه طوغری یلکن قالدیره‌رق تمـام
قطعهٔ مذکوره‌نك منتهای جنوبنه وارلدیغی زمان
اوراده عظیم بر برون کشف ایلمش وایکی بحر محیطك
اقنتیلری اوراده برلشه‌رك اویله عظیم طالغه‌لر وجوده
کتوردیکنی کورمشدرکه بو برونه « فورطنه‌لر
برونی » نامنی ویرمشیدی ٠ انجق پورتغاله عودت
ایدوب اورایه قدر یاپدیغی خریطه‌لری قرال ایکنجی
ژانه تقدیم ایلدیکی زمان بو خریطه اوزمان موجود
اولان خریطهٔ عمومیهٔ عالم ایله لدی التطبیق ارتق شو
منتهای جنوب افریقـا برونندن صکره دائمـا شرقه
طوغری کیدلدیکی حالـده واصل اوله‌جق مملکت
هندستاندن بشقه برشی اوله‌میه‌جغنه قویاً امید حاصل

اولدیغندن مذکور برونه‌دیازك و یردیگی « فورطنه‌لر برونی » نامی منع اولنمش و « قاب‌ده بون اسپرانس » نامی ویرلمشدرکه « ایی امید برونی » معناسنه‌در ٠

مومی الیهك وفاتنده وارث ذکوری اولمامغله یگنی امانوئل ١٤٩٥ سنه‌سنده مقام قرالی‌یه انتخاب اولندی ٠ بو قرالك زوجه‌سی ایزابله محبتی وزوجه‌سنك ایسه تعصبی پك زیاده اولدیغندن مز بوره طرفندن وقوعبولان رجا اوزرینه پورتغالده عربلرك بقیه‌سیله یهودیلری کاملا ترك دارو دیاره مجبور ایتمش و بلم نام محلده عظیم برده مناستر انشا ایتمشدرکه بعدما وفات ایدن پورتغال قراللرینك کافه‌سی مذکور مناسترده دفن ایدلمك معتاد اولدیغندن بو مناستر قرال مرقومك اشهر آثارندن عداولنمشدر ٠

قرال مرقومك اهل اسلام ایله یهودیلر علیهنده اولان مظالمی اووقتلر حکمنجه نوعما غزا وجهاد کبی برصورتله تلقی اولنمش ایسه‌ده افکار عمومیهٔ ارباب مدنیته وسعت کله‌رك حکمت تاریخ دخی ترقی ایلدکدن صکره مورخلردن برچوغی عموم ابنای بشرك اخوت مدنیه‌وحریت انسانیه‌سی نقطهٔ‌نظرندن باقه‌رق بونلرك

موجب اولدیغی فکر عدالت وانسانیت وغیرته جنسیت ومدنیتـه رعایت ایتمیان بومثللو حکمدارلری صورت شنیعه ایله مؤاخذه‌یه کیرشمشلردر .

معهذا امانوئلك شمدیکی کوریلان قصوری بالکز مخالفت مذهبیه‌دن طولایی وباخصوص زوجهٔ محبوبه‌نك خاطری ایچون یهودی ومسلمانلر حقنده‌کی اذا وجفاسندن عبارت اولوب یوقسه وطنی ومملکتی اغورنده ایتدیکی خدمتلر وغیرتلر کندیسنه « بیوك امانوئل » و« بختیار امانوئل » عنوانلرینی قازاندیرمشدر .

بحریونك اشهر مشاهیرندن بولنان واسقودوغاما بوقرالك زماننده‌کی رجال بحریه‌دن اولوب ۱۴۹۷ سنه‌سنده قپودان مومی الیه ایلك دفعه اولمق اوزره امید بورونی طولاشوب بحر اوقیانوس کشفیاتنه موفق اولدیغی کبی کیفیت اسپانیا تاریخنده دخی بیان اولنه‌جغی اوزره دیکر جهتدن قرستوف قولومب دخی آمریقایه وارمش بولنمق حسبیله امانوئل اوجهتده کشفیاتدن‌ده پورتغالك محروم قالمسنی تجویز ایتمیه‌رك آلوارس‌ده قابرال نام قپودانی لزومی قدر کمیلر ایله

آفاق غربيه سياحت وكشفياتنه كوندرمش وموحى
اليه اطلاس دكزيني آيقيرلايوب وخط استوانك
التندن كچوب آمريقاى جنوبى يه دوشه رك شمدى
برەزيليا ناميله باشلى باشنه بر ايمپراطورلق اولان قطعهٔ
عظيمه يى پورتغال نامنه كشف وفتح ايلمشدر برەزيليانك
بو صورتله كشف وفتحى ميلادك تام ١٥٠٠ سنه سنه
مصادف اولوب مع هذا پورتكيزلر كشفيات بحريه
اردەسنى بوشلايه رق امريقا سواحلندن برچوق
يرلره دها كيتدكلرنى كبى ١٥١٠ سنه سنده ژاق فيكه بر
اسمنده بر قپودان دخى صوماترا اطه لرينى كشف
وضبط ايلمش وبر سنه صكره البوكرمه نام قپودان
غوئا وملاقايى پورتغال مستملكات خارجيه سى عدادينه
ادخال ايتمشدر .

بو دور كشفيات بحريه دورى اولوب يالكز پور-
تكيزلر دكل اسپانيوللر وانكليزلر فرانسزلر هولانده لر
وسائره دخى بحار بعيده يه سير وسفر ايدرك بك چوق
كشفياتده بولنمشلر ايسه ده ملتلرك ومملكتلرك وسعت
واهميتلرينه كوره خدمت وشان ومفخرت بحريه تقسيم
ايديله جك اولورسه جمله دن ايلرويه وارمش اولانى

یورتکیزلر اولمق اوزره حکم ایدلمك ضروری اولور
اشبو اسفار بحریه ایچون مفصل ومشروح تاریخلر
وسیاحتنامه‌لر قلمه آلنمش اولوب بونلرده رجال بحریه‌
نك هربری برقهرمان عصر اولمق اوزره کوسترلمشدر
که استحقاقلری دخی واردر . زیرا اوزمانلره قدرفکر
بشر یالکز اوروپا قطعه‌سیله برده افریقانك قسم
شمالیسندن واسیانك دخی قسم غربیسندن عبارت بولنان
بردنیا ایچنده صیقشمش قالمش ایکن فکر بشره کرهٔ
ارضی کاملا احاطه ایتدیرنلر ایشته بوقهرمانلردر .
شو اثر ناچیزدن مقصد اصلی قارئلرمزك افکارینی
برجه جغرافیا فننك ترقیات حاضره‌سنه نسبتله بتون
دنیانك احوال تاریخیه‌سی عالمنه مختصراً برسیاحت
ایتدیرمك اولوب او حالده وقوعات تاریخیه‌یی غایت
مجمل برصورتده کوسترمکه مجبور اولدیغمزدن بورادە
رجال بحریه حقنده تفصیلات وایضاحات مطلوبه‌یه
کیریشه‌مدیکمزدن طولایی متأسفز . مع هذا کشفیات
بحریه حقنده برفکر عمومی اولمق اوزره شو قدرجق
برشی دیه‌لم که :

اوزمانه قدر اوروپا کمیجیلری ساحلی کوز-

ترنمن غیب ایتدکری زمان بیلمدیزز دلالتیله انجق بلك
یقین یرز. قنو یول بوله بیله رك اوبله اسفار بعیده یه
موفق ومقتدر اوله مدقلری حالده اسفار مذکوره یی
کندیلرینه تسهیل ایدن شی خریطه وپوصله فنلرینك
ترقیاتی اولدیغی کبی اکر اسلحه جه ترقیات دخی
حصوله کلمامش اولسه ایدی اوروپالولرك
بویله فتوحات بعیده یه ینه موفق اوله میه جقلری
درکار ایدی . زیرا ذکر اولنان بحریونك کشف ایلد
کلری محللر هرنه قدر اوزمانه قدر ممالك مجهوله دن
ایدیسه لرده بومجهولیت اوروپالیلرك اوزلری واورا
لرده دخی اوروپالی طائفه لرندن وارهیرده طریق مواردت
دیمك بولان دکزلرك بکیله مادیسندن نشأت ایدوب
یوقسه ممالك مذکوره اوته دنبری موجود ودیونلرنده
دخی برچوق اهالی متمکن ومتعیش ایدیلر . حتی
بو اهالی بزم بوطرفلرك مدنیتنه نسبة وحشی عداولنور
ایسه ده معمافیه انلر میاننده دخی برطاقم رئیس وبکلری
بر نوع حکومتلری وعادات قدیمه دن عبارت قانونلری
وارایدی . اوق وغارغی وطوپوز وبچاق وسائر بو
مقوله اسلحۀ قاطعه لری دخی بولنوب ارەلرنده محاربه لر

مجادله‌لر دخی اکسیك اولمزایدی . بعضلری جسیم
اغاج کوتوکلرندن اویمه و بعضلری عادتا بزده اولدیغی کبی
چاتمه وقالافاتلی اوله‌رق ایری اوفاق صندالری وقایقلری
ایله کندیلرینه متجاور اولان محالره سیر وسیاحت ایلدـ
کلری کبی بعض کره یکدیکری علیهنده بحراً هجوم
ومحاربه دخی ایدرلر ایدی . بناء علیه ذکر اولنان
ممالك مجهوله‌نك اهالیٔ وحشیه‌سی قوهٔ بریه وبحریه‌یه
مالك وبرر نوع حکومتله اداره اولنور یرلر اولدیغندن
اوروپالولرك ورودی اوزرینه بونلر مقاومت وممانعت
ایده‌بیلورلر واوحالده اوروپالیلر دخی دها زیاده ایلروـ
لیه‌میه‌رك کشفیات بحریه‌نك مقدمه‌سنده قالمغه مجبوریت
کوررلر ایکن مجرد اوزمانلر باروت استعمالنك دخی
شیوعی اوزرینه اوروپالیلرك طوپ وتفنك کبی اسلحهٔ
ناریه‌لری بومشکلاتی ده تسهیل ایلمشدر .

اسفار بحریه تاریخلرنده تفصیل اولندیغی اوزره
بعض ممالك وحشیه‌ده بیاض رنکلی آدملر کورلمك
وکمیلرده‌ده یلکن مشاهده اولنمق اهالیٔ محلیه‌نك
فوق الحد استغرابلرینی موجب اولوب بو بیاض آدملر
اللهك اوغللری اولدقلری وقنادلی کمیلرك دخی کوك

یوزندن اوچارق کلمش بولنـدقلری ذهابیله وحشیلر
بونلره حرمت ورعایت ایلدکلری کبی کمیلردن پاطلایان
طوپلردخی کولک کورلدیسنه بکزه مکله بوصدالرک دخی
صیحة الله اولدیغنه شبهه لری قالمیان وحشـیلر یرلره
سریلوب سجده ایدرلر وایچلرندن قورشون ایله اوریلانلر
اولدقجه عادتا یلدیرم ایله اورلمش والله‌ک غضبنه
دوچار اولمش اعتقادیله دیکرلری بونلردن عبرت الورلر
ایدی . ایشته اسلحهٔ ناریه کشفیات بحریه یی بوصور-
تله تسهیل ایلدیکی ایچون برمحله قدر واروب قومانیا-
سنی توکتمش اولان کمیلر اومحلار اهالیسندن ارزاق
ومهمات لازمه یی بالاکمال دها ایلرویه کیده کیده توسیع
دائرهٔ کشفیاته موفق اولمشلردر . اوزمانلر واپور
بولنمیوب هر برسفر یلکن کمیلریله سنه لرجه امتداد
ایلدیکندن اکر موفقیات واقعه باروت قوتیله بویله
تسهیل ایدلمامش اولسه ایدی اویله سنه لرجه مدتلری
دکز اوزرنده کچیرمکله قومانیا احتیاجاتنجه دخی امکان
بولنمیه رق بناء علیه خریطه وپوصله فنلری دخی
عاجز قالورلر ایدی .

کشفیات بحریه جهانک هر طرفندن خام اشیا

ومعدن جلبنه وبناء علیه صنایعك واو یوزدن دخی
تجارتك ترقیـات ورواجنه یاردیم ایلدیکی کبی فنون
شتاجه دخی بر چوق ترقیاته یاردیم ایلمش اولدیغی
ده بوراجه شایان قید واشعاردر • اوزمانه قدر علم
هیئت اربابی یالکز نصـف کرهٔ شمالیدن کوریله بیلن
یلدیزلری کوروب قطب جنوبی یلدیزلرینی کوره مزلر
ایدی • اوزمانه قدر متئورلوژی فنی یوق حکمنده
اولوب نصف کرهٔ شمالیده مشاهده اولنان تحولات
نسیمیه یه نصف کرهٔ جنوبینك نه یولده مقابله ایلدیکی
بیلنمز ایدی هله علم حیوانات ونباتات ومعدنیاتك احوال
عمومیه سندن بحث ایدن تاریخ طبیعی اوزمانه قدریك
فقیر ایکن کشفیات بحریه بوعلم عظیمك بش اون قات
ترقیاتنه خدمت ایلمشدر • جغرافیا واتنوغرافیا یعنی
علم احوال امملك نه قدر توسع ایتمش اوله جغنی اخطاره
بیله حاجت اولمیوب الحاصل ترقیات علمیه ترقیات
حکمیه یه دخی یول آچه رق بزم ظرفلر مدنیتندن اصلا
خبرلری اولمیان اهالیٔ وحشیه نزدنده دخی فکر الو
هیت وحس والدیت ومولودیت کبی احوالك مو-
جود اولدیغی کورلمکله بومثللو مشاهداتدن افکار
حکمیه یه دخی کلی وسعت کلدی •

شورایه قدر وردیکمز ایضاحات «کشفیات بحریه»
تعبیر ایلدیکمز شیئك درجهٔ اهمیتی حقنده قارئلرمزجد
بر فکر مخصوص حاصل ایده بیله جکلردن ایشته امانو-
ئله بیوك و بختیار عنوانلرینی قازانديرمش اولان بو
کشفیات بحریه قرال مومی الیهك ۱۵۲۱ سنه سنده
وقوع وفاتیله نهایته ایرمش اولمیوب بعد وفاته یرینه
قرال اولان اوغلی اوچنجی ژان دخی هرنه قدر کشفیات
بحریه یی حمایه و ترقیات علمیه یه خدمت ایدرك انك
زماننده دخی پورتکیزلر ژاپونیایه قدر کیتمشلر و بحار
محیطه ده نیجه یرلر کشف ایتمشلر ایسه ده قرال مرقو-
مك بر غیرت مفرطهٔ دینیه ایله انکیزیسیون دینلان
جمعیت منحوسه یی پورتغاله دخی ادخال ایلمسی شو
پارلاق دور ترقیات مهمه یه نهایت ویروب بعدما پور-
تغالك اضمحلال درجه سنده تدنی و تنزلنك و نهایت
بر طاقم حکومات اجنبیه یه محکومیتنك مقدمه سنی تهیه
ایلمشدر . پورتغال تاریخنك بو قسمی ایکنجی بابمزك
دردنجی فصلنه متعلق اولمغله فصل مذکور بروجه
آتی کشاد اولنور .

(دردنجی فصل)

پورتغالك مقدمات محکومیتی

عن ١٥٣١ الی ١٥٨٠

تفصیل ـ جهانده غیرت دینیه نك اقتحام و غلبه
ایده میه جکی هیچ بر کونه مشکلات اوله مز . انسانی
جناب حقه الیاف مخصوصهٔ قلبیه ایله ربط ایدن شی
یالکز غیرت و حسیات دینیه اولوب بو حس و غیرتده
بولنان آدم کندیسنی جناب حقه مربوط کورنجه
هر بر تشبثنده معین و ظهیری حضرت الله اولمق حسیله
تشبثات واقعه سنده مطلقا موفق باخیر اوله جغنه
قطعاً و قاطبةً شبهه یوقدر . بو حقیقتی علم تاریخ اوقدر
بدیهی بر صورتله اثبات ایدرکه معترضین ایچون مکابره
و معانده طریقندن بشقه بو حقیقته اعتراض یولی اولهمز
و حالبوکه مکابره و معانده نك دخی ارباب فکر و عقل
نزدنده هیچ بر حکمی و تأثیری کورینه مز . بنی اسرا
ئیلدن کلان بونجه پیغمبران عظامك نجه مشکلاته
و مهالك عظیمایه قارشو طورملری هپ حسیت و غیرت
دینیه یعنی جناب حقه مظاهرت قضیه سی اولدیغی
درکار بولنغله برابر حضرت مسیح علیه السلام

افندمزك وضع بيوردقلری دين حق نصرانينك
ايلك ترقياتی دخی ينه بو غيرت ثمرهسی اولديغنه كيم
اشتباه ايدر ؟ هله خاتم الانبيا عليه السلام افندمزك
بونجه مشكلات ومهالكی اقتحام بيورمؤيله اهل اسلا-
مك يوز سنه ظرفنده شرقاً وغرباً مظهر اولدقلری
موفقيات عظيمه كه كرچكسدن محير عقولدر محضا بو
حس وغيرت جليلهنك مكافات صمدانيهسی اولمق
اوزره ميسر اولديغنه كتب سير وتواريخمزك كافه-
سی قناعت كامله ايله قناعت ايدرلر ٠

انجق بو غيرت دينيهنك جداً وحقيقةً بر غيرت
دينيه اوله بيلمسی ايچون صافيت وخالصيت شرط
اعظم اولوب بو شرط بولنمديغی صورتده ايسه غيرت
دينيه بر « غيرت جعليه » دينلور كه بونك برازدها
ترقی ايتمش اولان صورتی دخی « ريا » نامنی الور ٠
ريا هر دينده مستنفر وحرامدر زيرا ريانك ضمننده
تعصب دينهكاری حكم كريه دخی موجود اولوب
بو صفتلر كرك بر ذاتده وكرك بر قومده موجود اولنجه
او ذات وياخود قومده حسيات دينيهدن حقيقت حالده
اثر بيله يوق ايكن كويا كنديسنی جوهر غيرت دينيه

ایله تحلی کوسترمك کبی ریاکارلقلره دخی قاپیله‌رق
بلکه خلق اوزرینه تحکم وتهکمی ایچون بونی برواسطه ومدار اتخاذ ایدر وارتق کندی افکار وظنون غیر محققه‌سنی تصدیق ایتمیانلری محو وقهر وارمق تعصبنه دخی میدان آچار. بو حالده ایسه مظاهرت الهیه‌یی امید ایتمکه امکان قالورمی؟ انك ریا وتعصبنه هیچ جناب حق دخی الدانورمی؟ بویله برحالدن کوریله‌جك نتیجه بتون عالمی دخی برریا وتعصب مجبوری‌یه سوق ایتمکدن عبارت قالوب اوحالده کرك ترقیات جهانکیرانه‌وکرك ترقیات علمیه ومدنیه فی‌الحال برتدنی‌یه تحول ایدر. زیرا ترقیات جهانکیرانه‌ومدنیه وعلمیه دینلان شیلر انسانلرك شوق درونلریله برابر کیدوب عصرلك افکار ریاکارانه ومتعصبانه‌سنه رعایت ایتمیانلرك محو وقهری مثللو شدائد ایسه کیده‌ده شوق درون براقزکه ترقیاتده دوام میسر اولسون.

حقایق حکمیه‌نك بوجهتی دخی صحایف تواریخده موضحاً کورلمکده‌در. بوحقیقتك اهل اسلام اوزرنده نه صورتله حکمنی کوسترمش اولدیغی بوندن صکره‌کی اسپانیا تاریخنده کوریله‌جك برقضیه اولوب

نصارا اوزرنده کوریلان حکمنی دخی بردرجه‌یه
قدرشو پورتغال تاریخ مختصری ارائه ایده‌بیله‌جکدر .
بزه شو یولده برمقدمهٔ افکاری سرد ایتدیرن شی
اوچنجی ژانك پورتغاله ادخال ایلدیکی انکیزیسیون
جمعیتیدر . واقعا انکیزیسیونك حکمی یالکز پور.
تغالده کورلمش اولمیوب بونك دها زیاده شدتی اسپانیا
وممالك سائره‌ده کورلمش اولدیغندن تفصیلات لازمه‌یی
اورالرده ویرمك لازم کلور ایسه‌ده اثر عاجزانه‌مزك
جغرافیا تقسیماتنه تبعیتله تقسیم وترتیب اولنان جلدلی.
نجه انکیزیسیونك ایلك حکمی اشبو پورتغال تاریخنده
تصادف ایلدیکندن ایضاحات لازمه‌یی بوراده اعطا
ایدرك بوندن صکره‌کی جلدلرده لزوم کورلدکجه
کیفیتی بورایه عطف و ارجاع ایلك لازم کلمشدر .
بناء علیه انکیزیسیون ایچون بروجه آتی بر بند
مخصوص کشاد ایلیورز .

بند مخصوص

« انکیزیسیون »

بو لفظ تفتیش وتحقیق وتدقیق ومعاینه کبی معنا.
لره کلور . انکیزیسیونك ایلك تشکلی دخی خر.

سنیانلرك مقتضای دیانته درجهٔ رعایتلرینی تفتیش وتحقیق ایدرك کرك سهواً وکرك عمداً کلیسا قوانینی خلافنده بولنانلر کورلدکجه اصلاحی مقصدی اوزرینه وقوعبولمشیدی .

بوجمعیتك ایلك کشادینی بعض مورخلر ۱۲۰٤ سنهٔ میلادیه‌سنه قدر واردیروب تاریخ مذکورده اوچنجی اینوسان اسمنده‌کی پاپانك برطاقم مأمورلری فرانسه‌نك جنوب طرفلرینه اعزام ایدرك البیژوا دینلان مسلك جدید اربابنی اصلاح ایتدیرمکه قیامنی انکیزیسیونك مبدئی عدایدرلر . فقط جمعیتك برمحکمهٔ جزائیه صورتنی المسی مؤخراً یعنی ۱۲۲۹ سنه‌سنده وقوعبولوب اوزمان پاپا بولنان دردنجی غره‌غوار بوجمعیتك ایلك نظاماتنی تأسیس ایتمش ایسه‌ده ۱۲۵۵ سنه‌سنده پاپا بولنان اوچنجی علکساندر بومحکمهٔ دینیه‌یی فرانسه‌نك هرطرفنه تعمیم ایتمکه تشبث ایلد-یکی و اوزمان قرال بولنان سن لویی دخی موافقت کوستردیکی حالده بوجمعیتدن نه‌قدر ملعنتلر صدورینی سن لویی تخمین ایدنجه کندیسی پك عابد و زاهد برخرستیان اولمغله برابر مشهور اولان فکر عدالتنه

يعنى (فرانسه ٠ ص ١٥٨ مر) جمعيت مذكو-
رهنى تجويز ايده مديكندن انكيزيسيون فرانسه ده
تتا بوله مامشدر ٠

بو جمعيت ظالمه نك الڭ بيوك قوت وحكمى اسپا-
نيا شبه جزيره سنده، يعنى أصل اسپانيا عد اولنان
ملكت ايله پورتكيزده كورلمشدر ٠ انجق الڭ بيوك
مضرتى دخى ينه بورالرده مشاهده اولنمشدر ٠ زيرا
مؤخراً تجديد واكمال اولنان نظاماتى اقتضاسنجه بو
جمعيت يالكز تفتيشات دينيه ايله قاليوب عادتا پولتيقه
تكينى دخى الديغندن وهر طرفده جاسوسلر بولنديروب
ڭ عادى بروسيله ايله الڭ بيوك جزاره قدر واريغندن
عالى ترقيات علميه وفنيه يه خدمت ايده بيلمك شويله
طورسون حتى كندى مال وملكلرينك وجان واولا-
نك دخى محافظه سندن مأيوس اوله رق طرف طرف
عصيانلر واختلالر وقوعنه سببيت ويرمشدر ٠ اهل
سلام ايله يهوديلرك محولرينه قدر يورويان قوت
شته بو جمعيتك قوت ظالمه سى اولوب يالكز عربلر
كل يهوديلر دخى بونلرك اجباريله اسپانيا و پورتكيز
قلرندن چيقمشلر و ممالك اسلاميه يه جان آتوب
لجا ايلمشلردر ٠

هله ١٤٨١ تاریخنده اسپانیا حکمدارلری فر-
دیناند و ایزابل بو محکمهٔ ظالمه یه یکیدن وسعت و نظام
ویردکلری زمان ارتق جهان بو آتش ظلم ایله بتون
قاورلمشدر . اوزمان بو کا « محکمهٔ مقدسه » نامی و یریله
رك قاردینال تورکه مارا نام لعین باش انکیزیتور نصب
ایدلمش و « مجلس عالی » نامیله معیتنه بر ده مجلس
ویریلوب قرق بش نفر انکیزیسیون رؤساسی
دخی هر بری بر حجاج ظالم اولمق اوزره ولایاتك
هر طرفنه ارسال اولنمشدر . په یی با طرفلری و قتیله
اسپانیانك ولایتلری ایکن اهالیسی مجرد بو انکیزیسیون
بلایاسنه تحمل ایده مدکلری ایچون هرچه باداباد
کوزه الدیره رق کندیلرینی اسپانیادن قورتارمشلردر
که ایشته الیوم ایکی دولت تشکیل ایدن ممالك مذ-
کوره مك ابدیاً اسپانیا النده چیقمسی انکیزیسیونك
نافع دکل مضر اولدیغنی عالمه اثبات ایتمشدر (په یی با .
ص ٣٠ مر)

تاریخلرك انکیزیسیون جمعیتی حقنده ویردکلری
معلومات انسانك توکارینی اورپرتر . بو جمعیتك
تشکیلندن اصل مقصد خلقی هر نوع ترقیات فکریه دن

محروم کوزلرینی باغلی بر حالده بولندیره‌رق جمله‌سنی اسیر
کبی استخدام ایله مالرینی جانلرینی عرضلرینی ناموسلرینی
ظالملرك کیفلرینه فدا ایتمك وکویا بوصورتله رافضیلره
ودینسزلره وباخصوص پروتستانلره غلبه چالمق ایدی ·
بناء علیه جهانك خزینه‌لری بونلرك اللرنده بولنه‌رق
اطماع ایلدکلری جاسوسلری هر طرفه صالدیررلر وهر
نره‌ده نه اولسه خبر آلورلر ایدی · بابا ایله اوغلی
یکدیکری علیهنه جاسوسلق ایتدیرمکده واردیرده‌قلری
مشهوردر · برکمسه‌نك ذره قدر فکر اویانقلغنی کور-
سه‌لر مطلقا انی محو ایچون بیك قباحت افترا ایدوك
جلادلر النه تسلیم ایدرلر ایدی · هله جمعیت ملعونهٔ
مذکوره‌نك اشکنجه‌لری شیطانلرك بیله دوشونه‌میه-
جکلری قدر ملعونانه اولوب مظلوملك کوزلرینه میل
چکمك دیشلرینی سوکمك دریسنی یوزمك وبوغازینه
یاش بزلر طیقایوب کوزلری پاطلارجه‌سنه اضطرابله
بوغمق بجاقلرندن آصوب ساطورلك ترسی ایله قول
وبجاق کمیکلرینی قرمق ودیری دیری یره دفن ایتمك
وآتشده آهسته آهسته کباب ایتمك کبی نیجهٔ ملعونانه
جزالری اجرا ایچون قوللاندقلری غریب غریب آلتلر

حالا اوروپا موزه خانه‌لرنده موقع تماشایه وضع
اولنور وانلری کورنلر ظلمهٔ مرقومه‌یه لعنتلر اوقور .
نور معارف خلقك کوزلرینی تنویر ایدرك ترقیات
مدنیه خلقه « بنی آدم اعضای یکدیکرند ! » حکمتنی
کوزلجه اکلاتدقدن صکره طرف عصیان ایدیلینه
اهالی انکیزیسیونك مظالم واقعه‌سنی تخفیفه مدار
اولدیغی کبی بعض مرحتلی قراللر وسنیورلر دخی
محکمهٔ ملعونهٔ مذکوره‌نك تعدیل معاملات جزائیه‌سنه
لزوم کوسترمشلر ایسه‌ده جمعیتی بالکلیه محو ایده‌مه‌
کلرندن انکیزیسیون تا بیوك ناپولیون زمانه قدر
دوام ایلمشدر . فرانسزلر اسپانیایه کیردکلری زمانده
اوراسنی بو محکمه‌نك لوث وجود ظالمانه‌سندن تطهیر
ایدرك جهانك آفرینه مظهر اولمشلردر .

واقعا فرانسزلردن صکره بو جمعیت برارەلق ینه
باش کوسترمش ایدیسه‌ده اسپانیا ملت مجلسی اکر
مظالم مذکوره ینه تجدد ایده‌جك ایسه عموم اسپانیانك
بره قدر اولومی کوزه الدیره‌رق میدانده نه حکومت
نه پاپاسدن اثر بیله براقیه‌جقلرینی قطعیاً درمیان ایتلرینه
ایشته بو جرأت اوزرینه انکیزیسیون دخی ابدیاً محو
ایدلمشدر . انتهای بند مخصوص

ایمدی پورتغال قرالی اوچنجی ژان ایشته بو جمعیت ظالمه‌یی ١٥٢٦ سنه‌سنده پورتغاله ادخال ایلمش اولدیغندن جمعیت مذکوره‌نك اول امرده یهودیلر ایله اهل اسلامك بقیه‌سنی یازور ایله خرستیان ایتمك ویاخود محو ایلمك ایچون درلو درلو اذا واشکنجه‌لره دوچار ایتمسی برازه‌لق بعض جهلای نصارایی ممنون ایلمش ایدیسه ده انکیزیسیون یالکز اسلام ویهودیلری مظلوم ایتمکله قالمیه‌رق نصارانك دخی مالنه وعرضنه کوز آتدیغنی وذره قدر شکایت ایدنلری یوقاروکی بند مخصوصده خلاصة خبر ویریلان جزالره اوغراتدیغنی اهالی کورنجه عظیم حیرت وتلاشه دوچار اولمشدر

برمملکتده حکومتك تربیه‌سی نه یولده ایسه یواش یواش اوتربیه‌نك اهالی‌یه دخی سرایتی طبیعی کبی بر شی اولمغله انکیزیسیونك کوستردیکی نمونه‌لر حکومت ملکیه وعسکریه اربابنی وحتی کشفیات بحریه ایله اوغراشان آدملری دخی ظالم وغدار ایدرك بونلرك ظلمی تاآمریقا وجزایر بحر اوقیانوس کبی مستملکات بعیده‌یی‌ده قاصوب قاوورمغه باشلامش واورالرك اهالیٔ وحشیه‌سی اول امرده ابناءالله اعتقاد ایلدکلری

آدملرك شمدیکی ظلملرینی کورنجه دوچار حیرت اولمش ایدیلر . واقعا بیچاره‌لر کندیلرینی بیاض ادملر دینلان مخلوقاك ملعنتندن قورتارمغه دفعاتله قیام ایلدیلر ایسه‌ده بونلرك اللرنده بولنان اسلحهٔ ناریه‌یه مقاومت ممکن اوله‌مدیغندن هر محاربه‌ده قریله قریله بالکلیه محوك دخی یولنی طوتمشلر ایدی . خرستیانلق ایچون صحایف تواریخدن اصلا سیلنمیه‌جك برچوق لکه‌لر اولوب بونلردن بریسی دخی شو مستملکات خارجیه وحشیلرینك تربیهٔ نصرانیه ایله تربیه ایدیله‌میه‌رك بالعکس محو ایدلمش بولنملری قضیه‌سیدرکه المانیا حکماسندن علکساندر اسکر نامنده بر حکیمك بوملعنتی صورت مؤاخذه‌سی البته الڭ غیرتلی خرستیانلرك دخی محجوبیت ونفرتلرینی موجب اولور .

ایمدی بودور مظالم بتون پورتکیزلرك استکراه ونفرتلرینی موجب اوله‌رق بونك اوزرینه ١٥٣١ سنهٔ میلادیه‌سنده عظیم برحرکت ارض وقوعیله یالکز لیزبون شهرنده اوتوز بیك آدم هلاك اولنجه هرکس شوفلاکتی غضب الهی اثری اولمق اوزره تلقی ایدرك نفرتلری بالکلیه آرتمش وارتق بویله برحکومت ظالمه

یه خدمت شوقی کیسه‌ده قالمیوب هر کس یالکز
کندی چولغنك چوجغنك سلامتنی وحتی چولغندن
چوجغندن‌ده واز کچه‌رك یالکز کندی باشنك سلا-
متی چاره‌سنی دوشونمکه باشلامشیدی. واقعا اوچنجی
ژان بو حاله چارهٔ اصلاح اولمق اوزره معارف وصنایع
وتجارت وکشفیات بحریه اربابنی طوغریدن طوغری-
یه کندی حمایه‌سی آلتنه المق کبی تدابیرده قصور
ایتمامکه چالشدی ایسه‌ده اصل منبع ظلم اولان وتعصب
آثارینی احکام قوانین کبی ترویجده بولنان انکیزیسیون
محکمه‌لری موجود ایکن افکار ناسه بو مثللو حمایه‌لرك
هیچ بر تأثیری اوله‌میه‌رق مثلا تاژ نهرینك طغیانی ایله
برچوق محلاری میاهك تخریب ایتمسی مثللو احوال
نفرت اهالی‌یی آرتدیردقجه آرتدیرمقده ایدی.

خلقه بر کره یأس ونفرت کلدکدن صکره ارتق
انك قولای قولای مبدل شوق وانشراح اوله بیلمسی
قابل اولورمی؟ اوچنجی ژانك ۱۵۵۷ سنهٔ میلادیه-
سنده وقوع وفاتیله یرینه حفیدی سباستیه‌ن هنوز صبی
اولدیغی حالده قرال اولنجه بعض غیرتکاران رؤسا
افکار خلقی اصلاح وقلبلرده‌کی شوقی تزیید ایتمکه یك

چوق چالشمشلر ایسه ده انکیلیز سیون جمعیتی بر طرفدن مظالم واقعه سنده دوام ایدرک شونی بونی بغیر حق مظلوم ایلدکجه او مظلوملرك خصم واقرباسی ودوستلری نفرتلرینی تجدید ایدرك هب اسکی حال دوام ائلمشدر . سباستیه ن سن رشده وصول ایله مملکتی مستقلاً اداره یه باشلادیغی زمان اودخی پورتکیزلرك شوق جهانکیرانه لرینی تزییده پك چوق چالشمش وحتی بتون آفریقا قطعه سنی ایادیٔ اسلامدن نزع ایتمك کبی عظیم بر فکر واملی اورته یه قویه رق غیرت نصرانیه اربابنی بو نقطه اوزرنده جمع ایلمش ایسه ده ذاتاً کندی حکومت نصرانیه سنه تابع اولان اهالیٔ خرستیانیه مظلوم ایکن یکی فتح اولنه جق مملکتلر اهالیسنی مسعود ایده بیلمك نصل ممکن اوله جغنی دوشونلر قرالك شو تشبثنه خندهٔ استهزا ایله کولمکده بولنمشلر ایدی .

هر نه حال ایسه سباستیه ن شو املنی پك چوق طرفدارلریله تصدیق وتحسین ایتدیره رك ١٥٧٤ سنهٔ میلادیه سنده عظیم بر اردو ایله افریقا طرفنه کیچدی وواقعا اوزمانلر اهل اسلامك دخی عظیم بر شورش

واختلال ایچنده بولنمسی کندیسنه بیاغی تأمین موفقیت ایده‌جك احوالدن عد اولندی ایسه‌ده وقوعبولان برقاچ محاربه‌ده اویله کوکلسز عسکر وشوقسز رؤسا ایله مغلوبیتدن بشقه برنتیجه حاصل اوله‌مینجه قرال جنابلری رجعته مجبوریت کوردی ·

برعاجز انسانی برارسلان ایدوب اورته‌یه صا- لیویرن شی محضا شوق دروندن عبارت اولوب او ایسه انسانلری ریاومداهنه کبی یالانجیلقلر وجبروشد- ته رضا کبی مسکینلکلر ایله تربیه ایدرك حاصل اوله‌مز · بلکه انسانلری حریت بشریه‌لری داخلنده صافیانه وخالصانه برتربیه ایله یتشدیره‌رك حصوله کلور · بناء علیه حالا تربیهٔ اسلامیه تربیهٔ نصرانیه‌یه غالب اولدیغی ایچون پورتکیزلرك قوتی قوهٔ اسلا- میه‌نك اوچ مثلنه بالغ اولور والده مکمل برده دونما- لری بولنور ایکن شو محاربه‌ده هیچ برشیئه موفق اوله‌مامشلردر ·

اره‌دن برقاچ سنه مرورندن صکره فاس ومرا- کش پادشاهی مولی محمد المنتصر کندی عمیسی بولنان مولی عبد الملك طرفندن خلع ایدلسندن طولایی پور-

تغال دولتنه مراجعت ایدرك اكر عميسندن انتقامنی
الور ایسه كندیسی پورتغالك بروالیسی اولمق اوزره
فاس ومراكشی پورتغاله ربط ایده جكنی وعدایتمكله
سباستیه‌ن ارتق بودفعه منتصرك طرفدارانی‌یاردمیله
دخی موفق اوله‌جغنه اصلا شبهه ایتمكسزین ١٥٧٨
سنهٔ میلادیه‌سنده دها قوتلی بر اردو ایله فاسه چكدی
وطنجه‌ده ترتیباتنی اكمال ایلدكدن صكره القصرالكبیر
نام محلده اغستوسك دردنجی كونی عبدالملكك
عسكری ایله محاربه‌یه طوتشدی . بومحاربه پك شدتلی
برمحاربه ایدی . انجق اولانجه شدتی پورتكیزلرك
مغلوبیتی اوزرینه نتیجه پذیر اولوب بومحاربه‌ده
پورتكیزلر اوقدر قرلدیلركه كیدن عسكرك اونده
ایكیسی بیله عودت ایده‌مدی . حتی بالذات قرال
سباستیه‌ن دخی بومحاربه‌ده غائب اولوب اوشاقلرندن
بعضلری لاشه‌سنی مقتوللر میانده كوردیلر .

ایشته بوبوزغونلق ارتق پورتكیزلرده هیچ بر
جرأت مردانه براقمیه‌رق اندن صكره بوجنكاور
وكمیجی ملت ملل سائره‌یه رعیه اولمق اوزره
یاراتلمش برمسكین مخلوق صورتنی المش وعصرلرجه

مدت کندیسنی محکومیتدن قورتاره ماشدر که کیفیتك
بوجهتی بروجه آتی کشاد ایتمکده اولدیغمز اوچنجی
بابده ایضاح اولنه جقدر ٠

(اوچنجی باب)

پورتغالك دور محکومیتی

عن ١٥٨٠ الی ١٨٢٠

(برنجی فصل)

پورتغالك اسپانیایه محکومیتی

عن ١٥٨٠ الی ١٦٤٠

تفصیل ـ واقعا سباستیه نك افریقا محاربه سنده
غیوبتی اوزرینـه عمیسی اولوب اوزمانه قدر عمرینی
پاپاسلق عالمنده پچیرمش وشو صره ده برغا دسـپوطی
بولنمش اولان هانری قراللق مقامنه دعوت اولنه رق
ایکی سـنه قدر پورتغالك قراللق صورتیله اسـتقلالنی
محافظه ایتمش ایسه ده بو استقلال بالکز برقوری عنوا-
ندن عبارت اولوب یوقسه شو مدت ظرفنده پورتغال-
ممالکی برشورش دائمی ایچنده قالمشیدی ٠ بوشورشه
سبب مقتول قرال سباستیه نك فی الحقیقه آفریقاده وفات
ایلدیکی خبرینه اعـتراض ایدرك برطاقم توروديلرك

قرال سباستیه‌نڭ کندیلری اولمق اوزره میدانه چیقملرندن وکویا هانرینڭ تاج قرالی‌یی غصب ایتمش بولندیغی بیانیله استردادی دعواسنه چیقملرندن عبارت ایدی . ایمدی شویله برزمان فترتدن عبارت اولان ایکی سنه قدر زمانی دخی پورتغالك کندی فتنه وفترتنه محکومیتی زمانیدر دیه حکم ایتمك بجا کورینور . زیرا هانری بیله « قرال هانری » عنوانندن زیاده «دسپوط هانری» دیه صحایف تواریخده شهرت بولمشدر .

دسپوط هانرینڭ ۱۵۸۰ سنه‌سنده وقوع وفاتی اوزرینه حالا مقتول سباستیه‌نڭ کندیلری اولوب مقتول بولنمدقلری دعواسیله قیام ایدن توروديلر دعوالرنده ثابت اولمقله برابر اسپانیا قرالی ایکنجی فلیب پور-تغالك طبعاً بر اسپانیول ولایتی اولدیغی دعواسیله عظیم بر اردو کوندروب هرطرفنی ضبط ایتمشیدی . پورتکیزلر بو تعرض فضولی اوزرینه فرانسه‌دن استمداد ایلدیلر . زیرا مشهور شارل کنك فرانسه ایله آچمش اولدیغی محاربه‌لرده اوغلی اشبو ایکنجی فلیب حالا دوام ایتمکده ایدی . بناءعلیه فرانسه دخی پورتکیزلری الترام ایدرك معاونت کلیه‌ده بولندی وپیره‌نه طاغلری

جهتندن اسپانیایی صقشدیردی ایسه‌ده ایکنجی فلیپه
اوزمان آمریقادن کمی طولولری آلتون کلوب مومی الیه
ایسه بوخزائن بی نهایه ایله بتون اوروپایی یکپاره بر
قراللق حالنه قویه‌رق زمام اداره‌سنی دخی کندی النه
المق داعیه‌سنه قیام ایلمش بولندیغندن بوخزینه‌لرله
تدارك ایلدیکی اردولر پورتکیزلیلری تنکیل ایتمکه
مقتدر اوله‌بیلمشدر ·

ایشته پورتغال دولتی بوصورتله اسپانیانك بر
ولایتی اولمق اوزره محکومی اولنجه فلیب ثانی اول
باول پورتغالك دونماسنی محو ایتمك صورتیله پورتکیز-
لری دائرهٔ اطاعتده ضبط ایتمك یولنی بولدی · زیرا
عظیم بر دونما دکزلرده کزدکجه هرنه زمان اولسه
کرك طوغریدن طوغری‌یه اسپانیا سواحلنی وکرك
خارجا اسپانیول مستملکاتنی اوره‌بیلورایدی · حالبوکه
پورتغال دونماسنك اورته‌دن وجودی قالقنجه اوزمانه
قدر پورتکیز قپودانلرینك بحار بعیده‌ده کشف ایدرك
دولت متبوعه‌لرینه مالکانه اولمق اوزره ربط والحاق
ایلدکلری مستملکات دخی محافظه‌سز قالمش اولدی ·
دیکرجهتدن ایسه پهدیبا ولایتلری دخی اسپانیا علیهنه

قیام ایدرك کندیلرینی اسپانیول رعیتندن قورتاروب باشلی باشنه برمدت اولەرق تشکل ایتمکده بولندقلرندن برچوق هولاندز قورصانلری پورتغال مستملکاتی اوزرینه صالدیرمغه واورالردن پورتکیزلرك بقیەسنی طرد ایلیەرك مستملکاتی ضبطه قویولدیلر •

ایمدی ژاپونیاده بولنان پورتکیز مستملکاتی ایشته بوصورتله هولاندزلرك اللرینه کچدیکی کبی برازصکره ملوك اطەلری وآسیا قطعەسنده واقع سائر پورتغال مستعمراتی دخی هپ هولاندانك یکی سنجاغی التنه کیردیلر • یالکز امریقاده واقع برەزیلیا قطعەسنده پورتکیزلر برازدها غلبه لك بولندقلرندن قطعهٔ مذکورەنك برخیلی یرلری دخی الدن کیتدی ایسەده براز یرنده پورتکیزلر ثبات ومدافعه ایده بیلمشلر ایدی •

پورتغالك بوصورتله اسپانیایه محکوم قالمسی ١٦٤٠ سنەسنه قدر یعنی التمش سنه مدت دوام ایلمشدرکه بومدت ظرفنده اسپانیا حکومتنك برقاتدها قوتنی آرتدیرمش اولدیغی کبی انکیزیسیون دخی پورتغالك داخلنی قاصوب قاورمشیدی • ١٦٤٠ سنەسنده واقعا پورتکیزلر اعادهٔ استقلال ایلدیلر ایسەده بو

استقلال دخی حقیقی برشی اولمیوب نوعما اسپانیا محکو-
میتندن چیقه‌رق فرانسه محکومیتنه کیرمك کبی برشی
اولدی که کیفیت بروجه آتی ایکنجی فصلده کو-
ریلور .

(ایکنجی فصل)

اعادهٔ استقلالله فرانسه‌یه محکومیتی

عن ١٦٤٠ الی ١٧٠٣

تفصیل - پورتغال ممالکی براسپانیاولایتی حکمنده
محکوم اولدیغی اثناده براغانس نام محلده دوقه‌لق
صورتیله اسپانیا نامنه حکومت ایدن ژان اسمنده بر
دوقه وارایدی که عن‌اصل پورتغال‌قرالی اولان برنجی
ژانك الفونس نامنده برولد زناسی سلاله‌سندن کلمش
اولدیغی جهتله نوعما پورتغالك خاندان‌قدیمنه منسوب
صاییلور ایدی . بوژانك زوجه‌سی ایسه لویزده
کوزمان نامنده برقادین اولوب اول‌قدر عقل‌وکیاست
صاحبی ایدی که نسواندن کلان حکمدارلر ایچنده
بوقدر فطین بر قادین کورلمامش اولدیغی دعوا ایدیله
بیلور . دوق ودوشس‌ده براغانسك پنتو اسمنده برده
سرکاتبلری بولنوب مرقومك دخی قوهٔ‌قلمی وطلاقت

لسانی جرأتی جسارتی یوز بیکده برآدمده بولنور
شیلردن دکل ایدی . ایشته پورتغالی اسپانیا محکو-
میتندن قورتاروب استقلال قدیمنی اعاده‌یه مقتدر
اولنلر شو اوچ ذواتدن عبارتدرلر .

بونلر تشبثات مهمه‌لرینی کوزه الدیردقلری زمان
دوق ده براغانس اوتوزدرت یاشنده اولوب زوجه‌سی
دوشس ده براغانس هنوز اوتوزینه وارمامش اولدقلر-
ندن نه قدر فطین وذکی اولورلرسه اولسونلر بو یاشده
آدملرك اویله انقلابات جسیمه‌یه مقتدر اوله بیلملری استبعاد
اولنور ایسه‌ده بنتو کرچکدن عقل کامل صاحبی بر
آدم اولمغله عصیان وانقلابك مقدماتنی اویله برصورتله
ترتیب ایلمشدرکه اسپانیا حکومتنك دکل شیطانلرك
دخی یورکنده‌کی شیلری کشفه مقتدر اولان انکیزی-
سیون جاسوسلرینك بیله هیچ برشیدن خبری اولمقسزین
عصیان بایراغی پورتغالك هر طرفنده بردن اعلا
ایدلمش وحریق عصیانه هر طرفجه برآنده آتش ویرلمشدر
ذاتاً بوعصیانك اول قدر مکمل اوله‌رق ترتیب ایده-
لمسنك الك بیوك سببی خلقك انکیزیسیون بلیه‌سندن ارتق
بیقمش اوصانمش اولملری قضیه‌سی اولوب انکیزیسیون

كبی بر حكومت ملعونه‌یه قارشو انقلاب ترتیبی خصو-
صنده ذره قدر احتیاطسزلق جمله‌نك محوینی موجب
اوله‌جغی جهتیله ایشته سركاتب پنتو اكا كوره تدابیر
قورمش وحقیقةً هیچ بر كیمسه‌یه سر سزدیرمكسزین
ایشنی كورمشدر .
١٦٤٠ سنه‌سنده پورتغالك هرطرفنده بردن
عصیان ظهور ایدوب ده اسپانیول والیلرك وسائر
حكومت مأمورلرینك فلانلرك برقاچ كون ظرفنده قتل
ویا نفی ایدلمسی متعاقب دوق د، براغانس دخی دردنجی
شارل عنوانیله قرال اعلان اولنجه درحال مملكتك
اصیلزادكاننذن عبارت بیوك برمجلس قورلمش وبو
مجلسك ریاستی سركاتب پنتویه توجیه ایدیله‌رك عسكر
ودونما تنظیماتنه مسارعت قلنمشدر . واقعا بویله بر
زمانده پورتغالك احتیاج عاجلی یالكز عسكر ایله
دونمایه منحصر ایدی . زیرا اسپانیا دولتی پورتغال
عصیاننی منع ایدرك اوراسنی بتكرار تحت محكومیتنه
المق ایچون تداركات عظیمه‌یه ابتدار اتمش اولدیغی
كبی مستملكات بعیده‌ده و بالخاصه برەزیلیاده بولنان
پورتكیزلر دخی كندی دولتلرینك اعادهٔ استقلال

ایلدیکی خبرینی النجه طرف طرف هولاندزلر علیهنه قیام ایدرك بناء علیه هولاندا حکومتی دخی مستملکات مذکوره اوزرینه یکیدن دونما سوقنه قیام ایلمشیدی .

دردنجی ژان اسپانیانك سوق ایلدیکی قوه کلیه یه بارازوز قصبه سنده قریب مونتیرو نام محلده ۱٦٤٤ سنه سنده غلبه ایدرك اسپانیایی ارتق پورتغالدن قطع ید ایتمکه مجبور ایلدیکی و داخلا ظهور ایدن سائر بر چوق شورشلری دخی منعه مقتدر اولدیغی کبی برهزیلیانك استردادینه شدیداً ممانعت ایلیان هولاندزلر ایله دخی براً و بحراً اوزون اوزادی یه غوغا ایدرك نهایت ۱٦٥٤ سنه سنده هولاندزلری ده برهزیلیادن قطع ید ایتمکه مجبور ایلمشدر .

مترجمین احوالك تنقیداتندن اکلاشلدیغنه کوره دردنجی ژانك قابلیتی بوقدر موفقیات عظیمه یه غیر کافی ایکن الك بیوك معاونتی زوجه سندن کورمشدر . سر کاتب پنتو ۱٦٤٩ سنه سنده وفات ایلدیکی زمان انك عقل و تدبیری درجه سنده کی قابلیتی بشقه بر آدمده بولنه میوب قرالیچه او یرایسه ذاتاً فطانت خارق العاده صاحبی بر قادین اولدیغی کبی سیاسیات خصوصنده

یتودن الدیغی درسلری یك كوزل ضبط ایلمش اولد.
یغندن امثالی نادر بر قرالیچه اولدیغنی هر كسه تسلیم
ایتدیرمشدر . برهزیلیا استردادندن ایكی سنه صكره
یعنی ١٦٥٦ سنه‌سنده قوجه‌سی دردنجی ژان وفات
ایلدیكی زمان اوغلی التنجی آلفونس هنوز صغیرالسن
بولنمق حسبیله زمام دولت كلیاً قرالیچه لویزك النده قالدیغی
حالده دخی مومی الیها كیرودار امور حكومتده اظهار
عجز ایتمك شو یله طورسون بالعكس اركك حكمدار -
لردن پك چوغنه میسر اوله‌میه‌جق برحسن اداره‌یه
موفق اولمش وضعف نسوانیسندن برطاقم امیدلره
دوشه‌رك طرف طرف عصیانلر ایقاع ایدن برچوق
سنیورلری امانه دوشوروب هر نره‌ده برانتریغه باش
كوسترمش ایسه یاپانلرك باشنی ازمشدر .

ایشته بوصورتله دخی التی سنه قدر بالاستقلال
حكومت سوره‌رك اوغلی التنجی الفونس اثبات رشد
ایلدكدن صكره زمام حكومتی انك النه تسلیم ایلدكدن
ماعدا اوزمانه قدر ذوق عالمدن كام الشینی‌ده كافی
كوره‌رك بعدما سكونت واستراحت اوزره زمان كچیرمك
ایچون برمناستره چكیلوب ١٦٦٦ تاریخنده وفاتی

وقوعه کلمشدر . سرکاتب پنتو پورتغال انقلابنـه
دائر ایتالیانجه اوله‌رق قلمه الدیغی تاریخده قرالیچه‌نك
اوصـافنی پك ایلرو یه کوتورمش اولدیغنی اووقت
مبالغه یه حمل ایدنلر قرالیچه لویزك باشلی باشنه ادارهٔ
امور ایلدیکی زمانلرده کوریلان علـو قدر ومنزلتی
اوزرینه پنتونك مبالغه‌سنه دکل بلکه نقصانه حکم
ویرمشـلردر . زیرا التنجی الفـونس عیش وعشرته
واسراف وسفاهته زیاده‌سـیله میال برسفیه چیقوب
حتی دماغنـده دخی جنته قریب برشـدتی وار ایکن
والده‌سی مناسترده عزلت نشین اولدیغی حالده دخی
اوغلی اوزرنده اجرای نفـوذ ایلر ومرقومی بالکلیه
اظهار علایم جنـوندن منعه موفق اولـور ایدی .
قرالیچه وفات ایلدکدن صکره ایسه ارتق الفونسك
سفاهتنی تحدیل ایده‌جك هیچ بر قوت قالمدیغندن پور-
تکیزلر ایاقلانه‌رق مرقومی برزندانه اتمشـلر ودیکر
قرنداشی بولنان دون پدرویی ۱٦٦۷ سنه‌سـنده قرال
وکالتنه تعیین ایتمشلردر . الفونس ۱٦۸۳ سنه‌سنه قدر
یشایوب ینه محبوساً وفات ایلمشدر .

ایمدی دها دردنجی ژان پورتغالی اسپانیانك محکو-

میتبدن قورتارمغه قیام ایلدیکی زمان فرانسه نك حمایت
مادیه و معنویه سنه مراجعت ایدرك فرانسه طرفندن
کرك اوروپا پولتیقه سنجه و کرك مستملکات خارجیه
منازعاتنجه کلی معاونت و منافع کورمسی جهتیله
پورتغال عادتا فرانسه نك منتداری اولدیغی کبی
صکره لری بو منت آرته آرته فرانسه دولتی پورتغال
اوزرینه بر نوع تحکم دخی پیدا ایلمشیدی که ارکان
مملکت واعیان ملت عادتا کندی حکومتلرینك امر
وارادەسندن زیاده فرانسه نك امر و ارادەسنه تبعیت
ایدرلر ایدی - هله سفیه و مجنون الفونسك خلعی
ایله یرینه دون پدرونك اجلاسی لازم کلدیکی زمان
فرانسه پولتیقه سی بو تبدلده او قدر نفوذ کوستر -
مشدرکه پدرو بالاستقلال قرال طانمیوب وکیل صفتیله
ادارهٔ امور ایلمشدر • فرانسه نك بوندن مقصدی
پدرونك انکلتره یه میلانی حس ایتمسیله پورتغالی
انکلیز نفوذینه قاپدیرمامقدن عبارت ایدی • پدرو
تا قرنداشنك وفاتنه یعنی ١٦٨٣ سنه سنه قدر هپ
وکیل عنوانیله اجرای حکومت ایدوب تاریخ مذ -
کورده قرنداشنك وفاتی اوزرینه ارتق نه فرانسه نك

و نه‌ده فرانسه‌یه تابع اولان ارکان مملکتك النده بر وسیله قالمیجه ایکنجیلك عنوانیله طوغریدن طوغری‌یه قرال عنوانینی دخی المشدر ٠

فرانسه‌نك پورتغال اوزرنده‌کی تحکمنه بر مثال اولمق اوزره مورخلر یازارلر که ۱٦٦۸ سنه‌سنده اسپانیا دولتی پورتغالك استقلال جدیدینی طانیغه تنزل ایدرك اولبابده بر معاهده امضاسیله بعدما ایکی دولت متجاوره‌نك صلح اوزره مناسبت پیدا ایلریني تکلیف ایلدیکی زمان بو تکلیفك قبولنه فرانسه مانع اولمغه قیام ایتمشیدی ٠

ایکنجی پدرو مانعیت مذکوره‌یی طانیه‌رق معاهده‌یی امضا ایلدیکی حالده مجرد فرانسه‌نك امر و اجباریله ۱۷۰۱ سنه‌سنده « اسپانیا توارثی محارباتی » دیه مشهور اولان محاربه (فرانسه ص ٠ ۲۲۰ مر) ظهوره کلدیکی زمان پدرو اسپانیایه ویردیکی امضاسی حکمنی نقض ایدرك فرانسه ایله بالاتفاق اسپانیا علیهنه اعلان حرب ایتمکه مجبور ایدلمشدر ٠

شو مجبوریت ایکنجی پدرویی پك زیاده دلکیر ایلمش و تك شو فرانسه محکومیتندن قورتلسون ده نه

اولورسه اولسون دیه بر فرصت بکله‌مکده بولنمش ایکن برده اوروپادن بر قاچ دولت معظمه فرانسه علیهنه اتفاق ایدنجه وانکلتره دولتی بواتفاقه پورتغالی دخی دعوت ایلینجه قرال پدرو همان انکلتره‌نك تکلیفنی قبوله جان اتمش ایسه‌ده نه چاره که بو تبدیل مسلك ایله دخی پورتغالی محکومیتدن قورتاره‌مامشدر . زیرا فرانسه محکومیتی یرینه انکلتره محکومیتی هم ده دها فنا برصورتله قائم اولمشدر .

(اوچنجی فصل)

(پورتغالك انکلتره‌یه محکومیتی)

عن ۱۷۰۳ الی ۱۸۲۰

تفصیل ــ دول متفقه‌نك فرانسه علیهنده‌کی اتفاقلرندن هیچ بر شی حاصل اوله‌میه‌رق جمله‌سی فرانسه اردولری اوکنده طرف مغلوب اولدقلری فرانسه تاریخنده ایضاح ایدلمشدر . بو اخذ و اعطاده الك زیاده ضررلی چیقان ایسه پورتغال قرالی ایکنجی پدرو اولدی . زیرا انکلتره‌نك تکلیف ایلدیکی اتفاقی قبولدن صکره ۱۷۰۳ سنه‌سنده انکلتره طرفندن برده تجارت معاهده‌سی تکلیف اولندی که پورتغال اوله‌جا ـ

سنك كافۀ منافع تجاریه‌سنی یالکز انکلیزلرك ید انحصارینه و یرمکدن عبارت ایدی . اکر قرال پدرو بو معاهده‌یی امضا ایتمیه‌جك اولسه انکلتره طرفندن ترك اولنه‌رق بو ایسه پورتغال استقلالنك بتکرار الدن کیتمسی دیمك اوله‌جغی جهتله چار ناچار تجارت معاهده‌سنی امضایه مجبور اولدی .

۱۷۰٦ سنه‌سنده دون پدرونك وقوع وفاتیله یرینه اوغلی بشنجی ژان قرال اولدیغی زمان حالا اسپانیا توارثی محاربه‌سی دوام ایتمکده اولوب او زمانلر فرانسه‌یی صقشدیرمقده اولان اوستریا عسکریله برلکده فرانسه قرالی اون‌دردنجی لوئینك اوزرینه هجوم ایلمش ایسه‌ده فرانسه عسکرینك الندە مغلوبیت کامله‌یه دوچار اولمشدر . هر نه حال ایسه ۱۷۱۳ سنه‌سنده اوترش معاهده‌سی شو توارث محاربه‌سنه نهایت ویرمکله ژان دخی ۱۷۵۰ سنۀ میلادیه‌سنه قدر دوام ایلیان مدت حکومتنده راحت یوزی کورمش و مملکتنی اولدقجه عاقلانه برصورتده اداره ایلمش ایسه‌ده انکلتره ایله موجود اولان تجارت معاهده‌سی حسبیله پورتغال اولکاسنك کافۀ

ثروت و سامانی هپ انکلیزلر النده بولندیغندن پورتکیزلر عظیم بر فقر ایچنده قالمشلردر . واقعا ژان بو معاهده‌یی محو ایتمکی بر قاچ دفعه‌لر امل ایدنمشیدی . انجق انکلیزلرك طاغ کبی کمیلری و هر بری آتش قوصان کمی طوپلری معاهدهٔ مذکوره‌یی جبراً و قهراً محافظه ایدرلر ایدی .

بشنجی ژانك وفاتندن صکره یرینه کچن اوغلی ژوزف بعض مورخلرك « ژوزف امانوئل » دیه قید ایلدکاری حکمدار اولوب ۱۷۵۰ سنه‌سنده پدری وفات ایدوب‌ده مقام حکومته کلدیکی زمان اوتوزبش یاشنده بر انسان کامل بولنمغله واوزمانه‌قدر پدرینك انکلتره محکومیتنی اصلا چکه‌مامسیله برابر انکلیزلره درجهٔ مداراسی حکمتنی دخی کوزلجه اکلامش اولمغله ملکنی حقیقة پك عاقلانه بر یولده اداره‌یه باشلامش وقرال مومی الیهك مدت حکومتنده پورتکیزلر انکلیز محکومیتنك تأثیراتنی پك آز حس ایده‌بیلمشدر .

ژوزفك مدت حکومتی وقوعاتنك الك دهشتلیسی ۱۷۵۵ سنه‌سنده لیزبون شهرنده ظهور ایدن حرکت ارضدر . بوعجیبهٔ ژئولوژیقیه همان هیچ برطرفده

کورلمیان بر درجهٔ شدتی لیزبون شهرنده کوستروب
مملکت عادتا کلیاً خراب اولدقدن ماعدا بر بیوك قسمی
دخی یره باتوب صو التنده قالمشدر ٠

قرالك انکلیزلره ایتدیکی مدارانك سبب و حکمتنی
اکلامیان اهالی « بزم قرال عادتا بر انکلیز والیسی
اولمشدر » دیه عظیم بر فساده باشلایه‌رق باخصوص
بو فساد ایچنه جزویتلر دخی قارشمقله اهل فساد کویا
ژوزف اعدام اولنور ایسه یرینه کله‌جك اولان آدم
همان کندیلرینی انکلیز حکومتندن قورتاروب
فی الحال زنکین ایده بیله‌جکمش کبی بیچاره ژوزفك
جانته قصد ایتمکه قدر وارمش اولدقلرندن قرال بو
فسادی خبر الور المز مفسدیندن بر طاقلرینی قتل و حبس
و نفی ایلدیکی کبی جزویت پاپاسلرینی دخی کاملاً پور-
تغالدن خارجه طرد ایتدی ٠ برده اوزمانه قدر پور-
تغالده اوته‌دنبری دیانت نصرانیه‌ده بولنانلر اصل
خرستیان و صکره جبراً عربلردن خرستیان ایدیلانلر
ایسه یکی خرستیان عد ایدیله‌رك بونلرك نصرانیتلرینه
اول قدر اعتبار اولنمز ایکن ژوزف بو فرقی دخی قالد-
یره‌رق نصرانیت امتیازلرینی اهالینك عمومنه تعمیم

ایلمش وانکلیزیسیون جمعیت منحوسه‌سنك شدت مظالمنه براز خفت ویرمکه‌ده موفق اولمشیدی ٠

مارکی ده پومبال اسمنده غایت ذکی وفطین برآدم اوزون اوزادی‌یه ژوزفه باش وکالت ایتمش اولوب مومی الیهك نصایح عاقلانه‌سنه تبعیت ایدن قرال مومی الیه پورتکیزده صنایع وتجارتك ترقیاتنه برچوق خدمتله دخی شهرت بولمشدر ٠ واقعا تجارت امتیاز- لرینك کافه‌سی انکلیزلرالنده بولنمغله ترقیات تجاریه‌نك الك بیوك منافعی دخی انکلیزلره عائد ایسه‌ده مارکی ده‌پومبال وطننی شو انکلیز محکومیتندن قورتارمق ایچون بعض تشبثاته قیام ایدرك باشه چیقاره‌میه جغنی‌ده اکلاینجه انکلیزلرك امتیازاتنه تعلق ایتمکسزین پورتکیز تاجرلرینی زنکین ایده‌جك یوللری‌ده بولمشدرکه شو حال اهالی‌یی کرچکدن مستفید ایلدیکی جهتله ابتدای حکومتنده قرالی بکثمیان مفسدلردن بیله برچوغی اواخر حکومتنده کندیسنه پك چوق محبت ایتمشلردر ٠

١٧٧٧ سنهٔ میلادیه‌سنده ژوزف وفات ایلدیکی زمان تاج قرالی قزی بولنان مارینك باشنه تتویج ایده- یلوب حالبوکه ١٧٦٠ سنه‌سنده مزبوره کندی عمو-

جه‌سی بولنان پدرویه تزویج ایدلمش بولنغله ژوزفدن
صکره ماری ایله پدرو ایکیسی بردن حکمدار اولمق
اوزره اعلان اولندی وپدرویه اوچنجیلك عنوانی
ویرلدی . بو تزویج دخی قرال ژوزفك بر فکر حکمتنه
حمل اولنور . زیرا کندی وفاتندن صکره قزی ماری‌نك
اجرای حکومت ایلسنه پدرونك مخالفت ایدرك پور-
تغالی‌ینه بر بلیه‌یه دوچار ایده‌جکی درکار ایکن بو
تزویج ایله مملکتی او بلیه‌دن قورتارمش صاییلور .
١٧٨٦ سنه‌سنه قدر قوجه‌سیله برابر اجرای حکو-
مت ایلدکدن صکره سنهٔ مذکوره‌ده اوچنجی پدرونك
وقوع وفاتیله ماری سندالیٔ حکومتده باشلی باشنه
حکمدار قالدی .

بو قادین پدرونك مسلك اداره‌سندن آیرلمیه‌رق
پورتغالی حقیقة بر حسن اداره ایله اداره ایتمشدر .
ذاتاً انکلتره‌یه محکومیت قضیه‌سی مرور زمان ایله
خلقك دخی صناشمش اولدیغی بر بلیه حکمنی المغله
وخارجدن بر دولت پورتغاله تعرض ایده‌جك اولسه
طوغریدن طوغری‌یه بر انکلیز ولایتنه تعرض ایلمش
کبی درحال انکلتره طرفندن مدافعه‌یه مسارعت او-

لنه‌جغی دول سائره‌جه دخی معلوم اولمغله پورتغال اولکاسی داخلاً اسایش وخارجاً صلح اوزره قالمشدر شوقدرکه ۱۷۹۰ سنه‌سنده مارینك شعورینه خلل کله‌رك اجرای حکومتدن عاجز قالمش واندن صکره اوغلی ژان النجیلق عنوانیله والده‌سنه وکالةً اجرای حکومته باشلامشدر .

النجی ژانك مدت حکومتی تمام فرانسه‌ده بیوك انقلابك هرطرفی صارصدیغی زمانه تصادف ایدرك باخصوص که بوصدماتك الشدتلی عد اولنه بیله‌جك برقسمی‌ده پورتغال حقنده کورلمش وبناء علیه شمدی‌یه قدر انکلتره‌نك پورتغال ایله مناسبتی برحاکمیت عد اولنور ایکن بودفعه برحامیت ومحمیت صورتنی المشدر . شویله‌که :

ناپولیون بوناپارت انکلتره علیهنده‌کی شدت خصومتی سببیله انکلیزلره معاونت ایده‌بیله‌جك بر اغاج بیله کورسه کوکندن قلع ایتمك پولتیقه‌سنی اتخاذ ایلدیکی زمان فرانسه‌نك ایاقلری التنده قوجه بر پورتغال ممالکی بولنه‌رق انك زراعتی تجارتی امور مالیه‌سی حتی پولتیقه‌سی بیله طوغریدن طوغری‌یه

انكليزلر النده بولنديغنی کورنجه اول باول بوراسنی انکلتره تسلطندن قورتارمغی امل ایدینه‌رك لیمانلرك انکلیزلکیلرینه مسدود طوتلسنی پورتغال قرالی التنجی ژانه عادتا امر ایدر کبی بر صورتده یازمش ایدی ٠ بو حالده بیچاره پورتغال اورس ایله چکیج ارەسنده قالمش اولدیغندن کیفیتی انکلتره‌یه عرض واشعار ایتمکله واورادن دخی فرانسه‌یه مقاومت امرینی المغله ناپولیون بو ایشك چارهٔ تسویه‌سی پورتغال ممالکنی فرانسه ایله اسپانیا ارەسنده تقسیم ایتمکدن عبارت اولدیغنی حکم ایلیه‌رك ١٨٠٧ سنه‌سنده فونتن بلوده اسپانیا ایله براتفاقنامه امضا ایدرك امر تقسیمه قرار ویرمش وعادی برنفرلکدن مشیرلکه قدر چیقاردیغی ژونوت نام برمعتبر قوماندانه تودیعاً عظیم بر اردویی پورتغال اوزرینه سوق ایتمش ایدی ٠

پورتغالده ذاتاً اسباب مقاومت موجود اولمدیغی جهتله ژونوت حدودی تجاوز ایلدیکی زمان قارشو- سنده همان دشمندن اثر بیله کوره‌میه‌رك یورویوب کیتمش وکمال سهولتله ممالکك هرطرفنی فتح ایلمش ایدی بو استیلا ناپولیونك پك زیاده خوشنه کیدرك

ولایت مذکوره والیلکنی « دوق دابرانتس » عنوانیله
برابر ژونوته ویرمش ایسه ده اوت طرفدن انکلتره
دولتی عظیم بر قوهٔ بریه وبحریه ایله پورتغالك مدا-
فعه سنه مسارعت ایدرك اوراسی عادتا طوغریدن
طوغری یه برانکلتره ولایتی اولمق ادعاسیله فرانسزلره
قارشو جنکه آغاز ایلمشدر .

انکلیزلر ایله فرانسزلر اره سنده وقوعه کلان
مهاجمات آیلرجه دوام ایلمشدر . انکلیز عسا کری
ولسله ی نام بر جنرالك قوماندامی التنده بولنوب
ویمیرو نام محلده دوق دابرانتسی پك فنا صورتله
مغلوب ایلدیکندن وپورتغال ممالکنی درحال تخلیه
ایتمکدن بشقه شرائط مصالحه قبول ایتدیکی کبی بو
صورتی ناپولیوندن استیذان ایدرك اکا کوره حرکت
ایتمسی ایچون دخی فرانسز قوماندانه میدان براقد-
یغندن اسکی جنرال ژونوت ویکی دوق دابرانتس ١٨٠٨
سنه سی اغستوسنك یکرمی ایکنجی کونی سنترا نام
قصبه ده تخلیهٔ کلیه مقاوله سنی امضایه مجبور اولمشیدی
بونك اوزرینه انکلتره دولتی جنرال ولسله یه « لورد
ولینغتون » عنوانی ویرمشدر . شو مغلوبیت ناپو-

لیونك پك زیاده کوجنه کیدرك حتی دوق دابرانسه
برمدت دلکیر دخی قالمش ایدیسه ده انکلیزلر پورتغال
قرالی التنجی ژان ایله والده‌سی بولنان مجنونه ماری‌یی
برەزیلیا مستملکاتنه آشیره‌رق پورتغالی طوغریدن طو-
غری‌یه کندی اداره‌لرینه المش وهر طرفنده استحکاملر
انشاسی وقوه‌ٔ کافیه تعبیه‌سیله اوراسنی ممتنع
الاستیلا برحاله قویمش اولدقلرندن ناپولیون درحال
عسکر سوقیله اخذ ثاره موفق اوله‌مامشدر ۰

۱۸۱۵ سنهٔ میلادیه‌سنده ناپولیونك سقوطیله
اوروپا مصالحهٔ عمومیه‌سی عقد اولندیغی زمان پورتغال
دولتنك استقلالی تأیید اولنمش ایسه‌ده قرال حالا برە-
زیلیاده بولنوب پورتغال ایسه انکلتره طرفندن کویا
ایلچی صفتیله کلمش اولان برەسفورد طرفندن اداره
اولنور ایدی ۰ شو حال پورتکیزلره آغر کلمکله وفرا-
نسه طرفندن دخی لاینقطع تشویق ایدلمکله ۱۸۲۰
سنه‌سنده ظهور ایدن عظیم بر اختلال ایله انکلیز
حکومتنه دخی نهایت ویرمك لازم کلمشدرکه پورتغال
تاریخنك بوندن صکره‌کی قسمی تقسیمات اساسیهٔ تار-
یخیه‌مزجه دردنجی بابمزه تعلق ایتمکله بروجه آتی
باب مذکور کشاد اولنور ۰

❋ دردنجی باب ❋

پورتغالك احوال اخیره‌سی

عن ١٨٢٠ الی ٠٠٠٠

(برنجی فصل)

استقلال محارباتی

عن ١٨٢٠ الی ١٨٣٦

تفصیل ـ ١٨٢٠ سنه‌سنده پورتغالده ظهور ایدن بیوك اختلال پورتكیزلرك الك معتبر اولان زادكانی طرفندن ترتیب ایدلمشدركه مؤخراً بوزادكان دولت مذكوره‌نك قورتس دینلان مجلس مبعوثان واعیانی تشكیل ایتمشدر . بو اختلالدن ایكی مقصد وار ایدی كه بریسی انكلیزلری درون مملكتدن طرد ایتمك وایكنجیسی دخی پورتغالده قانون اساسی ایله اداره اولنور برحكومت مشروطه وضع ایلمك ایدی نیجه سنه‌لردنبری انكلیز محكومیتندن یعنی اللرینه زراعت وصناعت وتجارتدن هرنه كچر ایسه انكلیزلره ویروب كندیلری فقیر وعاجز قالمقدن ارتق اوصانمش بیقمش اولان پورتكیزلر عادتا علی العموم سلاحه صارلمغله مقصدلك برنجی قسمی بالنسبه پك قولای

حصوله كلدى . زيرا انكليزلر اهالينك قيامنى كو-
رنجه بويله عموم اهاليسى كنديلرينه عاصى بولنان بر
يرده تمل طوتهميه‌جقلرينى اكلايه‌رق همان تخليه‌يه
باشلادیلر وحالاً برەزيلياده بولنان قرال التنجى ژانه
دخى سريعاً وعاجلاً پاى تختنه كلمسى لزومنى يازديلر .

قرال التنجى ژان برەزيليادن كلنجه‌يه قدر زادكان
مملكت كنديلرينه بر قورتس مجلسى تشكيل
ايدرك همان بر قانون اساسى مسوده‌سى قلمه المشلر
ايدى . بناءً عليه قراللرى ليزبونه كلور كلمز اعضاى
مجلس قدومنى بعدالتبريك قانون اساسى لايحه‌سنى
تقديم ايله اكر كنديلرى اوزرينه قراللق
ايده‌جكلر ايسه بوقانونى امضا ايتمسى لزومنى عرض
ايلديلر . قرال قانونه وضع امضا خصوصنده بادئ
امرده هيچ بر كوجلك كوسترمدى . فقط ايكى سنه
صكره قانون مذكورك كلياً فسخ والغاسنى
اعلاندن دخى كيرو طورمدى . ژان بوطرفده شوقانون
اساسى مسئله‌سنى حل ايتمكله اوغراشديغى صره‌ده
اوته طرفده برەزيلياليلر مقدما ژانك كنديسنه
المش اولديغى برەزيليا ايمپراطورى عنوانينى قوب

قوری برعنواندن عبارت اولمق. اوزره ینه کندیسنه
ترك ایدرك فقط کندیلرینه بالفعل ایمپراطورلق ایتمك
اوزره ژانك اوغلی پدرویی انتخاب ایدوب جمله‌سی
اکا تابع اولمشلر ایدی .

ایمدی بیچاره ژان برطرفدن قانون اساسی‌یی الغا
ایتمش اولمسندن طولایی پورتکیزلری کوجندروب
مملکتنی طرف طرف عصیانلر ایچنده کوردیکی ودیکر
طرفدن دخی برەزیلیانك پورتغالدن آیرلمسنه تأسفلر
ایلدیکی حالده ۱۸۲٦ سنه‌سنده وفاتی وقوعیله شو
محنت خانهٔ عالمدن قورتیلوب کیتمشیدی . لکن ژانك
وفاتیله پورتغال ایچون دور آسایش وسکونت کلمش
اولمدی . زیرا ژانك پدرو ومیکل اسمنده ایکی اوغلی
قالوب بونلرك پورتغال ایچون ایقاع ایلدکلری منازعات
شدیده‌یه برده پورتکیزلرك قانون اساسی مسائلندن
طولایی وقوعبولان منازعات داخلیه‌لری منضم اوله-
رق پورتکیزلر همان هیچ برزمانده امثالنی کورمد-
کلری‌شورش وفتنه‌لری التنجی ژاندن صکره کورمشلر
درکه کیفیت بر وجه آتی ایکنجی فصلده ایراد
اولنه‌جقدر .

(ایکنجی فصل)

قانون اساسی منازعاتی

عن ۱۸۲٦ الی ۱۸۵۲

تفصیل ــ قرال التنجی ژانك وفاتندن صکره
اوغلی اولوب اولجه برەزیلیاده ایمپراطورلغی اعلان
ایدلمش اولان دون پدرو ارتق پورتغال اولکاسی دخی
ارثاً کندیسنه انتقال ایتمش اولدیغی دعواسیله همان
اورایه کلمش وعنوانه برده دردنجیلك علاوه سیله ایکی آی
قدر پورتغالی بالذات اداره ایلمشیدی . انجق برقرالك
هم برەزیلیاده هم پورتغالده حکومت ایتمسنی ایکی
طرف دخی ایستمیەرك ایکی حکومتدن بریسنی ترك
ایتمسی لازم کلەجکنی قرال وایمپراطوره عرض ایتملریله
پدرو بارەلق برەزیلیایی بتکرار بر پورتغال مستملکاتی
حالنه قویمغه یلتنمش ایسەده برەزیلیالیلر بونك هیچ
ممکن اولمدیغنی کندیسنه اکلاتدقلرندن شو حالده
هنوز یدی یاشنده بولنان قزی دوناماریایی پورتغاله
قرالیچه نصب ایتمك جهتنی دوشونمشدر .

حالبوکه اوته طرفده متوفی التنجی ژانك میکل
اسمنده براوغلی یعنی پدرونك قرنداشی بولنوب بر

چوق زادكان « قرالمز متوفى التنجى شارلك ملكنى ايكى اوغلنه تقسيم ايتمك ودون پدرو ذاتاً برهزيليا ايمپراطورى اولمش بولنديغى جهتله شو پورتغال قراللغنى دخى دون ميكله ويرملك الك طوغرى ومحق برشى اولهجق ايكن دونا مارييايى قراليچه نصب ايتمكده نه معنا واردر ؟ » دعواسنه قيام ايلدكارندن اوجله قرال ژوزف زماننده كورلمش اولديغى وجهله بودفعه دخى شو منازعهيى بر طرف ايتمك ايچون قراليچهيى عمجهسى بولنان دون ميكله تزويج تدبيرينه مراجعت ايتمشلر ايدى .

۱۸۲۷ سنهسنده دونامارييانك دون ميكله نشان رسمى اجرا اولنهرق قز هنوز برهزيلياده بولنمق حسبيله كنجهيه قدر نشانليسى قائممقام صورتيله موقع حكومته كتورلمش ايسهده دون ميكل زمام حكومتى النه الور المز دونا مارييانك حقوق حكمرا- نيسنى طانيامش وقز پورتغاله كلديكى زمان يوزينه بيله باقامشدر .

ايشته بونك اوزرينه برهزيليا ايمپراطورى پدرو ايله پورتغال قرالى ميكل ارهسنده محاربات متماديه

میدان آچیله‌رق قزینك بهمه‌حال اثبات حقوقی ایچون پدرو اولانجه قوتنی صرف ایتمکی کوزه الدیردیغندن شو محاربه‌لر بش سنه قدر دوام ایلمشدر . نهایت ١٨٣٤ سنهٔ میلادیه‌سنده دون میکل بالکلیه مغلوب اوله‌رق پورتغالدن طرد و دفع ایدلمکله هنوز واصل حد بلوغ اولان کنج قرالیچه بالاستقلال جالس صندالیٔ حکمرانی اولمشیدی :

لکن دون میکلك مغلوبیتنی متعاقب برده قانون اساسی طرفدارلری باش قالدیردیلر . دها التنجی شارل زماننده تنظیم و کندیسنه امضا ایتدیرلمش اولان قانون اساسی‌یی ایکنجیلك عنوانی الان قرالیچه‌ماری‌یه عرض ایلدیلر که مملکتك هر طرفنده طرف طرف قیام ایلمش بولنان اهالی‌یی منع و تسکین ایچون الده بر قوت اولمدیغندن و قوهٔ عسکریه دخی قانون طرفلیلریله برابر بولندیغندن قرالیچه ایچون بو قانونه وضع امضادن بشقه چاره قالمدی . زیرا پدرو ایله قزینك دون میکله غلبه‌سی محضا مرقومك دخی قانون اساسی‌یی قبول ایتمامسندن طولایی قانون اساسی طرفدارلرینك کاملا کندیسندن آیریله‌رق خصماسی ایله برلشمش

اوللرندن نشأت ایلمشیدی • بوحالده اکر قرالیچه قانون
اساسی یی قبول وامضا ایتمیه جك اولسه اوته طرفده
حالا دون میکل طرفدارلرینك الده حاضر بولنان
اتفاقلرینه مراجعتله ارباب قیامك پك بیوك فنالقلر
یاپه بیله جکلری درکار ایدی • ایشته بوفنالقلره محل
قالمامق ایچون قانونی قبول وامضادن غیری چاره
کوریله مامشدر •

قرالیچه نك بوحرکتی حقیقة بیوك براسایش پرور-
لك عد اولنمش ایسه ده نه چاره که بو فداکارلغی پور-
تغال داخلنده ینه آسایشك تقرریني تأمین ایده مامشدر
زیرا قانون اساسینك وضعندن صکره پورتغالده اوچ
بیوك فرقه تشکل ایلمشیدی • بونلردن برنجیسی مطرود
دون میکل طرفدارلری اولوب بونلر مرقومك حکو-
متی کبی بر حکومت مستقله آرزوسنده بولنان افکار
عتیقه اربابندن ایدیلر • ایکنجیسی واقعا قانون اسا-
سی طرفدارلرندن عبارت ایدیسه ده پورتغال قانونی
زادکانه هیچ بر امتیاز ویرمیه رك حریت عمومیه ومتسا-
ویه اوزرینه مؤسس اولدیغندن ایشته بونی ایستمیوب
قانون اساسینك زادکانه برامتیاز مخصوص ویرمسنی

یعنی قورتس مجلسلرینك بونلردن مرکب اولمسنی ایسترلر ایدی. اوچنجیسی ایسه حریت عمومیه ومتساویه طرفدارانی اولوب بونلر عموم اهالیدن مرتب اولمغله دیکر ایکی فرقه نك ایکیسنه ده مقاومت ایلر ایدی.

ایشته کنج قرالیچه شو اوچ فرقه نك یکدیکری علیهنده کی قانلی مجادله لری ارهسنده قاله رق بیزار اولمقده ایکن برده ۱۸۵۱ سنه سنده مارشال سالدانیا ریاستی التنده برعسکری فرقه سی وجوده کله رك بونلر دیکر اوچ فرقه نك اوچنه بردن غلبه چالمغله اسکی قانون اساسی یی براز زادکانك امتیازی منافعنه موافق اوله رق بالتعدیل قرالیچه یه عرض وتقدیم وبهمه حال بونك امضاسنی اجبار ایلدکلرندن واقعا قرالیچه قانون جدیدی امضا ایلدیسه ده عسکر ایله اهالی وبا خصوص استبداد طرفداری اولان افکار عتیقه اربابی ارهسنده وقوعبولان محاربه لر پورتغالی آل قانلر ایچنده براقدی. نهایت بو محاربه لر دخی آیلرجه دوام ایلیه رك هیئت عسکریه نك هرطرفده غالبیتی ثمره سیله پورتغالده آسایش قطعیا تقرر ایده بیلمشدر.

(اوچنجی فصل)

پورتغالك احوال اخیره‌سی

عن ١٨٥٢ الی ٠٠٠٠

تفصیل — قرالیچه دونامار بیا ایلك نشانلیسی بولنان دون میکلك اندفاعندن صکره بر اره‌لق لوشتا - نبرغ دوقه‌سی اوکوستە وارمش ایدیسه‌ده بو پرنس همان تأهل ایلدیکی سنه ظرفنده وفات ایتدیکندن ایکنجی دفعه اولمق اوزره ١٨٣٦ سنه‌سنده ساقس غوبورغ غوتا دوقه‌سی فردیناند ایله تزوج ایلشیدی ۰ ١٨٥٣ سنهٔ میلادیه‌سنده قرالیچه‌نك وقوع وفاتی اوزرینه هنوز اون بش یاشنده بولنان وموی الیه فر- دیناندن تولد ایلیان یدی چوجغك ارشدی اولان پدرو بشنجیلك عنوانیله مقام حکومته کله‌رك شوقدرکه اثبات رشد ایدنجه‌یه قدر پدری فردیناند موی الیه وصی اولمشیدی ۰

١٨٥٥ سنه‌سنده فردیناند اثبات رشد ایدرك ١٨٦١ سنه‌سنه قدر معمر اولمشدر ۰ بوزمانلر انکلتره وفرانسه ودولت علیه وساردنیانك روسیه‌یه قارشو قریم محاربه‌سیله اشتغاللری زمانی اولوب او محاربهٔ

عظیمه‌دن صکره دخی فرانسه ایمپراطوری اوچنجی
ناپولیون اوروپانك سائر طرفلرنده مشاغل حربیه ایله
برچوق دولتلری مشغول ایلدیکندن پورتغال دولتی
کندیسنی بر صلح ومسالمت ایچنده بوله‌رق نیچه زمانلر-
دنبری بحار محیطه‌جه دوچار اولدیغی ضایعاتی استر-
داد ایچون وارقوتی سیاحت بحریه‌یه ویرمش وکرك
افریقا سواحلنده وکرك بحر اوقیانوس ایچنده کوچك
بیوك برچوق اسفار بحریه ایله تأیید نفوذ وتزیید شو-
کته چالشمش وبرخیلی موفقیاته دخی مظهر اولمشدر ٠
واقعا بشنجی پدرو پك کنج قرال اولمش وپك
کنج‌ده وفات ایتمش برذات ایدیسه ده پدری پك عاقل
وکامل برآلمان اولوب اویله صحایف تواریخده امثالی
کورلدیکی اوزره اوغلنك حقوق حکمرانیسنه مداخله
شویله طورسون بالعکس نصایح حکیمانه‌سیله اوغلنه
پك چوق حکمیات سیاسیه درسی ویردیکندن بشنجی
پدرو پورتغالده تعمیم معارف وتأیید اسباب زراعت
کبی خدمات کلیه‌یه مظهر اولمشدر ٠ هله ترقیات
بحریه‌یه بالطبع دها زیاده اهمیت ویردیکندن انکلیز-
لره محکومیت زماننده بالکلیه محو اولمش بولنان پور-

تکیرک دونتماسی یکیدن کبی برصورتله وجوده کتیو-
رلمشدر ٠

واقعا پورتکیزک اسپانیا وفاس ایله بعض منازعات
جزؤیه سی ومجادلات سیاسیه سی اولمش ایسه ده بونلر
اقلام مورخینی یورمغه ذکری اوله جق شیلردن
دکلدر ٠

۱۸٦۱ سنه سنده بشنجی پدرو وفات ایلدیکی
زمان یرینه قرنداشی لویی جانشین اولمشدرکه الیوم
دخی پورتغال صندالیٔ قرالیسنده فرمان فرما اولان
حکمدار بودر ٠ ۱۸۳۷ سنهٔ میلادیه سی ایلولنك
اون التنجی کونی لیزبونده تولد ایلدیکی زمان ینه بوآیك
یکرمی یدنجی کونی یعنی تولدندن اون برکون صکره
متوفی ایتالیا قرالی ویقتور امانوئلك قزی ماری پی ایله
تورینده بالوکاله نکاحی قیلمش وقرال اولدقدن بر سنه
صکره یعنی ۱۸٦۲ سنه سی تشرین اولنك التنجی
کونی لیزبونده رسم زفافی اجرا ایدلمشدر ٠ بوذات
دخی صلح پرور وترقیات علمیه وصناعیه یی سور بر
ذات اولوب بتون تبعه سنك محبوب قلوبیدر ٠

« افادهٔ عموميه »

پورتغال تاريخى نظر محاكمه‌ده اجمال ايديلنجه
كورليلوركه بو كوچك ملتك كوچكلكى شمديكى
حدودينك طارلغندن عبارت اولوب يوقسه عن‌اصل
نشأت ايلمش اولديغى ملتلر اوروپا اوزرنده الك زياده
اهميت‌المش بولنان ملل معظمهٔ قديمه‌درلر . پور-
تكيزلرك روماليلره كوستردكلرى مقاومت بو ملتك
مزيت قديمه‌سنه حسن شهادت ايدر . واقعا عربلر
اسپانيا شبه جزيره‌سنك جنوبندن هجوم كوسترمكه
باشلادقلرى زمان بونلرك سيل استيلالرينه اسپانيول
ملل قديمه‌سنك مزيت مسلمهٔ جنكاورلرى دخى سد
ممانعت چكه‌مامش ايسه‌ده بو دخى اهالئ مذكوره
ايچون بر شين عد اولنه‌مز . زيرا او زمانلر دولت
معظمهٔ اسلاميه‌نك انتظامات مخصوصه‌سى محير عقل
بشر اولوب شامدن چيقان اردولر نه قدر مهارت
عسكريه و تسهيلات معجزكارانه ايله تا حدود چينه
تقرب ايتمشلر ايسه ينه اوصورتله اقصاى غربه
قدر وارەرق‌از جمله موسى بن نصيرك فاس ساحلنده
آتنى دكزه سوره‌رك و مزراغنى سيلكه‌رك « يارب !

اکر بحر محیطك اوته طرفی اولسه ایدی اسم جلالکی
اوراره دخی کوتورر ایدم » دیمسی اهل اسلامك عزم
جهانکیرانه سی حقیقة مقاومت و ممانعتی غیر قابل اولدیغنی
اثبات ایلرز .

مات معظمهٔ مسلمه نك اسپانیا قطعه سنه مرورلری
اسپانیا و حتی فرانسه و ایتالیا ترقیات علمیه و ادبیه ـ
سنه پك چوق خدمت ایدرك حتی او زمانلره قدر
تشریفات و مراسم ملوکدن بیله خبرلری اولمیان
اوروپا قراللری اسپانیایه مأمورلر اعزام ایدرك نزاکت
ملوکانه و اصول ادارهٔ سرای و سائر بو مثللو
مقتضیات تربیه و آدابی اوکرندکاری و بر چوق طلبهٔ
علومك دخی مدارس مسلمه ده تعلم و تدرس ایلدکلری
کبی اشبو فیوضات مدنیه دن پورتکیزلرك دخی حصه ـ
یاب تفیض اولمش بولندقلرینه شبهه یوق ایسه ده شو
دور ترقیده قطعه نك شمال طرفلرنده متحصن قاله رق
استیلای اسلامه مقاومتده ثبات ایلیان پورتکیزلر شمد ـ
یکی قره طاغلیلر کبی طاغی آدملر اولدقلرندن انلرك ترقیات
اسلامیه دن تفیضلری پك آز ایدی . مؤخراً بونلر
پورتکیزی ایادی اسلامدن استرداد ایلدکلری زمان ایسه

انکیزیسیون جمعیت ملعونه سنك ده انضمام معاونتیله
ترقیات اسلامیه یی محودن بشقه برشیئه اهمیت ویر-
مدکلرندن کندیلرینی سائر هم جوارلرندن زیاده بر
ظلمت جهل ایچنده براقفه یه کندیلری سبب اولدیلر .
بوقسه عربلرده کی علم تمامیله پورتکیزلره انتقال ایتمش
اولسه ایدی مؤخراً حلول ایلیان دور کشفیات بحر-
یه ده پورتکیزلرك دها سریع وسهولتلی موفقیات بحر-
یه لری کوریلور ایدی . زیرا عربلر هر نه قدر علمده
زیاده رسوخ پیدا ایلمشلر ایسه ده طیش دکزلرجه پور-
تکیزلر قدر مهارتلی کمیجی اوله مامشلردر . بو ایسه
اق دکزك هر طرفنده عرب کمیلری اوشونتی ایتمش
بولندقلری حالده فاسك براز جنوب طرفلرینه قدر
کیده مامش اولمسیله مستدلدر .

مع هذا پورتکیزلرك کشفیات بحریه لری یه ترقی
جویان اولاد بشری ممتدار ایده جك برخدمت عظیمه
عد اولنور . بو خدمتك اهمیتنه دائر درون تاریخده
سویلمش اولدیغمز برقاچ سوز بوراده تکرار ایضاحاته
حاجت براقمز شو قدرجق دیه لم که پورتکیزلر ایچنده
اویله پك نامدار برعسکر ویك بیوك برعالم ظهور ایتمه-

مش اولمسنه سبب دخی بونلرك كشفيات بحريه‌لری اولمشدر . زيرا كشفيات بحريه دينلان شی هم عسكر وهم علم وهمده مهارت بحريه‌يه متوقف برشی اولد- یغندن پورتکیزلرایشته اوچ جهتدن نه قدر قابلیتلری وار ایسه بوکشفیات مسئله‌سنه صرف ایتمشلردر .

بوکونکی کونده دخی پورتغال اهالیسی پك ماهر کمیجی عد اولنور کندیلری جسور ووقور آدملر اولوب حسيات عاشقانه‌لری اسپانیول وعربلر مثللو غایت منبسطدرکه بودخی ساکن اولدقلری اقلیمك آب وهواسی مقتضاسندندر . فقط بعض اوروپا ملتلرنده کورلمکده اولدیغی اوزره حسيات عاشقانه‌لری پور- تکیزلری اخلاقسزلق وادیلرینه قدر سوق ایتمز . بالعکس بونلر غایت قصقانج آدملر اولوب شو حاللری عشقلرنده صدق ووفایی برنوع مجبوریت تحتنه ادخال ایدر . (انتهی)

❊ فهرست ❊

صحيفه

كائنات

كتبخانهٔ تاريخ

برنجی قسم

* اوروپا *

« برنجی قسمك اون ایكنجی جلدی »

* اسپانیا *

محرری

احمد مدحت

« ترجمان حقیقت » تفرقه اوله‌رق درج و نشر اولندقدن صكره آیریجه كتاب اوله‌رق طبع اولنمشدر

استانبول

۱۲۹۸

﴿ اسپانیا ﴾

جغرافیون عندنده اسپانیا اولکاسی اوروپا جنوبی حکوماتنك ایکنجیسی عد اولنه رق احوال جغرافیه سی بروجه آتی اجمال اولنور ·

(اسپانیانك اجمال احوال جغرافیه سی)

پنئسول اسپانیق دینلان و اوروپانك جنوب غربیسی کوشه سنی تشکیل ایدن عظیم ولطیف شبه جزیره نك اك بیوك قسمی اسپانیا دولتنك زیر اداره سنده اولوب برجزؤ اصغری بوندن مقدم خلاصهٔ تاریخنی اون برنجی جلدمزده یازمش اولدیغمز پورتغال دولتی اشغال ایلر ·

اسپانیا اولکاسی شمال طرفندن فرانسه ایله هم حدود اولوب پیره نه دینلان عظیم سلسلهٔ جبال ایکی اولکا ارهسنده حد فاصل اولور · بوندن ماعدا اسپانیا

حدود شمالیه‌سندن بر پارچه‌سنی دخی اطلاس دکزینك
غاسقونیا کورفزی احاطه ایلر • غرب طرفندن بویلی
بوینه اسپانیا حدودی پورتکیز اولکاسیله محدود
اولوب جنوب جهتندن دخی سبته بوغازی بو اولکایی
افریقا قطعه‌سنده واقع فاس اقلیمندن تفریق ایدر •
جنوب شرقی وشرقی طرفندن دخی بحر سفیدایله محاط
ومحدوددر •

حدود مذکوره داخلنده واقع اسپانیا اولکاسی
شمالدن جنوبه طوغری ١١٠٠ وشرقدن غربه طوغری
٦٠٠ کیلومترو مسافه‌درکه عندالمساحه وسعت اراـ
ضیجه اولکای مذکورك اوروپا اولکالری میاننده برـ
نجیلردن اولدیغی کوریلور • موقعی ایسه اوتوزالتی
درجه‌دن قرق درت درجه عرض شمالی اره‌سنده
بولنمغله اعتدال هواجه تمام بزم ممالك عثمانیه‌مزك
نظیری عد اولنور •

بو قطعه غایت طاغلق بر محل اولوب شمال طرـ
فندن فرانسه حدودینی تفریق ایلیان پیره نه سلسلهٔ جباـ
لندن بشقه بش دانه عظیم سلسلهٔ جبال دها سطح
اراضیی متموج ایلر • بو سلسله‌لرك برنجیسی ایبریق

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] .

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

دخی آکلاتیله بولورکه اسپانیا قطعه سنده تحول عمر .
طوپراق قسمنك قسم جنوبیسنده مخصوص اولان
محصولات ارضیه‌یی یتشدیرمکی حالده جنوب طرفی
ساحه شمالیه یتشان اغلب محصولاتی دخی حصوله
کتورر . علیه اوله‌مو تیوب ودوز قالی وحیوانات کی
قیمتلی بولونوق اسپانیاده اك اعلا یتشان محصولاتدن
ایسه ارده‌ده چیلرکه اسپانیولر ارانته حالا هیچ
بر اهمیت ویرمه‌کزلین اوراده شیمدی نه‌قدر بولنیر
ایدی ایسه یالکز ویرمنده محصول تمامه آنجق
اولنور . اسپانیا طاغلرنده بك کثیر معدن وشیمدیه
شبهه یوق ایسه‌ده بونلری ایشلتمك خصوصنده
اسپانیولر بك کرودرلر . علیه حال مذکورده
بولنان اعلا حرر وصنعتی عنصر اوروپانک هیچ
هیچ بر طرفنده مخصوص اولمیوب عربلرك
معماریه‌کی مهارت فوق العاده‌لری واعلا عسکریه
یتشدیکی بجون اسپانیاده حالا کورر دخی هر ابراری
کوریلان اول قدر ابنیهٔ عالیه‌یه تصادف اولنورکه
لطافتلری عقلره حیرت ویرر . حرم‌دن ماعدا
اسپانیاده زیاده معمولاتی دخی کرکت اوزره اولوب

دینلان طاغلر اولوب آق دکزه اقان نهرلر ایله اطلاس دکزینه اقان نهرلری یکدیکرلرندن تفریق ایلر · ایکنجیسی قارپه‌قانو اتونیق دینلان طاغلر اولوب دوئرو ایله تاژ نهرلری اره‌سنده‌در · اوچنجیسی لوزیتانیق جبالی اولوب تاژ نهریله غوادیانا نهرلری اره‌سنده واقعدر · دردنجیسی سیه‌رر امورەنا جبالی اولوب غوادیانا ایله غواد الکبیر اره‌سنده‌در · بشنجیسی ایسه بتیق سلسلهٔ جبالی اولوب غوادالکبیر ایله دکز اره‌سنده ممتددر ·

جبال مذکوره‌دن نبعان ایلیان برچوق نهرلر یکدیکرینه منصب اوله‌رق باشلیجه بش بیوك نهر وجوده کتوررلر · بونلر ایسه ابر ودوئرو وتاژ وغوادیانا وغواد الکبیر نهرلری اولوب بونلره نسبتله ایکنجی درجه‌ده قالان دیکر درت نهر دخی مینو وقسوقز وغواد الیار وسکورا نهرلریدر · اراضی اکثریتله اوزره منبت ومحصولدار اولدیغی کبی هر نه قدر صق قنالر پك آز ایسه ده انهار جاریه بالطبع اراضی‌یی اسقاوارو ایلدیکندن بو دخی اسپانیانك قوهٔ انباتیه‌سنه یاردم ایلر · اعتدال هوانك اقلیمه تطبیقنه نظراً

دخی اکلاشیله بیلورکه اسپانیا قطعه‌سنك شمال طر-
فنی فرانسه‌نك قسم جنوبیسنه مخصوص اولان
محصولات ارضیه‌یی یتشدیردیکی حالده جنوب طرفی
عادتا مصرده یتیشان اغلب محصولاتی دخی حصوله
کتورر . هله اوزوم‌ولیمون وپورتقال وخورماوشکر
قمیشی وپاموق اسپانیاده الك اعلا یتشان محصولاتدن
ایسه‌لرده نه چاره‌که اسپانیولر زراعته همان هیچ
بر اهمیت ویرمدکلرندن اورالرده طبیعت نه‌قدر یاردیم
ایدر ایسه یالکز اونسبتده محصول آلمغله اکتفا
اولنور . اسپانیا طاغلرنده پك کلیتلی معدنلر بولندیغنه
شبهه یوق ایسه‌ده بونلری ایشلتمك خصوصنده
اسپانیولر پك کیروده‌درلر . هله جبال مذکوره‌ده
بولنان اعلا مرمر و صماقی طاشلر اوروپانك همان
هیچ بر طرفنه مخصوص اولمیوب عربلرك فن
معماریده‌کی مهارت فوق‌العاده‌لری بو اعلا طاشلر ایله
برلشدیکی ایچون اسپانیاده حالا بوکون دخی خرابه‌لری
کوریلان اول قدر ابنیهٔ عالیه‌یه تصادف اولنورکه
لطافتلری عقللره حیرت ویرر . مرمردن ماعدا
اسپانیاده زیوه معدنلری دخی کثرت اوزره اولوب

یالکز « المادن » ودها طوغریسی عربجه « المعدن » دینلان ژیوه معدنی منتظمجه ایشلدلکده و بو انتظامك دخی عربلر زماندن قالمه برشی اولدیغی ایشته حالا اسمندن استدلال اولنمقده‌در . قلای وقورشون و تیمور وکوش معدنلری اسپانیاده هم پك چوق هم ده پك فنا ایشلدلکده بولنان معادندن اولوب اسپانیا طاغلرنده الماس مثللو ذیقیمت طاشلر معدنی دخی بولنمقده‌در . ازمنهٔ قدیمه‌ده اسپانیانك التون معدنلری دخی پك زیاده زنکینلك ایله مشهور ایدیسه‌ده بونلر ایشلدیله ایشلدیله جوهرلری توکنلمش اولدیغندن شمدی معلوم اوله‌رق التون معدنی یوقدر .

ممالك مذکوره‌ده چو بانلق پك ایلروده اولوب کلی حیوانات یتیشدیررلر . باخصوص پورتغالده دخی کثرتله یتشدیریلان ومرینوس دینلان قویونلره اسپانیوللرلده مراقی پك زیاده‌در . قره صغیر حیوانا- تنه اول قدر رغبت ایدلمیوب الك کوزل بوغالرینی عمومی تیاترو کبی محال مخصوصه‌ده دوکوشدیره‌رك تماشا ایتمك ایچون یتشدیره‌رك الك زیاده استخدام ایلد. کاری حیوانات قاطر اولمغله انلری یتشدیرمك خصو-

صنده اسپانیوللر پورتکیز لره دخی غلبه ایتمشلردر ۰

اسپانیا قطعه‌سی اون‌ایکی دوائر عسکریه ایله قرق‌سکز قطعه ایالات ملکیه‌یه منقسم اولوب ایالاتدن بعضلری اعصار سالفه‌ده باشلی باشلرینه قراللق اولدقلری ایچون حالا بوکون دخی «قراللق» دیه یاد اولنورکه اسپانیا قراللری دخی بونلرك قرالی وسنیوری اولمق کبی عنوانلری کندی القاب بی‌نهایه‌سنه ضم ایدرلر ۰ عموم اهالینك مقداری یکرمی ایکی میلیونه تقرب ایدر ۰ بواهالی میاننده معارف اول‌قدر ترقیده اولمیوب صنایع ایسه یالکز منسوجات حریریه وقطنیه ایله برده دباغلق وآیینه‌جیلق وسلاحجیلق جهتلرنده ترقی اوزره‌در ۰ سائر صنایع پك کیروده‌در ۰ اوراده یالکز قاتولیك آیيننده رخصت ویرلدیکندن اندن بشقه هیچ برمذهب یوقدر ۰ حتی اسپانیا قراللرینه «حکمدار قاتولیك» عنوانني ویررلر ۰ بوایسه اسپانیانك انکیزیسیون جمعیتنه عصرلرجه‌مدت جولانکاه اولمسندن نشأت ایلیوب جمعیت مذکوره اوراده اسلام ویهودی کبی بشقه دینلر اربابنی دکل حتی خرستیانلغك مذاهب سائره‌سی اربابنی‌ده محوه

یوروډیکی ایچون اوراده بشقه مذهب ار بابندن هیچ برکمسه بولنمز .

اوروپا قطعه‌سنده بولنان ممالکدن ماعدا افریقا وامریقا واوقیانوس طرفلرنده‌دخی اسپانیانك برچوق مستملکاتی واردرکه بونلرده بولنان تبعه‌سنك مقداری دخی اوچ بچق میلیونی تجاوز ایدر . بومستملکات قطعات سائره احوال تاریخیه‌سنی یازار ایکن بشقه‌جه بحثه چکیله‌جکدر .

حکومت محلیه قانون اساسی ایله اداره اولنور بر حکومت مشروطه اولوب فقط اسپانیاده مشروطیت دفعاتله اعلان اولندیغی حالده استبداد دخی دفعاتله عودت ایلمشدرکه بونلری درون تاریخده کوریله‌جکدر . پای تخت دولت مادرید شهری اولوب بوندن ماعدا اسپانیانك الك مشهور ممالکی لئون وسویل وقادیقس وقوردو وغرناطه ووالانس شهرلریدر .

(اسپانیا تاریخنك تقسیمات اساسیه‌سی)

اسپانیا اولکاسی یونان وروما‌دن صکره مدنیتك

الڭ اسکی اولەرق کیرمش ویرلشمش اولدیغی یرلردن اولوب تاریخنڭ مبدئی عصر میلاد عیسادن برخیلی اولدر . بناءعلیه اسپانیا ایچون یازیله جق برخصوصی تاریخی باشلیجه التی بابه تقسیم ایلمك لازم کلورکه برنجی باب تاریخك اطلاعی یتدیکی بر زماندن بدأ ایله میلادك ٧١٠ سنه‌سنده اسپانیانك تحت استیلای اسلامه کیردیکی زمانه قدر اولان وقوعاتی حاوی اولور . ایکنجی باب اندلسده شوکت اسلامیه دو - ریدرکه ٧١٠ سنهٔ میلادیه‌سندن ١٠٣١ سنه‌سنه قدر امتداد ایدوب اوچنجی باب حکومات اسلا - میه‌نك انقراضیله بالکلیه زواللرینه قدر امتداد ایلیان زمانك وقوعات فاجعه‌سنی متضمن اولەرق ١٠٣١ سنهٔ میلادیه‌سندن ١٤٩٢ سنه‌سنه قدر کلور . دردنجی بابده ١٤٩٢ سنه‌سندن ١٥٨٠ سنه‌سنه قدر اسپانیانك دور جهانکیرانه‌سی وقوعاتی خلاصه ایدیلوب بشنجی بابده دولت مذکوره‌نك دور انحطاطی وقو - عاتنه کیریشیلورکه بودخی ١٥٨٠ سنه‌سندن ١٨١٤ سنه‌سنه قدر کلور . التنجی باب دخی اسپانیانك احوال اخیره‌سی وقوعاتنی شامل اولوب ذکراولنان ١٨١٤ سنه‌سندن زمانمزه قدر دوام ایلر .

بو اثرده معتادمز اولدیغی اوزره اشبو التی بابدن
هر برینی وقوعاتك انقطاعات جزئیه‌سنه تبعیتله
لزومی قدر فصللره تقسیم ایلمشزدر . بناء علیه برنجی
باب درت فصله تقسیم اولنه‌رق فصل اولده اسپانیانك
تاریخ نظرنده طانیننه باشلادیغی زماندن بدأ ایله روما-
لولرك هجومنه یعنی میلادك ۲۳۷ سنهٔ مقدمنه قدر
معلوم اولان وقوعات خلاصه ایدیلور . ایکنجی
فصلده رومالیلر ایله قارجاولر اره‌سنده پونیق محارباتی
دیه مشهور اولان محاربات مدیده‌دن اسپانیا حصه‌سنه
اصابت ایدن وقوعات شتا اجمال اولنورکه بو دخی
۲۳۷ سنهٔ مقدمندن ۱۳۳ سنهٔ مقدمنه قدر دوام ایلر .
اوچنجی فصلده بر طاقم اقوام وحشیه‌نك اسپانیا شبه
جزیره‌سنه هجوملری زمانك وقوعاتی اجمال اولنورکه
بو زمان دخی ۱۳۳ سنهٔ مقدمندن باشلایه‌رق میلادك
۴۲۸ سنهٔ مؤخرینه قدر دوام ایلر . دردنجی فصل
دخی اسپانیاده ویزیغوت دولتنك تشکیلیله تا ظهور
اسلامه یعنی ۷۱۰ سنهٔ میلادیه‌سنه قدر صورت دوام
ایدرو بعده حکومت اسلامیه‌یه وجه تحولنی مبین اولور .
ایکنجی بابی اوچ فصله تقسیم ایتمك اقتضا

ایلرکه بونك دخی برنجی فصلنده ٧١٠ دن ٧١٩ سنهٔ میلادیه‌سنه قدر اسلامك ابتدای دور استیلاسی وایکنجی فصلنده ٧١٩ دن ٧٥٦ سنه‌سنه قدر اندلسك دولت امویهٔ دمشقیه‌یه بر ولایت اولمسی واوچنجی فصلنده ٧٥٦ سنه‌سندن ١٠٣١ سنه‌سنه قدر اندلسده دولت امویه‌نك تشکل ودوام ایتمسی وقوعاتنی جمع ایدر .

اوچنجی باب بش فصله تقسیم اولنورکه فصل اول اندلس دولت امویه‌سنك انقسامیله مرابطینك ظهورینه قدر اولان وقوعاتی اجمال ایلرکه ١٠٣١ سنه‌سندن ١٠٨٦ سنه‌سنه قدر اولان وقوعات دیمکدر . ایکنجی فصل دولت امویه‌نك اشبو انقسامیله بوندن حاصل اولان اقسام یواش یواش اسپانیا دولت نصرانیه‌سی النه کچدکجه دولت مذکوره‌نك حاصل اولان ترقیاتنی موازنه ایلرکه بودخی یالکز شو اوچنجی بابك مبدأندن باشلامیوب بلکه دها اوللرندن بدأ ایلیه‌رك ١٠٨٦ سنه‌سنه قدر اولان ترقیات نصرانیه‌یی کوسترر . اوچنجی فصل مرابطین وسائر عرب مستولیلری وقوعاتنی جامع اولورکه ١٠٨٦ دن ١٣٤٤

سنه‌سنه قدر كلور . دردنجی فصل حكومت‌نصرا-
نیه‌نك ترقیات دائمه‌سنی مبین اولوب بوترقیاتی یوقا-
روكی اوچنجی فصلك حاوی اولدیغی مدته تطبیقدن
صكره ١٣٤٤ سنه‌سندن ١٤٧٩ سنه‌سنه قدر دخی صو
رت دوامنی كوستر .. بشنجی فصل ایسه غرناطه
حكومت اسلامیه‌سنك دخی انقراضیله اسپانیا اوزر-
نده استقلال اسلامك ارتق وجودی قالمدیغی زمانه
مخصوص اولوب بودخی فصول متقدمه‌یه برنظر
اجمالی عطفیله ١٤٩٢ سنه‌سنه قدر كلور .

دردنجی باب اوچ فصله تقسیم اولنه‌رق برنجی
فصلنده شارل كنك ظهورینه‌قدر اسپانیانك وقوعات
تاریخیه‌سی اجمال اولنور كه مدتی ١٤٩٢ دن ١٥١٦
سنه‌سنه قدردر . ایكنجی فصلنده شارل كنك دور
جهانكیریسی حكایه اولنور كه ١٥١٦ دن ١٥٥٦ یه
قدر كلور . اوچنجی فصلنده دخی اسپانیانك كمال
شوكتی دوری حكایه قلنوب بوایسه ١٥٥٦ دن ١٥٨٠
سنه‌سنه قدر اولان زماندر .

بشنجی باب بش فصله منقسم اولوب فصل اول
انكیزیسیونك یهودیلرله اهل اسلام حقنده‌كی مظالمنی

حاوی اوله‌رق ١٤٨٠ سنه‌سندن ١٦٠٩ سنه‌سنه قدر
دوام ایلر • ایکنجی فصلنده مستملکات خارجیه‌نك
الدن چیقیشی حکایه اولنور که ١٦٠٩دن ١٦٧٩ سنه.
سنه قدر کلور • فصل ثالث اسپانیا توارثی محاربات
مشهوره‌سنه دائر اولوب ١٦٧٩دن ١٧١٤ سنه‌سنه قدر
امتداد ایلر • دردنجی فصلنده فرانسه بیوك انقلابنك
اسپانیایه جهات تعلق حکایه اولنور که ١٧١٤ سنه-
سندن ١٨٠٨ سنه‌سنه قدردر • بشنجی فصلی ایسه
فرانسزلرك اسپانیایه بالکلیه تحکمنی مبین اولوب بو
ایسه ١٨٠٨دن ١٨١٤ سنه‌سنه قدر ممتد اولور •

اسپانیانك احوال اخیره‌سی وقوعاتنی حاوی
اولان التنجی باب درت فصله منقسم اولوب فصل
اولده اسپانیانك فرانسه تحکمندن رهاسیله یدنجی فر-
دیناندك وفاتنه قدر احوال تاریخیه‌سی خلاصه اید-
یلور که ١٨١٤ سنه‌سندن ١٨٣٣ سنه‌سنه قدر کذران
ایلیان سنه‌لر دیمکدر • ایکنجی فصلده اسپانیا محار-
بات داخلیه‌سنك ختامنه قدر صورت احوالی تصویر
ایدر که ١٨٣٣ سنه‌سندن ١٨٤٦ سنه‌سنه قدر اولان
زمانلردر • اوچنجی فصلده قرالیچه ایزابللانك خلعیله

ایتالیا پرنسلرندن آمده‌نك قرال انتخاب اولنه‌رق انك ده حکومتدن فراغت ایلدیکی زمانه قدر اولان وقو- عات حکایه اولنور که ١٨٤٦ دن ١٨٧٣ سنه‌سنه قدر کلور . دردنجی فصلده دخی اسپانیاده حکومت جمهوریه‌نك اعلانیله مؤخراً قرال الفونسك مقام حکومته دعوت اولندیغی زمان یعنی حال حاضره قدر اولان وقوعات خلاصه اولنور .

❋ باب اول ❋

ابتدای احوال

عن ٠٠٠ الی ٧١٠

(برنجی فصل)

روما لولرك ورودینه قدر

عن ٠٠٠ الی ٢٢٧ مقدم

تفصیل — روما لولر اسپانیا حقنده ایلك معلو- مات جغرافیه و تاریخیه‌یی الدقلری زمان اوراده اسپا- نیانك الك قدیم اهالیسی اولمق اوزره باشلیجه ایکی نوع خلق طانیشلردر . بونلردن برنجیسی سلت یاخود غال دینلان اهالیدر که قطعه‌نك شمال و غرب طرفلرینه یایلمشلردر . اهالئ مرقومه پورتغال قطعه‌سنك دخی

ایالت اهالیسی اولدقلری بوندن اولکی جلدده خبر
ویرلمش اولدیغی کبی فرانسز ملتنی تشکیل ایلیان اهالیٔ
قدیمه نکده برقسمی اولدیغی فرانسه تاریخنده عرض
اولنمش وبونلرك باربارلق زمانلرنده کی احوال وصو-
رت معیشتلرینه دائر دخی فرانسه تاریخنده بعض
تفصیلات ویرلمش ایدی . اهالیٔ قدیمه نك ایکنجیسی
ایبر دینلان ملت اولوب اسپانیانك شرق وجنوب
طرفلرنده یرلشمش اولدقلری کورلمشدر . بو اهالینك
افریقا طرفلرندن کلمش اولدقلرینه دائر بعض جغرافیای
قدیم محررلری بر روایت یازمشلر ایسه‌ده تدقیقات
اخیره بو روایتی اصلسز چیقارمش واهالیٔ مرقو-
مه‌نك مورد ومنشألرنجه مجهولیته قناعت حاصل
اولمشدر .

سلتلر ایله ایبرلرك اطلاع تاریخدن مقدم بر زمانده
یکدیکرلریله پك چوق محاربه‌لر ایتمش اولدقلری ظن
اولنور . زیرا اسپانیانك وسطلرنده وتمام بو ایکی
ملت قدیمه‌نك موقع تلاقیلری عد اولنه بیله‌جك یرلرده
دیکر بر قوم مختلط دها کورلمشدرکه لسان واخلا-
قلرندن بونلرك سلتلر ایله ایبرلردن ممتزج اولدقلری

اکلاشیله‌رق اسملری دخی « سلتیبر » تسمیه قلنمشدر .
حالبوکه ازمنهٔ قدیمه‌ده اویله مناسبات تجاریه فلان
ایله ایکی قومك اتحاد و امتزاجی متصور اولمیوب
یالکز محاربات متمادیه‌یی متعاقب یا برمصالحه عقدی
ویاخود برقومك دیکری اوزرینه غلبه وتسلطی صو-
رتیله امتزاجلر حاصل اولدیغندن ایشته سلتیبرلرك
دخی بو صورتله ترکب ایلدکلرینه یقین حاصل
اولمشدر .

پك قدیم زمانلرده اسپانیا شبه جزیره‌سنه بعض
ملل متمدنه‌نك هیئت مهاجره‌لر سوق ایدرك برطاقم
تجارت بندرلری وجوده کتورمش اولدقلری دخی
محققدر . ازجمله فنیکه دینلان وقدس شریف جوا-
لیسنده بولنان ملت قدیمهٔ متمدنه آفریقا سواحلنه
مهاجرلر کوندروب قارتاژ دینلان حکومت قدیمه‌یی
وجوده کتوردکدن صکره قارتاژدن دخی برفرقه‌نك
اق دکز طریقیله کیدرك اسپانیا ساحلنده کوزل
بر بندر تجارت وجوده کتوردکلری الیوم بندر
مذکورك اسمنه « قارتاجه‌نا » تسمیه ایدلمکده بو-
لنمسیله ثابتدر .

قارتاجه‌نايه چيقان قارتاژليلر اسپانيا ممالكنى
ايچرولره طوغرى كشف و فتح ايتمكه باشلادقلرى زمان
بعض آثار باقيه‌سندن كنديلرندن اول اوراره فنيكه -
ليلرك سائر مهاجرلرى دخى كلمش اولدقلرينى كورد -
كلرى كبى دها اسكى برزمانده يونان قديم مهاجرلرندن
دخى برخيلى فرقه‌لرك اوراره طوغرى منتشر اولدقلر .
ينه دائر علامتلر كورمشلردر . انجق بونلر قارتاژليلر
قدر ترقى ايده‌ميوب قارتاژليلر ايسه كاه حرباً كاه صلحاً
اسپانيانك همان كافه‌سنى كنندى اطاعتلرى آلتنه المشلر
ايدى .

بريادن قارتاژليلر شو صورتله ترقى ايده‌طور -
سونلر ديكر جهتدن روماليلر دخى فرانسه‌نك قسم
جنوبيسندن وپيره‌نه طاغلرى اوزرندن بولدقلرى يوللر
ايله اسپانيانك شمال طرفلرينى كشفه باشلاديلر . روما -
ليلر كندى اوكلرينه چيقان سلتلرى دفع ايده‌ايده
اسپانيانك قسم شماليسنى بياغى اله كچيردكدن صكره
جنوبه طوغرى صارقدقلرى زمان قارتاژ مستعمراتنى
دخى كورنجه برازتوقفه مجبور اولديلر . زيرا اوزمانلر
قارتاژ كرك براً وكرك بحراً غايت زنكين وقوتلى بر

دولت اولوب روماليلر ايسه واقعا استيلای عالم دورينه کيرمش ايسه‌لرده اصلی شدتلری برطاقم نظامسز و انتظامسز اهالیٔ وحشيه حقلرنده کوريلوب اويله قارتاژليلر مثللو متمدن و مترقی برخلق قولای قولای کوزلرينه کسديره‌مزلرايدی .

برآره‌لق روماليلر ايله قارتاژليلر آره‌سنده بعض محاربات رقابتکارانه باش کوستردی ايسه‌ده غالبيت ومغلوبيت هر ايکی طرف ايچون همان مساوی کبی بر صورتده قالمش واندن صکره نه روماليلر جنوبه و نه‌ده قارتاژليلر شماله طوغری ايلروليه‌ميوب ايبر نهری بونلر آره‌سنده برحد فاصل اولمشيدی . نهر مذکورك ايکی ملت جهانکيری يکديکريله بالتلاقی چارپشه‌رق برينك ديکرينی ازمسنه مانعتی ميلاد حضرت عيسادن ۲۲۷ سنهٔ مقدمنه قدر دوام ايدرك اندن صکره روما ايله قارتاژ آره‌سنده پونيق دينلان محاربات عظيمه باش کوسترمکله آرتق مهاجمات طرفين ايچون نهر مذکور برحد مانع اولمقدن عاجز قالدی .

(ایکنجی فصل)

پونیق محارباتیله رومانك اسپانیایی استیلاسی
عن ۲۲۷ الی ۱۳۳ مقدم

تفصیل ـ « پونیق محارباتی » دینلان محاربه‌لر روما ایله قارتاژ آره‌سنده برچوق سنه‌لر دوام ایدرك نهایت قارتاژك بالکلیه محو یله رومانك جهانگیرلکنی اتمام ایلمش بر وقعه اولمسیله ازمنهٔ قدیمه تاریخنك الك مهم وقوعاتندن عد اولنور ۰

اسپانیانك دارالحرب اولدیغی پونیق محاربه‌سی ایسه محاربات مذکوره‌نك ایکنجیسی عد اولنور ۰ بو محاربه‌یه الك اول قارتاژلیلر سببیت کوسترمشلردر ۰ زیرا ایبر نهرینی اوته طرفه چکمیه‌جکلری حقنده اسپانیا ایله منعقد اولان معاهده‌لرینی قارتاژلیلر بوزمشلردر ۰ آنیبال اسمیله ازمنهٔ قدیمه تاریخنده شهرتشعار اولان قارتاژ سرداری اون ییکی سواری اولمق اوزره یوز بیك کشیدن مرکب تشکیل ایلدیکی براردو ایله یالکز بتون اسپانیایی استیلایه دکل بلکه امکانك مساعده‌سنه کوره بتون روما ممالکنی فتحه قالقشه‌رق ایبر نهرینی مرور ایلدی ۰ تا پیرونه طاغلرینه قدر اسپانیوللردن

بر کونه مقاومت شدیده کورهدی ایسه ده ذکر اولنان
جبال صعب المروره کالدیکی زمان رومایه تابع بولنان
اقوام وحشیه ایله چرخه‌لشمغه مجبور اولدی .
پیره نه طاغلری شمدی بیله بیوك بر اردونك اویله قولای
قولای مرور ایده‌میه‌جکی جبال عظیمه‌دن اولمغله
بالخاصه ازمنهٔ قدیمه‌ده هنوز وحشیلر مسکنی بولنمدیغی
یعنی یکه‌جك یوللری حیوانات وحشیه‌نك بیله
کوچلکله طرمانه بیله‌جکلری قدر ممتنع المرور اولدیغی
مناسبتله کرك شو مشکلات و کرك اقوام وحشیه
طرفندن کوستریلان هجمات آنیبالك اردوسنی زیاده‌سیله
قرمغه و برطاقم نفراتی دخی فراره مجبور ایتمکه
باشلامشیدی . شو حالده اردونك موجودی نصفندن
دها آز برمقداره اینمش ایسه‌ده آنیبال جبالی اوته
طرفه آشدقدن یعنی شمدیکی فرانسه‌نك ممالك جنوبیه‌سنه
ایندکدن صکره رومالولر طرفندن ینه جدی بر
مقاومت کورمیجه بقیهٔ عسکرینه یکیدن نظام ویره‌رك
رومایه طوغری یورومکه باشلادی .

بو حالده رومالیلر قونسول بولنان سپیونی عظیم
بر اردو ایله آنیباله قارشو کوندردیلر ایسه‌ده بو اردو

کاملاً منهزم وپریشان اولدیغی کبی پدرینی کوندریلان
دیکر درت بیوك اردو دخی محو وپریشان اولدیغندن
ارتق نفس رومانك دخی قارتاژلیلر ایله فتح اولنمسنه
هیچ شبهه قالمامشیدی ٠

انجق بوحالده آنیبالك عسکری اوتوز درت بیك
نفره قدر تنزل ایدرك رومالیلر ایسه مارسلوس نام
سردارلرینك قوماندا سنه تبعیتله صولك غیرتلرینی طو-
پلایه‌رق آنیباله صولك مقاومت مأیوسانه‌یی کوسترمکه
باشلامقله برابر دیکر بربیوك اردویی دخی بحراً قارتاژ
اوزرینه صالدیرملریله وحالبوکه قارتاژ حکومتی ذاتاً
اولانجه قوتنی آنیباله تودیعاً اوروپایه کوندرمش
بولنمسیله آفریقایه کلان روما اردوسنه مقاومت ایده
جك قوت بولنه‌میه‌رق بتون قارتاژ رومالیلره تسلیم
اولمشیدی ٠

بوخبر آنیباله واصل اولنجه معیتنده موجودقاله
بیلن عساکر ایله سریعاً آفریقایه‌عودت ایلدی ایسه‌ده
ارتق ایش ایشدن کچمشیدی ٠ ایشته بومغلوبیت
عظیمه اوزرینه اسپانیا قطعه‌سی کاملاً رومالیلرك النه
کچدیکی کبی قارتاژك دونماسی خزینه‌سی وسائره‌سی

ده ضبط اولنوب شوقدركه بو دفعه يه مخصوص اولمق
اوزره اصل قارتاژ ممالكى طوغريدن طوغري يه
رومايه الحاق قلنميه رق ينه كندى حالنه ترك اولنمشيدى

ايشته بو محاربه مدتده ۲۰۹ سنهٔ ميلاديه
سندن بدأ ايله اون يدى سنه دوام ايليه رك نتيجه سنده
اسپانيا كلياً قارتاژليلردن نزع ايدلمش ايسه ده كلياً دخى
روماطاعت قطعيه سى آلتنه آلنه مامشدر . بلكه بوندن
مقدم قلمه آلنان پورتغال تاريخنك برنجى بابنك برنجى
فصلنى تشكيل ايليان وقوعات همان عينيله اسپانيا
تاريخندن عد اولنه بيله جك بر صورتده بوراجه دخى
تكرار مطالعه سنه لزوم كورلمك اوزره روماليلرى
نيجه سنه لر اسپانيا اقوام قديمهٔ وحشيه سيله اوغرا -
شمغه مجبور ايتمشدر . نهايت اسپانيا قطعه سنك الك
مهم مواقع عسكريه سى روماليلر يدينه دوشمكله واو -
زمانه قدر يرليلردن دخى برطاقم رؤسا روماليلر جانبندن
جلب واطماع ايدلمش بولنمغله اصل بونلرك انضمام
معاونتلريله اسپانيا طوغريدن طوغري يه روما ولايتى
حالنه افراغ اولنه بيلمشدر .

(اوچنجی فصل)

باربارلرك استیلاسی

عن ۱۳۳ الی ٤۲۸

تفصیل — اسپانیا ایله پورتغال ایچون برچوق دورخلره یالکز برتاریخ خصوصی یازدیره‌رق پورتغالی براسپانیا ولایتی کبی تصور ایتدیرن شی اشبو ازمنهٔ قدیمه‌یه تعلق ایدن وقوعاته ایکی اولکانك شمان کاملا کبی بر صورتله اشتراکلری قضیه‌سی اولدیغندندر بورالرك روما استیلاسی التنه کیردیکی زمانه قدر یرلیلرك رومالیلره کوستردکلری مقاومتلره دائر پورتغال تاریخنك برنجی بابنده حکایه ایدیلان وقوعاتك اسپانیا تاریخندن اشبو برنجی بابه دخی تطبیقی لازم کلدیکه رومالیلر قارتاژلیلری مغلوب ایدرلك واسپانیا قطعه‌سنك نقاط مهمهٔ عسکریه‌سنی اله الەرق اقوام قدیمه‌نك هیئت عمومیه‌ٔ ممزوجه‌سی دیمك اولان سلتیبرلری قلمدا. نه‌میه‌جق برحاله قویدقدن صکره ازجمله روما سردار. لرندن برتوریوسك رومایه عصیانی اثناسنده اسپانیایه بالالتجا اسپانیوللردن تشکیل وتأسیس ایلدیکی فرقه ایله پورتغال ایله برابر اسپانیایی‌ده همان مستقلجه بر

حكومت حاضره توجيه اولمسى كبى احوالده هب وقوعات مشتركه دن عد ايلمك لازم كلور .

اسپانيانك روما طرفندن طوغريدن طوغرى يه وآسايش وامنيت ايله اداره اولنمغه باشلامسى انجق ميلاددن اول ايكنجى عصرنده ميسر اولوب اوزمانه قدر برطاقم اقوام وحشيه نك روما عليهنه وقت وقت ايقاع ايلدكلرى عصيانلرى تماميله قيد وايضاح ايتمك لازم كلور ايسه كائناتك بوجلدى التزامكرده مز اولان اختصار داخلنده كى ترتيبندن پك فضله اوله رق مفصل اولمسى لازم كلوب حالبوكه قطعهٔ مذكوره نك اوزون اوزادى يه اهل اسلامه وطن اولمسى اوجهتك ايضاحنى ايجاب ايتكله روماليلرك اسپانياده صورت تأسس حكومتلرينى پورتكيز قسمنده كى ايضاحزدن فضله اوله رق تطويل ايده مامكه مجبور اولدق .

ايمدى اسپانيانك رومايه التحاقى قوت بولدقدن صكره وباخصوص رومانك بر حكومت ايمپراطوريه اداره سى آلتنه كيرديكى زمان بو قطعه ثروت ومعمورينجه اوقدر ترقى ايلمشيدى كه روما دولت ايمپراطوريه سنك برنجى ولايتلرندن عد اولنور ايدى . روماليلر

بوراسنی اولا اوچ بیوك ولایته تقسیم ایتمش اولدقلری
حالده کیتدکجه آرتان اهمیتی اوزرینه مؤخراً بش
ولایته آیرمشلر ودها صکره‌لری ایکی ولایت دها علاوه‌سیله عموم اسپانیا اقلیمنی یدی ولایت اعتبار ایتمشلر.
در . روماليلرك بوولایته ویردکلری اهمیتك الك بیوك
وجهی اوراده‌کی معادنك ثروتی اولوب حتی التون
معدنلری بالخاصه رومانی زنکین ایدن معادندن اولدیغی مشهوردر . اهالئ محلیه ایسه روما تربیه‌سنی
اوقدر المشلر ایدی که روما لسان وادبیاتنده وعلوم
وحکمیاتنده اسپانیوللر رومالیلره دخی فائق عداولنورلر
ایدی . حتی رومانك مشاهیر حکما وارباب قلمندن
« سه‌نق » و « اوکن » و « مارسیال » عن اصل
اسپانیول اولدقلری حالده ترقیات علمیه وحکمیه لریله
رومانك اعلای شانه خدمت ایده‌جك درجه‌یی
بولمشلردر . بونلردن ماعدا روما ایمپراطورلرندن
تراژان دخی عن اصل اسپانیولدر . بویله روما اعاظم مشاهیرندن درت ذاتك عن اصل اسپانیول اولملری نظر
تاریخده بونلر کبی ابواب وفصول ویاخود صحایف
مهمه پیدا ایده‌مامش اولان سائر یوزلرجه وبلکه

بیکارجه بیوك آدملرك دخی رومالیلردن زیاده رومالی
عد اولنه بیله‌جك قدر او ملت قدیمه‌نك ترقیاتنه اشتراك
ایلدکلرینی اثبات ایدر ٠

اصل رومانك یعنی ایتالیا طرفلرینك اخلاق سیاسیه‌
سنه خلل طاری اولوب ده جرمانیا طرفلرینك اقوام
وحشیه‌سی جنوب جهتلرینه طوغری تخطی‌یه باشلا‌
دقلری زمانلر رومالیلرده مقاومت ایچون کوریلان
کسالت اسپانیوللرده کورلمیوب بونلر بالنسبه روما‌
لیلردن زیاده حمیت وغیرت کوستردکلرندن شو حاله
نظرایدن مورخلر رومای غربینك انقراض کلیسندن
صکره اسپانیانك یکی بر روما ایمپراطورلغی اولمق
اوزره باشلی باشنه بر هیئت عظیمه اوله‌رق تشکل ایده‌
بیله‌جك اقتدارده اولدیغنی تسلیم ایدرلر ٠ انجق
کیفیت پورتغال تاریخنده دخی بیان اولندیغی اوزره
اقوام وحشیه‌دن سوئه‌و والن وندال ویزیغوت
طائفه‌لری یکدیکرینی تعقیباً اسپانیایه هجوم ایدرك
بونلر سائر طرفلرده کوردکلری مقاومتدن زیاده اسپا‌
نیوللردن مقاومت کوردکلری ایچون الك بیوك تخریباتی
دخی اسپانیاده اجرا ایتمکله او معمور وشوکتلی
مملکتك قوتی ضعفه مبدل اولمشدر ٠

بونكله برابر ميلادك ٤٠٨ سنه‌سندن ٤١١ سنه‌سنه قدر اسپانيوللرك باربارلره كوستردكلرى مقاومت عادتا محير عقول ايدى . چه فائده كه الك صكره اسپانيايه هجوم ايدن ويزيغوتلر اويله سيل استيلالرينه قارشو پيره‌نه طاغلرينك دكل حتى كوه قافك بيله بلكه‌ده مقاومت ايده‌ميه‌جكى بر بليهٔ عظما اولمغله ايشته بونلر اسپانيايه كيردكلرى زمان كنديلرندن اوجه كلمش اولان باربارلرى برطرف ايدرك ويرلى اسپانيوللرى دخى محو درجه‌سنده زبون ايليه‌رك « ويزيغوت دولتى » ناميله قوردقلرى عظيم بر دولتك جزؤ اعظمى اسپانيا اراضيسندن تشكيل ائلشلر ايدى .

(دردنجى فصل)

ويزيغوتلر

عن ٤٢٨ الى ٤١٠

تفصيل - «ويزيغوت» ديمك « غرب غوتلرى » ديمك اولديغنه كوره بو خلقك اصل منسوب اولديغى ملت « غوت » طائفه‌سى اولديغى اكلاشيلور . غوتلر اوروپادن برچوق ملتلرك تواريخ خصوصيه‌سنده مهم مهم بابلرى و فصللرى كنديلرينه حصر

ایلمش اولدقلرندن بز دخی فرانسه و یه‌نی یا وروسیه والمانیا کبی جلدلرمزده بونلرك ملل مرقومه‌یه تعلق ایلیان مناسبت تاریخیه‌لرینی لزومی درجه‌سنده خبر ویرمشیدك . حالبوکه شو غوت ملتنك الك بیوك بر قسمی ویزیغوتلر اولدیغی کبی بونلرك فرانسه واسپانیا طرفلرنده تشکیل ایلدکلری دولت دخی دور استیلای اسلامه قدر اوچ عصر مقداری دوام ایلمش واکر اهل اسلامك کرچکدن جهان براندازانه اولان قوهٔ قاهره‌سی بونلری زبون ایتمسه ایدی روماليلر مقامنه قائم اوله‌رق دها پك چوق عصرلر دوام ایلیه‌جکاری دخی درکار بولنمش اولدیغندن اشبو اسپانیا جلدمزده غوت طائفه‌سنك دوران عمومیٔ جهانگیرانه‌لرینه دائر قارئلرمزه براجمال عرضندن صکره ویزیغوتلرك اسپانیاده قوردقلری حکومته نقل کلام ایله ایضاحات لازمه‌یی اعطا ایلك صورتنی مناسب کوردك .

غوت دینلان طائفه تاریخك الك اسکی اولمق اوزره خبر ویردیکی طوائفدندر . بونلرك ابتدای نشأتلری ازجمله‌سیت دینلان وشمدیکی روسیه‌نك جنوب طرفلریله قفقاس واورال جهتلرنده کوریلان قوم قدیم

کبی برظلمات مجهولیت ایچنده غائب اولوب کیدر ۰ برطاقم مورخلرك اعتقادلرینه کوره بونلر دخی سیت ملت قدیمه سنك برقسمی ایمشلر ۰

هرنه ایسه بونلرك اول شمدیکی بوهمیا طرفلرنده کورلمش ایدی که بومثللو ملل قدیمه نك کندیلرینی تاریخ ارباب مدنیته کوستره بیلمسی وقوعات تاریخیه لریله ممکن اولوب غوتلری تاریخه طانتمش اولان شی ایسه میلاددن اوچ عصر قدر مقدم بونلرك شمدیکی دانیمارقه یی استیلا ایلمش اولملری قضیه سی ایدی ۰ بعده بونلر شمدیکی روسیه وپروسیا دولتلرینه تابع اولان بر طاقم اقوام وحشیه یی اوروب تحت اطاعتلرینه الدقدن صکره باشلیجه اوچ بیوك قوله منقسم اولدیلر که بوقوللرك هربری اکرچه کندی باشلرینه جهانکیرلك ایتمشلر ایسه ده کندی ارهلرنده جمله سی «غوت» عنوانی التنده اجتماع ایدرلر واوچ قولك اوچنی ده بر دولتدن عبارت عد ایلرلر ایدی ۰

ذکر اولنان اوچ قولدن بریسی ژه پید وایکنجیسی ویزیغوت واوچنجیسی « اوستروغوت » یعنی شرق غوتلری اولوب بونلر برقاچ دفعه طونه نهرینی وحتی

بحرسیاهی دخی کچه‌رك شمدیکی رومانیایه تابع اولان
یرلرك برچوغنی خراجه کسدکدن وقلبه شهرینی استیلا
ایلدکدن صکره استانبول اوزرینه دخی یورومشلر
ایدیسه‌ده ۲۶۹ سنه‌سنده روما ایمپراطوری بولنان
ایکنجی قلود براره‌لق بونلرك حرکتنی جزؤیجه
تعطیل ایده‌بلمش وبو مظفریت اوزرینه « غوتیق »
عنوانینی المشدرکه بویله برمقاومتك همان غوتلره منسو-
بیت ایما ایدر برلقبی المغه لزوم ومناسبت کوسترمسنه
باقیلورایسه اوزمانلر بومقاومتـه نه درجه‌لره قدر
اهمیت ویرلدیکی اکلاشیلور ۰

اندن صکره غوتلر شمدیکی بلغارستان ورومانیا
ومجارستانك برچوق یرلرنده جولان ایلیه‌رك ۲۷٤
سنه‌سندن صکره تکرار استانبول اوزرینه هجوم
وبوسفور بوغازینی کچه‌رك اناطولی ایچنه دخول ایله
هرطرفی هرج ومرج ویغما وتالان ایلمشلردر ۰ بونلرك
اصل شوکت جهانکیرانه‌لری دردنجی عصرمیلا-
دیده هرمناریس نام قراللرینك سوقی سایه‌سنده وقو-
عه کلمشدر ۰ ذاتاً غوت طائفه‌سی اقوام وحشیه‌نك
الك منتظمی اولوب بونلرك عادات واخلاق قدیمه‌دن

عبارت بولنسان قانون قدیملری کندیلرینی عادتا منتظم
براردوی سیار حالنده بولندیرر ایکن قرال مومی الیه
هرماناریس دخی رومالیلرده کوریلان انتظامات عسکر-
یه دن الدیغی عبرت اوزرینه بونلرك نظام واصولنی
برقاتدهـا تصحیح واصلاح ایتمش واندن صکره ارتق
اوکلرینه رومانك الك منتظم عساکری دخی چیقه میه-
جق بر درجه یی بولمش ایدی . بناء علیه روسیه ده
واقع دون نهرندن مجارستانده کائن ته یس نهرینه وبحر
سیاهدن بحر بالطیقه وارنجه یه قدر ممالك کافة
وبالسهوله بونلرك زیر ضبطنه کیرمش ایدی .

غوتلره مقاومت ایده بیلن طائفه شمدیکی مجارلرك
اصلی اولان هون طـائفه سی اولوب غوتلرك قرالی
هر ماناریس ۳۷٦ سنهٔ میلادیه سنده هونلر ایله
جنـك ایدرك مقتـول دوشـدکدن صکره بونلردن
اوستروغوتلر هونلرك رعیتنی قبول ایتمشلر ایسه ده
ویزیغوتلر طونه نهرینی کچه رك تکرار روما دولتی
اوزرینـه هجوم ایله ۳۷۸ سنهٔ میلادیه سندن
صکره ادرنه یی ضبط واستانبول جوارینی یغما ایدوب
نهایت ایمپراطور برنجی تئودوس بونلرك رؤساسنی

کندی خدمت عسکریه‌سنده قوللانمق اوزره مصالحه ایده بیلمشدر . لکن ایمپراطور هونوریوس‌ك وفاتندن صکره ویزیغوتلرك قرالی اولان آلاریس ینه سلاحه صارلدی وادرنه وماکدونیا طرفلرینی چالقه‌دقدن صکره ایکی دفعه ایتالیایه کیره‌رك هرج ومرج ایلدی . میلادك ۴۱۰ سنه‌سنده روما دولتنك پای تختنی فتح واستیلا ایدن ویزیغوت قرالی ایشته بو آلاریسدر .

آلاریسك قرنداشی وخلفی اولان آتولف ۴۱۲ سنهٔ میلادیه‌سنده غول ولایتی نامیله اوزمانه قدر رومایه تابع بر ولایت حکمنده اولان فرانسه‌یه کیره‌رك جنوب جهتنده ویزیغوت دولتنك اساسنی وضع ایلمشدر .

اوزمانلر فرانسه‌نك تولوس شهری اشبو ویزیغوتلرك پای تختی ایدی . آتولفدن صکره قرال اولان واللیا عظیم بر اردو ایله پیره نه طاغلرینی کچه‌رك اسپانیا ایچنه هجوم ایتمکه باشلادقده بونلردن اول اسپانیایه کیرمش اولان آلن وواندالر ورومـا عساکرینك بقیه‌سیله جنکه طوتشه‌رق ایچه مهم مواقعی اله کچیرمش ایسه‌ده عمری وفا ایتمامشدر . کندیسندن

صکره قرال اولدن برنجی تئودوریس ایسه هونلر قرالی اولوب فرانسه‌یه قدر اوروپایی شرح ومرج ایدن مشهور آتیلایه مقاومت مجبوریتنه دوشه‌رك شالسون صحراسنده هونلر ایله جنك اوزرنده مقتول اولمشدر ٠ مرقومك مدت حکومتی ٤٢٠ سنه‌سندن ٤٥١ سنه سنه قدر ممتد اوله‌رق اسپانیانك اغلب جهاتی بومدت ظرفنده اله کیرمش بولندیغی کبی ٤٥١ دن ٤٥٣ سنه‌سنه قدر حکومت ایدن توریسموند و ٤٥٣ دن ٤٦٥ سنه‌سنه قدر قراللق ایلیان وایکنجی تئودوریس و ٤٦٥ دن ٤٨٤ سنه‌سنه قدر حکومت سورن اوریس بتون اسپانیایی فتح واستیلا ایشنی اتمام ایتمکله اندن صکره اسپانیاده واقع تولد شهری اشبو ویزیغوت دولت عظیمه سنك پای تختی اولمشدر ٠

ویزیغوتلر بو صورتله بنیان شوکتلرینی تأسیس ایلدکلری صره‌ده بونلرك شمال طرفلرنده دخی شمدیکی فرانسه دولتنك اساسنی وضع وتحکیم ایلدکلرندن ٥٠٧ سنهٔ میلادیه‌سنده فرانسز قرالی قلودی فرانسه‌نك حدودینی پیره‌نه طاغلرینه قدر توسیع ایتمك یعنی

فرانسه ایچنده بولنان و یزیغوت ولایاتنی المق ایچون جنگه باشلامغله اوزمان ویزیغوت قرالی بولنان ایکنجی الاریس وویه نام محلده مقتول دوشمش وسپتی مانی دینلان ومارسیلیا ایله پیره نه ارهسنده بولنان بر ولایتدن ماعدا پیره نه نك شمالندهکی ایالتلرك کافهسی فرانسه یه انتقال ایلمشدر .

ایشته بو مغلوبیتدن صکره و یزیغوت دولتی دیمك شمدیکی اسپانیا دولتی دیمك اولهرق تاعربلرك ظهورینه قدر شمان منحصراً کندی امورداخلیهسنه حصر اشتغال ایله وقت گچیرمشدر بو دولتك مقام حکومتنه گلان قراللردن عن ٥١١ الی ٥٣١ حکومت سورن آمالاریس ایله عن ٥٧٣ الی ٥٨٦ حکومت سورن لئوویژیلد وعن ٥٨٦ الی ٦٠١ قراللق ایدن رقارد وعن ٦٢١ الی ٦٣١ قراللق ایلیان سوینتیلا هپ مقتدر وکارگذار حکمدارلر اولوب هر بری دو-لتلرینك ترقیات عظیمهسنه خدمت ایتمشلردر . هله لئوویژیلد اسپانیاده اوزمانه قدر کندی وارلقلرینی وبر درجهیه قدر استقلاللرینی محافظه ایدن سوئهولرك بردهش قیامنی اوزون اوزادی‌یه اوغراشهرق منع

وسوئه‌ولرك وجودینی‌ده محو ایتمش اولدیغندن اصل
مؤید بنیان حکومت عداولمق صلاحیتنی قازانمشدر .
بوقراللر حقیقتـه اداره‌ٔ امور حکومتـده بذل وجود
ایله هیچ بریسی یتاغـنده اولمیه‌رك مقـتول الدوشوکی
دوشمشـدر . بوقراللر ایسـه اوزمانلر اسپانیا ایچـنده
تمامیـله تأسس ایدن قـتولیك پاپاسـلرینك حکومت
متـنوعه‌یی حکومت ارضیه‌یه تحویل ایچـون
چویردکلری انتریقه‌لر ایدیسه‌ده ویزیغوت حکمدار -
لری هرحالده کاه مدارا کاه شدت کوستره‌رك عربلرك
ظهورینه قدر کندیلرینی محافظه ایده بیلمشلردر .
٦٧٢ دن ٧١٠ سنه‌سنه قدر صولك حکمدارلری ایسه
ولمبا و ازیزا و ویتیزا اولوب بونلر دخی ویزیغوت
دولتنك بقاسنه‌یك چوق سعی وغیرت ایلدیلر ایسه‌ده
صوك حکمدار اولان رودیرق ٧١١ سنه‌سنده عربلره
فنا حالده مغلوب اولدیغندن تاریخ مذکوردن صکره
اسپانیا قطعه‌سی ممالك اسلامیه‌دن عد اولندی .
معهذا ویزیغوتلرك بقیه‌سی شماله طوغری رجعت
ایدرك « اوستوری » نامیـله برکوچك دولت اولمق
اوزره کندیلرینی محافظه ایتمشلر وانجام کارینه بونلر
اسپانیایی ایادیٔ اسلامدن استرداد ایتمشلردر . بناءعلیه

اشاغیده صره‌سی کلدیکی زمان بواوستوری اسمنی تکرار بولمق اوزره دها بوراده نظر دقت واهمیت اوکنده طوتمق لازم کلور واسپانیاده دور اسلامی کورمك ایچون بروجه آتی ایکنجی باب کشاداولنور

﴿ ایکنجی باب ﴾

اندلسده دور شوکت اسلام

عن ٧١٠ الی ١٠٣١

(برنجی فصل)

ابتدای استیلای اسلام

عن ٧١٠ الی ٧١٩

تفصیل ـ اسلامیتك صورت ظهور وانوارینك جهانی کیفیت استیلاسی آسیا قطعه‌سنه مخصوص اولان وقوعات مهمهٔ تاریخیه‌دن اولمغله بو کیفیت قطعهٔ مذکوره اولکارینك تواریخ خصوصیه‌سی یازلدیغی صره‌ده ایضاح وتفصیل اولنه‌جقبرشیدر . بوراده اندلس دور شوکت اسلامیه‌سنك صورت حلولنی حکایه ایچون سوزه شومبدأدن باشلارزکه :

بنی امیه شام شریفی مرکز حکومت اتخاذ ایلیه‌رك دولت اسلامیه حدودینی هرطرفه طوغری توسیعه

غیرت ایلدکاری اثنــاده مصر والیسی بولنان موسی
بن نصــیر مغرب حدودینك دخی توسیعی ایچون او
زمان بنی امیه‌دن جالس صندالیٔ حکومت اولان عبد
الملکدن استیذان ایتمش و کندیسنك کوله‌سی اولوب
مزیت ومهارت عسکریه‌سنه اعتمادتامی بولنان طارق ابن
زیادی برفرقه عسکرایله غربه طوغری کوندرمشیدی •
عهدفاروقده کمیجیلك فنون وصنایعنجه اهل
اسلامك هیچ برکونه بهره‌سی اولمدیغی معــاویه‌نك بر
سفر بحری ایچون ایتدیکی استیذانه مساعده بیورلمامش
اولنسیله مستدل ایکن بعده ینه معاویه‌نك قبریس جزیره-
ســنه برســفر بحری اجرا ایتمسی و دیکر جهتدن دخی
عرب کمیجیلرینك مایورقه ومینورقه اطه‌لرینه هجوم
وضبط ایتمسی اهل اسلامك فتوحات بحریه‌یه دخی قو-
یولمسنی تشویق ایلیه‌جك موادن عداولنور • بناءعلیه
طارق ابن زیاد فاس ومراکشــه قدر ممالکك فتحی
اوزرینه سبته بوغازینی کچه‌رك اسپانیا قطعه‌ســنه‌ده
کیرمك ایچون دکزك ممانعتنی هیچه صایمش و ۹۲ سنهٔ
هجریه‌سنده یعنی میلادك ۷۱۰ سنه‌سنده ایشه مباشرت
دخی ایلشدر •

موفقيت قطعيه‌سنى قسه‌رس محاربه‌سى تأمين ايلمشدر
زيرا جبل الطارق اطراف وجوارنده اجرا ايلديكى
چرخه‌لر عساكر اسلاميه‌نك اوراده تحصنكاهلرينى
تأمين ايلدكدن صكره ويزيغوت دولتنك پاى تختى
بولنان طولد يعنى طليطله شهرينك باش راهبى اوپپا
نام پاپاس دخى برحكومت نصرانيه‌نك نصارا اوزر-
نده‌كى ظلمندن ايسه برحكومت اسلاميه‌نك جمله اوزر-
نده‌كى عدل ولطفنه تابع اولمغى ترجيح ايليه‌رك طارقى
نفس طليطله شهرينك فتحنه دخى تشويق ايلمشيدى .
انجق قاديقس شهرينك اللى كيلو مترو قدر شمال
شرقيسنده بولنان قسه‌رس قصبه‌سنك دركار اولان
اهميت عسكريه‌سنه مبنى طارق ابن زياد اول امرده
اوراسنك استيلاسنى امل ايدنديكى كبى ويزيغوتلر
دخى اولانجه قوتلرينى اورايه جمع ايلديكندن وحتى قرال
رودريق دخى بالذات اورايه كلديكندن ۷۱۱ سنهٔ
ميلاديه‌سنده طارق اولانجه قوتيله قصبهٔ مذكوره
اوزرينه يورومش وحقيقة عقللره حيرت ويره‌جك
قدر فداكارلقلر ايله ويزيغوتلرى بوزوب حتى قرال
رودريغى دخى بالذات اله كچورمشدر .

قسمده‌زس بر کره بو صورتله اله کچدکدن صکره ارتق طلیطله شهری دخی بالسهوله ضبط اولنمشیدی. طارق قرال رودریغك سر مقطوعنی هنوز فاس طرفلرنده بولنان موسی بن نصیره ارسال ایدنجه شویله شانلی برغالبیتی موسی بن نصیر قوجه طارقدن قصقانه‌رق بولندیغی نقطه‌دن برقدم ایلرویه کیتمامسی ایچون امر قطعی کوندرمش و اوغلی عبدالعزیز ایله برابر سریعاً اندلسه کچدیکی زمان طارقی زندانه آتوب اوغلنی طلیطله‌یه والی نصب ایلمشیدی. بو خبرشامده هنوز مقام حکومته کلمش اولان ولیده عکس ایدنجه موسی بن نصیری تکدیر ایدرك طارقی بتکرار بر قول اردویه قوماندان نصب ایلمش و او دخی یکیدن حرکات عسکریه‌یه مسارعت ایدرك بر خیلی یرلری دها و یز یغوتلردن اخذ و ممالك اسلامیه‌یه ربط ایتمکه موفق اولمش ایسه‌ده موسی ایله طارق ارەسنده ارتق رقابت و عداوت میدان المغله بونلرك ایکیسنی دخی عزل ایتمکه مجبوریت الویرمشدر.

بیچاره طارق بن زیادك عزلیله بقیهٔ عمرینی بر مجهولیت فاجعه ایچنده کچیردیکی زمانلر بنی امیه‌نك

سائر بر چوق سردار و جنکاورلری طلیطله‌نك تسخیرندن صکره طرف طرف فرقه‌لر تشکیل ایدن ویزیغوت سنیورلر یله محاربه‌یه طوتشه‌رق بونلری لاینقطع شماله طوغری سورمکده دوام ایتمشلردر . ویزیغوتلر رجعت ایده ایده آستوری و قانتابری و ناروا ناحیه‌لرینه یعنی اسپانیانك منتهای شمالنه کلدکاری زمان چونکه اورالری غایت طاغلق و طاشلق محللر و عادتا ممتنع المرور یرلر اولمغله عربلرك سواریسی بو جبال مانعه‌یه طرمانمقدن عاجز قاله‌رق یوللرینی پیره‌نه کچیدلرینه چویرمشلر و نواحئ مذکوره‌ده تحصن ایلیان ویزیغوتلری مؤخراً لئون دولتی نامیله تشکل ایدن بر حکومت صغیره حدودی داخلنده حبس ایلیه‌رك پیره‌نه طاغلرینی آشمشلردر . عساکر مسلمینك اوروپایه تسلطی یالکز اسپانیا طریقیله براً وقوعبولمیوب بوندن صکره ایتالیا تاریخنده دخی ذکر اولنه‌جغی اوزره بحراً دخی اوروپا ایله محارباته قویولدقلرندن و کاه حرکت بریه حرکت بحریه‌یی وکاه بوآنی تأیید ایلدیکندن پیره‌نه طاغلرینی آشان اسلام عساکرینك جنوبی فرانسه‌یی کاملاً استیلا

درجه‌سنده جولانلر ایلدکلری و حتی پاره‌لق اسلام پیشدارلرندن برطاقی پارس نواحیسنه قدر یورودکلری تواریخده مسطوردر •

ایمدی من جهة ۷۱۰ سنه‌سندن ۷۱٤ سنه‌سنه و من جهة ۷۱۹ سنه‌سنه قدر دوام ایلیان حرکات جسیمه عموم اسپانیا قطعه‌سی اوزرنده یالکز لئون دولتنی تشکیل ایلیان نواحیدن ماعدا کافهٔ ممالکی ید ادارهٔ اسلامیانه ترك ایدرك اسپانیا قطعه‌سی امویهٔ شام دولت جسیمه‌سنك بر ولایت عظیمه‌سی حکمنی المشدرکه اندلس تاریخنك بو جهتی بر وجه آتی ایکنجی فصلنی تشکیل ایدر •

(ایکنجی فصل)

اندلس ولایت امویه‌سی

عن ۷۱۹ الی ۷۵٦

تفصیل ــ اهل اسلام اندلس قطعه‌سی اوزرنده حکومتلرینی تأسیس ایلدکلری زمان طلیطله شهرینی مرکز حکومت ایتمیوب قوردو یعنی قرطبه شهری مرکز حکومت اتخاذ اولنمش و حتی شمح بن مالك الخولانی والی اولدیغی زمان مشهور قرطبه کوپریسنی

مشار الیه بنا ایتدیرمشدر . شمع اندلس ولایتنك بر قطعه خریطه‌سنی ممکن مرتبه تنظیم و هانکی طرفلرنده نه قدر و نه جنس اهالی بولندیغنی ترقیم ایدرك بوندن مقصد آفریقا وآسیا طرفلرندن اندلسه هجرت ایده‌جك اولان اهالیٔ عربانی‌نره‌لره یراشدیرمك لازم کله‌جکنی آکلامق ایدی . فی الـواقع کرك بلاد بربریه و مصردن و کرك شام و یمن قبائلندن بر چوق عشایر عربان پیـدر پی اندلسـه هجرت ایدرك اورالرده یرلشدیلر و هر قبیله عن اصل ساکن اولدقلری محللرك اسمنی اندلسـده تمکن ایلدکلری یرلره دخی تخصیص ایلدیلر . از جمله نفس دمشق شامدن کلان مهاجرلر بیره نام محلده ساکن اوله‌رق اورایه « دمشق » تسمیه ایتمشلر و حمص و فلسطین و مصر و سائره‌دن کلان اهالینك یرلشـدکلری یرلره دخی بوناملری تسمیـه ایلمشلردر .

شامده امویه دولتنك انتظام و شـوکتی دوام ایلدیکی مدت اندلس والیـلری کرك اهالی طرفنـدن انتخاب ومرکز حکومته انها صورتیله وکرك طوغر- یدن طوغری‌یه شامدن کوندرلمك اوزره طرف حکمدار

امویدن نصب اولنورلر ایدی . مؤخراً امویلرك
اخلاق سیاسیه‌لری بوزیله‌رق هر بری کندی کیفلرینه
تابع اولمغه باشلادقلری زمان عموم افریقیه والیسی
بولنان ذاتلر اندلسی دخی افریقیه ولایت عظیمه‌سنك
بر سنجاغی منزله‌سنه ایندیره‌رك والیلری کندی طرفلر-
ندن نصبه قیام ایلمریله بو حال اندلس اهالیٔ اسلا-
میه‌سی میاننده بر چوق منازعاتی موجب اولدی .
اندلسلیلر کندی والیلرینی کندیلری انتخاب ایدرك
افریقیه والیسنه تصدیق ایتدیرمکه قدر راضی اولدیلر
ایسه‌ده والی بوکا راضی اولمدی . انلر دخی والینك
کوندردیکی آدملره اطاعت ایتمك ایستمدیلر . حتی
عقبه بن الحجاج السلوسی والی بولندیغی زمان افریقیه
ولایتی نامنه اوله‌رق اطاعت ایچون اهالیٔ اندلسی
براز زیاده‌جه تضییق ایلدیکندن اهالی ایاقلانه‌رق
مومی الیهی عزل و برینه سابقا والی بولنان عبدالملك
بن قطنی یی نصب ایلدیلر . بو خبر افریقیه‌یه عکس
ایدنجه والیالك بلج بن شیرالقشیری اسمنده بر آدم
اوزرینه حواله و عبدالملکك تربیه‌سی دخی اکا سپارش
ایلمکله بلج قرطبه‌یه کلمش ایسه‌ده عبدالملك فرار

ایلشیدی . بلج عبدالملکی اختفا ایلدیکی یردن
چیقاروب قتل ایدنجه یوز بیك قدر اهالی مقتول
مرقومك ایکی اوغللرینه تابع اوله‌رق اندلسده عظیم
بر عصیان چیقاردیلر . بلج کندی معیتنده بولنان شام
عسکری ایله ارباب قیساهی طاغتمغه موفق اولدیغی
حالده بو محاربه‌ده مجروح دوشمسیله براز صکره وفات
ایلشدر .

ایشته برکره بو صورتله باش کوسترمش اولان
شورش داخلی یی بر دها قطعیاً بر طرف ایتمکه امکان
بولنه‌مامش ایدی . زیرا فتنه‌نك اصل باشی شامده
اولوب شام کندینه نظام ویرمه‌کدن صکره ولایاتده انتظا
مك محافظه‌سی بالطبع ممکن اوله‌مز ایدی هله ذی الجوش
وقعه‌سی دینلان بر فساد اندلسده دها لایقیله
تأسس ایده‌مامش اولان حکومت اسلامیه‌یی بیاغی
صارصه‌جق وقوعات عظیمه‌دن عداولنه بیلور .
شویله که :

ذی الجوش دینلان ذاتك اصل اسمی صمیل اولوب
مقدما شام طرفندن کلمش اولان بر فرقه عسکرك سرداری
بولندیغی حالده والی بولنان ابو الخطار ایله اره‌لری

بوزیلەرق والی برکون صمیلی سوکەصایە حضورندن
طرد ایتمکلە مرقوم بوعار ومحجوبیتـك دفعنی کندی
تعلق اولان مضر وفلسطین قبیلەلرینە حوالە ایلمشیدی .
بوقبیـلەلر دها برطاقم متفقلریلە قیـام وعصیان ایدرك
ثوابە ابن سلامه نامندە برآدمی کندیلرینە رئیس انتخاب ایلدیلر .
والی ابوالخطـار دخی اولانجە عسـکرینی جمع ایدرك
شدیداً مقاتلەیە باشـلادی . انجام کار ازباق قیـام
غلبـە ایدرك والی‌یی تحت اسـارتە ادخال وثوابەیی
والیلك مقامنـە اقعاد ایلدیلر . لکن بوغلبـەلریلە
اندلسدە صلح ومسالمتی تأمین ایتمش اولەمدیلر . شام
فرقەسنە معارض اولنلر کندیلرینە یمانیە نامنی ویرەرك
زمام حکومت برسنەمدت شاملیلردە وبرسنە مدت یما ـ
نیەدە بولنمق قرارلشدیغی حالدە بوشرطە ایکی طرف
رعایت ایدەمدکاری ایچون مقـاتلە کیتدکجە شـدتنی
آرتدیرمقدەایدی . انجام کار فصل آتیدە کوریلەجکی
وجهلە بنی امیەنك شامدە انقراضندن صکرە قرطبەیە
کلەرك اوراده بردولت مستقلە تشکیل ایتمش اولنلری
بومقاتلۀ داخلیەیە فیصل ویرەبیلمشدر .

اندلس قطعەسی امویە دولتنك برودیتی حکمندە

بولنديغي مدت اورالرده صكره‌دن كوريلان ترقيات عظيمه‌نك مقدمه‌سي بيله كوريله‌مامشيدي . زيرا اصل حكومت هنوز قوهٔ عسكريه‌نك النده اولوب قليجلر قينلرنده راحت ايتدكلري وياخود محاربات خارجيه ايله بالاشتغال ترقيات داخليه‌يي محافظه‌يه خدمت ايتدكلري يرلرده وزمانلرده ترقي اره‌مق ذاتاً قابل دكلدر . اهالئ قديمهٔ نصرانيه‌نك بو مدت ظرفنده‌كي احوالنه كلنجه : بونلردن برچوغي ويزيغوت حكومتنك چكلمسنه تبعيتله چكيلوب كيدرك قالانلري ايسه شريعت احمديه‌نك عدالت عموميهٔ سياسيه‌سي سايه‌سنده برامنيت عظيمه‌يه نائل اولمشلر وفقط اهالئ مسلمه ايله امتزاج ايده‌مامشلردر . زيرا اهالئ مسلمه‌نك منحصراً يكديكريله منازعه‌لرده بولنملري امتزاج عناصر محليه كبي امور نازكه‌يي دوشونمكه ميدان براقامشدر .

(اوچنجی فصل)

اندلس خلافت امويه‌سي

عن ٧٥٦ الى ١٠٣١

تفصيل ــ شامده بني اميه كندي ذوق و صفا-

لرندن بشقه هیچ بر شیئه اهمیت ویرمیه‌رك بناء علیه
هر طرفجه والیلرك ظلمی آرتمغله عباسیه فرقه‌سی
عراق طرفلرنده رفع لوای استقلال ایلدکاری و امویلر
اوزرینه صالدیریلان مأمورلر نره‌ده بولنلردن بریسنی
کورر ایسه همان اعدام ایلدکلری صره‌ده عبدالرحمن
بن معاویه نصلسه جاننی قورتاره‌بیله‌رك فلسطین
طرفلرینه قاچمش و بر مدت اوراده اختفا ایلدکدن
صکره بلاد افریقیه‌یه چکوب اندلس طرفلرنده اهل
اسلامك منازعه‌سنی خبر النجه اکر کندیسنه بیعت
ایدیلور ایسه شورش و فسادی منع و اندلسده کوزل
بر دولت مستقله تشکیل ایده‌بیله‌جکنی بعض اعاظم
کباره اشعار ایلمشیدی • مومی‌الیه هم حلیم هم شجیع
بر شهزاده اولمق اوزره مشهور اولوب اندلسده وطن
جدیدلرینه محبت صحیحه‌لری اولان بر طاقم کبار
ازجان و دل بیعت ایده‌جکلرینی وحتی یوسف و صمیل.
کبی جبارلری تربیه ایچون نه قدر عسکر ایستر ایسه
تدارکی ممکن اوله‌بیله‌جکنی جواباً عرض ایلدکلری کبی
عبدالرحمنی اسپانیایه کتورمك ایچون کمیلردخی ارسال
ایتملریله عبدالرحمن بو کمیلره راکباً اندلسه وارمش

وفی الواقع کبار مملکت طرف کندیسنه بیعت ایلمشدر .

ایشته عبدالرحمنك بو صورتله بیعت عامه یه مظهریتی تاریخ هجرتك ١٣٨ سنه سنه مصادف اولوب یوسف و صمیل اوزرلرینه سوق ایلدیکی عسکرلر دخی مرقوملری بوزدقلرندن بتون اندلس اولکاسی فی الحال نعمت اسایشدن متنعم اولمشیدی . حتی یوسف ایله صمیل دخی اله کچیرلدیکی زمان عبدالرحمن بونلرك جرمنی عفو ایدرك بالاخره کندیلرینی مهم مهم ایشلرده استخدام ایلمشدر . قرطبه ده حالا بقیهٔ آثاری کوریلان مشهور قصرالاماره یی وجامع کبیری بنا ایدن اشبو اول ملوك امویه اولان عبدالرحمندر . قرطبه شهرینك اطرافنه بره دسور بنا ایلمشیدی .

واقعا بغداد دولت عباسیه سی اندلسده بویله بر دولت امویه ظهورینی اصلا چکه میه رك بر زدلق تونس طرفلری اهالیسندن غلا بن مغیث اسمنده بر آدمی کندی طرفلرینه جلب ایله مرقوم دخی یکرمی بیك قدر طرفدارلرینه ریاست ایدرك عباسیلرك سیاه بیراغنی اعلا ایتمش وانلر نامنه خطبه اوقومش ایسه ده عبد-

الرحمن فی الحال عظیم براردو سوق ایدرك ابن مغیثك
یدی بیك عسکر یله برابر باشلر ینی کسدی و بو فتنه یی
اول منوال اوزره باصدیردی . اکر خوارج طائفه سی
عباسیلری اوته طرفده ازعاج ایتامش اولسه لر ایدی
احتمالکه عباسیلر بتکرار اندلسی بیر ارایدرلر ایدی .
انجق خوارجك و یردیکی مشغولیت و اندلسك بعد
مسافه سی واره یرده دریانك حیلولتی ارتق عباسیلرك
امیدلر ینی قرمقـله دها صکره لری عباسیلردخی ذوق
وصفایه طالوب او یله اتحاد عمومیٔ مسلمینی محافظه یه
همت ایده جك حاللری قالمامشیدی . لکن عباسیلرك
اندلسدن ال چکملری عبدالرحمنك بقیهٔ مدت حکو-
متی یلشده حضور و راحتله کچیرمسـنی تأمین ایده ما-
مشدر . یوزیتمش برسنهٔ هجریه سنه قدر دوام ایلمیان
مدت حکومتنك همان هر سنه سنده ولایاتك بریسنده
بر صاحب خروج باش قالدیرر ایدی . بونلر میاننده
شقنا دینلان بر خبیث غایت خدعه کار بر شی اولمغله
عبدالرحمنی آخر عمرینه قدر ازعاج ایلشیدی . لکن دیکر
ارباب خروجك کافه سی عبدالرحمنك قلیجندن باشلرینی
قورتاره میه رق جزای سزالرینی کورمش و شقنـا

دخی عاقبت کندی آدملرندن ایکیسی یدنده مقتول اولمشدر ·

عبدالرحمنك وفاتندن صکره حق حکومت بیوك اوغلنه انتقال ایتمك لازم کلور ایکن کوچك اوغلی هشامی ولی عهد ایتمسیله هرکس اکا بیعت ایلمش ایدی · واقعا بیوك قرنداشی سلیمان کوچکك بو اقبالنه حسد ایدرك دها کوچك قرنداشی عبدالله ایله برابر خروج و عصیان ایلدکلری کبی حکومتنك ایلك سنه لرنده بر طاقم سائر عاصیلر دخی وادیٔ عصیانده پویان اولمق ایستمشلر ایسه ده هشام کرچکدن عقل و کیاست و شجاعت و جلادت صاحبی آدم اولدیغندن ارباب خروجك کافه سنه برر برر غلبه ایدرك بعضیلری قتل و بعضیلرنی و یاخود عفو صورتلریله تربیه اولندیلر ·

اندن صکره هشام قیلجنی فرانسه اوزرینه چکه رك اوقدر کوزل حرکات عسکریه یه موفق اولدی که اندلسده حکومت اسلامیه بناسنك قویاً تحکم وتأ-سسنه جمله دن زیاده هشامك خدمت ایلدیکنه شبهه ایدیله مز · هله عبد الملك بن مغیثی معیتنده اوله رق کوندردیکی عسکرك مظفریاتنی اندلس مورخلری واز

جمله ابن خلدون جهاد اکبر اولمق اوزره حکایه
ایدرلر . هانکی قریه ویاقصبه عرض تسلیمیت ایلر
ایسه قیلنجه بیله خطا کتورلمیوب فقط مقاومت ایدنلر
ایله مقاتله اولنور واوحالده زمانك اصول عسکریه سندن
اولدیغی اوزره قادینلر چوجقلر اسیر ایدیلور ایدی .
هشام دشمن النده اولان اسرای اسلامیه یی مبادله
صورتیله قورتارمغه پك زیاده اهمیت ویره رك مبادلهٔ
اسرا فرنکلرك دخی جانبه منت اولدیغندن وفقط اسرا
نك چوقلغی اسلام النده بولندیغندن لزومنه کوره بر
مسلمان اسیرینه مقابل برقاچ خرستیان اسیری ویرمك
صورتیله هیچ بر مسلمانی ایادیٔ نصاراده اسیر براقما-
مشدر . حتی برآدم حین وفاتنده مالنك ثلثنی ایادیٔ
نصاراده بولنان اسرای اسلامك مبایعه سیله تخلیهٔ
سبیلنه صرف اولنمق اوزره وصیت ایلدیککندن
کیفیت هر طرفه اعلان اولنمش ایسه ده هیچ بریرده
مسلمان اسیر بولنه مامش اولدیغی تواریخده مسطوردر
اندلسده علومك مبدأ ترقیسی دخی هشام زمانی اولمق
اوزره اعتبار ایدلسه بجادر . زیرا هم کندیسی عالم
همده علمایه محب برآدم ایدی . پدرینك اتمامنه موفق

اولەمـدیغی جامع کبیری کندیسی اتمام ایدرك آندن
ماعدا نیجه جوامع شریفه ومدارس علمیه نك دخی بناسنه
موفق اولمشدر • چه فائده که عمری دها زیاده اجرای
حکومته وفا ایتمیه‌رك ١٨٠ سـنۀ هجریه‌سـنده وفاتی
وقوعه کلمش وبناءٔ علیه انجـق یدی بچق سنه قدر
حکومت سوره بیلمشدر •

بعد وفاته یرینه پادشـاه اولان اوغلی حکم دخی
پك مقتدر بر پادشاه اواوب فرنکار ایله عظیم محاربه‌لر
ایتدیکی کبی دها زیاده‌سنه دخی مقتدر اوله بیله‌جـك
ایدیسه‌ده کندیسی شراب ایچمکی پك سور وقادینلره
دخی محبتی زیاده برآدم اولدیغندن شوحال علما واهالـ
لیـنك دوچار نفرتی اولمغله حکمك الك بیوك قوتی
داخلا طرف طرف ظهور ایدن عصیانلره مقابل اسرافه
ایدلمشدر • کوکل اندلس کبی حقیقة منبع فیوضـات
مدنیه اولان برمملکتك بومثللو محاربات داخلیه‌سـنی
یازمقدن دکل حتی اوقومقدن بیله اصلا خوشـلانمز
ایسه‌ده چاره‌سز وقوعات مذکوره‌یی بروجه آتی خلا
صـة اولسـون یازه‌جغزکه بووقوعات اولمسه ایدی
اسلامك اوروپایه طوغری ترقیاتی نه‌قـدر آرته‌جغی

بشقه‌جه وکمال تأسفله نظر اهمیتدن اوزاق طوتلمیه‌جق برشیدر ۰

حکم علیهنه الك اول عصیان ایدن عمیجه‌لری سلیمان وعبدالله اولمشلردرکه بونلر بابالری علیهنه دخی وقتیله عصیان ایلمشلر ایدی ۰ حکم سلیمان علیهنه ظفر بولدقده انی قتل ایدوب عبدالله ایسه مصالحه‌یه رغبت ایتمکله حکم کندی قز قرنداشنی عبداللهك اوغلنه تزویج ایدرك بوفتنه‌یی اول صورتله باصدیردی بونلردن صکره بهلول بن مرزوق وعبیده بن حمیر نام صاحب خروجلر دخی عصیان ایدرك حکم بونلری‌ده محو ایلدیسه‌ده اندلس خلقی حکمك شو عصیانلری منع خصوصنده کوستردیکی شدتدن دها زیاده نفرت ایدرك شراب ایچدیکندن طولایی تکفیر وتنفیر ایلدیلر. کاری برآدم علیهنه دشمن دین اولان فرنکلر ایله اتفاقی قبول ایلدیلر ۰ حکم بونلری دخی متفقلری اولان فرنکلرله برابر قهر وتدمیر ایدرك اصل فساد اوجاغی اولان نفس قرطبه شهرینی اصلاحه باشلادی ۰ زیرا قرطبه‌لیلر کندی متبوعلرینی علناً تحقیر ایتمك وسراینی طاشلامق کبی نمایشلردن ماعدا محمد بن قاسم القرشی

اعتذار اشرافدن برذاتی مقام حکومته کتورمك ایچون
کندیسنه تکالیف دخی اتشــار ایدی . محمد بو کیفیتی
حاکمه خبر ویرنجه حاکم ارباب فسادك جماعتنی طوپ
لیوب صلب ایدرمسی وهله طلیعه‌ده بر ضیافت
عمومیه‌یه دعــوت ایلدیکی اهالیدن بشــیلك قدرینی
حیله ایله طوتمدن کچورمسی خلقه بالکلیه دهشــت
ویرمشدر . مادرید وقرطبه مثللو بولنشورلرده اهالینك
بویله اك مدهش نمایشلرینه مقابل حکامك دخی شدتی
تقابله حیرت ویره‌جــك درجــه ایدی . زیرا ارباب
فسادی طوتدیغی کبی باش اشــاغی‌یه آصدیروب صوبا
الندره اولدیردیکی دخی بك چوق اولور ایدی بالخاصه
۱۹۸ سنهٔ هجریه‌سنده کندیسنی یوزینه قارشــو سب
وشتم ایدن قرطبه اهالیسنی حکامك عسکرینی بوزه‌رق
بقیة السیوفنی قصر الاماره‌یه قدر سوردکلری حالده
حکم اننه بتون وعسکرینك اوکنه دوشوب ارباب
عصیانی بوزمغله عسکره بتون محلاتی یغما ایچون امر
ویرمشدرکه بو یغما اوچ کون دوام ایدرك یالکز نهب
اموال دکل قتل نفوس وهتك عرضــه قدر فناقلر
کورلمشدر .

ایشته حکم بن هشام بوودها بونلر کبی نیجه
فساد داخلی ایله اشتغال ایلدیکی صره‌ده فرنکلر بو
حاللری فرصت اتخاذ ایلیه‌رك کلوب بارسلون شهرینی
استیلا ایلدکلری کبی اوراده عسکری دبویلرینی تهیه
ولوازم حربیه‌لرینی اکمال ایلدکدن صکره دها بریلره
طوغری‌ده تجاوزه حاضرلنمشلر ایدی . حکم بریاندن
عبدالکریم اسمنده برسرداری برفرقه اقنجی عسکری
ایله فرانسه ایچنه صالدیروب راست کلدکلری قرا
وقصباتی یاقوب ییقمغه مأمور ایلدیکی کبی دیکرطر -
فدن دخی عبدالسلام اسمنده دیکر برسرداری ذکر
اولنان عبدالکریم فرقه‌سنی اورمق ایچون یوصو
ترتیب ایتمش اولان فرنکلر اوزرینه صالدیروب ایکی
فرقه‌نك ایکیسی دخی موفقیت کامله‌یه مظهر اولدیلر
ایشته بونك اوزرینه فرنکلر حکمدن ممنون اولمیان
مسلمانلر ایله اتفاق ایدرك طلیطله اوزرینه دخی یورو -
دیلر ووالیسی بولنان یوسفی حبس ایلدیلر ایسه‌ده اول
طرفلرك سرعسکری اولان عمروس سریعاً برفرقه
ارسال ایدرك دشمنی پریشان ایلمشدر . بوندن صکره
ویزیغوتلر مقدما استیلای اسلام اثناسنده تحصن ایلمش

اولدقلری جبالدن چیقه‌رق لادریق نام قراللرینك دلالتیله ممالك اندلسه هجوم ایلمشیدی . حکم ابن هشام بونلرك اوزرینه دخی اوغلی عبدالرحمنی صالد- یروب جمله‌سنی تکرار جبال منیعه‌لرینه فراره اجبار ایتمشدر .

الحاصل حکم داخلده ظهور ایدن فتنه و فسادلرك کافه‌سنه تدبیر یتشدیردیکی کبی خارجدن وقوعه کلان هجوملرده‌ده اسباب مقاومت ترتیبندن عاجز قالمیه‌رق ۲۰٦ سنهٔ هجریه‌سنده وقوع وفاتنه قدر کمال شوکت و قدرتله حکومت سورمشدر . بتون مدت حکومتی محارباتله کچدیکی جهتله دائما سلاح التنده بولندیرمق ایچون عساکر موظفه ترتیب ایلمش و بش بیك قدر کوله‌لرینی دخی ینه عساکر دائمه صورتنه تحویل ایتمش اولدیغندن الك اول علوفه‌لی عساکر موظفه استخدام ایدن بو حکمدار عد اولنه بیلور . بوندن ماعدا فساد داخلی هر طرفی استیلا ایلدیکندن طولایی کو- ریلان لزوم صحیح اوزرینه پولیس هیئتنی دخی تنظیم ایلمش و غایت ماهر جاسوسلر استخدامیله هر نره‌ده نه اولسه خبر المقده بولنمش ایدی . انجق کندیسی

حقیقة عادل بر پادشاه اولدیغندن ارباب فساد علیهنده
نه قدر شدت کوستر ایسه صلاح حال اربابی حقنده
دخی اوقدر لطف واحسان ایدر ایدی ٠
حکمدن صکره یرینه چوب (عن ٢٠٦ الی ٢٣٨
هجرت) حکومت سورن اوغلی عبدالرحمن اوروپاده
نام وشانینی هر تاریخه کمال اهمیتله قید ایتدیرمش بر
حکمدار عالی تباردر ٠ بونك زماننده دخی داخلا بر
طاقم ارباب شورش وفساد ایقاع مفسدتدن خالی قالما -
مشلر ایسه ده عبدالرحمن ذاتاً پدری زماننده سرعسکر -
لکله برچوق فتنه لری باصدیرمش اهل تجربه برآدم
اولمغله داخلی شورشلری کاملا منعه موفق اولدیغی
کبی خارجاً کرك فرنکلرك وکرك لئون دولتی نامیله
تشکل ایدن ویزیغوتلرك هجوملرینه دخی مقاومت ایلد -
کدن ماعدا تمام دفع تعرضات اسبابنی اکمالدن صکره
اواخر حکومتنده نوبت تعرض وهجومك کندیسنه
کلدیکنی کوروب فرقه فرقه ترتیب ایلدیکی آقنجیلری
فرانسه ایچنه طوغری صالدیرمش ولیون طرفلرینی
الت اوست ایلدکدن ماعدا برقول اردوسی ایتالیا
ودیکری پارسه دخی برخیلی یورویوب کیتمشدر ٠

بو زمانه قدر عرب کمیجیلری مهارت بحریه لرینی
پك زیاده آرتدیره رق اقنجیلك هر طرفنه هجوملر ایلد -
کدن ماعدا بحر اطلاسك سواحل افریقیه سنه طوغری
دخی اوزانمغه باشلامش اولدقلرندن اوطرفلرده ساکن
اولان و هیچ بر دین ایله مقید اولمیوب کندیلکلرنجه بر
طاقم ارباب مخیله یه طاپان طائفه یه کندی مملکتلری
یولنی اوکرتمشلرایدی · ایمدی ۲۲۹ سنهٔ هجریه سنده
بونلردن بر طائفه کمیلر ایله کلوب قادیقس بعده اشبیلیه یه
تعرضه باشلادیلر · اول طرفلر اهالیسی بونلره مقا -
ومت ایچون تشمیرساق اهتمام ایتدیلر ایسه ده موفق
اوله مدیلر · بو وحشیلر غایت جری وجنکاور
اولدقلرندن اهل اسلام بونلر النده دفعاتله مغلوب
اولمش و برچوق اموال مسلمین انلر النه چکمش ایدی ·
التی آی قدر اطرافی هرج ومرج ایلدکدن صکره تمام
یقیلوب کیده جکلری اثناده عبدالرحمن دخی بر مکمل
اردو ایله کلوب چاتدی و وحشیلری فنا حالده بوزوب
التیوز قدر لاشه لرینی یرلره سردی ایسه ده بونلرك
ایقاع ایلدکلری خرابی شو غلبه ایله تعمیر اولنه مز ایدی
عبدالرحمن شو مظفریتدن صکره الده اولان قوتنی

برقاندها اکمال ایدرك تکرار فرانسه اوزرینه صالد-
یردی ولیون اطرافنده عظیم جنکلر ایله لیونی ضبط
واستیلا ایلدکدن صکره چونکه اوراده براردو برا-
قوب تمل طوتدیره میه جغنی کوردیکندن شهری آتشه
و یروب دوندی کلدی ٠

قوجه عبدالرحمنك سایهٔ سطوت اسلحه سنده
اندلس دولت امویه سی حقیقة بتون اوروپانك
کوزینی یلدیرمش ایدی ٠ هجرتك ٢٣٨ سنه سنده
وفاتی وقوعی اوزرینه اوغلی محمد مقام حکومته کلدی که
بونك دخی حکومتی اوتوز بش سنه امتداد ایدرك
٢٧٣ سنهٔ هجریه سنده وقوع وفاتیله ختامه ایرمشدر ٠
اشبو محمد حقیقة یکیت وعقللی برآدم اولوب سائر
حکمداران امویه یه نسبتله بونك زمان اداره سنده
داخلا فساد وشورش کورلدیکندن کرك فرانسه
وکرك لئون دولتلری ایله ایچه محاربه لره موفق
اولمشدر ٠ از جمله تولد یعنی طلیطله اهالیسندن اولان
بعض اسپانیوللر فرانسزلری کندی معاونتلرینه دعوت
ایدرك بونلرك یاردمیله استرداد استقلاله قیام ایلمشلر
ایدی ٠ محمد لزومی قدر عسکر ایله طلیطله یه وارد قده

عسکرندن الك چوغنی پوصولره بالتعبیه کندیسی آز
عسکرله دشمنه کورونه‌رك تمام جنك قزشدیغی زمان
پوصوده کیلردخی فرلامغله ارتق خونریزانه برمحار-
به‌یه قویولدیلر . کرك طلیطله اهالیسندن وکرك
فرانسزلردن یکرمی بیك قدر تلفات وقوعی توار یخده
مندرجدر . بوندن ماعدا آفریقاوحشیلرندن بردونمایه
راکباً پورتغال طرفلرینه هجوم ایلیان فرقه‌نك
مضرتنی رفع ایچون محمد برخیلی فداکارلق ایلدیکی-
کبی اوغلی منذرك معیتنه وپردیکی باردوبی پیره‌نه‌طاغلر-
ینك ماوراسنه کوندروب لیون اوولرنده وقوعبو-
لان برمحاربه‌ده منذر ایکی بیك بشیوز قدر فرانسزی
یرلره سرمشدر .

محمد قرطبه شهرنده برطاقم بیوك کیلر بنا ایتدیروب
بونلری نهراً بحره ایندیردکدن وایچلرینه عساکر
لازمه‌یی وضع وارکاب ایلدکدن صکره فرانسه سوا-
حلنه طوغری بحراً برآقین دخی ترتیب ایلمش ایسه‌ده
مخالفت هوا بودونمایی پریشان ایدرك نتیجهٔ مثمره‌سی
الهالنه‌مامشدر .

٢٧٣ سنهٔ میلادیه‌سنده محمدك وقوع وفاتیله

یرینه کچن اوغلی منذر پدرینك صاغلغنده ایشکذار-
لغنی هرکسه تسلیم ایتدیرمش برآدم ایدیسه‌ده عمری
وفا ایتمیه‌رك ایکی‌سنه صکره وفات ایتمکله بللی باشلی
برایش کورمکه موفق اوله‌مامشدر . برادری عبداه
۲۷۵ سنه‌سندن تام ۳۰۰ سنه‌سنه قدر یکرمی التی
سنه حکومت سورمش ایسه‌ده بومدت ظرفنده اندلس
دولت امویه‌سی یالکز فتن داخلیه ایله اوغراشه‌رق
خارجا هجوم ایلیان فرانسزلر ایله لئون ویزیغوتلرینه
اکثریا مغلوب اولمش وبناءعلیه پك چوق محاربه‌لرده
صلحی عادتا استرحام ایلمشدر . بوشورشلرك سببی
عبداللهك یکرمی اوتوز نفر برادرلری اولوب بونلردن
برچوغی حق حکومت کندیلرینك اولمق دعوالرینه
قیام ایتملریدر . مورخلرك روایتلرینه کوره عبداللهك
پدری اولان محمدك برچوق قادینلردن یوز قدر یالکز
ارکك اولادی دنیایه کلمشدر . ایشته بونلر و پیدا
ایلدکلری طرفدارلر اندلس دولت اسلامیه‌سنی یازانی ده
اوقویانلری‌ده بیهوده یوره‌جق اولان نیجه عصیانلر
فتنه‌لر محاربهٔ داخلیه‌لر ایله بیاغی قوتدن دوشورمشلر
ایکن . هجرتك ۳۰۰ سنه‌سنده عبدالرحمن الناصر مقامِ

خلافتـه کلەرك اندلس دولت امویەسنی قورتارمغه موفق اولمشدر ·

بوعبدالرحمن پدری محمدك وفاتنده هنوز یکرمی کونلك برچوجق اولوب بناءعلیه تام بابا یکیت اولد. یعنی حالده مقام حکومتـه کلدیکی کبی کندیسی غایت عاقل وفوق الحد جسـور ومدبر برآدم اولدیغنـدن ومدت حکومتی ایسه اللی سنه قدر دوام ایلمش بولندیغندن بومدت ظرفنده ارباب شورشی طرف طرف پریشان ایدرك اندلس قطعەسنی بوآسـایش کامل نعمتیله متنعم ایلدکدن ماعدا فرانسـه ایله ایتدیکی محاربەلرك ده کافەسی موفقیت کامله ایله نتیجه پذیر اولمش وصنایع وتجارت و معارف یوللرینی توسـیع ایلیەرك اندلسی ثروت وسامانله طولدیرمشدر ·

مورخلرك روایتلرینـه کوره عبدالرحمن الناصر زماننده اندلس دولتنك وارداتی بش بچق میلیـون دیناره بالغ اولوب بوندن ماعدا محاربات واقعەده دخی حسابسز مال اغتنام اولنور ایدی · حتی عبدالرحمن وفات ایلدیکی زمان اندلس خزینەسنده نقد موجودك برمیلیار التونه بالغ اولدیغی دخی مقیددر · امویلردن

بو ذاته گلنجه‌یه قدر اندلسده حکومت ایدنلره بالکز امیر وابن خلیفه نامی ویریلور ایکن بو عصرلرده خلافت عباسیه‌یه خلل عظیم عارض اولوب برچوق طوائف ملوك طرف طرف اعلان استقلال ایلدکلرندن وبونلرك هر بری کندی نامرینه خطبه‌لر اوقوتدقلرندن بوکره عبدالرحمن اتفاق علمای غرب ایله خلیفه وامیر المؤمنین نامنی المه‌رق طوغریدن طوغری‌یه کندی نامنه خطبه دخی اوقوتمشدر . اهل تدقیقك روایتلرینه کوره اندلس ملوك امویه‌سندن عبد الرحمن برمدت عباسیلر نامنه خطبه اوقوته‌رق کندیسنی نوعماً اندلس والیسی کبی عد ایدر ایکن سرعسکری بولنان عبدالملکك اجباریله طوغریدن طوغری‌یه کندی نامنه خطبه اوقوتمغه باشلامش ایسه‌ده اندن صکره اندلس امویلری فرق اسلامیه میاننده موجب مشکلات اولمسون وکیمسه تعییب ایلمسون دیه خطبه‌یی اولا خلیفهٔ عباسیه‌نك نامنه اوقوتورلر وکندی نامرینی دخی بعده ذکر ایتدیررلر ایدی بودفعه عبدالرحمن الناصرك امیرالمؤمنین وخلیفه عنوانني المسندن صکره ایسه ارتق طوغریدن طوغری

یه امویلر نامنه خطبه اوقونمقده بر بأس کورلمدی ·

الحاصل عبدالرحمن الناصر هجرتك ٣٥٠ سنه‌سنه قدر اندلس دولت امویه‌سنك شوکتنی اکمال ایلیوب سنهٔ مذکوره‌ده وقوع وفاتیله یرینه خلیفه اولان حکم المنتصر اسوده حال بر مملکت وزنکین بر خزینه بولدیغندن بوحالده کندیسی ایچون یاپه‌جق ایش محضا ترقیات علمیه‌یه خدمت اولدیغنی کوز اوکنه الەرق اون التی سنه قدر دوام ایلیان مدت حکومتنده یالکز بوجهته حصر همت ایلدی وعالم اسلامیتك هرهانکی طرفنده بر عالمك شهرتنی ایشیدر ایسه تلطیفاً جلب ایدر وارباب اقتدار واصحاب قلمی تألیفات جدیده‌یه تشویق ایلر ایدی · کندیسنك دخی علم صاحبی برآدم اولدیغی متواتردر · هجرتك ٣٦٦سنه سنده مغلوباً وفاتی وقوعبولدیغی زمان برینه اوغلی هشام المؤید پادشاه اولدی‌که هرنه قدر هنوز اون یاشنده برچوجق ایدیسه‌ده منصور ابو عامر اسمنده غایت عاقل وجسور بروزیره مالك اولمغله وزیرمومی الیهك حسن اداره‌سی سایه‌سنده برچوق پارلاق فتوحاته نائل اولمشدر ·

منصور شاید خلق خلیفه نك صباوت حالنی کوررلر
وکندیسنه الشورلر ایسه اطاعتده قصور ایدرلر دیه
هیچ برکمسه یی حضور خلیفه یه صوقیه رق بتون اموری
یالکز کندی النده جمع ایلدی • انجق فکر استبداده
صاپمش برآدم دکل ایدی • دولت ومملکتی ایچون
حسبة لله خدمت ایدرك لئون دولتی وفرانسه علیهنه
اللی دفعه دن زیاده محاربه آچش وجمله سنده موفق
بالخیر اوله رق ذاتاً ثروت وسامان ایله مملو اولان
اندلسی بومحاربه لر غنیمتیله برقاتدها زنکین ایتمشدر •
منصورك بونجه موفقیاتنی تأمین ایدن اسبابك برنجیسی
خدمت عسکریه وملکیه ده قوللاندیغی رؤسایی
اکثریا کندی دست تربیه سنده یتشدیرمسی قضیه سی
ایدی • کوله اولسون زادکاندن بولنسون برطاقم
کنجلری تحت تربیه ونظر دقته اله رق هر برینی
قابلیتی دائره سنده ترفیع رتبه لر ایله ایش باشنه کتور-
دیکی زمان حقیقة بیوك بیوك خدمتلرینی وفداکار-
لقلرینی کورر ایدی •

مومی الیهك تدابیر بسالتکارانه سندن اولمق
اوزره حکایه ایدرلر که بردفعه کلیتلو براردو ایله پیره نه

طاغلرینی آشه‌رق فرانسه‌یی هرج ومرج ایلدکدن صکره غایت کلیتلی مال غنائم ایله عودت ایدر ایکن فرانسزلرك کندی طریق رجعتنی کسمش اولدقلرینی وبونلرك یاپدقلری استحکاماتی اقتحام ایله اندلسه کیرمك عادتا متصور اولمدیغنی کورنجه « بز ذاتاً بورالره تمکن ایتمکه کلمشیدك . دشمن ایستر ایسه قرق ییل یولمزی کسسون ! » دیه اردویی طوردیرمش وعسکره اورالرده خانه‌لر انشاسی وترلالر وباغلر کشادیله یرلشمك امرینی ویرمش ایدی .

دشمن بوحالی کورنجه منصورك تمکننی اجرا ایلدیکی آفتلردن دها مضر کوره‌رك یالکز مال غنایمی ترك ایتمسی شرطیله مرورینه مساعده ویرمکه راضی اولدیسه‌ده بودفعه دخی منصور راضی اولمدی . اورالرك اهل اسلام اقامتی ایچون پك الویرشلی بولندیغندن بحثله چیقمق ایستمدی . نهایت فرانسزلر الده بولنان مال غنیمتی دخی کندی حیوانلریله طاشیمغه راضی اوله‌رق عسکر اسلام بوصورتله معززاً عودت ایلمشدر .

ایشته هر برتشبثی بوقدر شانلی وشرفلی اولمق

اوزره یکرمی التی سنه وزارتله افندیسی هشام المؤیده
دخی راحت ایتمسندن ناشی ۳۹۲ سنهٔ هجریه سنده
منصور وفات ایلدکدن صکره هشام المؤید مومی الیهك
برادری عبدالرحمنی مقام وزارته کتورمش ایسه ده
مرقوم عبدالرحمن ذاتاً یرینه وزیر اولمق ایچون
قرنداشی تسمیاً اولدرمش بر ملعون اولدیغندن خلق
یالکز اکا متنفر اولمغله قالمیوب مؤخراً هشام المؤیدی
قاندیروب کندیسنی ولی عهد دخی ایتدیرمسیله ارتق
عبدالرحمنه ده خلیفه یه ده هرکس بغض وعداوته
باشلامشلر ایدی . هله بنی امیه خاندانك پرنسلری
کندی خاندانلرینه مخصوص اولان بر حقه بویله اغیارك
اشترا کنی قبول ایده میه رك عظیم بر فتنه یه تشبث
ایلدکلرندن عبدالرحمن کویا عالمه قارشو قرنداشی
منصور کبی بر هنر کوسترمك واوصورتله فساد مرتبی
دخی یاتشدیرمق ایچون فرانسه اوزرینه بر سفر آچدی
ایسه ده نفرت عامه ارتق کالنی بولدیغی ایچون ۳۹۹
سنه سنده هشامك اوغلی محمد اتفاق انام ایله پدری
علیهنه خروج ایدرك پدرینی حبس وسفردن عودت
حالنده بولنان عبدالرحمنی دخی قتل ایتدیره رك کندی
خلافتنی اعلان ایتدیرمشدر .

اکر بو محمد غایت یا لانجی و حسیس وخدعه کار برآدم اولمسه ایدی خلقك ایلك حاصل اولان توجهی اوزرینه اندلسده حکومتی پك زیاده تقویه ایده بیلور ایدی. زیرا اوارهلق پدری هشام المؤیده مشابهت تامه‌سی بولنان برخرستیان وفات ایلدیکندن محمد انك نعشنی پدرینك نعشی اولمق اوزره عالمه تشهیر ایلیوب نمازی دخی قلنمش وهرکس ارتق مؤیدك وفاتنه اینانمش اولدیغندن اوجهتجه برکونه رقابتدن دخی اندیشه‌سی یوق ایدی. انجق هرکسه سویلدیکی شی یالاندن وهرایشی حیله کارلقدن عبارت اولمغله برقاچ آی صکره خلق ایاقلانوب مرقومی تختندن ایندیردیلر وبنه امویلردن هشام بن سلیمانی مقام حکومته اجلاس ایتدیلر بونك اوزرینه محمد کندیسنه صادق اولان بعض طوائف عسکریه ایله هشامك اوزرینه واروب بالمحاربه واقعا هشامك عسکری دیمك اولان کروه اهالی‌یی بوزدی وحتی بیچاره هشامی قتل دخی ایلدی ایسه‌ده کویا تسکین افکار اهالی ایچون مراجعت ایلدیکی برتدبیر خلقی دها زیاده دلکیر ایتمکدن بشقه برشیئه یاره‌مدی. شویله که :

هشامك قتلندن طولایی نفرتی و یأسی ارتان اهالی مقتولك قرنداشی بولنان سلیمانه تابع اولەرق محمدی تکرار سراینده محاصره ایدنجه محمد اولجه حبس ایتمش اولدیغی پدری هشام المؤیدی حبسدن چیقاروب « ایشته هشام صاغدر . اصل حق انکدر » دیه خلقه کوستردی ایسه ده خلق اولجه هشامك نمازینی قلمش اولدیغندن بودفعه اعادهٔ حیات ایتمسی ممکناتدن کورلمدیکی وبوده محمدك ینه کذبنه حمل اولندیغی جهتله ارتق ایاغه دوشن سوزلر وقینلرندن چیقان قلیجلر ارەسنده اوقدر قان دوکولدی که مورخلر اوتوز قرق بیك آدمك اعدام اولندیغنی یازارلر . نهایت ۴۰۰ سنهٔ هجریەسی شوالنده عموماً سلیمانه بیعت اولندی ایسه ده نصلسه برطریقنی بولوب فرار ایدن محمد طلیطله شهرنده پیدا ایلدیکی طرفدارلریله تکرار کلوب قرطبه شهرینی محاصرەیه الدی وسلیمانك سوق ایلدیکی عسکری دخی یارەرق سلیمان شاطبه نام محله قاچغله قرطبه شهرنده خلقی بتکرار کندیسنه بیعته مجبور ایلدی .

مرقوم محمدك بوصولك حرکتی کندی طرفدارلر

ندن بيله برطاقى ايچون موجب نفرت اولمغله ينه بو
٤٠٠ سنه‌سی آخرنده يكيدن اياقلنان اهالى محمدك
باباسى اولوب اوجه وفات ايتمش نمازى قلنمش ظن
اولنان هشام المؤيدى مقام حكومته بالاجلاس محمد
ايسه بوصره‌ده وقوعبولان محارباتده قيدامره كرفتار
اولمغله حضور مؤيده‌ده اوزمانه قدر ايتديكى ملعنتلو
يرر برر يوزينه اوريله‌رق و يريلان حكم عمومى اوزر-
ينه باشى كسيلدى وخلق دخى مرقومك بلاسندن
قورتلدى . تاريخ ولادتى اوزرينه ابديلان حسابدن
اكلاشلديغنه كوره بوقدر ملعنتلره جسارت ايدن محمد
انجق اوتوز اوج ياشنده بر كنج آدم ايمش .

محمدك قتليله هشام المؤيدك تكرار اجلاسندن
صكره برقاچ سنه‌دنبرى مملكتى آل قانلره غرق ايدن
فرقه‌لردن بر چوغى ترك خصومت ايدرك كلوب
هشامه عرض انقياد ايلشلر ايسه‌ده براره‌لق خلقك
مقام حكومته كتورمش اولديغى سليمان اطاعت ايتميوب
وهشام المؤيدك بردوزمه هشام المؤيد اولديغندن بحثله
اصل حق حكومت كنديسنك اولديغى دعواسنه
قوت ويروب بربر قومندن بربلوك طرفكيرانى ايله

قیام ایلمش وقوتنی تزییدایچون فرانسه‌یه مراجعتله
اکر کندیسنه معاونت اولنور ایسه مقدما وزیر
منصور ابوعامر طرفندن ضبط اولنان فرانسز قلاع
وقصباتنی ینه فرانسه‌یه اعاده وترك ایده‌جکنی دخی
وعد ایلمش ایدی . حالبوکه فرانسه دولتی مرقومك
حکومته وصولنی شبهه‌لی کوره‌رك بوتکلیفندن آخر
کونه استفاده ایچون هشام المؤید کوندردیکی ایلچیلر
ایله اکر قلاع وقصبات مذکوره کندی طرفندن ترك
اولنور ایسه سلیمانه معاونت ایتمیه‌جکنی وترك اولنمدیغی
صورتده سلیمانله اتفاق ایلیه‌جکنی بیلدیرمکله هشام -
المؤید بالضروره قلعه‌لری تسلیم ایدوب فرانسه ایله
بر اتفاق عقد ایلدی . بونك اوزرینه سلیمان کندی
معیتنده قالمش اولان بر بربیلر ایله اطراف وا کنافی
احراق ویغمایه باشلایوب حتی زهرا اسمنده بر قصبه
اهالیسندن صبیان ونسوانی بیله قتله قیام ایلمشدر .

بیچاره هشام المؤید بر یاندن شو سلیمان بلیه‌سنی
چکرایکن دیکر طرفدن دخی کیفیت ملعنتی وصورت
قتلی یوقاروده حکایه اولنان محمدك اوغلی یعنی هشام -
المؤیدك حفیدی عبیدالله طلیطله شهرنده خروج

ایلمش و بربریلردن و کندیسنه مخالفت ایدنلردن برچوق
آدمی قلیجدن چکیردکدن صکره اشبیلیه شهرینی دخی
تحت محاصره‌یه المش ایدی . هشام المؤید اولا بونك
حقندن کلمك ایچون سوق عسکر ایلدیکی صره‌ده
دیکر صاحب خروج اولان سلیمان قرطبه د رالخلافه‌
سنی‌ده محاصره و فتح ایدرك بر چوق آدمی قلیجدن
چکیرنجه ارتق هشام المؤیدك کوکبهٔ اقبالی ینه منخسف
اولمش صایلدی .

٤٠٦ سنهٔ هجریه‌سنده دردنجی برفرقه اولمق
اوزره خروج ایلیان علویلر دخی اندلس قطعه‌سی
ایچون بشقه‌جه برداهیهٔ عظما اولدی . شویله که:

حیران عامری اسمنده برسردار اولادعلیدن سلیمان
ابن حمود ایله اتفاق ایدرك کویا سلیمانك ملعنتنی ازاله
وهشام المؤیدی تکرار مقام حکومته اجلاس ایچون
قلیجنی چکمشیدی . بونلرك هشام المؤید حقنده کوستر
دکاری غیرت وعبودیت کرك والی وقاضی مثللو
حکومت مأمورلرندن و کرك احاد ناسدن و اقوام
عربدن برچوق خلقی کندی اتفاقلرینه ادخال ایتمکله
حیران عامری تیز وقتده قوتنی آرتدیروب قرطبه

اوزرینه یورومکه باشلادی . سلیمان دخی موجود
معیتیله بونلره مقاومته چیقوب عظیم بر محاربه وقوعه
کلدی که بو محاربه‌ده سلیمان مغلوب اولمغله فامیلیاسیله
برابر خصماسی النه اسیر دوشدی . غالب ومغلوب
معاً قرطبه‌یه داخل اولدقلرندن حیران عامری غیرتنی
کوتدیکی هشام مؤیدی دخی آراتدی ایسه‌ده کندیسنه
بر مزار کوستروب هشامك مزاری اولمق اوزره خبر
ویردیلرکه بو وفات بیچاره هشامك ایکنجی وفاتی
دیمك ایدی . حیران عامری مزاری آچدیروب ایچندن
چیقان نعشك بعض علامتلرندن فی الواقع هشام
اولدیغی اثبات اولندیسه‌ده حقیقت حالده هشام هنوز
وفات ایتمامشیدی . حیران عامری سلیمانی و برادرینی
قتل ایتدیردکدن صکره پدرینی دخی قتل ایچون برای
مؤاخذه حضورینه چاغردقده هشام مؤیدی نه ایچون
اولدوردکلرینی عتاب یوللو سؤال ایدنجه قورقو-
سندن تر تر تره‌مکده بولنان اختیار هشامك قتل او-
لنمیوب برحیات بولندیغنی سویله‌یی ویردی . حیران
عامری اختیاری درحال اولدوروب بو سوزك هیچ
بر طرفه سرایتنه میدان ویرمکسزین هشام مؤیدی

آراتدی ایسه‌ده بردرلو بولدیره‌مدی . بناء علیه کندی
متفق بوانان سلیمان ابن جوده خلق بیعت ایلشیدی .
حیران عامری ابن جودك خلافتنی استرقاب ایدرك
ینه امویلردن عبدالرحمن بن محمدی شو قاریشقلق اره‌-
سنده مختفی اولدیغی یردن چیقاروب پادشاه ایلدی‌که
هجرتك ٤٠٨ سنه‌سی ایدی .

اگر حیران عامری ابن جودی استرقاب ایتمامش
اولسه‌ ایدی احتمال‌که اندلس دولت اسلامیه‌سی
یکیدن تجدید قوتله فقط نامی « دولت جودیه » صو-
رتنه تحول ایتمکله قالور ایدی . زیرا ایلروده مبحث
مخصوصنده کوریله‌جکی اوزره اشبو بنی جود پك
قوتلی بر حکومت‌قورمغه موفق اولمشلردر باخصوص
که حیرانك کندی الیله اجلاس ایلدیکی عبدالرحمن
بن محمد دخی آز وقت‌ظرفنده کندیسندن یوز چویره-
رك نهایت کرك حیران‌عامری و کرك سلب توجه‌ایلد-
یکی سائر رؤسا ایله محاربه‌یه قالقشمشدر . برطرفدن
ابن جودك بعض ولایاتی کندیسنه تابع قیله‌رق یکی
بردولت تأسیسنه چالشمسی ودیکر طرفدن دخی عبد
الرحمن بن محمدك خلافکیرلریله جنکده دوام ایلمسی

اندلسی بتکرار هرج ومرج ایتمش ولئون دولتیله فرا-
نسزلره برچوق محللرك استردادی ایچون میدان
اچمشدر .

واقعا ٤١٤ سنهٔ هجریه سنده عبدالرحمن بن محمد
الاموی اکثریسی غرناطه اهالیسندن اولان خلافکیرانی
ایله محاربه ده مقتول دوشه رك قرطبه اهالیسی دخی
اندلسده اسایش وامنیتك اعاده سی ایچون بهمه حال
بنی امیه دن برذاتك مقام خلافته کلسنه لزوم کوره رك
اغلبیتك اتفاقیله عبدالرحمن بن هشام مقام خلافته
کتورلمش ایسه ده اقلیتده بولنانلر قیام ایدرك برای
صکره انی ده اعدام ایلمشلردر . انك یرینه مقام خلا-
فته کتوریلان محمد بن عبدالرحمن بن عبدالله ایسه
یالکز بوغازی ایله شهوات نفسانیه سنی بیلوب بشقه
هیچ بر شیئه اهمیت ویرر آدم اولمدیغندن بربچق سنه
قدر حکومتدن صکره اهالی انی دخی خلع وتسمیم
ایلدیلر . بوندن صکره ٤١٨ سنهٔ هجریه سنده ینه
امویلردن هشام بن محمد بن عبدالملك مقام خلافته
دعوت اولنمشیدی . بوذات برقاچ سنه ولایتده طو-
لاشه رق بعض اوفاق تفك صاحب خروجلرك حدینی -

بیلدیردی وبر درجه‌یه قدر کندی طرفدارلرینی چو-
غالتدی وحتی دار خلافت اولان قرطبه اهالیسی بو
دوردن عودتنده یکی خلیفه‌لرینی پك کوزل استقبال
ایلدیسه‌ده ارتق زمانك اخلاق سیاسیه‌سنده فساد قار-
شمش اولدیغندن بودخی ابو العاص اسمنده مردار بر
حریفی وزیر ایدینه‌رك خلق اندن نفرت ایتمکله عزلنی
بردفعه استرحام ایلدیلر ایسه‌ده اصغا ایتدیره‌مدکلرندن
٤٢٢ سنه‌سنده وزیری قتل وحکمداری خلع ایلمشلردر
ایشته بوصوك وقتلرك فساد وفتنهٔ داخلیه‌سی
اندلس دولت امویه‌سنی تمامیله ضعیف دوشوره‌رك
حتی هشامدن صکره بعض کیمسه‌لر امویلردن امیه بن
عبدالرحمن اسمنده بر پرنسی مقام حکومته دعوت
ایلدیلر ایسه‌ده اهالی ارتق بنی امیه‌دن نفرت تامه ایله
متنفر اولدقلری جهتله مومی الیهك حکومتنی قبول
ایتمدکدن ماعدا قرطبه ایچنده بنی امیه‌دن کیملر وار
وار ایسه چیقوب کیتملرینی وچیقمدقلری صورتده
نهماللرندن نه جانلرندن امین اوله‌میه‌جقلرینی اعلان
ایتملریله بوندن صکره امویلردن بر کیمسه بونجه سنه‌لك
حکومتلرینی تجدید و تأییده موفق اوله‌مدی وارتق

بعدما اندلس قطعه‌سی اوزرنده حکومت اسلامیه
متفرق اوله‌رق برطاقم طوائف ملوك بالاخره پیدرپی
حکومات نصرانیه الندە مغلوب ومنهزم ومحوونابود
اولمق اوزره طرف طرف توره‌دی که اسپانیا تاریخنك
بوجهتی بروجه آتی اوچنجی بابمزی تشکیل ایدر .

اوچنجی باب

حکومات اسلامیه‌نك انقسامیله زوالنه قدر

عن ۱۰۳۱ الی ۱۴۹۲

(برنجی فصل)

خلافتك انقسامیله مرابطینك ظهورینه قدر

عن ۱۰۳۱ الی ۱۰۸٦

تفصیل ـ امویهٔ اندلس دولتنك اواخر حکو-
متنده کوریلان احوال هانکی دولتده واقع اولمش
ایسه نتیجه‌سنك برانقسام کلی‌یه منجر اولدیغی نزد
تاریخده برچوق وقوعاتله ثابت اولوب بوحقیقت
اندلسده دخی کورلمشدر . امویه پرنسلری کاملا
طرد وتبعید اولندقدن صکره بونلرك پای تختلری اولان
قرطبه شهرنده عامریلردن ابوالحزم جهور برحکومت
جدیده قورمش اولدیغی کبی اندلسك منقسم اولدیغی

ولایات دخی تابع اولدقلری والیلر اداره‌سی التنده بر حکومت مستقله اولمق اوزره بشقه بشقه تشکل ایلمشلردر . بوصورتله انقسام ایلیان حکومتلردن اندلس قطعه‌سنده باشلیجه اون دولت پیدا اولدی‌که برنجیسی برمنوال محرر قرطبه وایکنجیسی اشبیلیه واوچنجیسی بطلیوس ودردنجیسی طلیطله وبشنجیسی سرقسطه والتنجیسی طرطوشه ویدنجیسی دانین وسکزنجیسی مورسی یاخود مرسیه وطقوزنجیسی مریه واونجیسی دخی مالقه وغرناطه دولتلریدر .

جمله‌سی یکپاره بردولت اولدقلری حالده مجرد مرکز اداره‌یه ارتباط تاملری قالمدیغندن کندیلرینی قورویه‌میان ولایات مذکوره‌نك شمدی شوحال تفرقه واختلافلری اوزرینه کندیلرینی محافظه ایده‌بیلملری قابل اولورمی ? حالبوکه بونلر برطرفدن اسپانیوللرك تعرضات دائمه‌سنه کوکس ویرمکه وبرطرفدن دخی یکدیکری علیهنده‌کی مهاجمات متسلسله‌یه طیانمغه مجبور ایدیلر . بناءعلیه بعضلری اسپانیوللر طرفندن ضبط ایدلمك وبعضلری دیکرلرینه قلب والحاق اولنمق صورتیله بونلر یاریم عصر ظرفنده نابدید اولدیلر .

شو انقلاباتی ایچون بوراده وقوعاتی برموجب مفردات
حکایه ایده‌میه‌جکز . یالکز ذکر اولنان اون دولت
حقنده برر برر شوقدرجق ایضاحات ویره‌جکزکه:

بنی امیه زماننده دولتك مرکز اداره‌سی قرطبه
اولدیغی کبی فسادك دخی مرکزی اوراسی اولدیغندن
شو انقسام دوری اثناسنده الك بیوك فنالقلر قرطبه‌ده
کورلمك لازم ایکن بنی امیه پرنسلری کاملا شهردن طشره
چیقارلدقلری کبی زمام حکومت کندیلری کفایه‌سنه تسلیم
اولنان ابو الحزم جهور دخی حقیقة فاروقانه بر اداره‌یه
مقتدر آدم اولدیغندن قرطبه‌ده هیچ بر فنالق کورلمامشدر . ابو الحزم شهرده سلاح استعمالنه مقتدر
نه قدر آدم وار ایسه جمله‌سنی عسکر یازوب فقط کار
و کسبلری ایله اشتغالده دخی سربست براقش و هر
کسك کار و کسبنه مسلح اوله‌رق کیتمسنی و هانکی
دقیقه‌ده و نره‌ده بر فنالق چیقار ایسه اوراده اثبات
وجود ایلسنی امر ایتمشدر . قرطبه اهالیسی ایسه
بو ذاتك اوامرینه حرف بحرف رعایت مجبور یتنده
بولنورلرایدی . زیرا کندیسی پادشاهلق داعیه‌سنه
قیام ایتمیوب و حتی دار الخلافه‌ده دخی اوتورمیوب

سرایك قپولرینی قپاته‌رق کندی اسکی خانه‌سنده او -
تورمش و بو صورتله نزدنده اقبال و ادبارك مساوی
اولدیغنی هرکسه تسلیم ایتدیرمش ایدی . بناء علیه
ایلك ظهور ایدن مفسدینك درحال باشلرینی ازدیکی
کبی حکومات متجاوره دخی قرطبه‌یی محافظه ایچون
عظیم برقوتك دائما مسلح و حاضر بولندیغنی کوره‌رك
تعرضه مقتدراوله‌مامَلریله ابوالحزم عن ۴۲۲ الی ۴۳۵
اون اوچ اون‌درت سنه مدت قرطبه‌یی حسن اداره‌یه
موفق اولمشدر .

مومی الیهك وفاتندن صکره اوغلی ابوالولید محمد
انتخاب عمومی ایله مقام حکومته کتوریلوب او دخی
پدرینك اثرینه اقتفادن آیرلمامشدر . زیرا قرطبه‌ده
بونجه سنه‌لردنبری خاندانلغه الشمش اولان کباره
قارشو دبدبه و دارات شاهانه‌یه قالقشسه جمله‌سنك
حسدینی تحریك ایده‌جکی درکار ایدی . انك دخی
وفاتندن صکره بر اره‌لق قرطبه متجاورینك هجومنه
هدف اوله‌جق ایکن طلیطله‌ده حکومت ایدن مأمون
دعوت اولنمغله بوتهلکه مندفع اولمش و نهایت
مرابطون ظهور ایدرك قرطبه دخی دولت مرابطونه
التحاق ایلمشدر .

اشبیلیه یه گلنجه: امویلرك طردندن صکره اشبیلیه ده
اعیاندن ابو القاسم ایله محمد بن بریم و محمدالرسدی نام
کمسنه‌لری اهالی حکام نصب ایدرك بالاشتراك اداره‌ٔ
اموره مأمور ایلشلر ایدی . مؤخراً ایکی محمدلر
ابو القاسمه « سن بالاستقلال حکومت ایت» دیه استعفا
و بیعت ایتدیلر ابو القاسم مقام حکومتده مشترك قالمدی .
امویلردن مؤید مالقه‌ده اختفا ایدرك برارەلق شو اون
حکومت مستقله‌یه کندیسنی تکلیف ایلدکده هیچ
برینی قبول ایتدیکی حالده ابو القاسم مومی الیه
مؤیدی قبول و بیعت ایدرك عالی دخی اکا تابع ایتمکه
چالشدی و بو یولده برخیلی محاربه‌یه کیرشدی ایسه‌ده
بونده برشیئه موفق اوله‌مدی . هجرتك ٤٢٥ سنه-
سندن ٤٣٣ سنه‌سنه قدر مرقوم ابو القاسم حکومت
سوره‌رك کندیسندن صکره اوغلی ابو عمرو وانك دخی
اوغلی ابو القاسم محمد مقام حکومته کله‌رك بونلر بر
غیرت جهانکیرانه ایله هر طرفه صالدیروب برچوق
یرلری کندی دائرهٔ حکومتلری داخلنه ادخال ایلشلر
ایدی . حتی نفس قرطبه‌یه دخی تعرضه باشلادقلرنده
قرطبه‌لیلر کوزل مدافعه ایتمشلر ایسه‌ده اسایشلرینی

اخلالندن ایسه مرقوم ابو القاسم محمدك اوغلی اولوب
طلیطله‌ده حکومت سورن مأمونه تسلیم امور ایله
منازعه‌یه نهایت ویرمکی ترجیح ایتمشلردر . بو حکومت
دخی نهایت مرابطون طرفندن منع اولندی .

اندلسده تشکل ایدن اون حکومت مستقله‌نك
اوچنجیسی اولان بطلیوس حکومتی امویه‌نك انقرا-
ضنده یرلی رؤسادن سابور الفتی نام جرأتلی بر ادمك
النه کچه‌رك ایالت شورش و اختلافلری مومی الیه بر طرف
ایتمکه مقتدر اولمشدر . انك وفاتندن صکره ابو بکر
اسمنده بر ذات انتخاب عمومی ایله مقام حکومته
کتورلدی که اعلم علمادن اولوب مخلصی « مظفر »
اولمغله « مظفری » دیه اللی جلد اوزرینه مشهور بر
بر کتاب تألیف ایتمشدر . مملکتی حسن اداره‌یه موفق
اولمش برآدم اولوب بعد وفاته اوغلی عمر مقام حکو-
مته کتورلمش و بو ذات دخی پك موفق و مقتدر بر
حکمدار چیقوب سایهٔ همتنده پك چوق محللر بطلیوس
حکومتنه ارتباط ایتمشدر . نهایت مرابطون
بونك زماننده ظهور ایتمکله بیچاره انلر النده مقتول
اولدی و مملکت مرابطونه انتقال ایلدی .

حکومات عشره‌نك دردنجیسی اولان طلیطله‌ده امویلرك انقراضی اوزرینه ابن یعش اسمنده برزوربا توره‌یوب زمام حکومتی اله المش ایسه‌ده دیکیش طو-تدیره‌میوب از وقت ظرفنده خلق انك الندن قورتلمشدر اندن صکره بربری الاصل اولوب ظافر بحول الله دیه تلقب ایلیان اسماعیل مقام حکومته کتوریله‌رك ادیب وعادل برآدم اولمغله مملکتی حسن اداره‌یه موفق او-لمشدر . انك‌ده وفاتندن صکره اوغلی یحیی مقام حکو-مته کلمش ایسه‌ده عیش ونوشه میال برسفیه اولدیغندن اسپانیولر طلیطله اوزرینه یورود کجه صلحی استدعا واسترحام ایله مقابله‌ده بولنور ایدی . بناء علیه طلیطله یه تابع اولان یرلر بالتدریج اسپانیولرك اللرینه کچمکه باشلادیغی کبی نفس طلیطله‌ده دخی نیجه اختلالر ظهوره کلمشدر . نهایت اشبیلیه حکومتی بقیهٔ ممالکنی استیلا ایتمکله بوطلیطله دولتی ختامه ایرمشدر .

حکومات عشره‌دن بشنجیسی اولان سرقسطه حکومتی امویلرك انقراضندن هجرتك ٥٠٠ سنه سنه قدر اولدقجه حسن حال اوزره حکومت دوامله نهایت مرا-بطونه التحاق ایلمشدر . انقراض بنی امیه‌ده منذر بن یحیی

مقام حكومته كله‌رك اندن صكره يحيى وسليمان واحمد ويوسف وديكر احمد وعبد الملك واوچنجى احمد نام اوغل وحفيدلرى صره‌سيله حكومت سورمشلردر . سليمان زماننده اسپانيوللر بر شدتلى هجوم ايله برخيلى يرلرى استيلا ايلمشلر ايدى .

التنجيسى بولنان طرطوشه حكومتى والاتس ياخود بلنسيه شهريله برابر برحكومت مشتركه تشكيل ايلمشلر ايدى كه طرطوشه‌ده عامريلردن لبيب و بلنسيه‌ده دخى ينه عامريلردن منصور حاكم اولمشلر ايدى . بومنصورك اوغلى محمد پدرينك وفاتنده حاكم اولدقده اقرباسندن منصور قيام ايدرك حكومتنى الندن المشدر براز صكره سهله اسمنده بر شهر دخى كندى استقلالنى اعلان ايدرك عبود بن رزين نام رئيس جانشين حكومت اولمشدر . بناء عليه اشبو طرطوشه‌يه بر «حكومات متحده» نامى ويرلمك لازم كلوب نهايت بوده مرابطونه التحاق ايتمشدر .

حكومات عشره‌نك يدنجيسى اولان دانيه حكومتى امويلرك ابتداى انقراضنده ابو الجيش موفق اسمنده برمهردارك مدافعه‌سيله برحكومت موقته النه كير-

مشیدی . قرطبـه‌دن طرد اولنان برچوق کبار بورایه التجا ایتمکله ابوالجیش انلری حسـن قبول ایدرك فقیه ابو محمد المعیطی اسمنده کبار علمادن برذاتی خلیفه نامیله مقام حکومته کتورمشیدی . بو ایکی ذاتك تفاقی سایه‌سنده دانیه حکـومتی قوت بولوب حکـومت مذکوره ساحل دریاده واقع اولمغله کوچك بیوك یوز یکرمی قطعه سفینه‌دن مرکب بردونمایه پیاده وسواری عسکر ارکابیله ابوالجیش ایتالیاسواحلنه قدر تعرض و سـاردنیایی فتح واستیـلایه ده موفق اولمشـیدی انجق مؤخراً ایتالیانلر قوهٔ کلیه ایله کلوب جزیره‌یی استرداد ائلمشـلردر . ابو الجیشدن صکره یرینه کلان کلان اوغلی علی دخی صاحب عزم بریکیت چیقوب مملکتی محافظه یه مقتدر اولمش ایسه‌ده انك‌ده وفاتندن صکره اوغلی ابوعامر بر سفیه چاپقین آدم اولدیغندن اوزمانه قدر هرطرفدن دانیـه یه کلوب جمع اولمش بولنان امراوکبار اندن روکردان اولدیلر . سرقسطه حاکمی برنجی احمددن استمـداد ایلیـه‌رك ابوعامری ازاله واحمده اتباع ایلدیلر .

حکومات مذکوره‌نك سکزنجیسی اولان مورسی

حكومتی « رئيس » ناميله برقومانداننك اداره‌سی التنه كيروب ابتدا رياست مذكوره بنو طاهر فاميلياسندن عبدالرحمن نام ذاته توديع اولنمش ايسه‌ده مؤخراً بورياست برطاقم آدملر مياننده منازع فيه اوله‌رق تامرا بطيننك ظهورينه قدر نزاع واختلال اكسيك اولمدی

طقوزنجی حكومت اولان مريه‌ده امويلرك انقراضی زماننده عامری فاميلياسندن حيران اعلان استقلال ايدوب ايجه حسن اداره‌يه موفق اولمشدر. وقوع وفاتنده اوغلی زهير حاكم اولوب حكومات متجاوره‌نك مجادلات واختلالاتندن بالاستفاده برخيلی توسيع ملكه موفق اولمشيدی. انجق يوقاروده‌ده ذكری سبق ايلديكی اوزره اشبيليه حاكمی حكام متجاوره‌يی مؤيد امويه اطاعته دعوت ايلديكی زمان بودعوت عليهنه قيام ايدنلرك بريسی دخی زهير اولمغله شو مجادله‌ده مقتول دوشمشدر. اندن صكره مريه ولايتنده برطاقم توروديلر توره‌يه‌رك نيجه قانلی منازعاتله ولايتی تقسيم ايلشلردر. نهايت مرابطون ظهور ومريه‌يی دخی استيلا ايليه‌رك بومنازعاته نهايت ويرمشدر.

حكومات عشره‌نك اوننجيسی اولان مالقه وغرناطه

طه حکومتلری بنی امیه‌نك انقراضنده ابتدا بنی حمود-
دن بنو علی نام حاکمك زیر اداره‌سنه کچمش ایسه‌ده
دیکر جهتده غرناطه حاکمی اولان بادیس ایله منازعه
وقوعه کله‌رك غرناطـه ایله مالقه نه یکدیکرینه تابع
ونه‌ده تمامیله یکدیکرندن آیری اوله‌مقسزین تام ابطونك
ظهورینه قدرهب شورش ونفاق اوزره دوام ایتمشلردر
ایشته حکومات پراکنده‌نك احوالی شـوندن
عبارت اولوب مرابطـون دولتی بو احواله نهایت
ویرمشـدرکه کیفیت آتیده اوچنجی فصلده خلاصه
ایدیلور :

(ایکنجی فصل)

حکومات نصرانیه‌نك استرداد ممالك ایدیشلری

عن ۰۰۰ الی ١٠٨٦

تفصیل ـ شرق تواریخی خـلافت امویه‌نك
انقراضندن صکره اسپانیاده ظهور ایدن طوائف ملوك
اسلامیه‌یی اون حکومته تقسیم ایلدکلری و یالکز بونلردن
برایکیسنی ایکیشر اوچر حکومتدن مرکب کوستر-
دکلری حالده اوروپا تاریخلری طـوائف مذکوره‌دن
الك اهمیتسز اولان حکومتلری دخی برر حکـومت

مستقله عد ایدرك مقدارلرینی اون طقوزه واردیررلر
وبونلردن هر برینی اسپانیوللرك استرداد ایدیشلرینه
بردولت اسلامیه‌نك زوالی قدر اهمیت ویررلر ٠

انجق نصارانك ایادیٔ اسلامدن استرداد ملك
ایتمکه باشلاملری قرطبه خلافت امویه‌سنك انقراضندن
صکره کورلمش احوالدن دخی دکلدر ٠ دها دولت
امویه‌نك ایلك عصر تأسسنده برطاقم صاحب خروجلرك
اوته‌ده بریده ظهور ایدرك قوهٔ اسلامیه بونلر علیهنه
اسراف ایدلدکجه وبناء علیه کرك شمال طرفنده‌کی
طاغلره تحصن ایدن اسکی ویزیغوتلرك لئون حکومتنه
وکرك فرانسزلره بومنازعات داخلیه فرصت ویردکجه
هجوم ایدرك برچوق یرلری استردادە باشلامشلردر ٠
ایشته بوصورتله‌دركه سکزنجی عصر میلادی اواخر-
نده فرانسه قراللرندن پەپن عربلرك پارسه طوغری
اوزاملرینی منع ایلیه‌رك وسطی فرانسه‌دن فتح ایلمش
اولدقلری ممالکدن برقسمنی استرداد ایلدیکی کبی
مشهور فرانسه ایمپراطوری شارلمان دخی عربلرله غوغایه
طوتشه‌رق اوجه یداسلامه کیرمش اولان یرلردن بر
طاقمنی المشدر ٠

پەپن وشارلمان ایلە سائر برطاقم فرانسز سردار.
لری یواش یواش ید اسلامی کیرو یە چکدیرد کجه
ایلرولیەایلرولیەسپتیمانی نام فرانسە ایالت جنوبیەسنی
کاملا نزع ایلدکدن ماعدا پیرەنە طاغلرینی دخی چکەرك
سلسلهٔ مذکورەایلە ایبر نهری ارەسندەکی ممالکی دە
اخذ واسترداد وبورالرینی « اسپانیا سرحد ولایتی »
نامیلە برفرانسز ولایتی صورتنە تحویل ایلمش ایدیلر .
برازصکرە ینە فرانسەنك ایالات جنوبیەسندن معدود
اولان آکیتن ولایتنـدە قرال نامیلە حکومت سورن
آزنار دخی اسپانیا حکومت اسلامیەسی اوزرینە
یورویەرك ذکراولنان اسپانیا سرحد ولایتنك غرب
طرفندن حدودینی توسیع ایلمش وبوصورتلە عربلردن
استرداد ایلدیکی ممالکە برازدە اسپانیا سرحدولایتنك
اسکی اراضیسندن قاتەرق مستقل برحکومت قور.
مشدرکە بوحکومتە « ناوار قراللغی » نامی ویرلمشدر.
ناوار قراللغنك تأسیسی میلادك ۸۳۱ سنەسندە
وقوعەکلدیکنە وقرطبە خلافت امویەسنك انقراضی
ایسە ۱۰۳۱ سنەسندە وقوعبولدیغنە نظراً اسپانیا
ممالکنك نە زماندن باشلایەرق نصارا طرفندن

استرداده بدأ اولنديغى قولايجه ملاحظه اولنه بيلور •

اسپانيا سرحد ولايتنك غرب طرفى اول صورتله ناوار قراللغنى تشكيل ايلدكدن صكره شرق طرفى دخى بارسلون قونتلغى ناميله مستقل برقونتلق حالنه كيرمش ايسه ده فرانسه دن آيرلميوب تا ۱۲۵۸ سنهٔ ميلاديه سنه قدر فرانسه يه مربوط قالمشدر •

ناوار قراللغنى تشكيل ايدن سالف الذكر آزناره قرال عنوانى ويرلمديكى حالده اوغلى غارسى قسيمنه سه عنوان مذكور ويريلەرك حكومات متجاوره دخى قبول وتصديق ايتمش اولمسيله وبوناوار قراللغى اطراف وجوارنده بولنان ممالكى لاينقطع ضبط ايدرك توسيع حدودده دوام ايلمسيله آز وقت ايچنده پيره نه طاغلر- ينك ايكى اطرافى دخى ناوار دولتى اراضيسندن معدود اولمش قالمش ايدى • قرطبه خلافت عباسيه- سنك كيتد كجه آرتان ضعفى اوزرينه ناوار دولت جديده سى دخى كيتدكجه جنوبه طوغرى حدو- دينى توسيع ايلدكدن ماعدا بوحكومتك قراللرندن بيوك صانش ديه مشهوراولان اوچنجى صانش سلاح فتح وتسخيرى نيجه زماندنبرى عربلره قارشو كنديلرينى

محافظه ومدافعه ایتمکده اولان قاستیل سنیورلری علیهنه
دخی چویرمش ایدی . اشبو قاستیل سنیورلرینك
صانش طرفندن دوچار هجوم ایدملرینك سببی بونلرك
هربری شاتو دینلان مستحکم حصارلر دقپانەرق فرانسه
و اوروپانك سائر طرفلرندن کوندریلان اعانەلر ایله
محضا عربلرك شماله طوغری تعرضلرینی منع ایچون
مأمور اولدقلری حالده بو سنەلرده عربلرك ضعفی او .
زرینه ناوار حدودینی جنوبه طوغری برچوق توسیع .
ایتمکه ذکر اولنان سنیورلرك مخالفت کوسترملری
قضیەسی اولمشدر . میلادك ١٠٣٤ سنەسنده بیوك
صانش بوسنیورلری برر برر اوروب قاستیل ولایتنی
فتح ایلدیکی کبی ینه مومی الیهك لئون دولتی علیهنه
دخی باشلامش اولدیغی محاربەیه اوغلی بولنان برنجی
فرانسوا دوامله لئون دولتنك صولك قرالی اولان اوچنجی
برمودی میدان محاربەده قتل ایتمك صورتیله ختام ویر .
دیرمشدر که بو مظفریت دخی ١٠٣٧ سنهٔ میلادیەسنده
حصوله کلمش ایدی .
ایمدی لئون وقاستیل وناوار ایله بردەآراغون .
ولایتلری برارەیه کلەرك بیوك بردولت تشکیل ایتمش .

لولدیغندن اکر بو دولت یکپاره‌لکنی محافظه ایتمش اولسه ایدی اسپانیاده اهل اسلامك انقراضنی دها زیاده تعجیل ایده‌جکی درکار بولنمشیدی . فقط بیوك صانشك اوچ نفر اوغلاری بو ملك واسعی میانه‌لرنده تقسیم منازعه‌سنه قیام ایتملریله بونلر بتکرار ناوار وقاستیل وآراغون ناملریله اوچ قراللغه آیرلدقدن صکره شوحال انقراض اهل اسلامی براز دها تأخیره سبب اولدی .

ایشته بواوچ دولت جدیدهٔ نصرانیه هرنه‌زمان برفرصت بولورلر ایسه اندلس حکومات اسلامیه‌سی اوزرینه یورویه‌رك اکر غالب کلورلر ایسه مقتدر اوله بیلدکلری قدر برلری اخذ واسترداد ایدرلر وبر شیئه موفق اوله‌مدقلری صورتده یغما ایده بیلدکلری اسرا ایله عودت ایلرلر ایدی . مؤخراً یعنی ١٠٩٥ سنهٔ میلادیه‌سنده پورتغال دخی عربلردن برخیلی یرلری استرداد وحدودینی توسیع ایدرك حکومات نصرانیه‌نك دردنجیسی اولمق اوزره میدانه چیقمش وبوندن اول کندیسنه مخصوص اولان تاریخده اخبار ایدلدیکی اوزره آراغون وقاستیل وناوار دولتلرینه

علاوه بردرنجی مسلط اوله‌رق اوده بریاندن اهل
اسلام اوزرنده‌کی تسلطنی آرتدیرمشدر . عرب تا-
ریخلرنده شودرت دولت یکدیکرندن تفریق ایدلمکسز-
ین « نصارا » ویاخود « افرنج » دیه قید وتعبیر او-
لنورلر ایسه‌ده بوحال دول اربعهٔ مذکوره‌نك عربلر
علیهنده ذاتاً متفق کبی کورونه‌رك دائماً محارب اولملرندن
نشأت ائلمشدر . یوقسه بونلر اره‌سنده دخی سائقهٔ
حسدله نه‌قدر محاربه‌لروقوعه کلمشدر . باخصوص که
کیفیت اشاغیده دیکر برفصلده بیان اولنه‌جغی اوزره
برطاقم مجادلات ارثیه بودولتلرك خاندان حکومتلرنجه
انقلاباتی دخی موجب اولمشدر . اکر بویله اولمیوب‌ده
بونلر یکپاره ویاخود متفق و متحد اوله‌رق داخلا دخی
هیچ برمشغولیتلری بولنمسه ایدی طوائف ملوك اسلا
میه‌نك الك بیوکی بیله بونلرك هیئت عمومیه‌سنه نسبتله
پك عاجز قاله‌جغندن اسپانیا اوزرنده اهل اسلام هیچ
بقا بولمز ایدی .

اشبو قاستیل وآراغون وناوار وپورتغال حکو-
متلری اهل اسلام ایله ابتدای مصادمه‌لرنده مؤخراً
تاریخ نصرانیت ایچون برشین ایدی اولان مظالمه پك

لولدیغندن اگر بو دولت یکپاره‌لکنی محافظه ایتمش اولسه ایدی اسپانیاده اهل اسلامك انقراضنی دها زیاده تعجیل ایده‌جکی درکار بولنمشیدی . فقط بیوك صانشك اوچ نفر اوغللری بو ملك واسعی میانه‌لرنده تقسیم منازعه‌سنه قیام ایتملریله بونلر بتکرار ناوار وقاستیل وآراغونناملریله اوچ قراللغه آیرلدقدن صکره شو حال انقراض اهل اسلامی براز دها تأخیره سبب اولدی .

ایشته بو اوچ دولت جدیدهٔ نصرانیه هر نه زمان برفرصت بولورلر ایسه اندلس حکومات اسلامیه‌سی اوزرینه یورویه‌رك اگر غالب گلورلر ایسه مقتدر اوله بیلدکلری قدر یرلری اخذ واسترداد ایدرلر و بر شیئه موفق اوله‌مدقلری صورتده یغما ایده بیلدکلری اسرا ایله عودت ایدرلر ایدی . مؤخراً یعنی ١٠٩٥ سنهٔ میلادیه‌سنده پورتغال دخی عربلردن برخیلی یرلری استرداد وحدودینی توسیع ایدرك حکومات نصرانیه‌نك دردنجیسی اولمق اوزره میدانه چیقمش وبوندن اول کندیسنه مخصوص اولان تاریخده اخبار ایدلدیکی اوزره آراغون وقاستیل وناوار دولتلرینه

علاوه بردرنجی مسلط اوله‌رق اوده بریاندن اهل
اسلام اوزرنده‌کی تسلطنی آرتدیرمشدر . عرب تا-
ریخلرنده شودرت دولت یکدیکرندن تفریق ایدلمکسز-
ین « نصارا » ویاخود « افرنج » دیه قید وتعبیر او-
لنورلر ایسه‌ده بوحال دول اربعهٔ مذکوره‌نك عربلر
علیهنده ذاتاً متفق کبی کورونه‌رك دائماً محارب اولملرندن
نشأت ایلمشدر . یوقسه بونلر ارەسنده دخی سائقهٔ
حسدله نه‌قدر محاربه‌لر وقوعه کلمشدر . باخصوص که
کیفیت اشاغیده دیکر برفصلده بیان اولنه‌جغی اوزره
برطاقم مجادلات ارثیه بودولتلرك خاندان حکومتلرنجه
انقلاباتی دخی موجب اولمشدر . اکر بویله اولمیوب‌ده
بونلر یکپاره ویاخود متفق و متحد اوله‌رق داخلا دخی
هیچ برمشغولیتلری بولنمسه ایدی طوائف ملوك اسلا
میه‌نك الڭ بیوکی بیله بونلرك هیئت عمومیه‌سنه نسبتله
پك عاجز قاله‌جغندن اسپانیا اوزرنده اهل اسلام هیچ
بقا بولمز ایدی .

اشبو قاستیل وآراغون وناوار وپورتغال حکو-
متلری اهل اسلام ایله ابتدای مصادمه‌لرنده مؤخراً
تاریخ نصرانیت ایچون برشین ایدی اولان مظالمه پك

ده اوقدر قویولمامشلردر . زیرا برمحل حکومت نصا-
را النه کیرد کجه اهالیسی اکثریتله هجرت ایدروبر
محاربه‌ده نصارا النه اسلام اسراسی دوشدکجه
اسلام النده بولنان نصارا اسراسیله مبادله اولنور
ایدی . اصل مظالم اسلامه دها زیاده ضعف طاری
اولدقدن وباخصوص اسپانیا اوزرنده حکومت اسلا-
میه‌دن اثر قالمیه‌رق اهالئ مسلمه هپ نصارا رعیتی
النه کیردکدن صکره میدان المشدر .

(اوچنجی فصل)

مرابطین وسائر عرب مستولیلری

عن ١٠٨٦ الی ١٢٤٤

تفصیل — مرابطین یکدیکرینه ارتباط ایلمش
برچوق قبائلدن مرکب برطائفه اولوب بونلر صحراده
صیجاقدن تحافظ ایچون برنوع یاشماق استعمال ایلد-
کلری جهتله « ملثمین » لقبیله دخی یاد اولنورلر . عن
اصل یمن طرفلرندن فاس جهتنه هجرت ایلمش اولد-
قلری حالده هجرتك بشنجی عصرنده کلمهٔ شهادتدن
بشقه لوازم دینیه واعتقادیه‌یی اونوته‌رق یالکز لفظاً
مسلمان قالمشلر ایدی . هجرتك ٤٤٨ سنه‌سنده بونلر-

دن جوهر اسمنده بر ذات حجه کیدرك عودتنده قبائله
یکیدن تعلیم ایمان ایچون عبدالله ابن یاسین اسمنده بر
فقیهی دخی برابر کتورمکله مرابطینك رئیسی بولنان
ابو بکر ایله عمزاده‌سی یوسف نماز قیلمغی اوروج طوتمغی
ذکات ویرمکی قبول ایلدیلر ایسه‌ده خرسزلرك اللری
کسلمسی وزانیلرك رجم اولنمسی کبی احکام شرعیه‌یی
قبول ایتمه‌رك حاصلی برچوق مباحثدن صکره مرا-
بطیندن بر بیوك قسمی تمامیله قبول دیانت ایلدیلر
وبونلر قبول دین ایتمیانلر علیهنه جنکه واروب غزالرله
موفق بالخیر اولدیلر •

بناءعلیه مرابطیندن برنجی پادشاه مومی الیه ابو
بکر عد اولنور ایسه‌ده اصل برنجی عد اولنمغه و امیر
المؤمنین نامنی المغه لایق اولان مومی الیه یوسفدر •
زیرا اطلاس دکزینه وسبته بوغازینه قدر فاس ومرا-
کش وجزایر طرفلرینی کاملا استیلا ایلدکدن صکره
اسپانیا طرفلرنده بولنان اهل اسلامك تفرقهٔ واقعه‌سی
بالاخره اسپانیوللر النده اسارت ورعیتلرینی منتج
اوله‌جغنی اکلایه‌رق ٤٨٤ سنهٔ هجریه‌سنده سبته
بوغازینی دخی مرور ایلشدر • اندلسده بولنان حکو-

مات متفرقه بویله آفریقا قوتنی اندلس قوتنه قاتەرق
اوقطعەده اسلامك بقای سلامتنی تأمین ایلیەجك
اولان برذاتی حسن استقباله شتاب ایلیەجکلری یرده
بالعکس بونلری جاهلیت اربابندن اولمق اوزره نظر
استخفافله مقاومتلرینه دخی شتاب ایلدکلرندن امیر المؤمنین
یوسف هانکی حکومتی مغلوب ایلدیسه حاکملرینك
واعیاننك قفالرینی کسه کسه واقعا اسپانیا قطعەسنده
بولنان ولایاتك کافەسنی ادارهٔ واحدەسی التنده جمع
ایتدی انجق درەزکیده قانلر اقغه سبب اولدی .

بوندن اولکی فصلده اسملرینی خبر ویردیکمز درت
قطعه حکومت نصرانیه اهل اسلامك شو مشغولیتلرندن
دخی استفاده ایچون تعرضاته باشلامشلر ایسەده
یوسف بونلرك طوینه بردن مرام اکلاتوب حدود
ممالکی محافظەیه مقتدر اولمش و ٥٠٠ سنهٔ هجریه
سنه قدر اسپانیوللری وپورتکیزلری یك‌ده حدوده
یاقلاشدیرمامشدر . بو تاریخده یوسف وفات ایدرك
حکومات قدیمه اعیانی مومی الیهك اوغلی اوزرینه
قیام ایلدکلری زمان حکومات نصرانیەدن دخی
استمداد ایتمش بولنملریله اسپانیوللر عظیم بر هجوم دها

ترتیب ایلدیلر ایسه‌ده بودفعه دها مدهش برهزیمته
دوچار اوله‌رق عودت ایتدیلر . بعده اوغلی امیر
المسلمین تاشقیل و برادری اسحق دخی صره‌سیله مقام
حکومته کله‌رك شوقدر که بواسحق هنوز پك کنج
بر پرنس اولوب اندلس اهالیسی ایسه مرابطینك
کامللرینی بیله هنوز پك یکی زاد کاندن عد ایله هیچه
صایدقلرندن اسحق کندی امرینی خلقه اسماع ایده‌
مامش و اجدادی زماننده‌کی عسکر دخی طاغیلوب
یرلی عسکری‌ده مخالفین جهتنی التزام ایتمش بولنمسیله
موحدین دنیلان دیکر طائفه اندلسی تحت تغلبنه
المشدر . اکر موحدیه و یاخود موحدین دینلان
دولت ظهور ایتمیوب ده مرابطین دولتی براز دها
تأیید ایتمش اولسه ایدی اندلسده‌کی اهل اسلامك
اسپانیوللره دها پك چوق زمانلر مقاومت ایده‌بیله‌جکی
درکار ایدی . انجق تمام ظهورلریله برابر نصارانك
کوزلرینیییلدیرمش اولان مرابطین تحت تغلبه کیر-
وبده یرلرینی موحدین طائفه‌سی طوتنجه‌یه قدر بر
چوق یرلر دها اسپانیوللر النه کچه‌رك اسلامك ضعفی
آرتمشدر .

موحدين حكومتنی تأسيس ايليان ذات علويلردن
مهدی ابن تومرت اولوب عن اصل مصامده نام قبيلهٔ
مغربيه دن دنيايه كلديكی حالده تحصيل علم ايچون
شرق طرفنه عزيمت ايدرك بعد التحصيل عودتنده
هركس انك زهد وتقواسنه حيران اولمغله هانكی
طرفه وارسه خلق كندی مملكتلرنده اقامت ايتمسنی
رجا ايدرلر ايدی . تونس سواحلنده واقع بجايه نام
محله كلدكده بنی سليم قبيله‌سی رئيسی عبدالمؤمنی
كورمكله مومی اليهك قوت وشهامتنی بكنوب حضرت
پيغمبرك بنی سليم قبيله‌سندن ظهوره كله‌جكنی خبر
ويرديكی انجق سنسك ديه تشويق ايتمكله ارەلرنده
براتفاق عقداولندی . بعده ابن تومرت مرابطينك
افريقا اقليمنجه اصل پای تختی اولان مراكش شهرينه
واصل اولدقده ارككلری پاشمقلی كزدكلری حالده
قاريلری آچيق كزن مرابطونك احوالی ابن تومرته
غريب كورينه رك ازجمله پادشاهك همشيره‌سنی
سوقاقده جاريه لريله برابر يوزی آچيق كيدر كن
كوره‌رك تكديره قالقشمغله امير المؤمنين كنديسنی
مؤاخذه ايده‌جك اولديسه‌ده ابن تومرت جمله‌يی

الزام ایلدی . نهایت خلقك كندیسنه اولان توجهی ارتق مرتبهٔ غایه یه وارمغله برابر هب سالف الذكر عبدالمؤمن مثللو رؤسای قبائلدن اون نفر آدمی كندیسنه محكم بند ایلیه‌رك رفع لوای عصیان ایلدی . مرابطین طرفندن سوق اولنان عسكری هب بوزمش اطراف و اكنافی كندی تحكمی آلتنه المشیدی . هجرتك ٥٢٤ سنه سنده وفاتی وقوعه كلدكده عبد المؤمن كندیسنه ولیعهد ایدنمش اولدیغی جهتله صندالیٔ ریاست اكا عرض اولندی و امیرالموحدین نامیله بتون طرفدارلری مومی الیهه بیعت ایلدیلر . ایشته دولت موحدیه یی اصل تأسیس وتأیید ایلیان بو عبدالمؤمن اولمشدر . زیرا اطرافده بولنان قبائلدن بعضیلرینی طوعا و بعضیلرینی جبراً اطاعتی آلتنه الدقدن صكره مراكش اوزرینه یورومش و اون بر آی محاصره ایله اول پایتختیده استیلا ایدرك مرابطون دولتنه نهایت ویرمشدر .

مراكشده مرابطونك اول صورتله منقرض اولدقلری زمان اندلسده بولنان اسكی طوائف ملوك بقیه‌سی بتكرار استرداد استقلاله قیام ایلمشلر ایسه‌ده

عبد المؤمن بر ياندن بونلر اوزرينه عسكر سوق
ايلديكى كبى بر ياندن دخى اسپانيوللر هجوم ايدرك
بيچاره اندلس ايكى عسكرك ارهسنده قالمش واسپانيوللر
برچوق يرلرى اخذ ايلدكلرى كبى موحدين سردارلرى
دخى بقيهسنى استيلا ايده بيلمشدر . هجرتك ٥٨٨
سنهسنده عبدالمؤمن وفات ايدرك يرينه اوغلى ابويعقوب
يوسف پادشاه اولدقده يكرمى ايكى سنه دوام ايدن
مدت حكومتنده اسپانيوللرك الدقلرى ممالكى تكرار
اله كچيرمك ايچون محاربادن خالى اولمدى ايسهده
پك آزينى استرداد ايده بيلدى . بعده وفاتيله يرينه
اوغلى ابو يوسف يعقوب پادشاه اولهرق ٥٩٥ سنهسنه
قدر حكومت سورمش واوده اسپانيوللر ايله محاربات
مديدهدن واز كچمامش ايسهده محاربانك نتيجهسنده
هب ممالك اسلاميهدن برجزؤى اسپانيوللر النه كچوب
حدود اسلاميه كيتدكچه طارالمقده دوام ايلمشدر .
هله محمد بن يعقوب و يوسف وعبد الواحد و عبدالله
و يحيى ومأمون وديكر عبد الواحد والحاصل ٦٦٧
سنهٔ هجريهسنه كلنجهيه قدر اگرچه اندلس اسلامى
اسپانيوللره مقاومت ايچون دائما محاربهدن خالى

قالمامشلر ایسه‌ده اره‌لرنده اتفاق ونظام وانتظام موجود
اولمدیغی ایچون دائما مغلوبیتدن بشقه برشی کوره‌ما.
مشلردر . اسلامك بومغلوبیتلری ایسه حکومات
نصرانیه‌نك ترقیات استیلا کارانه‌لرینی تسهیل ایلر
ایدی . حتی بونلرك اره‌سنده دخی شقاق ونفاق
اکسیك اولمدیغی حالده ینه ترقیات استیلا کارانه‌ده
دوام ایدرلر ایدی. زیرا حکومات نصرانیه هرنه قدر
کندی اره‌لرنده شقاق ونفاق اوزره بولنسه‌لر دخی
اهل اسلام اوزرینه هجومده بالطبع متفق بولنورلر
ایدی . مقصد عمومیلری اسپانیایی ایادیٔ اسلامدن
نزع واسترداد ایتمك اولدیغنه کوره بومقصدده اتفاق
طبیعی اولمزمی؟ ایشته بروجه آتی کشاد ایتمکده
بولندیغمز دردنجی فصلده حکومات نصرانیه‌نك
شوترقیات استیلا کارانه‌لری خلاصه ایدیله‌جکدر.

(دردنجی فصل)

حکومات نصرانیه‌نك ترقیات استیلا کارانه‌لری

عن ١٣٤٤ الی ١٤٧٦

تفصیل ــ آراغون ولئون وناوار وقاستیل
دینلان حکومات نصرانیه ایچنده استیلای ممالك

خصوصنده بالنسبه اك زياده ترقی ایتمش اولانی آراغون قراللغی ایدی . واقعا پورتغال دولتی دها زیاده ترقی ایتمش ایسه ده انك تاریخ خصوصیسی بشقه‌جه یازلدیغندن بوراده شو تعداد ایلدیکمز درت دولته نسبتله اك بیوك ترقی آراغونده کورلمشدر .

قرال صانشك تقسیم ملکی اثناسنده اراغون قطعه‌سی رامیر نام اوغلنه اصابت ایتمش اولوب کرك مرقوم وکرك اخلافی عربلر ایله هرفرصت دوشوردکجه جنکه تصدی ایلیه‌رك وحتی اقتضاسنه کوره حکومات خرستیانیه‌دن اولان دول متجاوره‌یه دخی تعرض ایلیه‌رك بوصورتله ١٠٩٦ سنهٔ میلادیه‌سنده بارسلون ایالتی تمامیله آراغون دولتنه ربط اولندیغی مثللو ١١٣٧ سنه‌سنده پیره‌نه طاغلرینك اك مهم بر شعبه‌سی اولان مون پلیه‌دخی آراغونه الحاق اولنمش ایسه‌ده قریباً کوریله‌جکی اوزره بوراسنی بالاخره فرانسه‌یه ترك ایتمکه مجبور اولمشدر . ١٢٢٩ سنهٔ میلادیه‌سنده آراغون دولتی بالئار جزایر مجتمعه‌سنی دخی استیلا ایدرك براً عربلر اوزرینه وقوعبولان بر هجومنده دخی والانس یاخود بلنسیه دینلان ولایتك

قسم اعظمنی ضبط ایلمشیدی . حتی محاربات بحریه‌ده
حاصل اولان مهارت حسبیله ١٢٨٢ سنۀ میلادیه‌سنده
سجلیا و١٣٢٦ سنۀ میلادیه‌سنده ساردنیا دخی آراغون
قراللغنه الحاق اولندی ایسه‌ده بونلری محافظه ایده -
میه‌رك قصر یده مجبور اولمشیدی . ایشته بو اثناده
مون‌پلیه ولایتنی فرانسه‌یه ترك ایدرك بعده ١٤٠٩
سنه‌سنده سجلیایی تکرار ضبط ایلدیکی زمان طول مدت
محافظه‌یه‌ده مقتدر اولمشدر . الحاصل اراغون خاندا -
ننك بخت وطالعی کیتدکجه قوت کوستروب بر اره -
لق ناپولی قراللغی تاجی دخی بو خاندانك باشنه قو -
نلمشیدی . نهایت خاندان مذکورك ولیعهدی بولنان
فردیناند اشاغیده بیان اولنه‌جق قاستیل قرالی وارثه‌سی
ایزابل ایله عقد ازدواج ایتمسیله بو ازدواج ایکی قرا -
للغی برلشدیرمش واسپانیا دولت جدیده‌سنك مایه -
سنی تدارك ایتمشدر .

ناوار قراللغنه کلنجه: قرال صانشك ملکی تقسیم
اولندیغی زمان بوراسی دردنجی صانش اسمنده بر
برپرنسك حصه‌سنه اصابت ایلمشیدی . ١٠٧٦
سنه‌سنده سالف الذکر اراغون قرالی رامیر مرقوم

صانشی خلع وملکنی ضبط ایلدیسه‌ده ١١٣٤ سنهٔ میلادیه‌سنده بوایکی قطعه‌نك ایکیسنه بردن حکمدار اولان برنجی الفونس وفات ایلدیکی زمان آراغون ایله ناوار بتکرار یکدیکرندن آیریله‌رق برر مستقل دولت اولدیلر . ناوار قرالیچه‌سی اولمق حق ارثیسی بولنان بر پرنسس فرانسه‌نك شامپانیا قونتلغی خاندا - نندن بر پرنس ایله ازدواج ایلمش اولدیغندن قرالیچه - نك وفاتندن صکره بوقونتدن تولد ایلمش بولنان اوغلی تیبوت ناوار ایچون شامپانیا خاندانی نامیله یکی بر خاندان تشکیل ایلیه‌رك اونامله قراللق ایلدی . بو انقلاب ١٢٣٤ سنهٔ میلادیه‌سنده وقوعه کلمشدر . ١٢٨٥ سنه‌سنده ناوار قرالیچه‌سی بولنان ژانك فرانسه قراللرندن فلیب له‌بل ایله وقوع ازدواجی قطعهٔ مذکوره‌نك فرانسه‌یه التحاقنی موجب اولوب حالبوکه ١٣٢٨ سنهٔ میلادیه‌سنده مزبو - ره‌نك حفیده‌سی بولنان دیکر ژان فرانسه قراللغنك طوغریدن طوغری‌یه وارث یکانه‌سی قالنجه چونکه سالیق قانونی دینلان فرانسه قانون قدیمنده قادینلرك مقام حکومته کلملری ممنوع اولمغله ناوار قرالیچه‌لغی‌ینه ژانه اعاده ایلدیلر .

بعده ازدواج ووفات صورتيله وقوعه كلان بر
طاقم توارثلر ناوارى اورو و غوا وآراغون وآلبره
خاندانلرينه ربط وتمليك ايليه‌رك نهايت ١٥١٢ سنه
سنده قاستيل وآراغون قرالى بولنان فردينانده‌قاتوليك
بوقطعه‌نك يوقارو ناوار دينلان قسم كايسنى ضبط
وكندى ملكنه الحاق ايتمش وپيره‌نه طاغلرينك اوته
طرفنده بولنان اشاغى ناوار ايسه بالاخره خاندانجه
برازدواج وقوعيله فرانسه‌يه انتقال ايتمشدر ·

١٠٦٥ سنهٔ ميلاديه‌سنده برنجى فردينانك وقوع
وفاتنده لئون دولتى قاستيلدن آريلوب فردينانك
اوچنجى اوغلى بولنان آلتنجى الفونسه ويرلمش ايسه
ده ١٠٧١ سنه‌سنده قاستيل قرالى ومرقوم فردينانك
قرنداشى بولنان ايكنجى صانش هجوم ايدرك لئونى
بتكرار قاستيله ربط ايلمشيدى ١٠٨٢ تاريخنده آلتنجى
الفونس كنديسنه برچوق طرفدار بوله‌رق هجوم
ايله يالكز لئونى دكل قاستيلى دخى قرنداشى صانشدن
اخذ ونزع ايلدى كه ايكى قراللق ينه برلشمش اولديغى
حالده يالكز قرال تبدلى وقوعه كلمش عد اولندى ·

١١٥٧ سنهٔ ميلاديه‌سنده لئون وقاستيلك ايكيسنده

دخی قرال بولنان سکزنجی الفونس وفات ایلدکده لئون ایله قاستیل بتکرار یکدیکرندن آیرلمش ایسه ده ١٢١٧ سنه سنده والده سندن ارثاً قاستیل قرالی اولان اوچنجی فردیناند ١٢٣٠ سنه سنده دخی پدرندن ارثاً لئون قرالی اولمغله ایشته ایکی قطعه نك ایکیسنك ده حق انتقالی کندیسنده جمع ایلیان مومی الیه اوچنجی فردیناند بو ایکی دولتی جداً توحید ایلمشدر ؛

ایشته اندلس اهل اسلامی اوزرینه الڭ شدتلی هجوملر ایله کلی ممالکی استرداد ایلیان بو اوچنجی فردیناندر . قرال مرقوم اهل اسلام اوزرینه هجوملرینی بر درجه لره قدر آرتدیردی واو قدر ممالك استرداد ایلدی که اوزمان اندلس اوزرنده حکومت اسلامیه اوله رق یالکز بر غرناطه حکومتی قالمشیدی .

اکر اسپانیول سنیورلرینك قراللرینه قارشو اطاعتسزلکلری مانع اولمسه ایدی اشبو غرناطه حکومتی دخی برجمله ده زیر وزبر ایدلمك ایشدن بیله دکل ایدی انجق ١٣١٢ سنه سنده سنیورلر حکومت متبوعه لری علیهنه عصیان ایلیه رك محاربات داخلیه درون مملکتی هرج ومرج ایلمشدر . بو حال اوزرینه برده ظالم پدرو

وقعه‌سی وقوعه کلمشدرکه ایشته بوزمان اهل اسلام
افریقا طرفندن قوت تازه الەرق اندلسـده بولنانلری
دخی عموماً سلاحه صارلمش اولسه‌لر ایدی اسپانیوللری
تکرار پیره‌نه طاغلرندن اوطه طرفه سوره بیله‌جکار-
ینه شبهه یوق ایدی ·

وقعه‌نك ایضاحی شویله‌درکه :

ظالم پدرو دینلان حریف عن ۱۳۵۰ الی ۱۳۶۹
اسپانیاده قاستیل صندالی حکـومتنده قراللق ایتمش
برآدم اولوب امور حکومتجه اوقدر اسـتبدادی وار
ایدی که خرستیانلرك حجاج ظالمی عد اولنسه بجا ایدی
الثونورده کوزما نام برقادین کندی پدری اون برنجی
الفونسه مستفرشه‌لك ایتمش اولمسی ایچون جلوسـنی
متعاقب بیچاره‌یی قتل ایلدیکی کبی بلانش دەبوربون
نام پرنسـس ایله عقد ازدواج ایلدیکی زمان زفافنك
فرداسی بیچـاره‌یی طرد و تبعید ایتمش وبعده زوالی
قادینجغزی تکرار دردست ایدرك حبسه القا ایله ۱۳۶۱
سنه‌سنده اعدام ایلشدر · یکنی ژان ایله عمجه‌سی
فره‌دریقی بو غازلامق دخی مرقومـك جملهٔ مظالمندن
والـوب اوکی قرنداشی اولان هانری دەترانستامار

حقنده دخی بر اعدام ظالمانه ترتیب ایتمك اوزره ایکن هانری
فرانسه یه فرار ایتمش و بر فرانسز اردوسیله کلوب اول
ظالمی خلع ایلیه رك قاستیل تاج قرالیسنی کندیسی
تتوج ایلمشیدی . بو وقعه ١٣٦٦ سنه سنده واقع او-
لوب بر سنه صکره پدرو فرانسزلرك رقیبی بولنان
انکلیزلر ایله برلشه رك نازرا غالبیتنی قازانمش ایسه ده
فوق الحد ظلمی ینه مانع اقبالی اوله رق ١٣٦٩ سنه-
سنده خصماسی الندهمونتیه ل نام محلده مغلوب اولمغله
قرنداشی هانرینك حضورینه کتورلدکده هانری
کندی الیله ظالم مرقومی اولدورمشدر .

ایشته بو فترتلر قاستیل دولتنی هرج ومرج ایدرك
واقعا هانرینك « ترانستامار خاندانی » نامیله قوردیغی
یکی خاندان شورش احواله براز نظام ویرر کبی
اولمش ایسه ده بو خاندان دن برنجی ژان واوچنجی هانری
وایکنجی ژان زمانلری هپ شورش ونفاق اوزره
کچدیکندن اهل اسلام علیهنه اوقدر شدت کوستریله-
مامشدر . دردنجی هانری ایسه ارتق سرکشلکی
کندیلرینه آلنجه ایدینان سنیورلر طرفندن خلع
اولنمغله ا ابل اسمنده کی همشیره سی سنیورلر طرفندن

بالانتخاب مقام حکومته کتورلمش ومؤخراً مومی الیها
دخی آراغون قرالی بولنان فردیناند ایله ازدواج ایتمش
بولندیغندن ایشته بوازدواج اسپانیا اوزرنده متشکل
درت حکومت نصرانیه‌نك دردینی دخی بالتوحید
عموم اسپانیا حکومت قرالیه‌سنك اساسنی وضع ایلمش
اولدی ٠

(بشنجی فصل)

غرناطه حکومت اسلامیه‌سنك انقراضنه قدر

عن ۰۰۰ الی ۱۴۹۲

تفصیل ــ بنی امیه‌نك اندلس خلافتی منقرض
اولدقدن صکره اسپانیاده ظهوره کلان اون قطعه
حکومات متفرقه اکر اخلاق سیاسیهٔ اسلامیه‌یه کلی
خلل عارض اولمامش بولنسه ایدی ینه کندیلرینی
طوپلایه‌رق اسپانیا اوزرنده شوکت اسلامیه‌یی اعادةً
تأیید ایلیه‌بیلورلر ایدی ٠ حتی طوائف ملوك میاننده
بویله برتجدد ایچون بالوجوه مقتدر بعض حکمدارلر
دخی کلمشدرکه برملت بویله جرأتلی ومقتدر حکمدارلرك
سوقنه کمال خلوص وصفوتله تابع اولدقدن وعموم
قوت ملیه‌یی برنقطه اوزرنده جمع ایلدکدن صکره

الك مشكل ومدهش زمانلرده بيله كنديسنى قورتاره بيله جكى تاريخجه برچوق امثال ايله مثبتدر . انجق اندلسده اخلاق سياسيهٔ اسلاميه حميت صاحبى آدملرى اغلاته جق مرتبه لرده بوزلمش اولديغندن بر زمان علو اخلاق وغيرت وحميت صاحبى برقاچ آدم اتفاق ايدرك تمام اسلامه صولوق الملق امكانى كلدكجه انى تعقيب ايليان ديكر بر زمانده ارباب شورش وفساد ايشى اولكندن زياده تلويث ايده ايده وجود اسلامه يكيدن يكى يه رخنه لر آچلمشدر . بناء عليه ميلادك اون اوچنجى عصرى نهايتنده يالكز غرناطه ده بر حكومت اسلاميه قالوب ماعداسى كاملا خرستيانلر يدينه چكمش واوغرناطه حكومتى اگرچه ١٤٩٦ سنه سنه قدر دوام ايتمش ايسه ده بودوام غيرت اسلاميه يه توسل ايدلدكجه شوكت اسلاميه اويانمق وفقط الچقلق وحميتسزلك ايله النديقجه ذلت ومسكنت تجدد ايتلك كبى الوان متخالفه ايچنده بر غريب صورتده دوام اولوب نهايت حكومت مذكوره دخى منقرض اولنجه ارتق اندلس بر مملكت اسلاميه اولمقدن قالمشدر .

عرب تاريخلرنده اشبو صوك غرناطه حكومت

اسلامیه‌سی «بنواحمر» دیه یاد اولنورکه ۶۳۰ سنهٔ
هجریه‌سنده ظهوره گله‌رك ۹۰۰ سنهٔ هجریه‌سنه قدر
اون‌سکزنفر پادشاه بو حکومتده فرمانفرما اولمشلردر .
بونلرك برنجیسی یعنی دولتك مؤسسی بولنان سلطان
ابی‌عبدالله محمد قرطبه کبارندن برذات اولوب اهالینك
انتخاب و بیعتیله مقام حکومتـه گلمش و تمام قرق ایکی
سنه دوام ایلیان مدت حکومتنده حکومات نصرانیه‌یه
قارشو برآن محاربه‌دن خالی قالمیوب گرچکدن برصا-
حبقرانلق شانیله دائما دشمنه غلبه چالمشـدر . بعد
وفاته‌یرینه گلان اوغلی امیرمحمدك بالنسـبه راحت
وحضور ایله وقت گچیرمسی پدرینك شو صاحبقرا-
نلغی سایه‌سـنده میسر اولوب اندن صکره امیرنصیر
مقام حکومتده ایکن یعنی ۷۰۸ سـنهٔ هجریه‌سنده
اسپانیوللر عظیم عسـکرایله برهجوم ایتمشلر ایسـه‌ده
مغلوباً رجعت ایلمشلردر .

امیرنصیردن صکره اسماعیل الغالب بالله مقـام
حکومتده ایکن اسپانیول قرال وسـنیورلری بالاتفاق
یوز بیك قدر عسکرایله غرناطه اوزرینه هجوم ایلد-
کلری زمان اسماعیلك یالکز بیك بشیوز سواریسی ایله

اوچ بيك نفر دخى تموسى و ارالميه‌ده بركت وير
مدن كه [illegible] محبوس حيث اسلاميمك تخمدا ايغش
اولمغى برابله [illegible] ايراد عزراسين داودك
وارده [illegible] ٭ [illegible] اغربه وقوعبولان
محاربه‌ده قره‌دل كوسترمش و ولكلبى دخى قرار
ايلمكى [illegible] نون محمد [illegible]
[illegible] قرق الى بيك مجروح ومقتول كوره
لشكرك اردونك تخريق ديمكدر ٭

[illegible] وقتده [illegible] مظهر اولانلر
[illegible] الاخره [illegible] مقتول اولور
[illegible] قرمى [illegible] اوغلى محمد
پاشانك [illegible] اكل [illegible] وجوجق
[illegible] يعنى [illegible] پاشنده [illegible]
ايكن [illegible] شهيد اولدى ٭ شهيد [illegible]
[illegible] ابو الحاج يوسف اكرچه جلادتلى ير
[illegible] ٩٩٥ سنه‌سنده [illegible]
قلانلكن [illegible] مجروح [illegible]
قتل [illegible] محمد پاشاده [illegible]
[illegible] زماننى كتدبسنه [illegible]

لکن محمد بر زماندنبری بك فنا اولان امرا میاننده
اوده دخی قتل عمومی اولنوب ٧٦١ سنهٔ هجریه‌سنده
خلع اولندی .

اخلافی اسمعیل و یوسف و محمد و ابو عبد الله
و ابو بکر یوسف و ابو علی و سعد و ابو الحسن علی تمرد-
سیله بلنجه اولمشلرده کیمی قتل کیمی خلع اولنوب
عسکرینك ابو الحسن علی دخی خلع ایتمسه و غرنا-
طه یی اوغلی ابو عبد الله محمده اجلاس ایتمش
ایدی . ابو عبد الله بر محاربه‌ده اسپانیولره اسیر
دوشوب مخلوع پدری تکرار غرناطه حکومتنه کتورلمکله
اسپانیولر اسلامی بربرینه دها کرفتار ایتمك ایچون
محمده معیننه عسکر ویره‌رك صالیو یرمشلر ایدی . فقط
اهالی ونفعنه دخی بر منفعت عرضنه قوت ویرنلرندن
محمد بو کره اسپانیولری بوزوب تار و مار ایلدکلری
کبی محمد دخی عسکر تدارکی ایچون اسپانیولر نزدینه
عودت ایلدیکی زمان بو طرفده والدی طرفکیرلرندن
کاندمنی طوتوب قتل ایلدرك مرقومه بر دها غرنا-
طه‌یه عجق درمك بر قضشلردر .

ایشته بو محمدلر غیرت امور اسلامیه‌یی ولسه بر ارقو-

اوچ بيك قدر دخی آتلوسی وارایدیسه‌ده برکت ویر-
سون که شو هجوم حيت اسلاميه‌نك تجدد ايتمش
اولديغی برزمانه تصادف ايدرك غزاة مسلمين «اولمك
واردونمك يوق » ديه عهد وپيمان ايتملريله وقوع‌بولان
محاربه‌ده قان كوده‌يی كوتورمش واوكايتلی دشمن فرار
ايلديكی زمان ميدانده بتون مهمات ولوازم سفريه‌لری
قالدقدن‌ماعدا قرق اللی بيك مجروح ومقتول كور-
لمشدركه اردونك نصفی ديمكدر .

ايشته بوقدر پارلاق برغالبيته مظهر اولان‌بيچاره
اسماعيل بالاخره عمزاده‌سنك يد غدريله مقتول اولور
ايسه انسان تأسف ايتمزمی؟ واقعا يرينه اوغلی محمد
پادشاه اولديسه‌ده هنوز اون‌ايكی ياشنده برچوجق
اولوب التی‌سنه صكره يعنی اون‌سكز ياشنده برنوجوان
ايكن اوده زوربالر النده شهيد اولدی . شهيدمرقو-
مك برادری ابوالحجاج يوسف اكرچه جلادتلی بر
پادشاه چيقدی ايسه ٧٥٥ سنه‌سنده بيرام نمازی
قلارايكن اوزرينه هجوم ايدن برمجنونك يديله اودخی
قتل اولندی . يرينه اوغلی محمد پادشاه اولوب كاتب
لسان‌الدين كی برفريد زمانی كنديسنه وزير ايدنمش

ایکن مجرد بر زماندنبری ینه میدان الان اشرا میاننده اودخی تمل طوتدیره‌میوب ٧٦٤ سنهٔ هجریه‌سنده خلع اولندی ٭

الحاصل اسماعیل و یوسف ومحمد وابوعبدالله ودیکر یوسف وامیرعلی وسعد وابوالحسن علی صره - سیله پادشاه اولدقلرنده کیمی قتل کیمی خلع اولنوب الڭصکره‌کی ابوالحسن علی دخی خلع بلیه‌سنه اوغرا - مش ویرینه اوغلی ابو عبدالله محمد اجلاس قلنمش ایدی ٭ ابوعبداه برمحاربه‌ده اسپانیوللر النه اسیر دوشوب مخلوع پدری تکرار مقام حکومته کتورلمکله اسپانیوللر اسلامی بر بلیه‌یه دها کرفتار ایتمك ایچون محمدڭ معیتنه عسکر ویره‌رك صالدیرمشلر ایدی ٭ فقط اهالی بودفعه‌دخی برمقاومت عزمنه قوت ویردکارندن محمد ایله کلان اسپانیوللری بوزوب تار ومار ایلدکاری کبی محمد تازه عسکر تدارکی ایچون اسپانیوللر نزدینه عودت ایلدیکی زمان بروطرفده بولنان طرفکیرلرینڭده کافه‌سنی طوتوب قتل ایلیه‌رك مرقومه بردها قلدا - نه‌جق درمان براقامشلردر ٭

ایشته بوتجددغیرت اموراسلامی‌ینه‌یولنه برازقو -

هجرى ابو الحسن علينك وفاتندن صكره برادرى محمد
پادشاه اولديغى زمان ياغى، راحت وحضور ايله اداره
حكومته موفق اولمش ايسه ده اسپانيولر صولت مغلو-
بيتلرينك انتقامندن وازچميوب تكرار قوهٔ كليه ايله
هجوم ايدرك غرناطه حكومتندن پك چوق يرلر وقلعه لر
اخذ ايلمشلردر . اسپانيوللرك بو دفعه كى هجوملرنده دخى
معهود ابو عبدالله محمد برابر ايدى . حتى مرقوم
بر تقريب ايله غرناطه شهرينه دخى كيرمش ايدى . انك
ارقه سى صره اسپانيوللر دخى كله رك غرناطه ليلر تسليمدن
بشقه چاره قالمديغنى كورنجه درون شهرده چاك چا-
لنماق شرطيله اسپانيوللره عرض تسليميت ايلديلر
ايسه ده بش اون كون صكره اسپانيوللر باالخاصه بر
جامع شريفى كليسايه بالتحويل مناره سنه چاك چيقار-
مغه تشبث ايدنجه اهل اسلام غيرته كله رك عموماً
اياقلنديلر و اسپانيوللرى بره قدر قلبجدن كچيرديلر .

بو حال اسپانيوللرى نهايت درجه يه قدر غضبناك
ايلدى . بناء عليه صوك دفعه اولمق اوزره دها
بيوك بر قوتله كلدكلرنده غرناطه اهاليسى صلحاً تسليم
اولديلر ايسه ده اسپانيوللر شرائط صلحه يته رعايت

ایتمیه‌رك پك چوق جورلره قیام ایلدكلرندن اهل اسلام نیجه دفعه‌لر بو مظالمه قارشو عصیان ایلدیلر ایسه‌ده كندیلرینی قورتارمغه موفق اوله‌میوب بالعكس بونلرك قیام و عصیانلری تكرر ایلدكجه اسپانیولارك مظالمده‌كی شدتلری دخی آرتار ایدی ٠

غرناطه دولت اسلامیه‌سنك انقراضندن صكره اسپانیول رعیتنی قبوله مجبور ایدیلان اهل اسلام یوز سنه قدر بیله بو رعیت التنده قاله‌مامشلردر كه بوراسی حقیقة بتون فرنك مورخلرینك دخی تعجب و تأسفنی موجب اولمشدر ٠ زیرا حكومت اسلامیه النه كچن یرلرده اهالینك مالنه جاننه دیننه عرضنه اصلا تعرض ایدلمیه‌رك هركس اولكندن زیاده حر و راحت اولورلر ایكن حكومت نصرانیه النده مسلمانلرك كوردكلری محو و پریشانی مورخلری دخی اوتاندیرمشدر ٠ حالبوكه اهالئ مسلمه‌نك دوچار اولدیغی مظالم یالكز اوروپا مورخلرینی دكل ابلیسلری بیله حجابندن یرلره كچیره‌جك صورتده‌در ٠ مثلا پاپاسلر و باخصوص انكیزیسیون مأمورلری اهالی‌یی جبراً نصرانیته ادخال ایچون برچوق ظلملر اشكنجه‌لر ایدوب اهالی‌یه

قبول نصرانیت ایتدکلری زمانلر کویا وافتیز صویی
اولمق اوزره مسلمانلرك اوزرلرینه صو سرپرلر و بو
صودن بر قطره‌سی هر کیمك اوزرینه دوشر ایسه
انی خرستیان عد ایدوب خرستیانلغه ذره قدر اطا.
عتسزلك کوستردیکی آنده انکیزیسیون اشکنجه
مأمورلرینك یدغدرینه تسلیم اولنورلر ایدی. مؤخراً
اهل اسلامك پك چوغی خرستیان اولدیغی زماندخی
بونلرك خرستیانلقلرینه اینانه‌میه‌رق مطلقا ازالهٔ
وجودلریله اطمئنانه لزوم کورمشلردر . بناء علیه
یالکز قز و ارکك چوجقلردن ماعدا اندلسده بولنان
اهل اسلامك یوزده همان طقسانی محو ایدلمش
ویالکز یوزده اون نسبتنده بر مقداری کمیلر ایله ممالك
سائرهٔ اسلامیه‌یه هجرت ایتمشدر .

بوراده شو صورتله خبر ویرندیکمز مظالم عادتا
رسمی بر شی اولوب حالبوکه مسلمان قزلرینی بر یره
طولدیره‌رق بیکلرجه عسکره عرضلرینی پایمال ایتد.
یرمك کبی خباثتلر غیر رسمی مظالمدن عد اولنور وهله
کنج اسپانیول سنیورلرینك ملعنت شهوانیه‌یی ملعنت
متعصبانه‌یه قارشدیره‌رق ارتکاب ایلدکلری دنائتلری
ایضاحدن قلملر دخی اوتانور .

بعض خرستیان محررلرینك دیانت نصرانیه اساسی
ملکیت انسانیه اوزرینه مبتنی بولندیغنه دائر یازدقلری
الك پارلاق شیلری انسان اوقودقجه بر کره دخی کوز-
لرینی اندلس اهالیٔ مسلمه‌سی حقنده نصارانك تجویز
ایلدکلری فاجعه‌لره عطف ایدرایسه اوملکیت بشریه-
نك عادتا بر وحشت وخشونت حیوانیه‌دن عبارت
اولدیغنه شبهه‌سی قالمز . اهل اسلام یالکز اندلسدن
چیقارلمق ایله‌ده قالمیوب حتی فاس طرفنده بولنان
اهالیٔ مسلمه‌نك‌ده اورالردن تبعیدی ایچون اوروپالولر
مهم مهم حرکات عسکریه اجرا ایلمشلردرکه بونلردن
پورتغالیلرك بعض محارباتی اکامخصوص اولان جلدده
خبر ویرلدیکی کبی اسپانیوللرك حرکاتی دخی بوراده
یرلری کلدکجه ذکر اولنه‌جقدر .

✻ دردنجی باب ✻

اسپانیانك دور جهانکیرانه‌سی

عن ١٤٩٢ الی ١٥٨٠

تفصیل – بوندن اولکی ایکنجی بابك دردنجی
فصلنده اسپانیا اوزرنده تشکل ایلیان درت قطعه
حکومات نصرانیه‌نك ترقیات خصوصیه‌لری مجملاً

ومنفرداً حكايه ايدلدكدن صكره قاستيل وارثه سی
بولنان ايزابل ايله آراغون قرالی بولنان فردينادك
ازدواجی درت حكومتی بالتوحيد عموم اسپانيا حكو-
مات متحده سنك اساسنی وضع ايلمش ايدوكی خلاصه
قلنمشيدی

اسپانيا تاريخ خصوصيسنی يازان مورخلرك اغلبی
ذكر اولنان حكومات اربعه يه قدر اسپانيا احوال
متقدمه سنی تاريخ مذكورايچون برمقدمه عد ايدرك
اصل يكی اسپانيا دولت متحده سنك مبدأ تاريخی اولمق
اوزره دخی شارلكن زمانی اعتبار ايدرلر ايسه ده بو
مبدئك موما اليه فرديناند زماندن اعتبار اولنمسی
مرجحدر . واقعا فرديناندك ايلك جلوسی يالكز
آراغون قرالی اولمق اوزره اعلان اولنمش ايسه ده
شارلكنك باشنده جمع ايلديكی حكومات تاجلرينی
قازانان دخی فرديناند اولديغندن هرحالده واضع اساس
حكومت اولمق شرفی اكا عائددر .

فرديناند مرتبه جه بشنجيلك وعنوانجه دخی
« قاتوليك » لقبی ايله مشهور اولوب شهرتی آفاقی
طوتان شارلكنك جديدر . قاستيل وارثه سی ايزابل

ايله ازدواجي هنوز اون يدي ياشنده ايكن ١٤٦٩ سنهٔ ميلاديه‌سنده وقوعه كلوب ١٤٧٤ سنهٔ ميلاديه‌سنده قاستيل قرالچه‌لغي زوجه‌سنه انتقال ايلدكده كرك قاستيل وكرك اكا منضم اولان ممالك سائره اوزرنده زوجه‌سي نامنه اوله‌رق بشنجي فردينانداجراي حكو مت ايتمش و١٤٧٩ سنه‌سنده كندي پدرينك وقوع وفاتيله آراغون واكا منضم اولان ممالكه دخي طو غريدن طوغري‌يه كنديسي قرال اولمشدركه شو حالده پورتغالدن ماعدا اسپانيانك همان كافه‌سي تحت اداره وفرمانه كيرمش ديمكدر ٠

قاتوليك مذهبنه رعايتي فرط تعصب درجه‌سنده وارديغي ايچون « قاتوليك » ديه تلقب ايدرك حتى انكيزسيون جمعيت ملعونه‌سني اسپانيايه بو حريف، ادخال ايلمش اولديغي كبي غرناطه‌ده باقي قالان صوك حكومت اسلاميه‌يي محو ايدن دخي بودر ٠ خرستيان وباخصوص قاتوليك اولميان كافهٔ اهالي حقنده نفرتي بردرجه‌ده ايدي كه بتون يهوديلر ايله مسلمانلري مملكتندن طرد واخراجه قيام ايدرك بو يولده حسابسز قانلر دوكولمش و برچوق خاندانلر محو و پريشان اولمشدر ٠

اسپانیول حکومات اربعه‌سنك فردیناند واسطه‌
سیله اتحادندن شارل کنك ظهورینه قدر اولان دورك
جمله‌ٔ وقوعاتِ مهمه‌سندن بریسی دخی مشهور قریستوف
قولومبك امریقا قطعه‌سنی کشف ایتمسی قضیه‌سی
اولمشدر. کشفیات بحریه تاریخلرنده مفصلاً بیان وحکایه
ایدلدیکی و بر نبذه‌جك بوندن اول پورتغال تاریخ خصو-
صیسنده دخی درمیان اولندیغی اوزره بوزمانلر اوروپا
تجارتنك هندستانه طوغری بر طریق اچمغه درکار
اولان احتیاجی برچوق بحریونی دوشوندردیکی صره-
ده الك موافق فکر قریستوف قولومبه کلمش یعنی مشار
الیه اطلاس دکزنده دائما غربه طوغری کیدیلور
ایسه کرویت ارض حسبیله هندستانك شرق طرفنه
وصول میسر اوله‌جغنی بولمش ایسه‌ده شو دقیقهٔ
مهمهٔ فنیه‌یی هیچ بر کیمسه ذهننه الدیره‌مدیغندن هر
هانکی طرفه باش اورمش ایسه خندهٔ استهزا و استخفاف
ایله مقابله کورمش ایدی. قرال بشنجی فردیناند واقعا
مومی الیهك معروضاتنی قبول ایلمش ایسه‌ده ایشك
اهمیت فنیه‌سنی تقدیر ایلیه‌رك قبول ایتمش اولمیوب
بلکه یکی بیولتمش اولدیغی بر دولت معظمه‌نك باب

حاطفتنده انجا ایلیان بویله برآدمی بالکلیه رد ایله مأیوس ایتمامك ایچون معونه‌دن بیوجك برقاچ چورك چاریق کمی ویرمك صورتیله وقوعبولمش برقبولدن عبارت ایدی .

قریستوف قولومب بو چورك چاریق کمیلر ایله سان سالوادور تسمیه ایلدیکی اطه‌یی و بعده اطراف وجواری کشف ایلدیکی زمان اوراسنك برقطعهٔ مستقله اولدیغنی بیله‌میه‌رك واراضیٔ مذکوره‌یی حقیقةً غربی هندستاندر قیاس ایلیه‌رك اولوجهله تسمیه ایتمش وبناءً علیه بشنجی فردیناند آراغون وقاستیل وناوار وسائره‌وسائره دیه صایدیغی قراللقلر میانه‌هند غربی حاکملکی عنوانی دخی علاوه ایلینجه آرتق اوروپا حکمدارانی میانده جمله‌سنك مغبوطی اولمش قالمشدر .

۱۵۰٤ سنهٔ میلادیه‌سنده فرانسه ایله اسپانیا بالاتفاق ناپولی اوزرینه یورویوب اوراسنی فتح واستیلایه قیام ائلشلر ایدی . حالبوکه بشنجی فردیناندك برلقبی دخی « روزه » یعنی خدعه‌کار اولدیغندن فرانسه‌یی اشبو ناپولی فتحنده اتفاقه دعوت ایدیشی جدی براتفاق

اولمیوب بلکه بالاخره فرانسزلری قایدیره‌رق ثمرهٔ موفقیتی کندیسی ادراك و اقتطاف ایتمك املنه مبتنی ایدی . بناءً علیه تمام ناپولیده اسپانیول و فرانسز ار - دولری هرطرفی استیلا ایلدیکی زمان اسپانیوللر سلاح مقاومتی فرانسزلر علیهنه چویره‌رك مملکتی طوغریدن طوغری‌یه کندی قراللری بولنان بشنجی فردیناند نامنه استیلا ایتمشلردر .

قرالیچه ایزابل ایله فردینانداك وقوع ازدواجی هر نه‌قدر قاستیل دولتنی دخی فردیناندك فرماننه منقاد ایلمش ایدیسه‌ده ایزابل وفاتی تقرب ایلدیکی زمان قاستیلی کندی قزی بولنان ومجنونه دیه مشهور اولان ژانه ترك ایتمسیله وپرنس ژان اوستریا خاندانندن آرشیدوق فلیبه تزویج ایدلمسیله کیفیت اوستریا تاریخنده دخی ایضاح ایدلمش اولدیغی وجهله اوستریا خاندان ایمپراطوریسی اسپانیا حکومتندن ارث دعواسنه قیام ایلمش ایدی . حالبوکه قزك باباسی بولنان بشنجی فر - دیناند ایزابل طرفندن قزه وصی نصب اولنمغله ار - شیدوق فلیبك ادعالرینه مقاومت ایلیه‌رك براز صکره مجنونه ژان وفات ایتمکله اوغلی دون قارلوسه انتقال

ایلیان حق وراثتی ده محافظه ایلمش وایشته شو مبدأ
منازعه بالاخره اسپانیا توارثی دیه اوزایوب کیدن
مجادلات ومحارباتك مبدئی اولمشدر ٠

مجنونه ژانك اوستریا ارشیدوقه‌سی فلیپدن تولید
ایلدیکی دون قارلوس مؤخراً شارل کن دیه شهرت
کبر افاق اولان پرنسدرکه لام اسپانیول ولاب اوستر-
یالی اولمغله اوستریا واسپانیا خاندانلری ارەسنده برا-
بطهٔ اتحاد واشتراك مقامنه قائم اولمشدر ٠

١٥١٢ سنهٔ میلادیه‌سنده قرال بشنجی فردیناند
اسکی ناوار دولتنك اسپانیول قسمنی دخی ممالك متحده‌یه
الحاق وربط ایدنجه پورتغالدن ماعدا اسپانیا شبه
جزیره‌سنك کافه‌سی دولت واحده ادارەسنه کچمش
اولدی ٠ بوذات حقیقة جلادتلی بر حکمدار اولوب
ادارهٔ واحده التنه الدیغی مملکتلر بر طاقم سنیورلر
میاننده منقسم اولدیغی جهتله بونلرك کبر واستبدادلر-
ینی قیرمینجه ادارهٔ واحده اصولی تأسیس اولنه‌میه-
جغنی کوردیکندن سنیورلرك منع استبدادلرینه زیاده-
سیله چالشمش وموفق دخی اولمشدر ٠ اکر فردیناند
سنیورلرك استبدادینه بدل کندی استبدادینی یوزو-

تمکه قیام وتشبث ایتمش اولسه ایدی عظیم برمقاومته دوچاراوله‌رق هیچ برشیئه موفق اوله‌میه‌جغی درکار ایدی . لکن خدعه‌کارلق عنوانك حکمنی هر دم بر صورت مقبوله‌ده اوله‌رق بو ایشده دخی تطبیقه کیر- یشوب داخل مملکتده فرمان فرما اوله‌جق شی یالکز قانون ایدوکندن وکندیسی دخی اوقانونه تبعیته مجبور بولندیغندن بحثله هرکسی اطاعت قانونیه‌یه دعوت ایتمش وبو دعوته اجابت کوسترمیانلری قانون علیهنه عاصی اولمق اوزره بالاتهام مطیع قانون اولان سائر سنیورلری انلر اوزرینه صالدیروب حقلرندن کلمشدر .

قوجه بر اسپانیول دولتنی تأسیس خصوصنده بشنجی فردینانده معین وظهیر اولانلر ایکی آدمدن عبارتدرلرکه بونلردن بریسی امور سیاسیه‌سنده باش وکیل صفتیله استخدام ایلدیکی قاردینال قسیمه‌نس ودیکری امور عسکریه‌ده سرعسکرلك صورتیله قو- للاندیغی قرطبه‌لی جنرال غونسالودر . اکر انکیز- یسیون جمعیتنی اسپانیایه ادخال ایله جمعیت مذکوره- نك مظالم ملعونه‌سنه میدان آچمق ویهودیلر ایله مسلما- نلری مظلوماً ملکندن طرد ایتمك مثللو شائبه‌لری او-

لسه ایدی بشنجی فردیناند تاریخك تقدیرات کامله -
سنه بحق مظهر اوله جق اعاظم حکمداراندن عد
اولنور ایدی .

(اوچنجی فصل)

شارل کنك دور جهانکیریسی

عن ١٥١٦ الی ١٥٥٦

تفصیل - اشبو «شارل کن» نامی اوروپا تاریخ
عمومیسی ایچون برچوق فصللرده بر اهمیت مخصو-
صه ایله یاد اولنان برنام اولوب بونك فرانسه تاریخنه
عائد اولان قسمی (فرانسه ص ١٩٤ مر) فرانسه
تاریخنده والمانیایه عائد اولان قسمی دخی (المانیا ص
١٢٤ مر) المانیا تاریخنده کوستردیکی کبی ایتالیا
ودولت علیه تاریخنه عائد اولان بر بیوك قسمی دخی
بمنه تعالی ایلروده ایتالیا وعثمانلی تاریخلرنده کوستر-
یله جکندن شمدی بو اسپانیا جلدمزده فرانسه والمانیا
ودولت علیه یه تعلق ایدن مباحث تاریخیه سی تکرار
اخطار ایله اکتفا اولنه رق اصل نظر اهمیتز صرف
اسپانیایه مخصوص اولان احوال تاریخیه یه انحصار
ایلیه جکدر .

شارلکن والده طرفندن اسپانیا و پدر طرفندن دخی اوستریا خاندانلرینه منسوب اولدیغی معلوم اولوب بناءعلیه ۱۵۱۶ تاریخنده بالارث والاستحقاق اسپانیا صندالیٔ قرالیسنه اوتوردیغی زمان بیولٔ پدری بشنجی فردینانده توصیه وتأیید ایلمش اولدیغی اسپانیایی هرصورتله ترقی‌یه ذاتاً مستعد بولمشیدی . اوچ سنه صکره المانیایه دخی ایمپراطور نصب اولندی . واقعا شارلکن هنوز اون‌التی یاشنده ایکن اسپانیا قرالی اولمش بولندیغنه کوره اون‌طقوز یاشنده اولدیغی حالده المانیایه دخی ایمپرطور انتخاب اولنمسی بادیٔ نظرده استغراب اولنه‌جق احوالدندر . زیرا المانیا تاریخنده کورلدیکی اوزره قطعهٔ مذکوره‌یه ایمپراطور انتخاب اولنان ذات القتور عنوانی حائز اولان سنیورلرك انتخابیله نصب اولنوب حالبوکه بونلرك اختلاف رأی وهوسلری هیچ بر ایمپراطوره راحت وحضور ویرمامش اولدیغندن شارلکن کبی برچوجغك بونلر اوزرنده ایمپراطورلق ایده بیلمسی هیچ ده امید اولنه‌مز ایدی . انجق اوزمانلر اوستریا وپاپا وایتالیا طرفلریله المانیادن برچوق مالکانه‌لر دخی

پدرندن ارثاً شارل کنه انتقال ایلدکدن ماعدا اسپانیا مستملکاتی دخی والده سندن انتقال ایدنجه شارل بتون اوروپا پرنسلری میاننده الک کنیش ممالکه والک چوق نفوسه مالك بر حکمدار اولوب اوزمانلر ایسه دولت علیهٔ عثمانیه المانیایی فنا حالده صقشدیروب تهدید ایلدیکندن و فرانسه دخی بر طرفدن ایتالیا اوزرنده کی آمالنی ترویج ایچون ینه المانیایی صقشدیرمقده اولدیغندن شو ایکی قوتلی دشمنه قارشو شارل کن کبی قوتلی بر حکمداره المانیانك شدت احتیاجی وار ایدی .

بونکله برابر شارل کن پك عاقلانه طورانوب عموم سنیورلر کندیسنه اطاعت کامله ایله منقاد اوله‌جقلرینه دائر بر یمین ایتمینجه ایمپراطورلغی قبول ایتمدی . بو ایسه اسپانیا سنیورینك دخی کندی حقنده کی انقیاد واطاعت وظیفه‌لرینی برقاتدها تأیید ایتمکله شارل شو یوزدن دخی بشقه‌جه مستفید اولدی .

ایمدی فرانسه قرالی برنجی فرانسوا کرك ایتالیا ممالکی و کرك المانیا ایمپراطورلغی اوزرنده برطاقم حقوق ادعاسیله محاربه‌یه قیام ایلدکدن واقعا فرا-

نمسزلرك دخی کوستردکاری فوق الحد یارارلقلر سببیله
بو محاربه ایچنده برزمان اوزاندی کیتدی ایسه ده دها
زیاده ایضاحاتی فرانسه تاریخنده کوسترلمش اولدیغی
اوزره نتیجهٔ غلبه شارلکن طرفنده، قالوب حتی برنجی
فرانسوا ١٥٢٥ سنه‌سنده پاوی محاربه‌سنده بالذات
قید اسره کرفتار اولمش ومادریدده غایت مغلوبانه بر
معاهده امضاسنه مجبور ایدلمشدر . حالبوکه بو معا-
هده‌نك حکمنه فرانسه رعایت ایتمامسی اوزرینه برسنه
صکره محاربه تکرار باش کوستروب طرفینجه نه قدر
قانلی غالبیتلر ومغلوبیتلر وقوعه کلدکدن صکره مغلو-
بیت ینه فرانسه طرفنده تحقق ایدرك ١٥٢٩ سنه‌سنده
قامبرای نام محلده عقد اولنان معاهده محاربه‌نك بو
قسمنه دخی نهایت ویرمشیدی . لکن برنجی
فرانسوا شو مغلوبیتك‌ده آجیسنی چیقارمق
وهرحالده ایتالیایی فتح وفرانسه‌یه ربط والحاق ایتمك
ایچون ١٥٣٦ تاریخنده صاووا نام ایتالیا دوقه‌لغی
اوزرینه هجوم ایتمش وصاووا دوقه‌سی ایسه شارل
کنك متفقی بولنمش اولدیغندن بودفعه دخی شارل
کندی متفقی فرانسوانك پنجهٔ قهرندن قورتارمق

ایچون سلاحه صارلمشدر . اسپانیول عسکری طارسینیایی تحت محاصره‌یه الدقلرنده فرانسزلرك كو- ستردکلری مقاومت اوزرینه رفع محاصره‌یه مجبور اولمشلردر . حالبوکه بونجه سنه‌لردنبری دوام ایدن جنك وجدال طرفیندن هر ایکیسی ایچون ارتق موجب کلال وملال اولمغله ١٥٣٨ تاریخنده نیس شهرنده بر متارکه عقد اولنه‌رق بو متارکه موجبنجه اون سنه مدت طرفینك هیچ بریسی دیکری علیهنه سلاح چکمامکی درعهده ایتمشدر .

بو متارکه اوزرینه براره‌لق شارل کن کندی املا- کندن غانت ایالتنده ظهور ایدن بر عصیانی باصدیر- مق ایچون فرانسه‌دن مرورینه مساعده اولنمسنی بر نجی فرانسوادن استیذان ایتمکله اودخی شارله امنیت ایدرك حتی پارسده کندیسنی جداً شاهانه اکراملر ایله مسافر دخی ایلمشیدی . لکن شارل بومسافر پرور لکدن هیچ ده حقوقنی طانیه‌رق اوچ سنه صکره فرانسه‌یه تکرار اعلان حرب ایدرك سریسول محاربه- سنده اسپانیول عسکری پك فنا برمغلوبیته دوچار اولنه‌رق بو مغلوبیت اوزرینه ١٥٤٤ تاریخنده قریسپی

معاهده‌سی دیه مشهور اولان معاهده ایکی طرف ایچون دخی حربی منع ایتمك کبی مسعود بر معاهده اولدی ·

ایشته فرانسه ایله شونجه محارباتده یوز بیکلرجه ادم فدا ایتمش اولان شارل کن المانیاده ظهور ایدن پروتستانلق محارباتنه دخی اشتراك ایدرك مذهب جدیدك منع سرایتی ایچون پك چوق چالشمش و برخیلی غلباته دخی مظهر اولمش ایسه‌ده تفصیلی المانیا تاریخنده کوسترلدیکی وجهله نتیجهٔ غالبیت پروتستانلر طرفنده قالمغله بعدما پروتستانلرك سربستجه اجرای آیین ایتملرینی و هیچ بر کیمسه طرفندن بونلره ازیت و ممانعت اولنماسنی مبین عقد اولنان پاساو معاهده‌سنه وضع امضایه شارل کن دخی مجبور اولمشدر ·

حالبوکه شارلك مشغول اولدیغی محاربات یالکز اوروپا قطعه‌سنه مخصوص اولان بو محاربه‌لردن عبارت دکلدر · اوزمانلر خیرالدین پاشا باربروس اق دکزی هرج و مرج ایتمکده و تونس و جزایر طرفلرنده یکی بر دولت اسلامیه‌نك اساسنی وضع ایلمکده اولدیغی و بو اره‌لق اسپانیا سواحلنی و شارل کنه عائد اولان جزا‌یری دخی لاینقطع طوپه طوتدیغی جهتله شارل کن

کرك مومی الیهك هجوملرینی منع ایتمك وکرك ممالك افریقیه‌یی‌ده فتح واستیلا ایتمك ایچون بر چوق قوهٔ بریه وبحریه‌یی دخی بویولده استخدام ایتمشدرکه بونلرك تفصیلاتی ایلروده عثمانلی تاریخنده کوریله‌جکدر .

ایمدی بوقدر محارباتك نفس اسپانیا ایچون موجب اولدیغی منافعی خلاصهٔ نظر موازنه‌یه چکن مورخلر دیرلرکه شارل کنتك الك بیوك موفقیتی اسپانیا دولت جدیده‌سنی تشکیل ایلیان حکومات اربعهٔ سالفه‌یی بردها باشلی باشلرینه بر حکومت مستقله اولمق اوزره آیرلمغه مقتدر اوله‌میه‌جق صورتده ترصین ایتمك اولوب بوندن ماعدا سجلیا وساردنیا وناپولی وفرانش قونته‌وپه‌یی‌با وبرازصکره میلانز دوقه‌لغی دخی عادتا بر اسپانیول مالکانه‌سی اولمق اوزره دولتمذ کوره‌یه ربط والحاق قلنمشدر .

شارل کنتك الك بیوك برخدمتی دخی کشفیات جدیدهٔ بحریه‌یی حمایه وتشویق ایتمسی قضیه‌سی اولمشدرکه اسپانیول بایراغنی تاجهانك الك اوزاق قطعاتنده تموج ایتدیرن شی دخی بو همتی اولمشدر . شویله‌که :

قرستوف قولومب اطلاس دكزى اوزرندن غربيه
طرفنه طوغرى كيدركن البته هندستان ساحلنه
وارەجغى حقندەكى حسابى بر تزجنت اولميوب
بلكه پك جدى وصحيح برحساب فنى اولدبغى امر-
يقانك كشفيله اثبات ايدەكدن صكره شارل كن اك
جسور وماهر قپودانلرى بو كشفياتك توسيع واكما-
لنه مأمور ايدرك بونلر قرستوفك بولدبغى يرلر هند-
ستان دكل بلكه مستقل وعظيم برقطعهٔ عظيمه اولد-
يغى كيتدكجه دائرەسنى توسيع ايلدكلرى كشفياتله
اكلامشلردر ٠

كشفيات مذكوره ميانده مكسيقا قطعەسى وپه-
رو اقليمى ويكى غرناطه تسميه اولنان ولايت وسيكى
طرفلرى وبوئنوس آيرس ولايتلرى هپ اسپانيا دولتى
نامنه كشف ويا فتح اولنمشلردركه اوزمانلر بو مملكتلرك
معادنى وباخصوص توز وقوم حالنده بولنان التونلرى
كثير طولومى اولمق اوزره اسپانيايه نقل اولنەرق
اسپانيانك هرطرفى ثروت وسامان ايله طولمش واوتيه
سنەلرجه دوام ايلين محاربانك مصارف بى نهايەسى
هپ بو كشفيات محصوليله تسويه ايدلمشدر ٠

شارل کنك دور جهانکیرانه‌سنده اسپانیا دولتی یالکز شو وسعت ملك وکثرت نفوس وفرت وثروت وسامان ایله مشهور اولمقله دخی قالمیوب بلکه فنون ومعارف جهتنجه‌ده بر چوق ترقیاته مظهر اولمشدر زیرا شارل کن هر نه‌قدر براز بخل ایله موصوف آدم ایدیسه‌ده انك بخلنه او نامی ویرمك مجرد طمع ایلدکلری قدر احساننرینه نائل اوله‌میان بعض آج کوزلی آدملرك کاری اولوب یوقسه شارلك بخیلی یالکز کرچکدن مستحق اولنلره اسرافدن عد اولنه‌میه‌جق مرتبه‌لرده احسان ایتمکدن عبارت ایدی . بناء علیه یکی تألیفات مفیده ایله اشتغال ایدن مؤلفلری پك زیاده تلطیف ایلیه‌رك زماننده اسپانیول لسانی صفوتنی اکمال ایلمش وبر چوق فنون وصنایعه دائر اثرلر کتبخانه‌لری طو- لدیرمشدر .

الحاصل کرك جهت مادیه وکرك جهت معنویه- سی موفقیاتیله مشحون اولان بو دور جهانکیرانه اسپانیا دولتنی اوروپانك برنجی دولتی مرتبه‌سنه ایصال ایلدیکی حالده‌قوجه شارل کن درت کونلك اقبال ایچون بونجه متاعبه کوکس ویرمش بولندیغنه

آخر عمرنده نادم اولەرق برازده كوشۀ انزواده عمر
كچورمك ايچون المانيا جهتنده اولان حقوق حكمرا-
نيسنى قرنداشى فردينانده واسپانيا وملحقاتى قراللغنى
دخى اوغلى فليبه ترك ايدرك ١٥٥٦ سنۀ ميلاديه-
سنده كنديسى بر مناستره چكلمشدر .

بعض مورخلر شارل كنك بوصورتله فراغ ملك
ايتمسنه مؤخرا نادم ومتأسف اولديغنى يازمشلر ايسه ده
منيت نام مورخ شارلك استعفاسيله مناسترده بقيۀ
حياتنك صورت كذرانه دائر يازديغى تاريخك مطا-
لعه سندن آكلاشلديغنه كوره شارل اصلا بو ندامته
دوچار اولميه رق بالعكس بقيۀ عمرينى پك بيوك بر صفاى
بال ايله كچيرمش وايكى سنه قدر بو حالده يشادقدن
صكره ١٥٥٨ سنه سنده وفاتى وقوعه كلمشدر .

(اوچنجى فصل)

اسپانيانك كمال شوكتى

عن ١٥٥٦ الى ١٥٨٠

تفصيل ــ اسپانيانك كمال شوكتى دورى اولان
شو مدت ظرفنده مقام حكمداريده بولنسان ايكنجى
فليبى پدرى شارل كن اول امرده يعنى ١٥٤٠ سنۀ

ميلاديه‌سنده كندى طرفندن ميلانز ولايتنـه حكمدار
نصب ايدرك امور حكمرانى‌يه الشديرمق ايچون دخى
معيتنه الك عاقل ادملردن تعيين ايلمشيدى . بعده صره
سيله ناپولى قرالى وسجليا قرالى و ١٥٥٥ سنه ميلاديه‌
سنده په‌يى‌با حكمـدارى اوله‌رق نهايت شـارل كن
بالكليه زمام حكمدارى‌يى ترك ايلديكى زمان اسپانيا
تاج قراليسنى دخى تتوج ايلمشدر .

بوذات غايت حديد وخشونتلى وهيچ بر كيمسه‌يه
امنيت ايده‌مز برآدم اولمغله برابر غايت دخى جسـور
وعاقل اولـوب اوروپا قطعه‌سـنك باريسى وامريقا
قطعه‌سنك دخى اوزمانه قدر كشـف ايدلمش بولنان
قسمنك عادتا كافه‌سى كنديسـنه تابع اولديغى حالده
اوروپانك بقيه‌سنى‌ده فتح ايدرك عموم دنيايى بر دولت
واحده صورتنه قويمق ايشدن بيله اولمديغنى كوزى
اوكنه الش وبر طـاقم ادملر دخى قرالك بوفكرينى
يارى ريا و يارى جدى اوله‌رق تصويب وتأييد ايلمش
اولدقلرندن ارتق ايكنجى فيليب ١٥٩٨ سنهٔ ميلاديه‌سنه
قدر دوام ايليان مدت حكومتنى هب بواملى حصوله
كتورمك ايچون محاربات شديده و مديده ايله امرار
ايلمشدر .

بو عزیمت عظیمه سنده فلیپ ابتدا برچوق مو-
فقیاته مظهر اولمشیدی ۰ از جمله پورتغال اقلیمنی دخی
اسپانیایه برولایت اولمق اوزره قهراً وجبراً ضبط
ایدرك حتی بو بابده كرك پورتكیزلرك وكرك فرانسز-
لرك سلاح ایله وقوعه كلان مقاومتلرینی ده برطرف
ایتمكه موفق اولمشیدی ۰ انجق جهانكیرلك آمالنك
تشویقیله الك عادی وسیله‌لر اوزرینه كرك فرانسه وكرك
انكلتره علیهنه اوقدر محاربه‌لر ایتمشدركه هرنه قدر
امریقا كشفیات جدیده‌سی بریاندن كمی طولولری التون
یاغدیرمقده دوام ایلمش ایسه ده بو خزینه‌لر دخی مصا-
رف حربیه‌یه كفایت ایده‌مامشدر ۰

برده فلیپ كبی جهانكیرلك املنده‌یی برذاتی الك
زیاده واصل سرمنزل مقصد ایده‌جك اولان شی
بتون ناسه عدل وشفقت آثاری كوسترمك وبتون
اقوامك حریت دینیه ومذهبیه‌لرینه رعایت ایتمك كبی
برچوق قضایادن عبارت اولمق لازم كلدیكی حالده
بالعكس فلیبك جور وظلمی تحت رعیتنده بولنان اها-
لیی دخی تماميله بیزار ایلر ایدی ۰ از جمله پروتستا-
نلغك محوینی عزم ایدن حكمدارلرك الك شدتلیسی دخی

فليب اولوب بو يولده يه يى با اهاليسى حقلرنده اوقدر
جبر وشدت كوسترمشدر كه بالاخره ممالك مذكوره نك
بالكليه الدن كيتمسنى موجب اولان اختلالات عظيمه-
يه اهاليى مجبور ايلمشدر . هله انكيزيسيون جمعيت
ظالمه سنى پك زياده حمايه وتشويق ايليه رك بو جمعيتك
مظالمى اصل اسپانيول بولنانلرى دخى تبريد ايتمش
اولديغى مورخلرك اتفاق اوزره حكم ايلدكلرى بر
شيدر .

حاصلى مدت حكومتنك نصف اولنده ايكنجى
فليب اسپانيانك كرك حدودينى توسيع ايتمك وكرك
علمى وسياسى برچوق بيوك ادملر يتشديره رك ترقيات معنو-
يه سنى اكمال ايلمك صورتلريله پك كوزل ايشلر كوروب
دولت وملتنك شان وشوكتنى مرتبهٔ قصواسنه ايصال
ايلمش اولديغى حالده مجرد شدت ظلم وغدرندن وقانو-
ليك مذهبنده صولك درجه يه قدر تعصبندن طولانى
مدت حكومتنك قسم ثانيسنده اسپانيانك دور انحطاط
وتدنى يه اياق اتديغنى كوروب مقهور اولمشدر . يعنى
بر ملتك ترقياتده كمالى تدنى وزوالنك دخى مقدمه سى
اوله جغنه كوره فليب ايشته بو كمال ايله زوال جهتلرينى

فصل ایدن نقطه‌یی تشکیل ایلشدر . انجق اسپانیانك انحطاطی بو اثرمزده بشنجی بابی تشکیل ایلیان برقسم مخصوص اولمغله ایکنجی فلیبك ١٥٨٠ سنه‌سنده پورتغالك اولکاسنی فتح ایله اکمال ایلدیکی دور شو- کتندن صکره‌سنی یعنی مدت حکومتنك تدنی وانقرا- ضه میل ایلیان بقیه‌سنی بروجه اتی بشنجی بابه تأخیر ایتمکده‌یز .

❋ بشنجی باب ❋

اسپانیانك دور انحطاطی

عن ١٥٨٠ الی ١٨١٤

« برنجی فصل »

انکیزیسیونك یهودیلر ایله اسلام حقنده‌کی مظالمی

عن ١٥٨٠ الی ١٦٠٩

تفصیل - اسپانیانك شوکت وشانی مرتبهٔ قصواسنه واصل اولدیغنی کورن ایکنجی فلیبك بو دولت عظیمه‌یی درکات انحطاطه سوق ایتمسنه سبب اولان الك بیوك خطاسی انکیزیسیونی استصحاب ایلمسی قضیه‌سی اولمشدر .

انکیزیسیون کندی مظالمنی یالکز اهل اسلامه

حصر ایتمیوب نصارایی دخی دیندن دنیاسندن بزدیره‌جك قدر مظلوم ومغدور ایده‌جك ملعنتلره یول اچمش بولندیغندن کرك مستملکات خارجیه‌ده وکرك نفس اسپانیاده هرکس بو ادارهٔ ظالمه‌دن دلگیرقالمشلر ایسه‌ده برزمانه قدر قورقولرندن سس چیقاره‌مامقده بولنمشلر ایدی . پهی‌با یعنی هولاندا ایله بلچیقامستملکاتی انکیزیسیون مظالمنك اك زیاده شدتنه دوچار اولمغله یعنی ایکنجی فلیب بو ممالك اهالیسنك همان کلیاً استیصالی تشبثنی تسهیل ایتمکله اهالیٔ مذکوره بویله مسکینجه‌سنه محو اولمقدن ایسه قهرمانجه‌سنه اولمك جهتنی بالترجیح سلاحه صارلمشلر واسپانیا خاندانی نامنه عظیم برعصیان ایقاع ایلمشلر ایدی .

ایکنجی فلیب عظیم اردولر سوقیله ارباب‌عصیانك محوینه یوریمش ویك چوق قانلی محاربه‌لر وقوعه کلمش ایسه‌ده المانیا طرفلرندن پروتستان اولان پرنسلر اشبو ارباب قیامه معاونت کلیه‌ده بولندقلرندن تنکیل وتربیه‌لری ممکن اوله‌میوب نهایت ارایه بعض متوسطلرك دخی دخولیله بلچیقا وهولاندا هم انکیزیسیون بلیه‌سندن وهمده اسپانیول رعیتندن قورتیلوب استقلالنی

قزانمشدر که بو کیفیت په یی با تار یخنده لزومی وجهله ایضاح قلنمشدر .

ایمدی په یی بانك اسپا نیادن افتراقی اسپانیا دور تدنیسنك ایلك درکه سی عد اولنوب حالبوکه نفس اسپانیاداخلنده یهودیلر ایله اهل اسلام علیهنده کی مظالم دخی اسپانیا انحطاطنی تعجیله بیوك بر سببیت کوسترمشلردر . زیرا اسپانیوللر متکبر ومتعظم آدملر اولوب صنایع و تجارت جهتلرینه تنزل ایتمدکلرندن بر ملتك ترقیات صحیحه سنی تأمین ایلیان بو طریقلر یالکز یهودیلرله عربلرك بقیه سی یدلرنده ایدی . انکیزیسیون ایسه یهودیلر ایله اهل اسلامك اسپانیاده دیکش طوتدیره مییه رق ترك دار و دیاره مجبوراولملری ایچون کافهٔ وسائله مراجعت ایلدکلرندن بونلر طاقم طاقم ممالك اسلامیه یه هجرت ایلدکجه اسپانیاده تجارت و صنایع بر سرعت مدهشه ایله انقراض بولمقده ایدی .

اهل اسلام ایله یهودیلر علیهنده کی بو مظالم یارم عصر مدت قدر کیتدکجه شدتنی ارتدیره رق دوام ایلیش و نتیجهٔ سیئه سی اولمق اوزره اسپانیایی بر جها-

نت و ضرورت مدهشه ایچنده براقشـدرکه امریقا
مستملکات جدیده‌سندن کمی طولولری التون کیرمش
بر مملکتك بالنسبه پك از بر زمان صکره اجلقدن
هلاك درجه‌سنده بر فقر و سفالته دوچار اولمش بو.
لنمسی حقیقة استغراب اولنه‌جق موادن کورلمشدر.

ایکنجی فلیپ هر طرفدن روی سیاهنی کوستر.
مکده بولنان بو انقراضه اهمیت ویرمیه‌رك کنجلکنده
ایکن انکلتره قرالیچه‌سی ماری ایله ازدواج ایتمش
بولنمسندن متولد بر معارضه اوزرینه کویا انکلتره
دولتنی کایاً محو ایچون «انونسیبل آرمادا» یعنی
مغلوب اولمز دونغا تسمیه ایلدیکی عظیم بر دونغا ایله
هجومه قالقشمش ایسه‌ده ۱۵۸۸ سنه‌سنده قیامتدن
نشان ویرن بر فورتنه بو دونغایی محو و پریشان
ایدنجه اسپانیانك شوکت بحریه‌سی معدوم عد ایدلمك
لازم کلمش ایدی.

بوده ایکنجی فلیپ فرانسه تختنی کندی قزی
اولان ایزابل ایچون استحصال ایده‌بیلمك امیدیله فرانسه
داخلنده برچوق فسادلر یورودەرك عصیانلر وداخلی
محاربه‌لر ایقاع ایتمشدرکه بونلرك تحملکداز اولان مصا.

رفی دخی انقراضی تسریع ایدن اسبابدن عد اولنمشدر . باخصوص که نتیجهٔ مسئله ١٥٩٨ سنه سنده وروین معاهده سنك عقدیله اسپانیانك فرانسه دن قطعیاً دستکش فراغت اولمسنه منجر اولنجه بو قدر امکارك مصرفلرك بالکلیه هبا اولدیغی کورلمشدر .

ایشته ایکنجی فلیب بو معاهده نك امضاسی سنه سنده وفات ایلمش ایدی . یرینه اوغلی اوچنجی فلیب قرال اولدیغی زمان کرك وجودجه و کرك ذهنجه ضعفنه مبنی کیرودار اموری دوق دهلهرم نام باش وکیلنه ترك ایلیه‌رك واقعا مومی الیه ١٦٠٤ تاریخنده انکلتره ایله عقد مصالحه یه موفق اولمش و ١٦٠٩ تاریخنده فرانسه محاربه سنه دخی ختام ویروب حتی اوچنجی فلیبك قزی آن دوتریش نام پرنسسی فرانسه قرالی اون اوچنجی لوئی‌یه تزویج ایدرك فرانسه ایله برده اتفاق عقد ایلمش ایسه‌ده بونلر هب ثمرهٔ عجز ومغلوبیت اولمغله اسپانیا شو- کتنی تدنیدن قورتاره بیله‌جك تدابیردن عد اولنه‌ما- مامشدر .

دوق دهلهرم اهل اسلام و یهودیلر علیهنده‌کی

مظالمه ختام ویرمش ایدی ٠ هم ده نصل بر ختام ؟
بونلرك بقیه‌سی اسپانیاده قالدقجه اسپانیولر دینی آیری
آدملری کورمکدن متأثر اوليورلرمش‌ده بودخی داخلاً
شورشلری مستلزم اولیورمش بهانه‌سیله نه‌قدر یهودی
ومسلمان وارایسه جمله‌سنی قهراً وجبراً خارجه طرد
ایلمکدن عبارت برختامکه بوکا جهان حیرت متأسفانه
ایله کولمش اولسه‌لر بجادر ٠ بوختام ١٦٠٩ تاریخنده
وقوعه کله‌رك اندن صکره اسپانیاده اسلامدن هیچ بر
فرد متمکن قالمامشدر ٠

تاریخلر بوصورتله اسپانیادن چیقان الك چالشقان
اهالینك مقداریني برملیوندن متجاوز اولمق اوزره
تخمین ایله اخبار ایدرلر ٠

ایکنجی فصل

مستملکات خارجیه‌نك الدن چیقمسی

عن ١٦٠٩ الی ١٦٧٩

تفصیل ـ عربلرله یهودیلر اسپانیادن طرد او ـ
لندقدن صکره صنایع داخلیه بالکلیه منقرض اولدیغی
کبی تجارت خارجیه دخی اجنبیلر النده قالدیغندن عموم
ملته عارض اولان فقر وضرورت خزینهٔ دولتی‌ده

پریشان ایتمش وبناءعلیه تغشیش مسکوکاته لزوم
ومجبوریت حاصل اوله‌رق بوایسه انقراضی منع دکل
برقاتدها تسریع وتسهیله سبب اولمشدر .

محاربهٔ سی‌ساله دیه مشهور اولوب بوندن مقدمکی
جلدلرمزده دخی یرلری کلدکجه ایضاح ایدلمش اولان
محاربهٔ مشهوره اشبو اوچنجی فلیبك مدت حکومتنده
مقدمات مدهشه‌سنی کوسترمکه باشلایوب اوچنجی
فلیب اوستریا خاندانك دعواسنی التزاماً سلاح
تعرضی اله المش وابتدای امرده برقاچ غلبه‌یه مظهریتله
شیرینکام اولمش ایسه‌ده ١٦٢١ سنه‌سنده وفاتی
وقوعیله بومحاربه‌نك سائر صدماتنی کورمکسزین
قورتیلوب کیتمشدر .

بعد وفاته یرینه کلان اوغلی دردنجی فلیب اون
التی یاشنده برچوجق اولمقدن فضله قابلیتجه پدرندن
دخی پك چوق اشاغی اولدیغندن قونت دولی وارس
نام باش وکیلنك ادارهٔ کیفیه‌سنه اتباع مجبوریتنده
بولنمش ایدی .

محاربهٔ سی‌ساله‌نك مقدماتنده مجرد اسپینوله نام
سردارك ثمرهٔ غیرتی اوله‌رق اوزره هولاندا طرفلرنده

برقاچ موفقیت کورلمش ایسه‌ده ١٦٢٨ سنه‌سندن
صکره اعدای متفقه طرف غلباته باشلایه‌رق
اسپانیوللر ایچون کیرویه چکلمك مجبوریتی حاصل
اولمشدر ٠

بوندن ماعدا اوستریا خاندانك فرانسه علیهنه
آچدیغی محاربه‌یه‌دخی اسپانیا دولتی اشتراك ایلیه‌رك
حالبوکه اوزمان مشهور ریشه‌لیونك تدابیر مهارتکا-
رینی اردولرك قوهٔ قهارانه‌سنی تأیید ایلمکده بولند-
یغندن بومحاربه‌ده دخی اسپانیا دولتی برقاچ ایالت
غیبندن بشقه برشیئه موفق اوله‌مامشدر ٠

١٦٤٠ سنهٔ میلادیه‌سنده اوزمانه‌قدر اسپانیانك
بر ولایتی حکمنده بولنان پورتغال ممالکی دخی عصیان
ایدرك کندی تاریخ خصوصیسنده بیان اولندیغی
اوزره کندیسنی اسپانیا رعیتندن قورتارمشدرکه
انقراضی تسهیل وتعجیل ایلیان اسبابك الك بیوکلرندن
برینی دخی بوحال عد اولنمشدر ٠

برسنه صکره قاتالونیا ایالتی‌ده عصیان ایلیه‌رك
فرانسه‌یه تابع اولدی ٠ حالبوکه فرانسزلر ایتالیا
جهتنده بولنان اسپانیول مستملکات خارجیه‌سنی دخی

تحريك وعصيانه تشويق ايتدكده بولندقلرندن ١٦٤٧
سنه‌سنده ناپوليتانلر اويله برشدتلى عصيانه قيام ايلديلركه
حادتا اوراده اسپانيا حكومتى برلفظ بى‌معنادن عبارت
قالدى . نهايت ١٦٤٨ ده مونستر معاهده‌سى عقد
اولنه‌رق بومعاهده موجبنجه « ولايات متحده » ناميله
تشكل ايدن يه‌يى بانك استقلال تامنى طانيغه دردنجى
فليب مجبور اولديغى كبى پورتغالدن دخى اميدينى الى
نهايه قطع ايلدى . وايتاليا مستملكاتى‌ده همان كندى
حكمندن چيقمش اولدى . بوندن ماعدا فرانسه ايله
عقد ايلديكى « پيره‌نه » معاهده‌سى موجبنجه
روسيليون وآرتووا ولايتلرينى وفلاندر وهه‌نو
ولايتلرندن اون درت شهر وقصبه‌يى والزاس ولايتى
اوزرنده‌كى حقوقنى فرانسه‌يه ترك ايتمكه مجبور
اولدى‌كه ١٦٥٩ سنه‌سنده وقوعبولان بوفاجعه‌نك
فجاعتنى تخفيف ايچون انفانت ماريتره‌ز نام اسپانيول
پرنسسنك فرانسه قرالى اون دردنجى لوئى ايله
تزويجى چاره‌سندن بشقه چاره بولنه‌مدى .

قرق بش سنه دوام ايدرك اسپانيايى دركات
انقراضه طوغرى سوقدن خالى قالميان شو مدت حكو.

نت ١٦٦٥ تاریخنده دردنجی فلیپك وقوع وفاتیله
ختامه ایردیسه‌ده برینه گلان ایکنجی شارل دخی
اسپانیایی کیتدکجه کیتمکده اولدیغی طریق انحطاط
و تدنیدن منع ایده‌مامشدر ٠

بو شارل عجایب مخلوقاتدن برشی اولوب بش
یاشنه قدر یورییمکه وسویلمکه مقتدر اوله‌مامش ایدی ٠
درت یاشنده بر قالب بیروح اولدیغی حالده والده‌سی
آن دوتریشك وصایتی تحتنده صندالیٔ قرالی‌یه اجلاس
اولندقده کرك والده‌سی و کرك اوکی برادری دون
ژووان دوتریش و موخراً زوجه‌سی لوئیز دور-
لیان و الحاصل وکلا و امراسی هپ بیچاره‌یی تحت
تسلط و تحکمه الدقلرندن مقام قرالیده کندیسنك
یالکز بر نامی کور یلور ایدی ٠

بر قاچ دولت فرانسه قرالی اون دردنجی لوئی
علیهنه اتفاق ایلدکاری زمان اسپانیا دولتی اسکی
تجربه‌لره اعتبار ایتمیه‌رك بو دفعه دخی فرانسه علیهنه
هجوم ایلدیکندن نتیجهٔ مسئله‌ده فرانش قونته ولایتی
ایله سائر بر قاچ شهر و قصبه‌یی فرانسه‌یه ترك ایتمکه
مجبور اولمشدر ٠

کندیسی ایکی دفعه تأهل ایلدیکی حالده سقط
وجودندن طولایی چوجوغی اولمدیغندن ملکنك
بقاسنه اهمیت بیله و یرمز ایدی. بوسببدن طولایی
اوروپا دولتلری اوچ دفعه بیچارهنك ملکنی تقسیمه
قویدقلری حالده شارلك رأینی بیله صورمغه حاجت
کورمامشلردر . بناء علیه ایکنجی شارل ارتق
بر یأس کلی یه دوچار اولهرق یازدیغی وصیتنامه سنده
بتون ملکنی اون دردنجی لوئینك حفیدی اولوب
آنژو دوقهسی بولنان فلیب دهفرانسهیه ترك ایتمکله
ایشته بو وصیتنامه اسپانیا توارثی محاربانی دیه توا-
ریخده مشهور اولان محاربهٔ مدهشهنك سبب اصلیسی
اولمشدرکه کیفیت بروجه آتی اوچنجی فصلده کوری-
لهجکدر .

(اوچنجی فصل)

اسپانیا توارثی محارباتنك نهایتنه قدر

عن ۱۶۷۹ الی ۱۷۱٤

تفصیل ـ اسپانیانك صوك قرالی بولنان ایکنجی
شارلك بلا ولد قالمسی حسبیله حقوق حکمرانیسی
فرانسه قرالی اون دردنجی لوئینك حفیدی بولنان

دوق دانژویه باوصیتنامه ترك ایلمش اولدیغی یوقاروکی
فصللك نهایتنده بیان اولنمشیدی . بر حکمدار وارث
مشروعدن محروم قالدیغی زمان کندی حقوقنی ایستمه
یکی ذواته ترك ایده‌بیلمسی کمسه‌نك اعتراض ایلیه‌جکی
برشی اولمدیغی کبی بوندن مقدم بیان اولندیغی وجهله
اسپانیول پرنسسلرندن بعضیلرینك فرانسه خاندان
قرالیسنه عقد وتزویج ایدلمش بولنمسندن ناشی دوق
دانژونك اسپانیا خاندان قرالیسنه ذاتاً قرابتی دخی
بولندیغندن واوزمانلر فرانسه دولتی اوروپانك اك
معظم واك شوکتلی بردولتی اولدیغندن اسپانیا اعیانی
شارلك وفاتندن صکره دوق دانژویی بشنجی فلیب
نامیله ممنوناً مقام قرالی‌یه دعوت ایلمشلرایدی .

بشنجی فلیب فرانسه‌ده معیتنه ویریلان عاقل
آدملرك دخی یاردمیله اسپانیاده هرکسك حسن نظر
وتوجهنی قازانه‌جق برمسلك طوتمش ایسه‌ده ذاتاً
فرانسه‌نك قوت وشوکتی بتون اوروپایی قورقوتمقده
ایکن برده‌توجه براسپانیانك واکا انضمامله ایتالیاواورو-
پانك سائر طرفلرنده بولنان بونجه اسپانیول مستملکاتنك
برفرانسز پرنسنه انتقال ایتمسندن طولایی نوعما طو-

غربدن طوغری یه فرانسه یه التحاق ایلمش بولنمسی اوروپاجه برچوق دولتلرك نظر دهشتنی آچمش وهله المانیا ایمپراطورلغی ارتق کندی خاندانلرینك حقوق دائمه سندن عد ایلیان اوستریا خاندانی جمله دن زیاده قوشقولندیرمش ایدی ٠

حالبوکه دیکر جهتدن اوستریا واسپانیا خاندا - نلری میانده دخی برقرابت قدیمه اولوب حتی اوستر - یالی ارشیدوق شارل انتقال حقوق ارثیه ایچون فلیب دانژودن دها زیاده مستحق دخی بولنمسیله اوستریا خاندانی اسپانیا قرالی ایکنجی شارلك معهود وصیتنا - مه سنی اصلا طانیامق جهتنی التزام ایلدیکی زمان انکلتره وهولاندا وپروسیا وپورتغال دولتلری ایله صاووا خاندانی دخی اوستریانك بو دعواسنی تأییداً عظیم براتفاق عقد ایلمشلر ایدی ٠

بشنجی فلیب اسپانیا قوهٔ عسکریه سنی و اون دردنجی لویی دخی فرانسز اردولرینی اشبو اعدای متفقه اوزرینه صالدیردیلرکه محاربه نك شو صورتله اعلانی ۱۷۰۱ سنهٔ میلادیه سنده وقوعه کلدی ٠ محا - ربه نك [illegible] و ایکنجی سنه لرنده غالبیت و مغلوبیت

ایکی طرفجه دخی بعض جلوه‌لر کوستردی ایسه‌ده
فرانسزلرك فریه و لینغ و هوشتاد نام محلرده‌کی
غلبه‌لری پك مهم غلبادن معدود اولمغله هر حالده
فرانسزلر اعدای متفقه‌یه غالب عد اولنورلر ایدی •
انجق اوستریالی پرنس اوژه‌نك قوماندانسنده بولنان
دشمن ایتالیا طرفلرنده‌کی فرانسز و اسپانیول اردو-
لرینی طرف طرف مغلوب ایتمکه باشلاینجه سائر
جهتلرده بولنان فرانسز عسا کری دخی بو صدماتله
مغلوب اولمغه باشلادیلر • از جمله مارلبوروغ نام
سردارك قوماندانسنده بولنان اعدای متفقه دخی المانیا
جهتلرنده بولنان فرانسزلری پریشان ایتمش ایدی •
هله تورین محاربه‌سیله هوشتادده وقوعه کلان
ایکنجی محاربه‌ده و رامیللی و اوده‌نارد محاربه‌لرنده
فرانسز و اسپانیول عسا کرینك مغلوبیتلری پك بیوك
انهزاملردن اولدیغی جهتله ارتق بشنجی فلیبك اسپانیا
تختنده دیکیش طوتدیره‌میه‌جغی اکلاشلمش و بناء علیه
اوستریالیلر طوغریدن طوغری‌یه اسپانیا اوزرینه دخی
یورودکلری زمان فلیپ قراری فراره تبدیل ایتمکه
مجبور اولمشدر •

فقط شو مغلوبیت اون دردنجی لوینك زیاده سیله عظمتنه طوقندیغندن بو توارث محاربه لرنده کاه غالبیت و کاه مغلوبیت ایله پك بیوك بر تجربه حاصل ایلمش بولنان برویق نام سرداره مارشاللق رتبه سی و بر عظیم اردو ویروب تکرار اسپانیا اوزرینه صالدیرمغله افراده وارنجه یه قدر عمومنك اوستریالیلر علیهنده کی حدت و غضبلری مرتبهٔ کماله وارمش اولان فرانسزلر المانزا نام محلده ارشیدوق شارلك اردوسنی اویله بر هزیمته اوغراتدیلرکه بو مغلوبیت بشنجی فلیبه اسپانیا تختنك یولنی تکرار آچمغه کفایت ایلدی . بشنجی فلیبك بو صورتله اسپانیایه عودتی ١٧٠٧ سنهٔ میلا- دیه سنده وقوعبولمشیدی . واقعا اوستریالیلر ایله متفقلری ینه بیلیه‌رق فلیبی تضییقدن خالی قالمامقده و هر طرفدن فرانسه اوزرینه دخی هجوملر ایلمکده ایدیسه‌لرده و اندوم نام سردار ١٧١٠ سنه سنده ویللا و بچیوزا محاربهٔ مشهوره سنی ده قازانمسی اوزر- ینه ارتق اوستریالیلر اسپانیا جهتلرندن ال چکمکه مجبور اولدیلر . لکن ارشیدوق شارل ینه دعوا- سندن واز کچمامش و آتش جنك و جدال ینه منطفی

اولمامش ایدی . نهایت مومیٰ الیه آلتنجی شارل عنوانیله
المانیا ایمپراطورلغنه انتخاب اولنمسی اوزرینه بو سرور
وحبور ذاتاً هرطرفی بقدیرمش اوصاندیرمش اولان
توارث محاربه‌سنه ختام ویرمکی ایجاب ایلمش و ۱۷۱۳
سنه‌سنده اوترش معاهده‌سی بو محاربهٔ مدیده‌یه ختام
ویره‌بیلمشدر .

اوترش معـاهده‌سی من‌جهة اعدای متفقه و من
جهة فرانسه ایچون تأمین غالبیت ایلمش بر معـاهده
عد اولنه‌بیلور . زیرا بشنجی فلیپك اسپانیا تختنده
دوامیله فرانسه‌نك بوربون خاندانندن برده اسپانیول
شعبه‌سی آیرلمسـنی موجب اولمشـدرکه بو حال ذاتاً
فرانسـه‌نك املی ایدی . فقط دیکر جهتـدن فلیپك
فرانسه تختی اوزرنده‌کی حقوقندن واز کچمسنی اعدای
متفقه مصراً طلب ایتمشلر و فرانسه‌یی‌ده بوکا رضا
کوسترمکه مجبور ایلمشلردر . زیرا اعدای متفقه‌نك
اصل امل ایدندیکی بر شی وار ایسه او دخی اسپانیا
ایله فرانسه‌نك حکمدار واحد النه کچمامسی قضیه‌
سی ایدی .

بوندن ماعدا جبل‌الطارق و مینورقه اسپانیادن

آیریلوب انکلتره‌یه ویرلدی و سیجلیا دخی صاووا
دوقدسنه ترك اولندی و ناپولی و میلانز و ساردنیا
و په‌یی‌با اوسترایه اعطا ابدلدی که ایشته بو الحاقات
دخی اعدای متفقه‌نك هر بریسی ایچون بر ثمرهٔ
غالبیت عد اولندی • یعنی مسئله‌نك نتیجه‌سنده کرك
فرانسه کرك فلیب وکرك اعدای متفقه کاملا امللرینه
نائل اولوب کارلی چیقدقلری حالده اصل ضررلی
چیقان اسپانیا نامی‌اولدی • زیرا بوتوارث محاربه-
سی دخی اسپانیادن بونجه محللرك آیرلمسنی موجب
اوله‌رق تدنی‌وانحطاطنی‌اتمامه یاردیم ایلدی •

(دردنجی فصل)

بیوك انقلابك اسپانیایه تعلقاتی

عن ١٧١٤ الی ١٨٠٨

تفصیل – بشنجی‌فلیب‌اسپانیاده بوربون‌خاندانی
نامیله مقام حکمرانی‌یه چکن فرانسز خاندانك واضع
بنیانی و پدری عد اولنور • بوذات تمام فرانسه‌نك‌اون
دردنجی لویی‌زماننده‌کی‌تربیه‌سیله‌تربیه‌اولنمش برذات
ایدی‌که حد ذاتنده یك صفی‌القلب بر پرنس اولدیغی
حالده تربیه‌سی‌حسبیله‌مزاجنه‌هو پیالق کیرمشیدی •

مع هذا اسپانیا ایچون هم برطاقم هو پپاجه‌سنه مخار.
باتله مضراتی هم‌ده نفایسه محبتی حسنیله بیوك بیوك
خدماتی کورلمشدر . شو یله که :

اون دردنجی لو یی توره‌سنجه کبر وعظمت یرنده
اولمقله برابر قادینلره مغلو بیت دخی لوازم‌شان حکمرا.
نیدن عد اولنمغله « قامار یه‌را مایورا » یعنی باش
اوطه‌جی‌دیه شهر تشعار اولان اورسین نام پرنسس
و براره‌لق دخی زوجه‌سی الیزابت فارنز بشنجی
لو یی‌یی تحت تحکملرینه اله‌رق‌والبرونی نام باش و کیل
دخی بونلره او یه‌رق بشنجی فلیبه کندیسنك فرانسه
قرالندن دها بیوك بر حکمدار اولدیغنی اثباته قالقشمشلر
واکر قلیچلری چکرلر ایسه برزماندنبری اسپانیانك
غیب ایتمش اولدیغی یرلری تکرار فتح ایدرك عادتا
شارل کن زماننده اولدیغی کبی اسپانیایی جهانکیر بر
دولت حالنه قو یمق ممکن اوله‌جغنی تأمینه باشلامشلر
ایدی . واقعا براره‌لق بشنجی فلیب فرانسه تاج
قرالیسنی دخی کندی باشنه قو یه بیلك امیدیله بوتشو.
یقاته قاپلمغه یاقلاشدی‌وبناء علیه کرك فرانسه وکرك
انکلتره علیهنه عظیم بر محار به‌یه کیرشمکله رمق قالدی

ایسه‌ده اسپانیول اعیانی مملکتك ضعفنی درمیان ایدرك فلیبی ارشاد ایتمریله فلیب دخی باش وکیل البرونی عزل وتبدیل ایدرك بوتهلکه‌یی موقتاً دفع ایده‌بیلمشیدی .

١٧٢٤ سنه‌سنده بشنجی فلیب مشغله‌ٔ حکمدار یدن اوصانه‌رق و باخصوص سرای ایچنده برچوق انتریغه‌جیلرك اسپانیایی یکیدن مهالك حربیه‌یه القا ایچون چویردکلری انتریغه‌لردن قورقه‌رق زمام حکومتی اوغلی بولنان لویی‌یه ترك ایدوب کندیسی برطرفده عزلت‌نشین اولمش ایسه‌ده کنج لویی یدی آی صکره وفات ایتمکله فلیب تکرار مقام حکومته کلمشدر .

بو ایکنجی مدت حکومتنده ارتق فلیب ایدیلان تشویقاته مقاومت کوستره‌میوب فرانسه وانکلتره‌یه اعلان حربله اوستریانك اتفاقنی ارامغه باشلامش و١٧٢٥ سنه‌سنده ویانه‌ده عقد اولنان براتفاق معاهده‌سی اقتضاسنجه طرفین یکدیکرینك ملکنی تعرض اعدادن محافظه‌یی درعهده ایلمش ایدی . بومحاربه دخی برقاچ سنه دوام ایلدکدن وغالبیت ومغلوبیت

برقاچ دفعه‌لر عساکر محاربه‌نك هرطرفنده جلوه‌کر اولدقدن صکره نهایت ١٧٢٩ سنه‌سنده سویل شهرنده عقد اولنان مصالحه‌نامه محاربه‌یه ختام ویروب بو معاهده احکامنجه فلیب طوسقانه وپارمه وپله‌زانس دوقه‌لقلرینك حق وراثتنی کندی اوغلنه وعد ایتدیرمکدن عبارت براستفاده ایله اکتفایه مجبور اولدی .

ایشته بو محاربه‌لر اسپانیانك ضعفنی دها زیاده آرتدیرمش اولدیغی کبی ١٧٣٩ سنه‌سنده انکلتره علیهنه تکرار محاربه آچلمسی وهله ١٧٤٤ سنه‌سنده اوستریا توارثی محاربه‌سنه فلیبك دخی اشتراك ایتمسی اسپانیا ایچون پك زیاده اتعابی موجب اوله‌جق مشاغل بیهوده‌دن معدود بولنمشدر . نصلسه بوارەلق فلیبك وقوع وفاتیله اوستریا توارثی محاربه‌سنك نتایجنی کوره‌مامشدر .

بشنجی فلیبك اسپانیا ایچون موفق اولدیغی خدماته کلنجه : بو خدمات اسپانیایی تجدیداً اصلاح ایلیه‌جك تنسیقات ملکیه ایله ترقیات صناعیه وفنیه اولمق اوزره ایکی قسمه انقسام ایلر . اوزمانه قدر اسپانیانك هرشعبهٔ اداره‌سی مختل برحالده ایکن فلیبه

اداره‌ٔ ملکیه وعدلیه ومالیه‌یی فرانسز اصولنجه اصلاحه موفق اولمش وصنایعی تشویق ایدرك بو صورتله تجارته دخی یول اچمش و بر زماندنبری اسپانیانك کرك تجارتی وکرك قوه‌ٔ بحریه‌سی پك تدنی حالنده ایکن مجدداً کمیلر انشاسی و اربابنك تشویقیله کمیجیلکی دخی ایلرویه کوتورمشدر . بر ملتك حسیاتنه انبساط ویرمك خصوصنده صنایع نفیسه‌نك کلی یاردیمی فلیبك نظر اهمیتندن آیرلیوب بناءعلیه رومانلر و تیاترولر مثللو آثار ادبیه وفنون وعلوم جهتنده دخی بهره‌ٔ مخصوصه اربابنی کندی حمایه‌سی آلتنه الوب و جمله‌سنی بشقه بشقه تلطیف ایدوب اسپانیول لسانی تصفیه‌یه و تألیفات جدیده‌یی تکثیره همت ایلمشدر . رساملق و موزیقه‌جیلق کبی صنایع نفیسه دخی بو میانده نائل تشویقات اوله‌رق حاصلی مادریدده کتبخانهٔ قرالی یی و صنایع نفیسه آقادمیاسنی تأسیس وتشکیل ایلمشدر .

ایمدی شو موازنه‌دن اکلاشیلیورکه اکر توارث محاربه‌سندن صکره بشنجی فلیب آرتق اسپانیایی بر طاقم محاربات بیهوده ایله اشغال ایتمیوب‌ده اولانجه

قوت و همتنی یالکز اصلاحات و ترقیات امرینه حصر وتخصیص ایلسه ایدی اکرچه وسعت حدود جهتیله اسپانیا اولکاسی براز ضررلی کوریلور ایسه‌ده ثمرهٔ ترقی اولان قوت جهتیله پك زیاده کارلی چیقار ایدی • زیرا بر دولتك قوت و شوکتی حدودینك وسعتی و تبعه‌سنك کثرتی ایله موازنه ایدلمکدن زیاده ترقیات مادیه و معنویه‌سنك و ثروت عمومیه‌سنك درجه‌سی ایله موازنه ایدلدیکندن بهوده بر وسعت حدود وکثرت نفوسدن ایسه الده بولنان اراضینك معموریتی و اهالینك مسعودیتی جهتنه حصر دست همت ایتمك بر حکمدار عالی تبار ایچون دها زیاده اهمیت ویریله‌جك خصوصاتدندر •

قرال مومی الیهك وفاتندن صکره برینه اوغلی التنجی فردیناند ۱۷٤٦ سنهٔ میلادیه‌سنده قرال اولمشدر •

اسپانیا تختنه جلوس ایدن حکمدارلر میاننده محضا تبعه‌سنك رفاه وسعادتنه خدمتدن بشقه هیچ برشیئه صرف ذهن ایتمیان بر حکمدار کلمش ایسه اوده بو التنجی فردیناندر • مارکی ده‌لا انساندا اسمنده بر

باش وكيله مالك اولديكه حقيقة قرالك افكار ترقى
پروريسنى كندى فكر وامل خصوصيسى اولمق اوزره
تلقى ايليه‌رك اسپانيانڭ مقدمجه فرانسز اصولنه تطبيقاً
اصلاح ايدلمش اولان امور عدليه وماليه‌سنى يكيدن
اصلاح وتنظيم ايلمش وبرچوق يكى فابريقه‌لر كشاديله
صنايعى تشويق ايتديكى كبى يكيدن برچوق قنالر
آچه‌رق زراعتى وحدسز وحسابسز كيلر ياپه‌رق
كميجيلكى وبرچوق دارالمعارفلر وازان جمله سن
فردیناند اقادمياسنى كشاد ايليه‌رك معارفى ايلرويه
كتورمكه همت ايلمشدر ٠

بو قرالك مدت حكومتنده اسپانيا ايچون بر بليه
ظهوره كلمش ايسه اودخى محاربه مثللو بليات سيا-
سيه‌دن عبارت اولميوب بلكه بعض آفات سماويه
اسپانيايى رخنه‌دار ايتمشدر ٠ ازجمله ١٧٤٦ سنهٔ
ميلاديه‌سنده عظيم برحركت ارض ظهوريله ليماشهرى
همان كاملا محو وخراب اولديغى كبى ١٧٥٥ سنه-
سنده ديكر برحركت ارض ظهوريله كيتو شهرى دخى
برايله يكسان اولمشدر ٠

قرال التنجى فردينادڭ خطوطات نفسـ نيه‌دن

یالکز بر موسیقه مراقی اولوب او دخی طبیعتی غایت
حزن آمیز اولدیغی جهتله مجرد موسیقه‌نك کندیسنه
بر مقدار شوق و یرمسندن متحصل بر مراق ایدی .
واقعا قرالك بو مراقی دخی صنایع نفیسه‌دن موسیقه
قسمنك ترقیسنی تشویق ایلدیکندن بر حکمدار ایچون
مضر مراقلردن عد اولنه‌مز . حتی او زمانلر ایتالیا
خواننده‌لرندن فارینه‌للی اسمنده بر آدم اوروپانك هر
طرفنده و بالخاصه انکلتره‌ده لطافت صدا و حلاوت
اداسیله جهانك رغبتنه مظهر اوله‌رق مادریده کلدیکی
زمان ایسه التنجی فردیناندك پك زیاده مظهر توجهی
اولمش و مساند عظیمه‌یه ارتقا ایلیه‌رك اعدامدن آدم
قورتارمق درجه‌سنده نفوذ پیدا ایلمش بولندیغی
حالده التنجی فردیناندکمال عقل و حکمتندنناشی فارینه-
لینك نفوذینی یالکز عفو مجرمین مثللو حسناتده تنفیذ
ایلیه‌رك یوقسه امور دولت خصوصنده مرقومك
نفوذینه مغلوبیتی قطعا تجویز ایتمامشدر که بو دخی
قرالك مومی الیهك جمله اوصاف حمیده‌سنه علاوه
اولنمغه شایان بر حالدر .

الحاصل ١٧٥٩ سنهٔ میلادیه‌سنده التنجی فردیناند

وفات ایلدیکی زمان بتون اسپانیول ملتی جداً وحقیقة
اوز بابالرینی غائب ایتمش قدر متأسف اوله‌رق هرکس
هونکور هونکور اغلایوب اعلان ماتم واظهار
مصیبت ایلمشدر .

التنجی فردیناندك طوغریدن طوغری‌یه وارثی
عد اولنه‌جق اولادی قالمامغله بعد وفاته یرینه قرنداشی
اوچنجی شارل قرال اولمشدر .

بوذات والده‌سنك حقوق ارثیه‌سندن بالاستفاده
اولا پارم حکومتنه کچوب برقاچ سنه صکره پدرندن
بالانتقال سیچلیاتین قراللغی دخی قدرینی ترفیع ایلمش
ایدی . تانوتجی اسمنده بر باش وکیلنك معاونت
ماهرانه‌سیله طول مدت حکومت مذکوره‌یی حسن
اداره‌یه موفق اولدقدن صکره اسپانیا قرالی بولنان
قرنداشی التنجی فردیناندك وقوع وفاتیله اسپانیا
تختنه دعوت اولندیغی زمان سیچلیاتین قراللغنی کندی
یسنك اوچنجی اوغلی فردینانده حواله ایلیه‌رك
اسپانیایه وارمش وفرانسه ایله اسپانیا اره‌سنده او
زمانه قدر دوام ایدن برودت وخصومتی فرانسه
قرالی اون بشنجی لوئی ایله عقد ایلدیکی « فاملیا

معاهده‌سی » نام برمعاهدهٔ محبانه ایله برطرف ایلیوب
قرال مومی الیه دخی قرنداشی فردیناند مثللو اسپانیایی
جداً مسعود ایلیه‌جك اصلاحاته تشمیر ساق اهتمام
ایلمشدر .

فرانسه ایله انکلتره اره‌سنده ١٧٦٢ تاریخنده
ظهور ایدن محاربه‌یه حسب الاتفاق اوچنجی شارل
دخی اشتراك ایلیه‌رك اكرچه مغلوب اولمش ایسه‌ده
١٧٧٨ تاریخنده ظهور ایدن ایکنجی محاربه‌ده دخی
فرانسه اتفاقندن آیرلمیوب ثبات ومتانت کوسترمش
وبودفعه انکلیزلر مغلوب اولدقده اوجه اسپانیادن
اخذ ایلدکلری مایورقه وفلورید اراضیسنی تکرار
استرداده موفق اولمشدر .

واقعا بومحاربه‌لر اوچنجی شارلی تشبثات اصلا -
حاتکاریسندن بیاغی منع ایتمش ایدیسه‌ده شارل محار -
به‌دن فرصت بولدقجه کلی اهتمام واعتنا ایله ینه
اصلاحاته بذل مقدرت ایلیه‌رك یکیدن برچوق قنالر
اچمش وشوسه یوللری کشاد ایتمش وپای تخت بولنان
مادرید شهرنده ابنیهٔ عالیه انشاسیله شهرك زینتنی آرتد.
رمش وتاریخ طبیعی موزه خانه‌سنی وبوتانیق بغچه‌سنی

کشـاد ورسم آقادمیاسـنی ومکتب حربیه وبحریه‌یی تأسیس ایله ترقیات فنیه وصناعیه‌یه دخی عظیم همتی کورلمشدر . اسپانیولرلك قیافتلری عموم اوروپا قیا- فتلرینه نظراً براز وحشیانه کورلدیکندن اوچنجی شارل قیافت ملیه‌یی‌ده اصلاحه قالقشمش ایسه‌ده اهالی بوتشبثك علیهنـه قیام ایلیـه‌رك ١٧٦٥ سنه‌سـنده نفس مادرید شهرنده عظیم برعصـیان ظهوره کلمش ایدی .

الحاصل اوچنجی شارل قرنداشی التنجی فردینا- نده حقیقة خیرالخلف عد اولنه‌جق برحکمدارچیقوب اوزمانلر جزایر طایفلرینك تجهیز ایلدکلری قورصانلر اوروپا سواحلنی یاقوب ییقدقلری جهتله شارل بونلر اوزرینه بردونغا سـوق ایتمش ایدیسـه‌ده اسپانیانك ترقیات بحریه‌سی کمیجیلکـده مهارت جهتیـله بتون دنیانك ملتلرینه فائق اولان جزایرلیلر ایله بوی اولچمکه کفایت ایده‌جك درجه‌یه کلمامش اولدیغندن اوچنجی شارل بوعزمنده مغلوب اولمش ایدی .

شارلك بربیوك عزمی دخی جزویتلر علیهنده کو- رلمشدر . اسپانیولرلك تعصبی وجزویت وسائر بوقبیلدن

پاپاسلرك او قطعـه ده چویردكلری انتریغـه‌لر معلـوم
اولوب شارل ایسه بویله كاذبانه تعصبلری سورو بكنور
خرستیانلردن اولمدیغی جهتـله جزویتلری علی العموم
ملكندن وحتی مستعمرات خارجیه‌سندن بیله طرد
واخراج ایلمشدر كه كندی زمانه قدر هیچ بر اسپانیول
قرالی هیچ بویله بر حركت كوسترمامشدر ٠

اوچنجی شارلك وفاتندن صكره یرینه چكن اوغلی
دردنجی شارل اكرچه صلح ومسالمته پك زیاده میال بر
حكمدار ایدیسه ده بو صلحپرورلیكی اصلاحات داخلیه
ایچون التزامی واختیاری برشی اولمیوب جنك آچغه
قابلیتی اولمدیغی وغایت كوشك وقورقاق بر حكمدار
بولندیغی ایچـون ایدی ٠ زو جـه‌سی ماری لویز هم
كوزل همده حسنندن زیاده زكاسی وانتریقه‌ده قوت
ومهارتی ایله یكتا بر قادین اولوب مانوئل غـودوی
اسمنده برسـنیور ایله مرجحكی فرونه ویرمش اولدیغی
حالده زوجنـك حشمنه اوغرامق شـویله طورسون
بالعكس زوجی دخی سودیكی مرقومك خاطرینی صا.
یغه وانك آرزولرینی اجرا وتنفیذ ایلكه كندیسنی
مجبور عد ایلر ایدی ٠

ایشته فرانسه‌ده بیوك انقلاب بویله جرأتسز
وقابلیتسز بر اسپانیول قرالی زماننده وقوعه کله‌رك
جمهورجیلر فرانسه قرالی بیچاره اون التنجی لوئی‌یی
وزوجه‌سنی اعدام ایلدکلری زمان دردنجی شارله بر
غیرت کله‌رك « نه‌دیمك اولسون ! درت بچق تورو-
دی قوجه بر حکمداری بوفلاکته دوچار ایتمك بتون
دنیانك حکمدارلری ایچون ذل دکلیدر ؟ » دیه بر
غیرت ممدوحه ایله قیام وفرانسه‌یه حربی اعلان ایلمش
ایسه‌ده بویله بر حسن غیرتی قوه‌دن فعله چیقاره‌جق
آدملردن اولمدیغی و اوزمانلر ایسه حکومت جمهور-
یه‌نك بوناپارت کبی الماهر جنکاورلری نره‌ده بر دشمن
ظهور ایتسه قهر وتنکیل ایلدکلری جهتله بیچاره‌در-
دنجی شارل بومحاربه‌ده مغلوبیت و مقهوریتدن بشقه
هیچ برشیئه نائل اوله‌میه‌رق ١٧٩٥ سنه‌سنده فرانسه
ایله بال معاهده‌سنی امضایه مجبور اولمشدرکه معاهدهٔ
مذکوره احکامنجه بعدما فرانسه‌یه اعلان حرب ایده-
میه‌جکندن ماعدا هانکی طرفده فرانسه‌نك بر دشمنی
ظهور ایتسه انکله محاربه‌یه کیرشمکی دخی تعهد ایلمشیدی
فرانسه‌نك بومعاهده‌یی عقد ایتمکدن مقصدی

او وقتلر پورتغال اولکاسنی عادتا طوغریدن طوغری یه برانکلیز اولکاسی کبی کندی اداره‌لری آلتنده المش بولنان انکلیزلری اورادن طرد ایتدیرمك اولمسیله کیفیت بوندن مقدم پورتغال تاریخنده دخی بیان اولندیغی اوزره فرانسه طرفندن انکلتره و پورتغال علیهنه اعلان حرب اولندیغی و پورتکیزلر ایله انکلیزلر بالاتفاق مداخله یه قیام ایلدیکی زمان بونلره مرام آکلاتمق خدمتی اسپانیایه تحمیل قلنمش ایدی . حالبوکه انکلتره‌نك شوکت عسکریه‌سی مقابلنده اسپانیانك قوتی هیچ منزله‌سنده قالدیغندن ۱۸۰۵ سنه‌سنده ترافالغار نام محلده انکلیزلر اسپانیول عساکرینی بالکلیه پریشان ایلدکلرندن بو مغلوبیت اوزرینه اسپانیانك مستعمرات خارجیه‌سندن الك کوزللری انکلتره‌نك النه کچمشدر .

کرك بو محاربه‌ده و کرك سائر کافۀ مسائل سیاسیه‌ده دردنجی شارل عادتا ناپولیون النده برآلت اجراآت کیفیه اولدیغنی کوره‌کله و بو کیدیشله ایشك عاقبتی دها فنا اوله‌جغنی حس ایتمکله امریقا طرفلرنده‌کی مستعمرات متباقیه‌سنه چکیله‌رك اورادن ممکن مرتبه ادارۀ امور ایتمکی قورمش ایسه‌ده قرالك بو قراری

مجرد زوجه‌سنك سوداليسى بولنان سالف الذكر
مانوئل غودوى طرفندن كويا محافظهٔ صلح ايچون
ترتيب اولنمش برقرار اولوب حالبوكه قرال امريقايه
قاچديغى زمان نه كنديسى اسپانيايى قورومق ايچون
برايش كوره بيله‌جكنى ونه‌ده اسپانيايى كندى باشنه
برچاره بولمغه ترك ايليه‌جكنى اهالى پيش نظر اهميته
المشلر و١٨٠٨ سنه‌سى مارتنك اون سكزنجى كونى
ارانژوئن نام محلده عظيم برجمعيت عقد اولنه‌رق اكر
قرال امريقايه كيده‌جك ايسه اولا حكمدارلقدن فرا-
غت ايدرك اويله كيتمسنى ويرينه دخى اوغلى فردينانذك
قرال نصب اولنمسنى طلب ايلمشلر ايدى ٠

بيچاره دردنجى شارل تك كندى باشنى بلادن
قورتامق ايچون بوكا دخى راضى اولدى ايسه‌ده بو
زمانلر ارتق ناپوليونك الك بيوك دور اقبالى اوله‌رق
اسپانيانك عقد ايتمش اولديغى بال معاهده‌سى كبى بر
معاهده طوغريدن طوغرى‌يه ناپوليونك اسارتى التنه
كيرمك عد اولنه‌جغندن ناپوليون دردنجى شارلك
اولوجهله استعفاسنى قبول ايتمدى ٠ وقوع استعفادن
ايكى آى مرورنده بايون نام محلده دردنجى شارل ايله

ناپولیون ارەسندە وقوعبولان بر ملاقاتدە اکر اسپانیا
تختندن استعفا ایدەجك ایسە اوغلی فردیناند نامنە دکل
بلکە فرانسە ایمپراطوری ناپولیون نامنە استعفا ایلسی
لزومنی اخطار ایتدیکی زمان شارل بو اخطارە مخالفت
کوسترمکە قطعا مقتدر اولەمیەرق ملکنی ناپولیونە
ترك وفراغ ایتدی ٠

بو انتقال ١٨٠٨ سنەسی مایسنك بشنجی کونی
وقوعە کلەرك بعدە دردنجی شارل همان منفی کبی
برصورتلە قومپیەن نام محلە کوندریلوب بعدە مار-
سیلیادە اقامتە مأمور ایدلمش و١٨١١ سنۀ میلادیەسنە
قدر مارسیلیادە قالدقدن صکرە رومایە کیدوب بقیۀ
مدت عمرینی اورادە کچورمشدر ٠

(بشنجی فصل)

اسپانیانك فرانسەیە محکومیتی

عن ١٨٠٨ الی ١٨١٤

تفصیل ـ اوروپایی بردولت یکپارە حالنە قو-
یمق ایچون قلجنی چکمش بولنان ناپولیون بوناپارت
هربرینی بر صورتلە الەکچوردیکی قراللقلرك اسکی قرا-
للرینی قالدیرەرق یرلرینە کندی اقربا ویاخود طرفکیر-

لرندن یکی آدملری قرال نصب ایلر ایدی‌که بوندن
مقصدی دخی ایلروده بو قراللری برر «والی‌لولاة»
مرتبه‌سنه ایندیروب کندیسی شهنشاهان جهان اولمق
ایدی . بنا علیه دردنجی شارل اسپانیا تاج وتختنی
ناپولیونه ترك ایلدیکی زمان ناپولیون دخی بیوك قر-
نداشی ژوزف بوناپارتی کتوروب اسپانیایه قرال
نصب ایلدی‌که بو حالده اسپانیا اولکاسی طوغریدن
طوغری‌یه برفرانسه ولایتی اولدی قالدی .

ژوزف بوناپارت عن اصل آووقاتلق طریقنده
یتشمش اولدیغی حالده کوچك قرنداشی ناپولیونك
اقبالی اوزرینه مهام امور سیاسیه ایله اشتغاله باشلا-
یه‌رق برمدت سفارت ایشلرنده قوللانلدقدن صکره
بوناپارت ناپولی قراللغنی دخی اسپانیا کبی ضبط
واستیلاسی التنه الدیغی زمان ژوزفی اورایه قرال
نصب ایلمشیدی . ژوزف حد ذاتنده پك پشکین بر
آدم اولوب کندیسنی اهالی‌یه زیاده‌سیله سودیرمش
ایسه‌ده ایتالیا زادکانك کبر وعظمتلری پك فوق
العاده اولدیغندن بوله یکی یتشمه برقراله تابع اولمغی
ایسته‌میه‌رك بناء علیه اسپانیا قراللغنه تحویل مأمور-
یتندن زیاده‌سیله ممنون اولمشیدی .

لكن بيچاره يكى قرال يكى تبعه‌سنك هيچ ده انظار خشنوديسنى جلب ايده‌مدى . اسپانيوللرك اصلزاده‌لكه رعايتلرى ايتاليانلردن پك چوق زياده اولديغى كبى فرانسزلرى ذاتاً دخى استرقاب ايلمكده بولندقلرندن دها اسپانيايه كلور كلمز ژوزفى بر چوق داخلى عصيانلر استقبال ايلمشدر .

اسپانيوللرك شو عصيانى قرال سابق دردنجى شارلك اوغلى اولوب اوجه كندى نامنه ترك حكومت ايتمش اولديغى فردينانك افساد وتحريكى اوزرينه وقوعبولمش اولمق ظنيله بيچاره فردينانك والانقاى نام محلده حبس اولنمش ايسه‌ده ارباب عصيان اويله فليب فرديناند فلان نامنه دكل بلكه اسپانيانك فرانسه محكوميتندن قورتيلوب كندى استقلالنه نائل اولمسى نامنه اوله‌رق جنك ايتمكده بولندقلرندن فردينانك حبسى اختلالى تسكين ايتمدكدن بشقه بالعكس برقاتدها تشددينه سبب اولمشدر .

بو عصيانلر كيتدكجه شدتلرينى آرتديره آرتديره بر درجه‌يه وارمشدركه هرنه‌قدر ژوزف بوناپارتك معيتنده لزومى قدر فرانسز عسكرى دخى وارايديسه‌ده

ارباب عصیان هرحالده یولنی بوله‌رق بردفعه‌سنده
نفس پای تخت اوزرینه یورودکلری وقرال ژوزفی
اورادن پوسکورتدکلری کبی ژوزف برقوهٔ کلیه ایله
عودت ایدرك ارباب عصیانه غلبه ایلدکدن صکره
ارباب عصیان تکرار قوتلرینی طوپلایه‌رق کلوب
قرالی بردها پوسکورتمکه قدر غیرت وجسارت کو-
سترمشلردر ٠

ایشته بویله کشمکش احوال ایچنده ژوزف بو-
ناپارت ١٨١٣ سنهٔ میلادیه‌سنه قدرنصلسه اسپانیاده
حکومت سورمکه موفق اوله‌بیلوب نهایت عموم
اسپانیول ملتی ایاقلانمقله بودفعه یالکز پای تخت اولان
مادرید شهرندن دکل بتون اسپانیا مملکتندن چیقه‌رق
فرانسه‌یه التجایه مجبور اولمشیدی ٠

اسپانیوللرك شوصولك جرأتلری اوروپادن برچوق
دولتلرك ناپولیون اوزرینه هجوم ایدرك اوجهانکیرك
شمس تابان اقبالنی منخسف ایتملرندن نشأت ایتمشیدی ٠
ناپولیون بوایلك ادبارندن یقایی قورتاروب‌ده تکرار
فرانسه‌یه کله‌رك معهود یوزکونلك ایمپراطورلغی
اثناسنده اکر اعدای متفقه‌سنه غلبه ایتسه ایدی

اسپانیوللر اوزرینه عظیم وجسیم برادرو سوق ایدرك ژوزفی قهراً وجبراً تکرار مقامنه اجلاس ایده‌جك ایدیسه‌ده تخمینلری ذاتاً بو درجه‌لره قدر مساعد چیقمدیغندن اسپانیول ملتنی کندیسنه عداوتده تشدید ایتدکدن ایسه شاید بتکرار اتفاقی داخلنه اله بیلمك امیدیله قرال سابق دردنجی شارلك اوغلی فردیناندی بالتلطیف یدنجی فردیناند عنوانیله ۱۸۱٤ تاریخنده اسپانیایه قرال نصب ایتمشدر •

ایشته یدنجی فردیناندك بو صورتله اسپانیایه قرال نصب اولنمسی بعده ناپولیونك بالکلیه سقوطی اوزرینه اوروپانك تجدد اخیر دورینه کیرمش اولمسنه تصادف ایدرك اندن صکره‌سی اسپانیول تاریخنك ده‌دور جدیدینی کشاد ایلدیکندن او دور جدید واخیرك وقوعات تاریخیه‌سنی دخی خلاصه ایچون بر وجه آتی التنجی بابمزی کشاد ایلمك لازم کلمشدر •

❁ التنجی باب ❁

اسپانیانك احوال اخیرەسی

عن ١٨١٤ الی ....

برنجی فصل

یدنجی فردینا ندك وفاتنه قدر

عن ١٨١٤ الی ١٨٣٣

تفصیل ــ فرانسەدەوقوعه کلان بیوك انقلاب
بتون اوروپا ملتلرینی تابع اولدقلری حکــومتك برر
قانون اساسی ایله اداره ایدلمسی وامور دولت خصو-
صنده ملتك دخی رأیی النمسی دعواســنه سوق ایلمش
اولدیغندن بوفکر اســپانیوللرك ده قفاسنه کیرمکدن
فضله ناپولیون کندی قرنداشی ژوزفی اسپانیایه کو-
ندردکدن صکره اســپانیوللرك یکی قراللرینه قارشــو
ایقاع ایلدکلری عصیانلردن برمقصددخی قانون اساسی
اولدیغنی کورەرك شاید منع عصیانه یاردم ایدر دیه
١٨١٢ سنەســنده « قورتس مجلسی » نامیله برهیئت
مبعوثان کشاد ایتدیرمش و بناء علیه اسپانیوللر قانون
اساسی وهیئت مبعوثانك طادینی دخی طاتمش ایدی .
آنجق ناپولیون اوج اعلای شوکت وشانندن دو-

شدکدن صکره فرانسه‌ده اوروپا دول معظمه‌سنك
یاردیمی ایله تجددوتأسس ایدن حکومت قرالیه جمهور-
جیلرك قانونلرینی نظاملرینی محو ایلدیکی کبی یدنجی
فردیناند دخی اسپانیایه کیرر کیرمز قورتس مجلسنی
قپایوب قانون اساسی‌یی‌ده لغو ایتمشدر . حالبوکه
اسپانیا ملتی قرال مومی الیهی ناپولیون انتخاب ایلد-
یکی زمان کندی قانون اساسیلرینه رعایت ایتمسی شرطیله
قبول ایتمش اولدقلرندن بوکره قرالك قورتس مجلسنی
قپامسی اوشرطه عدم رعایت دیمك اولدیغنی کوره-
رك مدهش برعصیانه قیام ایلدیلر . بودفعه‌کی قیامه
هیئت عسکریه‌نك دخی التحاق ایتمش بولندیغندن قرال
ارتق مقاومتدن مأیوس قاله‌رق ١٨٢٠ سنۀ میلادیه-
سنده هیئت ارباب قیام طرفندن تکلیف اولنان قانون
اساسی‌یی قبوله مجبور اولدیسه‌ده بوقانون اولکی‌یه‌ده
مقیس اولمیوب قرالی بسبتون حکمسز براقدیغندن یدنجی
فردیناند شو قانوندن قورتلمق ایچون چاره‌لر ارامغه
باشلادی .

اسپانیا ملتی ایله فرانسه ملتی اره‌سنده یالکز مو-
قعجه قربیت ومناسبت اولمیوب فرانسه‌ده ظهور ایدن

بیوك انقلابك الك بیوك تأثیری اسپانیاده کورلدیکی
کبی شمدی اسپانیاده وضع اولنان قانون اساسینك بالاخره
فرانسه جه دخی بر بیوك تأثیری کوریله جکنی دول
معظمه نك یاردمیله کندیسنی انجق تختَ اوزرنده طوته
بیلن فرانسز قرالی اون سکزنجی لویی کورنجه اسپا.
نیول قانون پرورلرینی محوایچون عظیم بر فرانسز اردو.
سنی کندی یکنی بولنان دوق دانکوللك قوماندانسنه
ویره رك یدنجی فردیناندك معاونتنه کوندرمش وشو
حرکت غیرمعقوله اسپانیوللری تکرار سلاحه صارلمغه
مجبور ایتمشدر ٠

اسپانیوللرك قانون اساسی دعوالری آمریقا
قطعه سنده بولنان اسپانیول مستعمراتنه دها بشقه بر
صورتده عکس وتأثیر ایدرك بونلر خاندان قرالیلرینك
قانون اساسی ویرمك ایستمدیکنی کورنجه بتون بتون
اسپانیادن آیرلمق وهر بری کندی باشلرینه برر حکو.
مت تأسیسی دعواسنه قیام ایلمشلر ایدی ٠ واقعا
یدنجی فردیناند برطرفدن دخی بونلر اوزرینه عسکر
سوق ایدرك تأدیب وتنکیللرینه غیرت ایلدیسه ده
ذاتاً اسپانیا جهتنده لئون اطه سنده « قورتس حکو.

متى» ناميله تأسس ايدن حكومت جمهوريه يه فرانسه عسكرينك دخى معاونتيله انجق قارشـو طوره بيلمكده اولديغندن امريقاده‌كى مستعمراتى اوزرينه كوندرديكى عسكر هيچ برشيئه موفق اوله‌مدقدن ماعدا نهايت او عسكر دخى يرلى ارباب قيام ايله برلشـدكلرندن آمريقا مستعمراتى كاملا الدن چيقمشدر .

قورتس حكومتى ايله ايديلان محـاربانه كلنجه بو محاربه‌لر سـنه‌لرجه دوام ايدرك نهـايت ١٨٢٣ سـنه‌سنده ارتق ارباب قيامده قدرت مقاومت قالميه‌جق درجه‌لرده ضعف حاصل اولديغندن ترك سلاحه مجبور اولمشـلردر . بو مغلوبيت اسپانياده حكومت مطلقه‌يى تكرار تأسيس ايلديسه‌ده حكومت مطلقه‌نك بقـاسى فرانسز عسكرينك وجوديله قائم اولديغندن دولت ايله ملتى يكديكرينه دشمن عدا يتديرن شو حالك تحسينه شايان هيچ برجهتى كورلمامشدر .

يدنجى فرديناند درت دفعه تأهل ايلمش اولديغى حالده هيچ بر زوجه‌سـندن اركك اولادى دنيـايه كلميوب يالكز مارى قرستين نامنده ناپولى پرنسسندن ايزابل اسمنده برقزى طوغمش ايدى . حالبوكه بشنجى

فلیب نام اسپانیا قرالی « پراغماتیق سانقسیون »
نامیله ۱۷۱۳ سنه‌سنده نشر ایلدیکی برامر قرالی ایله
قادینلرك اسپانیا صنـدالیٔ قرالیسی اوزرنده حـق
توارثلرینی منع ومحو ایلمش اولدیغندن یدنجی فردیناند
کندی قزی ایزابلی ولی عهد اتخاذ ایده‌میه‌رك بلکه
قرنداشی دون قارلوسـك ولیعهد اولمسی لازم کاور
ایدی . فردیناند ایسه مطلقا قزینك وارث حکومت
اولمسی دعواسـنه قیـام ایلدیکندن ۱۸۳۰ سـنهٔ
میلادیه سنده کندی طرفندن برامر قرالی اصدار یله
پراغماتیق سانقسیونی فسخ ایلمش وایزابلی والده‌سنك
وصایتی تحتنده اسپانیایه ولیعهد اولمق اوزره اعلان
ایتمشدر .

انجق بوحرکت دخی اصـلا حرکات معقوله‌دن
عد اولنه مامشدر . زیرا ۱۸۳۳ سنه‌سنده یدنجی
فردیناند وفات ایلدیکی زمان قرنداشی دون قارلوس
اولکی پراغماتیق سانقسیون حکمنجه اسپانیا قرالغی
حق وراثتی کندیسنه انتقال ایلمش بولنمق دعواسیله
سلاحه صارلدیغندن بوحال اسـپانیایی بتکرار اتش
عصیان وجنك ایچنده‌یاقوب قاوورمغه‌سبب‌اولمشدر .

(ایکنجی فصل)

محاربات داخلیه‌نك ختامنه قدر

عن ۱۸۳۳ الی ۱۸٤۹

تفصیل ـ قرالیچه ایزابل هنوز سن رشده واصل اولمقسزین یدنجی فردیناند وفات ایتمش بولنمغله برموجب وصیت زوجه‌سی یعنی قرالیچه‌نك والده‌سی ماری قرستین وصی نصب اولنه‌رق ایزابلك حکومتی اعلان اولنمسنی متعاقب یدنجی فردیناندك قرنداشی وایزابلك عمجه‌سی اولان دون قارلوس دخی باشنه طوپلادیغی طرفدارلری ایله رفع لوای مخالفت وعصیان ایلشدی ۰

حالبوکه اسپانیایی برقانون اساسی آلتنه ادخال ایتمك دعواسندن هیچ بر وقتده خالی قالمیان کروه دخی قارلیستلرك بوقیامنی فرصت اتخاذ ایتمش اولملریله آرتق اسپانیانك هرطرفنی محاربهٔ داخلیه آتشی استیلا ایلیه‌رك بش سنه‌دن زیاده امتداد ایلیان محاربه‌لر بتون کویلری وقصبه‌لری تخریبه سبب اولمشیدی ۰ اکر دون قارلوس قانون اساسی مدعیلرینك ادعا ایلدکلری شرائطی تماميله قبول ایلیوب انلرایله برلشمش اولسه

ایدی ایزابل علیهنه موفق اوله جغی شبهه سز ایدیسه ده
دون قارلوس دخی کندی فکرنجه حکومت مطلقه
دعواسنده بولنوب بناءعلیه قانون اساسی طرفدار -
لرینك ارائه ایلدکلری اصل شرائط اساسیه یی قبول
ایتمدیکی کبی قبول ایتمش کورندیکی شیلر حقنده دخی
قانون اساسی طرفدارلرینه امنیت کله مدیکندن ایشته
بونلرك بحق اتفاق ایده مامرلی نهایت ۱۸۳۹ سنهٔ
میلادیه سنده قرالیچه ایزابل ووالده سی ماری قرستینك
غلبه سنی تأمین ایده بیلمشدر .

سنهٔ مذکوره ده دون قارلوس مغلوباً اسپانیا
حدودندن خارجه طرد وتبعید اولندقدن صکره محا -
ربهٔ داخلیه میدانده یالکز قرالیچه ووالده سی ایله
قانون اساسی طرفدارلری قاله رق فقط قارلیستلرك
بقیه سی قانون اساسی طرفدارلری ایله برلشه رك بونلرك
فرقه لری د ها زیاده اهمیت پیدا ایلدیکندن وایزابل ایسه
واقعا هنوز سن رشده واصل اولمامش بولنمقله برابر
بعض شرائط اساسیه یی قبوله مستعد کورندیکندن
والده سی ماری قرستین ۱۸٤٠ سنهٔ میلادیه سنده
وصیلکدن استعفا ایتمش وبونك اوزرینه «قورتس»

نامیله اجتماع ایدن اعیان واکابر مجلسی اسپارته‌رو اسمنده برجنرالی ایزابله وصی تعیین ایدرك جنرال مومی الیه اوته‌دنبری قانون اساسی طرفداری طانندیغی جهتله بو وصایت اهالینك بیاغی سکونتنی موجب اولمشیدی .

حالبوکه سرای قرالیده حکومت مطلقه‌نك لذائذی ایله مستفید ومتلذذ اولنلر جنرال اسپارته‌رویی دخی قانون پرورلك افکارندن واز کچدیرملری اوزرینه اهالی جنرالدن متنفر اوله‌رق تکرار سلاحه صارلملریله یکیدن علوریز اشتعال اولان بوآتش دخی برقاچ سنه مدت اسپانیایی تخریب ایلدکدن صکره جنرال اسپارته‌رو ارباب قیامه غلبه‌دن عاجز قالمش ووصیلك مقامنده‌کی قرارینی فراره تبدیل ایتمکه مجبور اولمشدر .

شوقدرکه جنرال اسپارته رونك فراری سنه‌سی اولان ١٨٤٣ سنه‌سنده قرالیچه ایزابل دخی اثبات واعلان رشد ایلیه‌رك وکندیسنده قانون اساسی‌یه بیاغی استعداد ویاخود مجبوریت حس اولنه‌رق فقط اعاظم ارکان دولتك مخالف بولندیغنی کورن ارباب قیام طرف طرف بتکرار سلاحلنوب محاربه‌یه باشلامشلر

ایسه ده بو دفعه حکمدارلری نامنه و حکمدارلری علیهنه
محاربه ایتمیوب بلکه حکمداری دخی مملکتی برقانون
اساسی ایله احیادن منع ایلیان اعیان نامنه وانلرك
علیهنه محاربه ایلدکارینی اعلان ایدرلر ایدی . کنج
قرالیچه ارباب قیامه کاه کولر یوز وکاه قلیج اوجی
کوستره‌رك هله دفعاتله ایدیلان مخابره‌لر واستشاره‌لر
اوزرینه قانون اساسی طرفدارلری براز کندی دعوا
لرندن واز کچمك و برازده قرالیچه طرفندن انلره
حریت وامور دولته حق نظارت ویرلمك صورتیله حرب
داخلیی بیاغی تسکینه موفق اوله بیلمشدر .
واقعا اندن صکره اسپانیانك بعض جهتلرنده بتکرار
برطاقم فرقه‌لر پیدا اوله‌رق کنج قرالیچه‌یی راحتسز
ایتمکده دوام ایلمش ایسه ده بونلر قانون اساسی طرفدار-
لری اولمیوب بلکه قرالیچه‌نك یکنلرندن دون فرا-
نسوانك تحریکی ایله میدانه چیقمش شیلر اولدیغندن
قرالیچه ایزابل « اکر مرادکز لذت حکمداری ایله
شیرین مذاق اولمق ایسه بیورکز برابر حکومت
ایده‌لم . بنم سزه محبت ومجبوریتم دخی واردر .
بوده نکاح عقدیله بنی ده بختیار ایتمش اولورسکز »

وادیسنده تکلیفلر ایله ایلچیلر کوندردیکندن ودون فرانسوا ایسه بو تکلیفلری امیدندن فضله بوله‌رق ازجان ودل قبول ایلدیکندن ١٨٤٦ سنهٔ میلادیه‌سنده ایزابل ایله فرانسوانك نكاحلری قییله‌رق اندن صکره آرتق هیچ برفرقه‌یی تحریك ایده‌جك میدانده برقوهٔ محرکه قالمامسیله اسپانیاده قرالیجه ایزابل‌ده برازراحت وحضور یوزی کوره بیلمشدر

(اوچنجی فصل)

ایزابلك خلعیله آمده‌نك فراغتنه‌قدر

عن ١٨٤٥ الی ١٨٧٣

تفصیل – بودور ارتق اسپانیانك احوال اخیره‌سنی حاوی اولان دور دیمکدر . بوقاروکی فصلده بعض احوال تاریخیه‌سی حکایه اولنان قرالیچه ایزابل زمانمزده اسپانیا تختندن خلع اولنه‌رق فرانسه‌یه چکلمش اولان ذاتدر .

مومی الیها بعض قادینلرده وباخصوص قرالیجه‌لرده کوریلان هوسات ایله هوسناك اولمقدن قطع نظر اولنورایسه حقیقة اسپانیا تختنه جلوس ایدن حکمدارلرك الك ایلرندن بریسی عد اولنه بیلور .

مدت حكومتنك اشبو قسم ثانيسنده اسپانيانك
فاس ومراكش دولتيله وقوعه كلان بعض منازعات
سياسيه وحركات عسكريه تفوق وغلبه ايله نتيجه
بولهرق حتى افريقا اوزرنده كائن بعض اسپانيول
مواقع عسكريه‌سنك وآكا انضمام ايله يكيدن بعض
نقطه‌لرك دخى اسپانيايه اولان روابطى تأييد وتحكيم
قلنمشدر .

شوقدركه تا فرانسه بيوك انقلابنك عكس صدماتى
تأثيراتندن اولمق اوزره اسپانياده بر بيوك فرقه قانون
اساسى دعوالرنده اصرار ايليه‌رك حكومت طرفندن
كوستريلان ممانعت شديده اوزرينه بونلردخى شدتلرينى
آرتديره آرتديره قانون پرورلكى جمهورجيلغه قدر
واردير مش وهرمملكتده هيئت عسكريه‌نك حكومته
اطاعت تامه ايله بومثللو مباحث سياسيه وانقلابيه‌يه
قارشمامسى عمومى برمعتاد ايكن اسپانياده بالخاصه
هيئت عسكريه ارباب انقلابى الترام ايلمش بولند-
يغندن قراليچه ايزابلك اشبو قسم ثانئ حكومتى دخى
برقاچ دفعه عسكرك قيام وعصيانى ايله بيزار ايد-
لمشدر .

هله ۱۸٦۸ سنهٔ میلادیه‌سی ایلولنده بوعصیان
بردها تکرار ایدوب فی‌الحال تعمم دخی ایلمش بولند.
یغندن قرالیچه ایزابل کندیسنی پای تختنـده بردرلو
بارندیره‌مامش وفرانســه طرفنه وقوع فرارندن صکره
ارباب عصیان یالکز کندیسنك دکل منسوب اولدیغی
بوربون خاندانك دخی حکومتدن سقوطنی اعلان ایلشدر.
بوعصیانی متعاقب تشـکل ایدن حکومت موقته
اسپانیانك هرطرفنده آسایشی اعاده‌یه سریعاً وعاجلاً
بذل مجهـود ومقـدور ایلیـه‌رك مع هذا داخـلی
قاریشقلقلر بر بچق ایکی سنه قدر دوام ایلدکدن صکره
انتخاب عمومی ملتله اعضـاسی تعیین اولنان عظیم
بر مجلس ملی طرفندن ایتالیا قرالی متوفی ویقتور امانوئلك
مخدوملرندن اولوب آوست دوقه‌سی بولنان پرنس آمده
اسپانیا قراللغنه دعوت اولنمشدر.
واقعا قرال مشـار الیه ارباب فضـل ولیاقتدن
بولنمغله اسپانیولری ممنون ایتمك ایچون هردرلو سعی
وغیرتده قصور کوسترمامك شوقیله ۱۸۷۰ سنه‌سی
تشرین ثانیسنده اسپانیایه کلمش ایسه‌ده قرالیچه ایزا-
بله پدری طرفندن نقل و راثت ایدلدیکی زمان حق

وراثت كنديسنك اولمق اوزره ميدان ادعايه چيقان
دون قارلوس بو دفعه كندى منسوب اولديغى بور -
بون خاندانك بالكليه اسپانيا تختندن تبعيديله بسبتون
يبانجى بولنان صاووا خاندانندن بر پرنسك كتورلمسنى
قطعا قبول وتجويز ايده ميه رك سلاحه صارلمش وباشنه
طوپلاديغى اپيجه برفرقه ايله عظيم طاغلره التجا ايليه-
رك فرصت بولدقجه هجوم وصقشدقجه رجعت صو-
رتيله محاربه ده دوام ايلمشدر .

بوحال دخى اوچ سنه قدر دوام ايلدكدن صكره
قرال آمده ارتق بو مشغوليت حربيه واختلالات
داخليه يه تحمل ايده ميه رك ١٨٧٣ سنهٔ ميلاديه سى
شباطنده قراللقدن استعفاسنى ويرمشدر .

(دردنجى فصل)

اسپانيانك احوال اخيره سى

عن ١٨٧٣ الى ...

تفصيل - قرال آمده حكومتدن استعفاسنى
ويردكدن صكره دون قارلوس بونجه سنه دنبرو ديده
دوز انتظار اولديغى تحت قراليه ارتق بالطبع يول
اچلديغى اعتقاديله اولانجه همت وغيرتنى صرف

استعمالده قصور ایتمامش ایسه‌ده دیکر جهتدن مخلوع
ایزابل کندی حقوقندن فراغت ایتمیوب بالعکس نشر
ایلدیکی بر پروتستو نامه‌ده اکر کندی اوغلی الفونسك
حق حکومتی قبول وتصدیق قلنورسه اوزمان کندی
حقوق حکمدار یسندن فراغت ایلیه‌جکنی اعلان ایلمش
بولنمسیله بوحالده هر نصل اولسه بور بون پرنسلریله
اوغراشمق لازم کله‌جکی مطالعه‌سی اسپانیانك عمومی
قورتس مجلسنی بر خیلو دوشوندیروب نهایت الامر
اتحاده قریب اغلبیت ارا ایله حکومت جمهوریه‌نك
اعلاننه قرار ویرلمشدر .

علم حقوق علماسی بیننده عریض وعمیق مباحثات
ومنازعاتی مستلزم اولدیغی اوزره افکار مدققین اشکال
حکومتدن هانکیسنك ملتلر ایچون موجب خیر اوله‌
جغنی تعیینده متردد ایکن همان هر مملکتده بر طاقم
اقبال پرستلر خلقه جمهوریت فکرینی القا ایلیه‌رك
شاید بر فرصت بولوبده حکومت مذکوره‌یی اعلان
ایده بیله‌جك اولورلرسه زمام اداره‌یی کندی ید
استبدادلرینه الدقلری واو حالده برچوق توزودی
مقوله‌سی ادملرك اطوار حکمداری‌یی طاقنه‌رق جهانی

قاصـوب قاوردقلری همان هر مملکتـده کورلدیکی
کبی بو حال اسپانیاده دخی تماميله واقع اولمش ایدی
خصوصا اسپانیاده اصـل زوربالق افکاری هیئـت
عسکریه‌ده بولندیغندن بونلرك خلـق اوزرنده‌کی تجبر
وتحکملری استبدادك الشنیع بر صورتنی المسیله اسپانیا
ایچنده کندینی بیلان اهـالی ذکر اولنان حکـومت
جمهوریه‌دن اصلا ممنون قاله‌مامشلر ایدی .

حالبـوکه دیکر جهتـدن قارلیسـتلر قرال آمده
علیهنده‌کی هجوملرینی بوکره جمهـوریت طرفدارلری
علیهنه تحویل ایلیه‌رك محـاربهٔ داخلیه‌ده دوام کو-
ستردکلرندن حکومتك استبدادندن ممنون اولمیان اهالی
دخی بونلره انضمام والتحاق ایله فرقه‌لرینی بیولتد کجه
بیولتمکه باشلامشلردر .

بوندن اولجه دخی بالمناسبه اخطار قلندیغی وجهله
بیوك انقلاب زماندنبرو فرانسـه طرفنده پولتیقه‌جه
هرنه رنك وصورت کورینورسه اسپانیا طرفنه دخی
عکس ایلك عادت کبی بر صـورت اولمش اولدیغندن
بودفعه‌کی اسپانیا جمهوریتی فرانسه طرفنده‌دخی صوك
جمهوریتك تشکلی زمانه مصادف اوله‌رق اسپانیول

جمهورجیلری هرنه‌قدر فرانسه جمهورجیلرندن معا-
ونت انتظارنده بولنمشلر ایسه‌ده قوجه تیرکبی اعقل
اعاظمك انضمام همتیله فرانسه جمهوریت اخیره‌سی
پك معتدل وعادتا برحکومت مستقله‌یه قریب صورتده
تأسیس ایدلمش بولندیغندن اسپانیوللرك تخیل ایلد-
کاری معاونت وقوعه کلمدکدن بشقه اسپانیا جمهوریتی
علیهنده ینه اسپانیول ملتنجه حاصل اولان نفرت دخی
یاردم ایلیه‌رك بوجمهوریت نهایت ایکی سنه قدر دوام
ایلدکدن صکره قورتس مجلسی مخلوع قرالیچه ایزابلك
اعلانامه‌سنی بر تکلیف اخف اولمق اوزره بالتلقی
اوغلی بولنان آلفونسی ١٨٧٥ سنهٔ میلادیه‌سنده اون
ایکنجی الفونس عنوانیله مقام قرالی‌یه دعوت
ایلمشدر .

ایشته الحالة هذه اسپانیا تخت قرالیسنده فرمان
فرمای حکومت اولان ذات اشبو اون ایکنجی آلفو-
نسدرکه جلوسندن بری اکرچه داخل مملکتده بللی
باشلی برعصیان واختلال ظهور ایتمامش ایسه‌ده
جمهورجیلق وقزل جمهورجیلق وسوسیالیست کبی
درلودرلو عنوانلر ایله معنون اولان واساس فکر

واملری بتون اوروپا حکومات حاضره‌سنی محو ایلیه‌رك جهانی برحکومت عمومیهٔ جمهوریه حالنه قویمقدن عبارت بولنان کروه مدهش اسپانیاده دخی افسادات خفیه‌لرینی اجراده بردوام اوله‌رق حتی کچنلرده بونلردن برسوء قصدجی قرالك حیاتنه قصد ایلدیکی حالده موفق اوله‌میه‌رق معهذا قانوناً جزای اعدامه دوچار ایدلمشدر٠

(افادات عمومیه)

اوروپا ملتلرندن شمدی‌یه قدر تاریخ خصوصیسنی یازمش اولدیغمز اونبر ملتك نظر تاریخده ایلك اثبات وجود ایدیشلرینه دائر ویریلان معلوماتدن آکلاشلمش اوله‌جغی اوزره ملل موجوده‌نك حدوداتنوغرافیه - سنی تعیین ایلیان شی ملتلر بیننده‌کی محاربات مدیده‌دن عبارت ایسه‌ده بومحارباتی ایقاع ایلیان ملتلردن هیچ بریسی بولندقلری محللرده بردنبره ظهور ایتمش اولمیوب جمله‌سی آسیا طرفلرندن مهاجرت عمومیه وعظیمه ایله کلمشلردر٠ ایمدی بونلردن هانکیلری الك اسکی زمانده کلمش و بشقه مهاجرلر طرفندن طردودفع اولنه‌میه‌جق صو - رتده یرلشوب مؤخراً اویرلره کلان بعض مهاجرین

پراکنده‌یی دخی کندی ملیتلری ایله ملتلندیرمش اولان اهالی ساکن اولدقلری محللرك اهالیٔ قدیمه و اصلیه‌سندن عد اولنورلر .

ایشته اسپانیول ملتی بویله ساکن اولدقلری محللرك اهالیٔ قدیمه‌سندن عد اولنه‌جق اساسلی بر ملت ایکن یوقاروده بر و ویرمکده اولدیغمز معلومات تاریخیه‌دن اکلاشلمش اوله‌جغی اوزره بو ملت ایکی عظیم انقلاب کورمشدرکه بو انقلابلر ایله ملیت قدیمه‌لرینی همان کلیاً تعدیل ایتمشلردر . اول درجه‌لرده که بوکون کوریلان بر اسپانیولی آلوب‌ده میلاددن بیك سنه قدر اولکی سلتیبرلردن بریسنك یانه کوتورسه‌ك ایکیسی اره‌سنده نه‌چهره و سیماجه نه لسانجه نه‌ده اخلاق ملیه‌جه هیچ برمناسبت بوله‌میه‌جغمز درکاردر .

بو ایکی انقلابدن بریسی رومالیلرك اسپانیایی استیلالری اوزرینه کوریلان انقلابدر . درون تاریخده‌دخی کورنش اوندیغی اوزره اسپانیولر روما تابعیتی التنده بولندقلری عصرلر ظرفنده اوقدر رومالیلشمش ایدیلرکه حتی روما اعاظمندن برچوغی اسپانیول اولمق

اوزره یتشمشلر ایدی . بوانقلاب اسپانیول سلالهٔ قدیمه‌سنه لاتین سلاله‌سنی آشیله‌مق خصوصنده اول قدر بیوك برتأثیر کوستره‌مامش ایسه‌ده اسپانیوللرك لسان قدیمنی عادتا کلیت اوزره لاتینلشدیرمك جهتندن طولاینی اخلاق ملیه‌جه دخی بر انقلاب کلی کوستر-مشدر .

ایکنجی انقلاب عربلرك اسپانیایی استیلا ایلد-یکی زمان کورلشدر . معلوم اولدیغی اوزره عربلر اسپانیایی عادتا کلیاً استیلا ایدرك شریعت اسلامیه احکامنه اتباع ایتمك ایستیانلر شماله طوغری چکیلوب کیتمش ایسه‌لرده اسپانیوللرك قسم اغلبی عدالت شر-عیه سایه‌سنده مطمئنا ومرفهاً یشایه‌رق بونلردن دخی برقسم کلیسی دیانت اسلامیه‌یی قبول ایلدکدن صکره عربلر ایله قز الوب قز ویرمکه باشلاملریله بوحال اسپا-نیول قاننه عرب قاننك التحاقنی همان تعمیم ایلدیکی کبی مؤخراً اسپانیاده اسلامه انقراض کلدیکی زمان اسلا-مدن برچوقلری خرستیان مذهبنی قبول ایدنجه خر-ستیانلر دخی انلرله قز الوب قز ویرمکه باشلایه‌رق بوده ایکی ملت قدیمه‌یی قان خصوصنده برلشدیرمك

عملیات جسیمه سنی همان اکمال ایلمشدر . بوسببه مبنیدر که غال قوم قدیمنک اسپانیول جهتنده قالان افرادندن مؤخراً خبر ویردیکمز ایکی انقلابی کچیردکدن صکره تشکل ایدن بر فردی فیزیولوژی فنی قواعدنجه تطبیق ایدیله جك اولسه غال جنسنك فرانسه جهتنده کوریلان قدوقامت لوندانه سیله تناسب اعضاواندامی ایچنده عرب جنسنه مخصوص اولان رنك اسمرلکی وصقال خفیفلکی وکوز وقاش قاره لکی بسبللی اوله رق کوریلور . بواختلاط واشتراك وامتزاج ایسه لسان واخلاق ملیه ده دها بدیهی بر صورتله مشاهده اولنور .

خبر ویردیکمز شو ایکی انقلاب عظیمك اسپانیا ملیتنجه اهمیتی اوقدر بیوکدر که اکر الك صکره لری انکیزیسیون ادارهٔ ظالمه سی مأموریت تخریبکار . یسنده اصرار ایتمامش اولسه ایدی بوکون اسپانیول ملتنك اوروپاجه هیچ بر ملته قیاس قبول ایده میه جك درجه لرده ترقیات مالیه ومعنویه ایله الك فاضل والك مسعود بر ملت اولمسی لازم کلور ایدی . زیرا الیوم اوروپانك انوار جلیلهٔ معارفنك مشکاتی ایکی سایه دن

محمر اولوب بونك بريسى ترقيات قديمهٔ يونانيه يه
وارث وانى توسيعه ساعى اولان لاتين مايه سى ايله
ديكرى دخى عرب مايه سيدر حالبوكه انكيزيسيون
جمعيتى كرك ديناً وكرك سياسة هر نه مقصده مبتنى
اولور ايسه اولسون كندى غيرت متعصبانه سنه
مخالف اولان هر شيئى محو ايلديكى صره ده فضيلت
لاتينيه وعربيه ثمراتنى دخى محوه قدر يوريمش ويالكز
بونكله ده اكتفا ايتميه رك امريقا كشفيات جديده سى
اسپانيايى التون كولچه لريله طولديرمق درجه سنه
كتورديكى حالده مجرد انكيزيسيونك جهانبر اندازانه
مظالمى سيئه سيله صنايع وزراعت وتجارت اربابى
يعنى اصل منابع حقيقيهٔ ثروت محو وپريشان ايديله رك
امريقا محصولى اولان التونلر دخى فرانسه ايمپراطور
مشهورى شارلمانك برطرناغنه دكرى اوله ميان برطاقم
مجانين حكمدارانك شارلمانى تقليداً بتون اوروپايى
يكپاره بردولت حالنه قويمق ايچون آچدقلرى محاربهٔ
مجنونانه ده تلف اولوب كيتمشدر .

ايشته بوسببه مبنيدركه بوكونكى كونده اسپا-
نيوللر اوروپانك الك جاهل والك متدنى والك فقير بر ملتى

اولوب قالەرق صوڭ حکمدارلرندن بعضلرینك همم
عظیمهٔ معارفپرورلری ایله انلری شوتدنی وتأخردن
قورتارەمامشدر ٠

بزم شو اسپانیا وایلرودە کلەجك ایتالیا تاریخنجه
الڭ بیوك تأسفمزی موجب اولان برشی وار ایسه او
دخی خاندان بنی امیەنك باشلامش اولدقلری غرب
فتوحاتی یاریده قالەرق اتمام ایدیلەمامش بولنمسی
قضیەسیدر ٠ اکر ایلك تشکل ایدن خلافت بنی
امیەنك اواسط واواخر دوری برطاقم شقاق ونفاقه
تصادف ایتمامش اولسه ایدی بوکون عادتا بتون اورو-
پانی مسلمان کورەجکمزه اصلا شبهه ایتمزایدك ٠ زیرا
اندلس غزاة مسلمەسی پیرنه طاغلرینی کچەرك فرانسه-
نك جنوب طرفلرینی چالقەدقدن صکره پیشدارلری
پارس نواحیسنه طوغری ایلرولدکلری هنکامده عربلر
کمیجیلکدەکی مهارتلرینی آرتدیرەرق سیچلیا وایتالیا
طرفلرینیدە استیلا ایلدکلری کبی برازصکره غزاة
عثمانیان دخی مجارستان وخرواتستان واوستریایی بعد-
الاستیلا ایلروآقنجیلرینی بوهمیایەقدر کوندرمشلرایدی٠
اوزمانلر روسیەنك درتده اوچی تاتار ملت مسلمەسی

مخمر اولـوب بونك بر يسى ترقيـات قديمهٔ يونانيه يه
وارث وانى توسـيعه ساعى اولان لاتين مايه سى ايله
ديكرى دخى عرب مايه سيدر حالبوكه انكيز يسـيون
جمعيتى كرك ديناً وكرك سـياسة هر نه مقصده مبتنى
اولور ايسه اولسون كندى غيرت متعصبانه سـنه
مخالف اولان هر شيئى محو ايلديكى صره ده فضيلت
لاتينيه وعربيه ثمراتنى دخى محوه قدر يوريمش وياالكز
بونكله ده اكتفا ايتميه رك امريقا كشفيات جديده سى
اسپانيايى التون كولچـه لريله طولديرمق درجه سـنه
كتورديكى حالده مجرد انكيز يسيونك جهانبر اندازانه
مظالمى سيئه سـيله صنايع وزراعت وتجارت اربابى
يعنى اصل منابع حقيقيهٔ ثروت محو وپريشان ايديله رك
امريقا محصولى اولان التونلر دخى فرانسه ايمپراطور
مشهورى شارلمانك برطرناغنه دكرى اوله ميان برطاقم
مجانين حكمدارانك شـارلمانى تقليداً بتـون اوروپايى
يكپاره بردولت حالنه قويمق ايچون آچدقلرى محاربهٔ
مجنونانه ده تلف اولوب كيتمشدر .

ايشـته بوسببه مبنيدركه بوكونكى كونده اسپا-
نيوللر اوروپانك اك جاهل واك متدنى واك فقير بر ملتى

اولوب قالەرق صوك حکمدارلرندن بعضلرینك همم
عظیمهٔ معارفپروریلری یله انلری شوتدنی وتأخردن
قورتارەمامشدر ٠

بزم شو اسپانیا وایلروده کله جك ایتالیا تاریخنجه
الك بیوك تأسفمزی موجب اولان برشی وار ایسه او
دخی خاندان بنی امیەنك باشلامش اولدقلری غرب
فتوحاتی یاریده ه قالەرق اتمام ایدیلەمامش بولنمسی
قضیەسیدر ٠ اکر ایلك تشکل ایدن خلافت بنی
امیەنك اواسط واواخر دوری برطاقم شقاق ونفاقه
تصادف ایتمامش اولسه ایدی بوکون عادتا بتون اورو-
پایی مسلمان کورەجکمزه اصلا شبهه ایتمزایدك ٠ زیرا
اندلس غزاة مسلمەسی پیرنه طاغلرینی کچەرك فرانسه-
نك جنوب طرفلرینی چالقەدقدن صکره پیشدارلری
پارس نواحیسنه طوغری ایلرولدکلری هنکامده عربلر
کمیجیلکدەکی مهارتلرینی آرتدیرەرق سیجلیا وایتالیـا
طرفلرینیده استیلا ایلدکلری کبی برازصکره غزاة
عثمانیان دخی مجارستان وخرواتستان واوستریایی بعد-
الاستیلا ایلروآقنجیلرینی بوهمیایەقدر کوندرمشلرایدی٠
اوزمانلر روسیەنك درتده اوچی تاتار ملت مسلمەسی

النده بولنديغندن ايشــته تكميل اوروپا اسـلام اياغى
التنه آچلمش ديمك ايدى . چونكه اوروپانك ثلثان
قسم جنوبيسى اسلام النده بولندقدن صكره المانيانك
برمقدار يله انكلتره ودانواز مملكتلرينى برجـملهده
چيكنهيوب منجمد شمالى دكزينهقدر وارمق ايشـدن
بيله دكل ايدى .
بونى برخليادن عبـارت ظن ايتامليدر . بو بر
حقيقت محضهدر . ومحضا اندلسدهكى عربان ميانده
برطـاقم ادانئ اشرا اوقطعهٔ عظيمه قوهٔ بينهايهسنى
سفك دماى يكديكرله اسراف ايلدكلرى ايچون قوت
اسلاميهنك الك بيوك براس الحركتى پريشان اولديغندن
طولايى بوموفقيت عظمى عقيم قالمشدر .
ايشـته اسپانيا تاريخنك بزم كوزمزى آچهجغى
الك بيوك صفحهٔ حكمت بوندن عبارتدر .
اهل اسلام ايله يهوديلرك اسپانيادن طرد واخرا.
جندن صكره اوكوزل قطعهدهايش ايشليهجك دست
مهارت قالمديغندن طولايى وقوعه كلان تدنى وضرو-
رت قطعهٔ مذكورهيى آجينهجق برحالده بولنديرديغى
اثناده عاقل وچالشقان برقاچ حكمدارك هم مخصوصهٔ

مجددانه‌لری تمام ملکی احیا ایده‌جك ایکن فرانسه انقلاب کبیری وقوعه کلمه‌رك اسپانیانك بر طاقم محاربات بیهوده‌دن صکره فرانسه تحکمی آلتنه کیرمسی ودها صکره قانون اساسی محارباتنك اورته‌لغی هرج ومرج ایتمسی شو بدبخت مملکتی مهلکهٔ هولناك انقراضه طوغری تسریعدن بشقه بر نتیجه کوسترما۔ مشدر .

شو افادهٔ عمومیه‌مزده شارل کن مثللو حکمدار۔ لرك اسپانیا تاج قرالیسندن ماعدا ایتالیا والمانیاو په‌یی‌با طرفلرندن برچوق ممالك تاجنی سرغرور وتعظملرنده جمع ایتمش اولملرینه هیچ براهمیت ویرمك ایسته‌مز ایدك . زیرا حصوللری برطاقم ازدواجلر ایله انتقالات ارثیه‌دن عبارت صور سهل ایله وقوعبولان بو وسعت وشوکتك اسپانیا ایچون نه‌مادی ونه‌ده معنوی هیچ بر فائده‌سی اولمدقدن فضله توارث محارباتی وپه‌یی‌با اختلالاتی کبی محاربات اسپانیانك قوتنی اسراف واهلاکه سببیت کوستردیکندن طولایی مضر دخی عد ایلرز .

اسپانوللرك شمدیکی درجهٔ معارف وصنایعلری کتابمزك اولنده تاریخ جغرافیا بحثنده خبر ویرلمش

اولدیغنـدن انی بوراده تکراره حاجت اولمیـوب بو
ملتلك اطوار واسـتعداد حاضری حقنده شو قدرجق
برسوزله اکتفا ایدرزکه اسپانیوللر تدنیات عظیمه‌لرندن
قطع نظر هرحالده سـوزلرنده صادق ودوستلقلرنده
ثابت ادملر اولوب شوقدرکه دینجه تعصبلرندن ماعدا
عرضجـه دخی تعصـبلری برکمال اولدیغنـدن قادین
وارکك هرکسـك بللرندن واللرندن آیرلمیـان برنوع
خنجرلر واسـطهٔ انتقام اولمق اوزره استعمالدن همان
خالی قالمزلر ٠ برملتك عرضجه تعصبی فوق الحدقسقا-
نجلغندن نشـئت ایلیه‌جکی آشکار اولوب فی‌الواقع
اسپانیوللرجه کرك قادینلرك وکرك ارککلرك قسـقا-
نجلقلری بردرجه‌ده‌در که عاشقنه خیانت ایدن عاشـقه
ویاخود عاشـقه‌سنه خیانت ایدن عاشق مطلقا وبهمه
حال یکدیکرینك خنجر انتقـامنه اوغرامق محققدر ٠
انتها

فهرست

صحيفه

صحیفه

صحیفه

کائنات

کتبخانهٔ تاریخ

برنجی قسم

اوروپا

« برنجی قسمك اون اوچنجی جلدی »

ایتالیا

محرری

احمد مدحت

« ترجمان حقیقت » تفرقه اوله‌رق درج ونشر اولندقدن صکره آیریجه کتاب اوله‌رق طبع اولنمشدر

استانبول

۱۲۹۸

مقدمه

« كائنات سر لوحه سيله اوروپا اولكالرندن هر برى ايچون بر تاريخ خصوصى قلمه المقدن عبارت بولنان شو خدمتمزده بزه الڭ زياده كوچلك كوسترن جلدلردن بريسى دخى ايتاليا اولكاسنه مخصوص اولان شو جلد اوله جقدر . اكر جلدلرمزى يالكز اليوم موجود اولان دولتلره حصر ايتمش اولسه ايدك بو كوچلك اصلا كورنمز ايدى . زيرا اوحالده ايتاليا دولت جديده سى ايچون يالكز يكرمى سنه لك بر تاريخ خصوصى قلمه المرق تشكلى هنوز يكرمى سنه دن عبارت بولنان بو دولت جديده تاريخنى قو - لايجه بتورمش اولور ايدك . فقط بز دولتلرك دكل بلكه اولكالرك تا اطلاع تاريخ حاصل اولديغى زماندن بدأ ايله احوال تاريخيه لرينى خلاصه ايتمكده يز . ايتاليا اولكاسى ايسه يونانستان قديمدن صكره تاريخك الڭ اسكى طانيديغى اولكالردن اولوب بو قطعه اوزرنده

اوقدر انقلابات وتحولات كورلمشدركه بونلر يالكز عادەجه بر اخطار ایدلمك لازم كلسه بيله ينه سائر جلدلرده التزام ایلمش اولدیغمز اختصار ایله قیاس قبول ایدەمیەجك تفصیلاتی بو جلدده اختیار ایلمش اولورز . زیرا « ایتالیا » دینلدیکی زمان بر کره روما دولت جهانکیرانەسنك تاریخ مطولی داخل اولور . اندن صکره رومادە بر ارەلق دوقەلق صورتیله او قدر حکومتلر تشکل ایلمشدرکه بعض مورخلر بونلری تحقیق تعداد ایده بیلمك دخی قابل اولەمیەجغی مقام عجز واعتذارده درمیانه مجبور اولمشلردر .

بو مشکلات ایتالیانك هم احوال جغرافیەسندە هم ده تقسیمات تاریخیەسندە کوریلور . احوال جغرافیەسندە کوریلان مشکلات ایتالیا اولکاسنك شمدیکی حدودی ایتالیا تاریخی نامیله بوراده جمع ایدەجکمز وقوعاتی استیعابه کافی اولەمامسندن نشأت ایدر . زیرا ایتالیا تاریخنه مزج ایتمك ضروری یونان روما تاریخی برعتیقك قطعات ثلثەسنه قول آتمش برتاریخدر . تقسیمات تاریخیه خصوصندەکی مشکلات ایسه ایتالیانك همان هیچ بر دفعه یکپاره بر

دولت صورتنی الیوب منقسم بولندیغی صورتده
دخی وقوعات مهمه‌نك زمان انقطاعلری یکدیکرینه
مختلط قالمسندن ناشیدر .

شو مشکلاته قارشو مدار تسهیل اوله‌رق مراجعت
ایده‌جکمز تدبیر ایسه روما دولتنك فتوحات بعیده‌سنی
ممکن اولدیغی قدر مختصراً اخطار ایلیه‌رك تاریخمزی
علی قدر الامکان ایتالیا حدودی داخلنه حصر ایتمك
وتقسیمات تاریخیه مسئله‌سنده دخی مهملره نسبتله اهم
واعظم اولان انقطاعاتی نظر اعتباره الوب ابواب
وفصولی اکا کوره تقسیم ایتمك صورتلرندن عبا-
رتدر .

(ایتالیانك اجمال احوال جغرافیه‌سی)

ایتالیا اولکاسنك ازمنهٔ متقدمه وازمنهٔ جدیده
تاریخلری ایچون اجمالی اقتضا ایدن احوال جغرافیه‌سی
بوکونکی احوال جغرافیه‌سندن پك چوق فرقلی ایسه‌ده
بز وقوعات تاریخیه‌یی بوکونکی احوال جغرافیه‌سنه
تطبیق ایله اوغراشه‌جغمزدن قطعهٔ مذکوره‌نك

احوال حاضرهٔ جغرافیه‌سنی اجمال ایتمکی ترجیح ایلدك .

مذکور اولکا[illegible] قطعه‌سنك حکومات جنوبیه‌سندن غربدن شرقه طوغری صایمق اوزره اوچنجی حکومت عد اولنورکه اوتوز التی بچق درجه عرض شمالی ایله قرق یدی درجه عرض شمالی اره‌سنده واقع اولمسنه نظراً اوروپانك اك لطیف مما لکندن اولدیغی اکلاشیلور .

شمال طرفندن المانیا واسویچره وشمال شرقی جهتندن اوستریا وشمال غربی طرفندن فرانسه ایله محاط ومحدود اولوب سائر جهاتندن دخی اق دکز قطعهٔ مذکوره‌یی تحدید ایلرکه بو دکز ایتالیا ـ نك غرب طرفنده واقع اولان پارچه‌سی ایچون تیره‌نیه‌ن وشرق طرفنده‌کی پارچه‌سی ایچون لدی‌لك دخی « آدریاتیق » یاخود « وندیك دکزی » نامنی الور .

اولکانك شکلی مهمیزلی برچیزمه‌شکلنده عظیم برشبه جزیره اولوب طولی بیك ایکیوز کیلومترو اولدیغی حالده عرضی مختلف مسافه‌لرده‌در . مثلا شمال طرفلرنده عرضی بشیوز اللی کیلو مترویه قدر

واردیغی حالده جنوب طرفلرنده ایکییوز یکرمی کیلو مترودن زیاده دکلدر . حتی بعض یرلری اول قدر طارلشورکه وندیك دکزی ایله تیرره‌نیه‌ن دکزینك ارەسندەکی قره انجق التمش کیلومترو مسافه‌دن عبارت قالور . بو حالده عموم اولکانك مساحهٔ سطحیه‌سی یکرمی طقوز میلیون التی یوز شوقدر بیك کیلومترو مربع اولوب بواولکا اوزرنده دخی یکرمی التی میلیون سکز یوز بیك نفوس ساکندر . نفوس مذکورەنك همان کافه‌سی قاتولیك اولوب قوجه ایتالیاده طوپی قرق بیك قدر پروتستان ایله یکرمی بیك قدرده یهودیدن بشقه مذهب دیکر صاحبی یوقدر .

اق دکز درونندە کوچك بیوك برطاقم اطه‌لر ایتالیایه تابع اولوب بونلر میاننده سجلیا اطه‌سیله ساردنیا اطه‌سی جزایر جسیمه‌دندرلر .

ایتالیانك شمال طرفلری پك طاغلق یرلر اولوب بوطاغلر آلپ وآپه‌نن نامیله باشلیجه ایکی سلسله‌یه انقسام ایدرلرکه بونلرك شعبه‌لری شبه جزیره‌یی یوقارودن اشاغی‌یه قدر آیقیریله‌یوب وزووو اسمندەکی ینار طاغ دخی بوسلسله‌لردن عد اولنور . سجلیا

اطه‌سنده دخی بر بشقه سلسله هر طرفه قول اتمشدر که
اتنا طاغی بو سلسله‌نك الـُ یوکسك تپه‌سیدر ۰ اولکا۔
نك شمال طرفلرنده پو اسمنده بر نهر جسیم اولوب تسن
وآرا واوغلیو ومنچیو وتره‌بیا وتارو وسائر برچوق
کوچك نهرلر بو نهر جسیمه قاریشورلر ۰ فقط ایسونزو
وتاغلیا مانتو وپیاو وبرانتا وآدیج نهرلرینك دریایه
منصبلری واردر ۰ اولکانك وسطیله جنوب طرفلر۔
نده دخی برچوق کوچك نهرلر دکزه دوکلمکده
اولوب آرنو وتیبروغاریغلیانو ووولتورناوپسقارا او۔
فانتو نهرلری بونلردندر ۰

ایتالیا قطعه‌سنك عرض شمالیجه بولندیغی درجات
ایله برابر همان هرطرفنی دکزلر احاطه اتمسنه وبو
قدر جبال شاهقه وفائقه ایله مستور ونهرلر ایله مزین
بولنمسنه نظراً اعتدال هواسنه اصلا سوز اولمیوب
شوقدر که موسم صیفده حرارتی ایتالیایه امثال اولان
محاردن زیاده اولدیغی مثلاو سیروققو تعبیر اولنان
روزکار ناپولی طرفلرنده هوایی اخلال ایلدیکی کبی
توسقانه اطرافنده‌کی میاه راکده واتناو وزوو وولقا۔
نلرینك موجب اولدیغی تحولات کیمویه دخی بردر ۰

جه‌يه قدر اخلال هوايه خدمت ايليكده‌در . شو قدر كه ايتاليا اراضيسى اولدقجه [illegible] نباتيه ايله مشهور اولان يرلردن اولوب بالخاصه [illegible]بارديا طرفلرى الڭ منبت اراضيدن اولمق اوزره شهرت شعاردر . بناءً عليه هر درلو حبوبات ايله پرنجڭ الڭ اعلا جنسى حصوله كلديكى كبى ناپولينڭ زيتونى وزيتون ياغى وشرابى وليمون پورتقالى اوروپانڭ هر طرفنده بحق شهرت الشدر . بو مملكتده بولنان حيوانات اوروپانڭ هر طرفنده بولنان حيوانات اولوب فضله اوله‌رق ممالك شاهانه‌ده اولديغى كبى ايتالياده دخىماندا نوعى اهليته الشديرلمش وهر درلو خدماتده استخدام اولنمقده بولنمشدر . انجق اوروپانڭ سائر طرفلرنده بالنسبه از وضررسز كوريلان عقرب مثللو موذيات ايتالياده كثرتله مشاهده اولنور ومضرتلرى ده كوريلور .

ايتاليانڭ ثروت طبيعيه منابعندن بريسى دخى دكز اولوب سواحلنده بالق وميديا واستريدانڭ انواعى كثرتله بولنور . صنايع سائره‌ده اول قدر ترقيلرى كوريله‌ميان ايتاليانلرڭ بالقجيلقده‌كى ترقيلرى ضررسز اولديغندن اشبو ثروت بحريه‌يى صيد واوروپا سواحلنده فروخت ايدرلر .

طاغلرده آلتون وکموش کبی معادن معدوم حکمنده بولنوب باقر وقورشون وتیمور وزنقو وسائر معادن پك چوق بولنورکه بونلردن برطاقی اولدقجه مهارتله ایشله‌دیلور ۰ طوز والچی وبالخاصه مرمر معدنلری پك چوق اولوب ماصه اسمنده‌کی معدندن چیقان مرمر هیکل طراشلق صنعتنه یرایه‌جق قدر صافی وطمارسز اولدیغندن اوروپانك صنایع نفیسه مراکز- ینه سوق وفروخت اولنور ۰

اهالینك صنایعجه ترقیلری پك محدود اولدیغی کبی زراعت دخی طپراغك استعدادیله متناسباً درجهٔ لازمه‌سنده ترقی ایتامش بولنمغله ایتالیانلرك تجارتی دخی بردرجهٔ عادیه‌ده براقشدر ۰ ایتالیانلرك الك زیاده ترقی ایله مشتهر اولدقلری صنایع طباق وچینی وموزایق وموزیقه ادواتی وموزیقه کیریشلری اعمالی اولوب الك مهم مراکز تجارتی دخی لیوورنا جنوه وونديكدر ۰ ایتالیانلرك صنایع نفیسه‌یه مراقلری زیاده اولوب ادبیات خصوصنده ترقی ایلدکلری کبی موزیقه صنعت نفیسه‌سنده بتون ملتلره تقدملریله افتخار ایدرلو رسم وهیکل طراشلقده ومعمارلقده دخی واصل مرتبهٔ

اشتهار اولمشلردر . اول درجه‌لره قدر که روما وفلو -
رانسه وتورن کبی اسکی ومشهور شهرلرنده کوریلان
آثار معظمهٔ معماریه اوروپانك هر طرفندن برچوق
سیاحلری زیارته جلب ودعوت ایلدیکی کبی رسام
ومعمار ومهندس صنفلرندن برچوق آدملر دخی ایتا -
لیایه کلوب آثار مشهورهٔ معماریه‌یی تماشا وتدقیق
ایتمه‌یجه مسلکلرنده واصل درجهٔ مکملیت اولمش صا -
یلمزلر .

ایتالیان لسانی روما لسان قدیمندن آزمه برشی
اولوب شو قدر که لاتین لسان قدیمنه فرانسز واسپا -
نیول وسائره لسانلرندن دها قریبدر .

بناء علیه ایتالیان لسانی یالکز اداسنده‌کی حلاوتله
مشهور اولمیوب زنکینلکله دخی شهرت شعاردر .
شو قدر که ایتالیانك هر طرفنده تکلم ایدیلان لسان
بردکلدر . ونديکده ناپولیده سویلنان لسانلر بك فرقلی
اولوب ادباسی ایسه عمومیت اوزره توسقانه لسانی
استعمال ایدرلر .

ایتالیانك پای تختی روما شهریدر که قدم ومعمو -
ریت خصوصنده ایتالیا شهرلرینك برنجیلرندن اولوب

بتون قاتولیك عالمنك حكمدار روحانیسی بولنان پاپانك
دخی اقامتكاهی اوراسی اولدیغندن جهان ایچنده شهرت
شایعه‌سی واردر ۰ دولت مذكوره برقانون اساسی مو-
جبنجه مشروطیت صورتیله اداره اولنوب صاووا
خاندانی قراللق مقامنده بولنور ۰ بو تنسیق ایتالیا
ایچون ۱۸٦۰ سنه‌سندن بری موضوع بر تنسیقدر كه
اندن مقدم ایتالیا برطاقم حكومات صغیره‌یه انقسامده
شمدیكی المانیایه ده قیاس قبول ایتمیه جك بر مملكت ایدی ۰
نصلكه كیفیت اشاغیده ایضاحات تاریخیه صره‌سنده
كوریله جكدر ۰

تقسیمات تاریخیه

ایتالیانك تاریخ نظرنده طانمغه باشلامسی اول قدر
اسكیدر كه اطلاع تاریخك ابتداسی هانكی عصرده
اولدیغنی تعیین ایتمك قطعیاً محالدر ۰ شو حالده ظلمت
مجهولیت تاریخیه زماننده بوزمانه قدر اولان احوال
تاریخیه‌یی بش بیوك بابه تقسیم ایتلك لازم كلور ۰

اشبو ابواب خمسه‌دن برنجیسنده ایتالیانك ابتدای
احوال تاریخیه‌سندن روما استیلاسی التنه كیردیكی
زمانه قدر خلاصهٔ تاریخی اجمال اولنه جقدر كه بورا-

جه تعیینی قابل اوله‌میان بر مبدأدن میلادك ١٧٣ سنهٔ مقدمنه قدر کلور .

ایکنجی باب تمامیله روما تاریخی دیمك اوله‌رق میلادك ١٧٣ سنهٔ مقدمندن باشلایوب ٤٧٦ سنهٔ مؤخرینه قدر امتداد ایدر . اوچنجی باب روما انقراضندن شارلمانك وفاتنه قدر وقوعه کلان انقلاباتی حاوی اولورکه ٤٧٦ سنهٔ میلادیه‌سندن ٨١٤ سنهٔ میلادیه‌سنه قدر کذران ایلیان زماندر . دردنجی باب دخی شارلمانك وفاتندن بدأ ایله ایتالیا نك همان کاملا اسپانیا محکومیتی التنه کیردیکی زمانه قدر اولان وقوعات تاریخیه‌یی احتوا ایلرکه ٨١٤ سنهٔ میلادیه‌سندن ١٥٠٥ سنه‌سنه قدر کذران ایلیان عصرلر دیمکدر . بشنجی باب ایسه ایتالیانك اسپانیا محکومیتندن قورتیله‌رق نیجه بلیات ومحکومیاتدن صکره نهایت شمدیکی اتحادی حصوله کتوردیکی زمانه قدر کذران ایلیان سنه‌لری حاوی اولوب بوایسه ١٥٠٥ سنه‌سندن ایچنده بولندیغمز سنهٔ میلادیه‌یه قدر کلور .

وقوعات تاریخیه‌نك انقطاعلرندن اشبو ابواب خمسه‌نك هر بری ایچون لزومی قدر فصللر تفریقی لازم

كلنجه برنجی باب اساساً اوچ فصله تقسیم اولنور که فصل اولده سنه‌سی تعیین اولنه‌میه‌جق قدر اسکی بر زماندن بدأ ایله میلادك ٧٥٣ سنهٔ مقدمنده روما شهرینك اساسی وضع اولندیغی زمانه قدر ایتالیا تاریخنك مبدئی اولمق اوزره اساسی اساطیرالاولین اوزرینه مبتنی بولنان احوال ذکر اولنور . ایکنجی فصلده رومانك اوائل تأسیسیله تا عموم ایتالیایی زیر حکمنه الدیغی زمانه‌قدر ایتالیا قطعات ارضیه‌سنك بعض وقوعات مهمه‌سی اجمال اولنور که ٧٥٣ سنهٔ مقدمندن ٣٤٣ سنهٔ مقدمنه‌قدر کذران ایلیان احوال دیمکدر . اوچنجی فصلنده رومانك بتون ایتالیایی بالاستیلا تحت حکمنه ادخال ایلسی حکایه اولنوب بوده ٣٤٣ سنهٔ مقدمندن ١٧٣ سنهٔمقدمنه‌قدر امتداد ایلر .

ایکنجی بابی التی فصله تقسیم ایتمك لازمکلوب برنجی فصلنده روما قونسوللرینك بقیهٔ خلاصهٔ تاریخیه‌لری عرض اولنور که ١٧٣ سنهٔ مقدمندن باشلایه‌رق میلادك ٢٩ سنهٔ مؤخرینه قدر امتداد ایلر . ایکنجی فصلنده عن ٢٩ الی ٩٦ ایمپرا-

طورلغك برنجی دوری اوچنجی فصلنده عن ٩٦ الی ١٩٣ ایمپراطورلغك ایكنجی دوری دردنجی فصلنده عن ١٩٣ الی ٢٨٤ ایمپراطورلغك اوچنجی دوری بشنجی فصلنده عن ٢٨٤ الی ٣٩٥ ایمپرا-طورلغك دردنجی دوری والتنجی فصلنده دخی عن ٣٩٥ الی ٤٧٦ روما دولتنك بشنجی دوری خلاصهٔ تاریخیه‌سی عرض اولنور .

اوچنجی باب درت فصله تقسیم اولنمق لازم كلوب فصل اولده روما دولتنك كلیاً انقراضندن بدأ ایله لومباردلرك ورودینه قدر اولان وقوعات اجمال اولنوركه ٤٧٦ سنه‌سندن ٥٦٨ سنه‌سنه قدردر . ایكنجی فصلده نفس رومادە حكومت جمهوریه‌نك اعلاننه قدر وقوعبولان ایتالیا انقلاباتی خلاصه اولنوركه ٥٦٨ سنه‌سندن ٧٢٦ سنه‌سنه قدردر . اوچنجی فصلده شارلمانك ورودینه قدر اولان وقو-عات حكایه اولنوركه ٧٢٦ دن ٧٧٤ سنه‌سنه قدردر . دردنجی فصلده شارلمانك وفاتنه قدر كذران ایلیان احوال اجمال اولنوركه ٧٧٤ دن ٨١٤ سنه‌سنه قدردر .

دردنجی بابی بش فصله تقسیم ایتمك لازم كلوب فصل اولده شارلمانك وفاتندن ایتالیاده یرلی پرنسلرك اعلان استقلال ایتدكلری زمانه قدر كذران ایلیان وقوعات یازیلورکه ۸۱٤ دن ۹۱۱ سنه‌سنه قدر اولان وقوعات دیمكدر • ایكنجی فصلنده مجلیاتین قرا- للغنك تأسسنه قدر اولان حوادث ذكر اولنورکه ۹۱۱ سنه‌سندن ۱۱۳۱ سنه‌سنه قدردر • اوچنجی فصلنده ایتالیانلرك عموماً ایاقلانه‌رق المان مستولیلرینی كاملاء طرد ایلدكلری زمانه قدر وقوعبولان احوال ذكر اولنورکه ۱۱۳۱دن ۱۲۶۸ سنه‌سنه قدردر • دردنجی فصلده پاپالرك آوینیوندن عودتنه قدر اولان وقوعات خلاصه ایدیلوب بوده ۱۲٦۸دن ۱۳۷۸سنه سنه قدر اولان زمانك وقوعاتیدر • بشنجی فصلده دخی اسپانیوللرك ایتالیایی زیر محكملرینه الدقلری زمانه قدر وقوعه كلان انقلابات خلاصه ایدیلوب بو ایسه ۱۳۷۸ سنه‌سندن ۱۵۰۵ سنه‌سنه قدر امتداد ایلر •

بشنجی بابی كذلك بش فصله تقسیم ایلك لازم كلوب بونك دخی برنجی فصلنده ایتالیانك اسپانیا

تحكمی التنه کیریشندن اسپانیوللر ایله ارتباطك تصحیحنه قدر وقوعبولان احوال خلاصه ایدیلورکه ١٥٠٥ دن ١٧٣٨ سنه‌سنه‌قدر امتداد ایلر . ایکنجی فصلنده ایتالیانك فرانسه طرفندن استیلاسیله ترکنه قدر اولان وقوعات اجمال اولنورکه ١٧٣٨ دن ١٨١٤ سنه‌سنه‌قدر دوام ایلر . اوچنجی فصلنده ساردنیا قرالی شارل آلبرك استعفاسنه قدر اولان احوال ذکر اولنوب بودخی ١٨١٤ دن ١٨٤٩ سنه‌سنه قدر دوام ایدر . دردنجی فصلنده ایتالیانك ایلك اتحادی حصولنه قدر کوریلان احوال ذکر اولنورکه ١٨٤٩ دن ١٨٦٠ سنه‌سنه قدرکلور بشنجی فصلنده دخی مملکت مذکوره‌نك احوال اخیره‌سی درمیان اولنوب بوایسه ١٨٦٠ سنه‌سندن زمانمزه قدر اولان وقوعات دیمکدر .

﴿ برنجی باب ﴾

ايتاليانك روما استيلاسى آلتنه كيرديكى زمانه قدر

عن ٠٠٠ الى ١٧٣ مقدم ميلاد

(برنجی فصل)

ايتاليانك اساطير اولندن مبدأ تاريخى

عن ٠٠٠ الى ٧٥٣ مقدم ميلاد

تفصيل — اسكى يونانيلر كبى روماليلر دخى كندى ملت منسوبه لرينك ابتداى تشكلى خصوصنده برطاقم اساطير تخيل وروايت ايتمشلردركه بونلرك عقله يقين شيلر اولمدقلرى بديهى بولنمغله برابر ايتاليا تاريخى ايچون دخى انلردن بشقه برمبدأ بولنه مز ٠

ايمدى روماليلرك اساطير نوعندن اوله رق روايت ايلدكلرينه كوره ايتاليا اقليمنك الك قديم بر زمانده ايلك اسمى « ساتورنيا » اوليورايمش ٠ « ساتورن » يونان قديم معبودلرندن اولوب خرافات اولينك اولبابده ويرديكى معلوماته كوره اعظم معبودين اولان « ژوپيتر » اشبو «ساتورن»ك اوغلى اوله رق كريد جزيره سنده تولد ايلديكى زمان پدرينه فرمانبر اولمغى رئيس المعبودين صفتنه ياقشديرمه مبه رق باباسنى كريددن

طرد ایلمش و «ساتورن» اقدکزی قارشو طرفه چقوب ایتالیایه واصل اولدقده اوزمانلر قطعه‌نك حکمداری بولنان «ژانوس» طرفندن حرمت ورعایت کورمکله بوکا مکافاةً «ژانوس»ه حروف استعمالنی واصول زراعتی اوکرتمش ایمش .

بونلرك هپسی خیالات وخرافاتدن عبارت اولوب ذاتاً اصول زراعتك هنوز معلوم اولمدیغی بر پرده حکمدار و تعبه‌سی بولنه بیلمك متعذراولدیغی دوشو- نیلورایسه خرافات مذکوره‌نك ماهیتی درحال اکلا- شیله بیلور .

الحاصل یونان قدیم زماننده دخی ایتالیانك اسمی «ساتورینا» اولمق اوزره یاد اولنوب اعتقاده کوره «تروا» محاربهٔ مشهوره‌سندن ٤٠٠ یعنی میلاد- دن ١٦٧٠ سنه قدر مقدم برزمانده «آرقادیبان» دینلان قوم قدیم یونانیه‌دن برفرقه «اونوت روس» نام رئیسلر- ینك سوق ودلالتیله ایتالیایه چقوب برهیئت مهاجره تأسیس ایلمش وبونلرك ساکن اولدقلری محللره رئیسلر- ینك نامنه نسبةً «اونوتریا» تسمیه قلنمشدر .

نهایت بورئیسلك اخلافندن «ایتالوس» اسمنده

برآدم اطراف وجواری دها زیاده کشف ایله حکم وحکومتنی ایچه تعمیم ایلدیکندن بوکا منسوباً «ایتالیا» اسمی اولکی ایکی اسمه دخی غلبه ایله مملکت مذکوره نك نام عمومیسی حکمنی المشدر .

بوندن ماعدا میلاد عیسانك اون اوچنجی سنهٔ مقدمنده یونانستانك شمدیکی موره قسمندن هجرت ایلیان « اواندر » نام رئیس دخی آرقادیانلردن دیکربر فرقه ایله ایتالیایه کلوب « پاللانتوم » نامیله برشهر بنا ایلشدرکه بوشهرك مبنی علیهی اولان طاغه الیوم « پالاتن » تسمیه اولنور . بوندن براز صکره تروا رؤسای مشهوره سندن « ئه نه » دخی ترواین تخریب ایلیان یونانیلرك بقیة السیوفی بولنان برمقدار همشهر- یلریله ایتالیایه کلوب تیبر نهری منصبندن ایچرویه کیردی واوزمان اطراف مذکوره نك قرالی بولنان لاتینزك قزی « لاوینی » ایله ازدواج ایدرك مز بوره- نك نامنه منسوباً « لاوینیوم » شهرینی بنا ایلدی .

ایشته بوروایات ایتالیا اهالئ قدیمه سنك یونا- نستاندن هجرت ایتمه اولدقلرینی کوستردیکی کبی ایتالیاده الك قدیم اهالینك « آبورتیرن » و« پلاسژ »

قومندن یعنی هرحالده یونان قدیم ایله التصاقی اولان
اهالیدن بولندقلری تدقیقات سائره ایله دخی میدان
ثبوته وارمشدر . بو ایکی صنف خلقه « تیرن »
و« سیکول » دخی دیرلر . بونلردن ماعدا ایتالیاده
« اوپیس » دینلان برقوم قدیم دخی کورلمشدرکه اصلی
تاتارستان اهالیسندن اولمق مظنوندر .

یونانستاندن ایتالیا طرفلرینه مهاجرتك ارقه سی
مؤخراً دخی کسیلیوب یونانلیلر آز چوق مقدارده
اوله رق دائما ایتالیایه کلدکلری کبی غول اهالیء
قدیمه سندن « سیمبر » و« سوئو » قوملری بر اره لق
هجوم واستیلا ایدرك بر چوق طرفلرده برلشوب
قالمشلردر . اشبو الك قدیم مستولیلر میانده سلت
واتروسق قوم قدیمندن دخی برطاقم فرقه لر کورلمشدر .

مهاجرین مرقومه نك بویله پیدرپی ورودلری
مناسبتیله میلاددن یدی عصر مقدم ایتالیا قطعه سی
همان کاملا مسکون برحاله کلوب ذکر اولنان فرقه لرك
هر بری کندی باشلرینه برر حکومت مستقله تشکیل
ایتمشلر ایسه ده بونلر همان لاینقطع محاربه ومقاتله ایله
امرار اوقات ایلدکلرندن حکومتلری پایدار اوله میوب

پریاندن منقرض اولور و دیکر یاندن یکیلری ظهور
ایدر ایدی ·

نفس روما شهری ایشته بوید [illegible] و اختلال
زماننده میلاددن ٧٥٣ سنه مقدم تأسیس اولنه‌رق
بعده یواش یواش یویوب اطرافنده‌کی ممالك واهالی یی
دخی تحت تحکمنه اولمغله ایتالیا ملتنك عناصر مختلفهٔ
قدیمه‌سنی یاغی توحیده موفق اولمشدرکه کیفیتك
توجهتی بر وجه آتی ایکنجی فصلزده ایضاح
اولنه‌جقدر ·

(ایکنجی فصل)

رومانك تأسسی و ایتالیا احوال عمومیه‌سی
عن ٧٥٣ الی ٣٤٣ مقدم میلاد

الك صحیح حسابه کوره روما شهرینك ایلك اسا -
سی میلاد عیسادن ٧٥٣ سنه مقدم وضع ایدلمشدر ·
روموس ورومولوس اسمنده ایکی برادرك بر کچی
یاخود ارسلان طرفندن امزیرلمسی صورتندن عبارت
بولنان اسطوره‌دن قطع نظرله وقعهٔ صحیحهٔ تاریخیه یه
تطبیق اوله‌رق روایت اولندیغنه کوره بو پای تخت
مشهورك ایلك تأسسی بر طاقم قانلی وقاتل وقچاق کرو-

هنك اوراده بعض قابه‌لر انشا ایتملرندن عبارتدر كه شو حالده روما بر بیوجك کویدن بشقه برشی دکل ایدی .

روما ایچون روموولوس ونوما پومپلیوس وتوللوس هوستیلیوس وآنكوس مارکیوس واسکی تارکن وسرویيوس توللیوس وعالی تارکن ناملریله یکدیکرینی متعاقب مقام حکومته کلدکلری روایت اولنان ایلك یدی قرالك اهمیت صحیحه‌لری اراشدیریله‌جق اولور ایسه کندکیجه جمعیتلری بیومکده بولنان بر اشقیا قومپانیه‌سنه ریاستدن بشقه برشی اولمدیغی آکلاشیلور

شوقدر وارکه بوجمعیتك ترقیات سریعه‌سی حقیقة عقلاره حیرت ویره‌جك درجه‌ده اولوب اطراف وجواردن بر ر قباحت ایله فرار ایدنلر هب رومایه بالالتجا نفوسلرینی آرتدیردقلری کبی موقعنك وجوه کثیره ایله درکار اولان اهمیتنه مبنی برطاقم اهالی دخی تجارت وصنعت ایچون اورایه اجتماع ایلمش ودیکر جهتدن روماليلر لاتیوم ولایتنك هر طرفنه آقینلر ایدرك دائرهٔ تسلطلرینی کندکیجه توسیعه باشلامش اولدقلرندن بویدی نفر حکمدارلرك دردنجیسی

زمانـده روما شهری وسعت واهمیتنی ارتدیره‌رق ثروت وغلبه‌لکجه امثالنك فوقنه چیقمش ایدی .

رومایه مجاورتی بولنان لاتیوم خلقی ایله اترووری اهالیسی بوجماعت جدیده‌نك ترقیات سریعه وفوق . العاده‌سندن اورکه‌رك برقاچ دفعه علیهلرینه قیـام ایتمشلر ایسه‌ده رومالیلر دائما قانلی وقاتلکدن کله‌رك اوراده التجالرندن صکره دخی هب عالمی سلاح ایله تهدیددن خالی قالمامغله وقوعبولان محارباتده غالبیت دائما رومالیلرده قالمق ضروری ایدی . بناء علیه بشنجی والتنجی قراللر زماننده لاتیوم واترووری ولا . یتلرینك اکثر محللری رومالیلرك تحت ضبط واستیلا . سنه کیره‌رك جماعت جدیده بیاغی برملت وحکومت جسیمه صورتنی آلمش ایدی .

واقعـا بوندن مقدم دخی خبر ویردیکمز وجهله اوزمان ایتالیا اوزرنده ساکن بولنان اقوام بالکلیه پراکنده و پریشان برحالده اولمیوب‌ده یکپاره ومتحد برصورتده بولنسه‌لرایدی‌رومالیلرك‌بوقدرسریع صورتده ترقیسی ممکن اوله‌میه‌جغی درکارایدی . فقطاهالیٔ مرقومه ذاتاً یکدیکرینه قارشو محاربات ومنازعات

ایله مشغول بولندیغندن دیکر طرفدن دخی رومالیلرك
کتدکجه آرتان قوتلری ایله بونلرك دالنه بتمسی یتی
مستولیلره قارشو کندی قدرت مقاومتلرینی ضعف
وعجزه تحویل ایلمشدر .

بدنجی قرال عد اولنان عالی تارکن بو اسمه اصلا
لایق اولمامق اوزره غایت بدخوی وظالم برحریف
چیقوب ازجمله رؤسادن سرو ییوسك غایت حلیم
وعفیف بر قزی ایله تزوج ایلدیکی حالده تولّی اسمنده
بر بالدیزی ایله تزوج ایچون زواللی زوجه‌سنی اعدام
ایتمسی وبو صره‌ده سرو ییوسك دخی قتل اولنمسی
رومالیلری پك زیاده بیزار ایلدیکی کبی مملکتك قوانین
قدیمه‌سنی تغییره وخلق اوزرنده‌کی و یرکولری تکثیره
قیامی دخی خلقی بالکلیه بیزار ایلدیکندن هرنه قدر
مرقوم بو ظلمیله برابر پك ده جنکاور اوله‌رق حدود
مملکتی توسیعه ایجه خدمت ایلمش ایسه‌ده رومالیلر
مرقومك معاملهٔ عنیفانه وشدیدانه‌سنه تحمل ایده ـ
میه‌رك میلاددن ٥٠٩ سنه مقدم ظهور ایدن عظیم
برعصیان تارکنی عیالی واولادیله برابر رومادن طرد
ایله بر نوع حکومت جمهوریه اعلانی موجب
اولمشدر .

بو طرد وتبعیددن صکره تارکن برچوق دفعه‌لر
روما اوزرینه هجوم ایدرك مملکتی تکرار ضبط
وتسخیره چالشمش وبو یولده یك بیوك امکار صرف
ایتمش ایسه‌ده بتون روما شهر وقصبه‌لری مرقومك
علیهنده متفق بولنمغله هر دفعه‌کی هجومنده مغلوبیتدن
بشقه برثمره‌سنی کوره‌مامشدر . مع هذا بو محاربات
داخلیه رومایی فتوحات خارجیه‌دن منع ایدرك بر
بچوق عصر قدر زمان رومانك ترقیات سریعه‌یه اولان
استعدادینی بروقوف وعطالت تامه ایچنده براقمش
وحتی بعض محللرك اهالئ قدیمه طرفندن استردادینه
دخی فرصت ویرمشدر .

ینه بو بربچوق عصرلق فترت زماننده ایدی‌که
شمال طرفندن کلان غول افراد وحشیه‌سی ایله ایتا-
لیانك جنوب طرفنده اظهار قوت باشلایان سامنیت
قومی کتدکجه قوتلرینی آرتدیره‌رق عادتا رومالیلر
ایله بوی اولچمکه مقتدر اوله بیله‌جك برجسامت
واهمیت آلدیلر . هله میلادك ٣٩١ سنهٔ مقدمندن
صکره غوللر رومایی وبتون ایتالیایی فتح واستیلا
ایچون قلیجه صاریله‌رق اقوام اصلیه دخی بونلره مقا-

ومتده اون قدر ثبات ومتانت کوستردی‌که فرق سنه قدر دوام ایلیان محـاربات مذکوره‌ده غولر امثالرینه نائل اوله‌مدیلر ایسـه‌ده اقوام سـائره‌ده دخی قوت براقدیلر ۰

اشبو محاربات ومقاتلات داخلیه‌یه مقابل رومانك بر بیوك جرأت وقدرت کوستره‌مامسـنه سبب هنوز حکومت جمهوریه‌نك لایقیله بالتأسس انتظامات داخلیه‌سـنی یولنه قویه‌مامش بولنمسی قضیه‌سی ایدی ۰ بو جمهوریت قونسول دینلان ایکی نفر رئیسك تحت اداره‌سـنده بولنور ایدی‌که بونلر هر سـنه انتخاب اهالی ایله تبـدیل اولنور ایدی ۰ حالبـوکه ابتدای تأسسندن برو روما اهالیسی پاتریسیه‌ن وشوالیه وپله‌به‌ین دیه اوچ صنفه منقسم اولوب بونلردن پاتریسیه‌نلر کندیلرینی اصـل رومالی عد ایلیان قدمای کبار وشوالیه‌لر دخی ارباب سیف عد اولنه‌رق پله‌به‌ینلر ایسه پس پایکان اهالیدن عبارت بولنغله وایکی اولکی صنف کندیلرینی صوك اوچنجی صنفدن عالی وممتاز عد ایدرك حتی اره‌لرنده آلوب ویرمك بیله تجویز او ـ لنمدیغندن پله‌به‌ینلر بوحقـارتی قبول ایده‌مامکله فرق

ثلثه ارەسندە مجادله ومنازعه امتداده وکتدکجه اشتداده باشلایوب ایشته بوحال دخی روما جمهور یتنی ایلك عصر تأسسنده اکمال انتظامدن ومهاجمینه قارشو مقاومتده بحق اهتمامدن منع ایلشدر .

مناقشات ومجادلات داخلیه یواش یواش پلەیەین کروهنك غلبەسیله برطرف اولمغه باشلایوب بو حالده ٤٩٨ سنهٔ مقدمەسنده « دیکتاتور » عنوانیله ایجاد اولنان بر ریاست مستقله وبش سنه صکره یعنی ٤٩٣ سنهٔ مقدمەسنده « تریبون » عنوانیله پلەبەینلردن اخذ اولنان مبعوثین منتخبه و ٤٥١ سنهٔ مقدمەسنده حکام عشره مجلسی نامیله کشاد اولنان مجلس ونهایت ٤٤٤ سنه مقدمەسنده پلەیەین دینیلان پس پایکان کروهنك پاتریسیەن دینیلان اعاظم کبار ایله قزالوب ویرمك درجەسنده حقوقاً تساویسی و٣٦٦ سنهٔ مقدمەسنده قونسوللك وسائر عنوانلر ایله یاد اولنان حکمدارلق حقوقنك پس پایکانه دخی تعمیمی قضیەلری روما صنوف اهالیسی میانندەکی منازعاتی عادتا بالکلیه برطرف ایلیەرك رومالیلره بریکپارەلك صورتی ویرمش واندن صکره جمهورك قوتی آرتدقجه آرتمغه باشلامشدر .

ایشته بو صورتله انتظامی وانتظامی سایه‌سنده شوکت وقوتنی بولنه قویان روما الك نهایت غوللرك الك شدتلی بر هجومنه دها کوکس ویرملك لازم کلدکده اوتهلکه‌لی اعدایه قارشو اوقدر مردانه وقهرمانانه کوکس ویرمشدرکه میلادك ٣٤٣ سنهٔ مقدمه‌سنده غوللری پراکنده وپریشان رجعته مجبور ایلیوب یالکز کندیسنی دکل غول استیلاسنه قارشو محواولمق درجه‌لرینه کلمش بولنان سائر ایتالیا اقوامنی دخی بو بلیه‌دن قورتارمغه مجبور اولمشدر .

میلاددن ٣٤٣ سنه مقدم اولان شو تجدد روما ایچون باشلی باشنه بر مبدأ تاریخ عد اولنمغه شایاندر . زیرا تاریخ مذکوردن صکره روما جمهوریتی حقیقة دنیانك اوزمانه کوره دها زیاده منتظمی امید اولنه میه‌جق قدر منتظم بر حکومت احرارانه اولوب بویله بر انتظام احرارانه ایچنده یتشمش اولان اولاد وطن ایسه فداکارلقلری عقلاره حیرت ویره‌جك اعاظم مرداندن اولمق اوزره یتیشوب بعده بالنسبه پك آز بر زمانده بتون ایتالیایی استیلادن ماعدا رومانك اسباب جهانکیرانه‌سنی دخی اکماله یول آچمشدرکه عموم

ايتاليانك روما استيلاسى التنه كيرمسى اشبو برنجى بابمزك اوچنجى فصلى اولمق اوزره بروجه آتى بر فصل مستقل تشكيل ايلكده در ٠

(اوچنجى فصل)

رومانك بتون ايتاليايى استيلاسى

عن ٣٤٣ الى ١٧٣

تفصيل ـ غوللرك تكميل ايتاليا وبالخاصه روما عليهنده كى تسلطلرى برطرف اولور اولمز ايتاليا ده رومالولر ايله سامنيتلرك محاربهٔ مديده ومتسلسله سى ظهوره كلدى كه بوبليه غول استيلاسى بليه سندن دها بدتر اولدى ٠ سامنيوم دينلان ولايت ناپولى طرفلرنده غايت كوهستان بريز اولوب اهاليسى اولان سامنيتلر ايسه غايت جرى وجسور ووطن پرور آدملر ايدى ٠ حتى بونلرك اخلاق وعادات مليه سى ميانده الك كوزل والك عفيف وزنكين قزلرى وطنه الك بيوك خدمت كورمش اولان آدملره نكاح ايتمك صورتى دخى وار ايدى كه بوده كنديلرينك وطنپرورلكلرينى تزييد ايليان احوال ميانه داخل اوله بيلور ٠

برجهتده روما جمعيتى كندى كجه دائره سنى توسيع

ايلمكده بولنمسنه مقابل ديكر طرفده سامنيتلر دخی كندی
جمعيتلرينی بيولتمكده دوام ايدرك بونلر برزمانه قدر
ايتاليانك جنوب طرفلرنده بولنان يونانيلرك خدمت
عسكريه‌لرنده بولندقدن صكره يبانجيلره خدمت ايلمكدن
ايسه كندی حسابلرينه عسكرلك وجنك ايتمكی ترجيح
ايدرك ٤٢٤ سنهٔ مقدمه‌سندن ٤٢١ سنه‌سنه قدر قاپوو-
كوم سنجاقلرينی فتح ايلدكلری كبی اندن صكره لوقانی‌ولا-
يتنی‌يه‌ده استيلا ايليه‌رك نوبت تعرض طوغريدن طو-
غری‌يه روما اوزرينه كلمشيدی . هله غوللرك ايتاليايی
هرج ومرج ايلدكلری اثناده الك زياده رومانك رخنه-
دار اولمش بولنمسی سامنيتلرك اميدلرينی آرتديره‌رق
رومايی وتكميل ايتاليايی فتح ايتمك عزميله ميلاددن
٣٤٣ سنه مقدم بونلر روما ايله محاربه‌يه طوتشديلر -

ذاتاً ايتاليا اقوام سائره‌سی دخی عمومی بر روما
استيلاسندن خوف وانديشه اوزره اولدقلری جهتله
سامنيتلرك اعلان حربنی فرصت اتخاذ ايليه‌رك همان
جمله‌سی انلرله اتفاق ايتمشلر ايدی . روما ايسه يوقا-
روكی فصلده دخی بيان اولنديغی اوزره هر بر وطندا-
شی بر قهرمان عد اولنه‌جق . [illegible] جنكاور [illegible]

مانی‌یه کیرمش اولدیغندن کرك سامنیتلره و کرك متفقلری اولان اقوامه قارشو صولك درجه‌یه قدر مقاومت ایچون تشمیر ساق فداکاری ایلدیکندن بو حال ٣٤٣ سنهٔ مقدمه سنده باشلنان محاربه‌نك ٢٩٠ سنهٔ مقدمه‌سنه قدر یاریم عصردن متجاوز برزمان امتدادینی موجب اولمشدر ٠

سامنیتلر محاربه‌سی روما تاریخنك الك مهم بر بابنی تشکیل ایلرکه بو بابك فصللری اولمق اوزره مورخلر محاربهٔ مذکوره ایچون بش دور ترتیب ایدرلر ٠ برنجی دور ٣٤٣ سنه مقدمه‌سندن ٣٤١ سنهٔ مقدمه‌سنه قدر دوام ایدوب محاربه‌نك بو دورنده سامنیتلر سابین اقوامندن برچوقلریله متفق اولدقلری کبی لاتیوم ولایتی دخی عموماً ایاقلانمش ایدی ٠ محاربه ایکی اوچ سنه مدت غایت شدتله دوام ایدرك نهایت واله ریوس قورووس نام قونسولك غوروس طاغی اتکنده وقوعبولان مظفریت کامله‌سی اوزرینه محاربه‌نك بو قسمنه نهایت ویرلمشدر ٠

بوندن صکره اون درت سنه مدت کاه سکونت وکاه محاربه ایله وقت کچدکدن صکره محاربه‌نك ایکنجی

دورینه باشلانوب بوده ٣٢٧ سنهٔ مقدمه سندن
٣٢٤ سنه سنه قدر دوام ایلیه رك اتروسك اقوامندن
برطاقلری دخی سامنیتلر ایله برهیئت مجتمعه عقد ایلد .
كارندن هر نه قدر حربك شدتی آرتمش ایسه ده غالبیت
اكثریتله رومالیلر طرفنده قالمش ایدی . بو دفعه
حربه فیصل ویرلمكسزین محاربه نك اوچنجی دورینه
دخی كیریشیلوب ٣٢٤ سنهٔ مقدمه سندن ٣١٨ سنهٔ
مقدمه سنه قدر دوام ایتمش وغالبیت ومغلوبیت هرایكی
طرف ایچون مساواةً عرض دیدار ایتمكله ایكی سنه
مدت عقد متاركه یه مجبوریت حاصل اولمشدر .
نهایت پاپیریوس كورحو وپو پلیلیوس فیلو نام
سردارلرك لوته ری جوارنده نائل اولدقلری غلبه
اوزرینه محاربه نك بوقسمنه دخی نهایت ویرلمشدر .

٣١٦ سنهٔ مقدمه سندن ٣٠٤ سنه سنه قدر دوام
ایلیان دردنجی دورده اتروریین اومبریین مارس
پلینهی سالانتن هرنیك نام قبائل دخی سامنیتلر ایله
اتفاق ایلدكارندن محاربه نك بوقسمی دیكرلرینه اصلا
مقیس اوله میه جق قدرشدت پیدا ایلدیكی حالده نهایت
روما سرداری قابیوس روللیانوس اولانجه قوتنی

دوشیره‌رك سیمینین اورمانده اتروسکلری پریشان ایلدیکی کبی سردار پاپیر یوس دخی اومبرینیلر ایله سائر بر طاقم اقوام متفقه‌یی وادیمون نام کول جوارنده مغلوب ایلمش وبوبولکوس نام سردار ایسه لونغولا نام محلده سامنیتلری محوه‌قدر یوریمش اولدیغندن ایشته بو مظفریتلر محاربه‌نك اشبو دورنده دخی غالبیت تامه‌یی روماليلر جهتنده براقشدر ٠

محاربه‌نك بشنجی دوری ۲۹۹ سنهٔ مقدمه‌سنده باشلایوب ۹ سنه امتداد ایلمشدر ٠ زیرا محاربه‌نك ایلك درت دورنده روماليلر ثمرهٔ سیف غالبیت اوله‌رق اترورى وسامنيوم ولایتلریله حوالیسنده نه‌قدر اقوامی تحت انقياد ورعیتلرینه المشلر ایسه جمله‌سی بردن رفع لوای عصیان ایلمشلر ایدی ٠ انجق روماليلر یاریم عصردنبری صرف ایلدکلری مساعینك ثمره‌سی بویله دفعةً زائل اولمسنه قائل اوله‌میه‌رق اولانجه قوتلرینی بازویه ویرمکله بودفعه دخی اعدای متفقه اوزرینه غلبه ایدنجه ایتالیانك وسط وجنوب طرفلرینی تماماً وکاملا اطاعت ورعیتلری آلتنه الدیلر که شوحالده اوزمانه کوره جهانك الك بیوك دولتی روما دولتی اولمش ایدی ٠

ر یاندن سامنیتلر محاربه‌سی دوام ایلدیکی حالده دیکرطرفدن روماليلر ایتالیانک شمالی اقوامیله دخی محا۔ ربه ایله اوغراشیرلر ایدی . اشبو فتوحات شمالیه محارباتی ۲۲۱ سنۀ مقدمه‌سندن ۱۷۳ سنۀ مقدمه‌سنه قدر کذلك یاریم عصر مقداری دوام ایلمش اولوب موقعك صعوبت و مناعتی حسبیله اشبو حرکات عسکریه‌نك دخی پك بیوك مشکلاتی کورلمش ایسه‌ده نتیجۀ امر اوزرلك تمامیله روما ولایتی اولمسنه منجر اولمشدر .

ذکر اولنان محاربات شدیده اکرچه روما ایچون پك بیوك متاعبی موجب اولمش ایسه‌ده برملت کرك عسکرلکجه وکرك سائر خصوصاتجه جوهر استعدا۔ دی دائما ایشلتمك ایله منجلی اوله‌جغندن متاعب مذ۔ کوره روماجه صنایع وفنون عسکریه‌نك زیاده‌سیله ترقیسنی مستلزم اولمشدر . حتی اوزمانلر آفریقا سوا۔ حلی اوزرنده متشکل بولنان قارتاج دولتی شمدیکی انکلتره کبی تجارتده کمجیلکده وجنکاورلکده شد۔ تنی جهانه تسلیم ایتدیرمش بردولت اوله‌رق اسپانیا وسیجلیایی دخی براً وبحراً استیلا ایلمش بولندیغی حالده

روماليلر ایتالیا اوزرنده‌کی غالبیتلرینك موجب اولد.
یغی تشویق وتشجیع اوزرینه قارتاجلیلری دخی کوز.
لرینه کسدیره‌رك طبعاً ایتالیا اولکاسی اجزاسندن
دیمك اولان سجلیا اوزرینه دخی صالدیر مشلر و۲٦٤
سنهٔ مقدمه‌سندن ۲٤۲ سنهٔ مقدمه‌سنه قدر فرصت
بولدقجه هجوم ایده ایده سجلیانك غرب طرفنی قار.
تاجلیلردن نزعه موفق اولدقلری کبی ساردنیایی دخی
اخذ واستیلا ایتمشلردر .

بو محاربه تاریخ عمومیده پونیق محارباتی دیه
مشهور اولان محاربه‌لرك برنجی دوری اولوب حالبوکه
کیتدکجه قوتنی آرتدیرمقده وانتظامنی ایلرولتمکده
بولنان روما پونیق محارباتك ایکنجیسنه دخی غایت
فداکارانه برصورتله مقاومت کوسترمشدرکه بومحاربه
بوندن اولکی اسپانیا جلدمزده ایضاح اولندیغی
اوزره قارتاج سرداری مشهور آنیبالك سوق ایلد.
یکی اردو ایله روما اردولری اراسنده ۲۱۹ سنهٔ مقدمه
سندن ۲۰۲ سنهٔ مقدمه‌سنه قدر دوام ایلیان محاربهٔ
عظیمه‌در .

محاربهٔ مذکوره‌ده آنیبال معیتنده بولنان قارتاج

اردوسنی همان رومایه صوقه‌جق مرتبه‌لرده رومانیلی
دوچار مغلوبیت اولمقده ایکن نهایت اولانجه قوتی
بازویه ویره‌رك قارتاج سردارینه قارشـو متانت کو-
سترمکله برابر دیکر جهتدن قارتاجلیـلری قلبکاهندن
اوره‌ق ایچون آفریقا اوزرینه دخی بر دونما سوق ایده-
نجه سردار آنیبـال رجعت وعـودته مجبور اولمش
وبناء علیه مجلیانك شرق جهتندن ماعدا تکمیل اسپا-
نیا دخی روما استیلاسی آلتنه کیرمشدر .

ایشته بورایه قدر اجمال ایلدیکمز فتوحات روما
دولتنی عادتاشمدیکی ایتالیا دولتنه مقیس اوله بیله‌جك
برجسامتله تأیید ایلدکدن ماعدا یواش یواش اسپانیا
دخی اصل روما تربیه وانتظامنی المغه باشلاینجه روما
دولتی اوزمانه کوره کرچکدن دنیانك برنجی درجه‌
ده جسیم دولتی اولمشدر . زیرا اوزمانلر یونان ومصر
وقارتاج مثللو موجود اولان دولتلر وملتـلر پك کو-
چك شـیلر اولدقلری کبی اکرچه آسـیا ایچرولرنده
غایت جسیم دولتلر موجود ایدیسه‌ده انلر عالم مدنیته
عد اولنان اق دکز سواحلی ایچون هنوز ممالك مجهو-
له‌دن عد اولنورلر ایدی .

﴿ ایکنجی باب ﴾

عن ١٧٣ الی ٤٧٦ مؤخر

برنجی فصل

قونسولارك بقیهٔ خلاصهٔ تاریخیه‌لری

عن ١٧٣ الی ٢٩ مقدم

تفصیل ـ ایکنجی پونیق محاربه‌سندن صکره روما جمهوریتی نظام‌وانتظام داخلیسنی اتمامه صرف ماحصل غیرت ایلدی . جمهوریت مذکوره‌نك بودرجه‌یه قدر ترقیات سریعه‌سنی تأمین ایلیان شی قونسول عنوانیله مقام‌حکومتـه کتوریلان ایکی نفر جمهور رئیسنه مؤخراً دیقتاتور عنوانیله برصلاحیت کلیه‌یی حائز رئیس فوق‌العاده‌نك انضمامی قضیه‌سیله برابر پاتریسیه‌ن وشوالیه و پله‌بیه‌ن دینیلان صنوف اهالینك آرالرنده‌کی تقدم وتأخر وامتیاز وعدم امتیاز فرقلرینی‌ده علی قدرالامکان تعدیل ایلمك قضیه‌لری اولمغله بوتعدیل وتنظیم صنوف ومراتب خصوصنده روما برخطوه دها آته‌رق جمهوریتك شمدی‌یه‌قدر مظهر اولدیغی موفقیاتدن برقاچ‌قات بالاترینه مظهریت اسبابینی دخی تهیه ایلمشدر .

هله امور نافعه وفنون وصنایعك ترقیاتنه اول قدر
خدمت ایدلمشدرکه نفس روما شهری ویاخود ایتالیا
شهر وقصباتی اوزمانه کوره جهانك اك معمور ومنتظم
مملکتلرندن اولدقلرندن فضله ازجمله اسپانیا مثللو
رومایه ملحق ومربوط اولان ممالك خارجیه نك بیله
انتظام ومعموریتی اهالئ قدیمه لرینی جداً وحقیقةً
رومالیلشدیرمغه سبب اوله جق درجه لره وارمش
ایدی .

بناءعلیه روما سردارلری سیف فتوحاتی چکه رك
بریاندن شمال جهتنه یعنی المانیا وفرانسه طرفلرینه
طوغری ایلرولمکه باشلادقلری کبی بریاندن دخی اسپانیا
فتوحاتنی ده اتمامه ودیکر جهتدن یعنی شرق طر-
فندن ماکدونیا و یونان قدیم اوزرینه هجوم ایتدکله
وجنوباً دخی قارتاج دولت قدیمه سنی محو ایچون افریقا
سواحلنه والحاصل سوریه طرفلرنده سلوسیتلر واقا-
طولی جهتلرنده برطاقم حکومات صغیره اوزرینه
آقینلر ایلمکه باشلادیلرکه بوتشبثاتك هر بری بر دواهئ
معظم ایکن رومالیلر هر برنده بشقه بشقه مظهر
موفقیت اولورلرایدی . شویله که :

ماکدونیا قطعه سنك کاملاً رومایه تابعیتی میلادك ۱٤٨ ویونانستانك تابعیت کامله‌سی ١٤٦ سنهٔ مقدمه‌سنده وقوعه کلوب بونلر برر برر روما ولایتی اولدقلری کبی ینه مذکور ١٤٦ سنهٔ مقدمه‌سنده قارتاج دولت قدیمه‌سی دخی روما اسلحه‌سی مقابلنده مغلوب ومنقرض اولمشدر ۰

بوندن ماعدا سلوسیتلرك سوریه وآسیا اوزرنده‌کی ید استیلالری کسیله‌رك کندیلرنی توروس طاغلرینك اوته طرفلرینه قدر سورلدکلری کبی اسپانیا وپورتغالك لوزیتانیا قسمنده عصیان واعلان استقلال ایلدکلری ومدت مدیده یعنی ١٤٦ سنهٔ مقدمه‌سندن ۱۳۳ سنهٔ مقدمه‌سنه قدر رومایه مقاومت کوستردکلری اسپانیا وپورتغال تاریخلرنده بیان اولنان ویریات ونومانس نام سردارلر دخی مغلوب ایدیله‌رك اورالرده روما حاکمیتی تحکیم قلنمش و۱۲٥ سنه مقدمه‌سنده غول ممالکنه طوغری توسیع حدود میسر اوله‌رق نیس وطولوز شهرلری اله کیرمش ایدی ۰

بوحالده شمدیکی ایتالیا ویونانستان واسپانیا وجزایر وتونس وسوریه وآیدین وبروسه وسلانیك

طرفلرینك تمامیله اوستریا والمانیا وفرانسه‌نك دخی
بعض اقسام ممالك جنوبیه‌سی هب روما حکمی آلتنه
کیرمش اولدیغندن تکمیل آق دکز بر روما دکزی
صورتنی المش ایدی که بوقدر واسع بر الکانك بحق
جهانکیرانه بر دولت عد اولنه‌جغی شبهه‌سزدر ۰
انجق شو عظیم وجسیم ممالکك کافهٔ اموال غنیمتی
وواردات مرتبه‌سی رومایه بر آلتون دره‌سی آقیتور کبی
ثروت آقیدوب بو ایسه روما لیلرك صفا وسفاهته انهماکلرینی آرتدیردیغندن اسکی اخلاق قهرمانی بر سفاهت
شهوت پرستانه‌یه تحول ایتمکله وبو ایسه تمام رومانك
کمال شوکتی دوری ایچنده دیکر جهتدن اسباب
انقراضنی حاضرلمغه باشلامش ایدی ۰ اسباب تدنینك
ایلك علائمی اولمق اوزره بعض فسادات داخلیه
کورلمشدر که بونلر بروجه آتی خلاصه ایدیلورلر :

بو ثروت عظیمه‌دن الك زیاده حصه‌یاب اولنلر
بالطبع پاتریسیه‌نلر یعنی اعاظم کبار طاقمی اولوب مال
غنیمت وواردات دولت بونلر یدینه کچدکدن فضله
اهالئ مملکت بونجه اردولرك دونمالرك مصارفنه
بشقه‌جه سینه کشای مقاومت اولمقله برابرینه حقوق

ملکیه و مدنیه‌دن بعضلرینه نائل اوله‌مامالری عظیم بر
خشنودسزلغی استلزام ایلدیکندن وغراکوس نامنه
اشتهار و یرن برقاچ قرنداشلر پس پایکان اهالینك بو
خشنودسزلغنی پك محق کوره‌رك انلرك حقوقنی تزیید
وتأمین ایچون خطابت کرسیلرنده نیجه مؤثر نطقلر
ایرادیله پله‌بەینلرك جرأتنی برقاتدها آرتدیردقلرندن
اکرچه پاتریسیه‌نلر غراکوس برادرلرك نشو یقاتنه
قارشوسد مقاومت چکمکه موفق اولمشلر ایسه‌ده پاتر.
یسیه نلر ایله پله‌بەینلر ارەسنده‌کی منازعهٔ سیاسیه یالکز
غراکوسلرك مغلوبیتلری ایله نتیجه پذیر اولمیوب کتدکجه قوتنی آرتدیرمقده دوام ایلمشدر .

بو مخالفت داخلیه‌یه ضمیمه بر ده « محاربهٔ اسرا »
مسئله‌سی میدانه چیقمشدرکه الك‌ده سبب محضی پاتر.
یسیه‌ن قسمنك فرط ثروت وسامان مقتضاسندن اولان
سفاهت وشدتلری اولمشدر . زیرا بونلر جهانك ثروتی
کندی ید استفاده‌لرینه تسلیم اولنمق مقدارتدن ایمش
کبی بر دعوی ایله علوم وفنون وصنایعدن هیچ برشی
اکتسابنه کندیلرینی مجبور کورمیه‌رك نفسلرینی یالکز
ییوب ایچمك وکینوب کزمك ونسوان ایله ذوق وصفا

اتلك مشاغلنه حصر ایدرلر ایدی · بوسفاهتلرده اول
قدر ایلرویه واررلر ایدی‌که مصارف ترتیبیه‌سی شمد-
یکی حسابجه دخی عقللره حیرت ویره‌جك قدر مبالغه-
یه واران سفره‌لرده اطعمهٔ نفیسه‌یی پاطلایجه‌یه قدر
یدکدن صکره برمقی‌اله‌رق انلری بعدالاستفراغ تکرار
اکل اطعمه ایله ذوقیاب اولمق درجه‌لرینه واررلر
ایدی · ایمدی کبار طاقمنك بودرجه‌لره واران تنپر-
ورلکلرینه مقابل هر عملی هر صنعتی اوکرنمك وظیفه-
سی اسرایه قالوب بو بیچاره‌لر هر فنده هرصنعتده
اکتساب مهارت تامه ایله کرچکدن انسان کامل او-
لدقلری حالده ینه افندیلرندن کوردکاری معامله‌عادتا
بهایمك کوره‌جکلری معامله‌دن فرقلی برشی دکل‌ایدی
تاریخك بوروایتی مبالغه‌یه حمل اولنه‌مز زیرا انسا-
نك پنجهٔ بهایمده نصل تلف اولدیغنی تماشا ایدوب
اکلنمك ایچون عمومی تماشاکاهلرده ارسلان وقپلان
وصرتلان کبی مفترسلر پنجه‌سنه اسرا آتیله‌رق تماشا
ایدیلور وحیوان قوشولسی لازم کلان دکرمان ودو-
لاب کبی شیلره دخی اسرا قوشیله‌رق قامچیلر ایله
تلف ایدیلنجه‌یه قدر اتعاب قلنور ایدی ·

ایشته انسانیتی بودرجه تحقیره کروه اسرا تحمل ایده‌میه‌رك ۱۳۳ سنهٔ مقدمنده بونلر سوزیلمکیله عصیان ایلدکلری کبی شو ایلك عصیانلری‌یك زیاده مشکلاتله‌یا- تشدیرلدقدن صکره ۱۰٤ سنهٔ مقدمه‌سنده بر عصیان دها ایدرك نیجه مقاتلات مدهشه ایله دره‌لر کبی قانلر اقش ونتیجهٔ محاربه‌ده اسرانك احوالی براز اصلاح اولنمق صورتنه قرار ویرلمشدر .

کذلك اصل سببی روما کبارینك خود پرستلکلر- ندن اولمق اوزره « محاربهٔ اجتماعیه » دیه شهرت‌الان برمحاربه دها ظهوره کلوب ۹۰ سنهٔ مقدمه‌سندن ۸۸ سنه‌سنه قدر دوام ایلمشدر . بومحاربه‌یه روما مستملکا- تندن عد اولنان ممالکك همان کافه‌سی اشتراك ایلمشلر- در . سببی ایسه بونلر طوغریدن طوغری‌یه رومالی‌وروما حقوقنه صلاحیتلی عد اولنمیه‌رق یالکز ثروت وسا- مانلری روما طرفندن غصب اولنمقده بولنمسی قضیه‌سی ایدی . مع هذا کندیلرینی رومار بقهٔ رعیتندن قور- تارمق ایچون دکل بلکه تمامی تمامنه رومالی اولمق ایچون عموم رومالیلر حقوقنه مالکیت دعواسیله قیام ایلدکلری حالده قلیج صورتندن بشقه روی موافقت

كوره مامللری بو محاربه‌نك ده امتدادینه سبب اولمشدر .

اشبو مجادلات و محاربات داخلیه رومانك شیرازهٔ انتظامنی كركی كبی رخنه‌دار ایلیه‌رك اگرچه سردار- لرك شدتی عاصیلرك تأدیبنه كفایت ایلمش ایسه‌ده پاتریسیه‌نلر ایله پله‌به‌ینلر اره‌سنده‌كی نفاق بر درلو برطرف اوله‌مامشدر . پاتریسیه‌نلرك رئیسی سیللا وپله‌به‌ینلرك رئیسی ماریوس اولوب نیجه مجادلات ومنازعات سیاسیه‌دن صكره میلاددن ۸۲ سنه مقدم پاتریسیه‌ن طاقمی غلبه ایلیوب سیللا دیكتاتور نصب اولنمش و كندیسنه ویریلان صلاحیت تامه‌یی سوء استعمال ایلیه‌رك ایتمدیكی فنالق قالمامشدر .

۷۸ سنه مقدمه‌سنده سیللا وفات ایلدیكی زمان پله‌به‌ینلر علی‌العموم ایاقلانه‌رق رومایی مهلكهٔ انقرا- ضه همان یاقلاشدیردقلری حالده اوچ فرقه‌یه منقسم اولان اهالینك رؤساسی بولنان پومپه وقیصر وقرا- سوس اوچی بردن « تیر یومویرا » حكومت مثلثه صورتیله مقام ریاسته كتوریله‌رك فسادی باصدیرمق ممكن اوله‌بیلمشدر . میلاددن ۵۳ سنه مقدمنه‌قدر بو حكومت مثلثه دوام ایلدیكی حالده قیصر ایله پومپه

شدتلی بر رقابته دوچار اولملریله اورته‌لق ینه‌قاریشمش
ایدی . قیصر پس پایکان اهالینـك رئیسی اولد .
یغندن دیکر رقیبلر ینه غلبـهٔ تامه ایله غالب چیقه‌رق
دیکتاتورلکی یعنی ریاست مستقله‌یی اله آلدی وآسایش
وامنیت داخلیه‌یی بالاکمال اوروپا ایچرولرینه‌طوغری
برطاقم ممالکی یکیدن فتحه موفق اولدی ایسه‌ده‌نهایت
٤٤ سنهٔ مقدمه‌سـنده سوء قصدله وفات ایلدیکندن
روما بتکرار فساد داخلی ایله هرج‌ومرج اولدی .

بودفعه دخی فرقهٔ متخالفه‌نك رؤسـاسی بولنان
اوقتاو وآنتوان وله‌پیددن مرکب برهیئت مثلثهٔ رؤسا
تشـکیلیله فساده نهایت ویردیلر . له‌پیدك باره‌لق
اسامیسی اوقونمدی ایسـه‌ده انتوان مصر طرفلرینی
فتح ایدرك ملوك بطـالمه‌نك صوك حکمداری اولان
قـله‌اوپاتر نام قرالیچه‌یی یالکز مغلوبی دکل بلکه بر
مترهسی منزله‌سـنه تنزیل ایلدیکی جهتله رومالیـلر
بیننده قدری دوبالا اولدیغی کبی اوقتاو دخی روماجه
قوت ونفوذینی عادتا مستقل بالرأی برایمپراطوردرجه‌
سـنده آرتدیرمش اولدیغنـدن عموم روما اوزرنده
بالاستقلال فرمانفرما اولمق شرفی اوقتاوه‌می یوقسه

آنتوانه‌یی منحصر قاله‌جغی دعواسی رومایی دهـا مدهش بر تهلکه‌یه یاقلاشدیرمش ایدی . بو ایکی رقیب بر عظیم دونغـا اوزرنده بر عظیم اردو ایله یونانستان صولرنده وآقسیوم نام محلده یکدیگرینی قارشولدیلر . تاریخك روایتنه کوره سو کیلیسی قله‌اوپاتر دخی انتوان ایله برابر دونغاده ایدی .

میلادك ۳۱ سنهٔ مقدمنده بو محاربه وقوعه کلوب یکدیکرینه رامپا ایدن سفینه‌لر اوزرنده اول قدر قان آقش ایدی‌که دکزك صولری عادتا قزل‌کون اولمش ایدی . عاقبت آنتوان مغلوب اولمغله اوقتاو مظفراً رومایه عودت ایلدی وروما هیئت اعیانی کندیسنه پرنس عنوانی ویروب بعده میلادك ۲۹ سنهٔ مقدمنده اوکوست نامیله ایمپراطورلق عنوانی دخی ویرمشدر . که بوحالده میلادك ۵۰۹ سنهٔ مقدمندن یعنی بش عصردنبرو دوام ایلیان حکومت جمهوریه بر حکومت ایمپراطوریه‌یه مبدل اولمشدر .

(ایکنجی فصل)

ایمپراطورلغك برنجی دوری

عن ۲۹ مقدم الی ۹۶ مؤخر میلاد

تفصیل ــ روما ایمپراطورلغنك تاریخنی یازانلر

ایمپراطورلق ایچون بش باب تعیین ایدرلرکه بونلرك
برنجیسنده ایلك ایمپراطور اوکوست ایله برابر اون بر
ایمپراطورك مدت حکومتی احوالنی اجمال ایدرلر .

ایمپراطورلغك بودورنده روما هم مادی ومعنوی
بیوك بیوك موفقیاته مظهر وهم ده برطاقم ظلمهٔ حکمدا
رانك سیئهٔ مستبدانه‌سی اوله‌رق تاریخك تعییبات
محققه‌سنه دوچار اولمشدر .

اوکوست اول باول مملکتك انتظامات داخلیه‌
سنی اکمال ایتمك اوزره داخلی وخارجی محارباته نهایت
ویره‌رك ژانوس معبدینی قپاتدی . ژانوس دینیلان
شی رومالیلرك ایکی یوزلی بر معبودی ایدی که بریوزی
ارقه‌سنده اولوب ماضی‌یه وبر یوزی دخی اوکنده
بولنه‌رق مستقبله عطف نظر دقت ایدیور دیه اعتقاد
اولنور ایدی . روما ملتی هرنه زمان بر مشغولیت حر-
بیه ایله مشغول اولور ایسه ژانوس عبادتخانه‌سی
اچیق بولنمق ومحاربه‌یه ختام ویرلدیکی آنده عبادتخا-
نهٔ مذکور قپادلمق معتاد اولدیغندن بودفعه یکی ایمپرا-
طور اوکوستك عبادتخانه‌یی قپاتمسی بر صلح وسلام
اشارت علنیه‌سی ایدی . واقعا اوفق تفك بعض محار-

بەلر دها وقوعبولمش ایسەده بو محاربەلر باشلوجه بر جهانگیرلك مقصدینه مبتنی اولمیوب بلکه ذاتاً جها- نگیرلك حکمنی المش اولان روما دولتی حدودلرینی حدود طبیعیه یه قدر ایصال ایچون ایدی .

رومانك اشبو حدود طبیعەسی اوروپاجه رین وطونه نهرلری واوروپا ایله اسیا ارەسنده قره دکز واسیاجه فرات نهری وافریقاجه صحرای کبیر وافریقا واوروپاجه دخی بحر محیط اطلاسی ایدی که حدود مذکوره داخلندەبولنان ممالکك کافەسی روما ایمپرا- طورلغی ممالکی اولمش ایدی .

اوکوست رومانك انتظامات داخلیەسنی حقیقة کلی تعدیل وتنظیمه موفق اولدی . قوهٔ حکمرانی کندیسی ایله مجلس اعیان میاننده مشترك اولوب مجلس مذکور طرفندن اجراسنه استحصال مأذونیت ایلدیکی موادی براستقلال تام ایله موقع اجرایه قویار ایدی .

اکر اوکوستدن صکره کلان حکمدارلر دخی مشفقانه وغیورانه حرکت ایتمش اولسەلر ایدی روما- نك شان وشوکتی دها زیاده ارتمق طبیعی ایدی .

فقط کندیسندن صکره کلان تیروقانیکولاوبرنجی قلود ونرون ظلم واعتساف ایله شهرت شعار اولان پر- نسلردن اولوب بالخاصه نرون اوزمان رومادہ هنوز انتشاره باشلایان خرستیان آیینی برباد ایتمك ایچون دیانت جدیدهٔ مذکوره‌یی قبول ایدنلر علیهنده اوقدر شدت کوسترمشدرکه کلیسا تاریخی حکمدار مرقومی کمال نفرت ولعنت ایله یاد ایلر ٠

نرونه قدر کلان حکمدارلر هپ مشهور قیصر رومك سلاله‌سندن اولمق اوزره مقید بولنوب بو سلاله نرونده ختام بولدقدن صکره غالبا واوتون وویتلیوس قوهٔ جبر وقهر ایله مقام حکمرانی‌یه یول بولمشلردر ٠ انجق بونلر بریاندن کندیلرینی ایسته‌میان اهالی‌یه قارشو طرفدارلرینك قوتیله مجادله ومنازعه ایله دیکر طرفدن دخی یکدیکریله رقابتدن خالی قالمدقلری جهتله رومادہ اسایش وانتظام داخلی بتکرار مختل اولمش وصنوف ثلثه‌نك اوچی دخی بواختلال احواله برنتیجه ویرمك ایچون دوشونمکه باشلامش ایدی ٠

عن اصل پس پایه برآدمك اوغلی ایکن مهارت سیاسیه وعسکریه‌سی سایه‌سنده بیوك بیوك موفقیتلره

مظهر اوله‌رق صـوك وقتلرده فلسطین طرفلرینی فتح
واستیلا ایله مشغول بولنان وسـپازیه‌ن حقیقة امنیت
عمومیه‌یی جلب ایتمش برآدم اولمسیله‌رومالیلر انی ایمپرا-
طورلق مقامنه انتخاب ودعـوت ایلدیلر ۰ وسپازیه‌ن
رومایه ایمپراطور اولمق داخلا بیك بلایه کوکس ویر-
مك اوله‌جغنی دوشوندیکندن اول امرده قبول ایتمك
ایستمـدی ایسـه‌ده کندی معیتنـده‌کی اردو مطلقـا
ایمپراطورلغی قبول ایتمسی ایچون تضییق ایلدیکی کبی
معیتی جنراللرندن موسـیه‌ن وانتویوس بریموس اولا
ایتالیایه کچه‌رك ویتلیوسك طرفداری اولان بر اردویی
قره‌مون نام محلده بوزدقلری وسائر طرفلرده بولنـان
هیئات عسـکریه‌یه‌دخی وسـپازیه‌نك ایمپراطورلغنی
قبول ایتدیردکلری جهتله یکی ایمپراطور بلامانع رومایه
کلمش وتختنه اوتورمشـدر ۰ غول وانکلتره طرفلر-
ینك فتح واسـتیلاسنی اکمال ایلیـان بوذاتدر ۰ هر
طرفجه انتظامه فوق الحد رعایت ایدرك بالخاصه ارتق
اطاعتدن چیقمغه باشـلامش اولان هیئت عسـکریه‌یی
تکرار اطاعت عسکریه قوانیننه تابع قیلوب فوق الحد
متصرفانه برادارە ایله امور مالیه‌سـنی‌ده یولنه قو-
یمشدر ۰

اون سنه کمال انتظام واهتمام ایله ادارهٔ حکومتدن صکره ۷۹ سنهٔ میلادیه سنده وفاتی وقوعه کلدیکی زمان اوغلی تیتوس مقام حکومته انتخاب اولنمشدرکه بوده حقیقةً پدرینه خیرالخلف اولەجق برذات اید. یسه ده ۸۱ سنهٔ میلادیه سنه قدر انجق دوام ایده بیلان مدت حکومتی ظرفنده وه‌زووو وولقانی سیالهٔ ناریه قوصه‌رق اطرافنی خراب ویباب ایتمسی ومدهش بروبا ایله نفس رومادە‌دخی عظیم برحریق ظهور اتمسی کبی بلیاتك صدمهٔ تأثیراتنی برطرف ایتمکله اوغراشه‌رق تصورکرده‌سی بولنان اصلاحات عظیمه‌یی موقع اجرایه قویه‌مامشدر ․

مومی الیهك ده وفاتندن صکره برادری دومیسیه‌ن ایمپراطور انتخاب ایدلمش ایسه ده بوذات فوق الحد ظالم وخدعه‌کار بر حکمدار چیقوب میلادك طقسان التنجی سنه سنه قدر دوام ایلیان مدت حکومتنده بتون تبعه‌سنك نفرتنی قزانمقدن بشقه بر حرکتده بولنمامشدر ․ هرکسی الداته‌رق مرامنی یوروتمك وحتی سادەجه اکلنمسی ایچون مدهش مدهش لطیفه‌لر یاپمق بوآدمك خواصندن اولوب برکون کباردن برچوق

ذواتی بر ضیافته دعوتله جمله‌سنی سیاهلر ایله مفروش
بر صالونده جمع ایتمش ایدی . صالونك دیوارلرینه
تعلیق اولنان سیاه پرده‌لری قالدیرنجه مسافرلردن هر
بری کندیسی ایچون تهیه ایدلمش برر تابوت کورمکله
خوف و وحشیتلرندن سیم سیاه کسیلدیلر . مکر دو-
میسیه‌ن محضا اکلنمك ایچون بو حرکتی اجرا ایتمش
بولندیغندن قهقهه‌لرله کوله‌رك مسافرلری طاغتمشدر .
انجق بو بولده‌کی لطیفه‌لردن زیاده معاملات غدارانه-
سی هرکس ایچون برامنیتسزلکی موجب اولدیغی
کبی زوجه‌سی دومیسیا بیله کندی حیاتندن امین اوله-
میه‌رق کوله‌لرندن اتیه‌ن نامکسنه‌یی کندیسنه اویدیر-
مش و ذاتاً بین الاهالی ظهور ایلیان برعصیان هنکا-
منده مرقوم کوله ایمپراطوره سوءقصد ایدرك بوصو-
رتله مؤرخلر ایچون روما ایمپراطورلغنك برنجی فصلنه
خاتمه چکدیره‌جك بر تبدل وقوعه کتورلمشدر .

(اوچنجی فصل)

ایمپراطورلغك ایکنجی دوری

عن ٩٦ الی ١٩٢

تفصیل - ظالم دومیسیه‌نك خلع وازاله‌سندن

صكره رومادە هر صنف اهالى بر اتحاد عمومى تشكيل
ايدرك ايمپراطور اولەجق ذواتك امر انتخابندەو ايمپرا-
طورلرك امر واراده لرينه درجۀ اطاعت وانقيـادده
دائما استشـاره ايله حكمدارلرك ايقاع مظالمه مقتـدر
اولەماملرى اسبابنى تأمين ايلدكلرى كبى بختلرينه اوله-
رق انتخاب ايلدكلرى ذوات دخى هب يكديكرينه خير-
الخلف عـد اولنمغه لايق ذواتدن بولنملرى حسـبيله
ايمپراطورلغك اشبو ايكنجى دورى جداً بر دورمسعود
اولمق اوزره باشلامش ايدى ٠
بو دورك ايلك ايمپراطورى اولان نرواحلم و حكمت
صاحبى برآدم اولوب بد خواهانه بيـله لطف ايله
تكدير ايتمك جملۀ خواصندن ايدى ٠ ايكنجى ايمپراطور
اولان تراژان دخى اخلاق حسنه صاحبى اولمقده نروايه
بلكه ده فائق اولمقله برابر طالع ومزيت عسكريه سى
دخى پك فوق العاده اولوب اوزمانه قدر فرات نهرى
آسـيا جهتندن روما دولتنـك حدود طبيعيه سى عد
اولنوركن ايمپراطور مومى اليه فراتى كچەرك مه زاپو
تاميايه كيرمش واوراسنى فرس دولت قديمه سى بدندن
اخذ ونزع ايليـه رك روما حدودينى بابله قدر توسـيع

ایندیکی کبی دیکر جهتدن مجارستان طرفلرینی هرج ومرجه کلان باربارلر اوزرینه‌ده یوریوب کرك استر- داداً وکرك رأساً نیجه ممالك وبلادی فتح ایله توسیع حدودده موفق اولمشدر .

مومی الیهك خلفی اولان آدریه‌ن واکاده خلف اولان آنتونین زمانلرنده کذلك رومانك انضباط وانتظامنه برقاتدها قوت ویریله‌رك اکرچه بعض محللرده برطاقم والیلر سرکشلکله قیام ایلشلر ایسه‌ده انلرك ده تربیه‌سی ویریله‌رك روما هر حالده عقل وحکمتك مقتضیاتندن خارجه چیقمامشدر . هله مارق اورل نام ایمپراطور « فیلسوف » دیه الدیغی شهرته بحق لایق برآدم اولوب بیچاره‌نك زمان حکومتنده تیبر نهرینك امثالی کورلمدك درجه‌ده طغیانی وقحط ووبا کبی بلیانك یکدیکرینی تعاقبی حسبیله ایتالیا طرفلری پك بیوك فلاکته دوچار اولدیغی مثللو بریتانیا ومجا- رستان وسوریه طرفلرنده عصیانلر دخی ظهور ایتمش ایسه‌ده مارق اورل اوزاولادی دوچار فلاکت اولان بر پدرمشفق کبی بلیات داخلیه‌نك هربرینه چاره‌لر تدارکنه بذل مقدور ایدوب بریتانیا ومجارستان عصیا-

نلرینی تنکیله موفق اولمش وسوریه طرفلرنده‌کی عصیان
ایسه اوراده روما طرفندن والی بولنان ذاتك تشو۔
یقیله وقوعه کلدیکندن سوریه‌ده بولنان هیئت
عسکریه عصیان واقعدن طولایی والی‌یی بالاتهام اخذ
وکرفت ایدرك قفاسنی کسوب رومایه کتورمك صو۔
رتیله اثبات صداقت ایلمشدر .

تاریخك مارق اورل ایچون بولدیغی بر قصور
زوجه‌سنك بعض مرتبه آشفته‌لکلرینه سس چیقارما۔
مسی قضیه‌سی اولوب انجق ایمپراطور «کندی نامو۔
سنی محافظه ایتمیان قاری ایچون تعییب عمومی جزای
کافیدر . عفتلی وعفتسزکیم اولدیغنی انظار عمومیه
کوریوریا . بن کندیمدن مسئولم اوده کندیسندن
مسئولدر » دیه کندی برائت ذمتنی بالاثبات آشفته‌نك
عیبنی ینه انك اوزرنده براقمق جهتنی ترجیح
ایلمشدر .

ایشته شوایلك بش ایمپراطورك هر بری حقیقة
مملکت وملته خدمت ایتمش ذواتدن اوله‌رق بودورده
روما دولتی ملکیه وعسکریه‌جه تنظیمات وانضباطات
واخلاق عمومیه‌جه تصحیحات ایله شهرتشعار اولمش

ایکن مارق اورلك وفاتندن صکره تحت ایمپراطوری یه
کتورلمش اولان قومودك ملعون بر آدم چیقمسی بو
دوره بر سوء خاتمه چکمشدر ٠

مرقوم قومود مارق اورلك اوغلی بولنمق بر غایت
ایی بویلی وطبیعت بشریه نك فوقنده عد اولنه جق
قدر قوتلی بر قهرمان اولمق حسبیله هنوز یکرمی یاشنده
ایکن هر کس کندیسندن حسن خدمت وحسن موفقیت
امید ایلیه رك اطاعت وانقیادینه جان آتمشلر ایکن بو
خبیث اوزی وسوزی طوغری اولان صادق ادملردن
خوشلانمیوب مداهنه جی وریا کار وباخصوص
چاپقنلقله شهرتشعار اولان په رنیس وقله آندر کبی ادا-
نی بی باش و کالت مقامنه کتورمك صورتیله اصحاب
ناموسی قیردیغی کبی المانیا طرفلرنده بر انسان بر طاقم
باربارلرك عصیانلرینه قارشو قلیجنی چکوب یوریه رك
اوقد وقامتك اوقوت بدنك لایقی اولان شجاعت
وغیرتی کوسترمکه بدل عاصیلر ایله دنیجه سنه مصالحه یه
رغبت ایلیوب حتی باربارلردن بر چوغنی خدمت
عسکریه یه قبول ایتمك صورتیله عسکری طائفه سنك
دخی نفرتنی آرتدیرمش ایدی ٠

زبانیلرده مخصوص اولان رفعت قامتی ودیولرده
امید اولنه بیلان کوجی وقوتی ایله قورقو تمقدن متلذذ
اولدیغی آدملر سلاحسز اوله‌رق سیرق دینیلان اویون
محلنه صوقیلان برطاقم بیچارکان متهمین ایدیلرکه الندەکی
طوپوزی ویاخود خنجری ایله بونلری اوروب اولدور-
دکجه شو یکیتلکی ایله افتخار ایلرایدی . هله عرض
بخشنده هیچ کیمسه‌یه رعایتی ایلمیه‌رق نیجه اهل عفت
قادینلری تلویثه دخی باشلایه‌رق بویولده درجهٔ افراطه
وارنجه ارتق نفرت اهالی عصیانه مبدل اوله‌رق
طرف طرف ارباب قیام مرقوك ازالهٔ وجودینه جهد
واهتمام کوسترمکه باشلادیلر . حالبوکه بوده مرقومه
الی باغلی اوله‌رق اولدوره‌رك اکلنمك ایچون برچوق
بیچارکان تدارکندن بشقه برشیئه یرامدی . مؤرخلرك
روایتنه کوره مرقومك بالذات اولدوردیکی آدملرك
مقداری یدی یوزه وارمشدر . کندی همشیره‌لرندن
موسیللاو کندی قاریسی قریسپینا دخی بومقتوللر ایچنده
داخلدر . علم حقوق اربابندن سالویانوس ایله اعاظم
اعیاندن برچوق ذواتی دخی بالکلیه مظلوماً اولدور-
مشدر . نهایت مارسیا اسمنده برسوکیلی مترهسی

كنديسنك دخی ظالم مرقوم امريله اعـدام اولنمق
اوزره بولنديغنی حس ايدنجه خبيثی زهرليوب كبرتمش
وشرندن بتون عالمی قورتارمشدر •

ايشته قومودك بوصورتله اعدام وازالهسی دخی
روما تاريخنك ايكنجی دوری ايچون برسوء خاتمه
اولوب اندن صكره حلول ايدن اوچنجی دورايچون
دخی بروجه آتی دردنجی فصلمز كشاد اولنور •

(دردنجی فصل)

ايمپراطورلغك اوچنجی دوری

عن ١٩٣ الی ٢٨٤

تفصيل ـ ايمپراطورلغك اشبو اوچنجی دوری
روما تاريخلرنده « فترت عسكريه » شعاريله مشهوردر •
سوريه طرفلرنده عسكرك بر والئ عاصی يی تأديب
ايچون كوسترمش اولديغی جرأت ايمپراطورلغك
مركزی اولان روماجه تحسين ايدلمسی اوزرينه هيئت
عسكريه بوندن پك فنا بر يوز بولهرق هر كيمدن خو-
شلانميهجق اولورايسه مؤاخذهسنه مسارعتله عادتا
نظام وانتظام عسكری يی بالكليه اونوتمغه باشلامشلر
ايدی • قومود بوقاروكی فصلك صوكنده بيان

اولنان ظلم وشدتی اورته یه قویه رق خروج اهالی ایله
متره سی طرفندن خلع وازاله ایدلدکدن صکره روما
لولرك اغلبیت آرای منتخبانه سیله پرتیناقس مقام ایمپرا
طوری یه کتورلمشدرکه مومی الیه عن اصل براسیرك
اوغلی اولدیغی حالده کرك باربارلردن وکرك رومنلردن
برطاقم عاصیلر علیهنه اجرا ایلدیکی حرکات تأدیبیهٔ
عسکریه ده فوق الحد مهارت کوستروب مجارستان
وسوریه کبی مهم ولایتلرده والیلك وروماده شهر
امینلکی کبی مهم مأموریتلرده بولنمش وهربرنده اثبات
آثار اهلیت اتمش برذات ایدوکندن شیرازهٔ انتظا
منه خلل کلمش اولان حکومت جمهوریه یی اصلاح
ایچون تشمیر ساق اهتمامه مسارعت ایلدیسه ده طوپی
سکسان یدی کون حکومت سوره بیله رك علیهنه اقامه
اولنان عصیانه قارشو مقتولا وفات ایلدی .

اندن صکره ایمپراطورلغی هیئت عسکریه یه برطاقم
عطیه لر وعدیله عادتا صاتون المش بولنان دیدیوس
ژولیانوس بو وعدینی ایفا ایتدیکی جهتله انجق
اوچ آی قدر ایمپراطورلق ایدوب ینه عسکرلر الندہ
قتل اولندیغی کبی بویله برقاچ آی ایچنده ایکی ایمپرا .

طورك قتلندن طولایی ظهوره کلان هرج ومرج ارا.
سنده بر طرفده سپتیمسه ور کندیسنی ایمپراطور انتخاب
ایتدیردیکی حالده دیکر طرفده دخی پسنیوس نیژر
عسکرلر طرفندن ایمپراطور نصب اولنه رق بعده شو
ایکی ایمپراطور اراسنده وقوعه کلان محاربه فترت
عسکریه یی بر قاتدها آرتدیرمش و پسنیوس نیژر
خصمندن فرار ایله انطاکیه یه باالتجا اورادهده دیکیش
طوتدیره میه رق فارس طرفنه قاچقده ایکن کندی
عسکرلری یدنده مقتول اولمشدر .

حالبوکه شو ایکی رقیب بومنازعه ومحاربه ده
ایکن بردیکر جهتده دخی آلبینوس نام جنرال بریتانیا
اردوسی طرفندن ایمپراطورلغه انتخاب اولنه رق بر
ارالق سپتیمسه ور ایله حکومتی تقسیمه راضی اولمش
ایسه ده صکره ارهلرنده رقابت وعداوت ظهوریله
محاربه یه قیام اولنمش وغالبیت ومغلوبیت ایکی طرفده
دخی برقاچ دفعه جلوه کر اولدقدن صکره آلبینوس
لیون طرفلرنده یقایی اله ویروب سپتیمسه ورك حضو ـ
رینه کتورلدکده قفاسی کسیلمشدر .

ایشته میلادك ۱۹۳ سنه سنده پرتیناقس ودید ـ

پیوس ژولیانوس و پسنیوس نیژر و البینوس و سپتیمه ور اوله‌رق بش ایمپراطور صندالیٔ حکومته قعود ایدرك بونلردن دردی عاصیلر یدنده مقتول اولمش و یالکز سپتیمه ورك حکومتی ۲۱۱ سنه‌سنه قدر دوام ایده بیلمشدر .

سپتیمه ور رقباسندن قورتیله‌رق مقام حکومتده مستقل قالدیغی زمان مزاپوتامیا جهتنده‌کی فرسلر روما حکومتی علیهنه رفع لوای عصیان ایلدکلرندن بالذات اوطرفلره کیدوب عصاتی بعدالتنکیل عودتنده رومادە کندی نامنه برقوس ظفر انشا اولنمشدر که حالا باقیدر . حرکات شجیعانه و عاقلانه‌سیله فترت داخلیه‌یی ایچجه برطرف ایده‌بیلمش اولسی رومالولری ممنون ایلدیکنی کورنجه سپتیمه ور کندیسندن صکره دخی برطاقم رؤسانك ایمپراطورلق منازعه‌سنه چیقشمالری ایچون کندی اوغلی قاراقاللایی ولیعهد اولمق اوزره رومالولره قبول ایتدیرمش وفقط مؤخرا دیکر اوغلی ژتا دخی شریك اولمق اوزره ایشه قارشدیرلدیغندن بودخی برتخم فساد یرینه قائم اولمش ایدی .

بو ایکی ایمپراطوردن ژتا قرنداشنی قایدیروب مقام

ایمپراطور یده کندیسی یالکز قالمق خصوصنده‌کی ترتیباتنی تماميله میدانه قویه‌مقمزین قاراقاللا مرقومك اوزرینه هجوم ایدرك حتی ژتا والده‌سنك قوجاغنه صیغندیغی حالده دخی ینه قاراقاللا یاقه‌سنی براقامش والنده‌کی خنجرایله ژتایی اوروب اولدورمش بولند یغندن ژتا بردرجه‌یه قدر مظلومیت صفتیله صفحهٔ تاریخده برنام قازانمشدر . انجق مرقوم ژتانك طر- فدارلری بوغدر اوزرینه رقاتدها تشدید سودای انتقام ایلیه‌رك بهمه حال قاراقاللانك ازالهٔ وجودینه قیام ایتملریله قاراقاللا دخی بونلردن النه چکنلری اعدام صو- رتیله اوقدر سفك دمایه قویولمشدرکه حتی علم حقوق مشاهیر حکماسندن پی‌پی‌نیه‌ن نام ذاتك علمنه حرمةً عفوی بعض طرفلردن کندیسنه اخطار اولندیغی حالده قبول ایتمیه‌رك انی ده خرجه‌مشدر .

بو ایمپراطور ظلم وشدتده سائر امثالندن هیچ بریسنه مقیس دکل ایدی . اسکندریه اهالیسی کندی علیهنه بعض تزییفاتده بولندیغندن اوراده‌کی عسکره برامر کوندروب عموم اسکندریه‌یی برقاچ کون یغما ایتدیر- مشدر . کندیسی نه عقل ودرایت نه‌ده شجاعت

وجسارت خصوصنده هيچ بر بهره صاحبی دکل ایکن
هر کس کندیسنی عاقل وجسور بلله‌سون دیه طفره
فروشلغی یك سور ایدیسه‌ده بودخی بین‌الناس کندی
حقنده‌کی نفرتی آرتدیرمقدن بشقه هیچ برشیئه یارامز
ایدی . نهایت روما شهرامینی بولنسان ماقرن هیئت
عسکریه‌نك تشویقیله ایمپراطور مرقوم علیهنه عصیان
ایدرك وجودینی بالازاله ۲۱۷ سنهٔ میلادیه‌سنده مقام
حکومته کندیسنی چکمکه موفق اولمشدر . شوقدرکه
ارتق نظام وانتظامنی اعاده ایتمك ایستمیان هیئت مذکو-
ره‌یی ماقرن دخی ممنون ایده‌میه‌رك اطاعت عسکریه‌یه
رعایت ایتمیانلرك تأدیبی خصوصنده‌کی شدتی بو کره
دخی کندیسنی هیئت عسکریه‌نك کوزندن دوشورمسیله
عسکر بریاندن مرقومك قفاسنی کسدیکی حالده دیکر
طرفدن دخی هلیو غابال نام سردارك ایمپراطورلغنی
القشلامشدر .

فقط برکره برمملکتك انتظامی بوزولدیغی زمان
انتظامسزلق یالکز برجهتده قالمیوب هرطرفه تعمیم
ایلیه‌جکی وحکمدار دن دومن نفرینه وارنجه‌یه قدر
هرکسك بردرلو قصورلر ایله انتظامسزلغی آرتدیره-

جنی حقنده کی حکمت تاریخیه یی ایشته رومانك بو زمانکی
حالی میدانه چیقارمشدر دنیلسه بجادر . زیرا هیئت
عسکریه نك آزغنلغی همان هیچ بر ایمپراطوری راحت
دوشکنده جان و یرمك نعمتنه مظهر ایتمدیکی حالده
ایمپراطور اولنلر دخی بونلره مقابل آزغنلقدن کیرو
طورمیوب ازجمله بو دفعه کی هلیو غابال دخی نیجه
مظالم و تعدیاته مسارعت ایلدکدن ماعدا قادینلر ایچون
دخی بر مجلس اعیان آچه رق والده سنی اورایه رئیس
نصب ایلك مثللو استغراب عمومی یی داعی حرکتلره
قیام ایلدیکندن وظلی ایسه کندیسنی ایمپراطور
ایتدیرمك خصوصنده اك بیوك خدمتی کوریلان
غائیسی ده اعدام درجه لرینه واردیغندن هیئت عسکریه
بونك ده باشنی کسه رك دها حال حیاتنده کندیسنه
ولد معنوی ایدنمش اولدیغی علکساندر سه وری ۲۲۲
سنهٔ میلادیه سنده ایمپراطور ایلدیلر .

اشبو علکساندر سه ور « سه ور » یعنی « شدید »
مخلصندن دخی مستبان اولدیغی اوزره اکرچه پك زیاده
شدتلی بر ایمپراطور ایدیسه ده شدت واقعه سی هیچ بر
وقتده حقسز اولمیوب دائما عدالت اوزره معامله

اینیچریلکندن زمانک انتظامسزلغندن استفاده ایله خیانت وارتکاب شناوقبایحه وجرایمه دونمش اولنلری شدیداً بالتأدیب اون اوچ سنه قدر حسن صورتله حکومت سورمکه موفق اولدی . فقط بومدت ظرفنده هیئت عسکریه یه هیچ برشی یاپمیوب کندی حالنده ترک ایلمشیدی . وقتاکه اصل اصلاحی لازم اولان شی شو هیئت عسکریه اولدیغنی نظر دقته الەرق انکده اصلاحنه تشمیرساق اهتمام ایده‌یم دیر ایکن عسکرلردن اون طورانوب عصیان ایلیه‌رک ۲۳۵ سنۀ میلادیه سنده الکساندر سه‌وری دخی اسلافنک دوچار اولد قلری معاملۀ قتله دوچار ایلدیلر .

الکساندر سه‌وردن صکره مقام ایمپراطوری یه کلان ذات سکز روما قدمی بویی اولوب کونده قرق لیورا لحم یبان وسکسان پنت شراب ایچن ماقسیمین نامنده برسردار ایدی . تک باشنه اولدیغی حالده اون ادمی یرلره سرر وآوجلری ایچنه الدیغی چاقل طاشلرینی پارمقلری ارەسنده توز کبی طحن ایلر ایدی . بوذات جرمانیا طرفلرنده بولنوب رومانک دوام ایلیان فترت عسکریه سندن بالاستفاده عصیان ایتمش اولان

باربارلری پك كوزل تأديب ايلديسه‌ده رومالولرك
ذهنندن ايمپراطورلر عليهنه خروج فكر شقاوتنی
چيقارمق ايچون پك چوق آدملری اعدام ايلديكندن
هيئت عسكريه بونك‌ده عليهنه قيام ايليه‌رك فقط عسكر
دخی يكی ايمپراطورك انتخابنده برنفاقه دوشه‌رك بر
قسمی ماقسيم پوپيه‌ن وبرقسمی دخی بالبن اسمنده برر
ذاتی انتخاب ايتمشلرايدی . ماقسيمين بو خبری الديغی
زمان جرمانيا طرفلرنده محاربه‌ده بولنوب همان علی
جناح الاستعجال ايتاليا اوزرينه يورودی ايسه‌ده
معيتنده بولنان اردو ايتاليا‌ده بولنان عسكری فرقه‌لر-
ندن عموم عساكرك ماقسيميندن يوز چويردكلرينی خبر
النجه انلر دخی يوز چويره‌رك حتی اوديولری قورقو-
تان جسيم الجثه ايمپراطوری قتل واتلاف دخی
ايتمشلردر .

ماقسيمين اوزرينه ايمپراطور نصب اولنان ماقسيم
پوپيه‌ن و بالبنه ايله برابر روما اعيانی غورديه‌ن اسمنده
ايكی سرداري دخی اكر ماقسيمی ازاله ايده بيلورلر
ايسه ايمپراطور مقاملرنك كنديلرينه ترك اولنه‌جغی
تشويقيله حتی دها اوآنده بيعت‌دخی ايتمشلرايديسه‌ده

ماقسیمینك طرفداری اولان جنراللر مرقوملری بوزوب قتالرینی ده کسمش اولدقلرندن بودفعه میدان منازعه یالکز پوپیه‌ن ایله بالبنه آچیق قالمشیدی . واقعا بونلرك منازعه‌سی پك چوق سورمیوب ایکی ایمپراطور حکومت مشترکه اصولنه اینجه حسن رعایتله ایکی اوچ آی قدر روما دخی اسایش یوزی کوردی ایسه‌ده هرفسادك اك بیوك محوری هیئت عسکریه بولنه‌ده اوله‌رق مطلقا بوفترت عسکریه‌یه برنهایت ویر- لمیجه اجرای اصلاحات قابل اوله‌میه‌جغنی بونلر دخی اکلایوب ازدن ازه اصلاحات عسکریه‌یه قیام ایتدکلر- نده هیئت عسکریه درحال ایکیسنی‌ده اعدام ایتمشلر- در . بوحالده میلادك ۲۳۵ سنه‌سندن ۲۳۸ سنه‌سنه قدر اوچ بچق سنه ظرفنده روما صندالی ایمپراطور- یسنه اوتوردقلری حالده قفالری کسیلان ایمپراطورلرك مقداری بش نفره وارمشیدی .

حالبوکه کویا منع نفاق ایچون عموم رومانك انتخا- بیله مقام حکومته کتورلمش اولان اوچنجی غوردیه‌ن اوجه سناتو طرفندن تشویق ایدیلان غوردیه‌نلرك حفیدی وهنوز اون اوچ یاشنده برچوجق اولدیغی

وروما شهرامیننك وصایتی آلتنده پك عاقلانه حکومت سوردیکی حالده اوده ٢٤٢ سنهٔ میلادیه‌سنده اناطولی طرفلرنده عجملر ایله محاربه اوزرنده ایکن مقتول دوشمشدر . فقط تدقیقات تاریخیه‌دن اکلاشلدیغنه کوره دشمن یدیله مقتول اولمیوب بلکه کندیسندن صکره ایمپراطور اولان عرب فلیب یدیله مقتول دوشمشدر .

بو فلیب عن اصل برحیدود رئیسنك اوغلی اولوب جسارت فوق‌العاده‌سیله رتب عسکریه‌یی احراز ایلیه‌رك نهایت عجملره قارشو محاربه‌ده کنج غوردیه‌نك مقتول دوشونجه کندیسی ایمپراطور اولمق اوزره اعلان اولندقده مزاپوتامیا طرفلرینی عجملره ترك ایتمك شرطیله مغلوبانه‌سیله برمعاهدهٔ صلحیه بالتنظیم طونه طرفلرینه هجوم ایلیان بعض اقوام وحشیه‌نك منع مضرتلرینه قوشمش و بعده روماشهری تأسیسنك ایکنجی سنه‌سی حلول ایتمش بولنمق حسبیله اجرا اولنه‌جق برسم عمومیده حاضر بولنمق اوزره پای تختنه کلمشدر . واقعا بو ذات روما ایمپراطورلغنی یکیدن تنظیم ایچون غایت عاقلانه برحرکته باشلامش ایدیسه‌ده

هيئت عسكريه طرف طرف اياقلانه رق ژوتابيه نوماری
كبي برقاچ ايمپراطوری بردن اعلان ايلدكلری جهتله
قدرت موجوده صولك درجه يه قدر دهشتنی آرتديرمش
وفليب بو ايكی ايمپراطورلری تنكيل ايچون الك صادق
جنرالرندن رس نام كيمسه يی انلر اوزرينه صالديردقده
واقعا رس بونلری تنكيل ايلمش ايسه ده تاج ايمپراطورييه
كندی باشنی دها لايق كوره رك بناء عليه ۲٤۹ سنهٔ
ميلاديه سنده افنديسنی دخی قتل واعدام ايليه رك
كنديسنی ايمپراطور اعلان ايتمشدر ٭ حالبوكه رس
دخی بوقوت قاهره سيله رومادە انجق ايكی سنه قدر
ديكيش طوتديره بيلوب يكی برحركت عسكريه غاللوس
ووولوسيه ن وهدستيليه ن اسمنده اوچ ايمپراطوری
بردن مقام حكومته كتوروب بونلر دخی ايكی سنه قدر
خرلاشدقدن صكره ۲٥۳ سنهٔ ميلاديه سنده هيئت
عسكريه اميليه ن اسمنده برجنرالی ايمپراطور انتخاب
ايلشلر ايدی ٭ لكن بوذات دخی انجق درت آی قدر
ايمپراطورلق ايده بيلوب ينه طوائف عسكريه نك
اختلافاتی ارەسنده ميدان بولان داله ريه ن نام ديكر
برجنرال ايله ايمپراطورلق رقابتنه مجبور اوله رق رقيبی

ايله محاربه اوزرنده ايكن كندى عسكرى « بز بو حريفك اقبالى ايچون جنكه نه‌دن مجبور اوله‌لم » ديه بيچاره‌يى قتل ايتمشلردر .

الحاصل اميليه‌ندن صكره سردارلردن واله‌ريه‌ن وانك اوغلى غاليه‌ن دخى مقام حكومته كلمشلر ايسه‌ده بونلر دخى هيچ برشى ياپه‌ميوب بريسى رقباسندن برينك تحت اسارت شديده‌سنه دوچار اوله‌رق اولونجه‌يه قدر بنك طاشى خدمتنى كورمش يعنى رقيبى واله‌ريه‌نك يره ياتيروب اوزرينه باصه‌رق آته بنمك ايله تحقير ايددايده كبرتمش وديكرى ايسه ينه رقبانك اختلافات ورقابتى ارەسنده قتل اولنوب كيتمشدر .

ايشته بورايه‌قدر ويريلان ايضاحاتدن اكلاشلمش اوله‌جغى اوزره ارتق رومادە هرشى عسكر النده قالوب عسكرى فرقه‌لرينك اختلافاتى ايسه صندالى‌ء ايمپراطورى اوزرنده هيچ بركمسه‌نك دوامنه مساعد اوله‌مديغندن بارەلق عسكر جنراللرندن اوتوز نفرى « اوتوزطاغلر » عنوانيله حقوق ايمپراطوريه‌يى كنديلرى ميانندە تقسيم ايدرك ٢٥٣ سنهٔ ميلاديه‌سندن ٢٧٠ سنهٔ ميلاديه‌سنه قدر دخى رومايى بونلر اداره

ایلمشلردر . انجق بونلر میاننده کندیلرینی تاریخه طانتمش اولنلری باشلیجه اون یدی نفرکسه‌دن عبارت اولوب بونلر دخی یا عالمی سیف ظلم ایله اولدورمك وياخود کندیلری سیف انتقام ایله اولمك صورتیله امرار اوقات ایتمشلردر . نهایت میلادك ٢٦٨ سنه‌سنده ایکنجی قلود اسمنده برسردار رومادہ ایمپراطور انتخاب اولنه‌رق اوزمانه قدر فترت عسکریه‌نك کوستردیکی سببیت اوزرینه جرمانیا وفرانسه طرفلرنده ظهوره کلان غایت وخیم ومدهش عصیانلری برطرف ایلدیکی کبی انتظاماتنی اعاده ایلیه‌جك جرأت وحکمت دخی بوذاتده موجود ایدیسه‌ده وبا علتنه دوچار اوله‌رق انجق ایکی سنه حکومت ایده بیلوب بعده علت مذکوره‌دن وفات ایلمشدر .

قلودك وفاتندن صکره قرنداشی کنتللوس معیتنده بولنان برفرقه عسکر طرفندن ایمپراطور اعلان اولندی ایسه‌ده دیکر جهتده اوره‌لیه‌ن نام صاحب نفوذ بر سردارك عموم هیئت عسکریه طرفندن انتخاب اولند . یغنی ایشیدنجه بو بیچاره محجوبیتندن طولایی برحمامده قوللرینك طمارلرینی کسه‌رك هلاك نفس ایلمش وبناء

علیه ایمپراطورلغی انجق اون یدی کون ممتد اولمشدر ۰ اشبو اوره لیه ن هر نه قدر عن اصل بر فقیر کویلینك اوغلی ایدیسه ده رتب عسکریه سنك کافه سنی برر یارارلق مقابلنده احراز ایلیه رك نهایت ایمپراطور انتخاب اولندیغی زمان بعض ولایاتده ظهور ایدن صاحب خروجلری وبالخاصه تدمر قرالیچه سی ذنوبی یی تأدیب وتنکیل ایلمش وبناء علیه رومایه کلدیکی زمان جمله طرفندن عظیم القشلر ایله استقبال قلنمشدر ۰ اورلیه ن روماشهرینی پك زیاده تنظیم وتزیید ایلدیکی کبی برخیلی اصلاحاته دخی موفق اولمش ایدیسه ده هیئت عسکریه نك اطاعتسزلکنه قارشو هیچ برشی یاپه میوب عسکره دائما مدارا ایلمشدر ۰ نهایت عجملره قارشو دخی برحرکت عسکریه اجرا ایتمك اوزره ایکن ازادلو اسراسندن بریسی ارتکاب ایلدیکی قباحتدن طولایی ایمپراطورك حشمنه اوغرایه جغندن قورقوب اندن اول کندیسی طورانه رق بیچاره اوره لیه نی سوء قصد ایله اعدام ایلمشدر که روما ایمپراطورلرینك ظالملری عسکر یدنده قتل اولندقلری حالده اك اییسی عداولنه بیله جك اولان بو ذاتك دخی بردوست یدیله هر حالده مقتولیت

مجلسنه دوچار اولمسی غرائبدن عد اولنمه سزادر .
اوره‌لیه‌ندن صکره مقام حکومته انتخاب اولنان
تاسیت یتمش یاشنده و فضائل اخلاق ایله متحلی بر ذات
اولوب مجملرله باشلنان محاربه‌یی حسن ختامه موفق
اولدیغی کبی جرمانیا طرفلرنده‌دخی بر طاقم عصیانلری
منع ایلمش ایسه‌ده اصلاحات عسکریه‌یی بوده اس الا-
ساس اصلاحات اولمق اوزره اعتقاد ایلدیکی ایچون
التی ای قدر حکومتدن صکره هیئت عسکریه‌نك پنچهٔ
ظلمنده مقتول اولمشدر . تاسیتدن صکره قرنداشی فلو-
ریه‌ن روما اعیانی طرفندن مقام ایمپراطوری‌یه انتخاب
اولنمش ایکن شرق طرفلرنده‌کی هیئت عسکریه
بالعکس پروبوس نام سردارلرینی ایمپراطور اولمق
اوزره اعلان ایلدکلری ایچون ایکی ایمپراطور یکد-
یکریله محاربه‌یه قالقیشه‌رق فقط فیلوریه‌نك عسکری
مغلوب اوله‌جقلرینی اکلادقلری کبی بیچاره‌یی قتل
ایدرك حربه نهایت ویرمشلردر . بناء علیه انك‌ده
مدت حکومتی انجق ایکی ای قدر امتداد ایلدیه
بیلمشدر .

اشبو یکی ایمپراطور پروبوس هم غایت شجیع و

همده غایت عاقل بر حکمدار چیقوب نیجه زماندنبری دوام ایلیان فترت عسکردن قرجه بولان سوریه و مصر و غول ولایتلری اهالیسی روما حکومتی علیهنه عصیان ایلدکلری حالده یکی ایمپراطور بونلری برر برر اوروب تربیه ایلدیکی کبی رومایه کلدکدن صکره عسکرك همان هر کون یکی بر ایمپراطور تاجی خلیا-سیله عصیانلر اختلاللر دوشونمسنه سبب محض ایشسزلکلری اولدیغنی کوره‌رك بونلری بطاقلری قوروتمق ویکیدن یوللر اچمق وقناللر خفر ایتمك کبی منافع عمومیه خدمتلرینه تعیین ایلمش وکندیسی دخی انلر ایله برلکده چالشمغه باشلامش ایدی . واقعا بر قاچ سنه مدت بوصورتله خیلی ایش کورمش و کور-درمش ایسه ده نهایت اطاعتسز عسکر بو عملیاتی کندی شان عسکریلرینه مغایر کوره‌رك عصیان ایدوب او بیچاره‌یی ده قویون بوغازلر کبی بوغازلامشلردر . مع هذا پروبوسك قتلی ۲۸۲ سنهٔ میلادیه‌سنده اولوب حالبوکه ۲۷٦ سنه‌سنده مقام ایمپراطوری‌یه کلمش اولدیغندن بالنسبه روما ایمپراطورلری میاننده اوزونجه مدت حکومت سورنلردن عد اولنمشدر .

اشبو فترت عسکریه دورینك صوك حکمداری
قاروس اولوب بوذات مزاپوتامیایی عجملردن استر-
داد ایتمك وسوریه ومصر طرفلرنده روما حکومتنی
تجدید ایتمك مثللو یارارلقلر وموفقیتلر ایله هرکسه
کندیسنی سودیرمش وحتی چوجقلری ایچون بر
وراثت حکومتی دخی روما اعیانه وهیئت عسکریه-
سنه قبول ایتدیرمشدر . فقط سته سیفون شهرینی
دخی هنوز استرداد ایلدیکی حالده بر روایته کوره
یلدیرم اصابتی ودیکر روایته کوره برسوء قصدجی
یدی ایله مقتول دوشدیکندن انجق ایکی بچق سنه
مقداری حکومت ایتمشدر .

ایمدی ایمپراطورلغك شواوچنجی دوری ایچنده
عادتا هیچ برایمپراطورك مقام حکومتده امنیتله زمان
بچیره مامسی وهیچ بریسنك کندی اجلیله وفات ایده-
مامسی هرایشی یوزی اوستنده براقغه سبب اولدیغندن
ولایات بعیده طرف طرف عصیانلره قیام ایلیه رك
روما دولتی کرك بونلرله وکرك عسکری فرقه لرینك
ایمپراطورانتخابی امرنده یکدیکریله ایتدکاری محاربه لر
متاعبندن ناشی اولانجه قوتنی غیب ایدوب همان

رهین انقراض اولمق منزله‌سنی بولمش ایدی . بوندن صکره‌کی دورده شو احوال بر درجه‌یه قدر اصلاح اولنه‌رق روماده حکومت ایمپراطوریه بیاغی تأسیس ایلمشدرکه بحثك بوجهتی دخی بر وجه آتی بشنجی فصلمزده ایضاح اولنه‌جقدر .

بشنجی فصل

ایمپراطورلغك دردنجی دوری

عن ۲۸٤ الی ۳۹٥

تفصیل — ایمپراطورلغك اشبو دردنجی دورنده مقام حکومته چیقن ایلك ایمپراطور نومه‌ریه‌ن اولوب فقط جلوسیله برابر بر گروه عظیم طرفندن مخالفته وسوء قصدایله قتله دوچار اولمشیدی . قرنداشی قارن هم برادرینك انتقامنی المق وهم‌ده ایمپراطورلغی ضبط ایتمك ایچون طرفدارلرینك معاونتیله قیام ایلدی . یسه‌ده عسکری رؤسا سندن اولوب بوارالق سرای ایمپراطوری قومانданی بولنان دیوقلسیه‌ن ایمپراطور مقتولك قاتلی آپر نام سرداری کندی یدیله اعدام وقارنك اتباعسنی دخی برطرف ایلیه‌رك صندالیء ایمپراطوری‌یه کندیسی جلوس ایلمشدر . بو وقایع هب

میلادك ٢٨٤ سنه‌سنده وقوعبولوب دیوقلسیه‌ن
روما دولتنك بومثللو اختلالاتنه سبب اولدیغنی فوق‌.
فوق الحدبیوك‌لكی اولدیغنی نظر دقته الغله ایمپراطورلغی
ایکی‌یه بالتقسیم غرب جهتنی ماقسیمیه‌ن هرکول نام
سرداره ترك وکندیسی شرق طرفنه عزیمت ایلمش
ایدی . اوراده عجملرله محاربه‌یه طوتوشوب اوجه
بونلرمزاپوتامیایی استیلا ایلمش بولندقلری حالده الارندن
نزع واسترداد ایتدیکی کبی متعاقباً جرمانیا جهتنده
عصیان ایلیان باربارلری دخی تربیه‌یه مسارعت کوستر.
مشدر .

اکر مقام ایمپراطوریده یالکز کندیسی بولنسه
ایدی شو مشغولیتی هنکامنده ینه بر فترت چیقه‌جغنه
شبهه یوق ایدی . فقط شریك حکومتی بولنان ماقسیمیه‌ن
هرکول رومایی تحت اطاعتده ضبطه مقتدر اولد .
یغندن دیوقلسیه‌ن اوزمانه قدر ایمپراطورلره مخصوص
اولان اوکوست عنوانی کندیسیله شریك حکو .
متنه حصر ایدرك قیصر عنوانیله دیکر ایکی شریك
حکومت دها تشکیل ایتمش وایمپراطورلق مقامنك
ولایت عهدی امتیازینی دخی بونلره ویرمش ایدی .

الك اول قیصرلق عنوانی الانلر قونسطانس
قلور ایله غالهریبوس نام سردارلر اولوب روما ولا-
یاتنی اشبو شرکای حکومتی میاننده تقسیم ایله اصل
زمام ریاست کندی النده قالدیغندن بونلر بالاتفاق
صرف نقدینهٔ همتله داخلی وخارجی فترت ومحارباته
نهایت ویرمشلر وامور دولتی کرکی کبی یولنه قویمشلردر
برارالق دیوقلسیهنك شعورینه خلل کلوب غالر-
یبوس دخی برطاقم تهدیداتده بولنمغله میلادك ٣٠٥
سنهسنده حکومتدن بالاستعفا صالون نام محله چکلمش
واوراده کندی باغچهسنی کندیسی زرع ایدرك
چکنمکه باشلامش ایدی . دیکر شریك حکومتی اولان
ماقسیمیهن مومی الیهی تکرار مقام حکومته دعوت
ایلمش ایسهده دیوقلسیهن « بن انجق حکومتدن فرا-
غت ایدهلیدنبری حیات صحیحه ایله یشامغه باشلادم
بورایه کلده باغچهلریمك نهقدر معمور اولدیغنی کور»
جوابنی کوندرمش اولدیغندن بوجواب حکمدار
مومی الیهك شعورینه خلل کلدیکنی دکل بالعکس
فکرینه نور حکمت کلدیکنی اثبات ایتمشدر .
سکز سنه مقداری بو منوال اوزره یشادقدن صکره

راحت دوشکنده وفاتی میسر اولمشدرکه بونعمتك
روما ایمپراطورلرندن پك چوغنه نصیب ومیسر اوله.
مدیغی شایان دقتدر .

ماقسیمیەن هرکول دخی میلادك ٣٠٥ سنەسنه
قدر اوکوست عنوانیله حکومت سوردکدن وحقیقة
ابراز آثار اهلیت ایلدکدن صکره اوزمانه قدر قیصر
عنوانیله ایفای مأموریت ایلیان قونستانس قلور
وغالریوس ذکراولنان ٣٠٥ سنۀ میلادیه‌سنده
اوکوست مقامنه گچمشلر وسور وماقسیمیەن نام سردارلری
قیصر عنوانیله ولیعهدلك مقامنه المشلرایدی. بونلر
دخی علی قدرالامکان حسن ادارۀ اموره بذل مجهود
ایدرك ازجمله اوزمانه‌قدر رومادە خرستیانلر پك محقر
ومظلوم ایکن سنه‌دن سنه‌یه قوتنی آرتدیران عدالت
قانونیه سایه‌سنده خرستیانلردخی مظلومیتدن قورتلمغه
باشلامشلردر .

بواره‌لق اوکوستلروسزارلر میاننده مقدماتی ظهور
ایتمکه باشلایان رقابت رومایی بتکرار هرج ومرج
ایتمك اوزره ایکن سابق ایمپراطورلردن قونستانس
قلورك اوغلی اولوب دیکر ایمپراطور دیوقلسیه‌نك

وبتون هیئت عسکریه‌نك مظهر توجهی اولمش ودیگر
ایمپراطور ماقسیمیه‌نك دخی قزینی اله‌رق انك‌ده
طرفدارلرینی کندینه ربط وبند ایتمش اولان قسطنطین
بیوك بریتانیاده‌کی اردو طرفندن ۳۰۶ سنهٔ میلادیه‌سنده
ایمپراطور اولمق اوزره القشلانوب بواردوایله جنوبه
طوغری یوریمکله غول یعنی فرانسه طرفلرینی کاملاً
کندیسنه ربط وبند ایلمش ایدی . قائن پدری ماقسیمیه‌ن
هنوز مقام حکومتدن بولنمغله دامادینك شو جرأتلی
کلیشندن اورکوب بر طریق ایله قتل واعدامی اسبابنه
تشبث ایلدکده قسطنطین بوندن خبردار اوله‌رق
ضروری قائن پدرینی بالاعدام اولا انك داهیهٔ رقابت
وعداوتندن قورتلمش ایدی‌که شو وقعه ۳۱۰ سنهٔ
میلادیه‌سنده وقوعبولمش ایدی .

بعده ایتالیا وسائر بالجمله روما ممالکنی کرك اوکوست
وقیصر دینیلان شرکای حکومتدن وکرك سائر
جبابره‌دن قورتارمق ایچون بایراغنی آچوب یوریدیکی
زمان بر روایته کوره کویا سماده بر بلوط کوروب
اوزرنده بر صلیب اشارتی والتنده دخی بر حروف
آتشین ایله « بواشارت سایه‌سنده غالب اوله‌جقسك »

عبارەسنی کورنجه صلیب اشارتنی بایراغنه قبول ایتمش ورقباسی اوزرینه صالدیرمش ایدی . رقباسی طرف طرف مغلوب اولەرق برقاچ سنه ظرفنده بتون روما ممالکنی کندی ید واحدەسنه چکمکله قسطنطین خرستیان آیینی قبول وانی حکومتك دیانت رسمیەسی اولمق اوزره اعلان وطائفهٔ نصارایی مظلومیتدن بالکلیه تخلیص ایلمشدر .

یالکز رومای شرقی کرسیسی عد اولنان استانبولده لیسینیوس ایمپراطورلق دعواسنده ثبات ایدرك قسطنطینه رغماً خرستیانلری مقهور ایتمکده بولنمسیله ۳۱۵ سنهٔ میلادیەسنده قسطنطین شرق طرفنه یورویەرك درت بیوك ظفریله ادرنه یه قدر بتون رومای شرقی ولایتلرینی استردادایلمش ایدی میلادك ۳۲٤ سنه سنده دخی لیسینیوسك بقیهٔ ممالکنی استرداد ایلیەرك ایشته اوزمان عموم روما ممالکنك بحق مالکی اولمش وروما سیرقلرنده اوینانان قانلی او یونلری منع واسرانی آزاد ایلك وخرستیانلق مذاهبی ارەسندەکی مخالفتلری بر طرف ایتمك مثللو اصلاحاته تشمیر ساق اهتمام ایلمشدر نیسه شهرنده ۳۲۵ سنه سنه سنده عقد اولنان قونسیل

نام جمعیت عمومیهٔ قسیسین مسائل دینیه‌یی حل ایلد ـ
یکی صره‌ده ایمپراطـور مومی الیهی خرسـتیانلغك
برنجی حامیسی اولمق اوزره القشلامش ایدی . فقط
زوجه‌سی فوستا اوکی اوغلی یعنی قسـطنطینك اوز
اولادی بولنان قرسپوس حقنده برافترا ایتمسیله اوغلنی
اولدیردیکی کبی بعده زوجه‌سنی دخی اولدیرمش بو ـ
لنمسی شـان حکـومتی ایچـون بر شین مقامنه قائم
اولمشدر .

بوزمانه قـدر روما دولتنك اصل پایتختی نفس
روما شهری عد اولنورکن قسـطنطین او زمانه قدر
بیزانس تسمیه قلنان استانبول شهرینی تعمیر وتوسـیع
ایلیه‌رك وکندی نامنه نسبتله قونستانتینو پولیس یعنی
قسطنطنیه تسمیه ایلیه‌رك پایتختنی دخی بورایه نقـل
ایتمشدر .

قسطنطینك خرستیانلر حقنده‌کی توجهات مخصو ـ
صه‌سیله برابر دیانت نصارایی قبول ایدوب ایتمامش
اولدیغی بین‌المؤرخـین جای بحثـدر . مؤرخلردن
بعضلری وفاتندن مقـدم وافتیز ایدلدیکنی روایت
ایدرلر ایسـه‌ده بعضیلری وافتـیز ایدلمدکدن ماعدا

حتی اواخر حکومتنده کندیسنیده خلقه معبود طانه تدیرمق درجه سنده بت پرستلکه میل ایلدیکنیده روایت ایلرلر . ایمپراطور مومی الیه ٣٣٧ سنهٔ میلادیه سنده وفات ایلدیکی زمان ممالك وسیعه سنی ایکنجی قسطنطین وقونستانس و قونستان نام اوچ اوغلیله ولماس وانیبالین نام یکنلری ارهسنده تقسیم ایلمشدر .

اشبو بش حکمداراندن ایکنجی قسطنطین غول واسپانیا وبیوك بریتانیا طرفلرنده حکومت ایتمکله باشلایه‌رق انجق برادری قونستانك زیر اداره‌سنده بولنان ایتالیایی دخی الندن المق ایچون اردوسیله ایتالیا اوزرینه یوریدیکی زمان ٣٤٠ سنهٔ میلادیه‌سنده آکیله نام محلده قرنداشی قونستان یدنده کاملا پریشان وکندیسی دخی مقتولا بینام وبی‌نشان اولمشدر .

بوغلبه‌یه مظهر اولان قونستان بیوك قسطنطینك برنجی اوغلی اولوب حصه‌سنه ایتالیا وافریقا قطعه‌لری دوشمش ایدی ایکنجی قسطنطین علیهنه قزاندیغی آکیله غانیتندن صکره نظرنده دیکر شرکای حکومتنك هیچ براهمیتی قالمیه‌رق کندیسنی عموم روما

ایمپراطوری اولمق اوزره اعلان ایلدیسه‌ده اوقدر متکبر ومغرور برادم ایدی‌که بتون روما اعاظمی مفردات احوالنه قدر هرشیئنی نظر نفرتله کوره‌رك مرقوم ۳۵۰ سنهٔ میلادیه‌سنده علیهنه قیام ایلیان بر فرقه یدنده مقتول اولدی .

بیوك قسطنطینك ایکنجی اوغلی بولنان ایکنجی قسطنطین ایسه پدرینك تقسیم ممالك ایلدیکی صره‌ده حصه‌سنه شرق ویونانستان اصابت ایلیه‌رك دیکر قرنداشلرینك یوقاریده حکایه ایدیلان محارباتنی اوزاقدن تماشا ایلر ایدی .

قرنداشلری مقتول دوشدکدن صکره صندالی حکومتی غصبه قیام ایلیان (مانیاقس) و (وترانیوم) نام سردارلرك اوزرینه عظیم براردو سوق ایدرك بونلری بر طرف ایلمکله اوچیوز اللی سنهٔ میلادیه‌سنده عموم روما ممالکنك حکمدار یکانه‌سی کندیسی قالدی فقط خلا فکیرانی علیهنده اوقدر شدتلی انتقاملره یوریدی‌که فرقهٔ عسکریه عظیم برفترته دوچار اوله‌رق اعاظمدن ژولیه‌ن نام کسنه‌یی آنك یرینه ایمپراطور اولمق اوزره اعلان ایلدیلر . ایکنجی قسطنطین اولاشیده

قوتنی طوپلایه‌رق رقیبی اوزرینه یوریدیسه‌ده اثنای
راهده و ٣٦١ سنهٔ میلادیه‌سنده وفاتی وقوعبو
لمغله دشمنی ایله مقابله‌یه موفق اوله مدی .

اشبو ژولیه‌ن ایمپراطور خانداننه قرابتی اولمغله
برابر اول امرده پاپاسلق طریقنه سلوك ایلمش ایدی
آنده‌ن صکره سزار عنوانیله ولایت والیلکلرنده‌استخدا.
مه باشلانیلوب جرمانیا باربارلری‌اوزرینه سوق‌اولنان
اردونك قوماندهسنده دخی بولنه‌رق اثبات آثاراهلیت
ایلمشدر .

ایمپراطور قونستانسك برمنوال محرر وقوع
وفاتیله ژولیه‌ن عموم روما ممالکی اوزرنده باشلی
باشنه حکمدار قالنجه بیوك قسطنطین زماننده‌ن بری
کتدکجه تأسس ایلکده بولنان خرستیانلق علیهنه
تشبیر ساق اهتمام ایلدی . بعض مورخلر مرقومك
مقصدی ینه بت پرستلك آیيننی تجدید واحیادن عبا.
رت اولدیغنی یازارلرسه‌ده صقالنی اوزاتوب فیلسو.
فلر کسوهسنی کیمسندن استدلال اولندیغنه کوره
اصلی مقصدی رومالیلر ایچون یکی برمذهب فلسفه
ایجاد ایلمك اولدیغی اکلاشیلور .

هر نه حال ایسه استانبوله کلدیکی زمان بر طاقم نظامات عاقلانه وضع ایلشدر که او زمانه قدر کتند کیجه مختل اولان امور دولتی بیاغی اصلاحه خدمت ایلشدر . برده شو صوك اختلال وفترتلر مناسبتیله میدانی خالی بوله رق روما دولتنی تضییقه باشلایان فرس دولتی اوزرینه قلیجنی چکوب ارمنستان ومزوپوتامیایی اخذ واستردادن صکره ایران ایچلرینه طوغری ایلرولیوب کیدنجه ولولهٔ شوکت واجلالی جهانی طوتمش ایدی . انجق برارالق مقدمهٔ هزیمته دوچار اولمسیله بوندن فوق الحد عارلنه رق ۲٦۳ سنهٔ میلادیه سنده عار وحجابندن وفات ایلشدر .

بوذاتك مدت حکومتی یالکز ایکی سنه قدرمتمد اولمش ایدی . کوستردیکی یارارلقلره نظراً اکر بش اون سنه حکومت ایتسه ایدی حقیقة دها پك بیوك آثار موفقیت ابراز ایده جکی مأمول ایدی .

مورخلر بوذاتك احوال واخلاق خصوصیه سی اوزرینه اوزون اوزادی یه تنقیداته کیریشه رك بعض احوالنی تحسین وبعضلرینی تلعین ایدرلرسه ده شو شو تنقیدات ایچنده مورخلرك غیرت نصرانیه سی کتند.

یلرینی بطرف کوسترەمز . اکر ژولیەنڭ خرستیانلر
علیهندە بعض حرکات شدیدانەدە بولنمسە ایدی مور-
خین نصارانڭ تنقیداتنە دوچار اولمیەرق رومانڭ الڭ
ایو ایمپراطورلرندن عد اولنە بیلور ایدی .

ژولیەنڭ ایرانلیلر قارشوسندە وقوعبولان مغلو-
بیتنی تعمیر ایلمك همتی سردارلردن ژوویەن نام ذاتدن
مأمول ایدیلەرك فی الحال ایمپراطورلغی اعلان قلنمش
ایسەدە عجملر روما اردوسنی کرکی کبی احاطەومحاصرە
ایلمش اولدقلرندن اردویی بو بلیەدن قورتارمق عادتا
امکانڭ خارجندە چیقمش وبناء علیە دجلە نهرینڭ
اوتە طرفندە بولنان ولایتری عجمە ترك ایلمك صو-
رتیلە اردویی شوحال مشکلدن قورتارمشدر .

ژوویەنڭ بو موفقیتسزلکی اردو نظرندە برعذر
مجبوری اولمق اوزرە تلقی ایدیلەرك مومی الیهڭ قطعیاً
ایمپراطورلغنی تصدیق واعلان ایچون استانبولە کلمکە
قرار ویرلمش ویولە چیقلمش ایکن یکی ایمپراطوراثنای
راهدە ٣٦٤ سنۀ میلادیەسندە وفات ایدرك موفق
اولەمامشدر .

بوحالدە اردو آفریقا والیسی غراسیەنڭ اوغلی

اولوب ژولیه‌ن وژوویه‌ن زمانلرنده عجملره قارشو
قوماندا ایلدیکی قول اردولر حرکاتنجه فوق‌الحد برار-
لق کوسترمش اولان والانتینیه‌ن نام سردارك ایمپرا-
طورلغنی اعلان ایلدی • بو اعلان اردونك بروسه
طرفلرینه تقربی اثناسنده وقوعبولوب حالبوکه استا-
نبولده بر بیوك فرقه مرقوم والانتینیه‌نك قرنداشی
والانسك ایمپراطورلغنی تهیه ایلمکده بولندیغندن یکی
بر نفاقه اوغرانلماق اوزره والانتینیه‌ن غرب یعنی
روما طرفلرینك ایمپراطورلغیله قناعت ایدرك شرق
یعنی استانبول ایمپراطورلغنی قرنداشنه ترك ایتمش
ایدی • بو اثناده جرمانیا طرفندن برطاقم اقوام غول
یعنی شمدیکی فرانسه جهتلرینه هجوم ایله هرطرفی
هرج ومرج ایلدکلرندن والانتینیه‌ن ٣٦٥ سنه‌سندن
٣٧٠ سنه‌سنه‌قدر زمانتی هپ شمال باربارلرینك
تأدیبی ایشنده کچورمش و بونکله برابر دیکر جهتدن
اصلاحات وتنسیقات داخلیه‌یه برچوق خدمت ایده-
بیلمشدر •

بوذات حدت وسورتنه اول‌قدر مغلوب ایدی‌که
اثنای بحث وجدالده کندیسنی غیب ایدرك بالکلق

درجه‌لرینه کلور ایدی . حتی بر معاهدهٔ صلحیه مذاکره‌سنده اجنبی سفیر یله دخی بویله بر حدیدانه مجادله‌یه کیریشه‌رك « بن!» دیه انانیتنی اثبات ایچون کندی کوکسنه اویله بر یومروق ایندیرمشدرکه کوکس کیکلرینك بریسنی قیرارق اوآنده وفاتی وقوعبولمشدر . بو وقعه میلادك ... سنه‌سنده وقوعه کلمش اولوب انجق شویله بر سوء عاقبت امپراطورمرقوملك تبعه‌سنی متأسف دکل بالعکس ممنون ایلمشدر . زیرا قاننده بو درجه‌لره قدر حدت بولنان برآدمك تبعه‌سی حقنده‌کی معامله‌سی مستغنیٔ تعریف وتذکاراولوب جملهٔ مظالملندن اولمق اوزره حکایه ایدرلرکه یاتدیغی اوطه‌نك یاننده برتیمور قفس ایچنده ایکی دانه ازغین آیو بولندیریلوب قتلنی لازم کوردیکی ادملری بو آیولرك پنچه‌سنه آتار پاره‌لتدیرر ایدی .

شرق طرفنده اجرای حکومت ایدن قرنداشی والانسه کلنجه : بودخی حین جلوسنده برطاقم ولایتلرك عصیانه دوچاراوله‌رق ذکر اولنان عصیانلری منعه مقتدر اولمقدن ماعدا عجملرله دردست بولنان محاربه‌یی دخی برحسن متارکه‌یه ایصال ایلمش ایدی .

انجق غوت قومیله هون قومنك یكدیكری علیهنده‌كی منافسه‌سنه والانس دخی پرمق صوقارق غوتلری التزام وحمایه ایلمش ایسه‌ده غوتلر روما رعیتی التنه كیردكدن صكره روما دولتی مأمورلرینك معامله‌ٔ غدارانه‌سی اوزرینه مأیوس اوله‌رق رفع لوای عصیان ایله برقاچ روما جنرالنی معیتلرنده بولنان قول اردولریله برابر مغلوب وپریشان ایلمشلرایدی .
والانس ذكر اولنان بار بارلری بالذات تنكیل وتأدیب ایچون اردوسیله حركته كلدكده ادرنه طرفلرنده غوتلر بو اردویی‌ده پریشان ایلیه‌رك ایمپراطور معیتی خلقیله بر صلاش ایچنده بولنور ایكن غوتلر اتش ویروب معیتیله برابر بیچاره‌یی یاقشلردر .
والانسك بوصورتله انعدامی میلادك ٣٣٨ سنه‌سنه مصادف اولوب حالبوكه رومای غربیده برنجی والانتینه‌نك ٣٧٥ سنهٔ میلادیه‌سنده وقوع وفاتی اوزرینه مانكی ایكی نفر اوغلنه قاله‌رق بونلردن غراسیه‌ن ایمپراطورلق مقامنده بولنمسیله رومای شرقینك منحل اولان تختنه كندی انتخاب وارادهٔ ایمپراطورانه‌سیله تئودوس نام سرداری اوكوستت نصب

ايلمش ايدى • ايمدى تئودوسك مدت حكومتنه عطف
نظر اطلاعدن مقدم غراسيه نك صورت كذران ايامنه
نظر اولنيجه كورينوركه بوذات رومالولرك ديانت قد.
يمه سى اولان بت پرستلكه پك زياده خصومت كوستروب
حتى فتح وظفر معبودينك هيكلنى عبادتخانهٔ مخصو.
صندن دفع ايتمكله هنوز بت پرست بولنان رومالولر
مرقومدن نفرت ايلمشلر ايدى • بناءعليه ٣٨٣ سنهٔ
ميلاديه سنده بيوك بريتانياده بولنان اردونك سردارى
اولان ماقسيم كنديسنى ايمپراطور ايتديرمك دعواسيله
اعلان عصيان ايتديكى زمان رومالولر ايمپراطورلرندن
يوز چويره رك دشمنك غلبه سنى تسهيل ايتمكله بيچاره
ادمجكز دشمنى يدنده مقتولا معدوم اولمشدر • بوحالده
رومادە بربيوك فرقه مقتول مرقومك قرنداشى وشريك
حكومتى بولنان ايكنجى والانتينيه نى عموم غرب
ايمپراطورى اولمق اوزره اعلان ايلديلر • عاصى
ماقسيم ايسه بونى ده ازاله ايليه رك بالاستقلال ايمپرا.
طور اولمق ايچون حركات تهديديه سنده اصرار ايتمكله
شرق ايمپراطورى اولان تئودوس بيله مرقوم ماقسيمك
روماى غربيده ايكنجى والانتينيه نه شريك حكومت

اولمسنی قبوله مجبوریت کوردیسه‌ده مؤخراً مرقوم
ماقسیمك بوقدرله اکتفا ایتمیه‌رك ینه تهدیدات حربجو-
یانه‌سنك دوامی اوزرینه تؤدوس وایکنجی والانتینیه‌ن
بالاتفاق ماقسیمك اوزرینه عسکر چکوب ۳۸۸ سنه-
سنده مغلوب وقفاسنی کسه‌رك اعدام ایلدیلر •

بوندن صکره ایکنجی والانتینیه‌ن حال عصیانده
بولنسان فرانقلر اوزرینه یوریوب بیاغی تنکیللر ینه
موفق دخی اولمقده بولندیغی صره‌ده آربوغاست نام خائنك
سوءقصدینه اوغرایه‌رق ۲۹۲ سنهٔ میلادیه‌سنده وفات
ایلمشدرکه ذاتاً کنج ووالده‌سنك وصایتی تحتنده
مقام حکومته کلمش اولدیغندن شوغدره دوچار اولدیغی
زمان هنوز یکرمی یاشنده ایدی • هله دیانت نصرا-
نیه‌یه فوق الحد محبت ورعایتی اولوب روماده وحشی
حیوانلر اویونی منع ایله اخلاق عمومیه‌یی حسیات
انسانیه جهتنه جلبه چالشمق مثللو اجراآتی بوذاتك
بك بیوك اصلاحاته موفقیتنی امید ایتدیررایکن بویله
کنج یاشنده وفات ایتمش بولندیغنه بك زیاده ابراز تأسف
واظهار تأثر ایدرلر •

شرق جهتنده ایمپراطور اولان تؤدوسه کلنجه:

بو ذات حقیقةً جری وجسور وعاقل ومقدم بر آدم
اولوب غرب طرفنده ماقسیمك ظهوری بالاخره شرق
جهتنی دوچار تهلکه ایده‌جکنی اکلامغله غرب ایمپرا.
طوری بولنان والانتینی استرقاب ایتمدکدن فضله اتفا ـ
قنه بالمسارعه یوقاریکی فقره‌ده کوستردیکی وجهله
غرب ایمپراطورینی ماقسیمك تهلکه‌سندن قورتارمغه
دخی همت ایلمش ایدی . انجق ینه یوقاریکی فقره‌ده
بیان اولندیغی اوزره ایکنجی والانتینیه‌نك سوء قصد
ایله وفاتی اوزرینه مشاهیردن اوژن کندیسنی غرب
ایمپراطورلغنه تعیین ایتدیرمك ایچون عظیم طرفدار ـ
لرینك معاونتیله قیام ایدنجه تؤدوس بر بیوك اردویی
بالاستصحاب ۳۹٤ سنهٔ میلادیه‌سنده مرقوم اوژنی
آکیله نام محل جوارنده مغلوب وپریشان ایلمش وبتون
رومانك یکانه ایمپراطوری قالمشدر . شوقدرکه بو
فتوحاتندن بر استفادهٔ صحیحه‌یه نائل اوله‌میوب بر سنه
صکره وفاتی وقوعه کلمکله حال حیاتنده ایکن روما
دولتنی شرقی وغربی دیو ایکی قسمه قطعیاً بالتفریق
شرق قسمنی ارقادیوس وغرب قسمنی اونوریوس
نام اوغللرینه ویرمش بولندیغندن ایشته رومانك قسم

شرقی وغربی‌یه انقسـام قطعیسی بو زمان وقوعـه کلمشدر .

روما تاریخی مومی الیه تئودوسی‌اك بیوك حکمدارلردن اولمق اوزره ذکر ایدر . روما دولتنك بر زماندن بری دوچار اولدیغی انتظامسزلغك اصلاحنه پك بیوك همت ایدوب خرستیانلغی حمایه ایلمش و بت پرستلری شدیداً قهر ایلدیکندن بو دیانت قدیمه‌نك بقیهٔ اربابی کویلرده واورمانلرده اختفایه قدر مجبور ایتمشدر . حتی قاتولیك مذهبی خلافنه قیام ایلیان اریوس نام حکیم ایله کلیسالی طرفدارانی دخی تنکیل ایلیان تئودوسدر . شو قدر که مساعیٔ اصلاحکارانه‌سنده نه قدر مقدم ایسه عصیانلرك تنکیلنده‌کی شدتی دخی فوق العاده اولوب انطاکیه اهالیسی عصیان ایلدکلری زمان جمله‌سنی قتل عام ایلدیکی کبی بر دفعه دخی سلانیکده یدی بیك عاصی‌یی قلیجدن کچورمش ایدی . حتی بو درجه‌لرده خونریزلکی ایچون کلیسا طرفندن توبه واستغفاره مجبور ایدیله‌رك سکز آی کلیسایه کیرمه‌مك جزاسیله مجازات دخی ایدلمشدر

ایمدی تئودوسدن صکره روما دولتنك قسم شرقی

وغربی يه انقسامی روما تاریخنك بشنجی دورینی تشكيل
ایلدیکندن بو دورك وقوعاتنی اجمال ایچون دخی بر-
وجه آتی التنجی فصلنی کشاد لازم کلمشدر .

(التنجی فصل)

روما دولتنك بشنجی دوری

عن ٣٩٥ الی ٤٧٦

تفصيل - روما دولتنك اشبو بشنجی دورینه
مخصوص اولان معلومات تاریخیه دولت مذکوره نك
شرق وغرب دیه ایکی قسمه انقسامیله رومای غربی
قسمنك باربارلر یدنده انقراضی وقایعنی خلاصه دن
عبارت اولوب شوقدر که بو انقسام تاریخ مذکورك
اشبو بشنجی دورینه کیرلزدن اول دخی برقاچ دفعه
وقوعه کلمش وازجمله ایمپراطور دیوقلسیه ن زماننده
یعنی ٢٨٤ سنه سنده رومانك شرق وغرب پایتختلرینه
بشقه بشقه برر ایمپراطور نصب اولندیغی کبی ٣٦٤
و٣٧٦ سنه لرنده ایکی والانتینلر زماننده دخی ینه بویله
برر تفریق حکومت وقوعه کلمش ایدی . فقط بو
تفریق وانقساملر قطعی برشی دکل ایکن صوك ایمپرا-
طور اولان تئودوس زماننده کی انقسام برانقسام قطعی

اوله‌رق براز صکره رومای غربی قسمنك انقراضنی
انتاج ایلمش اولمسیله ایشته بو حال انقسام اخیرك بر
دور مخصوص ومستقل عد اولنمسنی ایجاب ایلمشدر .
تئودوسك ایکی اوغلندن روما طرفنده ایمپراطور
اولان اونوریوس نام اوغلی مقام حکومته چیقدیغی
زمان انجق طقوز یاشنده برچوجق اولوب سردار -
لرك الك مهارتلیسی بولنان ستیلیقون غایت جسور
وعاقل برآدم چیقمسیله گنج ایمپراطوره وصایلك
ایتدیکی زمان شمال جهتندن رومایی بیزار ایلکده
بولنان جرمانیا بربارلرینه قارشو پك گوزل مقاومت گو-
سترمش وعادتا رومایی بونلر یدنده منقرض اولمق
طالع منحوسنك تحقق احکامی بلیه‌سندن برزمان مو -
قت ایچون اولسون تأخیر ایتمش ایسه‌ده بیاره‌لق
گنج ایمپراطورك چوجقلغیله برابر کندی موفقیات
مخصوصه‌سی اوزرینه امیدی بیویه‌رك اونوریوسی
ایمپراطورلقدن بالازاله کندیسنی ایمپراطور اعلان
ایتمکه قالقیشنجه اونوریوسك نظر دقتی اچیله‌رق
مرقومی اخذ وگرفت ایتمش ٤٠٨ تاریخنده قفاسنی
کسوب شهردن قورتلمشدر . فقط ستلیقونك بوضو -

رقیب اعدامی اوزرینه غوت طائفه‌سنك قرالی بولنان آلاریس روماده ارتق کندی قارشوسنه چیقه‌جق جنرال کوره‌مدیکندن خداوکانی عسکرله ایتالیا اوزرینه یوریوب برچوق نقاط مهمه‌یی بربر اوره‌رق ضبط ایلدکدن صکره ٤١٠ سنهٔ میلادیه‌سنده نفس روما شهرینی ده الوب عسکرینه دخی یغما ایتدیرمشدر . اکر او اره‌لق آلاریس وفات ایتمامش اولسه‌ایدی اونوریوس اتخاذ ایتدیکی روما دولتی ایچون دخی سلامت میسر اولیه‌جق ایدی . مع هذا بو بار بارلك ایقاع ایلدکاری بو صدمه اوزرینه انکلتره وفرانسه واسپانیا طرفلرینك رومایه اولان ارتباطی منقطع اوله‌رق بار بارلك مداخله‌سیله برنوع استقلاله نائل اولمشلردر .

اونوریوسك وفاتندن صکره ایمپراطوراوچنجی قونستانسك اوغلی اوچنجی والانتینه‌ن هنوز صغیر السن اولدیغی حالده مجرد اسکی ارتباطك بقیهٔ ایجابی اولمق اوزره شرق ایمپراطورلغی طرفندن آتیلا علیهنه امداده کلان براردو طرفندن رومای غربی‌یه ایمپراطور نصب اولنمش ووالده‌سی پلاسیدی دخی وصی تعیین

قلنمش ایدی. اوزمانلر واندال قومی رومانك مستملكات
خارجیه‌سنی هرج ومرج ایتمکده اولدیغندن افریقا
جهتی مزبوره پلاسیدی طرفندن واندالره ترك
اولندیغی کبی اوچنجی والانتینه‌ن سن رشده واصل
اولدیغی زمان هونلرك قرالی بولنان آتیلا دخی شمال
جهتندن رومایی زیر وزبر ایتمك تهلکه‌سیله یوریمکه
باشلامش ایدی . روما سردارلرندن آئه‌تیوس اولانجه
قوتی طوپلایه‌رق آتیلایه قارشو چیقوب ٤٥١ سنهٔ
میلادیه‌سنده شالون صحراسنده مرقومه غلبه ایدرك
رومایی شرندن محافظه ایلدکدن ماعدا اسکی غول
ایالتنك برقسمنی دخی استردادده موفق اولمش ایسه‌ده
والانتینه‌ن کندیسی مسکین وقورقاق وهردرلو هنر
ومعرفتدن بی بهره برشی اولدیغی حالده آئه‌تیوسك
شو مظفریتنی قسقانوب بیچاره‌یی اعدامه قدر وارمش
ایدی . بونك اوزرینه آتیلا روما سردارلرندن هیچ
بریسی کندی حرکات عسکریه‌سنه مقاومت کوستره‌
میه‌جکنی کوره‌رك کمال شدتله هجومه باشلادی وایتا-
لیانك شمال طرفلرینی کاملا ضبط واستیلا وغارت
ویغما ایلدی .

والانتینه‌ن ایسه شویله بر تهلکه‌لی زمانده قلیجنی
چکوب دشمن اوزرینه یوریه‌جك ایکن اك بیوك
یکیتلکنی قهرمانلغنی قاریلره کوسترمکله اغتراره
دالقیشه‌رق پترون ماقسیم نام سردارك کوزلجه بولنان
قاریسنی زورایله تلویث ایدنجه پترون ماقسیم سیف
انتقامه صاریله‌رق ٤٥٥ سنه‌سنده مرقومی بالاعدام
کندیسی ایمپراطور اولدی ·

پترون ماقسیمك شو حرکتی بر درجه‌یه قدر معذور
کوریلورایسه‌ده مرقوم انتقامك بودرجه‌سیله اکتفا
ایتمیه‌رك والانتینیه‌نی اعدام ایلدکدن صکره زوجه ـ
سی اودوقسیایی کندیسنه تسلیمیت ایچون جبر
وتضییقه قیام ایدرك اودوقسیا ایسه ماقسیمك ید
انتقامندن کندیسنی قورتاره میه‌جغنی کورنجه براره‌لق
عرض تسلیمیت ایتمش ایسه‌ده بو حرکتدن انتقام ایچون
فرصت اره‌دیغی صره‌ده واندالر قرالی ژنسه‌ریس
طرفندن روما اوزرینه تسلط ایدلمکه باشلاندیغنی
کورنجه قرال مرقوم ایله کیزلیجه بالمخابره رومایی
تسلیم ایلمشدر · بو وقعه ماقسیمك جلوسی اولان
٤٥٥ سنهٔ میلادیه‌سی ایچنده وقوعه کله‌رك واندالرك

هجومنه قارشو داقیمه فرار تدبیرینی مقاومته غیرتنه ترجیح ایلدیکندن روما اهالیسی غیرته کله‌رک لاهرقومی اخذ و اعدام ایله جزاسنی تعیین ایتشلردر .

واندالر رومایه کیردکری زمان روما سرآمدانی تولوس طرفنه چکیلوب تخلیص وطن ایچون تدبیر دوشوندکلری صره‌ده هون طائفه‌سنه قارشو بیوك یارارلق کوسترمش بولنان آئه‌تیوس نام سردارك ایمپراطورلغنی قبول ایدرك تکرار روما اوزرینه حرکت ایلشلر ایسه‌ده ذاتاً امر انتخابده نفاق وشقاق واقع اولمغله بر بیوك فرقه آئه‌تیوسی ایمپراطور طانمدیغی کبی پیله‌زانس نام محلده برده مغلوبیته دوچار اولنجه ایمپراطورلقدن بسبتون اسقاط ایدلمشدر . آئه‌تیوس بو حالده جانینی دخی قورتارمقدن مأیوس قاله‌رق پاپالق طریقنی اختیار طریقیله قورتاره بیلمش و پیله‌زانس قصبه‌سنه پاپاس نصب اولنمش ایدی . اوراده دخی حیاتینی تهلکه‌ده کوره‌رك اوورن نام محله فرار ایدرکن اثنای راهده وفاتی وقوعبولمشدر . مدت حکومتی انجق درت ماه امتداد ایده بیلمش ایدی .

بیچاره آنه تیوس حقنده بو انتریقه لری چو-
ین ریسمر نام پطریق اولوب کرك عسکر و کرك اهالی
اوزرنده کی نفوذنی نهایه سی یا دمیاه بو کره دخی الك بنام
سرداولردن مازوریه ن نام ذاتی ایمپراطورلق مقا
منه کتورمش ایدی . دومی الیه مزوریه ن حقیقة
عقللی وجرأتلی برآدم اولوب اهالی اوزرنده تراکم
ایلیان بقایایی عفو وواردات دولتی قابل التحصیل
اوله جق صورتده یکیدن طرح وتنظیم و قوانین عسکر-
یه سنی اصلاح ایلدکدن صکره روماین استیلا ایلیان
باربارلرك طرد وتبعیدینه ابتدار ایلمش وویزیغوت طا-
ئفه سنی قات اولك ایدرك ثمدیکی فرانسه ایچنده بولنرك
قرالی بولنان ایکنجی تئودوریسی برمغلوبیت رذیلا-
نه یه دوچار ایلدیکی کبی واندالرك قرالی بولنان سا-
لف الذکر ژنسه ریسی دخی تنکیل ایچون افریقا
جهتنه دخی سوق نمند همت ایتمش ایدی انجق پطریق
معهود ریسیمر بوقدر جنك آور برایمپراطوره دخی
نظر امنیتله باقه مدیغندن ٤٦٠ سنهٔ میلادیه سنده بیچاره
علیهنه برعصیان چیقارتمغله بوغیرتلی وهمتلی ذات
عاصیلر یدنده مقتول دوشمشدر .

پطریق ریسیمرك بودفعه ایمپراطورلق مقامنه
کتوردیکی ذات لیبیود یاخود ویبیوس سهور اسمنده
برادمدرکه تمام درت سنه مدت ایمپراطورلغه مخصوص
سرایده کندی کیفیله بالاشتغال اختیار محبوسیت
ایتدیکندن خدعه کار ومستبد پطریقك تمام ایشنه کله
جك برادم ایدی بومدت ظرفنده اقوام وحشیهٔ شمالیه
ایتالیایی ایستدکلری کبی هرج ومرج ایتمشلردر ٤٦٥
سنهٔ میلادیه سنده بو ادمجکز مسموماً وفات ایتمکله هر
کس ریسیمر طرفندن تسمیم واعدام اولندیغنه قائل
اولمشدر .

پطریق ریسیمر اندن صکره کندی قائن پدری
آنته نیوس نام کمسنه یی مقام ایمپراطوری یه کتورمش
ایسه ده بوذاتك ٤٦٧ سنه سندن ٤٧٢ سنه سنه قدر
دوام ایلیان مدت حکومتنده مرقوم ریسیمر طوغریدن
طوغری یه کندیسی اجرای حکومت ایتمش اولدیغی
کبی ینه مرقوم طرفندن خلع ودفع اولنه رق اولیبر-
یوس نام کمسنه مقام حکومته کتورلمشدر .

بوذات رومای شرقی یعنی استانبول خاندانی
ایمپراطوریسی ایله صهریت پیدا ایدرك رومایی مرقوم

ريسيمرك تسلط مستبدانه‌سندن قورتارمق ايچون استا -
نبول ايمپراطوری برنجی لئون طرفندن كوندرلمش
ايديسه‌ده ريسيمر مرقومی اغفال ايدرك ايمپراطورلق
تاجنی كندی قفاسنه كچيرمك وعديله عادتا اسارتی
التنه المش ايدی . شوقدركه اوليبريوس بودنائتك
مكافاتی اولان ايمپراطورلغك ذوقنی انجق بر قاچ ماه
سوره‌بيلوب بعده وفاتی وقوعه كلديكی وبو وفاتك موت
طبيعی اولديغنه قناعت حاصل اولدی ايسه‌ده معلوم
اولان انتريغه‌لر جهتيله بوموتك طبيعی اولديغی تحقق
ايده‌مدی .

ايمپراطور مرقومك اول صورتله وفاتی اوزرينه
عن اصل نفرلكدن يتشمه غليسه‌ريوس اسمنده برآدم
بعض طرفلرك التماسيله عسكر طرفندن ايمپراطورلق
مقامنه كتورلمش ايسه‌ده اوليبريوسه حواله ايلديكی
ايشك باشه چيقاريله‌ماسندن طولايی غضبلنه‌رق
ايمپراطور برنجی لئون بيچاره غليسه‌ريوسك جلوسنی
تصديق وتبريك ايتميه‌رك بالعكس ژوليوس نه‌پوس
اسمنده برآدمی سرا رومايه سوق ايتمسيله ژوليوس
رومايه كله‌رك وهلةً غليسه‌ريوسك عليهنه قيام

ایدیجه غلیسه‌ریوس نه‌یابه‌جغنی شاشیره‌رق صندالیٔ حکومتدن قاچدی و اسکی تفریکی ایمپراطورلغنه بدل دسپوتلق رتبه‌سنه قناعت ایلیه‌رك برروایته کوره اوقومق بیله بیلدیکی حالده سالون نام محله باش پاپاس نصب اولندی .

اشبو ژولیوس دخی رومادہ ایمپراطورلق دکل عادتا هرطرفه مدارا صورتیله برنوع الچقلغه قاتلانه‌رق برسنه قدر دوام ایده بیلدکدن صکره اورست اسمنده بر پطریق مرقومی طرد ایلیه‌رك ایمپراطورلق تاجنی اوکوستول نامنده‌کی کندی اوغلنك باشنه قویمش ایدی . انجق روما صندالیٔ ایمپراطوریسنك شوصوك سنه‌لرده بویله شونك بونك بدغصبنده اویونجاق اولوب قالمسی هرول نام باربارلرك رئیسی بولنان اودوآقر نام قرالك جرأتنی ارتدیره‌رق اوزمان ذاتاً رومانك حکم ونفوذی کندی حوالیسندن خارجه چیقه‌مامقده بولندیغی جهتله مرقوم اودوآقر رومایی بالسهوله ضبط واوکوستولی قاپتانیا طرفنه نفی وطرد ایلیه‌رك ٤٧٦ سنهٔ میلادیه‌سنده رومای غربی دولتنك تاریخ موجودیتنه خاتمه چکدی .

رومانك قسم شرقيسی عد اولنان استانبول
ایمپراطورلغی دخی هرنه قدر رومای غربیدن دها
منتظم وشوكتلی بر حالده دكل ایدیسه‌ده طبیعت
موقعیه‌سی اقتضاسنجه رومای غربینك دوچاراولدیغی
مهاجماتدن مصون [illegible] ق وفقط اودخی داخلاً وخا-
رجاً برچوق انتریقه‌لر وفسادلره اوغرایه‌رق برقاچ
عصر دها یعنی ظهور [illegible] ثانیانه قدر جان سوروِمش
ایسه‌ده بزم ذاتاً روما تاریخنی خلاصة الخلاصه اوله-
رق اخذ ودرج ایل[illegible] ایتالیا تاریخنك بوعصرلره
عائد قسمنی ناقص براقامق مقصدینه مبتنی اولوب
شرق ایمپراطورلغنك ایسه ایتالیا تاریخندن زیاده
یونان وباخصوص عثمانلی تاریخنه تعلق بولندیغندن
انی بوراده ایتالیا تاریخنده قانمامق جهتنی ترجیح
ایلدك . بناء علیه ایتالیا اولكاسنك روما دولتندن
صكره‌كی وقوعات وانقلاباتنی خلاصه ایچون بروجه
اتی اوچنجی بابڭزی كشاد ایلمك لازم كلدی .

﴿ اوچنجی باب ﴾

روما انقراضندن شارلمانك وفاتنه قدر

عن ٤٧٦ الی ٨١٤

(برنجی فصل)

روما انقراضندن لومباردلرك ورودینه قدر

عن ٤٧٦ الی ٥٦٨

تفصیل ـ رومای غربی یعنی اصل ایتالیاغرب ایمپراطورلغنك یكدیكرینی متعاقباً دوچار اولدیغی انقلا ـ بات وتحولات رذیلانه‌دن ناشی ذاتاً اهالیجه قلت وثروت عمومیه‌جه فقدان بلیه‌لرینه دوچار اولمش بولندیغی كبی اره‌لق هجوم ایدن بار بارلر دخی هرطرفی یغما وغارته واهالیٔ اصلیه‌یی قتل عاملره مسارعت كوستردكلرندن زوال وانقراضه تقرب ایدن یالكز روما دولتی دكل بلكه تكمیل ایتالیا قطعه‌سی واها ـ لیسی ایچون بر انقراض كلی تحقق ایلمش ایدی . هله الك صكره اودوآقر نام قراللرینك سوقیله روما اوزر ـ ینه یوریـوب تاریخ استقلالنه خاتمه چكمش اولان هرول قـومی اقوام جرمانیه‌نك الك وحشی وظالم باربارلرندن اولوب خرستیانلغه دخی صورت مخصو.

صه‌ده شدت خصومتلری اولدیغندن بونلر ایتالیایی
اوقدر تخریب ویغما ایلمشلردرکه عموم ایتالیا برخرابه
زاردن عبارت عداولنسه مبالغه ایدلمامش اولور .

هروللرك ایتالیاده مدت اقامتلری پك چوق دوام
ایتمیوب ۴۹۳ سنهٔ میلادیه‌سندن اوستروغو قومی دها
غالب برقوتله ایتالیا اوزرینه یورومش وهروللرك بر
قسمنی تکرار جرمانیا طرفلرینه فراره اجبار ایلیه‌رك
ایتالیایی کندی استیلالری التنه المش ایدیلر . اشبو
اوستروغولر هرولله وسائر اقوام وحشیه‌یه مقیس
اولمیوب بوندن اول سائر جلدلرده ایضاحات لازمه‌
سی ویرلمش اولدیغی اوزره بونلرك قانون بداوتلری
عادتا بر مدنیت مختله ایچنده بولنان ملتلرك قانونلرینه‌ده
فائق اولدیغندن ایتالیا طرفلرنده بیاغی تمل طوته‌بیلمشلر
و۵۵۲ سنهٔ میلادیه‌سنه قدر مملکتی سائر مهاجمینه
قارشو مدافعه ایله براز استرداد راحت ومعموریت
ایده بیلمسنه امکان حاصل ایلمشلردر .

اوستروغولری اك زیاده یوران مهاجملر روملر
ایدیلر . زیرا غرب ایمپراطورلغنك انقراضی ارتق
لاتین ملیتنك اضمحلالی دیمك اولوب بوحالده امتا .

نبولده باقی قالان شرق ایمپراطورلغی یونان قدیم ملیتنی احیا ایچون یونانیلك عنوانیله حکومت موجوده‌لرینه دخی « بیزانس » ایمپراطورلغی نامنی ویرمشلر وبو نام ایله ایتالیایی یکیدن فتح واستیلا عزمنه دوشمشلر ایدی . شرقیونك بوعزملرینی ترویجه مدار اولان برقضیه دخی ایتالیانك جنوب طرفلری عن اصل یونا- نستاندن هجرت ایتمش اهالی طرفندن مسکون اولمسی وبراره‌لق اوراره « یونانستان» تسمیه ایدلمش بولنمسی قضیه‌سیدر . بناءعلیه غرب ایمپراطورلغنك انقرا- ضنی متعاقب استانبول طرفندن برچوق سردارلر ایتالیا اوزرینه سوق اولنه‌رق حتی هرولرك اوسترو- غولر یدنده پریشان اولملرینی تسهیل ایلدکلری کبی انلردن صکره استروغولر اوزرینه دخی صالدیرمقدن خالی قالمامشلر ایدی .

ذاتاً شرق ایمپراطورلغنك انتظامات داخلیه‌سی وشرقیونك شجاعت وبسالت عسکریه‌سی دخی غرب ایمپراطورلغندن پك‌ده اعلا وبالا درجه‌ده اولمدیغندن هرولر واستروغولر کبی بار بار اقوامنه قارشو قویه- بیلمك روملرك کاری اولمدیغندن اوستروغولر بونلرك

تعرضلرینه برچوق وقتلر بالسهوله مقاومت ایده‌بیلمشلر ایسه‌ده عسکرلری رومه‌لو لومبارد دینیلان اقوام‌شما۔
لیه‌یی دخی اوستروغوتلر علیهنه ایتالیایه دعوت ایلد۔
کلرندن‌ایشته اوستروغوتلری اصل پریشان‌ایدنلر بولو۔
مباردلر اولمشدر ۰

تاریخ قدیمده لومباردلر « لونغوباردی » یاخود « لانغوباردی » تسمیه ایدلمشدر ۰ بونلر عن اصل اسقاندیناو طرفلرنده کورلمش بر قوم اولوب نیجه عصرلرجه جرمانیا ایچنده کشت و کذار ایلدکدن وروما۔
لیلرایله کاه محاربه وکاه انلره مطیع اولدقدن صکره نهایت سائر بر طاقم اقواملہ برلشه‌رك طونه نهری سا۔
حلنه ایمشلر والیوم موراویا دینیلان ولایتده ساکن اولمشلر ایدی ۰ ایشته رومای غربی دولتنك انقراضی اثناسنده قوم مذکور موراویا طرفلرنده کورلمش اولوب اطرافنده بولنان وژپید دینیلان دیکر برقومی مغلوب ایلیه‌رك انلرك قورمش اولدقلری برنوع حکومت قرالیه‌یی کندی اللرینه المشلر ایدی ۰ کندیلرینی ایتا۔
لیا اوزرینه دعوت ایدن ایسه نارسس نام بیزانس جنرالی اولوب مرقوم ایتالیانك جنوب طرفندن

اوستروغولری تضییق ایلدیکی کبی شمال طرفلرندن
دخی لومباردلر صقشدیره جق اولورلر ایسه اوسترو-
غولری محو ایتمك ممکن اوله جغنی دوشونمش ایدی .

بو دعوت ایچون لومباردلرك رئیسی بولنان آلبوان
نزدینه کوندردیکی سفیر اکر اوستروغولری ایتالیادن
طرد ایدوب ده ایتالیایی کاملا فتح ایتمك میسر اولور
ایسه قسم شمالیسی کندیسنه ویرلمك و یالکز قسم جنوبیسی
بیزانس دولتنه تابع اولمق صورتنی عرض ایلدیکندن
البوان بو شرطی قبوله مجبور اولمشدر . ایمدی لو-
مباردلرك شمال طرفلرندن هجوملری اثناسنده نارسس
دخی جنوب طرفندن بیزانس اردولرینی سوقه باشلا-
دقده اوستروغولر کندی قوتلرینی ایکی یه تقسیم ایلیه رك
ایکی دشمنك ایکیسنه دخی مقاومته باشلامشلر و سنه لر-
جه مدت محاربه دن یوز چویرمامشلر ایسه ده انجام
کار عجز کلی ایله عاجز قالدقلرندن غرب طرفلرینه
طوغری چکیله رك میدانی ایکی دشمن متفقه ترك
ایلمشلردر .

روملر ایله لومباردلر عموم ایتالیایی بو صورتله فتح
ایلدکدن صکره فی الحقیقه اولکی مقاوله لری موجبنجه

ایتالیایی میانه‌لرنده تقسیم ایتمشلردرکه کیفیت بروجه
آتی ایکنجی فصلده ایضاح اولنور ․

(ایکنجی فصل)

رومادہ جمهوریت اعلاننه قدر

عن ۵۶۸ الی ۷۲۶

تفصیل – برطرفدن بیزانس اردولرینك
ودیکر طرفدن لومبارد فرقه‌لرینك ایتالیاده اوسترو -
غولر اوزرینه هجوملریله بونلرك انلره مقاومتلری ۵۶۸
سنه‌سندن ۵۷۲ سنه‌سنه قدر درت سنه ممتد اوله‌رق
حقیقـة پك خونریزانه محارباتدن صکره اوستروغولر
منقرض اوله بیلمشلر ایدی ․ اوستروغولرك بوصورتله
انقراضندن صکره ایتالیا اولکاسی بیزانس ایمپراطور
لغی ایله لومباردلر اره‌سنده تقسیمه قونیلوب شمال
جهتندن لومباردلر حصه‌سنه اصابت ایدن قسمنه
« باربار ایتالیا » یاخود « لومباردیا » نامی ویرلدی ․
وبیزانس دولتنه دوشن قسم جنوبیسنه دخی « ایتالیای
یونانی » یاخود « ایتالیای رومانی » تسمیه اولندی ․

ایتالیای شمالیده لومباردلرك قوردقلری حکومت
اولا اقوام وحشیه اوزرنده ریاست ایدن قراللرك

حکومت پدرانه‌لری صورتیله بر نوع قراللق و بر اره‌لق دخی اوتوز ایکی نفر دوقه‌لردن مرکب بر مجلسك اداره‌سیله جمهوریت و نیابت انتخاب نصب اولنور عادتا قراللق اولمق اوزره بو فصلك تعیین ایلدیکی مدت ظرفنده کاملا دوام ایلدکدن فصله اشاغیده‌کی فصلك دخی بر چوق سنه‌لرینه یعنی ۷۷٤ سنه‌سنه قدر دوام ایلمش ویکرمی اوچ نفر حکمدار مقام حکومته کلمشدر شو ایکی عصرلق مدت ایچنده او. مباردلرك ایتدکلری محاربات بعض مرتبه تصحیح حدوددن عبارت نتیجه‌لر کوسترمش ایسه‌ده بویله خلاصه واجمال یوللو تنظیم اولنان آثارده نتایج مذ. کوره هر حالده جزئیات قبیلندن عد اولنه‌جغی جهتله ایضاح وتفصیللرینه لزوم کورلمامشدر .

بیزانس ایمپراطورلغنه تابع اولان ایتالیای جنو. بی‌یه کلنجه : ارتق روما بو قطعه‌یه مرکز اولمقدن قالەرق راون قصبه‌سی مرکز اتخاذیله اوراسی استا. نبولدن کوندریلان اکزارق نامنده بر والی واسطه‌سیله اداره اولنمغه باشلامشیدی . بو اداره‌یه مؤخرا برده «پنتاپولی» نامی ویرلمشدر که رومجه «قصبات خمسه»

متنسنه اولوب رمینی وپسارو وفانو وسینیغغلیا
وآنقون قصبه‌لرندن هر بری بر متصرفلق اولمق
صورتیله راون قصبه‌سنده‌کی والی‌یه تابع بولندقلری
ایچون بوعنوان ویرلمشیدی .

لومباردلر مدت دوام حکومتلرنده اشتغال ایلدی.
کاری محاربات شمال جهتندن کندیلری کبی باربار اقوا-
منه مقاومتدن صکره همان منحصراً اشبو راون اکزار-
قلغی علیهنه وقوعبوله‌رق بونلر بتون ایتالیادن یونا-
نیلری طرد ایدوب ممالکی کاملا کندی ضبط واداره-
لرینه المق وروما‌یی کندی قراللرینه پای تخت ایتمك
ایسترلر ایدیسه‌ده شو امللرینی تمامیله وکمالیله قوه‌دن
فعله چیقاره بیله‌جك صورتده برحرکت شدیده ومد-
یده کوسترمدکلرندن حصول مقصدلری دائما تأخر
ایلر ایدی .

بوانقلابات میانده نفس رومایه کلنجه : یوقاروده
دینلدیکی وجهله غرب ایمپراطورلغنك انقراض
کلیسندن صکره روما شهری ارتق پای تخت اولمق
شرفندن دخی محروم قالوب پنتاپول حدودی داخلنده
بولنور ایدیسه‌ده اوراسی باشلی باشنه بر دوقه‌لق عد

اولنه‌رق راون اکزارقی طرفندن برده دوق تعیین وارسال قلنمشیدی . شو قدرکه بوزمانه قدر ارتق خرستیانلق دائره‌سی کرکی کبی توسع ایدرك روماایسه خرستیانلغك مرکز عمومیسی اولدیغی کبی پاپابولنان ذوات حکومت روحانیه‌لرینی یواش یواش حکومت جسمانیه‌یه تحویل ایتمکه دخی باشلادقلرندن راون اکزارقی طرفندن بیزانس ایمپراطوری نامنه اوله‌رق کوندریلان دوقه‌لر رومادە یالکز لفظی مرادبرصورتده حکومت ایدرك اصل زمام حکومت ایسه پاپا بولنان ذاتك ید اداره‌سنده بولنور ایدی .

ایشته ایتالیانك خلاصهٔ احوال عمومیه‌سی شوندن عبارت اوله‌رق هر حالده شورش داخلی اکا غالب اولمغله راحتجه زمان کچورلمکده وایتالیا قطعه‌سی روماليلر زماننده‌کی ترقیات ومعموریته یواش یواش تکرار عودت ایلمکده ایکن برده خرستیانلق عالمجه بیوك برمسئله عداولنان رسم وتصاویره عبادت مسئله‌سی رومادە‌بربیوك انقلابه دها سبب اولدی شویله‌که :

اصل نصرانیتده معین ومقرر کلیسانك بیله وجودی ضه[illegible] یاتدن اولمدیغی حالده خرس[illegible]یانلر یواش

يواش كليساسز خرستيانلق ممكن اولەميەجق بر صو-
رته تحول ايلدكلرى كبى اصل آيين نصرانيده پتلره
وتصويرلره تعبد كلياً مفقود اولديغى حالده يواش
يواش حضرت عيسا ومريمك وبعض ملائكەنك
وسائرەنك رسملرى كليسالره تعليق اولنەرق بونلر اول
امرده كويا ذوات معززەيى اخطار افكارينه مبنى او-
لەرق تجويز ايدلمش ايكن صكرەلرى پاپاسلر سادەدلان
اهالى‌يه بو پتلر بو تصويرلر طوغريدن طوغرى‌يه عائد
اولدقلرى ذواتك كنديلرى اولدقلرينى بالاقناع ساده
دلان دخى بونلره عادتا عرض پرستشه باشلامشلر ايدى .
حالا دخى خرستيان مذهبنك برچوغى تصاوير مذكو-
رەنك بالذات ارائه ايلدكلرى اشخاصك كنديلرى
اولدقلرينه اينانەرق اوكلرنده موم وقنديل ياقق وبو-
نلرك پيشكاهلرينه كلنجه بعض علايم مخصوصه‌سيله
عرض عبادت ايلمك مسئلەلرينه اساس قوانين دينيه-
دن اولمق نظريله باقارلر .

ايمدى بو فصلمزك حاوى اولديغى سنەلر ايچنده
قصارادن برطائفه بو مثللو پتلره عرض پرستش ايده-
نى رعبادته لايق انجق جناب حق اولديغى بيا-

نيله اصل شريعت عيسويه يه رعايت اولنمسى جهتنى
التزام ايليجه ديكر قسمى دخى بونلرك خلافنه قيام
ايلدكلرندن يالكز پاپاسلر محافلنده بحث وجدالك كيتد.
بجه شدت المسيله قالتميوب كليسالرده مضاربه لر ومقاتله لر
دخى وقوعه كلمكه باشلامشيدى . بيزانس ايمپراطور.
لغى ايسه ظاهرحالده شو منازعه يى منع ايتمك وحقيقتده
پاپاسلرك بو جهتدن خلق اوزرنده پيدا ايلدكلرى
نفوذى كندى النه المق مطالعه سيله ايشه مداخله
ايدرك بالخاصه روماده كليساره عسكر سوقى واهالى.
لينك اجراى آيين ايتملرى خصوصنه قوه جبريه ايله
مداخله ايقاعى كبى حركاته قيام ايليجه شو حال پاپالق
مقامنى دلكير ايليه رك روما وجوارنده بولنان متعصب
قاتوليكلر عموماً پاپانك سوقنه تابع اوله رق بيزانس
حكومتى عليهنه قيام ايتمشلر ايدى .

واقعا راون قصبه سنده بيزانس ايمپراطورى طر.
فندن اكزارق بولنان ذات رومانك شو عصيانى منع
ايده بيلور ايسه ده ينه اواره لق شمال طرفندن لومبار.
دلر پنتاپول هيئتنى تهديده وبعض يرلرينى استيلايه باشلا.
مش اولدقلرندن ايكى مشغوليتله اشتغال ايلمك ايكيسى

آينه‌ده باشه چيقه‌مامغى مستلزم اوله‌جغى ملاحظه‌سيله
جيرانس ايمپراطورى روماشهريله مصالحه‌يه رضاده
اولمش وروما ايله جوارنده بولنان بر خيلى يرلر راون
واليسنه اصلا تابع اولمامق وطوغريدن طوغرى‌يه پاپا
بولنان ذاتك اداره‌سى التنده بولنمق اوزره مستقل
برجمهوريت تشكيل ايلمشدر . ابتدى روما كليسالرنده
رسماً و بلا مانع تصوير لر و پتلر تعليق و بونلره پرستش
ايدلك ايشته بو جمهوريتك جمله موفقياتندن اولمق
اوزره حصوله كلمشدر كه بعض مدقق مورخلر شو حال
روما اهاليسى ايچون اسكى پت پرستلك زماننده قالمه
بر محبت اصنام اثرى اولديغنى حكم ايدرك اكر اهالينك
كوزلرى اوكنه برطاقم معبودلر قونلميه‌جق اولسه
ايدى خرستيانلق پت پرستلكه غلبه ايده‌ميه‌رك مطلقا
بر صيته طايق هوسنده بولنان اهالى ينه پت پرستلكه
عودت ايدر ايدى ديرلر .

ايشته رومانك و اوجمهوريت صورتيله اولسون
بو يولده بر استقلال پيدا ايتمسى فرانسه حكمدارلرى
سايه‌سنده اودائره استقلالى بالتوسيع اسكى اهميتنى
بولنسى بواش اعاده‌سنه مقدمه اولمشدر كه كيفيت بروجه
آتى اوچنجى فصلده ايضاح اولنور .

❋ اوچنجی فصل ❋

شارلمانك ورودینه قدر

عن ٧٢٦ الی ٧٧٤

تفصیل — رومادہ صورت تأسسی یوقاروکی فصلدہ بیان اولنان جمهوریت مؤخراً پاپالق مقامنده کوربلان واهمیتی آرته آرته برآره‌لق پاپانك تا ایمپرا- طورلر ایمپراطوری اولسنه قدر تزیید نفوذینه باعث اولان حکومت جسمانیه‌نك مبدئی اولمشدر. جمهوریت منذ کوره‌یه‌کانجه‌یه‌قدر رومادہ بولنان رئیس روحانی نفس روما شهرینك دسپوطی عد اولنوب فقط پاترو- سك قائممقامی عد اولنمه‌دن ناشی سائر طرفلردہ حکومت روحانیه اجرا ایلیان دسپوطلر اوزرینه ریاست قلقلو برتفوقی کوریلورایدی . پاپالر ریاستی التندہ اوله‌رق روما جمهوریتك تأسسندن صکره ایسه بالخاصه ایکنجی غره‌غوارنام پاپانك فوق‌العادہ قدرت دیپلو- ماتیقیه‌سی ثمره‌سیله پاپالق مقامنك حکومت جسمانیه‌سی براس متین اوزرینه تأسس ایلمشدر شویله‌که:

مومی الیه ایکنجی غره‌غوار رومادہ بیزانس ایمپراطورلغی علیهنه ظهور ایدن عصیان ایله ایمپرا-

طورلغك رومادن الی کسیلمسی اوزرینه بیرانس ایمپرا-
طورلغی طرفندن منصوب نه‌قدر مأمورلر وار ایسه
جمله‌سنی طرد و تبعید ایلیه‌رك یرلرینه هپ پاپاس
طاقمندن مأمورین جدیده نصب ایتمش ایدی که پاپاسلر
ایچون امور دنیویه ایله اشتغال ممنوع اولمسیله موسی
الیهك شو حرکتی موجب استغراب اولمش ایسه‌ده
حکومت جسمانیه‌یی حکومت روحانیه‌دن آیرمش اولمق
طرزنده برتأویل ایسه شو ایلك استغرابی برطرف
ایلدکدن صکره خلق دخی بو حاله آلیشوب کیتمشدر ٠

قاتولیك پاپاسلری میانده هیچ بر وقت حکمدن
دوشمامش اولان بر اخوت مخصوصه اقتضاسنجه
هنوز مقدمهٔ تشکلنده بولنان بو ادارهٔ صغیره‌یی غایت
درایتلی و مقتدر پاپاسلر اوقدر حسن اداره ایتمشلردر که
بالنسبه پك آز بر زمان ایچنده رومانك انتظام و ثروتی
آرته‌رق شو حال جوارده بولنان و رومالر یدیله بیرانس
ایمپراطورلغی نامنه اداره اولنان ینتاپول ولایتی
اهالیسنی عادتا غبطه‌یه مجبور ایتمشدر ٠ بناء علیه
بیرانس حکومتی اشبو روما جمهورینك لغوینی امل
ایدینه‌رك بر یاندن تضییق و تهدیده باشلادیغی کبی دیکر

طرفدن لومباردلر دخی کرك پنتاپول ممالکنی روملردن و کرك رومایی پاپا ادارەسندن نزع ایدرك عموم ایتالیایی بر لومباردیا دولتی صورتنه افراغ ایچون آستولف نام قراللری زماننده تشمیر ساق اهتمام ایلدکلرندن و بر چوق مواقع و ممالکی ضبطه دخی موفق اولدقلرندن روما کرچکدن بر بیوك تهلکه التنده قالمش ایدی ۰

شو حالده پاپالق مقامی بیرانس ایمپراطورلغی ایله بالاتفاق لومباردلره قارشو مقاومت تکلیفنده بولندی ایسەده روملرکو یا رومایی استیلادن صکره لومباردلره بشقەجه مرام اکلاتەبیلەجکلر ایمش کبی برجرأت وحساب اوزرینه رومانك بو تکلیفنی قبول ایتمدکدن فضله بالعکس لومباردلری روما علیهنه تشویق ایچون انلر ایله اتفاق ایتمك هوسنده بولنورلر ایدی ۰ حالبوکه لومباردلر روملرك اشبو اتفاق تکلیفلرینه دخی اوستەلقلی بر صورتله مقابله ایلیەرك حرکتلرندن کیرو طورمامغله ایتالیانك جنوب طرفلرینه طوغری خطوات مظفرانەلرینی صیقلشدیرەرق پنتاپول ممالکندن بیرانس اکسارقنی طرد و اول ممالکی کاملاً استیلا ایتمکه موفق اولدیلر ۰

بو حالده روما دخی لومباردلرك پای استیلاسی اوكنده آچیق ومدافعه‌سز برحالده قالمش ایدی . انجق اوزمانلر تحت ادارهٔ مستقله‌سنده بولنان فرانقلری هم تمدن وتربیه وهمده حركات جسیمهٔ عسكریه‌یه سوق ایدرك فرانسه‌یی جدی برقراللق صورتیله تشكیل ایلمكده بولنان په‌پن‌لو برف ذاتاً شرق جهتندن لومبارد- لرك تعرضاتی دوام ایتمسندن طولایی بیزار اولدیغی كبی پاپاللق مقامنده بولنان ایكنجی ایتین دخی برنامه وسفیر ارسالیله قاتولیك مذهبنك مركز عمومیٔ روحا- نیسی اولان رومایی لومبارد بازبارلرینك پامالی اولمقدن قورتارمق ایچون همت ومعاونتنی طلب ایتمش بولنمسیله په‌پن لو برف كلیتلی برفرقه اردوسیله آلپ طاغلرینی كچه‌رك ایتالیا اوزرینه یورویمش ونیجه خونریزانه محاربه‌لردن صكره لومباردلری برباد ایلیه‌رك پنتاپول ولایتندن ماعدا ٧٥٤ سنهٔ میلادیه‌سنده دها برطاقم مملكتلری دخی فتح واستیلا ایتمشدر .

په‌پن لو برفك بومظفریتی رومایی یالكز لومبار- دلردن قورتارمق صورتیله برنعمت عد اولنمامشدر . بلكه بیزانس روملرینك تسلطندن دخی قطعیاً تأمین

ایلمشدر . زیرا په پن فتح ایلدیکی ممالکی یعنی راوه ن
قصبه سی مرکز اولمق صورتیله پنتاپول ممالکنی دخی
پاپالق مقامنه مخصوص وانك حکومت جسمانیه سنه
تابع مالکانه لر اولمق اوزره ایکنجی اتیئنه ترك وتبرع
ایلمشدرکه « اتاروه ن » یعنی « روما حکومت
جسمانیه سی » دیه طوغریدن طوغری یه پاپا حکومت
جسمانیه سی التنده بولنمق اوزره تازمانمزه قدر دوام
ایدوب کلان حکومتك اساسی ایشته بوزمان تحکیم
وتأیید ایدلمشدر .

په پن لو برف رومایه برطاقم خیرات انشاسی
وواردات وثروت تهیه سی ومعموریت وزینتنك
تزییدی کبی خدمتلر دخی کورمشدرکه کندیسندن
صکره پاپالق مقامنی برقاتدها تأیید وحکومت جسما
نیه سی حدودینی توسیع ایلیه رك اکا مکافاة غرب
ایمپراطورلغی نامنی المش بولنان شارلمانك موفقیاتی
ایچون بونلر یك کوزل بر مقدمه برینی طوتمشدر .

مع هذا په پن ایتالیا طرفلرنده لومباردلره قارشو
علی الدوام محافظه ایچون براردو براقوب بوحالده پاپا
حکومتی فرانسه محمیسی صورتنی الدیغندن اوزمانه کوره

ایتالیا ایکیدن اوچ مهم قسمه تقسیم اولنمشدر . اشبو اقسام ثلثه دن برنجیسی « ایتالی فرانق » یعنی ایتالیانك فرانقلر استیلاسی آلتنده بولنان قسمی و ایکنجیسی « ایتالی لومبارد » یعنی ایتالیانك لومباردلر استیلاسی آلتنده بولنان پارچه سی و اوچنجیسی دخی « ایتالی غرق » یعنی ایتالیانك روملر استیلاسی آلتنده بولنان اجزاسی اولوب قسم اول یوقاروده دخی بیان اولندیغی اوزره اولکی پنتاپول ممالکی ایله راوننه و روما و سائره دن وقسم ثانی لومباردلرك فقط دوقه لق اولهرق اداره ایتمك شرطیله محافظه سنه مقتدر اولدقلری بنه‌دان دوقه لغندن وقسم ثالث دخی دکز ساحللرنده واقع بعض ممالکدن عبارت قالمشدر . ایشته شارلمانك ایتالیایه ورودی اثناسنده ایتالیا قطعه سی بر بیوك انقلاب و بر بیوك انتظامی حسن تلقی یه مستعد اوله‌بیله جك شو یله بر حالده ایدی .

(دردنجی فصل)

شارلمانك وفاتنه قدر

عن ۷۷٤ الی ۸۱٤

تفصیل — ایتالیا اوزرنده یوقاروکی فصللرده

خلاصه ایلدیکمز احوال اخیره یی تغییره چالیشان لومباردلرك صوك حکمداری دیدیه اولدی که معیتنده بولنان غایت کثرتلی وانتظاملی لومبارد عساکرینه مقابل سواحلده قالان روملری هیچ منزله سنده طوتدقدن فضله په پن لو برفك ایتالی فرانق قسمنده براقمش اولدیغی فرانقلری دخی کوزینه کسدیره رك حرکات عسکریه یه قیام ایلمش ایدی . او زمان پاپا بولنان برنجی آدریه ن فرانسه جهتنده ترقیات مادیه ومعنویه یه حقیقة حسن خدمتله برابر برعزم جهانگیرانه ایله عظیم برغرب ایمپراطورلغی تشکیلنه چالشمقده بولنان شارلمانه ایلچیلر قوشدیره رق لومبارد قرالی دیدیه نك حرکات خصمانه سندن شکایت وروماك سلامتی نامنه اوله رق شارلمانك لطف وحمایتنه التجا ودخالت ایتمسیله شارلمان عظیم برفرانق اردوسنی معیتنه اله رق ایتالیایه هجوم ایتمش وبرقاچ غلبات عظیمه ایله ایکی بچق عصرلق لومبارد حکومتنی زیروزبر ایدرك قراللرینك نامنی ده بی نشان ایلمشدر .

بو غلبهٔ عظیمه اوزرینه شارلمان رومادهٔ په پن

لو بر فرن زیاده خیرات انشا ایلدیکی واول پای تخت مقدسك زینت ومعموریتنی تزیید ایتدیکی کبی یکی فتح اولنان ممالکدن پەرو ژن سنجاغی ایله اسپولت دوقەلغنی دخی پاپالق مقامنك حکومت جسمانیەسی التنده بولنان ممالکه ضم ایلیه‌رك بو حکومتك حدودینی توسیع همتنده دخی بولنمشدر ۰

شارلمانك اشبو لطف وهمم مخصوصەسنه مقابل پاپا دخی کندیسنی غرب ایمپراطوری اولمق اوزره تقدیس ایلمشدر که بو ایمپراطورلق همان شمدیکی ایتالیانك وفرانسەنك تمامی ایله المانیانك نصف غربیسندن واسپانیانك دخی برقسم شمالیسندن عبارت اولەرق روما شهری بوقطعەنك پای تخت فخریسی اولمق شرفنی قزانمش ایدی ۰ ایتالیا تاریخنك بوقسمی یعنی شارلمانك شو جهانگیرلکی بالوجوه فرانسه تاریخنه نسبت اولنمق مرجح بولندیغندن کیفیت فرانسه تاریخنده تفصیل وایضاح قلنمشدر ۰

بوراده ایشك شو جهتنی ایضاح ایتمك فائدەدن خالی دکلدر که اوزمانه کوره اوروپانك الـٔمهم دولتی لومبارد حکومتی اولوب ایکی بچق عصردن عبارت

بر زماندن برو لومبارد قراللرینك تتوج ایلدكلری تاج « تیؤر تاج » دیه لومبارد لر نزدنده غایت مقدس عد اولندیغی کبی حکمداران میاننده دخی پك مشهور و مهم بر علامت حکمرانی اولدیغندن کرك شارلمانی لومباردلرك دخی کندیلرینه حکمدار مشروع طانیملری مرامنه و کرك عموم اوروپا حکمدارانه بر اثر غالبیت کوسترمك مقصدینه مبتنی اولمق اوزره پاپانك دخی تنسیب وتقدیسی ایله شارلمان ذکر اولنان تاج آهنینی ایمپراطورلق علامتی اتخاذ ایلمش واندن صکره مشهور شارل کن زمانه یعنی میلادك ١٥٣٠ سنه‌سنه قدر غرب یاخود روما ویاخود المانیا وجرمانیا ایمپراطوری کبی جزئی متخالف عنوانلر ایله مقام ایمپراطوری‌یه چکن وحقیقتده جمله‌سی شارلمانه اخلاف عد اولنان حکمدارانك کافه‌سی اشبو تاج اهنینی علامت ایمپراطوری اولمق اوزره تتوجنده دوام ایده‌کلمشلردر . شارل کندن صکره تاج مذکور برآره‌لق بر محفظهٔ اهمیتده بر یادکار اولمق اوزره محفوظ قالەرق تا برنجی ناپولیون بوناپارط فرانسه‌نك شمالا وشرقاً حدودینی توسیعدن مأخذا

اسپانیا وایتالیایی دخی بالاستیلا عادتا شارلمانك غرب
ایمپراطورلغنه معادل برقطعهٔ واسعه ده ایستدیکی یرلره
اقربا ومنسوباتندن قراللر نصب ایلیه‌رك كندیسی
شهنشاه اولدیغی صره‌ده اشبو تاج آهنینی پاپالق
مقامنك تجویز وعدم تجویزینه باقیه‌رق بالذات باشنه
گچیرمشدر • ایمپراطورمشارالیهك ضربات دست
غالبیتنه حیران اولان فرانسز شاعر مشهوری ویقتور
هوغو بوقضیه‌یی زمین اتخاذ ایلیه‌رك شارلمانك تعلیق
ایتدیکی سیف غالبیتك قبضه‌سنه یاقیشق اله بیله‌جك
بردست همت انجق بیوك ناپولیونده کورلدیکی کبی
اوجنکاور وار اوغلی ار لومبارد قراللرینك تاج
آهنیننه لایق برقفا دخی شارلماندن صکره انجق بیوك
ناپولیونك اوموزلری اوزرنده کورولدیکنی پك لطیف
برصورتده وصکره ظهورایدن اوچنجی لوئی ناپولیونی
مقام تزییفده تصویر ایلمشدر •

ایمدی کشورکشای زمان عد اولنان شارلمانك تحت
حمایت لطفکاریسنده رومانك شان وشرفی وزینت
ومعموریتی ارتدقجه ارته‌رق شارلماندن صکره دخی
برزمانه قدر ایمپراطورلق مرکزی اوزلری عد اولـ

لنمغله اهميت واقعه‌سی کیتدکجه ارتمتده دوام ائلمشدر
که کیفیتك بو جهتی بروجه آتی دردنجی بابمزه تعلق
ایلیان احوال تاریخیه‌دندر ·

❋ دردنجی باب ❋

شارلمانك وفاتندن ایتالیانك اسپانیایه محکومیتنه قدر

عن ٨١٤ الی ١٥٠٥

(برنجی فصل)

ایتالیان پرنسلرینك استقلالنه قدر

عن ٨١٤ الی ٩١١

تفصیل ـ شارلمان رومای غربی ایمپراطورلغنه
علامت اولمق اوزره تاج اهنینی تتوج ایلدکدن صکره
ایتالیانك عادتا فرانسه حمایه‌سی آلتنده یشایور کبی
تلقی اولنه‌جغی بوقاروکی فصلك مطالعه‌سیله مستبان
اولمشدر واقعا بویله بر استحما برملت مستقله ایچون
تجویز اولنه‌میه‌جق ذلتلردن عد اولنور ایسه‌ده او
زمان هنوز ایتالیا ملیتی تشکل ایتمامش بولندیغندن
بویله فرانسه نفوذ وحمایتی آلتنده بولنمق موجب
ذلت اولمدقدن فضله بوحالك ترقیات انتظامیه ومد-
نیه‌جه کلی فائده‌سی دخی کورلمشدر ·

شارلمانك وفاتندن صكره اولاد واحفادی كند.
یلرینه ایتالیا قرالی عنوانی دخی ویردكلرندن شو حال
عندالمورخین ایتالیاده ایلك حكومت قرالیه‌نك
تأسسی كبی تلقی اولنمش ایسه‌ده تاج آهنینی تتوج
ایدنلر ایتالیان پرنسی اولمیوب بلكه فرانسه خاندان
قرالیسی اولان قارلو وینژیه‌ن خاندانه مخصوص بر
امتیاز قرالی اولمسیله ایتالیانك بو قراللغی بحق برایتا‌-
لیا قراللغی عد ایتمكه امكان یوقدر . باخصوص كه
شارلماندن صكره كلان اصحاب تاج آهنین هپ ضعیف
ولیاقتسز پرنسلردن عبارت اوله‌رق بونلرك ایتالیا
اوزرنده‌كی حمایه‌لری دخی برحمایه لفظیه‌دن عبارت
ایدی .

ایتالیا وروما تاریخنك بو قسمی ایچنده پاپالق مقا-
منك مؤخراً عادتا بر ملك الملوك مقامی عد اولنمق
درجه‌لرینه قدر ترقی ایلیان اهمیتی ایلك مقدمهٔ ترقیسنده
بولنمغله و پس پایه بر پاپاس ایكن برانتخاب ایله بویله
روحانی وجسمانی برحكمدار اولمق شرفی بتون عمرینی
محرومیتله كچورن هر پاپاسی نائرهٔ تحسرله یاقمغه باشلا-
مغله پاپالغه حسرتكش اولان ارباب حرص وطمع

نیجه انتریغه‌لره باشلامشلردرکه بو یوزدن وقوعه کلان منازعات حقیقة موجب استغراب اوله‌جق درجه‌لری آنمشدر بیله . بو غرابتی اکلاته بیلمك ایچون اشبو دردنجی بابمزدن برنجی فصلك حاوی اولدیغی بر عصرلق مدت ظرفنده یکرمی‌سکز نفر پاپا بومقامه کلمش اولدقلرینی عرض ایلر ایسه‌ك ارباب مطالعه دخی هرنفری ایچون اوچر سنه و بر قاچر ماه اصابت ایلدیکنی کوره‌رك پاپالرك یکدیکرینی قایدیرمق ایچون نه‌یولده‌تلر ایلدکلرینی بوندن قیاس ایده بیلورلر . کذلك التنجی استه‌ن نام پاپانك کندیسندن اول پاپالق ایدن فورموس نام ذاتك نعشنی مزاردن چیقاره‌رق و پاپالره مخصوص برالبسه کیدیروب قونسیل تعبیر اونان مجلس عمومی قسیسین پیشکاهنه بالاحضار « بوحریف پاپالغی جبراً وقهراً غصب ایتمشدر کلیسا قانوننك خلافنده‌اوله‌رق بویله برحرکته جرأت ایلیان اعدام اولنور » دیه برحکم اصدار ایلیه‌رك مجلسك رسمی جلادی واسطه‌سیله قدیدك قفاسنی کسدیردکدن صکره کمیکلری تیبر نهرینه آتدیرمش اولدیغنی اخبار ایلر ایسه‌ك قارئلریمز پاپالرك یکدیکری علیهنده‌کی

خصومت و کین و عداوتلرینك درجه‌سنی دخی مقایسه ایلیه‌بیلورلر .

او زمانلر « انتی پاپ » عنوانی بر وقتلر « صاحب خروج » عنوانلك المش اولدیغی اهمیتده اولوب بر طرفده بر قونسیل فلانجه ذاتی پاپا انتخاب ایلدیکی حالده دیکر طرفده دیکر بر قونسیل دخی بشقه بریسنی انتخاب ایلروبو انتخابی ایسه شدید ومدید محاربات داخلیه‌یی موجب اولور ایدی .

واقعابو یولده‌کی اختلالات داخلیه ایتالیان فامیلیه‌لری میاننده برطاقلرینك نفوذلرینی آرتدیره‌رق زمام حکومتی اله الغه بیاغی یلتنملرینی موجب اولمسیله و بر مملکتده ایکی قوهٔ حکمرانینك فرمان فرما اولمسنه امکان اولمدیغندن ارباب تحکم وتجبر ایستدکاری پاپایه برچوق نفوذ وصلاحیت ویردکاری حالده ایسته‌مدکاری پاپانك دخی حکم وصلاحیتنی بالکلیه سلب ایدر ویردقلرندن بو حال پاپالق مقامنك اهمیتنی ضمه ذکل بالعکس تنزیله‌یاردیم ایتمسیله برزمان ایچون پاپالق مقامی عادتا بك بیوك برتهلکه التنده قالمش ایدی .

انجق پاپالرك اعمال لطائف الحیلده‌کی مهارتلری هیچ

بر وقتده کندیلرینی ارباب تحکمك مغلوب کایسی
ایتدیکندن بعض بورالرك حلول واندفاعندن صکره
حسابك یکوننده ینه پاپالق مقامی کارلی چیقار ایدی .

ایشته بوحال میلادك ۸۸۸ سنه‌سنه قدر دوام
ایلدی که تاج حکمرانی بومدته‌قدر هب قارلوویژیه‌ن
خاندانندن برپرنسك باشنده بولنور ایدی حالبوکه بو
زمانه قدر ایتالیاده کرك قارلو ویژیه‌ن وکرك سائر
حکمدار خاندانلریله صهریت پیدا ایلمش بولنان برطاقم
دوقه‌لر وسائره دخی میدان الەرق مالکانه‌لری خار-
جنده دخی ایتالیا مهام امورنجه نفوذلرینی آرتدیرمش
وقارلو ویژیه‌ن خاندانك ضعیف پرنسلری ارتق بونلره
حکم ایده‌مامکه باشلایه‌رق نهایت ذکر اولنان ۸۸۸
تاریخ میلادیسنده متتوج تاج آهنین اولان شارل‌لوغرو
ایتالیا اولکاسنی تقسیماً اداره‌ایلیان دوقه‌لر وسنیورلر
طرفندن خلع وتبعید اولنه‌رق کندیلری اوزرینه ایتا-
لیان قرالی اولمق اوزره بر اتژه نام پرنسی انتخاب
ایلمشلر ایدی .

بوذات فریول دوقه‌سی ابرحاردك اوغلی اولوب
ینه قارلوویژیه‌ن خاندانندن لوئی لوده بونر نام قرالك

قزی بولنان ژیزلدن تولد ایتمش بولنمسیله قراللغه
استحقاقی سائر هوسکاران تاج آهنیندن زیاده کورلمش
اینده‌نده سپولت دوقه‌سی کوی وجرمانیا قرالی آرنول
وآرلا قرالی بوصونك اوغلی لوئی مومی الیهك انتخابنی
تصدیق ایتمه‌رك وقراللق ایچون هر بری کندی لیا -
قت واستحقاقنی ترویج دعواسنه قیام ایلیه‌رك ایشته
بوحال ایتالیاده شمدی‌یه قدر امثالی کورلمامش برطاقم
محاربات داخلیه‌یه میدان اچشیدی . بوحالده برانژه
غرب ایمپراطوری عد اولنه‌مدیغی کبی سالف الاسامی
اوچ نفر اصحاب خروج ایله بونلردن ماعدادها بر
طاقم پرنسلر وسنیورلر برانژه‌یه مغلوب اولمدقلرندن
جمله‌سی رأی واداره‌لرنده مستقل بولنمغله ایتالیا تا -
ریخنك بوقسمنه یرلی پرنسلرك دور استقلالی عنوانی
ویرلمش ایدی بواحوال ٨٨٨ سنهٔ میلادیه‌سندن ٩١١ سنهٔ
میلادیه‌سنه قدر دوام ایلیه‌رك اندن صکره برانژه اداره‌
واحده التنده توحیده باشلامشدرکه کیفیت بروجه
آتی ایکنجی فصلده کوریله‌جکدر .

(ایکنجی فصل)

سجلیاتین قراللغنك تأسسنه قدر

عن ٩١١ الی ١١٣١

تفصیل ـ یوقاروکی فصلده اسپولت دوقه‌سی
کوی وجرمانیـا قرالی آرنول وآرل پرنسی لـوئی نام
رقیبـلره قارشو تاج آهنینی تتوج ایلمش اولدیغی خبر
ویریلان برانژه ۹۱۱ سنهٔ میلادیه‌سـنه قدر رقباسی
عندنده عادتا مغلوب اوله‌رق زمان چکردکدن صـکره
کندیسنك هرحالده منجهـة قارلوویتزیه‌ن خاندان
قدیم معظمنه منسوبیتی جهتله ایتالیا سنیورلری پدره
پی مومی الیهه تبعیت ایتمکه باشـلایه‌رق ذکر اولنان
۹۱۱ سنهٔ میلادیه‌سندن صـکره وقوعبولان محاربانك
اغلبنده وبلکه کافه‌سـنده نسیم ظفر کندی بیراغنی
تموج ایتدیرمکه باشلامش وبرقاچ سنه ظرفنده رقیبلرینه
کافة وکامـلاً غلبه ایلیه‌رك ۹۱۵ سـنهٔ میلادیه‌سنده
عموماً ایمپراطورلغی قبول واعلان قلنمشدر .

بوذاتك تکمیل مدت حکـومتی اوتوز التی سنه
دوام ایدرك شـومدت ظرفنـده ایتالیانلر اوزرنده‌کی
نفوذ حکمرانیسی آرتدقجه یکیدن یکی‌یه حسودلر رقیبلر

پیدا اوله‌رق بناء علیه ایتالیـا همان حضور وآسایش
یوزی کورمامش ایدی ۰ نهایت ذکراولنان حسودلر
یالکز کندی قوتلریله قراله برشی یاپه‌میه‌جقلرینی کورنجه
بورغونیا ترانسر وران قرالی بولنان ایکنجی رودولفی
تشویق ایلیه‌رك مرقوم رودولف بر فرقه عسکر ایله
ایتالیایه کیردیکی زمان رقبا وحسودانك کافه‌سی آنك
باشنه طوپلانه‌رق و باخصوص بونیفاچ قونتی همان
قرال رودولفك قوتندن زیاده برقوت امداده کله‌رك
اشبو قوای متفقه‌یه قارشـو عاجز قالمغله ۹۲۳ سـنهٔ
میلادیه‌سـنده مغلوباً اعداسی النه اسـیر دوشمش
وورون نام محلده حبسه آتیله‌رق برسنه صکره محبسده
مقتولا وفات ایلشدر ۰

ذکراولنان ایکنجی رودولف ذاتاً ایتالیا حکمدار-
لغنه خواهشکر اولان برچوق رقیبلر میاننده بومقصد-
ینه نائل اولدیغی جهتـله مقام اقباله کاورکلز ذاتاً بو
مقامك حریصی بولنان برچوق رقیبلر انكده اطرافنی
المشلر ایدی ۰ بورقیبلر میاننده پرووانس حکمداری
بولنان هوغ سائرلرندن دیشلی چیقمغله رودولف ایتا-
لیـاده دیکش طوتدیره‌میـه‌جغنی اکلایه‌رق اوزمان

المانيايه تابع بولنان اموبچره طرفلرینه چکلمش واورادہ
ایمپراطور برنجی هانرینك کندیسنه ترك ایلدیکی
مالکانەلر قوتیله تجدید قوت ایلیەرك تکرار ایتالیا
اوزرینه یورومش ایسەدہ بودفعه رقیبی بولنان هوغ
ایله بر معاهدہ امضا ایلیەرك معاهدۂ مذکورہ موجبنجه
هوغ پرووانس طرفلرینی رودولفه ترك ایتمش وبوحالده
رودولف ایتالیادن ال چکمسنه مقابل بورغونیا قراللغی
تشکیله موفق اولمشدر ۰

بودرجەلرده شدتله مغبوط اکابر اولان ایتالیا
قراللغنك کرچکدن برقرال اولمق اوزرہ عموم ایتالیا
اوزرنده فرمانفرما اولدقلرینی خلیایه محل یوقدر ۰
ایتالیا تاریخنك بودورلرنده عموم ایتالیا اولکهسی
حصر وتعدادہ صیغمز برطاقم پرنسلر ودوقەلر وقونتلر
وسینورلرید ادارہسنده منقسم اولوب بونجه
فداکارلقلرله قراللغی اغتصابه چالیشانلر ایسه
ینه اوتەدنبری فرمان فرمااولدقلری ممالکده حکمران
اولەرق آنك خارجنده بعض ممالکه تسلط هوسنه دو.
شدکاری زمان دخی مقاومات مسلحه یه کوکس ویرمك
لازم کلور ایدی ۰ هوغ بوقضیه یی نظر دقت واهمیته

آلبریق رومایی ده ومناسبتله وسطی ایتالیایی کندی
حکم قرالیسی آلتنه صوقمق ایچون ماروزی اعتماد ایر
قادین ایله ازدواج ایلدی که قرال هوغانک تاریخ خصو-
صیه سنده‌کی اهمیت همان منحصراً بو قادین یوزندن
حاصل اولدیغی جهتله مزبوره حقنده بعض مرتبه
ایضاحات تاریخیه لزوم واردر :

مزبوره ماروزی زوجانک ثروت ونفوذ ایله بنام
برقادین‌یاسنه منسوب اولدیغی کبی اوزمانه قدر رومه
ده هیچ برملی کورلمامش بر احتشامله برابر شیطانلری
عاجز براقه‌جق ذکاء ایله دخی مالک اولدیغندن بو قادینک
ایتالیا تاریخنده پک بیوک حکم وتأثیری اوله‌جغی دها
کنجلکی هنکامنده پرنس وسنیورلرک عادتا کافه‌سی
کندیسنه مفتون ومبتلا اولمقده بولنمسندن اکلاشیلور
ایدی ۹۰۶ سنهٔ میلادیه‌سنده توسکوله قونتی آلبریق
ایله ازدواج ایدرک مومی الیه قامه‌رینو ولایتنک دخی
مارکیسی بولندیغندن بو ازدواج قادینک اهمیتنی آرتدی.
بردیغی کبی تیز وقتده قوجه‌سی وفات ایدنجه توسکوله
وقاورینونک وصایت حکمدارلیسی دخی کندیسنه
انتقال ایلمش ایدی . ایتالیا سنیورلرینک کافه‌سی بو

قادينك جمالنه عاشق اولديغى كبى ثروتى وخدعه‌كارلغى دخى ياردم ايلديرك آز وقت ظرفنده عموم معتبران اوزرنده عظيم بر نفوذ پيدا ايتمش وايلك قوجه‌سندن صكره ايكى دفعه دها بالتأهل مالكانه‌لرينى ده توسيعه موفق اولمشدر .

بو قادينك نفوذ واقتدارى بر درجه‌يه وارمش ايدى كه پاپالق مقامنك اصل صاحبى صانكه كنديسى ايمش كبى بكنمديكى پاپالرى عزل وايستديكى ذواتى پاپا نصب ايتمك يد اختيارنده ايدى . حتى تئودره نام همشيره‌سى كنديسنه رقيب اولمق حسبيله اونجى ژان نام پاپايى ماروزى يه رغماً انتخاب ايتديرمش اولديغى جهتله ماروزى اوفكه‌لنه‌رك ايكنجى قوجه‌سى اولان وطوسقانا دوقه‌سى بولنان كيدويه جبر ايله پاپا اونجى ژانى طرد واعدام ايتديرمش و ٩٣١ سنهٔ ميلاديه‌سنده دخى كندى اوغللرندن هنوز پك كنج بولنان بريسنى اون برنجى ژان عنوانيله پاپالق مقامنه اوتورتمشدر .

ايشته ايتاليا قرالى اولان هوغك اوچنجى قوجه اولمق اوزره تزوج ايلديكى ماروزى بو قادیندركه آنى تزوج ايله ايتاليا اوزرينه تعميم حكم ايليه‌جكنى اميد

ايتمكده واقعا هوغ پك حقلى ايدى . فقط بوقادين نه
قدر متعظم وخدعه كار ايسه هوغ دخى بو نسبتده
ظالم وغداراولوب كندى حكمنه اطاعت ايتميانلرى
الڭ آغر جزاره دوچار ايلديككندن وازجمله ماروزى
ايله ازدواجندن صكره مزبوره نڭ اولكى قوجه سندن
منتقل طوسقانا دوقه لغنه نصب ايتمش اولديغى كندى
اوزقرنداشى لامبرتك جزئى برمخالفتندن ناشى كوزلرينى
چيقارتديغندن بوقدر ظلم وشدتى ايله كندى كنديسنى
بر بلايه اوغراته جغى ذاتاً كورلمكده ايدى . ايشته
بو حدت وشدتندن ناشى بر كون ماروزينڭ بيوك اوغلى
اولان آلبريقه برسيله اورديغى كبى كندى يكنى اولان
وايوره ماركيسى بولنان بر اثره نڭ دخى كوزلرينى چيقار-
مغه قالقشديغندن بونلر ذاتاً هوغك جور وظلمندن
مشتكى اولنلرى باشلرينه طوپلايه رق عظيم برعصيان
چيقارمشلر وطوغريدن طوغرى يه قرال هوغك عساكر
خاصه سى اوزرينه هجوم ايدرك جمله سنى قليجدن كچيردكدن
صكره هوغى پيرووانس طرفلرينه قاچردقلرى كبى
ماروزى يى دخى سنت انژ شاتوسنه حبس وتسجين
ايتمشلردر .

هوغ مفرنده وماروزی دخی محبسنده وفاتلرینه
قدر قالەرق انجق هوغك لوتر اسمنده اولان اوغلی
ذاتاً پدرینك حیاتنده ایکن شریك حکومتی بولند.
یغندن بو ذات برزمانه قدر برانژه علیهنده مقاومت
ایتمکه چالشمش ایسەده موفق اولهمامشدر .

برانژەنك کافهٔ رقبایه غلبەسی ایله ایتالیاقرالی
عنوانی المسی ٩٥٠ سنهٔ میلادیەسنده میسر اولوب
انجق اوزمان المانیا امپراطوری بولنان اوتون عموم
ایتالیایی المانیا مالکانەلرندن بریسی ایتمك عزمنده دو-
شدیکندن برانژه امپراطور مومی الیهه دخی مخالفت
ومقاومته قالقشمش ایسەده مدت مدیده مقاومت ایده-
مدیکندن ٩٥٢ سنەسنده المانیا امپراطورلغنك ایتالیا
اوزرنده دخی حکمرانلغنی طانیمغه مجبور اولمشدر .
واقعا ٩٦١ سنەسنده بتکرار المانیا امپراطوری علیهنه
قیام ایلمش ایدیسەده بودفعه یقەیی اله ویرمکله بامبرغ
زندانه آتلمش و٩٦٦ سنەسنده اوراده وفات ایتمشدر .

ایمدی ایتالیا قطعەسی بوصورتله عموم المانیا
امپراطورلغنك حکمرانلغی آلتنه کیردکدن صکره
ارتق ایتالیادخی المانیا امپراطورلغی تشکیل ایلیان

برچوق اجزادن بریسی اولمش قالمشدر . واقعا المانیایه تابع اولان قسم یالکز ایتالیانك قسم شمالیسندن عبارت ایدیسه‌ده قسم جنوبی دخی بیزانس ایمپراطورلغنه تبعیتله بونلرك ید ادارەسنده بولندیغی جهتله بوندن ایتالیا ایچون بر استقلال کامل حکمی چیقارتمغه امکان قالمامشدر . شوقدرکه ایتالیانك المانیایه محکومیتی دیمك طوغریدن طوغری‌یه المانیانك رعیه‌سی دیمك دکل ایدی . حکومات جرمانیه نصل‌که هربری دوقه‌لق ویاخود قونتلق صورتیله برر حکومت اولدقلری حالده المانیا ایمپراطوری نامیله انتخاب اولنان ذاته تابع ایدیسه‌لر ایتالیانك منقسم اولدیغی دوقه‌لقلر قونتلقلر سنیورلکلر دخی علی حالهم المانیا ایمپراطوری بولنان ذاتك حکمرانلغنی طانیمق ایله مکلف ایدیلر . المانیا ایمپراطوری اوچنجی هانری ١٠٣٩ سنه‌سندن ١٠٥٦ سنه‌سنه قدر ایتالیا اوزرینه برقاچ اردو سوق ایدرك روملر یدنده بولنان ممالك جنوبیه‌یی دخی المانیایه ربط ایتمکه چالشمش ایسه‌ده بوکا پکده موفق اوله‌میوب شوقدرکه پاپالق مقامنی طوغریدن طوغری‌یه المانیا ایمپراطورلغنك نفوذی آلتنه

اله بیلمشدر که بوده یالکز عموم ایتالیا اوزرنده دکل
بلکه قاتولك مذهبنه ذاهب وسالك اولان ملتلرك
کافه‌سی اوزرینه بردرجه‌یه قدر نفوذ پیداسنه سبب
اولمشدر .

پاپالق مقامنك بوصورتله المانیا ایمپراطورلغنده
محکومیتی ۱۰۷۳ سنه‌سنده بومقامه کلان یدنجی غره
غوار زمانه‌قدر دوام ایدوب مومی الیه غایت مهارت
وقوتله طورانه‌رق پاپالق مقامنك اسکی استقلال تامنی
استرداد ایلدکدن ماعدا برکره‌شو استردادی الدقدن
صکره پاپالغی ایمپراطورلق مقامنك دخی فوقنده
چیقارمق ایچون توجیه مناصب روحانیه وجسمانیه
مسئله‌سنی بیوتدکجه بیوتمش ایدی . بومسئله کرك اوروپا
تاریخ سیاسیجه وکرك کلیسا تاریخ مقدسیجه پك بیوك
بر مسئله اولدیغندن بوراده بعض مرتبه ایضاحنه
لزوم کورلمشدر :

معلومدرکه پاپالق مقامنده بولنان ذات قاتولیك
کلیساسنك رئیس روحانیسی اولدیغی کبی بومقامه
مخصوص اولان ممالکده حکمدار جسمانیسی اولمش
ایدی . حالبوکه بوحکومت جسمانیه‌نك تأسسندن

صکره اوروپانك کرك پرنسلرندن و کرك سائر ارباب
ثروت و اصحاب املاکندن برچوقلری رضاءً لله کلیسا-
لره اراضی و املاك وقفنه باشلایه‌رق کیده کیده ماتکا-
نه‌لر دخی وقف ایدلمکه باشلامشیدی . شو حالده بر
چوق یرلرده قونتلق سنیورلك کبی صفت رسمیهٔ
جسمانیه‌ینه اورلرك آرشه وقلق و نه‌وقلق کبی صفت
رسمیهٔ روحانیه‌سیله برلشمك لازم کلوب حالبوکه اصلی
اولان شی مالکانه‌لره مالکیت مسئله‌سی اولمغله شو
منصب رسمی یی المانیا ایمپراطوری ویاخود مالکا-
نه‌نك عائد اولدیغی محلك قرالی توجیه ایلدیکی صره-
ده اوپرك پاپاسلغی منصب روحانیسنی دخی توجیه
ایتمش اولیور ایدی . پاپا یدنجی غره‌غوار بر ایمپرا-
طورویا قرالق کبی منصب روحانی توجیهی کلیساقانوننه
اصلا توفیق قبول ایتمیه‌جك برماده اولوب حالبوکه
پاپاقمقامنك حکومت جسمانیه‌سی دخی بولنمغله شو حالده
کندیسی دوقه وقونتلق کبی مأمور یتلری توجیه
ایده بیله‌جکی دعواسنه قیام ایلدی که بو دعوی نیجه
سنه‌لر اوزانوب کیتدی و کندیسندن صکره کلان بر
چوق پاپالر دخی هپ بومنازعه‌ده ثبات ایلیه‌رك

نهایت پاپالق مقامی ایستدیکی شیئه نائل اولمغله ایشته بو حال پاپالرك عادتا ملك الملوك اولملری مقصدینی اتمام ایلدی ٠

ایمدی پاپالق مقامی کندیسنی بو صورتله المانیا تسلطندن قورتارمغه چالشدیغی صره‌ده ایتالیا سنیورلری دخی المانیانك محکومیت سیاسیه‌سندن قورتلمغه برقاچ دفعه طورانمشلر ایسه‌ده هر دفعه‌سنده المانیا ایمپراطورلری عسکر سوق ایدرك بونلری تأدیبه موفق اولمشلر ایدی ٠ فقط بر بشقه جهتدن ایتالیا کندیسی ایچون بشقه بر مدار استقلال حاضرلامقده ایدی که اودخی نورماندلرك ایتالیای جنوبی‌یی استیلایه باشلاملری قضیه‌سیدر ٠

نورماند لفظی کائناتك سائر جزؤلرنده دفعاتله ایضاحات تاریخیه‌سی و یرلمش بر ملت اسمی اولدیغی جهتله بوراده ایضاحات زائده‌یه لزوم کورلمز ٠ بونلر اون برنجی عصر میلادك اواخریله اون ایکنجی عصر میلادك ابتدارنده ایتالیای جنوبیه‌کی روملر اوزرینه هجومه باشلایه‌رق کندیلرندن مقدم ایتالیاده یرلشمش قالمش اولان لومباردلر دخی روملرله بالاتفاق

نورماندلره مقاومت کوستره مشلر ایدیسه ده مقتدر او-
له مامشلر ایدی . بونلر کرك رومللری و کرك لومبارد-
لری مغلوب ایلدکدن صکره سجلیانك ایکی قسمنی
دخی کندی اللرینه الهرق اوراده سجلیاتین نامیله بر
قراللق تشکیلنه قیام ایلدیلر . واقعا المانیا ایمپراطور-
لغی دخی بو یکی قراللغی ایسته مامش ایسه ده قوته
انجق قوتله غلبه ایدیله بیله‌جك لازم کلوب بونلری منع
قوتی ایسه برطرفده بولنه مدیغندن ۱۱۳۱ سنهٔ میلا-
دیه سنده نورماندلر کندی رئیس الرؤسالری بولنان
روژه نام ذاتی اورایه قرال نصب ایلدیلر و بوصورتله
ایتالیا تاریخنك اشبو دردنجی بابی ایچون اشاغیکی
اوچنجی فصلر کبی بر فصل مخصوص کشادینه لزوم
کوستردیلر .

(اوچنجی فصل)

المانیا مستولیلرینك طردینه قدر

عن ۱۱۳۱ الی ۱۲۶۸

تفصیل ـ ایتالیا اولکاسنك برقسم جسیمی
اولوب ایتالیا تاریخنك بوقسمنده برقراللق صورتیله
تشکل ایتمش اولمسی تاریخ مذکورك اهم واعاظم وقوا-

مانندن بولنان سجلیانین قطعه‌سی اق دکزك الك بیوك
اطه‌لرندن بریسی اولان برجزیره ایله انك قارشوسنده
واقع وایتالیا شبه جزیره‌سنك الك کوزل بر پارچه‌سی
اولمق اوزره مشهور اولان برقطعهٔ اراضیدن متشکلدر
ازمنهٔ قدیمه‌ده بوقطعه یونانستان قدیمك الك مهم مالکا-
نه‌لرندن بریسی اولوب بعده روما دولتنك تحت
حکمنه کیرمش وروماك انقراضندن صکره واندال
وغوت وبیزانس روملری کبی مستولیلره صره‌سیله
تابع اوله‌رق نهایت یدنجی عصر میلادیده انوار اسلا
میتك هرطرفجه شعشعه پاش غالبیت اولدیغی صره‌ده
عربلر بوجزیره‌یه دخی آقین ایدرك ٨٢٧ سنهٔ میلادیه-
سنده بنواغلب اوراده بر حکومت مستقله تشکیل
ایلمش ایدی . بنواغلبك انقراضندن صکره مصر
فاطمیلری اغلبیلرك اغلب ممالکنی زیرضبط واستیلا-
لرینه آلدقلری اثناده یعنی ٩١٧ سنهٔ میلادیه‌سنده
بوقطعه‌یی دخی فتح ایدرك تا اون برنجی عصر میلاده
کلنجه‌یه قدر سجلیانینك اکثر قسمی حکام فاطمیه اداره-
سنده قالمش وبعض یرلری دخی حالا بیزانس ایمپرا-
طورلغنه ملحق بولنمش ایدی .

ایمدی نورماندیالیلر ایتالیا اوزرینه یورویش
ایلدکلری زمان اولا سجلیاتینك بعض اقسامنه مالك
اولان روملر اوزرینه هجوم ایدرك انلری بالسهوله
مغلوب ایلدکدن صکره اکرچه عربلر نورماندلره
قارشو شدیداً مقاومته قیام ایلمشلر ایسه‌ده بوعصر
اسپانیا طرفلرنده دخی اهل اسلامك شقاق ونفاقدن
طولایی قوتلرینك ضعفه متحول اولدیغی برعصر
منحوس اولمسیله فاطمیلرك نورماندلره قارشو کوستر-
دکاری مقاومت دخی مفید اوله‌میه‌رق سجلیاتین اشبو
مستولیلرك الینه دوشمش وروژه نام رئیسلری یوقاروکی
فصلك نهایتنده دخی خبر ویرلدیکی وجهله بوقطعه‌یه
حکمدار اولمشدر . نورماندلرك اصل مشغول اولد-
قلری وقایع ایتالیانك قره‌عد اولنان قسمی اوزرنده
کوریله‌رك اورالرده صرف اولنان همت سجلیاتین
جهتنی تعرضاتدن مصون برحالده بولندیرمغله بوقطعه
مؤخراً دوچار اولدیغی انقلاباته قدر هب بالنسبه
براسایش تام ایچنده تصور اولنمق لازم کلور .

ایتالیا تاریخنك بودورلرنده رومایه عطف نظر
ایدیله‌جك اولور ایسه اورالرك حالی پك فنالشمش

اولدیغی کوریلور . بوقاروکی فصلده دخی بیان
اولندیغی اوزره توجیه مناصب روحانیه وملکیه
مسئله سندن متولد مجادله ومنازعه الك شدتلی
حکمنی بو فصلك حاوی اولدیغی سنه لرده
کوستروب پاپا بولنان ذوات روما مقامنی ایمپراطورلر
تحکمندن قورتارمق ایچون جداً وحقیقةً بذل ماحصل
اقتدار ایدرلر ایدیسه ده بونلرك نفس روماجه موقعلری
تهلکه دن تهلکه یه دوچار اولمقده ایدی . بعض کره
ایمپراطورلق طرفندن کوندریلان قوماندانلر وا کثریا
ایتالیایی کندی نفوذ وتحکملری آلتنده بولندیرمق دعواسنه
قالقیشان یرلی پرنسلر روما اوزرینه عسکرچکه رك
پاپالری یا طرد ایدرلر ویاخود فراره مجبور ایلرلر ایدی .
حتی ایمپراطور دردنجی هانری اوچ سنه صره سیله
رومایی بالمحاصره ضبط وپاپایی طرد ایلمشدر . ایکنجی
اینوسان وایکنجی آناقلت نام پاپالر یکدیکریله رقابت
ایلدکاری صره ده یعنی ١١٤٠ سنهٔ میلادیه سنده
آرنودده بره سچیا رومایی تحت تحکمنه آلهرق اوراده
بر حکومت جمهوریه تشکیل ایلدی - ١٢٨١
سنهٔ میلادیه سنده دخی روماده فرمانفرما اولان اصیل

زادكان طاقمی دردنجی مارتن نام پاپانك رومايه دخو-
لنی منع ایچون رمقاومت مسلحه کوسترمشلردر ٠
بناء علی ذلك نفس رومانك بوزمانكی احوالنی
احوال منتظمه دن عد ايلكه اصلا امكان اولميوب
بونی عادتا برفترت متماديه عد ايلك اولادر ٠
ایتالیانك سائر طرفلرينه كلنجه: بونلر لومبارد
ونورماند كبی عن اصل باربار بولنان مستوليلردن
زياده المانيا ايمپراطورلغنك تحكم وتهكمندن بيزار اوله
رق ايمپراطورلق عليهنه دفعاتله عصيان ايلد-
كلری وهر دفعه سنده شديداً تأديب اولندقلری
حالده بنه فكر عصياندن واز كچميه رك ١١٦١ سنه-
سنده المانيايی بك بيوك صدماته دوچار ايليان كلف
وژيبه لن منازعه سنه بالاشتراك سلاحه صارلمشلردر ٠
كيفيت المانيا تاريخنده دخی ايضاح ايلديكی
اوزره كلفلر باويرا دوقه سنك سوقنه وژيبه لنلر دخی
سوآب وژيلنژن سنيورينك رياستنه تابع اوله رق المانيا
ايمپراطورلغی تاجنی كندی منسوب ومتبوعلرينك باشنه
كيديرمك غيرتيله قيام ايتمشلرايدی ٠ اول امرده ژيبه-
لنلرك رئيسی قونراد ايمپراطور انتخاب اولنديغی حالده

كلفلر انی طانیامغله المـانیانك هر طرفندن كندیلرینه
متفق اره‌دقلری صره‌ده ایتالیـانلر الك بیوك متفقلری
اولمق اوزره بونلره التحاق ایتمشلر ایدی . حتی المانیا
ایچنده كلفلر مغلـوب اولدقلری حالده ایتالیا جهتنده
مجرد ایتالیانلرك معـاونتیله غالبیت كندیلرنده قالوب
پاپا دخی ایمپراطـورلردن قورتلمق ایچـون بونلرك
طرفنی التزام ایلدیكندن میلان وسائر لومباردیا بلا-
دی المانیا ایمپراطورلغنك حقوق حكمرانیسنی لغوایله
جمهوریت كبی بر حكومت تشكیل ایلدیلر . واقعا باویرا
طرفلرنده بوفرقه ایمپراطوره صادق قالمش ایدیسه‌ده
انلرك اول قدر اهمیتی اولمیوب شو قدركه فره‌دریق
باربروس نام المانیا ایمپراطـوری بر پاره‌لق قوهٔ غالبه
ایله كله‌رك میلانی استیلا ایتمش ولومباردلری بتكرار
تحت اطاعتنه صوقمش ایدی . ١١٧٦ سنه‌سنده ایتا-
لیانلر بتكرار سلاحه صاریله‌رق ١١٨٣ تاریخنه قدر
اوغراشوب لومباردیانك استقلالنی تكرار استحصال
ایلدیلر . انجق ایمپراطـور ایكنجی فره‌دریق ١٢٣٨
تاریخنده تكرار میلانزلری بوزمش ایدی‌كه اكرالمانیا
طرفلرنده ظهور ایدن یكی قاریشـقلقلر ایمپراطورلق

مقامنی برتهلكهٔ عظیمه ایچنده براقسه ایدی ایتالیانلرك
حالی مشكل اولور ایدی . المانیانك داخلی قاریشقلقلری
١٢٥٠ سنهٔ میلادیه سندن صكره كلف وژیبه لن منا -
زعه سی ایتالیانك داخلنه مخصوص بر منازعهٔ محلیه
اولمق اوزره تحدید ایلدیككندن و بو حالده ایتالیا شهرلرندن
ویاخود سنیورلرندن بعضلری بعضلرینه قارشو جنك
ایدیور دیمك اولدیغندن بو محاربهٔ داخلیه دخی ١٢٦٨
تاریخنه قدر دوام ایدرك بریاندن ایتالیانك بلاد جسیمه -
سی ملحقاتیله برابر كندیلرینه بر حكومت جمهوریه
ویاخود بعض سنیورلر و حكمدارلر اداره سی التنده بر
حكومت مستقله تشكیل ایلدكلری كبی دیكر طرفدن
دخی ایتالیانلرك عمومی بردن المانلر علیهنه برنفرت
عظیمه ایله قیام ایدرك ایتالیانك هر طرفنده نه قدر المان
وارسه خارجه چیقارمشلردر .

(دردنجی فصل)

پاپالرك آوینیوندن عودتنه قدر

عن ١٢٦٨ الی ١٣٧٨

تفصیل - المانلرك ایتالیا اوزرنده كی دست
تسلطلری منقطع اولوب ده ایتالیا بلاد مشهوره سی

کندیلرینه بر استقلال پیداسنه باشلادقلری زمان دخی محاربات داخلیه‌یه قطعیاً فیصل ویریله‌مامش اولمسی نظر دقتده طوتیله‌جق احوالدندر بو مجادلات ومحاربات هنگامنده ایتالیا اوزرنده تشکل ایدن حکومتلرك حال ومحل حسبیله الك مهملری لومباردیا وطوسقانه‌درکه بونلر بر حکومت جمهوریه صورتنده بالتشکل سلاح مقاومتی شماله چویره‌رك آلپ طاغلرینی دائما نظر ترصددن آیرمدقلری جهتله المانیا ایمپراطورلغنك صولك تعرضات مأیوسانه‌سی دخی بوشه چیقاریله‌رق ارتق او جهتدن هیچ برکونه اندیشه‌لری قالمامش ایدی .

منازعات داخلیه‌نك الك زیاده حکم سوردیکی طرف ایسه روما اولوب اوراده پاپانك حکومت جسمانیه‌سنه قارشو برطاقم سنیورلر درلو درلو ادعا ووسیله‌لرله تعرضاته قیام ایلدکلرندن اکرچه پاپالق مقامی بونلره قارشو مقاومتده هیچ بر قصور ایتمامش ایسه‌ده انجامکار رومانك قاتولیك کلیساسنه مرکز عمومی اولمسی امتیازینك محافظه ایدیله‌میه‌جکنی اکلایه‌رق وشارلمان زماندنبری فرانسه‌نك روما اوزرنده پیدا اولان شان‌حمایه‌سندن استفاده‌یه دخی یول بولنه -

ميه‌رق ١٣٠٩ سنهٔ ميلاديه‌سنده پاپا بو انان بشنجی قله‌مان هم روما شهری سنيورلرينك تسلط و تعرضندن قورتلمق وهم ده فرانسه حمايه‌سنه تقرب ايتمش بولنمق ايچون رومايی ترك ايله پاپالق مقامنی آوينيون شهرينه نقل ايتمشدر .

حالبوكه رومادهٔ متنازع فيه اولان شی يالكز پاپالق مقامندن‌ده عبارت اولميوب الك مهم ومدهش اولان مسئله سنيورلرك يكديكری عليهنده‌كی رقابت وخصومتی قضيه‌سی بولنمغله بو مجادله براز زمان دها دوام ايلدكدن صكره نصلسه بونلردن بر اكثريت پيدا اوله‌رق بيله‌رك روما وتوابعنی بتكرار بر حكومت جمهوريه اداره‌سنه المشلردر .

سچيليا تين جهتنه گلنجه يوقاروكی فصلمزده ديلديكی وجهله قطعهٔ مذكوره يكی تشكيل اولنان حكومتك مصائب وصدمات خارجيه‌دن بری قالمسی سايه‌سنده برخيلی مدت راحت يوزی كوره‌بيلمش ايسه‌ده ممالك مذكوره‌ده حكومت سورن آنژو خاندانی فرانسه‌يه منسوب برخاندان اولمق حسبيله برچوق فرانسزلرك سچيلياتينه گله‌رك زمام حكومتی اله المش ومملكتك

منابع ثروتی یواش یواش هب بونلرك یدینه چکمسی ایتالیانلری مأیوس وبیزار ایتمکله بر زماندنبری فرا. نسزلر علیهنده سودای انتقام ایتالیانلرك دماغنده بیومکه باشلایه‌رق ١٢٨٢ سنهٔ میلادیه‌سی مارتنك اوتوزنجی کونی یعنی پاسقالیا ایچنده داخل بولنان بازارایرتسی کونی هرکس کلیسایه کیدرایکن بر معتبر فرانسزك برایتالیان قادیننی تحقیر ایتمسی یوزندن حاصل اولان منازعه بیو یه بیویه عظیم بر مقاتله‌یه تحول ایتمش وکلیسالرده هیجان چاکلری چالینه‌رق ایتالیانلرزه‌ده فرانسز بولدیلر ایسه اعدام ایتمکه قیام ایلمش ایدی.

بوصورتله اعدام اولنان فرانسزلرك مقداری سکز بیکه واردیرلمقده اولوب بعض فرانسز تاریخلر. ینك ظننه کوره شو قتل عام آنژو خاندانندن شارلك رقیبی بولنان اراغون پرنسی پترونك صورت مخصو. صه‌ده کوندردیکی ژان دوپروسیده نام بر محرکك ا... تحریکی اولوب ایتالیانلره اولجه ویریلان تعلیمات اقتضاسنجه پاسقالیا ایچنده داخل بولنان صالی کونی کلیسایه دعوت ایچون چالینه‌جق اولان چاك قتل

عامه اشارت اولمق اوزره قرارلشدیرلمش ایمش .
بوسببه مبنیدرکه شو وقعه‌نك اسمنه « وه‌پرسیسیلیه‌ن »
یعنی سیجلیا اذانی تسمیه اولنمشدر .

بو وقعهٔ هائله‌نك نتیجه‌سنده سیجلیاتینك جزیره
قسمی قره قسمندن آیریلوب آنژو خاندانی قره قسمنده
یعنی ناپولیده حکمدار قالدیغی حالده جزیره قسمی اسپا-
نیا خاندانلرندن اراغون خاندانی یدینه دوشمشدرکه
بو حال اسپانیانك ایتالیایه مقدمهٔ استیلاسی عد اولنه
بیلور .

بو حالده ایتالیانك حکومات مستقله‌سی لومباردیا
وطوسقانه وروما وناپولی وسیجلیا حکومتلری اولوب
انجق بونلر دخی ایریلی اوفاقلی برچوق قونتلقلره
وسنیورلقلره منقسم بولنملریله تقسیمات مذکوره ایتالیانك
شکل واحدده بولنمسنی مانع اولدقدن ماعدا اشبو
حکمدارلرك کافه‌سی الظالم حکمدارلره رحمت اوقو-
ته‌جق قدر ظلم واعتساف ایله کوچکی بیوکنه تقدم
داعیه‌سنده بولندیغندن بو انقسام میاننده بیچاره ایتالیا
عادتا عمومی برانسان سلخانه‌سنه دونمش ایدی . شو
فلاکت حاله نتیجه ویره‌بیلك استعداديله ريازی اسمنده

برآدم توره‌دی که سنیورلردن اغلبنك ممانعت مسلحه‌سی منع ایتمسه ایدی ایتالیا دها اوزمان صاحب شوکت بر حکومت اوله‌بیلورایدی . شویله که :

اشبو زیارتی عن اصل بر میخانه‌جینك اوغلندن عبارت ایسه‌ده کوردیکی تعلیم و تربیه ایله‌رو ده کند . یسنك اوسته بر میخانه‌جی اولمسنی دکل بلکه ملتنجه پك مسعود بر انقلابه موفقیتی تأمین ایلیه‌جك صورتده ایدی . ایتالیانك بر چوق اجزای متخالفه‌یه انقسامنی و بالخصوص پاپالرك رومادن بالتوحیش آوینیونه التجاسنی عموم ایتالیان ملیتی ایچون غایت مضر کوره‌رك وملت مرقومه هرنصل بر صورت حکومتله اولور ایسه اولسون اتحاد ایلیوب‌ده رومایی مرکز عمومی اتخاذ وپاپالق مقامنی دخی ینه اورایه اعاده ایلیه‌جك اولورلر ایسه قاتولك مذهبنك نفوذی سایه‌سنده همان بتون اوروپا ایتالیایه محکوم قاله‌جغنی حساب ایلیه‌رك ١٣٤٧ سنهٔ میلادیه‌سی مایسنك یکرمنجی کونی نشر ایلدیکی بیاننامه‌سنده بو اساس اوزرینه عموم ایتالیایی بر حکومت جمهو-ریه‌یه دعوت ایتمش وذاتاً اووقته قدر پك چوق کیمسه-

لری بو اضافه ادخال ایتمش بولندیغندن عموم رومالولر
موسی الیهك باشنه طوپلانه‌رق رومانك تحت تسلطلرینه
المش بولنسان بارونلری کاملا طرد و دفع ایله‌جکی کبی
بونلرك جلادلق خدمتنده استخدام ایلکده بولندقلری
جنودك مقوله‌سی بر طاقم قاتل و قطاعلری دخی علی العموم
اعدام ایتدیرمش ایدی . شو حالده رومایکی بر
جمهوریت آلتنه کیرمش دیمك اولوب جمهوریت ایسه
حقیقةً عدل و ناموس داخلنده حرکت ایلیه‌جکنی
ایلك نشریاتیله جهانه تأمین ایدوب ازجمله پاپالری
آوینیوندن عودته دعوت ایتمش بولندیغندن ایتالیانك
برقاچ بیوك شهری جمهوریت مذکوره‌یه التحاقی آرزو
و قبول ایتمشلر ایسه‌ده پاپالر وقوعبولان دعوته تشکرله
برابر همان قالقوب کلمه‌ده استعجال کوسترمامشلر
ایدی . ریانزینك کندی طرفکیرانه علو همت ویا
مغنی نه قدر بیوك ایسه او زمانه قدر رومالیله
استبدادلرنه بولندیران ححمدلك طرفکیرانی علیهنده‌کی
شدتی دخی او نسبتده اولوب حالبوکه روما خارجنده
بولنان سنیورلر موسی الیهك حصول املنی کندیلر .
بنك محویله برابر بیهرلك بو حالده ذکر اولنان سنیورلر

روماده ریازیدن ممنون اولمیان کروه ایله بالاتفاق شهر مذکوراوزرینه یورونجه بیچاره ریازی اسباب مقا ومت تدارکندن عاجز قالمش و پراغه طرفلرینه فرار ایله المانیا ایمپراطورینه دخالت ایلدیسه ده ایمپراطور کندیسنی حمایه ایتمیوب خلافکیرانه تسلیم ایچون تکرار رومایه اعاده ایدنجه ریازی اثنای راهده وفات ایدرك قورتلمشدر ٠

بیچاره ریازینك باشلایوب ده موفق اوله مدیغی ایشك برقسمنی یعنی پاپالرك آوینیوندن تکرار رومایه عودتنه آلبورنوز اسمنده بر اسپانیول قاردینالی موفق اولمشدر ٠ مومی الیه البورنوز اکرچه پاپاس طاقندن ایسه ده امورسیاسیه ده و حتی عسکری قوماندانلغنده دخی بهرهٔ کلیه صاحبی برآدم اولوب عن اصل قاستیل قرالی اون برنجی الفونسك مقربلرندن ایکن الفونسك وفاتندن صکره قرال اولان ظالم پیه ر مومی الیهه حشم ایدرك آلبورنوز دخی آوینیونده مقیم اولان پاپا التنجی قله مانه التجا ایلمش ایدی ٠ التنجی قله مان کندیسنی قاردینااللق رتبه سنه اصعاد ایلدیکی کبی اندن صکره التنجی اینوصان مومی الیه البورنوزه

رومایه کیدوب اهالی ایله بالمذاکره پاپالق مقامنك
ینه رومایه اعاده‌سی اسبابنی تهیه مثللو بیوك وكوچ
برمأموریت ویرمش ایدی . البورنوز بو مأموریتی
حسن ایفا ایلیه‌رك فقط اوزمانه‌قدر التنجی اینوصانك
یرینه بشنجی اوربن پاپا اولدیغندن ۱۳۷۸ سنه‌سنده
پاپالق مقامنی اشبو بشنجی اوربنك ریاستیله رومایه
اعاده ایتدیرمشدر .

(بشنجی فصل)

اسپانیوللرك ایتالیایی زیرتحکملرینه المرینه قدر
عن ۱۳۷۸ الی ۱۵۰۵

تفصیل ـ پاپالرك آوینیوندن عودتی اوزرینه
ایتالیایی تقسیم ایلیان پرنسلرك یکدیکریله رقابتلری بر
طرف اولماقله برابر بونلرك هر بری کندی اداره‌لری
داخلنده بولنان محللر ترقیاتنی مسابقة ورقابة یدالتزا
مه المریله شو حال ایتالیا تاریخنك بوفصلنده اجمال
ایدیلان دورینی بیاغی بر دور ترقی صورتنه افراغ
اتلشدر .

میلان شهرنده ۱۲۷۷ سنهٔ میلادیه‌سنده توره‌یوب
یواش یواش اوقطعه‌یی تماماً ید اداره‌سنه المرق ۱۴۴۷

سنه‌سنه قدر دوام ایلیان ویسقونتی خاندانیله اندن
صکره مقام حکومته کلان سفورس خاندانی اولانجه
همت وغیرتلریله چالیشه‌رق قطعهٔ مذکوره‌یی جسیم
وقوی بر دوقه‌لق حالنه قویدقلری کبی میلان‌شهرینک
دخی اسباب معموریتنی اکمال ایتمشلردر ٠

دیکر جهتده صاووا ولایتی دخی قونت‌وردینلان
حکمدارینک همتیله ١٠٤٣ سنه‌سندن صکره اهمیت
واقعه‌سنی تزییده باشلایوب ایتالیانک الک قوتلی اقسا-
مندن بریسی دخی صاووا اولمشدر ٠ هله عن اصل
دکز ایچنده بر قاچ کوچوجک اطه‌لر اوزرینه مبنی
بولنان وکندینه مخصوص بر حکومت مستقله سایه-
سنده تجارت بحریه‌سنی ومعموریت محلیه‌سنی ارتدیر-
دقجه ارتدیرمقده بولنان وندیک شهری ١٣٠٠ تار-
یخندن صکره اهمیت سیاسیه‌سنی ارتدیرمغه باشلایه‌رق
قره جهتنه ال اوزاتمش و برچوق یرلرک فتح واستیلا
ایله حدودینی توسیعه موفق اولمشدر ٠ بو حکومت
بر نوع جمهوریت ایدی‌که رئیسلری انتخاب اولندقدن
صکره همان استقلال کامله قریب بر اقتدار ایله حکم
سوره‌رک تجارت بحریه‌سنی‌ده محافظه ایچون بیوک بر

قوهٔ بحريه‌يه مالك اولديغی كبی عسكره‌لری قوهٔ بريه‌.
سنی ده اكمال ايتمشدر .

بوندن ماعدا است عنوانه شهرت ويرن برخاندان
دخی فررارا ايالتنی برحكـومت منتظمه شكلنه صو.
قوب ينه بونلر كبی غونزاق خاندانی ده مانتو ولايتنی
تنظيمه باشلايه‌رق ترقيات صحيحه‌لرينه خدمت ايتمشلر.
در طوسقانه قطعه‌سی ايچنده فلورانسه شهرينه كلنجه
مشهـور مديچی خاندانی اوراده حكومت سـورمكه
باشلايوب بوخاندادن كلان سنيورلر ميانده برچوغی
علوم عاليه وصنايع نفيسـه‌يی بالخاصـه نظر التزام
وحمايه‌ده طوته‌رق فلورانسه‌يی عموم ايتاليانك دار
المعارفی عد اولنه‌جق بر اهميتله تشكيل ايتمشلردر .

ايمدی اشبو حكومات جديده دخی اولدن موجود
اولان حكومتلره منضم اولنجه ايتاليا قطعه‌سی اوزر.
نده تقسيمات سـياسيه چوغالمش وايكنجی واوچنجی
درجه‌ده عد اولنان حكومتلر وسنيورلكلر دهاز ياده
تكثر ايتمش ايسـه ده هر برينك بويله يكديكريله
مسابقهٔ تعمير مملكتـه چالشملری ايتاليايی كرچكدن
شهراه ترقيده قوشه قوشه يول الديرمغه سوق ايلمش

ایدی . شمدیکی امریقا حکومات مجتمعه‌سی ویاخود المانیا حکومات متحدهٔ ایمپراطوریه‌سی کبی بر اتحاد دخی اوزمان ایتالیاده واقع اولسه یعنی ایتالیانك اجزای منقسمه‌سندن هر بری کندی دائره‌لری داخلنده مستقل بالرأی ومستقل بالاداره اولمقله برابر عمومی بر خاندانك ریاستنه تابع اولسه ایدی مؤخراً فرانسه واسپانیا مثللو ایکی رقیبك ایتالیا اوزرینه نظر طمعلرینی آچه‌رق درەلر کبی قانلر دوکمسنه میدان قالمز ایدی .

واقعا بوفکر ومطالعه ایتالیا سنیورلرینه دخی کلمامش دکلدر . هله بوندن اول ذکری سبقت ایدن ریازینك برقانون اساسی طرزنده نشر ایلمش بولندیغی بیاننامه ایتالیا ایچون براس الاساس اصلاحات اولمق اوزره هرکسك ازبرینه کیرمش ایسه‌ده موجود اولان خاندانلرك هر بریسی اوجاق طاغلری کندیلری یاتمش اولدقلرینه قائل اولمق مرتبه‌سنده متعظم بولندقلرندن ریاست عمومیه‌یی هر بری کندیلری ایچون خلیا ایدرك شو اتحاده موفق اوله‌مامشلردر .

حالبوکه دیکر طرفده فرانسه ایله اسپانیا دولتلری

ایتالیا قطعه‌سنك ثروت ولطافت طبیعیه‌سندن ماعدا
معموریت متحصله‌سنه دخی غبطه ایلیه‌رك بالخاصه
فرانسه دولتی قطعهٔ مذکوره‌یی فتح وکندی ملکنه
ربط ایتمك داعیه‌سیله ودرلو درلو وسیله‌لرله ایتالیا
اوزرینه عسکر سوق ایلدیکی کبی ذاتاً سجلیا طرفلر-
ینك مالکی بولنان اسپانیا دولتی دخی بوامل ایله سوق
عسکره قیام ایتمش وایشته فرانسه قرالی برنجی فرا-
نسووا ایله اسپانیا حکمداری مشهور شارلکن محار-
بات مدیده‌سی بوغبطه وحرص ورقابت ایله ظهور
ایتمشدر .

برنجی فرانسووا وشارلکن محارباتنه دائر
فرانسه والمانیا واسپانیا تاریخلرنده و یرمش اولدیغمز
ایضاحاتك بوراده تکراری لازم کلمیوب یالکز ایشك
شو جهتی اخبار ایدلمکله اکتفا اولنورکه غالبیت
ومغلوبیتك نتیجة النتایجنده ایتالیا قطعه‌سی اسپانیا-
نك ید غالبه‌سنده قالمغه منجر اولوب وحالده بر
استقلال صحیح اولمق اوزره یالکز ونديك قطعه‌سی
مستقل قالمش ودیکر قطعاتك قونت ودوق و بارون
وسنیور مثللو حکمدارلری اسپانیا قرالنی کندیلری

اوزرنده بر متبوع عمومی طابیعه مجبور اولندقلری کبی ایتالیا تقسیماتندن اك بیوك و مهملرینك حکمدارلغی دخی طوغریدن طوغری یه خاندان مذکوره انتقال ایتمشدر ۰

ایمدی ایتالیا تاریخنك شو اسپانیا محکومیتندن صکره کی احوالنی خلاصه ایتمك ایچون بروجه آتی بشنجی بابمزی کشاد ایلمك لازم کلیور ۰

(بشنجی باب)

ایتالیا تاریخنك دوراخیری

عن ١٥٠٥ الی ۰۰۰۰

برنجی فصل

اسپانیا دولتیله تصحیح ارتباطه قدر

عن ١٥٠٥ الی ١٧٣٨

تفصیل ـ اسپانیا دولتنك فرانسه ایله رقابة ایتالیایی استیلایه باشلامسی اوزرینه اسپانیول حاکمیتنك ایلك تقرر وتأید ایلدیکی بر تجلیاتین قطعه سیدر که ١٥٠٥ سنهٔ میلادیه سنده بو ایکی قطعه طوغریدن طوغری یه اسپانیا خاندانه ارتباط ایلدکدن صکره اسپانیوللر میلانی اله کچیرمکه چالشمشلر وا کا دخی

١٥٤٠ سنهٔ میلادیه‌سنده موفق اوله‌رق اوزمانه قدر دوقه‌لق صورتیله اداره اولنـان قطعهٔ مذکوره‌یی کندیلرینه بر ولایت اتخاذ ایلمشلردرکه میلانك اهمیت موقعیه وجغرافیه‌سنه نظرا بوحالده ایتالیای شمالی ایله ایتالیای جنوبی قطعه‌لرینی کاملا ید محافظه‌یه المشلر ایدی ٠

اندن صکره ایتالیانك سائر طرفلرینی دخی اسپانیولر ایستدکاری وجهله تنظیمه موفق اولدیلر ٠ همده بودفعه اسپانیانك ایتالیا اوزرنده‌کی تسلطی بوندن مقدم المانیایه اولان ارتباط کبی دکل ایدی ٠ شارل کنك پیدا ایلدیکی حقوق حکمرانی اقتضاسنجه ایتالیا عادتا طوغریدن طوغری یه اسپانیا مستملکاتندن معدود اولوب یالکز وندیك قطعه‌سی خارجده قالمش ایدی ٠

اشبو اسپانیول تسلطی اکرچه ایتالیانلره کندی حریت واستقلاللری یولنی قپامش ایسه‌ده بونلرك استقلاللری ذاتاً ملت واحده‌نك یکپاره‌لك حالنده‌کی استقلالنه شبیه اولمیوب منازعات داخلیه کندیلرینی بسبتون بر باد ایلمکده بولندیغندن اشبو اسپانیا حکومیتی

هیچ اولمزایسه منازعات ومجادلات داخلیه یه میدان براقامق صورتیله اوله‌سون نافع اولمش ایدی . هله اسپانیول خاندانی قاتولیك مذهبنجه تعصبله پك مشهور اوله‌رق پاپالره ایده‌جکاری ایلکی عینیله نام حضرت یسوعه عبودیت اولمق اوزره عد ایلدکلرندن پاپالق مقامنی اوزمانه قدر تعجیز ایلیان بر طاقم سنیورلرك تسلطنی منعه مقتدر اولمشلردر . بنابرین اسپانیول استیلاسندن طولایی الدزیاده روماشهری کارلی چیقه‌رق ایکنجی ژول واونجی لئون نام پاپالر شهر مذکوری معمور ایتمکه پك چوق چالشدقلری کبی اخلاقی دخی هب بواثره اقتفا وبتخصیص سیقست کن نام پاپا بو یولده جمله‌یه تقدم ایلیه‌رك روما شهری یالکز زیارتجیلرك دکل برچوق صنعتکارلرك سیاحلرك وعالملرك نقطهٔ اجتماعی اولمش وکیتدکجه شهرتنی آرتدیرمقده دوام ایلمشدر .

ایمدی ایتالیا احوال عمومیه‌سنك بو حال اوزره دوامی ایکی عصر قدر برمدت ایچون ممالك مذکوره‌نك بالنسبه حضور واسایش ایچنده کذران ایامنی تأمین ایلدیکی جهتله ایتالیا شهرلرینك همان کافه‌سی

بو اسایشدن استفاده ایدرك بر چوق مشاهیر علما
وار باب صنایع دخی ایتالیا تاریخنك پارلاقلغنی
آرتدیرمغه باشلیجه خدمت ایتمشلردر . انجق اون
یدنجی عصر میلادی ایچنده اسپانیانك دوچار اولمغه
باشلادیغی انحطاط وانقراض ایتالیا اوزرنده‌کی نفوذ
حکمرانینك دخی ازالمسنی ایجاب ایدرك هله اون
سکزنجی عصر اوائلنده یعنی ١٧٠٦ سنه‌سندن؛ ١٧٢
سنه‌سنه قدر اوستریا وایتالیا خاندانلری ارەسنده‌کی
رقابت ومنازعه‌نك نتیجه‌سی میلان دوقه‌لغی ایله سجلیا-
تین قطعه‌لرینك کاملا اسپانیا محکومیتندن آیریلوب
آوستریا مالکانه‌لری صره‌سنه کچملرینه منجر اولمشیدی
حتی اسپانیانك بالکلیه ایتالیادن ال چکمسی دخی تحقق
ایتمش ایکن ١٧٣٥ و١٧٣٨ سنه‌لرنده ایتالیانلر اسپا-
نیا خاندان قرالیسی بولنان بوربونلر ایله رابطهٔ تابعیت
ومتبوعیتلرینی تصحیح ایلیه‌رك بوربون خاندانك اولاد
صغیرندن ایکی شعبه‌نك پارم وسجلیاتین قطعه‌لرنده
حکمران قالملرینی ایتالیانلر قبول ایلمشلر ایسه‌ده بو
حکمرانلق اسپانیا دولتنه رعیت ومحکومیت نظریله
کورلمیه‌رك بالکه یالکز اسپانیا خاندانه منسوب

پرنسلرك بوقطعه‌لرده بالاستقلال حكمدار صايلملری شروط اساسیه‌دن اولمق اوزره ایکی طرفجه دخی قبول اولنمشدر .

ایشته اسپانیانك ایتالیا اوزرنده‌کی حاکمیتی بوندن عبارت قالدقدن صکره سائر قطعه‌لرده درلو درلو عنوانلر ایله حکومت سورن سنیورلر دخی ارتق هیچ برطرفه محکوم صایلمدقلرندن کندی استقلاللرینی اتمام ایتمش اولدیلر وبناءً علیه بیوك انقلاب اثنالرنده فرانسزلر ایتالیایی فتح واستیلا حرصیله قیام ایلدکلری زمان ایتالیایی ایشته بویله منقسم وقوه‌ٔعمومیه‌ٔملیه‌سی دخی متفرق برحالده بولدیلر .

(ایکنجی فصل)

ایتالیانك فرانسه‌یه محکومیتی وخلاصی

عن ۱۷۳۸ الی ۱۸۱٤

تفصیل ـ ایتالیانك برچوق سنیورلر یدنده منقسم برمملکت اولمقله برابر اولکی حال انقسامه نسبتله بیاغی آسایش ایچنده وترقیات جدیده‌یه خدمت وهمتده دوام ایتمسی تافرانسه‌ده بیوك انقلابك باش کوستردیکی ۱۷۹۳ سنه‌سنه قدر دوام ایدرك انقلاب مذکور او ـ

لانجه دهشتله میدانه چیقدیغی وبونك صدمات عظیمه‌سی اوروپانك هرطرفنی هرج ومرج ایتمکه باشلادیغی زمان صدمات مذکوره ایله اك زیاده متزلزل اولان یرلرك بریسی دخی ایتالیا اولمشیدی . فرانسه اختلالجیلری داخلاً کندیلریله بوغاز بوغازه کله‌رك پك آز زمان ایچنده برقاچ درلو اصول حکومتك وضعی سیللر کبی تانلی باشنه اوتوردیغی کبی بونلر خارجه دخی عظیم وجسیم اردولر سوق ایلدکلری صره‌ده ایتالیایه دخی اقتلر ایلمش واز جمله اوزمانلر هنوز بر کنج جنرال اولان ناپولیون بوناپارط ایتالیا قطعه‌سنی الت اوست ایلمشیدی .

ایمدی بوناپارت « قونسول » عنوانیله فرانسه‌ده عادتا بالاستبداد فرمان فرما اولدیغی صره‌ده یعنی ۱۸۰۱ سنه‌سنده ایتالیا محارباتنه کویا ختام ویرملك ایچون صاووا ایله پیه‌مون ایالتلرینی طوغریدن طوغری‌یه فرانسه‌یه ربط ایدرك اوستریا دولتنه تابع اولان میلان ایالتنی دخی دولت مشار الیهادن نزع ایله « سیزالپین جمهوریتی » نامیله باشلی باشنه برجمهوریت صورتنه افراغ ایلمش وبونزعدن طولایی اوستریا دولتنی

تضمين ايچون دخی وندیك شهرینی قره جهتندن مالك اولدیغی ممالك ایله برابر اوستریایه ترك ایتدیرمشیدی . اوزمانه قدر اسپانیول خاندانئه منسوب پرنسلر اداره سنده بولنان محلار دخی « اتروری قراللغی » نامیله یالکز براسپانیول پرنسنك زیر حکمنده قالوب ایشته شو حال برقاچ سنه یعنی ٨٠٥ سنه سنه قدر ممتد اولدقدن صکره سنهٔ مذکورهده ناپولیون اوستریچ محاربهٔ مشهورهسی اوزرینه ارتق اوروپا اوزرنده بالاستبداد کندیسی فرمانفرما اولمق شرفنی احراز وایمپراطورلق تاجنی دخی کندی باشنه کیدکله « فرانسه ایمپراطوری وایتالیا قرالی »عنوانیله کسب امتیاز ایدنجه پرز بورغده عقد اولنان برمعاهده نتیجه سنده وندیك قطعه سنی قره جهتندن ملحق اولان ممالك ایله برابر اوستریادن اخذ واسترداد ایدرك سیزالپن جمهوریتنه ربط ایلمش واو جمهوریتی ایسه بر « ایتالیا قراللغی » صورتنه تحویل ایلیه رك قراللق تاجنیده کندی باشنه قویمش ایدی . بوندن ماعدا جنوه ولایتنیده اولکی صاووا وپیه مون ولایتلری مثللو طوغریدن طوغری یه فرانسه یه ربط ایتمش اولدیغی کبی اکرچه فرانسز اردولری ناپولی

قراللغنی دخی فتح واستیلا ایتمشلر ایسه‌ده اوراده اسپا -
نیول خاندانندن قرال بولنان دردنجی فردینان ناپو -
لیونه یالواروب یاقاره‌رق سیجلیا اطه‌سنی کندی حکمنده
محافظه ایده‌بیلمش وناپولی قطعه‌سی ایسه طوغریدن
طوغری‌یه فرانسه‌یه ربط ایدلیوب طولاییسیله بو
ارتباط دیمک اوله‌رق اورایه اولا ناپولیونك قرنداشی
بولنان ژوزف وأبراز سنه صکره‌دخی قاینی بولنان مورا
قرال نصب ایدلمشدر •

۱۸۰۷ سنه‌سنده ایسه اتروری قرالیچه‌سی بالا -
خره ناپولیونك مغلوبی ومغضوبی اولمقدن ایسه حکو -
متدن استعفا ایتمکی ترجیح ایلیه‌رك ناپولیون دخی
ممالکنی کاملا فرانسه‌یه ربط والحاق ایتمش ایدی• ینه بو
اثناده ایدی که ناپولیون ایکنجی درجه‌ده حکمداری
بولندیغی ایتالیا قراللغنی دخی رومادە پاپانك حکومت
جسمانیه‌سی داخلنده بولنان ممالکك برقسمی وتیرول
ولایتنك جنوبی پارچه‌سی ایله توسیع ایتمش وپاپا حکو -
متنه تابع اولان ممالکك بقیه‌سی ایسه طوغریدن طو -
غری‌یه فرانسه‌یه ربط اولنمشدر •

بوحالده اسپانیول خاندانندن اولان پرنسلر اداره -

سنه تابع یالکز بر سجلیا جزیره‌سی ایله برده صاوو‌ا
خاندانه تابع اولان ساردنیا قطعه‌سندن ماعدا بتون
ایتالیا قطعه‌سی ناپولیون بوناپارطك حکمی آلتنه گچمش
ایسه ده بو حال طوغریدن طوغری‌یه بر فرانسز محکومیتی
اولمق اوزره وقوعه کلمیوب بلکه ناپولیون بو یرلره
درت درلو عنوان ایله مالك اولمش ایدی. شویله که:

ایتالیا اولکاسنك شمال غربیسی کاملا فرانسه‌یه
ربط اولنوب بو قطعه‌دن یالکز لوق امارتی ایله پیو -
مبینو مالکانه‌سنی ناپولیون کندی بیوك همشیره‌سی
بولنان الیزه‌یه پیشکش ایتمش ایدی.

ایتالیانك قسم شرقیسی ایسه ایتالیا قراللغی نامیله
طوغریدن طوغری‌یه ناپولیونك کندی ملکی عد
اولنوب اوکی اوغلی بولنان اوژنی بو حکومته قرال
وکیلی تعیین ایلمش ایدی. ناپولی قراللغنك کویا
استقلالنه طوقونمدیغی حالده اورایه دخی قاینی مورا-
یی قرال نصب ایدرك اوصره‌ده ناپولیون بالجمله اسکی
حکمدارلری عزل ایتدیکی کبی پاپایی دخی عزل ایلیه‌-
رك ملکنی کندیسنك ایتالیا قراللغی ایله ینه کندیسنك
فرانسه ایمپراطورلغی آره‌سنده تقسیمه قویمش ایدی.

ايشته احوال بو مركزده ايكن ١٨١٤ سنه‌سندن صكره ناپوليونك نجم اقبالنه عارض اولان انخساف اوزرينه ١٨١٥ سنه‌سنده ويانه‌ده عقد اولنان قونغره پاپانك حكومت جسمانيه‌سنه تابع اولان يرلری ينه پاپالق مقامنه اعاده ايلديكی كبی صاووا وپيه‌مون ونيس ايالتلرينی ينه اسكی مماليكی بولنان صاووا خاندانه اعاده‌دن ماعدا فضله اوله‌رق جنوه‌يی دخی ويرمش وميلان ووندیك ولومبارديا طرفلرينی اوستريايه ربط ايدوب طوسقانه ومودن امارتلرينه دخی براوستريالی پرنس نصب ايلمش وپارم دوقه‌لغنی دخی اوستريا پرنسسلرندن اولوب ناپوليون ايله تزوج ايليان ماری لويزه ترك ايدرك لوق امارتنی‌ده مقدما پارم دوقه‌لغنده بولنان وبوربون خاندانك برشعبه‌سی عد اولنان خاندانه ربط ايلمشدر . شو حالده مورا بر زمان دها ناپولی قراللغنده قالمش ايسه‌ده ينه ١٨١٥ سنه‌سنده اودخی ناپوليدن عزل اولنه‌رق قطعهٔ مذكوره حكمدار سابقی بولنان دردنجی فردينانه اعاده اولنمش واوستريايه برچوق محللرده اقامهٔ عسكر حق ويرلديكی جهتله بوحق اقتضاسنجه عموم ايتاليا

اوستریا استیلای عسکریسی التنده فرض اولنمق لازم کلمش ایدی ٠

(اوچنجی فصل)

شارل البرك استعفاسنه قدر

عن ١٨١٤ الی ١٨٤٩

تفصیل ـ ایتالیا تاریخنده الك زیاده اهمیت الان قسم بو فصلك حاوی اولدیغی دورعد اولنمه سزادر ٠ شمدی یه قدر ایتالیا اوزرنده برطاقم ملتلر تحکم ایلمش ایسه‌لرده بو تحکم بر جهتدن ایتالیانك منافعنده موافق اولدیغی مناسبتیله ملتمز قومه‌نك حسیات ملیه‌سنی اول قدر تحریك ایده‌مامش ایدی ٠ بودفعه ناپولیونك انقراضندن صکره کویا ایتالیا برنوع ایستاتوقوحاله ارجاع ایدلمش ایسه‌ده الك مهم مواقع عسکریه‌یه قوۀ کافیه وضعی ایچون اوستریا دولتنه حق ویرلمسی استقلال ایچنده بر محکومیت ویا محکومیت ومقهوریت ایچنده براستقلال رنکنی الدیغندن ایتا ـ لیانلره زیاده‌سیله کران کلمشیدی ٠ مثلا ایتالیانك منقسم اولدیغی حکومتدن بریسنك قوۀ عسکریه‌سی وار ایسه‌ده بوقوۀ عسکریه نه‌ایشه یرایه‌بیلور ایدی که

حين حاجتده مملكتي مدافعه ايده‌جك اولسه‌لر مدافعه نقطه‌لري ذاتاً اوستريالو طرفندن طوتلمش اولديغي جهتله يرلرندن قلدانه‌ميه‌جقلري كبي بر طرفه تعرض ايده‌جك اولسه‌لر تعرض نقطه‌لري دخي طوتلديغندن مأيوسيت محقق ايدي ٠

ايشته ايتاليانلر شو حالده تماميله دلگير وبيزار اولدقلري كبي فرانسه‌ده بيوك انقلابك وقوعيله هر ملت نزدنده حريت واستقلال فكرلري اويانديغندن بو فكر ايتالياده دخي اويانمش ٠ هم ده من جهة ادارهٔ مستبده عليهنه تيقظ افكار حصوليله برابر من جهة اخري اوستريا اشغال عسكريسي عليهنه دخي فكرلرده غليان حاصل اولمغه باشلامش ايدي ٠ ايتاليانك الك حيتلي محررلري دخي هپ بودورده قلمه صارله رق تيقظ عمومي يي تسريع وتشديد ايلدكلرندن بقين وقتده اوستريالولري زياده‌سيله اشغال واتعاب ايده‌جك مسائل سياسيه ميدانه چيقدي كه بو مسائل ميانده الك بيوك اويوني اوينايان فرقه دخي قاربوناري جمعيتي اولدي ٠

ذكر اولنان قاربوناري جمعيتي اوزمانه قدر كو -

رلمش اولان جمعیات خفیه نك هیچ برینه قیاس قبول ایده‌مز . حتی شمدیکی نهیلیستلر بیله بونلر درجه‌سنه وارمامشـدر دینلسـه بجادر . جمعیـات مذکوره برچوق اونباشی طـاقلرندن مرتب اوله‌رق بو حالده اون کشیدن زیاده افرادی یکدیکرینی شخصـاً طانیمز ومع هـذا هرهانکیسی کندیسنی قاربوناریلره طانتمق ایسته‌سه اشارات مخصوصه‌سیله طانتمقده دخی زحمت چکمز ایدی . بونلرك هر طرفده ادملری مخبرلری بولنوب دوائر حکومت ودوائر عسکریه‌ده اسراره دائر هیچ برشی بولنمزایدی‌که خبرالمسونلر . کندیلرینه خیانت ایدنلری مطلقـا اولدیررلر وتخصـیص اولندیغی ادملره یلدیرم کبی اصابت ایدن خنجر قصدیله جهانی تتره‌تورلر ایدی .

ایشـته بوجمعیتـك دلالتیله ایتالیانلر ١٨٢١ سنه‌سـنده اوستریالیلر علیهنه عظیم برحرکت ایدرلك پك فداکارانه محاربات‌مدهشه اوزرینه مغلوب‌اولمشلر ایسـه‌ده مغلوبیت واقعـه کوزلرینی بیلدیرمدقـدن بشقه بالعکس فکر انتقاملرینه شدت ویردیکندن١٨٣١ سنه‌سنده دها مدهش بر اختلال چیقارمشلر ایدی .

اشبو محاربات داخلیه‌ده ایتالیان ارباب قیامنك كو -
ستردیکی فداکارلقلر حقیقة دهشتفرمای عقول ایدیلر .
ایتالیان وطنپروری ایله بر اوستریا نفری اره‌سنده‌كی
خصومت وعداوتك شدتی هیچ بر محاربه‌ده ایکی دشمن
اره‌سنده کورلمش شی اولمیوب هله ایتالیانلرك النه‌دو-
شن اوستریا نفری ایچون اشنع صورتله اعدام اولنمق
محقق ایدی . هرنه‌حال ایسه بودفعه دخی عصیانك
اوکی النه بیلمش ایسه‌ده اون سنه صکره یعنی ۱۸٤۱
سنه‌سنده عصیانك تجددی اولکیلره دخی مقیس او-
لمدیغندن اوستریا عساکری بر چوق نقطه‌لری تخلیه
وترکه مجبور اولدیلر .

بودفعه محاربات داخلیه مدت مدیده امتداد
ایلدی . بتون اوروپانك کوزی ایتالیا وطنپرورلری
اوزرینه اچلمش ایدی‌که بونلر برطرفدن اداره مستبده
ودیگر طرفدن اشغال اجانب علیهنه محاربه ایلدکلری
ایچون فرانسه ارباب انقلابنه دخی قیاس اولنه‌میه‌رق
اوروپا ارباب قلمندن برچوغی توجه عامه‌یی ذکر اولنان
ارباب قیام لهنه احاله ایدر وبناء علیه برچوق یرلر-
دن ایتالیایه امداد ومعاونت کلور ایدی .

الحاصل ١٨٤٨ سنهٔ میلادیه‌سنده اوستریالولرك اكثر محللرده دوچار مغلوبیت اولملری اوزرینه سجلیا اطه‌سی دخی ناپولیده‌تیم اولان قراللری علیهنه عصیان ایدنجه احوال بالكلیه بشقه‌لشه‌رق جزیرهٔ مذكوره بالاستقلال براداره تحتنه كیرمش ومؤخراً ناپولی وفلو-رانسه وتورنده‌دخی استبداد علیهنه قیاملر وقوعه كله-زلك هربرنده كندولرینه مخصوص قانون اساسیلر اعلان اولنمشدر ٠

ایمدی ایتالیانك هرطرفی بویله هرج مرج اولمق صورتنی بولدیغی اثناده روما دخی حال سكونتده قاله-میوب پاپانك حكومت جسمانیه وروحانیه‌سی علیهنه برعصیان چیقاریله‌رق بتكرار حكومت جمهوریه اعلان قلنمشیدی٠ دیكرجهتده میلان وونديك كبی طو-غریدن طوغری‌یه اوستریا اداره‌سنه تابع اولان یرلرده دخی اهالی عمومیت اوزره سلاحه صاریله‌رق محاربهٔ داخلیه آتشی هرطرفی چاپر چاپر یاقغه باشلامش ایدی٠ مودن وپارم دوقه‌لقلری اهالیسی دخی كندی دوقه‌لری علیهنه قیام ایدرك برر حكومت جمهوریه تشكیلی ایچون سلاحه صارلمش اولدقلری جهتله ایتالیانك

هیچ برطرفی حرکتسز واسایش ایچنده اولمق اوزره تصور قلنه‌مز ایدی ٠

ایتالیـانك هرطرفنده علوریز اشتعـال اولان بونائرهٔ عصیانك اوجاغی ساردنیااولوب قرالی بولنان شارل‌آلبر کندی وطنی اولان ایتالیایی اوستریا تسلط وتحکمندن قورتارمق ایچون برعزم جدی ایله تشمیر ساق اهتمام ایلیوب کرك قار بونار یلری وکرك اوستریا علیهنه حرب ایدن اهـالی فرقه‌لرینی اچیقدن اچیغه حمایت ایلر ایدی ٠

اوزمانه قدر کوریلان موفقیتلر هپ مومی الیـه شـارل آلبرك همت مخصوصه‌سی ثمره‌سیله وقوعـه کلمش بولندیغی حالده ایتالیانلردن بعض حمیتسزلر اوستریا طرفندن ایدیلان اطمـاع واغفاله قاپیله‌رق وبرطـاقم فرقه‌لررؤسـاسی دخی یکدیکریله اختلافه دوشـه‌رك ١٨٤٩ سـنه‌سی مارتنك اوچنجی کـونی نواره نام محلده شـارل‌آلبر عظیم برمغلو بیتـه دوچار اولمش و بناء علیه حکومتدن استعفـاسنی ویرمکه مجبور یتـه کورمش ایدی ٠ شـارل آلبرك بوصورتله انهزامی ایتالیا احوال عمومیهٔسیاسیه‌سنی بالکلیه تبدیل وتغییر

ايلمشدرکه کیفیت بروجـه اتی دردنجی فصلرده بیان اولنور ٠

(دردنجی فصل)

ایتالیانك ایالت اتحادینك حصولی

عن ١٨٤٩ الی ١٨٦٠

تفصیل ـ شارل آلبرك سالف الذکر مغلوبیت واستعفاسندن صکره او زمانه قدر ایتالیا اوزرنده وقوعـه کلمش اولان تبـدلاتك کافه‌سی کائن لم یکن حکمنه کیردی ٠ بر حکومت جمهوریه و یاخـود قانون اساسی وضع واعلان ایلمش اولان یرلر بونلردن تکرار محروم ایدیله رك ١٨٢١ سـنه سنده ایالت عصیانك وقوعندن اول احوال واصول اداره نه‌دن عبارت ایدیسـه ینه اوصورته مراجعت اولندی ٠ او زمان اوسـتریا عساکری هانکی نقطه‌لری اشغال ایتمکده ایدیسـه‌لر تکرار وکاملا اشـغال اولندقدن فضله مواقع عسکریه تکثیرو مقدار عسـاکر دخی تزیید اولندی ٠ یالکز ساردنیا حکومتی بو تبدلاتدن مصون قالوب قانون اسـاسی و ملت مجلسـنی لغوه امکان بولنه‌مدی ٠

اوستریا دولتنك شو مظفریاتی ثمراتنی تأمین ایلیان باشلوجه ایکی سبب واردرکه اکر بوسببلر اولمسه ایدی ایتالیاده عصیان عمومی تجدد ایلیه‌رك اوستریانك باشنه بر بلا دها آچجق محققاتدن ایدی • ذکر اولنان سببلردن برنجیسی ایتالیا پرنس وسنیورلرندن جلبی ممکن اولانلرك کافة وکاملا اوستریا دولتی طرفندن بالتلطیف جلب اولنمسی قضیه سیدر • ایتالیا حریت پرورانی بونی کورنجه شاید سلاحه صاریله‌جق اولسه‌لر بودفعه اولاد وطنك یکدیکریله مقاتله‌سی لازم کله‌جکنی اکلایه‌رق برفرصت زمانك ورودینه انتظار جهتنی ترجیح ایلدیلر • ایکنجی سبب ایسه قریم محاربه‌سنك وقوعیدر •

اوروپا دولتلرندن انکلتره وفرانسه دولتلری روسیه‌یه قارشو دولت علیه‌نك امدادینه یوریدکلری زمان ساردنیا دولتی دخی عسکر و دونغاسنی دول متفقه‌یه عرض ایتمش وبوندن بریوك مقصدی اوزمانلر فرانسه جمهوریتی ریاستنی یکی بر فرانسه ایمپراطورلغنه تحویل ایدرك اوروپا اوزرنده بیوك ناپولیونك دوری کبی فرانسه‌یه شعشعه‌لی

بردور کشاد ایلیه‌جکنی امید ایتدیرمکه باشلامش
اولان اوچنجی ناپولیونك بالاخره قهرندن قورتیلو-
ب لطفنه مظهر اولقدن عبارت بولنمشیدی .
برملت محاربهٔ خارجیه ایله مشغول ایکن مجادلات
داخلیه‌یه زمان بوله‌میه‌جغی جهتله بوحال ایتالیایی
اوستریایه قارشو عصیاندن منع ایلدیکی کبی ١٨٥٦
معاهده‌سی اوروپا دول ستّه‌سی میاننده برنوع اتفاق
برینه قائم اوله‌رق بناء علیه ایتالیا دولتنك ده اوستریا
ایله خوشکذرانلغی لازم کلدیککندن هرحالده ایتالیا
ایچون اختیار سکوت وسکونت تحت مجبوریته کیر-
مشیدی .

ایمدی ایتالیا اوزرنده کرچکدن برآسایش ضرو-
ری ومجبوری تأسس ایتمکه باشلامش ایکن اوستریا
دولتی پیه‌مون ولایتی حقنده برطاقم مطالب وسیله‌سیله
١٨٥٩ سنهٔ میلادیه‌سنده وهلةً پیه‌مون اوزرینه هجوم
ایدنجه عموم ایتالیا حریت پرورانـنك افکاری تهییج
ایلیه‌رك هله ساردنیالولر صولك درجه‌یه قدر مقا-
ومت ایچون سلاحه صارلدیلر .

واقعا ساردنیا اردولری اوستریا عساکرینه حسن

مدافعه‌ده قصور ایتمدیلر ایسه‌ده ایتالیانك سائر طر-
فلرنده بولنان پرنسلردن بر چوغی دخی ایمپراطورك
سوقنه تابع اوله‌رق ساردنیا علیهنه ایاقلنجه ایش بر
راده‌یه بولمشیدی که عادتا اوستریانك عموم ایتالیایی
استیلای صحیح ایله استیلا ایتمسنه رمق قالمشیدی ٭
بو صورت فرانسه ایمپراطوری اوچنجی ناپولیون
نزدنده شایان نفرت بر حقسزلق کورنمکله برابر ایتا-
لیانك اوستریا طرفندن استیلاسی بالعموم اوروپا موا-
زنه‌سنی وبالخصوص فرانسه منافعنی اخلال ایلیه-
جکندن اوچنجی ناپولیون برقوۀ عظیمه ایله ساردنیاقرا-
لنك امدادینه مسارعت کوستردی ٭ مونته بللو و پالسترو
ومأجنتا وبالخصوص سولفرینوده اوستریا عساکریله
ایتالیا و فرانسه عساکر متفقه‌سی ارالرنده وقوعه
کلان مصادمه ومحاربه‌لر جداً پك دهشتلی شیلر اولوب
بونلرك کافه‌سنده اوستریالولر مغلوب ومنهزم اولدیلر ٭
بناء علی ذلك لومباردیا قطعه‌سی اوستریادن بالافراز
ساردنیایه ربط اولندیغی کبی بومسئله‌ده اوستریا
ایمپراطورینك تشویقاتنه قاپلمش بولنان ایتالیا پرنسلر-
ینك کافه‌سی دخی مملکتلرندن طرد وتبعید قلندیلر ٭

شو مسئلهٔ حربیه یه نهایت ویرمکله برابر ایتالیا احوالنه دخی بر قرار قطعی ویرملك ایچون ویللافرانقا وزوریخده عقد اولنان قونفرانسلرده ایتالیانك منقسم اولدیغی حکومات صغیره‌نك امریقا حکومات متحده‌سی مثللو بر حکومت مجتمعه صورتنده افراغی قرارلشدیرلمش ایسه‌ده جنرال غاریبالدینك ریاستی تحتنده بولنان وعموم ایتالیانك جسم واحد ودولت واحده صورتنده اتحادی مقصدینی کندیلرینه اساس مقصد اتخاذ ایلیان حریت پروران فرقه‌سی ذاتاً حین مصالحه‌ده کندی مقصدلرینی بوروتمك ایچون هنکام محاربه‌ده قوتلرینی دخی ارتدیرمش بولندقلرندن بونلر ویللافرانقا وزوریخ معاهده‌لرینی قبول ایتمیه‌رك ناپولی الکاسنی کندولرینه اساس حرکات اتخاذیله عظیم بر اختلاله قیام ایلدکلرندن وساردنیانك کوستردیکی معاونت اوزرینه اشبو آتش اختلال سریعاً ایتالیانك هرطرفنی استیعاب ایتدیکندن ١٨٦٠ سنه‌سنده غاریبالدینك سیف غالبانه‌سی سایه‌سنده ویریلان قرار اوزرینه حکومات صغیره‌نك « ایتالیا » عنوان عمومیسی آلتنده بر جسم واحد وبر حکومت واحده صورتنه افراغی مقصدی حاصل اولدی .

اوزمان یالکز وندیك قطعه‌سی قره‌جهتندن حاوی
اولدیغی ممالك وتیرول ولایتیله برابر اوستریاده قالمش
وپاپانك حکومت جسمانیه‌سنه تابع بولنان ممالك یینه
پاپالق مقامنه اعاده قلنه‌رق حتی غاریبالدی مطلقا
روما شهرینك ایتالیا پای تختی اولمسنی التزام ایلدیکی
وبومقصدك دخی حصولی کندیسی ایچون پك قولای
بولندیغی مناسبتیله امپراطور ناپولیون پاپانك حکومت
جسمانیه‌سنی محافظه ایچون رومادە برفرقهٔ عسکریه
براقمغه مجبور اولمشیدی .

(بشنجی فصل)

ایتالیانك احوال اخیره‌سی

عن ١٨٦٠ الی ...

تفصیل ــ ایمدی یوقاروکی فصلده بیان اولنان
اختلالات محاربه‌لر نتیجه‌سنده ایتالیا حکوماتی حکومت
واحده صورتنه تحول ایلدکدن صکره چونکه ایتا-
لیانك توحیدی دعواسنده الك زیاده ایلرویه کیدن
صاووا خاندانی یعنی ساردنیا خاندان قرالیسی اولوب
بونلر ایتالیا اتحاد پرورلرینی دائما حمایه ایلدکلری
کبی اوستریا دولتی علیهنه دخی پك چوق محاربه‌لرده

بولنـدقلرندن وباخصوص ايتاليـا خاندانلرينك الك قديملرندن بولنمقله برابر سـاردينا قراللغى دخى ايتاليا تقسيمات اخيره‌سى ميانده الك جسيملرندن اولديغنـدن ۱۸٦۱ سـنه‌سى مارتنك اون يديسى تاريخيـله نشر اولنـان قرارنامهٔ عمومى اقتضاسنجه سـاردنيا قرالى ويقتـور امانوئل كرك كنديسى وكرك اولاد واخلافى يعنى خاندانى ايچون ايتاليا قراللغى عنوانى المش واو زمانه قدر يالكز سـاردنيايه مخصوص اولان قانون اساسـينك حكمى دخى ايتاليا اوزرينـه تعميم قلنمش ايدى .

شو موفقيتك ايتاليانلرى نه درجه‌لره قدر ممنـون ايليه‌جكى تفصيلدن مستغنى ايسه‌ده ايتاليا ملتنك الك بيوك خصومت كوستردكلرى اوستريا دولتنده ونديك قطعه‌سى قالمغله ايتاليانلر اوقطعه دخى اله كچيرلمدكدن صكره مقصدلرينك تمام اجرا اولنمش عد اولنه‌ميـه‌جغنى حـكم ايلدكلرى كبى اصل امللرى دخى پاپانك حكومت جسمانيه‌سـنى فتح ايدرك روما شهرينى عموم ايتاليا پاى تختى اتخـاذ ايلكه منحصر بولنديغى وبو املى برچوق شاعرلر محررلر غايت پارلاق برصورتله

تصوير ايليه‌رك كوچك بيوك بتون ايتاليانلر بوسودا
ايله چلديردقلرى حالده رومانك حالا پاپالر حكمنـده
قالمش بولنمسى مقصد ملى يى بتون‌بتون ناقص حصوله
كلمش عد ايتديرمكده ايدى . حتى ايتاليانلرك جزؤى
بر فرصت اوزرينه رومايى استيلا ايليه‌جكلرى خفاياى
امورسياسيه‌دن اولميوب عادتا حقايق معترفه وبديهيه‌دن
بولنمسيله فرانسه دولتى پاپانك حكومت جسمانيه‌سنى
محافظه ايچـون رومادە دائمى صورتله بر فرقه عسكر
بولنديرمغه مجبور اولمشيدى .

ايشته ايتاليا احوالى بو صورتده كيرمش اولديغى
حالده برده ١٨٦٦ سنهٔ ميلاديه‌سنده بردن‌بره بر محا.
ربه باش كوسترنجه وپروسيا خارجيه ناظرى پرنس
بسمارق بالنسبه پروسيادن پك چوق جسيم اولان
اوستريا دولتنه قارشـو ايتاليانك دخى اتفاقنه لزوم
كوره‌رك مكافات اولمق اوزره ونديك قطعه‌سنى ارائه
ايلينجه ايتاليا درحال بو اتفاقى قبول ايلمش وبراً وبحراً
اوستريا اوزرينه اعلان حرب ايلمش ايدى . اكرچه
ميسا نام محلده وقوعه كلان محاربهٔ بحريه‌ده اوستريا
اميرالى تكه‌توف براحشاب سفينه ايله ايتاليانك الك

بیوك زرهلیسی اولان ویقتور امانوئل سفینه‌سنی غرق ایتمك درجه‌لرنده یارالقلر کوستره‌رك غلبه ایتمش اولدیغی کبی برا دخی اوستریالیلر ایتالیان فرقه‌لرینی عاجز براقشلر ایسه‌ده پروسیالیلر همان ویانه‌یه کیرمك درجه‌لرنده غلبات عظیمه‌یه نائل اولدقلرندن شو حالده عقد اولنان معاهدهٔ غالبانه وندیك قطعه‌سنك اوستریا. دن بالافراز ایتالیا دولتنه الحاقنی تأمین ایتمشیدی .

روماده پاپانك حکومت جسمانیه‌سنه تابع اولان یرلره کلنجه : بونلر ١٨٧٠ سنهٔ میلادیه‌سنه قدر هپ فرانسه عسکرینك حمایه‌سی سایه‌سنده اوله‌رق پاپایه تابع اوله کلمش ایسه‌ده سنهٔ مذکوره‌ده فرانسه ایله المانیا اره‌سنده عظیم و مدهش بر محاربه باش کوسترنجه مقدما پرنس بسمارقك ایتالیایی وندیك ایله اطماع ایلیه‌رك اوستریا علیهنه اتفاقه جلب ایلدیکی کبی بو کره دخی روما ایله اطماع ایلیه‌رك فرانسه علیهنه اتفاقه جلب ایده بیله جکی اکلاشیلنجه بو تهلکه‌یه محل قالمامق و ایتالیا دولتی رومایی کندی کندیسنه ضبط ایده بیلمك ایچون رومایی حمایه ایتمکده بولنان فرانسه عسکری چیویتاوکیا اسکله‌سندن چیقاریلوب فرانسه‌یه استعاده ایدلمشیدی .

ایمدی اوته طرفده فرانسه ایله المانیا بوغاز بوغازه
جنك ایدرلر ایکن برو طرفـده قرال ویقتور امانوئل
روما اوزرینه بر فرقه عسکر سوق ایدنجه پاپا بولنان
طقوزنجی پی جنـابلرنده مقاومت قدرتی اولمدیغندن
روماعرض تسلیمیت ایلمش وواقعا پاپا جنابلری ویقتور
امانوئلك شـو حركتی بر غاصـبلق اولدیغندن بحثله
پروتستویه مسارعت کوسـترمش ایسه‌ده بو پروتستو
ایتالیا عسکرینك رومایی استیلا ایده بیلمرینی منع ایلیه‌
مامشدر ٠

ایمدی رومانك واكا تابع اولان وپاپانك حکومت
جسمانیه‌سی التنـده بولنان محللرك دخی عموم ایتالیایه
التحـاقی ١٨٧٠ سـنه‌سی تشرین اولنـك طقوزی
تاریخیله نشر اولنان خطقرالی موجبنجه اعلان اولنه‌
رق پای‌تخت قرالیت دخی رومایه نقل ایدلمش وایشته
ایتالیا ملتنك شومقصدی دخی بوصورتله حصول بو-
لمشدر ٠ شوقدرکه ایتالیا دولتی یالکز پاپانك حکو-
مت جسمانیه‌سـنی فتح ایدرك حکومت روحانیه‌سـنه
ایسه تعرض ایتمدکـدن ماعدا انی حمایه ایتمکی دخی
شان حقوق پرورپسنه مترتب بر بورج عد ایلدیکندن

اوله سائر وقتلرده رومانك استيلاسی حالنده وقوعبو-
لدیغی اوزره بو دفعـه پاپانك رومادن طردی طریقنه
کیدلمیه‌رك پاپا جنابلری ینه واتیقان سراینده قالمشلردر
حتی حکـومت جسمانیه‌سی موجود اولدیغی زمان
بعض دولتلر نزدینـه کوندردیکی ایلچیـلری وروماده
بولندیردیغی خارجیـه ناظرینی و بر کوچـك مفرزهٔ
عسکریه‌یی دخی لغو ایتامش ایسه‌ده ارتق بونلر محضا
ویقتور امانوئل علیهنه نشر ایلدیکی پروتستونك حکمنی
محافظـه ایتمك یعنی رومانك، ایتالیا طرفندن ضبط او-
لنمامش وحکومت جسمانیه‌سنك لغو ایدلمامش اولدیغنی
وبو اغتصابك هرحالده بر اغتصـاب موقت عد او-
لنه‌جغنی عالمه کوسترمك ایچون لغو ایدلمامشدر بوقسه
پاپالق مقـامی شمدیکی حالده یالکز قاتولیك مذهبنك
کرسی ریاسـت عمومیه‌سـندن عبارت اولوب ارتق
حکـومت جسمانیه وپولتیقـه ودیپلوماسیجه هیچ بر
ایلیشیکی قالمامشدر .

(افادهٔ عمومیه)

ایتالیا تاریخی بر نظر مخصوص عبرت وانتباه ایله
اوقونورایسه ترقیات ملل خصوصنده انسانه کرچکدن

برطاقم حقایق مفیده عرض ایلرکه حقـایق مذکوره بشقه تاریخلرده پك‌ده تمامیله بولنه‌مز .

اسـاطیرالاولین ظلمـات مجهولیتنه قدر واران روایات تاریخیه اولسه‌اولسه تاریخك اصل واساسی نه‌لره‌قدر واره بیلدیکنی انسـانه‌کوسترمك ایچون بر خدمت ایده‌بیلوب بوقسه برقورت طرفندن‌امزیرلمش اعتقاد اولنان روموس ورومولوسك مثلا بیولـٔ ناپو. لیون کبی اشخاص جدیدهٔ تاریخیـه‌دن عد اولنمسـنه امکان تصور اولنه‌مز . تاریخ قدیم احوال وانقلا. بات‌مدنیه حقنده حکم چیقارمغه چالشان فیلسوفلردن زیاده عالم تخیلاتده پویان اولمقدن لذت ارایان شاعرلره یارار برشیدر .

ایمدی اشـبو ایتالیا تاریخنك برنجی بابنی برمبدأ برمقدمه اولمق اوزره ترك ایلرایسـه‌ك نظرمحاکمه‌مزه ایلك اصابت ایدن شی روما تاریخی اولور . روما تاریخی برچوق مورخلر طرفندن یازیلوب بودولت قدیمه‌نك عقللره حیرت ویرن ترقیات جهانکیرانه‌لریله ینه عقللره حیرت ویرن انقراضنه دائر اوقدرمحاکمات دقیقه‌یه کیریشلمشدرکه بزلرایچون بوکیفیتی یکیدن ویا.

خود تکراراً نظر محاکمه‌یه چکمك لازم کلیوب یالکز مدققین حکمانك محاکماتنی کوزدن کچیرمك کفایت ایلر . بزایسه اقتدارمزك یتدیکی قدر موفق اولدیغمز مطالعاتدن اکلایه بیلدیکمزه کوره قارئلرمزه دخی دیرزکه :

رومالیلرك ترقیات جهانکیرانه‌سنی تسهیل وتأمین ایلیان برشی وار ایسه اودخی اول امرده رومادهبرقاچ قولبه‌دن عبارت بر جمعیت پیدا اولدیغی زمان بوجمعیتك اعضاسی اطراف وجوارده بولنان اهالی‌یه نسبتله پك چوق زیاده جری وجسور اولملرندن عبارتدر . سلاح غالبیتك ایلك مظفریاتی روما جمهوریتی برایتالیا حکومت متقدمه‌سی عد اولنه بیله جك قدر بیوتدکدن صکره بوحکومتی جهانکیر برحکومت اولمق مساعیسنده تأیید ایلیان شی دخی اسکی رومالیلرك فضائل اخلاقده ملل قدیمه‌نك کافه‌سنی کچمش اولمسندن وبوفضائل اخلاقك املا ایلدیکی اولدقجه درست وعاقلانه قانونلرینه دخی کافة وکاملا تطبیق حرکت ومعامله‌ده قصور ایتمامرندن عبارتدر . یعنی اوزمانلر بر روما جنرالی برقطعهٔ ارضیه‌یی فتح ایلدکده اویله اهالیٔ

قدیمه‌سنی اولومی کوزه‌ اله‌رق یافدای جان ایدنجه‌یه قدر
مقاومته ویاخود ترك دار ودیار ایتمکه مجبور ایلیه‌جك
احوال کورلمامسی وروما عسکر ومأمورلری او محلده
براز زمان مکث وآرام ایلدکدن صکره ایسه بونلرك
قانون ونظاملری اهالیٔ قدیمه‌یه دخی خوش کورو-
نمسی یکی فتح اولنان ممالکك اطاعت وانقیادندن
روما حکومتنی تأمین ایلدکدن فضله دها ایلرولره‌ده
سفرلر ایدیله‌رك حدود جهانکیرانه‌یی برقاتدها توسیعه
روماليلری تشویق ایلر ایدی . یوقسه برطاقم بار
بارلرك بعض ممالکی استیلالری کبی رومالیلر دخی
واردقلری یرلری خراب ویباب ایده‌جك اولسه‌لر
ایدی وسائط نقلیه‌نك هنوز مکمل اولمدیغی برزمانده
مرکزی ایتالیاده بولنان برحکومتك بریتانیا ومجارستان
وقفقاس وبابل وافریقای شمالی واسپانیا مثللو ممالك
بعیده‌یه عظیم وجسیم اردولر سوق ایدرك جهانکیرانه
محاربه‌لر ایتمکه امکان تصور اولنه‌مز ایدی .
تاریخك انظار حکمت پرستانه عرض ایلدیکی
اك مهم حقایقدن بریسی اولمق اوزره قبول ایتملیدرکه
سودای وطن ومحبت ملیه هر قوم ایچون خلقی وجبلی

اولمغله برابر اسایش واستراحتی سومك دخی انسانلر ایچون هیچ اولمزایسه بر طبیعت ثانیه اولیور حالبوکه بو طبیعت ثانیه نك انسانلر اوزرنده کی حکمی طبیعت اولادن زیاده کورینور . زیرا طبیعت اولایه غلبه ایتمیجه بر طبیعت ثانیه حصولی ذاتاً قابل دکلدر . بو حقیقتی استیضاح ایچون اوته دن بری کندی وطنلری داخلنده مستقل اوله رق یشامقده بولنان ملتلرك بر اره لق ملل اجنبیه استیلاسی التنه کیردکلری زمان اکر حضور واسایش کوررلر ایسه او حضور واسایشی اولکی حریت ملیه واستقلال مخصوصه لرندن زیاده سودکلری قضیه سنه مراجعت ایتملیدر . هر نره ده ملل غالبه ومستولیه بر مملکتی استیلا ایدوب ده اهالئ قدیمه یه عدل ورأفت کوسترمش وحضور واستراحتلرینی محافظه ایلمش ایسه اهالئ قدیمه او ملل مستولیه یی کندی رؤسای قدیمه سندن زیاده سومش وبناء علیه اطاعت وانقیاد ـ لرنده دخی قصور ایتمامشدر .

ایشته رومالیلر بویله اهالئ قدیمه یی کندیلرندن ممنون ایلمیان مستولیلردن اولدقلری ایچون دورجها ـ نکیرانه لرنده تحت رعیتلرینه کیرن ملتلرك عادتا کافه ـ

ـسندن مقاومت ومخالفت یرینه انقیاد واطاعت ومعاـ
ونت کورمشلردر . واقعا روما قوانین قدیمه‌سنده
نفس رومالیلرك دخی برطاقم اقسامه انقسامی وبونلرـ
دن برطاقمنك رعیه‌دن بدتر اولمق اوزره اسرادن عد
اولنمه‌سی کبی حاللر الیوم تحسین اولنور قوانیندن عد
اولنه‌مز ایسه‌ده اوزمانه کوره ملتلرك استعدادلری
بوندن عبارت اولوب برملت محکومه علی العموم
قتل عام ایدلمك درجه‌لرنده فلاکتلره دخی اوغرایه
بیلور ایدی‌که بونی‌ده تصور ایتمك همان محالاتدندر.

برچوق یرلرده وازجمله اسپانیا طرفلرنده عرق
اصل اهالیٔ قدیمه‌دن اولان بر چوق مشاهیرلك عرق
اصل رومالی اولنلردن زیاده رومالیلاشمش اولدقلرـ
ینه باقیلور ایسه روما استیلاسی آلتنه کیرن محللر اهاـ
لیسنك رومالیلقدن قاچمقده دکل بالعکس رومالیلغه
یاقلاشمقده اولدقلری دخی کوریلور. هله دها صکرهـ
لری ولایات بعیده‌ده ظهور ایلیان عصیانلرك اهالیٔ
قدیمه طرفندن دکل بلکه ینه روما طرفندن منصوب
اولان والیلر ویاخود عسکری قوماندانلری طرفندن
ایقاع ایدلدکلرینه باقیلور ایسه بو دخی دور جهانکیرا.

نه‌ده اهالئ اجنبیه‌نك روما استیلاسندن متوحش او -
لمامش وبالعکس یواش یواش الشمش اولدقلرینی اثباته
کفایت ایلر ·

« رومانك عظمت وانقراضی » سر اوحه‌سـینه
حکیم مشهور مونتسکیونك یازدیغی بر محاکمهٔ وشکافانه‌ده
دخی رومانك عظمت جهانکیرانه‌سنی تسهیل ایلیـان
باشلیجه بو فضائل اخلاق اولدیغی حکم ایدلمشـدر ·
ایمدی بویله زمانه کوره معمورهٔ جهانك همان کافه‌سنی
حکومت واحده التنه المش اولان بر دولتك اسـباب
انقراضنه کلنجه : معلومدر که انسانی فعالله وچالشقا-
نلغه سوق ایدن شی محضا احتیاجدن عبارت اولوب
حتی فضائل اخلاقدن برچوقلری دخی احتیاج سایه-
سـنده بقا بولمقده‌در · هیچ برشـیئه احتیاجی اولمیان
ادمك چالشقان اولمقده دخی هیچ برمجبوریتی اولمیه‌جغی
کبی حسن اخلاق اقتضاسندن اولان تواضع وخو-
شکذرانی وجلب توجه وتأمین ابنای بشر کبی شیلره‌ده
مجبـوریتی قالمز · شخص واحدده کوریلان بو حال
ملتـلرده دخی کورلمکده اولوب روماليلر ایسـه بتون
جهانك ثروت وسـائلی کندی اللرینه کچدکله اوقدر

مستغنی اولمشلر ایدی که جهاندن یالکز صفای نفسلرندن
بشقه هیچ برشیئه اهمیت ویرمامکه باشلامشلر ایدی ·
علوم وفنون اکتسابیله حائزشرف اولمغه ده احتیاج
کورمیه‌رك بونی کویا کبار ایچون موجب ذلت اوله-
جق برمشغولیت عدایله شرف علم ومعرفتی اسرایه
رك ایلدکاری کبی برارەلق کندی مزیت قدیمه‌لری
اولان مزیات عسکریه‌یی‌ده اهمیتدن دوشوره‌رك بناء
علیه عسکرلك وترقیات عسکریه شرفی نفرلکدن
یتشمکده اولان برطاقم آدملره قالمشیدی · حالبوکه کرك
قونسول وکرك ایمپراطور عنوانیله روما حکمداری
اولمق بر انتخاب قازانمغه وابسته اوله‌رق بوانتخاب
ایسه قوهٔ جبریه ایله دخی حصوله کله‌جکی وحتی
جبراً مقام اقباله کلمك دها قولای اوله‌جغی کوریلنجه
ایشته درون تاریخده کورلدیکی وجهله رؤسادن هر
بری ایمپراطور اولمق داعیه‌سنه قیام ایتمش وبوداعیه
ایسه ولایت والیلرینه ودرجات متناسبه‌سیله تاپس پایه
مأمورلره قدر تعمیم ایلمش اولدیغندن بو حال روما
اختلالات متمادیهٔ داخلیه‌سنه الك بیوك بریول
آچمشدر ·

رومانك انقراضنه باشلیجه سبب اسکی خاندانلر اولادینك نه علمیه نه ملکیه نه عسکریه مسلکلرنجه هیچ بر بهره ومزیت استحصالنه کندیلرینی مجبور عد ایتمیه‌رك یالکز کندی صفالریله مشغول اولملرینه مقابل اسرا وافرادك کسب هنر ومعرفت ایدرك مقامات عالیه‌یه کوز اتملری وبناءعلیه مملکتی محاربات دائمهٔ داخلیه‌یه دوچار ایتملری قضیه‌سندن عبارت اولدیغنه اصلا شبهه ایدیله‌میور . زیرا محاربات مذکوره رومایه تابع اولان اهالی بی‌بزدیروب بیزار ایلدیکی کبی قوهٔ حربیه‌یی دخی داخلا اسرافه سبب اولمش وبناءعلیه خارجدن هجوم ایلیان اعدایه مقاومت قدرتی براقامشدر .

اکر روما دولتی شرقی وغربی دیه ایکی قسم عظیمه تقسیم ایدلمش اولسه ایدی احتمالکه رومای غربی انقراضدن کندیسنی براز دها محافظه ایده بیلورایدی . زیرا مهاجمات خارجیه‌یه الك زیاده کوکس ویرن رومای غربی قسمی اولوب شرق طرفی ایسه مهاجمات مذکوره‌دن مصون قالدیغی کبی محاربات داخلیه دخی الك زیاده غرب طرفنی هرج ومرج

ایدرك شرق طرفی من جهة بو بلیه‌دن‌ده ازاده‌ایدی .
بناء علیـه روما اولکی یکپاره‌لکنی محافظه ایلسـه
ایدی شرق طرفنـك حاصـل ایده‌جکی قوتله غرب
جهتنی دخی دها برزمان محـافظه ایلرایدی . انجق
شرق قسمی غرب قسمندن آیریلنجه رومای‌غربی فترت
داخلیه حسبیله قوتنی ضایع ایتمش بولنـدیغی حالده
مهاجمات‌خارجیه‌یه مقاومتـدن بالکلیه عاجز قاله‌رق
منقرض اولمشدر .

رومانك انقراضندن صکره بودولت قدیمه‌نك مد-
نیت عمومیهٔ انسانیه‌یه ایتدیکی خدمت تدقیق اولنه-
جق اولورسه رومالیلر هرحالده مدنیته خدمت‌ایتمش
برملت اولمق اوزره تلقی وقبول اولنورلر . یونان قد-
یمك نه‌قدر معارفی وار ایسه رومالیلر اکا وارث او-
له‌رق حتی بعض فنـونی ترك ایتدیرمکه دخی موفق
اولمشلردر . بوندن ماعدا خرستیانلغك ترقیسی دخی
رومالیلر یدنده‌میسر اوله‌رق واقعا اختلافات مذهبیه-
نك یك چوق فنالقلره سبب اولدیغی ودیانت‌نصرا-
نیه‌نك اصلندن بالکلیه چیقارلدیغی اصلا انکارقبول
ایده‌مز ایسـه‌ده قاتولیك مذهبنك اوروپاده کشـت

وکذار ایلیان برچوق اقوام وحشیه‌یی تأسیس ایلمك خصوصنده‌کی خدمتی دخی انکار اولنه‌مز .

بعض خرستیان مؤلفلری بوحقی تسلیم ایتمیه‌رك رومادولتنك ترقیات نصرانیه‌یه خدمت دکل مخالفت ایلدیکنی ادعا ایدرلر وبرقاچ دفعه خرستیانلر علیهنه اجرا اولنان مظالمی برهان مقامنده ایراد ایلرلر ایسه‌ده بومحاکه‌ده عدالت اتمامش اولورلر . رومادہ اجرا اولنان مظالمك دین علیهنه دکل بلکه دیانت جدیدهٔ نصرانیه‌یی قبول ایدنلرك اطوار پولتیقیه‌لری حسبیله پولتیقه علیهنه بر تهدید اولدیغی عادل اولان مورخین نزدنده ثابتدر . اکر روما دولتی خرستیانلغك انتشا-رینی تجویز ایتمامش اولسه برقاچ عصر مدتده خر-ستیانلغك نسیاً منسیاً حکمنه کیره‌جکنه هیچ شبهه یوق ایدی . واقعا بعض متعصب خرستیانلر « ایشته محضا رومالیلر خرستیانلری محو ایتمکه چالشدقلری ایچون خرستیانلق قوت بولدی » دیرلر ایسه‌ده اویله معناسز سوزلرك حقایق تاریخیه‌یی ستر ایده‌میه‌جکی واوله اولسه یالکز هر ایشتدیکنه ایننان بر طاقم ساده دللر نزدنده بوسوزلرك تأثیری اوله بیله‌جکی آشکاردر .

رومانك انقراضندن صکره برطاقم اقوام وحشیهٔ
شمالیه‌نك بوقطعه‌یه هجوم واستیلا ایتملری تاریخ
نظرنده اهمیتله تلقی اولنه جق نتیجه‌لر حاصل ایتمامشدر ۰
زیرا حاصل اولان نتیجه‌لر اوزمانه قدر عادتا جنس
واحد صورتنی المش اولان رومالیلره بر طاقم عناصر
اجنبیه‌نك قارشمسندن عبارت اولوب مؤخراً شارلمانك
ایتالیایی استیلاسیله وقوعه کلان انقلابات اثناسنده
بوعناصر اجنبیه‌نك برطاقی تکرار چیقوب کیتمش
وبقیه‌سی دخی اهالیٔ قدیمه ایله قیناشه‌رق « ایتالیان »
دینلان ملیت بالاخره ملیت واحده‌یه مشابه برصورت
المشدر ۰ اکر شارلمانك لومباردلردن الەرق غرب
ایمپراطورلغنه مخصوص بر تاج اتخاذ ایلدیکی تاج
آهنین هب رومادە ایمپراطورلق تاجی اولمق اوزره
بقا بولمش اولسه ایدی ایتالیا قطعه‌سی مؤخراً برچوق
پرنسلر یدنده منقسم برمملکت اولوب قالمیه‌رق فرانسه
کبی جسم واحد صورتنده برحکومت حالنه پك قولای
کیره بیلور ایدی ۰ لکن ایمپراطورلغك بالاخره بر
المانیا ایمپراطورلغی صورتنی المسی وبو ایمپراطورلغك
دخی المانیا تاریخنده تفصیل ایدلمش بولنان برطاقم رقا-

تبعه‌لریله مناسبت تابعیت ومتبوعیتی تصحیح ایلیه‌رك
کندیلرینی عادتا برلی حکمدارلر صفتنده بولندیرمشلر
وتحت اداره‌لرنده بولنان اهالی‌یه بالنسبه حضور
وراحت دخی ایتدیرمشلردر ٠

ایتالیانلرك الك مدهش مستولیلری اوستریا ایله
فرانسه عد اولنه بیلور ٠ اوستریالیلر ایتالیایی بر
رعیت جدیه التنه المغه حریص چیقدقلری کبی بیوك
ناپولیون دخی مملکت مذکوره‌یی طوغریدن طوغری‌یه
کندیسنه برمالکانه اتخاذ ایدنمش ایدی ٠ ناپولیونك
سقوطندن صکره ویانه قونغره‌سی کویا ایتالیاده احوال
اخیره‌یی اعاده ایلمش ایسه‌ده بوصورت اوستریانك
قوهٔ تسلطنی ارتدیرمقدن بشقه هیچ برشی دیمك او-
لمیوب اکر ایتالیانلر اوحالده قالمش اولسه‌لر ایدی
شمدیکی حالده اوستریایه تابع بولنان مجارستان قدرده
نعمت استقلاله مظهر اوله‌مزلر ایدی ٠

بعض فرانسز مورخلری ایتالیانك فرانسه طر-
فندن استیلاسی ایتالیانلرده سودای حریتی اویاندیرد-
یغی ایچون مضر دکل بالعکس مفید اولدیغنی ادعا
ایدرلرکه بردرجه‌یه قدر حقلری دخی واردر ٠

بتلره دوچار اولمسی ایتالیانك برطاقم پرنسلر وسنیورلر یدنده انقسامنی مستلزم وبونکا برابر جسامت واهمیتجه همان المانیایه مساوی اولان قوجه ایتالیا مجرد متحد بولنه‌مدیغی ایچون نوعما المانیا استیلاسی آلتنده فرض اولنمشدر .

المانیانك دخی محضا یکپاره حالنده بولنمیه‌رق منقسم برحالده بولنمسندن نشئت ایلیان منازعات دا- خلیه‌سی وباخصوص کلف وژیبه‌لنلر مجادله‌سی ایتا- لیایه فرصت ویره‌رك المانیا حکومیتندن قورتلمسنه یول اچمش ایسه‌ده ملت متحد اولمدقدن صکره اویله اقسام صغیره‌نك مهاجمات عظیمه‌یه مقاومت ایده بیلمسی قابل اوله‌میه‌جغی درکاردر . بناء علیه ایتالیا سنیورلرینك یکدیکرینه قارشو مکابره‌لری بالآخره المانیا حکومیتندن هنوز قورتیلان ایتالیایی برده اسپانیول حکومیتی آلتنه صوقمشدر .

نسبت ایدیله‌جك اولور ایسه اسپانیا حکومیتی ایتالیا ایچون من جهة منفعتلی برحکومیت اولمشدر . زیرا اسپانیا خاندان قرالیسندن ایتالیانك باشلوجه اقسامی اوزرنده حکومت سورن پرنسلر برارالق

واقعا فرانسه ده اویانمش اولان فکر حریت واستقلال طریق دیکرله دخی ایتالیایه کله بیلور ایدیسه ده فرانسز اردولری بو فکری دها واسع بر مقیاسده اوله‌رق ایتالیانلره نقل ایتمش وانلردن صکره ایتالیا محررلری یکرمی یکرمی بش ملیون نفوس اتحاد ایده‌جك اولور ایسه کندیسنی هر اجنبینك تسلطندن قورتاروب اوروپا ملل معظمه‌سی عدادینه ادخال ایلیه بیله‌جکنی و بوده مملکتی بینلرنده تقسیم ایلیان پرنسلره وسنیورلره اتباع ایله دکل بلکه حریت عمومیه وسیله‌سنه بالتوسل اتحاد ایله حاصل اوله‌جغنی جمله‌یه اقناع ایلمش بولنملریله اوز سنه فاصله ایله وقوعه کلان ایتالیا قیاملری ایشته بو غیرتله وقوعبوله‌رق انجامکار برساردنیا دولت صغیره‌سی بوکونکی ایتالیا دولت معظمه‌سی صورتنه افراغ اولنه بیلمشدر .

شو حالده ایتالیا ملیتی ایتالیا دولتی کبی پك یکی بر ملیت اولمق اوزره تلقی ایدیلور . زیرا یقین زمانه قدر موجود اولان تقسیمات سیاسیه ملتك طور واستعدادینی دخی متخالف بر حالده بولندیروب عموم ایتالیا طور ولسان وافکار سیاسیه جهتیله هنوز تماماً

بر حالــده دكلدر . لكن ملت مذكــوره پك ذكى
وسريع الانتقال ووحدانيت مليه يه جداً عاشق اولد-
يغنــدن واليوم تابع اولدقلرى قانون اساسى حقيقة
سربستانه برقانون ايدوكندن ايتاليانلرك يقين وقتلرده
دها زياده ترقى ايدرك اوروپا ايچنــده انكليز وفرا-
نسز ملتلرينــك حائز اولدقــلرى موقعى احراز ايده-
جكلرنده شبهه يوقدر . بوموازنه‌ده ايتاليايى المانيايه
قياس ايتمك ايسته‌ميز . زيرا بوكونكى كونده ايتاليا
متحد بر ملت اولــديغى حالده المانيا هنــوز ايتاليا
درجه‌سنده اتحاد ايده‌مامشــدر . حالبوكه جله‌دن
زياده شو ايتاليا تاريخنــك يوقاريدن اشاغى‌يه قدر بزه
اثبات ايتديكنه كوره بر ملت جسم واحد صورتنده
متحد اولمدقدن صكره هر درلو وحدانيت صوريه‌نك
بقاسى اوله‌ميوب پريشانلق تهديدى اوملت اوزرندن
قالقه‌مز . ايتاليا ايسه كنديسنى بوتهلكه‌دن قورتار-
مش وتمام ترقيات صحيحه وجديه دورينه كيرمشدر .
(انتها)

❊ ایتالیا تاریخنك فهرستی ❊

صحیفه

صحیفه

صحیفه

کائنات

کتبخانهٔ تاریخ

برنجی قسم

اوروپا

« برنجی قسمك اون دردنجی جلدی »

یونانستان

محرری

احمد مدحت

استانبول

۱۲۹۸

يونانستان

تاريخ قديمده « يونانستان » ناميله ياد اولنان محللرك همان كافه‌سى مؤخراً دولت عليهٔ عثمانيه‌نك حدود استيلاسى التنه كيرمش اولديغى كبى تاريخ جديده‌ده « يونانستان » اسمنى الان يرلر دخى انجق يارم عصر مقدم بو نامى تجديد ايتمش اولدقلرندن بو اثرده بزم دولتلر وملتلر تاريخنى دكل بلكه اولكالر تاريخنى يازديغمزه نظراً يونان تاريخنى مستقل بر تاريخ اولمق اوزره قلمه الميه‌رق بونى عادتا عثمانلى تاريخنه قاتمقلغمز لزومى وارد خاطر اولور ايسه‌ده ازمنهٔ قديمه‌دن يونانستانك عثمانليلر طرفندن فتح واستيلاسنه قدر مرور ايليان زمانه نسبتله بو محللرك ادارهٔ عثمانيه التنده قالديغى مدتك ازلغيله برابر يونان قديمك مدينة الحكما نامنى الەرق مدنيت عالمنه ايتمش اولديغى پك بيوك خدماتى دخى كوز اوكنه الەرق و بو كون اوروپانك تقسيمات جغرافيه‌سى

اقتضاسنجه دخی اوراسی برقطعهٔ مستقله صورتنی المش بولنمسنه نظر اولنه‌رق هرحالده تاریخ یونانستا ـ نی دخی برجلدمستقل صورتنده قلمه المق جهتی ترجیح اولنمشدر ٠

بونکله برابر یونانستان ایچون تاریخك اطلاعی یتدیکی برزماندن بدأ ایله شمدی‌یه قدر کلمك اوزره متصل ومتسلسل برتاریخ قلمه المغه بنه امکان یوقدر ٠ زیرا ایلروده تقسیمات تاریخیه قسمنده دخی کوریله‌جکی اوزره یونانستان قدیم روما طرفندن استیلا اولندقدن صکره یونان تاریخی روما تاریخیله اختلاط ایلیه‌رك برچوق زمانلر اوصورتله دوام ایلمش وکذلك رومای شرقی یعنی بیزانس نامیله یاد اولنان ونصلسه مورخین نزدنده بغیر حق بردولت یونانیه عد ایدیلان حکومت دخی عثمانلیلر طرفندن اخذ واستیلا ایدلدکدن صکره بوجهتك تاریخی‌ده برقاچ عصر مدت دولت علیهٔ عثمانیه تاریخنه ممزوج قالمش بولندیغندن ایشته شوایکی فاصلهٔ عظیمه یونان تاریخی ایچون بردوزی‌یه اتصال وتسلسلی منع ایتمکده بولنمشدر ٠ فقط ایتالیا تاریخنده اصل ایتالیایه مخصوص اولمسی لازم کلان احوال

تاریخیه‌نك روما ایمپراطورلغی تاریخنه قارشدیغی کبی
بوراده دخی یونانه مخصوص اولان تاریخك اختلا-
طلری لازم کلان تاریخلر ایله خلطی مثللو مراجعتی
ضروری اولان برچاره بزم ایچون هرحالده برمستقل
یونان تاریخی وجوده کتورمکه طریق امکانی آچه-
بیلور ٠

﴿ یونانستانك اجمال احوال جغرافیه‌سی ﴾

یونانستانك احوال جغرافیه‌سنی دخی « قدیم »
و « جدید » دیه ایکی صورتله یازمق ضروریدر ٠
زیرا یونانستان قدیم جغرافیاسنجه برطاقم اسامی
مؤخراً تبدل ایلدیکی کبی تقسیمات ارضیه‌سی دخی
بالکلیه تبدل ایتمشدر ٠ بز بوراده اول باول یونانستان
جدیدك احوال جغرافیه‌سنی خلاصه و اجمال ایلرایسه‌لك
جغرافیای قدیمنك دخی بر بیوك قسمنی یازمش اوله-
جغمزدن جدیدی قدیمه ترجیح ایلدك ٠

یونانستان جدید اوروپا قطعه‌سنك جنوب
شرقیسنده واقع کوچوجك بردولتدرکه شبه جزیره

و برمقدار قره ایله برطاقم دخی جزایردن عبارت بولندیغی
ایچون بسبتون قره‌ده بولنان اولکالر مثللو حدودینی
برر خط فاصل تفریق ایده‌مز . یالکز شمال طرفندن
دولت علیۀ عثمانیه ایله هم حدود اولوب روسیه
ودولت علیه ارەسنده وقوعه کلان محاربۀ اخیره
اوزرینه برلینده عقد اولنان برقونغره یونانه عرض
سماحت ایچون دولت عثمانیه ملکندن برمقدار دها
اراضی‌یی یونانستانه علاوه ایتمزدن اول حدودی ارتا
کورفزندن غولوص کورفزینه قدر ممتد اولان برخط
موهوم تفریق ایلر ایدی . بوحالده ایپردینلان یانیه
ولایتی ایله تسالیا دینلان یکی‌شهر طرفلری تماميله ایالات
عثمانیه‌دن عد اولنور ایدیسه‌ده برلین قونغره‌سی
اوزرینه دولت علیه و یونانستان ارەسنده عقد اولنان
مقاولۀ خصوصیه مقتضاسنجه ایپر جهتندن برمقدار
اراضی ایله تسالیا جهتندن برخیلی یرلر ونفس یکی‌شهر
دخی یونانه الحاق اولندیغندن خط حدود اولکی‌یه
نسبتله برخیلی دها شماله طوغری وسعت بولمشدر .
اشبو حدود شمالیه‌دن ماعدا یونانستان شرق
جهتندن اطه‌لر دکزی ایله محدوددرکه بوکا یونانستان

قدیم زماننده « اژه » دکزی دیرلر ایدی ٠ جنوب طرفندن اق دکز وغرب طرفندن دخی بحر یونان دینلان وونديك کورفزینك اغزی‌عد اولنان قطعهٔ بحر ایله محاطدر ٠ بو حدود ایله تحدید اولنان ممالك جغرافیای قدیمده پهلو پونز تسمیه اولنان موره شبه جزیره‌سیله برده اصل قره عد اولنان یونانستانی حاوی اولوب بونلردن ماعدا کوچك بیوك بر طاقم جزایر دخی یونان ممالکندن عداولنور که بونلرك دخی باشلیجه‌لری یونان دکزنده واقع جزایر سبعه وانلر میاننده‌ده الك مهمی قورفه جزیره‌سیدر ٠ شرق جنوبی جهتنده واقع شیرا اطه‌سی دخی یونانستانك الك معمور بر جزیره‌سی والك ایشلك براسکله‌سی عداولنور ٠

بواولکانك اوزری اکثریتله طاغلق اولوب ازجمله پیند نامیله جنوبدن شماله طوغری اوزانان برسلسله تابالقان طاغلرینه‌قدر واررواولمپ واوتریس و پهلیون واوسا واوتا و پارناس وهلیقون وسیته‌رون و پنته‌لیق مثللو برطاقم کوچك سلسله‌لر وتپه‌لر دخی اشبو پیند سلسله‌سندن تشعب ایدر ٠ بوطاغلردن بر طاقم انهار صغیره نبعان ایلرکه بونلرك ازمنهٔ قدیمه

اسامیسندن اولمق ارزره بو کره دخی تجدید اولنان اسملری
آتوس و آشه لوس دینلان دره لر اولوب غرب جهتنه و په نه
وسپر کیوس وسفیس دینلان نهرجکلر دخی شرق طرفنه
جریان ایدرلر . اشبو طاغلر ودره لر یالکز قره قسمنه
عائد اولوب موره شبه جزیره سنده دخی تأثیرات جبلی
وبوندن نبعان ایلیان لادون واوروتاس نهرلری واردر
که بو اسملر دخی یونانستان قدیم اسامیسندن اولدقلری
حالده استقلال اخیر هنکامنده تجدید اولنمشلردر .

اولکای مذکور هرنه قدر اکثریتله طاغلق ایسه ــ
ده طاغلرك دخی اغلبی منبت طوپراق وکوزل اور ــ
مانلر ایله مستور اولدیغندن همان هرطرفنك زراعته
قابلیتی درکاردر . شوقدر که یونانك کویلیلری بالیقار ــ
بالق قهرمانلق دعوالرینی چفتجیلك سعادتنه ترجیح
ایلدکلرندن زراعتلری پك کیرو ده در . مع هذا مملکت
اون سکز درجه ایله یکرمی درت درجه یه طوغری
عرض شمالی ارەسنده بولنوب هواسی غایت لطیف او ــ
لدیغندن وطاغلرده زیتون اغاچلری پك چوق بولندیغندن
یونانیلر بونلری آشیلایه رق وتربیه ایدرك کلیتلی زیتون
دانه ویاغی حاصل ایتمك صورتیله استفاده ده بولنور .

بوطاغلرده قورشون ومرمر معدنلری دخی ایجه
چوقدر . هله مرمرلری غایت بیاض وصافی اولد-
یغندن هیکل طراشلق صنعتنه پك زیاده یارارلر .

اخیراً الحاق اولنان اراضیدن مقدم یونانستانك
عموم نفوسی برمیلیونی آز تجاوز ایدرایدی . اراضیٔ
ملحقه اوزرنده دخی اوچیوز بیكه قریب نفوس بولند-
یغی تخمین قلنمقده‌در . آتنه شهرقدیمی بودولتك پای
تختی اولوب قطعه‌نك شرق جهتنده وبحره یقین بر
مسافه‌ده واقعدر . پیره نام محل آتنه‌نك اسكله‌سی
عد اولنور . پای تختدن صكره الڭ معمور قصبه‌لری
قورفو وشیرا اولوب اراضی ملحقه میاننده دخی یكی
شهر واردركه شمدیكی حالده یونانستانك آتنه‌دن صكره
الڭ بیوك والڭ مهم شهری دیمك اولور .

یونانیلر پك ذكی آدملر اولوب اوروپا السنه
وعلومنه دخی رغبت ایلدكارندن انكلتره وفرانسه
واوستریا وروممانیا اسكله‌لرنده زنكین تاجرلری بو-
لنور . موقعلرینك دخی مواقع بحریه‌دن اولمسی
یاردمیله بونلر كمیجیلكده پك ماهردرلر . برچوق
سفاین جسیمه‌لری اوروپادكزلرینك كافه‌سنه وبردرجه‌یه

قدر بحار بعیده‌یه دخی کیدوب کلورلر . فقط
کندی مملکتلرینك محصولات زرعیه وصناعیه‌سنی
نقل ایله تجارت ایتمیوب اوروپا امتعه‌سنی برمحلدن
دیکرمحله نقل ایله تجارت ایدرلر . زیرا اوجه دخی
دیمش اولدیغمز وجهله یونانستانده زراعت پك کیروده
اولوب صنایع ایسه زراعتدن دها کیروده اولغله
یونانستان زیتون دانه‌سی ویاغی ایله برازده قورینت
طرفلرندن اوزوم وشراب وپك جزؤی دری ویپاغی
اخراجیله اکتفا ایدر . حتی چوبانلق دخی بو
قطعه‌ده اول قدر ایلرویه کیتامشدر .

یونان دولتی برقانون اساسی موجبنجه اداره او-
لنور برقراللق اولوب قرالی دخی دانیمارقه خاندانندن
انتخاب اولنمش بر پرنسدرکه کندیسی خاندانك مذهب
قدیمنه ذاهب اولوب فقط ولی عهدینك روم اورتو-
دوقس مذهبی اوزره تربیه‌سی شرط انتخاب اقتضا-
سندندر . یونانیلرك عادتا کافه‌سی دخی اورتودوقس
مذهبنه ذاهبدرلر . مقدملری یالکز اغریبوز اطه-
سنده برقاچ مسلمان فامیلیاسی وارایدی . شمدی ایسه
ممالك ملحقه‌ده برخیلی مسلمان ویهودی اهالی دخی بو-

لندیغندن یونان دولتی مختلف المذاهب اهالی یی اداره
ایده جکدر .

ایمدی خلاصهٔ احوال جغرافیه سی شوندن عبارت
بولنان یونان قطعه سی ازمنهٔ قدیمه ده شمدیکی کبی
یکپاره برحکومتدن عبارت اولمیوب شمدیکی حالده لوا
وقضا کبی تقسیماته مقابل وفقط مقدارجه انلردن دها
چوق اولمق اوزره برطاقم حکوماته منقسم ایدی که
بونلرك هر بری آیری آیری مستقل ایدیلر . مع هذا
یونانستان قدیم باشلیجه اوچ قطعهٔ جسیمه یه منقسم عد
اولنور ایدی که قطعهٔ شمالیه اپیر وتسالیادن عبارت
اولوب قطعهٔ متوسطه یه یعنی اپیر وتسالیا ایله موره
اره سنده کی ممالکه « هللاد » تسمیه اولنور واصل
یونانستان دخی بورامی اعتبار قلنور ایدی . قطعهٔ
جنوبیه ایسه پلو پونز دینلان موره شبه جزیره سندن
عبارت ایدی .

اپیر وتسالیا برچوق زمانلره قدر یك ده یونانستانه
تابع اولمدیغندن حکومات یونانیه یدنده منقسم اولان
یرلر هللاد ایله پلو پونز قطعه لری ایدیلر که بونلردن
هللاد قطعه سی طرفندن شرق طرفنه طوغری

آقار نانی واتولی ودوریذ ولوقریذ وفوسید و بئوتی وآتیق ومغاریذ دیه باشلیجه سکز حکومت بولنور وموره‌ده دخی آشای وقورینت وآرغولیذ ولاقونی وآرقادی ومسه‌نی و ئه‌لیذ دیه باشلیجه یدی حکومت تعداد اولنور ایدی • واقعا بوحکومتلر برچوق انقلابات تاریخیه‌یه اوغرامشلر ایسه‌ده شو اسملر برر حکومت اسمی اولمقدن زیاده قطعات مذکوره‌نك اسامیسی اولمق اوزره باقی اولوب حتی یونانستان اخیراً استرداد استقلال ایلدیکی زمان دخی اکثر یتله بواسامی‌یی لوالر وقضالر اسملری اولمق اوزره تجدید ایلمشدر •

برطاقم مورخلر بعض مناسبات تاریخیه واتنولوژیقیه‌دن انتقال ایلیه‌رك ایتالیانك برقسمنی وشمدیکی سلانیك ولایتی اولمق اوزره ماکدونیایی وکذلك شمدیکی ادرنه ولایتی اولمق اوزره تراس واستانبول وشمدیکی بروسه وآیدین ولایتلرینی دخی هب یونان قدیم تاریخنك احاطه ایلدیکی حدود داخلنده عد ایدرلر ایسه‌ده اصل یونانستانك شو یوقاروده تعیین ایلدیکمز یرلردن عبارت بولنمسنده جمهور مورخینك اتفاقلری واردر •

(یونان تاریخنك تقسیمات اساسیه‌سی)

« یونانستان » نامنه یازیله‌جق اولان بر تاریخ خصوصی‌یی تاریخك ایلك اطلاعی یتدیکی زماندن بوزمانه قدر مطرداً کتورمك ممکن اوله‌میوب مقدمه‌ده دخی بیان اولندیغی اوزره یونانستانك روما استیلا- سنه دوچار اولمسی ارەده بر انقطاع حاصل ایلر . اندن صکره شرق ایمپراطورلغنك دولت علیه طرفندن استیلاسی دخی دیکر بر انقطاع حاصل ایلمکده‌اولوب شوقدرکه اکر شرق ایمپراطورلغی اکثریتله دولت علیه‌یه تابع بولنان محللرده مؤسس اولمسنه نظراً تاریخنی دخی عثمانلی تاریخنه درج ودلج ایده‌جك اولسه‌ق یونان تاریخنك انقطاعاتی دهازیاده‌چوغالوب اوزانه‌جغی واغلب مورخین ایسه شرق ایمپراطور- لغی تاریخنی یونان تاریخندن عد ایلدکاری مناسبتله تاریخ مذکوری دخی یونان تاریخندن عدایلمکه ضرورت کورلمشدر .

بوحالده یونان تاریخنی اساساًدرت‌بابه تقسیم‌ایلمك جهتنی ترجیح ایلدك که‌باب اولده یونانستانك خرافات

اولين زماندن بدأ ايليسان تاريخنى تااسكندر كبيرك
ظهورينه قدر خلاصه ايدوب كوره جكز • باب ثانيده
دخى اسكندر كبيردن بدأ ايله يونانستانك روما استيلا-
سى التنه كيرديكى زمانه قدر اولان وقوعات تاريخيه-
سنى خلاصه ايدرك اندن صكره اصل يونانستان عد
اولنان موره شبه جزيره سى واپير و تساليايى روما تا-
ريخنك حدود احكامى داخلنده عد ايليه رك تاروما-
نك شرقى وغربى ديه ايكى قسمه انقسامنه قدر تاريخ
يونانى مسكوت عنه براقه جغز • اوچنجى بابمزى ايسه
رومانك قسم شرقى وغربى ديه ايكى يه انقسامندن
بدأ ايله عثمانليلر طرفندن استانبولك فتحنه قدر كتو-
ره جكز • بوندن صكره ايكنجى انقطاع اولمق اوزره
دخى تاريخ يونانى تاريخ عثمانينك حدود احكامى
داخلنده فرض ايدرك دردنجى بابمزى موره اختلالنك
ظهوريله يونانستان استحصال استقلاله قيام ايلديكى
زماندن بدأ ايله بوكونه قدر كتوره جكز •

اويله ايسه برنجى بابمز تاريخك اطلاعى شديكى
برزماندن بدأ ايله ميلادك ٣٣٦ سنهٔ مقدمه سنه قدر كله-
جك وايكنجى بابمز مذكور ٣٣٦ سنهٔ مقدمه سندن باشلا-

يه‌رق ١٤٦ سنهٔ مقدمنه قدر طیانه‌جقدر . اوچنجی
بابمز دخی ٣٩٥ سنهٔ میلادیه‌سندن باشلایه‌رق ١٤٥٣
سنه‌سنه قدر کلور . دردنجی بابمز دخی ١٨٢٧
سنه‌سنده ناوارین وقعه‌سندن باشلایه‌رق بوکونه
قدر ممتد اولور .

یونان تاریخنك تقسیمات ثانیه‌سنه کلنجه : برنجی
بابی بش بیوك فصله تقسیم ایلمك لازم کلیورکه برنجی
فصلده اطلاع تاریخك همان واصل اوله‌مدیغی در -
جه‌لرده قدیم بر زماندن بدأ ایله یونانستانك احوال
ابتدائیه‌سنی میلاددن ١٦٤٣ سنه مقدم آتنه شهرینك
تأسسنه قدر اولان احوال ذکر اولنه‌جقدر . ایکنجی
فصلنده ایسه ذکراولنان ١٦٤٣ سنه‌سندن بدأ ایله میلاد -
دن ١٢٧٠ سنه مقدم مشهور تروو امظفریتنه قدر
اولان قسم تاریخ خلاصه اولنه‌جقدر . اوچنجی
فصل دخی ١٢٧٠ سنهٔ مقدمه‌سندن باشلایه‌رق میلاد -
دن ٥٠٩ سنه مقدم مدیق محاربه‌سنك باشلانغجنه قدر
کلوب دردنجی فصلده دخی ٥٠٩ سنه‌سندن ٤٠٤
سنهٔ مقدمه‌سنده آتنه‌نك اسپارته‌لیلر طرفندن استیلاسنه
قدر دوام ایلیه‌جکدر . بشنجی فصلده ایسه مذکور

٤٠٤ سنۀ مقدمه‌سندن بیوك اسكندرك تاریخ ظهوری
اولان ٣٣٦ سنۀ مقدمه‌سنه قدر دوام اولنه‌جقدر ٠
ایكنجی باب اوچ فصله تقسیم اولنه‌رق برنجی
فصلده ماكدونیانك دور جهانكیرانه‌سی وقوعاتی
اجمال اولنه‌جقدركه میلادك ٣٣٦ سنۀ مقدمندن
باشلایه‌رق ٢٨٤ سنه‌سنه قدر كلور ٠ ایكنجی فصل
دخی مذكور ٢٨٤ سنۀ مقدمه‌سندن باشلایه‌رق بونده
٢١٦ سنۀ مقدمه‌سنه قدر یونانستانك استرداد واستقلال
محاربات مأیوسانه‌سی اجمال اولنه‌جقدر ٠ اوچنجی
فصلده دخی ٢١٦ سنه‌سندن صكره رومالیلرك یونا-
نستانه تعرضه باشلاملری حكایه اولنه‌رق ١٤٦ سنه-
سنده بتون یونانستانی بر روما ولایتی حكمنه قویدقلری
زمانه قدر كله‌جكدر ٠

اوچنجی باب درت فصله تقسیم اولنه‌رق بونك
فصل اولنده یونانستان قدیمك اسلاولر طرفندن استیلا
سنه قدر وقوعات تاریخیه اجمال اولنه‌جقدركه ٧٤٦
سنۀ میلادیه‌سنه قدر دوام ایلیه‌جك دیمكدر ٠
ایكنجی فصلنده شرق ایمپراطورلغنك بو اسلاولری
تحت اطاعت ورعیتنه الهرق تا ١٢٠٤ سنۀ میلادیه‌سنده

ایمپراطورلغك اهل صلیب طرفندن فتحی زمانه قدر کذران ایلیان وقوعات جسیمه خلاصه ایدیله‌جکدر . اوچنجی فصلده اهل صلیبك تأسیس ایلدکلری لاتین حکومتلرینك عن ١٢٠٤ الی ١٢٦٠ دوامیله اسکی ایمپراطورلغك عودتنه قدر اولان وقوعات ذکر اولنوب دردنجی فصل دخی بتون شرق ایمپرا- طورلغنك و یونانستانك دولت علیهٔ عثمانیه‌یه تابع اولدیغی زمانه قدر کله‌جکدرکه بو تمامیٔ استیلا دخی ١٤٥٣ سنه‌سنده استانبول شهرینك فتحندن صکره دها بر یوز سنه ظرفنده میسر اولمشدر .

دردنجی بابه کلنجه : درت فصله تقسیم اولنه‌رق برنجی فصلنده یونانستانك ایلك تشبثات استقلالجویانه‌سی خلاصه ایدیله‌جك که ١٧٧٩ سنه- سنده ماینوتلرك موره‌ده مغلوب بیتلرینه قدر دوام ایلیه‌جکدر . ایکنجی فصلنده تپه‌دلنلی علی پاشا دوری حکایه اولنه‌رق بو دخی ١٨٢١ سنه‌سنه قدر امتداد ایلیه‌جکدر . اوچنجی فصلده ایسه مذکور ١٨٢١ سنه‌سنده ظهور ایدن عصیان عمومیدن بدأ ایله ١٨٣٠ سنه‌سنده یونانستانه استقلال و یرلدیکی زمانه

قدر دوام اولنەجقدر . دردنجی فصلنده دخی ابتدای استقلالدن بوزمانه قدر یونانستانك احوال اخیرەسی یازیلەجقدر .

❋ برنجی باب ❋

« یونانستان قدیمك دور اولی »

عن ... الی ۳۳٦ مقدم میلاد

(برنجی فصل)

ابتدای تاریخ یونانستان

عن ... الی ١٦٤۳ مقدم میلاد

تفصیل ـ مهاجرت اولیندن خبرویرن اتنوغرافیا فنی هر ملتك عناصل زمەلردن چیقەرق زمەلری طولاشوب نهایت زمەنه ونصل قرارقیلدقلرینی اینجه ایضاحات وتفصیلات ایلەخبرویردیکی حالده یونانستان اوزرنده کوریلان ایلك اهالینك موردلری حقنده لزومی قدر ایضاحات ویرەمیور . واقعا قدیم یونانیلر کندیلرینه « اوتووقتون » یعنی اوزرنده بولندقلری طوپراق اوزرنده متحصل یرلی اهالی نامنی و یرەرك بشقەیرلردن مهاجرتله کلمامش اولدقلرینی دعوی ایدرلر ایسەده بودعوالری تمامیله مسلم کورلمیور . یونانستانده الك

اسکی اهالی اولمق اوزره طانمش بولنان پلاسژ قومی
بر طاقم اقسام وشعباته منقسم اولدقلری حالده عن اصل
آسیا اهالیسندن بولندقلرینه ذهاب ایدیلیور ایسه ده
بوقولی تأیید واثبات دخی مشکل کورونیور .

پلاسژلرك آسیادن یونانستانه مهاجرتلری پك قدیم
برشی اولدیغی ایچون نظر اطلاع تاریخ اوزمانلره قدر
یتشمامشدر . حالبوکه پك چوق صکره وفقط میلاد
عیسادن ایکی بیك سنه قدر مقدم اولان برزمان قدیمده
مصر وفنیکه طرفلرندن برخیلی مهاجرلرك بحراً یونانستانه
کله‌رك سواحل جنوبیه‌سنده یرلشمش اولدقلری فنیکه
ومصر تاریخلرنده خبرویرلدیکی کبی اشبو مصریلر
وفنیکه‌لره نسبتله پلاسژلر عادتا بهایم نوعندن وحشی
قاله‌رق بناء علیه انلرك دخی ممکن مرتبه تمدنلرینه
خدمتلری اولمشدر . مهاجرین مرقومه‌نك رئیسی
ایناغوس اولوب آرغوس شهرینك اساسنی میلاددن
۱۹۸٦ سنه مقدم قویمش واوغلی فورونه دخی بوشهری
توسیعه خدمت ایلمشدر .

اشبو فنیکه ومصر مهاجرلرینك پلاسژ اقوامنی
تحت اطاعته صوقلری حربدن زیاده ارشاد طریقیله

وقوعه کلمش اولدیغی بوخدمتلرنده پك ز یاده سهولت
و سرعتله موفق اولملرندن اکلاشیلیور ۰ زیرا
رؤسادن اوژ یرس میلادك ۱۸٦۹ سنه مقدملرینه
طوغری بئوتیا وآتیق اهالیسنی تحت اطاعتنه الدیغی
کبی ۱۸۸۰ سنهٔ مقدمه سنده اسپارتون نام رئیس کندی
نامنه منسوب اولان اسپارته شهرینك اساسنی قویمش
و ۱۷٤۲ سنه سنده دخی لهلقس نام رئیس شهر مذکوره
متانت و یرمشدر ۰

مؤخراً اسملرینی بتون یونانستانه تعمیم ایلمش اولان
« الن » یاخود « النوس » قومی ایشته مصردن
وفنیکه دن کلمش و یونانی یواش یواش معمور ایتمکه
باشلامش اولان بومهاجرلردن صکره پیدا اوله رق
ارتق بونلرك آسیا اهالیسندن اولدقلری حقنده کی ظن
دها قوتلی کورلمش وحتی قفقاسیه طریقیله قره دکز
بوینندن طولاشه رق بلغارستانی وشمدیکی ادرنه ولایتنی
کچوب کلدکلری دخی جملهٔ ظنیاتدن بولنمشدر ۰

اشبو الن اقوامی « دوریه ن » و « ئئولیه ن »
و « یونیه ن » یعنی یونان و « آشه ین » دیه باشلیجه
درت قسمدن متشکل اوله رق اون دردنجی عصر

مقدم میلاده قدر پلاسژلرك یرلرینه همان تماميله طاغلمشلردرکه اوحالده پلاسژلرك اکثریسی دخی اوروپا نك غرب طرفلرينه طوغری هجرت ایلمشلردر ·

ینه بو اقسام اربعهٔ یونانیه‌دن « غرایی » یاخود « غراس » اسمنده برقبیله آز وقتده اهمیتنی آرتدیروب یونانستان قدیمك الك منتشر اسمی اولان « غره‌س » اسمی بونلردن قالمشدر ·

ایمدی اسکی پلاسژلر وصکره‌دن گلان مصرلیلر وفنیکه‌لیلر ایله برده انلر امتزاج ایدرك یونستانك مدنیته مستعد ایلك اهالیسنی تشکیل ایلدکاری شو هنگامده ایدیکه رؤسای مصریه‌دن سقروپ نام ذات دخی معیتی خلقیله یونانستانه گله‌رك ١٦٤٣ سنه‌سنده آتنه شهرینك اساسنی وضع ایلمشیدی · بناءعلیه اکثر مورخین عندنده مومی الیه سقروب یونانستانك واضع اس الاساسی عداولنور ویونان تاریخی دخی اکثریا بوذاتدن بداً ایلر ·

(ایکنجی فصل)

تروو امظفریت مشهوره سنه قدر

عن ١٦٤٣ الی ١٢٧٠ مقدم میلاد

تفصیل ـ سقروب آتنه شهرینی تأسیس ایلدیکی

صره‌نده و میلاددن ١٦٣٥ سنه مقدملرنده دوقالیون اسمنده دیکر بر رئیس دخی تسالیا یعنی شمدیکی یانیا طرفلرنده تمدین اهالی‌یه خدمت ایلر ایدی . اساطیر الاولینده اشبو دوقالیون حقنده بر روایت واردر که همان عینیله حضرت نوح علیه السلامك طوفان حکایه‌سنه مشابه اولمسی شایان دقتدر . مرقوم دوقالیون زماننده یونانستانده بر طوفان عمومی وقوعبولمش که سببی اهالیٔ محلیه‌نك سوء احوالی ایمش . فیررا نام زوجه‌سیله دوقالیون ایسه حسن احوال صاحبی اولملریله هاتف غیب وقوع طوفانی بونلره خبرویره‌رك بعده صولر یوکسلمش وکندیلرندن ماعدا عموم اهالی بوطوفانه غرق ومحو اولمش . بعدالطوفان ینه هاتف غیب « یر یوزینك تکرار ابنای بشر ایله مسکون اولمسنی ایستر ایسه‌کز قوجه‌والده‌کزك کمیکلرینی اطرافه صاچکز » دیه ندا ایتمسیله انلر قوجه‌والده‌نك کمیکلری دیمکدن مقصد دنیانك کمیکلری دیمك اولان طاشلر اوله‌جغنی بالتفرس هرطرفه طاش آتمغه باشلامشلر . دوقالیونك آتدیغی طاشلر ارکك وزوجه‌سی فیررانك آتدیغی طاشلر قادین اوله‌رق جانلانورلر ایمش .

واقعا بو روايتك خرافاتدن اولديغـنه شبهه يوق ايسه ده يونانستانك الك يوكسك طاغلرى اوزرنده دخى بعض حيوانات بحريه كميكلرى بولنمغله حكما بونك بر طوفان اثرى اولديغنه حكم ويرەرك طوفان نوح ايله دوقاليون طوفانك برشيدن عبارت اولوب اولمديغنى دوشونورلر . الحاصل جنوب طرفندن سقروبك وشمال طرفندن دخى دوقاليونك يونانستانى ايلك تمدينـه چالشان حكمدارلر اولديغنه شبهه يوقدر .

سقروب دوقاليوندن صكره ينـه خرافات اوليه زمانك رجالندن اولمق اوزره قادموس نام پرنسـك اسمنى يونانستان قديم تاريخى تشهير ايلر . بو ذات فنيكه قرالى عاجنورك اوغلى اولوب قرال مرقومك « اوروپا » نامنده‌كى قزينى كويا ژوپيتر معبودى قاپوب كوتورمسى اوزرينه اودخى اوغلنى تعقيبه كوندرمش ايسه ده همشيره‌سنى اله كچيره‌مديكندن قادموس باباسى نزدينه كلمكه جسارت ايده‌ميه‌رك يونانستانه يناشمش وبئوتيا قطعه‌سنده كندى نامنه نسبتله ۱٥٨۰ سنه‌سنده قادمه شهرينى قورمش كه مؤخراً بو شهر تبس حكومتنه مركز اولمشـدر . قادموسك ورودينـه قدر

یونانیلرده حروف استعمالی معلوم دکل ایکن فنیکه-
لیلرك استعمال ایلدکلری حروفی یونستانه نقل ایدن
بوذات اولدیغی مظنوندر ٠

میلاددن ۱۵۷۲ سنه مقدم آرغوس شهرنده
دانائوس و ۱۵۰۰ سنهٔ مقدمه سنده کریدجزیره سنده
مینوس نام عقلای حکمداران ظهوره کلمش اولوب
بونلرك قوانین قدیمه سی یونانیلرك ایلك تمدنلرینه
خیلی یاردیم ایلمش ٠ پلوپس نام حکمدارك آپیا طر-
فلرنده ظهوری دخی موره شبه جزیره سنك کندیسنه
نسبتله پهلوپونز تسمیه سنه سبب اولمشدرکه بوحال
مومی الیهك شبه جزیره اوزرنده بیاغی تعمیم نفوذ
ایتمش بولنمسنه دلالت ایدر ٠

اشبو مشاهیر اولینك یونانستانی تمدینه خدمتلری
اویله ترقیات علمیه و صناعیه دورینك حلولی قدر
مهم برشی اولمق اوزره تلقی اولنه مز ٠ بو زمانلر یو-
نانیلر زراعت حقنده معلومات ابتدائیه دن بیله محروم
اوله رق یالکز پك جزؤی بر درجه ده چوبانلق ایدمه-
بیلور ونباتاتدن دخی طبیعتیله یتیشن بعض شیلری
ید استفاده لرینه الورلرایکن چوبانلغك توسیعیله

برابر زمینی سوروب زراعت ایتمك وسائر بعض قبا صنایعه هوس ایلمك ایشته ایلك دفعه اولمق اوزره بوزمانلرده کورلمشدر . بوزمانه قدر یونانیلرك دینجه دخی همان هیچ بر بهره‌لری یوق ایکن مصر وفنیکه‌نك برچوق ارباب مخیله‌یه طابقدن عبارت اولان دیانت قدیمه‌لری بوصره‌ده یونانستانه انتقال ایلمش و دیانت دنیلان شی برنوع قانون مقامنه قائم اولمغله قوانین دینیه ایله برابر مصر وفنیکه‌دن بعض قوانین ملکیه دخی یونانستانه کلمشدر .

تاریخ یونانك بوقسمی هربری خرافات اولیندن عبارت اولمق اوزره برطاقم وقوعات قهرمانانه‌نك انضمام ایلدیکی زماندرکه وقوعات مذکوره‌نك واقعا حقایق تاریخیه‌دن عد اولنمسنه امکان یوق ایسه‌ده لطافتلری دخی انکار اولنه‌مز .

وقوعات مذکوره‌یی ایقاع ایله شهرت بولان قهرمانلردن بریسی یونانستاندن افیو دینیلان قطعهٔ صغیره‌نك حکمداری غلوکوسك اوغلی بلله‌روفون اولوب برصید وشکار محلنده قضاء قرنداشنی اعدام ایتمکله پدرندن قورقه‌رق آرغوس حکمداری پروتوسه

انجا ایلدکده قرالك استه‌نو به نامنده‌کی زوجه‌سی کنج بلله‌روفون حقنده مقاومتی غیرقابل برحس عاشقانه‌یه مبتلا اولمغله مومی‌الیهه عرض وصال ایلمش ایسه‌ده بلله‌روفون بوتکلیفه موافقتی حقوق مهما نوازی‌یه مغایر برکفران نعمت عدیله ابا واجتناب ایلدیکندن مز بوره بالاخره دفع حجابه مدار اولمق اوزره کویا بلله روفون کندی عصمتنه تعرض ایچون جبر وتضییقه قیام ایلدیکنی قوجه‌سنه بیلدیرمش وپروتوس دخی مزقومی لیسیا حکمداری بولنسا قاینی یوباد نزدینه کوندروب بلله روفونك وصولی آنده اعدامنی دخی محرمانه توصیه ایتمش ایدی .

یوباد کندیسنه مسافر کبی کلان برآدمك خون مظلومی ایله یدغدرینی‌لکه دار ایتمك ایستمدیکندن بو کنج پرنسی برطاقم امور مشکله‌نك ایفاسنه صا - لدردی‌که شایدمتاعب ومهالك مذکوره میانده کندی کندیسنه محو اولور دیه حساب ایلمش ایدی . بلله روفونك صالدیرلدیغی ایشلر شمال طرفنده واقع برطا- قم باربارلرك تکیلی اولوب ازجمله بونلر میانده «امازون» دینلور برفرقه وار ایدی‌که دشت وحشتده پویان اولان

برطاقم قادينلردن عبارت اولوب ارەلرندە هيچ اركك بولنمز ويالكز لوازم تناسلدن طولايى بعض معمورە كنارلرينە اينوب راست كتوردكارى ارككلر ايلە موا- صلەدن صكرە ينە دشت وحشتە چكيلەرك مدنيلر ايلە محاربەدن برآن خالى قالمز ايديلر .

كويا مينەرو نام معبودە بللەروفونە خارق العادە بغاس اسمندە برآت ويرمش اولديغندن بوآتە راكب اولديغى حالدە كنج پرنس على الدوام مظفر اولمش وبر محاربەدن عودتندە كنديسنە سؤ قصد ايچون پوصويە قونيلان نفراتدن دخى بوآت سايەسندە قور- تيلوب جملەسنى قتل ايلمش ايمش . كنج پرنسك بويلە هر تهلكەدن قورتلسى مجرد معبودلرك كندى حقندە برتوجهلرى اثر مخصوصى اولديغنى يوباد حس ايدنجە بوندن بللەروفونك عصمت وبرائت ذمتنى حكم ايليەرك قزلرندن بريسنى بالتزويج كنديسنە ولى عهد اتخاذ ايلمش .

بللەروفونك اجرا ايلديكى اساطير الاولينده روايت اولنان محاربات ومصادمات ايرانيلرك قهرمان قاتل حكا- يانتدن دها مبالغەلى وفقط پك لطيف شيلر ايسەدە بو

اثرده التزام اولنان غایت اختصاره منافی اولدیغی ایچون ترك اولندی . ینه بو یولده‌کی اساطیر الاولین قهرمانلرندن بریسی دخی پرسه‌درکه گویا ژوپیتر معبود اعظمنك برباران زرین صورتنی الەرق بزدكاه وصالنه دخول ایلدیکی دانائه نام پرنسسدن طوغمش ووالده‌سیله برابر برصندیغه قونیلوب دکزه اتیله‌رق سریفه اطه‌سنه چیقوب جزیرهٔ مذکوره قرالی پولیدقت نزدنده بیومش ایدی . برارەلق قرال مومی الیه پولیدقت کندی والده‌سنه تسلط ایتمکله والده‌سنی بو تسلطدن مدافعه ایلش ومدوس نام معبوده‌نك قفاسنی کسه‌رك انك قانندن دخی بوقاروکی فقره‌ده اسمی سبق ایدن بغاس نام آت وجوده گلمش ایمش .

گویا معبوده مدوس صاچلرینك لطافتیله مینه‌رو معبوده‌سنه قارشو رقابته چیقدیغندن معبودهٔ مرقومه مدوسك کیسولرینی برر دلخراش ییلانه تحویل ایله برابر هرکیم مزبوره‌نك قفاسنه باقه‌جق اولور ایسه طاش کسلمسنی دخی تجلی ایلدیکندن پرسه مدوسك قفاسنده‌کی بو خاصیته حیران اوله‌رق وفقط بو قفایی کسمك ایچون اکا نظر ایلدیکی حالده کندیسی طاش

کسیلمکدن قورقه‌رق یته مینه‌روک نصیحتیله بو ایشده آینه استعمال ایدوب قفاسنی کسمکه موفق اولمش و اندن صکره بو قفایی دشمنلرینه بالارائه جمله‌سنی طاش ایتمك صورتیله غلباته باشلامش ایمش .

الده بویله بر قفا و التـده دخی یغاس کبی بر آت تصور اولنور ایسه پرسه‌نك نه کبی مظفریاته مظهر اوله‌جغی ارتق وسعت خیاله حواله اولنور . مظفریات واقعه‌سی میاننده الك لطیفی اندرومد نام پری چهره‌یی بر مهلکهٔ عظیمه‌دن قورتاره‌رق تزوج ایتمسیدر لاریس یعنی شمدیکی یکی‌شهر طرفلرنده عمومی مسابقت اویونلرینه کیدرك خطاً قائن پدرینی اعدام ایلدیکندن انك یرینه ارغوس قرالی انتخـاب اولنوب میسـه‌نس شهرینی تأسیس ایلمشدر که مورخلر بو تأسیسی میلاددن ۱۳۹۷ سنه مقدم اولمق اوزره قید ایدرلر . پرسه‌یی بعد وفاته کویا ژوپیتر کوك یوزینه چکه‌رك کندی نامنه منسوب اولان جمعیت ثوابته اندن تشکل ایلمش ایمش .

الحاصل هر بری ایشته بو بلله‌روفون و پرسه وقایعی کبی وقایع خارق العاده ایله تاریخ اساطیر الاولینی تزیین ایلیان هرکول و تهزه و ژاسون نام قهرمانلری هب

یونانستان قدیم تاریخنك بودورنده كلمش اولدقلری كبی
وقوعی میلادك ۱۳۳۰ سنهٔ مقدمه‌سنده اولمق اوزره
قید ایدیلان آرغونوتلر سیاحت بحریه‌سی بوهنكامده
وقوعبولمشدركه بوسیاحت یونانستاندن قره دكزه
طوغری اجرا اولنان بر كشف بحریدن عبارت اولوب
حكایهٔ مذكوره‌یه قارشدیریلان خیالات وخرافات
برطرف ایدیلور ایسه اوزمانه قدر مرمره وبوسفور
و باخصوص قره دكز یونانیلرك معلومی دكل ایكن
بوصره‌ده كشف ایدلمش اولدیغی اكلاشیلور .

كذلك اسكی یونانیلرك درت سنه‌ده بركره
یونانستانك شمال طرفلرنده واقع اولمپ طاغی جوارنده
بالاجتماع یاریش یوللو عمومی اویونلر او یناملری دخی
تاریخ یونانینك بودورنده ایجاد اولنمش ودرت سنه
بردور اعتباریله یونانیلر سنه‌لرك كذرانی اشبو اولمپ
اویونلری ایله صایمغه باشلامشدر .

ینه بودورك وقوعات مهمه‌سندن اولمق اوزره
مقدما قادموس طرفندن قادمه نامیله تأسیس اولنه‌رق
توسع واهمیتی تزاید ایلدیكی زمان تبس تسمیه اولنان
و یونانستانك الك مهم حكومتلرندن بریسنه مركز اولمق

شرفنی دخی آلان شهر اوزرینه‌یدی حکومتك اتفاقیله
ایکی دفعه شدید ومدید محاربه وقوعی توار یخده مقید
ایسه‌ده بو محاربه‌لرك وقوعلری زماننی تعیینده کلی
اختلاف کورلمکده‌در . نهایت تروا محاربهٔ مشهوره‌سی
تاریخ یونانستان قدیمك بودورینه خاتمه چکمشدر
شویله که :

تروا دینیلان شهر کلیبولی بوغازینك خارجنده
آسیا ساحلنده برشهر جسیم وقدیم اولوب الیوم خرابه‌
سی بیله تمامیله میدانده دکلدر . بوشهرك حکمداری
بولنان پریامك برطرفدن بحر سفیده ودیکر جهتدن
مرمره‌یه طوغری توسیع حدود ایتمسی ذاتاً متجاورلر‌
ینك حسدینی غجقلامقده ایکن برده مرقومك پاریس
نامنده‌کی اوغلی یونانستان پرنسسلرندن هلنی قاچیرمغله
شهنشاه یونان اغامنونك ریاستی التنده بتون یونانستان
بالاتفاق تروا اوزرینه یوریمشلر واون سنه محاصره
ومحاربه‌دن صکره میلاددن ۱۲۷۰ سنه مقدم برزمانده
شهر مذکوری بالاستیلا خاك ایله یکسان عد اولنه‌جق
مرتبه‌لرده تخریب ایلمشلردر . اشبو تروا مظفریتی
یونانستان قدیم تاریخنك الك مهم وقوعاتندن معدود

اولوب تاریخ مذکورك دور خرافات قهرمانانه‌سنه
بو مظفریتله ختام و یریله‌رك اندن صکره وقوعات یونانیه
صحته اینجه قریب اولمق اوزره قید اولنمغه باشلامشدر ٠

(اوچنجی فصل)

مدیق محاربه‌سنك ظهورینه قدر

عن ۱۲۷۰ الی ۵۰۹ مقدم میلاد

تفصیل ـ تروا محاربه‌سنك وقوعی اثنالرنده
هراقلید دینیلان وهرکول نام قهرمانك اخلاف وتوابعی
عد اولنان مستولیلر موره شبه جزیره‌سنه یایله‌رق
اوراده‌کی ممالکی پیدرپی یداستیلالرینه المش واصل الن
قومی ایسه شمال طرفلرینه طوغری ایلرولیه‌رك یونانستان
وسطیدن ماعدا تسالیا جهتلرینی دخی فتح واستیلا ایلمش
ایدیلر ٠ اورالرده کندیلرینه قوت ومتانت ویردکدن
صکره رئیسلری اولان پلوپك اوغللری قومانده‌سیله
تکرار جنوب طرفلرینه تحویل سلاح غالبیت ایدرك
هراقلیدلر دخی مقاومتده قصور ایتمامکه چالشمشلر
ایسه‌ده موفق اوله‌مدقلرندن تمامیله دوچار مغلوبیت
اوله‌رق حتی شبه جزیره‌یی ترك وفراره دخی مجبور
اولمشلر ایدی ٠

تروا مظفریتندن سکسان سنه صکره یعنی میلادك ۱۱۹۰ سنهٔ مقدمه‌سنه طوغری هراقلیدلر الن اقوامندن دوریه‌نلر ایله اتفاق ایدرك تکرار موره‌شبه جزیره‌سنه هجوم ایلدکلری زمان پلوب اولادو منسوباتی اولان و کندیسنه نسبتله پلو پید تسمیه قلنان اولکی غالبلر دخی یونیه‌ن وئئولیه‌ن قوملری ایله بالاتفاق مقاومته قیام ایلمشلر ایدی . فقط بو دفعه دخی غالبیت هراقلیدلر طرفنده قاله‌رق شبه جزیره‌یه مالك اولمشلردر . شو محاربه‌لر برزمان ایچون یونانستانی ترقیات مدنیه‌دن منع ایلمش ایسه‌ده اندن صکره وقوعبولان دور صلح واسایش ایچنده ترقیات مدنیه سرعتنی آرتدیره‌رق یونانیلر برطاقم ممالکه مهاجرلر دخی سوقیله توسیع دائرهٔ عمرانه همت ایلمشلردر که اناطولی ساحلنده یونیاوئئولیاودوریا دینیلان وشمدیکی آیدین ولایتنه منسوب محللردن عبارت اولان یرلر بواثنارده معمور ایدلدیکی کبی تراس یعنی شمدیکی ادرنه ولایتی طرفلرینه دخی برهیئت مهاجره کلمش وعظیم برهیئت دخی ایتالیانك جنوب طرفلرینه کیدرك بوندن اولکی ایتالیا تاریخنده ایضاح اولندیغی اوزره

ذکر اولنان شبه جزیره‌نك اکثر طرفلرینه مهاجرین یونانیه بالانتشار اورایه « یونانستان کبیر » نامی دخی ویرلمشدر . حالبوکه دیکر بر فرقهٔ مهاجره فرانسه‌نك جنوب واسپانیانك شرق ساحللرینه قدر کیدرك فرانسه واسپانیا تاریخلرنده بیان اولندیغی اوزره اورالرینی معمور ایتمکه باشلامشلر ایدی که شمدیکی مارسلیا شهرینك اهالیسی عن اصل جنس یونانی‌یه منسوب اولمسی دخی ایشته بو مهاجرت قدیمه‌دن قالمه برشیدر .

شاعر مشهور یونانی هومر بو دورترقینك رجالندن اولوب نشر ایلدیکی اشعار لطیفه یونانلیلرك نزاکت اخلاقنی آرتدیرمش واوزمانلر دینجه دخی بر ترقی حصوله کلەرك شهر وقصبات جسیمه‌دن هر بریسی کندیلرینه مخصوص بر معبود اتخاذیله اکا طاپمغی اعتیاد ایلمشدر .

ینه بو دورك ترقیاتندن اولمق اوزره ٨٩٨ سنهٔ مقدمه‌سنه طوغری اسپارته‌ده لیکورغ تورەیوب اسپارتلرك انتظامات قدیمه‌سنی بعض قوانین جدیده ایله تأیید ایلمشدر . یونانستانك هرطرفنده اوزمانه قدر

قراللق صورتیله اداره اولنان حکومات صغیره برر
برر حکمدارلرینی خلع و تبعید وحتی آتنه قرالی دخی
خلع اولنه‌رق هرطرفده جمهوریت اعلان اولنمش
ایکن اسپارته‌لیلر کندی حکومت قرالیه‌لرینی محافظه‌یه
موفق اولمشلردر . اشبو جماهیر یونانیه‌دن الك باشلیجه-
لری آتنه وآرغوس والیدو قورنت وآرقادی ومه‌سینی
جمهوریتلری اولوب ٦٢٤ سنهٔ مقدمه‌سنه طوغری
ظهوره کلان دراقون و ٥٩٠ سنهٔ مقدمه‌سنه
طوغری اشتهار ایدن حکیم صولون آتنه قوانینی
اصلاحه موفق اولمشلردر . برآره‌لق پیسیسترات
اولادینك تحت ریاستنده بولنان واونامه منسوبیتله
پیسیستراتید دینیلان فرقه آتنه‌یی تکرار برحکومت
قرالیه صورتنه افراغ ایتمکه قالقشمشلر واورته‌لغی
ایجه هرج ومرجه موفق اولمشلر ایسه‌ده بونلرك
مخالفی بولنان فرقه ٥٠٩ سنهٔ مقدمه‌سنده غالب
کله‌رك جمله‌سنی آتنه‌دن اخراج وطرد ایتمشلردر .

ایشته پیسیستراتیدلرك بو صورتله اتنه‌دن طرد
واخراجلری دخی یونان تاریخنك بودورینه خاتمه اتخاذ
اولنه‌رق بوندن صکره‌کی دورك اقدم اعاظم وقوعاتی

ایسه مدیق محاربه‌سی عد اولنور که بروجه‌آتی دردنجی فصلمزده ایضاحاتنه کیریشیلور ٠

(دردنجی فصل)

مدیق محاربه‌سندن اسپارتلرك آتنه‌یی استیلاسنه قدر

عن ٥٠٩ الی ٤٠٤ مقدم میلاد

تفصیل ـ فرس قدیم دولتی میدیا دینلان قطعهٔ قدیمهٔ ممالکی استیلا ایلدکدن صکره بونامه نسبتله میدیا حکومتی تسمیه اولنمش وبو سببه مبنی فرس قدیم ایله یونان ارەسنده وقوعه کلان اوچ محاربه‌یه یونان تاریخنده مدیق محاربه‌سی تسمیه قلنمشدر ٠

محاربه‌نك سبب وقوعی داریوس یعنی دارا نام فرس قدیم حکمدارینك بتون اناطولی‌یی استیلایه چیقدیغی زمان اق دکزك اناطولی ساحلی اوزرنده واقع یونان ممالکنه آتنه طرفندن کوندریلان معاونتدن طولایی فرس قوماندانلرینك آتنه‌یی دخی ضبطه قیام ایتملرندن نشئت ائلمش ایدی ٠ بناءعلیه فرسلر یونیا حکومت یونانیه‌سنی تحت اطاعته الدقدن صکره بحراً عظیم بر دونما سوق ایلدکلری کبی براً تراس یعنی ادرنه ولایتی طریقیله برده عظیم اردو سوق ایلمشلریم

ایدی . انجق ذکر اولنان دونغا مدهش بر فورتنه یه تصادفله آینه‌روز طاغی پیشکاهنده پرا کنده و پریشان محو ونابود اولدیغی کبی اردو دخی تراس قطعه‌سنه کیردکده بر کیجه اهالیٔ ولایت بغتة اردویی باصوب پریشان ویغما ایتمشلردر . بووقعه ٤٩٣ سنهٔ مقدمه‌سنده وقوعه کلوب‌اندن ایکی سنه صکره یعنی ٤٩٠ سنه‌سنده داتیس وآرتاقزن نام فرس سردارلری اوچ یوز بیك آدمدن مرکب براردویی تایونانستان ایچنه قدر سوق ایدرك آتیق قطعه‌سنی استیلایه قدر موفق اولمشلر ایسه‌ده میلتیاد نام اتنه سرداری مراتون صحرای مشهورنده بواردویی بالنسبه آز برعسکر ایله قارشولیه‌رق برمغلوبیت رذیلانه‌یه دوچار ایلمشدر .

محاربه‌نك قسم اولی بوصورتله ختامه رسیده او-لدقدن اون سنه صکره یعنی ٤٨٠ سنهٔ مقدمه‌سنده دارانك اوغلی قسرقس دها بیوك براردویی تراس وماکدونیا واپیر وتسالیا اوزرندن یونانستانه‌سوق ایدرك ممالك مذکوره‌یی کاملا تحت استیلایه الدیغی کبی لئونیداس نام یونان سرداری تسالیا ایله یونانستان اره‌سنده‌کی بکیدلری قوهٔ عظیمه ایله

مدافعه‌یه کیتمش ایسه‌ده فرسلر لئونیداسك مدافعهٔ
قهرمانانه‌سنی دخی دفع ایدوب درون یونانستانه کیر-
مشلر والك مشهور شهرلری ونهایت آتنه‌یی یغما واحراق
ایلمشلردر. انجق تمستوقلس نام دیکر بر سردار سالا-
مین صحراسنده عجملره قارشو بر مظفریت عظیمه‌یه
نائل اولدیغی کبی لئوتیشید وقسانتیب نام سردارلر
دخی میقال نام محلده عجم دونغماسنی محو ایدرلك
وپوسانیاس وسیمون نام سردارلر دخی عجملره کوز
اچدیرمیه‌رق بناءً علیه فرس سردارلری همان بر مصا-
لحه نامه عقدیله علی جناح الاستعجال فراره مجبور
اولمشلردر.

مدیق محاربه‌سنك اوچنجی قسمی ۴۵۰ سنهٔ مقد-
مه‌سنده وقوعه کلوب بو دفعه سردار یونان سیمون
عجملره قارشو تعرضه باشلایه‌رق قبریس اطه‌سنی
فتح ایله حرکات مظفرانه‌سنده دوام ایدر ایکن وفاتی وقو-
عبولمش ایسه‌ده هرحالده یونانستان ایچون غالبانه بر
معاهده عقدینه موفق اوله‌رق بو معاهده اقتضاسنجه
اوروپا واسیا قطعه‌لرنده بولنان یونان ممالکی تسلط
اعجامدن قورتلمشدر.

مدیق محاربه‌سنك اندفاعندن صکره یونانستانده
فنون وصنایع ترقی‌یه باشلایه‌رق اسـیل وصوفوقل
واوریپید تیاترونك تراژددی قسمنـده پك زیاده ترقیات
ایله نام وشان قزانمشلر واریستوفان‌وسائره دخی‌قومدیا
قسمنده بونلره پیرواولمشلر ایسه‌ده بوذاتلراویله اراذل
ناسدن اورته اویونجیلری اولمیوب هربری یونانستانك
اعاظم کبـارندن ایدیلر . ابوالتـاریخ عنوانی الان
هرودوت‌وتوسیدید فن تاریخی‌مجدداً تأسیس‌ایتدکلری
کبی حکمادن تالس ودەموقریت وفیثاغور وپارمنیت
وهراقلیت واناقسـاغور دخی فیلسوفینك مسـالك
متنوعه‌سنی وضع وتأسیس ایلیه‌رك یونانستانه مدینة
الحکما نامنی قزاندرمشـلردر . هـله سقراط وانك
شاکردانی اولان فلاطون وارسطو فیلسوفیدن‌ماعدا
دیکر برچوق فنونك دخی تأسیس وتوسیعنده بربهرهٔ
عظیمه اثاری کوسترمشلردرکه مؤخراً عادتا بالجمله‌ملل
ایچون اساس فنونك بوذوات عظام طرفندن تأسیسنه
کمال حس منتداری ایله تشکر ایدلمسی ضرورت تحتنه
کیرمشدر . ینه بودور ترقی ایچنده بقراط حکیم فن
طبی تأسیس ایدوب هیکل تراش فـیدیاس دخی بتون

یونانستان معبدلرینی آثار نفیسه‌سیله تزیین ایلمشدرکه
آثار مذکوره‌دن بعضیلری شمدی عتیقه خانه‌لرده
تماشا ایدلدکجه طبیعیاته صورت تقلیدی ولطافت
اعمال وتراشی عقلاره حیرت ویرمکده بولنمشدر . بنه
بومشاهیر میانده پریقلس سیاستکارلق ایله خطابتده
معلم اول عد اولنمغه سزا کوریله‌جك قدر مهارت
کوستروب آتنه‌ده اوتوز سنه‌مدت‌سوردیکی‌حکومت
حسن سیاست امرنده برنمونه اتخاذینه شایاندر .

ایمدی یونانستان ترقیات مادیه ومعنویه‌سنی‌شو
درجهٔ کماله ایصال ایله‌برابر درکات زوالی دخی‌تعقیب
ایلیه‌رك‌آتنه ایله‌اسپارته‌ارەسنده‌ظهوره کلان‌بررقابت
فاجعه‌بوایکی حکومتی یکدیکریله‌محاربه‌یه دوشورمش
وعن ۴۳۱ الی ۴۰۴ یکرمی یدی سنه مدت دوام
ایلیان محاربات شدیده‌ده اوقدر مصادمات فاجعه
وقوعه کلمشدرکه ازمنهٔ اخیره‌ده بیله الك بیوك‌محررلره
الك شهرتلی آثار ایچون‌سرمایهٔ زمین اولمشدر . محاربات
مذکوره‌ده آلسیبیاد ونیسیاس وقلئون و براسیداس
ولیساندر نام سردارلر پك بیوك یارلقلر کوستره‌رك
اسپارته‌لیلرك نام وشاننی اعلا ایلمشلر ایدی . نهایت

آتنه شهری ٤٠٤ سنهٔ مقدمه‌سنده اسپارته‌لیلرك‌ایدینه
کچمش و بو حالده یونانستانك هر طرفی اسپارته قوانیننه
تبعیتله برنوع خرجگذار اولمش قالمشدر .

(بشنجی فصل)

اسکندر کبیرك ظهورینه قدر

عن ٤٠٤ الی ٣٣٦ مقدم

تفصیل - یوقاروکی فصلك نهایتنده بیان
اولندیغی اوزره آتنه اسپارته‌لیلرك تحت تحکم و تغلبلرینه
کیردیکی زمان مستولیلر کندیلری طرفندن آتنه‌یه
« اوتوز ظالم » عنوانیله اوتوز نفر حاکم نصب
ایتمشلرایدی که بتون امور حکومت بونلرك رأی و امری
ایله کوریلور ایدی . ذکر اولنان اوتوز نفر حکام
اغلبی لاسه‌ده مون اهالیسندن اولوب ایچلرندن
یالکز برقاچ دانه‌سی آتنه‌لیلردن انتخاب و فقط بونلرك
حکملری هیچ برمرتبه‌سنده بولنمش ایدی .

آتنه‌لیلر هنوز استقلال تاملرینه نائل ایکن
مقاومت ایده‌مدکاری بر دشمن غالبك بو یله اوتوز نفر
ظالملر واسطه سیله کندیلرینی تحت رعیته الملرینی
بردرلو چکه مدکاری کبی فی الواقع انلرك دخی سوء

استعمالاتی آرتدیرملری اوزرینه برسنه صکره هرچه بادابادی کوزه الدیرەرق عموماً قیام وعصیان ایتمشلر وظلمهٔ مرقومه‌یی آتنه‌دن طرد وتبعید ایلمشلر ایدی . معهذا یونانیلر اسپارته علیهنه اقامه ایدیلان بو قیامده ثبات ومتانت کوستره‌میه‌جك اولورسه بالاخره اسپارته‌لیلرك شدت انتقاملرینه دوچار اوله‌جقلرینی کوزه الدیره‌رق عمومی حبل اتفاق واتحاد ایله باغلاندیلر . بو وقعه‌ده قونور وایفیقرات قابرياس آتنه‌لیلره ریاست ایله بونلرك اولکی تفوقلرینی اعاده‌یه همت ایلمشلر ایدی . حالبوکه دیکر جهتدن پلو پیداس نام رئیس دخی اسپارته‌لیلرك تبس شهرنده‌کی عساکر مستحفظه‌سنی اورادن طرد ودفع ایتمکه موفق اولدیغی کبی اپامینونداس نامنده دیکر برسردار دخی ۳۷۱ سنهٔ مقدمه‌سنده اسپارته‌یی تضییقه باشلامش ونهایت اوراسنی استیلا و بئوتیا حکومتنه ربط والحاق ایله بئوتیا نامنك شان وشرفنی عیوقه چیقارمشدر . شوقدرکه وطنی ایچون قازانمش اولدیغی بوشان وشرف انجق کندیسیله قائم اوله‌رق ۳۶۳ سنهٔ مقدمنده مرقوم مانتینه نام محلده اویله برمغلوبیته

دوچار اولمشیدی که اوزمانه قدر قازاندیغی شان وشرف دخی کندیسیله برابر محو اولوب کیتمش ایدی .

بوندن صکره یونانستان برده محاربات مقدسه دینلان مشاغل حربیه ایله اشتغاله باشلادی . محاربهٔ مذکوره نك سببی ٣٥٥ سنهٔ مقدمه سنده فوسه اهالیسنك مشهور دلف عبادتخاسنی یغما ایتمسی قضیه سی اولوب شو تعرض اوزمان ماکدونیا حکمداری بولنان ومشهور اسکندر کبیرك باباسی اولان فلیبه یونانستانه تحکم ایچون برفرصت آچدی . مؤخراً یونان مورخلری ماکدونیایی دخی یونانستاندن عد ایلمشلر ایسه ده بونلرك عن اصل یونانی اولمدقلری ایشته بوعصره کلنجه یه قدر یونان تاریخنده داخل بولنمدقلری و بوعصرده ایسه یونانستانك اعداسی ومستولیلری صفتیله میدانه چیقمش بولنملری ایله مستدلدر . ماکدونیالیلرك عن اصل ارناوداولدقلری دعواسنده بولنان بعض مؤرخین جدیده نك ادعالری طوغری یه دها زیاده قریبدر .

هرنه ایسه فلیب یونانستانك کوچك بیوك هر بر امورینه مداخله ایتمکه باشلایوب اکر یونانیلر اسپارته

علیهنده اولدیغی کبی فلیب علیهنده دخی بالاتفاق و بالاتحاد مقاومت کوسترمش اولسه‌لرایدی کندیلرینی قورتاره‌جقلرینه هیچ شبهه یوق ایدی . فقط بونلر اتفاقه بدل شقاق ونفاقه دوچار اوله‌رق فلیبه دها زیاده میدان آچمش اولدقلرندن فلیب دخی بوفرصتی غنیمت بیله‌رك عظیم براردو ایله یونانستان اوزرینه یوکلمش ودموستن نام بلیغك خلقی تشویق وتشجیعی ثمره‌سیله آتنه‌لیلر ایچه مقاومت ایتمشلر ایسه‌ده ماکدونیا عساکرینك قوتی غالب کله‌رك بودفعه دخی عموم یونانستان ماکدونیانك مغلوب ومحکومی اولمشدر .

یونانستانك فلیبه مغلوبیتی ۳۳۸ سنهٔ مقدمه سنده که رونه نام محلده غیب ایلدکاری محاربه اوزرینه وقوعه کلوب اندن صکره فلیبك وفاتیله یرینه اوغلی اسکندر کبیرك هنوز کنج ایکن حکمدار اولمسی باره‌لق یونانیلرك امیدلرینی قوتلندیردیکندن بونلر اسکندر کبیره قارشو شدتلی برعصیان چیقارمشلر ایسه‌ده حکمدار مومی الیهك کنجلکی یالکز قوت وجلادتنی ارتدیرمق کبی براثر کوستروب یوقسه تدابیر عسکریه وملکیه‌ده‌پك چوق پیرلره درس مهارت ویره‌جك

قدر مکمل بر حکمدار اولدیغندن یونانیلرك عصیانلری
برطرف ایدلدکدن ماعدا اسکندر کبیر ماکدونیا
ویونانستانی برلشدیروب ایکیسنك قوهٔ مجتمعه سیله
اشاغیکی بابده کوریله جك فتوحات جهانکیرانه میدانته
دخی کیرمشدر . یونانستانك ابتدای احوالندن
بوصورتله ماکدونیا استیلاسی التنه کیردیکی زمانه
قدر اولان احوال تاریخیه سی همان مستقلاً کندی
تاریخی دیمك اولوب بوندن صکره ایسه ماکدونیا
ایله مشترك بر تاریخ دیمك اوله جغندن اوقسمی قسم
اولدن بالتفریق برباب مستقل صورتنده یازمغی ترجیح
ایلدك .

❋ ایکنجی باب ❋

یونانستان قدیم تاریخنك قسم ثانیسی

عن ٣٣٦ الی ١٤٦ مقدم

(برنجی فصل)

اسکندر کبیر

عن ٣٣٦ الی ٢٨٤

تفصیل ـ اسکندر کبیر بعض شرقیون نزدنده
یونانستانك اساطیر وخرافات اولین ار بابندن کبی

برصورتله تلقی اولنور ایسه‌ده حکمدار مومی‌الیه یونانستانك ارتق دور تاریخه کرکی کبی کیرمش اولان برزمانی رجالندن اولوب باخصوص هرطرفده ظهور ایدن آثار عتیقه‌سی تاریخ اسکندرکبیرك فقراتی ایچون عرض شهادت ایلدکارندن تاریخك حکمدار مومی‌الیه حقنده و یردیکی معلومات عادتا معلومات صحیحه‌دن اولمق اوزره تلقی اولنور .

مومی‌الیه ماکدونیا قرالی فلیبك صلبندن و اولیمپیاس نام زوجه‌سنك رحمندن پللا شهرنده ٣٥٦ سنهٔ مقدمه‌سنده دنیایه کله‌رك ارسطو نام حکیم کنج پرنسك تعلیم وتربیه‌سنه مأمور اولمشیدی . برزمان نصل بر حکمدار جهانکیر اوله‌جغی دها چوجقلق زماننده‌کی خصوصیت احوالندن اکلاشیلور ایدی . زیرا شاعر قدیم یونانی هومرك آثار نفیسه‌سنه مراق ایدرك شاعرك تصور وتجسیم ایلدیکی خرافات اولین قهرمانلرینك حال وطورلرینی بکنوب ازجمله آشیل نام قهرمانی هرحالده تقلیده چالشور ایدی . مع هذا کوجی قوتی دخی بو تقلیده یاردم ایلر ایدی . زیرا علوم وفنون موجوده ایله قوهٔ ذکاسنی تقویه ایلدیکی کبی انواع ریاضت بدنیه ایله

دخی وجودینی تقویه ایدرك اوقدر قوت بدنه نائل اولمشیدی که « پوسه فال » دیه همان رجال تاریخیه درجه‌سنده شهرت الان آته هیچ برکسه بنمکه مقتدر اوله مدیغی حالده اسکندر کبیر قوت بازوسی ایله بوآتی ضبط ایدرك بنمکه موفق اولمشدر .

اوزمان اسکندر هنوز ارکك عد اولنه میه‌جق برچوجوق ایدی . زیرا اندن صکره پدری بیزانس و یونانستان اوزرینه محاربه‌یه گیدوبده کندیسنی قرال قائممقامی براقدیغی زمان اسکندر هنوز اون التی یاشنده بولنه‌رق بونکله برابر قبائل متجاوره‌دن برقاچنی اوروب تحت اطاعته المق و پدرینك تریبال اهالیسنه قارشو آچدیغی برمحاربه‌ده حیاتی بیله تهلکه‌یه دوچار اولمش ایکن باباسنك جاننی قورتارمق و یوقاروکی فصلك نهایتنده خبر ویریلان که‌رونه غالبیت قطعیه‌سنی پدرینه کندیسی قازاندیرمق کبی موفقیات عظیمه ایله جمله‌نك انظار تحسیننی قازانمش ایدی .

٣٣٦ سنهٔ میلادیه سنده پدرینك صندالیٔ حکومتنه جلوس ایلدیکی زمان هنوز یکرمی یاشنده

بر جوان اولوب یونانلیلر بو یله یکرمی یاشنده کی
بر چوجغك قومانده سنه تابع اولان اردو یی پك
قولایلقله پریشان ایده جکلری امیدیله عصیانه
قالقشمش ایسه لرده اسکندر ییلدیرم کبی بر شدتله اعدا
اوزرینه صالدیره رق هجوم ایله ضبط ایلدیکی تبس
شهرینی احراق بالنار ایدنجه آتنه لیلرك عقللری
باشلرندن کیدوب دها طوغریسی عقللری باشلرینه
کلوب امانه دوشمشلر ایدی . بناء علیه اسکندر
آتنه یی تخریب ایتمدی .

تاریخك بوعصرلرنده فرس قدیمك حکمی بتون
اناطولی وسوریه ومصره طوغری تعمم ایتمش واسکندر
کبیر ایسه عجملردن زیاده یونانلیلرك استیلای عالمه
مستعد اولدقلری دعواسنه قیام ایتمش اولدیغندن بتون
یونانستان وماکدونیانك مجموع قوای حربیه سنی جمع
ایلدی که مقداری اوتوز بیك پیاده ایله بشبیك دخی
بارکیره بالغ اولدی . بو عسکره کندیسی باش
قوماندان اوله رق ٣٣٤ سنهٔ مقدمه سنده اناطولی یه
کچوب فرس قدیم شاهی دارانك عسکرینی اناطولی
اوزرنده زبون و پریشان ایتمکله اناطولینك قسم
اعظم شمالیسی اسکندرك یدضبطنه کیردی .

اسكندر هر نره یه اوغرار ایسه بر مقدار عسکر براقه‌رق و براقدیغی قدر آدمی دخی اوحلدن اله‌رق چوجوب ایلرولر ایمش . بو صورتله سوریه یه طوغری ایلروله مکدن کندیسنی هیچ برقوت منع ایده‌میوب برارالق ترلی ترلی نهره کیرمش یقانمش اولمسی حسبیله شدتلی بر خسته‌لکه دوچار اوله‌رق پك آز برزمان ایچون حرکت عسکریه‌سنی تعطیل ایلمش ایسه‌ده برؤ تام کسب ایدر ایتمز تکرار حرکته کله‌رك ۳۳۳ سنهٔ میلادیه‌سنده سیلیسیا نام محلده عجم اردوسنی برده‌ها بوزمش ایدی . بو محاربه‌ده دارا بتون فامیلیاسی خلقله اسکندره اسیر اولمش ایسه‌ده اسکندر دارانك سبیلنی تخلیه ایدرك حقنده معاملهٔ دلنوازی وجوانمر-دی‌یی دخی دریغ ایتمامشدر . اندن صکره اسکندر سوریه ایچنه طالوب سواحل اوزرنده بولنان مملکتلری بر بر محاصره ایله فتح ایدرك مصره وارمش واوراده اسکندریه شهرینك اساسنی وضع ایدرك بعده حبش ایچلرینه طوغری دخی عزیمتله کندیسنی ژوپیتر نام معبود اعظمك اوغلی اولمق اوزره اعلان ایتدیرمشدر .

ایران اوزرینه باشلامش اولان برحرکت عسکریه ده
بویله یولی مصره صاپتقدن مقصد نه اولدیغی تاریخجه
دوشونیله جك برقضیه اولوب بومقصد ایسه اوارهلق
مصرك دخی فرسه تابع اولمسندن واوراده برعجم اردو-
سی بولنمسندن ناشی اسکندر شاید شرقه طوغری
حرکتده دوام ایده جك اولورسه مصر وسوریه
طرفلرنده بولنان عجم اردولرینك کندی خط رجعتنه
دوشه رك بالآخره عظیم بربوزغونلق و یردیره جکی
درکار اولمسندن طولایی ایشته مجرد بوتهلکه یی برطرف
ایتمك ایچون اولملیدر. حتی اورایه امان ویرمسی دخی
کندیسی سوریه ومصر طرفلرنده مشغول ایکن
دارانك ارقه طرفدن یوکله نوب تضییق ایتامسی ایچون
برچیله مجبوره اولدیغی وارد خاطر اولور . زیرا
سوریه ومصر فتوحاتنی اکمال ایلدکدن صکره
اسکندر کبیر دارا ایله اربیل نام محلده بردها چارپشه رق
بو دفعه کی بوزغونلقده دارا کرك خطاء وکرك عمداً قتل
دخی اولنمش و بناء علیه بتون فرس ومدیا ممالکی
اسکندره انتقال ایلمشدر .

شو مظفریت عظیمه اوزرینه اسکندر کبیر برالای والا

ترتیب ایلیه‌رك بابیلون شهرینه کیرمش واندن دخی پرسه‌پولیس نام دیکر اصطخر شهرقدیم وجسیمنه توجیه عنان عزیمت ایلیه‌رك شهر مذکورده فرس قدیم شاهلرینك سرای عالیسنی برسرخوشلق نشئه سیله احراق بالنار ایتمشدر • فتوحاتك بو درجه‌سی دخی اسکندرك هوس جهانکیرانه‌سنی مطمئن ایده‌مدیکندن شمدیکی افغانستان ایله بلوجستانی بجوب هند اوزرینه دخی وارمش واثنای راهده سیت دینلان اقوام وحشیه‌یی کاملاً پریشان ایلدیکی کبی ۳۲۷ سنهٔ مقدمه‌سنده بتون هندستانیده فتح ایتمك عزمنه قوت ویرمش ایسه‌ده معیتنده یونان اردو دها ایلرویه وارمقدن اباء وامتناع ایلدیکی جهتله اسکندر بابیلونه قدر عودت ایتمشدر •

اردونك بو امتناعنه یالکز یوللرك اوزاقلغی سبب اولدیغی تسلیم اولنه‌مز • اوزمانه قدر اسکندر کبیر معیتنده یونان سردار ورؤساو افراده هب ارقداش معامله‌سی ایدر وکمسه‌یه عنفله معامله کوسترمز ایکن پس بللی جهانکیرلکك ویردیکی کبر وغرور اوزرینه برقاچ کمسه‌یی قتل واعدام ایلدیککندن وشو حال

اردوجه کندی حقنده‌کی توجهی ازالتدیغنـدن قریباً
ظن اولنور که سردارلر کندی حیاتلرندن امین اوله‌مد-
قلری ایچون دها ایلرو یه‌وارمغه جسارت ایده‌مامشلردر .
حتی اسیا حکمدارلرنده کوریلان افعال زوق وصفایه
اسکندر کبیر دخی تمامیله قاپیـله‌رق قادینلر ایله عیش
ونوشه اوقدر قویولمش ایدی‌که ۳۲۳ سنهٔ مقدمه سنده
هنوز اوتوز اوچ یاشـنده بربابا یکیت ایکن وقـوع
وفاتنی بعض مورخلر ایچکی وجاعـده افراطنه حمل
ایدرلر . بعضلری ایسه اثر تسمیم اولمق اوزره وفات
ایلدیکی ظننده بولنورلر .

بو ذات حرکت جهانکیرانه‌یه مجرد تخریب عالم
واسترقاق امم ایچون چیقمیوب بلکه مدنیت یونانیه‌یی
بتون ابنای بشر میانـنده بالتعمیم جهانی معمور ایتمکه
چیقمش ایدی . بوسببه مبـنی ایدی‌که هیچ برطرفده
کرك کندیسنك وکرك جنراللرینك معاملهٔ غدر وظلمی
ایله اهالیٔ مغلوبه میاننده عصیانلر ظهوره کلمیوب مجدداً
بنا ایلدیکی ممالك ایسـه یتمش عددی کچمش ایدی .
معیتنده بولنان اوتوز بیك یونان عسکرندن یالکز بونلری
نفری فتح ایلدیکی شهروقراوقصباته بکجی براقسه‌ینه

كفايت ايده‌ميه‌جكی دركاردر ، حالبوكه هر نه‌يه واردی ايسه تكثير قوت ايليه‌رك عسكرينك مقداريني كيتدكجه آرتديرر ايدی . شمله حكمدار مشار اليهك بو حركت جهانگيرانه‌سندن فنون موجوده‌جه حصوله گلن ترقی پك مهمدر . معيتنده برچوق علما و حكما موجود اوله‌رق بونلر جغرافيا و تاريخ فنلرندن ماعدا علم حيوانات و نباتات و وقتيله كلدانيلر يدنده بولنان علوم فلكيه و سائره‌جه معلوماتلريني آرتديرمشلر و يونانستانه عودت ايلدكلری زمان يكی كتابلر تأليفيله معارفی توسيع ايلمشلردر .

اسكندر وفات ايلديكی زمان دارانك قزی اولوب مستفرشه‌سی اولان رخسان كبه اولمسيله اندن براوغلی تولد ايدرك اسمنه اسكندر اكو تسميه قلنمش ايسه‌ده اسكندرك جنراللرندن قساندر بو صبی‌يی درحال اعدام ايلمشيدی . زيرا اسكندر حين وفاتنده كمسه‌يی كنديسنه ولی عهد اولمق اوزره تعيين ايتمديكندن و بلكه جنراللری ميانده‌هانكيسی اليق ايسه انك حكمدار اولمسی كبی اوكی آچيق بر وصيتده بولنوب جنراللرينك هر بری دخی انك يكيت واليق كنديسی اولديغی دعواسنه قيام

ایلدیکندن بونلر ممالك موجوده‌یی کندی آره‌لرنده تقسیمه قویمش ایدیلر . بو تقسیمدن آسیا اوزرنده برطاقم حکومات جدیده ظهوره کلمشدرکه آسیایه مخصوص بولنان و انشاءالله کتابمزك قسم اولیسنی تشکیل ایدن شو اوروپا قسمندن صکره قسم ثانیسنی تشکیل ایلیه‌جك اولان آسیا تاریخلری میاننده ایضاحات لازمه‌سی ویریله‌جکدر . اسکندرك وفاتندن صکره اصل یونانستان احوالنه کلنجه :

جهانکیرك وفاتندن صکره یونانستان ارتق اسکندره تسلیم ایتمش اولدیغی زمام استقلال واختیاری ینی تکرار اله کچیره‌جکی امیدینه دوشه‌رك دموستنك تشویقیله تدارکات لازمه‌سنی بالاکمال هر ظهوراته مقاومت انتظارنده ایکن برده اسکندرك آسیا سفرینه حین عزیمتنده ماکدونیا و یونانستانه والی اولمق اوزره ترك ایلمش و برازه‌لق اسکندرك والده‌سی طرفندن عزلنه یورونلمش اولان آنتیپاتر سائر جنراللر میاننده تقسیم اولنان ممالك اسکندریه‌دن یونانستان کندی حصه‌سنه اصابت ایلدیکی بهانه‌سیله میدان ادعایه چیقه کلمشیدی . یونانلیلر ولانجه قوتلریله هر قومك اوزرینه صالدیرمرق

برارەلق ٣٢٣ سنۀ میلادیه‌سنده لامیانام محلده انتیپاتری
یوزمشلر و تحت محاصره‌یه المشلر ایدیسه‌ده برسنه صکره
قرانون نام محلده انتیپاتر آتنه‌لیلری مغلوبیت شنیعه‌یه
دوچار ایتمسیله بتون یونانستانی تحت رعیته المشدر ٠
٣٢٠ سنۀ مقدمه‌سنده انتیپاترك وقوع وفاتی
اوزرینه اسکندرك جنراللرندن قساندر یونانستانه
صالدیروب بودفعه‌دخی یونانلیلر انك بار رعیتنی
چکمشلر ونهایت آنتیغونه مغلوب اولمشلر ایدی ٠
یونانیلرك بودرجه‌لره قدر ضعف ومغلوبیته دوچار
اولملرینه سبب کندی اختلافات داخلیه‌لری اولمسیله
شو اختلافی اورته‌دن قالدیرمق ایچون « آشه ئه‌ن
هیئت اتحادیه‌سی » نامیله برهیئت اتحادیه تشکیلنه
موفق اولدیلرکه بروجه آتی ایکنجی فصلزده ایضاح
اولنور ٠

(ایکنجی فصل)

آشه ئه‌ن هیئت اتحادیه‌سی

عن ٢٨٤ الی ٢١٦ مقدم میلاد

تفصیل - یونانیلرك خارجی مستولیلر یدنده‌کی
مغلوبیتلری محضا کندیلری ارەسنده اتفاق بولنمامقدن

نشأت ایلدیکنی انا اول آشه ئه‌ن دیلان اهالی تخطر
ایلمش ایسه ده اتفاقسزلغه سبب دخی کو یا دشمنه بالمقابله
غالبیت حصوله کلدیکی زمان بونك شان وشرفی کیمه
عائد اوله‌جغی دعواسندن عبارت بولنمغله بو حالده
بر اتفاق حصولی ایچون اول باول لازم کلان شی
بر جنرال انتخابندن عبارت قالدیغی در پیش قلنمش
ایدی . بونك اوزرینه عموم آشه ئه‌نلر بر جمعیت عقد
ایدرك ایچلرندن بر رئیس انتخاب ایتمکه وارتق اور ئیسك
شان وشرفنه هیچ برکسه طرفندن غبطه ایدلمیه‌رك
هرنه امر واشارت ایلر ایسه عموماً اطاعت ایدلمکه
قرار و یر یلوب بوصورتله وجوده کتور یلان هیئته
« آشه ئه‌ن هیئت اتحادیه‌سی » نامی و یرلمش و برقاچ
سنه خفیاً اتمام تهیات ایلدکدن صکره ۲۸۰ سنهٔ
مقدمه سنده هیپسی بردن ماکدونیا حکومت مستولیه‌سی
علیهنه قیام ایتمش ایدی .

فی الحقیقه متفقاً ایدیلان حرکت کندی متشبثلرینی
نائل غلبه ومظفریت ایتمکله هیئت مذکوره ماکدونیا
لیلرك تسلط وتحکمندن قورتلری اوزرینه اطراف
وجواردن دها برچوق ممالك دخی اشبو اتفاقه داخل

اولمشلر و بوصورتله قوت جمعيتى آرتديرمشلر ايدى . بو حالده هيئت اتحاديه بر نوع حكومات متحده صورتنى ويريلهرك « مغالو پوليس » يعنى بيوك شهر ناميله مجدداً تأسيس اولنان برشهرى كنديلرينه مركز حكومت اتخاذ ايلمشلر ايدى . الحاصل هيئت اتحاديه بتون موره شبه جزيرهسى اوزرندهكى مملكتلرى دائرهٔ اتفاقه الحاق صورتيله كيتدكجه قوت و نفوذينى ارتديرمغه باشلامش ايسهده بو حالده دخى ديكر بر هيئت اتحاديه بوكا مخالف چيقهرق همت متحدهٔ مدافعهكارىيى نهايت نتيجهسز براقمغه سبب اولمشدر . شويله كه :

اتوليا اهاليسى اسكندر كبيرك وفاتندن صكره يونانستانى تحت حكومتنده آلنه چاليشان قراتروانتيپاتر كبى مستوليلره قارشو كندى حقوق و استقلاللرينى مدافعهيه چالشمشلر ايسهده مؤخراً انتيغونه كانچه انكله اتفاق ايدرك يونانستان غربىيى كندى استيلالرى آلتنه آلمق طمعنه دوشمشلر ايدى . بو حالده تشكيل ايلدكلرى هيئت اتحاديه يه مسهنيا و اقرانيا و اليد طرفلرينى دخى ادخال ايليهرك آشه ئهن هيئت متحدهسيله محاربهيه قالقشمشلر ايدى . انتيغونك وفاتندن صكره بونلر متفقلرينى غائب

ایلدیلر ایسه‌ده بتون یونانستانی کندی استیلالری آلتنه المق حرصندن وازکچمیوب ارتق آتشه‌لر ایله محاربهٔ متمادیه‌یه قویولدیلر ·

بو محاربه میلادك ۲۲۰ سنهٔ مقدمه‌سندن ۲۱۷ سنهٔ مقدمه‌سنه‌قدر دوام ایدرك برا‌ره‌لق آتشه‌لر ماکدونیا قرالی طرفندن دخی مظهر مظاهرت اولمغله اتولیه‌لره غلبه ایلدیلر · حالبوکه اتولیه‌لر دخی کرك آتشه‌لردن وکرك ماکدونیالیلردن انتقام المق ایچون رومالیلردن استمداده قالقشدیلر · بوزمانلر رومالیلر تمام دور جهانگیرانه‌لرینك ابتدالرنده بولندقلری ایچون وقوع بولان استمدادی جانلرینه منت بیله‌رك اتولیه‌لرك امدادلرینه قوشمشلر ایدی که شو حال رومالیلر ایچون یونانستان فتح عمومیسنك ایلك وسیله‌سی اولمشیدی · انجق اتولیه‌لر رومالیره کلی معاونتله برخیلی مظفریتلر قازاندیردقدن صکره بونلرك کندیلرینه مددرس دکل عادتا یونانستانی استیلایه کلمش برنوع دشمن اولدقلرینی کوره‌رك استمدادلرندن نادم و پشمان اولدیلر · بناء علیه بوکره دخی انطاکیه‌ده حکومت سورن آنتیو-کوسدن استمداده قالقشدیلر ایسه‌ده ارتق رومالیلر

برکره یونانستانك استیلاسنی عزم ایدنمش اولدقلرندن
متفقلرینك کندیلرندن یوز چویرملری اوزرینه انلر
یونانستان استیلاسی ایچون حرکات عسکریه‌دن یوز
چویرمدیلر . ایشته مجرد تفرقه ونفاق یونانستانك
بالاخره روما دولتی طرفندن بالاستیلا روما رعیتی
آلتنه کیرمسنی انتاج ایتدی که تاریخ یونانك بو قسمی
دخی بر وجه آتی اوچنجی فصلزده ایضاح اولنور .

(اوچنجی فصل)

یونانك روما استیلاسی آلتنه کیرمسی
عن ۲۱۶ الی ۱٤٦ مقدم میلاد

تفصیل ــ اتولیه‌لیلرك رومالیلری ایللك دعوتلری
اوزرینه رومالیلرك ایللك کیردکلری وهمان تحت
اداره‌لرینه الهرق برده یونانستان اجزاسندن عد
ایتدکلری برایالیری یعنی شمدیکی ارناودلق طرفلری
اولوب بورالری میلادك ۲۲۹ سنهٔ مقدمه‌سنده روما
ممالکنه ربط والحاق اولنمشیدی . اندن صکره
اتولیه‌لیلر آنتیوکوس ایله بالاتفاق رومالیلر علیهنه مقاومت
ایتمکه قیام ایلدکلری زمان رومالیلر دخی سلاح فتح
واستیلایی بونلر علیهنه حصر ایدرك ۱۹۰ سنهٔ

مقدمه‌سنه قدر بتون اتولیا ممالکنی متفقه و ملحقه‌سیله برابر ضبط و کندی ملکلرینه الحاق و ربط ایلدیلر ٠

بو حالده ماکدونیا و اپیر حکومتلری بو کیدیشله بتون یونانستانك روما رعیتی آلتنه کیره‌جکنی اکلایه‌رق بالاتفاق رومالیلره مقاومته ابتدار ایتمشلر و فی الواقع برخیلی سنه‌لر غلبات متتابعه‌یه دخی مظهر اولمشلر ایسه‌ده اتفاقلری اویله متین و متمادی برشی اولمدیغندن ١٦٨ سنهٔ میلادیه‌سنه طوغری مدافعهٔ اعداده ارتق عاجز قاله‌رق کندی مملکتلری دخی روما ملکنه منضم اولمشدر ٠

رومالیلر یونانلیلری بالکلیه کندیلرندن توحیش ایتمامك و باخصوص فتح اولنان ممالك ایله هنوز دردست فتح و استیلا بولنان ممالکك بالاتفاق برعصیان چیقارملرینی منع ایتمك ایچون اولا کیردکاری یرلرك اهالیسنه اصلا تعرض ایتمزلر و استقلال قدیملرینه ایلشمزلر ایدی که بو حالده یالکز مواقع عسکریه‌نك رومالیلر طرفندن ضبط ایدلمسنه دخی اهالئ محلیه سس چیقارمزلر ایدی ٠ بو تدبیر فلامینیوس نام

روما جنرالنك تدبيری اولوب حتی آشه ئەن هیئت متحدەسنك ماكدونیا ایله اتفاقنی بوزمق ایچون هیئت مذكوره ایله كندیسی اتفاق ایتمش واو هیئتە داخل بولنان مملكتلره اصلا تعرض ایدلمیەجكنی ده تأمین ایلمش ایدی . انجق ماكدونیایی فلانی تحت استیلاسنه الدقدن وارتق بتون یونانستانك روما اشغال عسكریسی التنده بولندیرلمسنه امكان حصوله كلدكدن صكره آشه ئەن اتحادینه داخل بولنان ممالكه دخی عسكر صوقوب شوقدر كه كویا اولكی تعهدینی اخلال ایتمامش اولمق ایچون یونانستانك كافی السابق بر مملكت مستقله اولدیغنی وادارۀ ملكیه ومذهبیه یه رومالیلرك اصلا قارشمیه- جقلرینی تكرار تأمین ایلمش ایدی .

یونانستانك هرطرفی بوصورتله روما استیلاسی التنه كیردیكی زمان هرطرفك غیرتلی وحمیتلی اولان اعاظمی قورنت شهرینه رجعت ایلیەرك بناء علیه اورا- سی مجمع اكابر اولمش ورومالیلر دخی شهر مذكورك استیلاسنی تأخیر ایلمش ایدیلر . یونانلیلره اوجه ویرلمش اولان تأمیناتك حكمی قالمامق ایچون یونانستان سردار- لغی مومیوس نامنده بشقه بر روما جنرالنه افراغ اولندقده

بوذات کاوب فلامینیوسك معاهـدهسنی هیچ طانیمه.
قدن بشقه قورنت اوزرینـه دخی حرکتله میلادك
١٤٦ سنهٔ مقدمه‌سنده‌اوراسنی ده‌ضبط واستیلا ایدنجه
ارتق یونانستاندن رومایه مربوط اولمدق هیچ برقطعه
قالمامش وعموم یونانستان «اشای ولاتیا» نامیله‌رومانك
برولایتی حکمنه کیرمشدر.

ایشته بواستیلای عمومیدن صکره یونانستان قدیم
تاریخنه ارتق خاتمه چکلمش اولدی . تاریخ یونانك
بوندن صکره‌سی روما تاریخنه اندراج ایلیه‌رك حتی
بارەلق میتریدات نامیله اناطولی ساحلنده توره‌یه‌رك
روما استیلاسنه‌مقاومته‌قالقشان‌یونانی‌الاصل‌بر حکمدار
رومالیلره بیاغی مقاومتده بولنمسیله بتون یونانستانی‌ده
بالتشویق عظیم برعصیان چیقاردی ایسه‌ده‌بوعصیان
یونان تاریخ قدیمنه متعلق برفقره اولمقـدن‌زیاده روما
دولتنك برقسم رعایاسـنك عصیانی اولمق اوزره ینه
روما تاریخنه متعلق کورلدی . باخصوص که روما
سرداری سیللا همان آتنه اوزرینـه عسکر چکه‌رك
ودره‌لر کبی قانلر دوکه‌رك‌بوعصیانی برطرف ایلمشدر.

معهـذا یونانیلر روما استیلاسی التنه کـیرمکله

بر ذلت وحقارت ایچنه دوشمش اولمدیلر . روما لیلرك
ابتدای دور جهانکیریلری دیمك اولان شو اوانده
ترقیات مدنیه‌لری هنوز هیچ نسبتنده اوله‌رق یونانیلر
ایسه فنون وصنایعده یدطولی اصحابی آدملر اولمسیله
بوبهرهٔ علمیه وصناعیه‌لریله رومالیلر نزدنده ممتاز اوله‌رق
انلره دخی تعلیم فنون وارائهٔ صنایع ایدرك ممدوح
ومعتبر اولمشلر ایدی . حتی دینله بیلورکه روما کندی
سلاح غالبیتیله کلوب یونانیلره مغلوب اولمشدر . زیرا
اصل غالبیت بر مملکته جبراً کیرمکدن عبارت اولمیوب
بلکه او مملکت اهالیسنی کندی مدنیت قدیمه‌لرندن
چویره‌رك فرقهٔ غالبه‌نك قانون واصول مدنیتنه ادخال
ایلمکدن عبارت صاییله‌جغنه کوره رومالیلر بالعکس
یونانیلرك شاکردی اوله‌رق علوم ومعارف یونانیه‌یه
تبعیتله انلره مغلوب اولمشلردر .

یونان قدیم تاریخنك دور ثانیسنه دخی بوراده
ختام ویردکدن صکره روما دولتنك قسم شرقی
وغربی دیه ایکی‌یه انقسامی زماننه قدر تاریخ یونانی
روما تاریخندن عبارت عد ایدرك اوچنجی بابمزی دخی
رومانك انقسامندن بدأ ایله بروجه آتی کشاد ایلیورز .

﴿ اوچنجی باب ﴾

شرق ایمپراطورلغی

عن ٣٩٥ الی ١٤٥٣

(برنجی فصل)

اسلاولرك استیلا سنه قدر

عن ٣٩٥ الی ٧٤٦

تفصیل ـ سرلوحه‌مزده «شرق ایمپراطورلغی» تعبیر ایلدیکمز دولته «باز آمپیر» و «یونان دولت شرقیه‌سی» و «بیزانس ایمپراطورلغی» و «استانبول ایمپراطورلغی» نامنی دخی ویریلور . رومادولتی ربع مسکون و معمورك تمامن کافه‌سنی اداره واحده‌سی آلتنده اون‌بر عصرلرجه مدت دوام دخی ایلدیکی جهتله جهانده بو وسعت و بو دوام عادتا هیچ بر دولته میسر اوله‌مامش ایسه‌ده اندن صکره شرق ایمپراطور- لغنك بر پارەلق حائز اولدیغی وسعت حدود دخی بشقه بر دولته نصیب اوله‌مامش دینلسه مستبعد اوله‌مز . زیرا رومای غربی رومای شرقیدن آیرلدیغی زمانلر شمدیکی یونانستان و بلغارستان و ادرنه ولایتی و شرقی روم ایلی و بتون اناطولی قطعه‌لری شرق ایمپراطور-

لغنك حصه‌سنه اصابت ایلدیکی کبی رومای غربینك
باربارلریدنده انقراض کلیسندن صکره ایتالیانك جنوب
طرفی وآفریقا قطعه‌سنده واقع کافهٔ روما مستملکاتی
واسپانیادن هنوز نائل استقلال اولمیه‌رق رومایه تابع
بولنان یرلروسور یه طرفلری دخی هپ شرق ایمپراطور-
لغنـه تابع اوله‌رق استانبولدن کوندریلان والیـلر
ایمپراطور نامنه اجرای حکومت ایدرلر ایدی .

واقعا بو دولت شمال جهتندن هونلرك وجنوب
وشرق طرفلرندن دخی عجملرك تعرضاتنه اوغرایه‌رق
دها بدایت تشکلنده راحت وحضور یوزی کوره‌مه-
مش ایدیسـه‌ده ممالکنك وسعتنه ونفوسنك کثرتنه
نظراً اکر برده منتظم اداره‌سی اولسه ایدی اشبو شمال
وجنوب مستولیلرینه غلبه ایدرك رومادولت جهانکیرانه-
سنه حسن خلف اوله‌بیلور ایدی . فقط رومالیلرك بیوك
سفاهتلری استانبول اعاظم کبارینی دخی تغیر اخلاق
مصیبت مدهشه‌سنه اوغراتمش اولدیغندن استانبولده
کرك ایمپراطور خاندانلری وکرك سائر کبارك سوء اخلاق
واحوالی شرق ایمپرا طورلغنـك بلیات کونا کوندن
قورتیله‌ماسنی موجب اولمشدر . سائر جلدلرمزده

یاپدیغمز کبی اکر بوجلدك شو فصلنده دخی مقام حکو-
متده کلان و یاخود کلمك سوداسیله تشبثات حریصانه یه
قالقشان ذواتك وقوعاتنی یازه جق اولسه ق مقداری
یوزلری کچن بو آدملرك کافه سنده دکل ایسه ده اغلبیت
عظیمه سنده سودای حکومت وحب ریاست سائقه سیله
التزام اولنمش برطاقم جنایات فاجعه دن بشقه هیچ برشی
کوره مامش اولورز که بو حالده نه قدر اختصاری التزام
ایلمش اولسه ق شرق ایمپراطورلغنه مخصوص اوله جق
اولان شو بابمز کائناتك شمدی یه قدر چیقار یلان
جلدلرینك کافه سندن دها بیوك برجلد تشکیل ایتمش
اولمغله برابر اوجلدی دخی انقلابات احوال مللی مبین
برتاریخ دکل بلکه یالکز جنایات مدهشه مجموعه سی
حالنه افراغ ایتمش اوله جغمزدن بوراده اوجهتدن
صرف نظر قلنمغه مجبوریت جدیه حاصل اولمشدر •

اهمیت ومنافع تاریخیه یه موافق اولان انقلاباته
کلنجه : الك اول شرق ایمپراطورلغنه تعرضه باشلایانلر
عجملر اولدی که یونانستان قدیم تاریخندنبری بونلرك
غرب طرفنه طوغری توجه ایتمش اولان نظر اهمیتلری
رومالیلرك آسیا سفرلریله تأییدایلیه رك دولت مذکوره -

نك دوچار ضعف اولدیغی زمانلرده ایسه فرس دولتی
ارمنی و کرجی مثللو اهالی‌یی تشویق و کندی اردولریله
دخی تأیید ایلیه‌رك بتون ارمنستان شرق ایمپراطور -
لغنـدن آیرلمش ایدی . شمـالا دخی هون اقوامی
اوروپانك هرجهتنی هرج ومرج ایلدکاری صره ده
طونه نهرینی کچـه‌رك تا اسـتانبول جوارلرینه قدر
بتون روم ایلی و یونانستانی پامال خیول ایلمشلردر .
انجق اوآره‌لق شرق دولتنـك قوتی هنوز اسراف
ایدلمامش اولدیغندن اناطولینك بقیه‌سنی قورتاردقدن
وهونلردن دخی طبیعتیله قورتیلدقدن صکره رومای غر-
بی انقراض کلی یه اوغرادیغی اثناده ایتالیا طرفلرینه
اردولر سوق ایدرك ایتالیای جنوبی‌یی تحت اداره‌سنه
المغه واسپانیا وافریقا وسوریه‌یی دخی الحاقه موفق
اولمشدر .

اندن صکره ایسه استانبولك کوشکلکی وولایات
بعیده‌نك دخی استانبوله باقه‌رق عادتا کندی باشلرینه
اداره اولنمق هوساتنه دوشمری التنجی عصرمیلادی
ایچنده شرق ایمپراطورلغی ایچون بکیدن یکی‌یه ظهوره
کلان مستولیلره حسن مقاومتی منع ایلمشدر . بویکی

مستولیلرك برقسمی لومباردلردركه بوندن اولكی ایتالیا تاریخنده ایضاح اولندیغی اوزره بونلر ایتالیانك شمال طرفلرنده یرلشمش بولندقلری حالده رومانك ضعفی و بالخصوص انقراضی اوزرینه بتون ایتالیایی ضبط واستیلا ایچون جنوبه طوغری یورومكه باشلامشلر ایدی . ایمدی سائر متفقلریله برابر لومباردلر شرق ایمپراطورلغنه تابع اولان محللرك اوچده ایكیسنی ضبط واستیلا ایلدكلری حالده ایمپراطورلق انجق سواحل بحرده واقع بعض ممالكی دونغا قوتیله مدافعه ایده بیلوب ایتالیانك ایچرولرنده بولنان ممالكدن دست كش اولمغه مجبوریت كورمشدر .

حالبوكه دیكر جهتدن بلغار وصرب وخروات مثللو اسلاو اقوامی دخی طونه نهرینی كچدرك استانبولده ایمپراطور بولنان ذوات اولانجه قوتلرینی بونلر اوزرلرینه كوندرمكده قصور ایتمزلر ایدیسه ده ذاتاً اولانجه قوتلری بودشمنه مقاومته كافی اولمدیغی كبی اردو سردارلرندن دخی هربری برانتریقه یه تابع اولدقلرندن اسلاو اقوامی كیتدكجه ایلرولمكده دوام ایلر ایدی . شمال طرفلرندن اسلاولرك اشبو مهاجمات دائمه

ومستمره‌سنه مقابل برده بوسنده لرده (عن ٦٢٢ الی ٦٥٠) سمت جنوبده ملت معظمهٔ اسلامیه تاریخ عمومیٔ عالم ایچون یکی بر باب عظیم کشاد ایلمشیدی ٠ خلفای راشدین افندیلرمز زماننده اردوی مسلمین سوریه ومصر طرفلرینه یورویه‌رك اورالرینی کاملا شرق ایمپراطورلغندن نزعه موفق اولدقلری کبی بنی امیه زماننده دخی بحراً قبریس جزیره‌سنه هجوم وضبط اولنمش وبراً ممالك افریقیه‌یه طوغری خطوه انداز غالبیت ومظفریت اولمق میسر اولمش ایدوکندن ایشته قوجه شرق ایمپراطورلغی شمال طرفندن اسلاولرك وجنوب جهتندن عربلرك تضییقی اره‌سنده شاشرمش قالمشیدی ٠

بوایکی قوهٔ تضییقیه‌نك هانکیسی هانکیسندن مهم ومدهش اولدیغنی تعیین ایده‌بیلمك ارباب موازنه‌یی خیلیجه اشغال ایلر ٠ زیرا اسلامك ابتدای دورجهانگیرانه‌سنده شرقاً وغرباً خطوات استیلاسنی منع ایلیه‌جك هیچ برقوت بولنه‌میوب براز اولری نفس استانبول شهرینی محاصره‌یه قدر کلمش اولان عجم دولتی خریطهٔ عالمدن کلیاً حك ایلمش اولدیغی کبی شمالا پیرانس

ایمپراطورلغنك دخی مقاومته اقتداری اولمیه‌رق ٦٧١ و ٦٧٨ سنهٔ میلادیه‌لرنده اردوی اسلام ایکی دفعه استانبوله قدر کله‌رك وضع محاصره‌یه موفق اولمش و بو حرکت غالبانه‌نك اثری اولمق اوزره عرب جامع شریفی بریادکار ابدی قالمشدر . حالبوکه شمال جهتنده اسلاولرك حرکات استیلا کارانه‌سی دخی بوندن آز مدهش دکل ایدی . طونه نهرینی تجاوز ایدن اسلاو فرقه‌لری تا ادرنه حوالیسنه قدر روم ایلینك هر طرفنه یاییله‌رق پرلشوب قالدقلری کبی بر جهتدن ماکدونیا یعنی سلانیك طرفلرینی دخی کندیلرینه مسکن ایلدکدن ماعدا تساليا یی‌ده مرور ایله نفس یونانستانه تامورەشبه جزیره‌سنه قدر ایلرولەمشلر و بو محللرك کافه‌سنده پرلشوب قالمشلردر .

اکراوزمانلر بین‌الملل طرق مخابره کشاده بولنسه‌ده عربلر اسلاولر ایله خبرلشه بیلسه‌لر ایدی ایکی مستولیلر شرق ایمپراطورلغنی پك قولای حذف ایدرك قره دکز بوسفور مرمره دکزی داردانل بوغازی حدفاصل اولمق اوزره شرق ایمپراطورلغی ممالکنی پای ایده‌بیلورلر ایدی . انجق بر طرفده اولان ایشلردن دیکر طرفك

خبری اولەمامسی بویله برحرکت عظیمهٔ متفقه‌یی مانع
اولدیغندن شرق ایمپراطورلغنك دها پك چوق زمانلر
جان سوروه‌سنه میدان آچلمشدر .

(ایکنجی فصل)

استانبولك اهل صلیب طرفندن فتحنه قدر

عن ۷۱٤ الی ۱۲۰٤

تفصیل ـ فصل سابقك نهایتنده شرق ایمپرا ـ
طورلغنك دها برچوق سنه‌لر دوامنه « جان سورومك »
دیه تعبیر ایدیشمز بیهوده برتعبیردن عبارت دکلدر ـ
بیوك بنالرك حال خرابیلری دخی برخیلی زمانلر دوام
ایتمسی قبیلندن اولان دوامه بردولت معظمه ایچون
انجق جان سورومك تعبیرندن بشقه‌سی بولنه‌مز . جنوب
طرفندن عربلر بتون سوریه ومصر وسائر ممالك
افریقیه‌یی وحتی اسپانیادن وسجلیادن رومله تابع اولان
یرلرله برابر یرلی حکومتلر ینه‌ده تابع اولان محللری
استیلا ایلدکلری وشمال طرفندن اسلاولرك استانبوله
قدر بالتهدید هرطرفده پرلشوب قالدقلری حالده شرق
ایمپراطورلغی کندی النده قالان یرلرجه انتظامات
ملکیه وعسکریه‌سنی اکماله بذل ما حصل اقتدار ایلیه ـ

جکنه اورته یره برمذهب منازعه‌سی چیقه‌رق برطرفدن رومادە پاپالرك حکومت جسمانیه‌سی دخی طانمق صورتیله ایتالیا جهتنده شرق ایمپراطورلغنه تابع نه قدر یرلر وار ایسه جمله‌سی آیرلدیغی کبی استانبولده دخی کلیسالرده برطاقم تصاویره عرض پرستش جائزمیدر دکلمیدر دعواسیله بین الخلق عظیم براختلال حصوله کلمش و بو مجادله سنه‌لرجه اوزانوب کیدرك اق دکز اطه‌لری اهالیسی شرق ایمپراطورلغندن آیرلمقله برابر اسلاولر اوزر ینه کوندریلان اردولرك دخی غیرتلر ینه فتور کلوب عظیم ومدهش مغلوبیتلره دوچار اولنمشیدی .

بوحال ٨٦٧ سنهٔ میلادیه‌سنه قدر کیتدکجه دهشتنی آرتدیره‌رق دوام ایدوب تاریخ مذکورده جالس صندالئ ایمپراطوری اولان ماکدونیا خاندانی برقاچ مقدم وغیور حکمدارلرك اقدام واهتمامی سایه‌سنده احواله ایجه انتظام و برمکه طورانمشلر ایدیسه‌ده مقام ایمپراطوری‌یه خواهشکر اولان سائر خاندانلر ایله برچوق دخی اصحاب خروج اوغیرتلی پرنسلری‌ده بحق ایش کورمکدن منع ایدرلر ایدی . حالبوکه بلغار

وروس وپچه‌نك کبی اسلاو وتاتار اقوامی دائما فرصت
کوزتمکده اولدقلرندن ایمپراطورلقجه داخلی برقاریشقلق
کورلدیکی آنده بعضلری اوفاق قایقلری ایله قره‌دکزدن
و بعضلری آتلری وعربه‌لری ایله قره‌دن استانبول
اوزرینه بالهجوم انواع تحقیرات وترذیلاته قدر متجاسر
اولورلر ایدی . نهایت ماکدونیا خاندانندن اولان
پرنسلرك همت وغیرتلرینه روم سردارلرینك براز
ترك نفاق ایتملری دخی یاردم ایلیه‌رك بلغار وسائر
اقوام اسلاویه‌یه طرف غلبه ایدلمکله بونلر
امانه دوشورلمش وبعدما قومتیلرینك دخی محوی ضمننده
کندیلرندن قزالنوب و یرلمکه باشلانه‌رق بوصورتله
عن اصل یونان ورومان قدیم مخلوطی اولان شرق
روم ملتنه برده اسلاو عناصری قاریشه‌رق جمله‌سی
برنوع یکپاره‌لك پیدا ایلمکله اره‌لرنده اولکی خصو-
صیت محو اولمغه یوز طوتمشدر .

شمال جهتنجه کوریلان شو موفقیت موقته‌نك
برعینی دخی جنوب جهتنجه کورلمشیدی . زیرا اق
دکزه چیقاریلان دونما قبریس وکرید وسیچلیا اطه‌لر-
ینی موقتا تکرار شرق ایمپراطورلغنه ربط ایلدکلری

کبی حلب طرفلرینه کوندریلان براردو دخی اورالرك استرداداً استیلاسنه موفق اولمشیدی . انجق بوموفقیتلر دخی چوق زمان دوام ایده‌مدی . میلادك اون برنجی عصری ابتدالرنده سلجوقیه دنیلان ترك اقوامی شرق طرفندن ظهور ایدرك ایضاحات لازمه‌سی ایلروده عثمانلی تاریخنده اعطا اولنه جغی اوزرینه عقللره حیرت ویره‌جك برسرعت ایله اناطولینك اوچده ایکیسنی شرق ایمپراطورلغندن نزع ایتمش وعظیم برحکومت ترکیه قورمش اولدقلری کبی اوروپا جهتنده بلغارلر دخی تکرار داعیهٔ استقلاله قیام ایله کندیلرینی ایمپراطورلغك رعیتندن قورتارمشلر ایدی .

بواثنالرده مقام حکومته کلان علکسی‌وژان ومانوئل قومی اکرچه عزم عظیم صاحبی ادملر ایدیسه‌ده هرطرفی دشمن احاطه ایلمش اولدیغی برزمانده یارارلقلرندن یك‌ازاستفاده اولنه‌بیلدی . یعنی یالکز قره دکزسواحلی اوزرنده واقع سینوب وطربزون کبی بعض ولایات شرقیه‌نك ایمپراطورلغه رابطهٔ التحاقی محافظه اولنمقله اکتفا ایدلدی . انجق دیکر جهتدن ایتالیایی

استیلا ایتمش بولنان نورمانلره قارشو مقاومت ممکن اولهمیهرق سیچلیا وسائر اق دکز مستملکاتی کاملا بونلرك یدضبطنه چکمش اولدقلری کبی مجارلیلرك دخی ایالات شمالیه اوزرینه مهاجماته باشلاملری شرق ایمپراطورلغنك اولانجه قوتنی صرف ایتدیرمکه لزوم کوستردیکی حالدهینه هیچ بر نتیجهٔ مفیده حصوله کتورهمامشدر .

ایمدی شرق ایمپراطورلغی ایچون بوقدر متاعب وفلاکت یتشمهمش کبی برده اوروپا طرفلرندن الای الای طوپلانوب کویا ملت معظمهٔ اسلامیهیی دنیا یوزندن محو ایتمکه کلمش اولان اهل صلیب قهرمانان مسلمین پنچهسندهٔ خرپالنمسی اوزرینه سلاح استیلاجو- یانهیی شرق ایمپراطورلغی اوزرینه چویرمسونلرمی؟ ذاتاً النده اناطولینك بعض قطعاتی ایله برده یونانستان قالمش اولان وانلرك قوتی دخی شمال وجنوب محاربه- لرنده صرف ایدیلهوب بتورلمش بولنان شرق ایمپرا- طورلغنك بتون اوروپا قوای مجتمعهسی دیمك اولان اهل صلیبه قارشو طورمقدن بالکلیه عاجز قالهرق ١٢٠٤ سنهٔ میلادیهسنده ایمپراطورلغك پایتختی اولان استانبول شهری بونلره عرض تسلیمته مجبور اولمشدر

وبوصورتله شرق ایمپراطورلغنـه ایلك دفعه اولمق اوزره خاتمه چکلمشدر ٠

(اوچنجی فصل)

لاتین ایمپراطورلغی

عن ١٢٠٤ الی ١٢٦٠

تفصیل ـ اهل صلیبك شرق ایمپراطورلغنـه سهولتله غلبه‌سنی تأمین ایدن شی وهلهٔ استانبولك انلر یدینه دوشمسیله برابر برده وندیکلیلرك دونغا ایله بونلره معاونت ایتملری قضیه‌سی اولمشیدی ٠ بوقسه استانبول شهری کندیسـنی اهل صلیبه قارشو مدافعـه ایتمش وونديك دونغاسی دخی امداده کلمامش اولسـه ایدی شرق ایمپراطورلغی بوورطه‌یی دخی چکیره بیلور ایدی زیرا بعض ممالك فتحدن صکره دخی حکومت قدیمه ـ لرینه صادق قالدقلری کبی اهـل صلیبك دونغاسی اولمدیغندن شرق ایمپراطورلغی بونلره هرحالده مقاومت ایده‌بیلور ایدی ٠

اهل صلیب فلاندر دوقه‌سی اولان بودوین قو- قوماندا اسیله استانبوله کیردکلری زمان روملرك حکو- متلری کلیاً محو ونابدید اولمیه‌رق استانبولده‌کی خاندان

ایمپراطوری مرمره دکزی طریقیله ایزنیق طرفنه نقل ایدرك اوراده «ایزنیق ایمپراطورلغی» دیه همان شمدیکی بروسه والیلکندن دها کوچك بر حکومتجك قورـ دقلری کبی طربزون ولایتی دخی ینه برروم ایمپراطورـ لغی اولمق اوزره باقی قالمش و برده یانیه طرفلری بر روم امارتی صورتیله تشکل ایلمش ایدی .

بونکله برابر اهل صلیب دخی شرق ایمپراطورلغنی یکپاره بر صورتله یکی بر ایمپراطورلغه تحویل ایده‌مامشدر . ذاتاً هیئت صلیبیه یکوجود اولمیوب بر چوق پرنسلرك سنیورلرك سوقنه تابع پراکنده پریشان بر هیئت اولدقلرندن اهل اسلامی محو وممالکنی فتحه بدل شرق ایمپراطورلغنی محو وممالکنی فتح ایلدکلری زمان بونی بر چوق سنیورلر میاننده تقسیمه قویمشلر ایدی که باشلیجه‌لری اون ایکی حکومت مستقله ایدیلر . بونلرك دخی الڭ مهملری استانبول ایمپراطورلغی سلانیك قراللغی ویونانستانده واقع آتنه امارتی وآتنه دوقه ـ لغی وناقسی دوقه‌لغی وکریدده وندیك حکومتی ایدیلر . زیرا اهل صلیب وندیکلیلرك معاونت واقعه‌لرینه مکافاةً کریددن ماعدا تجارته الویرشلی سائر بعض

سواحلی دخی انلره اهدا وتسلیم ایلمشلر ایدی ٠

شرق ایمپراطورلغی هیئت عمومیه‌سیله متحدبو -
لندیغی حالده بیله برطرفدن شمالا بلغار وسائر اسلاو
پرنسلرینك ودیکر جهتدن دخی جنوباً اتراك سلجو -
قیه‌نك تهدیدات دائمه‌سندن کندیسنی قورو یه‌میوب
طورر ایکن بودفعه لاتین ایمپراطورلغنك شو متفرق
وپراکنده حالیله کندیسنی هیچ محافظه ایدمیه‌جکی
وبناء علیه حکومتك چوق وقت دوام ایلیه‌میه‌جکی
اکلاشیلوب طورمقده ایدی ٠ مع هذا حکومت مذ -
کوره یاریم عصر قدر دوام ایده بیلدی که ینه شاشیله -
جق بردوام عد اولنور ٠ بومدت ظرفنده لاتینلردن
بش ایمپراطور مقام حکومته کله‌رك حالبوکه بونلر
اسلاو ولاتینلردن ماعدا برده نیسه یعنی ازنیق ایمپرا -
طورلغنك تضییقات متمادیه‌سنه کوکس ویرمکه مجبور
اولمشلر ایدی ٠ نهایت بشنجی ایمپراطور بولنان ایکنجی
بودوین هنوز اون بر یاشنده بولندیغی حالده مقام حکو -
مته کله‌رك حالبوکه بازآمپیرك سفاهتی شهوت پرستلکی
انتریغانلغی کبی سوء اخلاقی دخی تمامیله اشبو لاتین
ایمپراطورلغنه انتقال ایدرك داخلا وخارجاً سیأت ایچنده

قالمغله شوحال شمال طرفلرنده بلغارلره وجنوب طرفندن
دخی ازنیق ایمپراطورلغنه میدان فرصتی آچمش وازنیقده
ایمپراطور بولنان میشل پالئولوغ بیوك برفرقه عسكر
وبحراً دخی براینجه دونما ایله استانبول اوزرینه
یورومشدر .

ایكنجی بودوین بوهجومه مقاومت ممكن اوله میه-
جغنی اكلاینجه اوروپادن استمداد ایچون فریادلره
باشلامش ایسه ده ذاتاً اهل صلیب حركاتی بیله جدی
برشی اولمیه رق عادتا برحركت مجنونانه قبیلندن اولسیله
اوروپادن هیچ بركسه بیچاره نك امدادینه یتشمینجه
اودخی تخت وتاجی میشله ترك ایلیه رك ایتالیا طرفلرینه
صاوشمشدر . ایشته میشل پالئولوغك برصورتله
تكرار استانبوله كیره رك اسكی شرق ایمپراطورلغنی
تجدید ایتمسی میلادك ١٢٦٠ سنه سنده وقوعبو-
لمشدر .

(دردنجی فصل)

استیلای عثمانی یه قدر

عن ١٢٦٠ الی ١٤٥٣

تفصیل ـ نیسه یعنی ازنیق شهرنده كی ایمپراطور ـ

لق بتکرار استانبوله نقل کرسیٔ حکومت ایتمکه موفق
اولدیغی زمان شرق ایمپراطورلغنك عادتا بالجمله ولایاتی
کرك لاتینلر و وندیکلیلر طرفندن استیلا اولنمق و کرك اهالیٔ
محلیه‌سی طرفندن باشلی باشلر ینه اداره ایدلمك صورتیله
نائل استقلال اولمش بولندقلرندن ایمپراطورلغك حدودی
عادتا نفس استانبول شهرینك سوری ایله محدود
و محاط کبی برشی قالمشیدی ․

بونك اوزرینه استانبول ایمپراطورلری قوهٔ جبریهٔ
حربیه‌دن زیاده روملرك حسیات ملیه‌لرینی تحریك
صورتیله اهالیسی روم اولان ولایاتدن برخیلی یرلری
تکرار دائرهٔ اطاعت و انقیاده آلدیغی کبی اهالیسی روم
اولمیه‌رق فقط اورتودوقس مذهبنه سالك اولان ارناوتلق
و بلغارستاندن بعض محللردخی درسعادتده بولنان روم
پطریقنك نفوذ روحانیسی ثمره‌سیله اولدقجه اطاعت
و انقیاده کلمش و نهایت شرق ایمپراطورلغی بیاغی برقوت
پیدا سندن صکره براز دونغا تدارکیله اق دکزدن
وندیکلیلرك ضبط ایلدکلری سواحلدن بعضلرینی دخی
استرداده موفق اولمشیدی ․ مع هذا شو استرداد
ممالك قضیه‌سنه اولکی حدود و شوکتك استعاده‌سی

کبی برمعنا و یریله‌مز . بلغارستانده صربستانده ارناوتلقده فلانده هب بر رحکومت مستقله بولنه‌رق باخصوص که بونلر شرق ایمپراطورلغنه تابع قالان محالر اوزرینه چشم حرص و طمعی دائما آچیق بولندیرمقده ایدیلر .

ایشته میلادك ١٢٩٤ سنه‌سنده قونیه دولت سلجوقیه‌سنك انقراضیله میدان شوکت وشان خاندان جلیل العنوان عثمانی‌یه آچیق قالدیغی زمانلر شرق ایمپراطورلغنك حالی شوندن عبارت اولوب غازی سلطان عثمان وسلطان اورخان زمانلرنده مرمره و بوسفورك جنوب جهتلری یعنی اناطولی طرفنده بولنان شرق ایمپراطور - لغی ممالکی کاملاً زیر ضبط عثمانیانه کچدیکی کبی سلطان مراد اول و بایزید اول زمانلرنده مرمره و بوسفورك شمال جهتنده یعنی روم ایلی طرفلرنده واقع ممالك دخی اغلبیت اوزره فتح اولنمش و عثمانلی اردولری قوصوده صحرالرنده وطونه واد یلرنده پارلاتدقلری قلیچلر ایله یالکز شرق ایمپراطورلغنك دکل اوروپانك دخی یورکنی تترتمش ایدیلر .

قوصوده سلطان مرادك اوغرادیغی فلاکت

فاجعه عثمانلیلری تشبثات استیلاکاریلرندن اصلا منع ایتمامش ایسه ده بایزید اولک یدغدرجنکیزده دوچار اولدیغی فلاکت بو تشبثات جهانکیرانه‌یی عظیم بر سکته‌یه اوغراتمشدر . اکرجنکیز غائله‌سی چیقمامش اولسه ایدی استانبولک دها اول ید عثمانیانه کچه‌جکی شبهه‌دن وارسته‌اولوب کرک جنکیزک فتنه‌سی وکرک مؤخراً بایزیدخانک شهزاده‌لری میاننده ظهور ایدن رقابت محاربه‌لری فتح استانبولی سلطان محمد ثانیٔ فاتح حضرتلرینه نصیب ایلمشدر . مع هذا فاتح زماننه کلنجه‌یه قدر استانبول اوزرینه ایدیلان برقاچ هجومک ثمره‌سی اوله‌رق سورخارجی تمامیله خیول عثمانیه‌نک جولانکاهی اوله‌رق ایمپراطورلرک حکملری خارجه چیقه‌مامقده ایدی.

یدغالبهٔ حضرت فاتح ایله استانبولک فتحی میلادک ۱۴۵۳ سنه‌سنده میسر اوله‌رق عموم مورخلر بو تاریخی یالکز شرق ایمپراطورلغنک تاریخ انقراضی اولمق اوزره قبول ایتمکله قالمیه‌رق حتی تاریخک ازمنهٔ متوسطه ایله ازمنهٔ جدیده ارەسنده حدفاصل اوله‌رق دخی بو فتح قسطنطنیه تاریخنی قبول ایدرلر ایسه ده اوته‌دنبری

یونانستان داخلی عد اولنان وشرق ایمپراطورلغنه دخی تابع اولمش بولنان یرلرك عثمانلیلر طرفندن تمامیٔ استیلاسی بوتاریخده وقوعه کلمش اولمیوب ولایات سائره‌نك دولت علیه‌یه تمامیٔ انقیادی انجق یوز سنه صکره میسر اوله بیلمشدر ·

واقعا ایشك بوجهتی صرف تاریخ عثمانی‌یه عائد بر مسئله ایسه‌ده بوراده دخی شوقدرجق بر خبرویره‌لم که استانبول شهری فتح واستیلا اولندقدن صکره روملر بواستیلایی دخی اولکی لاتین استیلاسی کبی موقت برشی صانه‌رق براره‌لق طربزونده تشکل ایدن ایمپراطورلقدن بیوك بیوك امیدلر حاصل ایلمشلر ایسه‌ده طونه سواحلنه قدر محللر ادارهٔ عثمانیه آلتنه کچمش اولدقدن صکره ارتق بوامیده محل قالمیه‌جغنی کبی اصل موره و ملحقاتندن عبارت بولنان یونانستانك محافظهٔ استقلالی خصوصنده‌کی امیدلری دخی حضرت فاتحك عمر پاشا نام سرداری همتیله محوایدیله‌رك اوراری ده اوچ سنه ظرفنده ضبط اولنمش ودرکاه عثمانیاندن فرار ایدرك ارناودلقده اعلان عصیان ایلیان اسکندر بکك مدت العمر استیلای عثمانی‌یه مقاومتی ده بر نتیجه

حاصل ایده‌میه‌رك ١٤٦٧ سنه‌سنده انكده وقوع وفاتی اوزرینه بتون ارناوتلق دولت علیه‌یه اطاعت كوسترمشدر .

برا وقوعه كلان اشبو اسفارده عساكر عثمانیه‌نك حركات غالبانه‌سی پك مكمل ایدیسه‌ده بحراً هنوز اسباب تعرض ومدافعه مكمل اولمدیغندن ونديكليلر اللرنده قالان محللرك استردادی دها زیاده صعوبت كوسترمشیدی . زیرا بونلر دها استانبولده لاتین ایمپراطورلغنك تأسیسی اثناسنده استیلا ایلدكلری یرلردن ماعدا شرق ایمپراطورلغنك يد عثمانیه ایله انقراض ومحوندن صكره دخی خرستیانلقده اولان جهت جامعه حسبیله روملر ایله بالاتفاق ایله برطاقم یرلریده ونديك حكومتی بایراغی التنه صوقمشلر ایدی . نهایت سواحل مذكوره‌دن بعضلری اوزرینه براً وبعضیلرینه دخی بحراً واریله‌رق نیجه محاربات شدیده ومدیده اوزرینه بونلر برر برر الله كچورلمش و۱۵۷۳ سنه‌سنده ونديكليلر دخی ارتق سواحل عثمانیه تسمیه‌سی لازم كلان یرلردن يد استیلالرینی قطعیاً چكمكه مجبور اولمشدر .

❋ دردنجی باب ❋

یونانستان جدید

عن ١٧٦٦ الی ····

(برنجی فصل)

یونانستانك ایلك تشبثات استقلالجویانه‌سی

عن ١٧٦٦ الی ١٧٧٩

تفصیل ـ یالکز یونانستانده دکل اوروپای عثمانینك هر طرفنده بولنان اقوام نصرانیه‌ده استقلال سودالرینی او یاندیران روسیه دولتنك آمال جهانگیرانه‌سی قضیه‌سی اولمشیدی · دولت علیهٔ عثمانیه روسیه‌نك اشبو آمال جهانگیرانه‌سنه قارشو الك متین بر سد اولمقله برابر دولت مذکوره‌نك الك زیاده‌اوزانوب توسع ایده‌جکی ملك دخی ملك عثمانی اولمغله وفقط قوت وشوکت عثمانیه‌او یله‌قولایلقله غلبه ایدیله‌بیلور شیلردن اولمامغله اگر دولت علیه‌یی عناصر مترکبه‌سنه فساد و یره‌رك ضعیف دوشورر ایسه هم انك ملکندن یرلر اله‌رق توسع ایلمك وهم‌ده اوروپانك سائر طرفلرینه هجوم ایده‌جك اولور ایسه دولت علیه‌نك تعرضندن مصون قالمق کبی ایکی باشلی بر منفعتی حساب ایلمشیدی ·

ایمدی روسیه دولتی بو یله بر حساب اوزرینه اقوام عثمانیه یی افساد ایچون اولا بر طاقملرینك اسلاو جنسندن اولمسی و ثانیاً همان كافه سنك روم اورتودوقس مذهبنه تابع بولنمسی جهتلرندن استفاده آره یه رق یونانستان حقنده كی تشویقاتی ایسه روملردن اول قره طاغلیلری او یاندیرمش و بناءعلیه ۱۷۶۶ سنه سنده بونلر حكومت عثمانیه یه قارشو عصیان ایلمش ایدی . روسیه نك قره طاغده و حتی یونانستانده بیله تشویقات واقعه سندن چار چابق ثمره كورمسی و حالبوكه بلغارستان جهتلرنجه بو ثمره یی دها پك چوق صكره اقتطاف ایده بیلمسی امرنده بر بیوك سبب و حكمت واردر كه اوده یونانستان و بالخاصه قره طاغ طرفلری طوغریدن طوغری یه حدود عثمانیه داخلنه كیرمش اولمقله برابر دولت علیه نك بو تبعه یی یالكز امور مذهبیه لرنده دكل حتی برچوق جهتلرجه امور قومیه لرنده دخی سربست براقمش اولمسی قضیه سندن عبارتدر . هله قره طاغده یرلی ولادیقه لر ابتدای فتحدنبری حكمدن دوشمیه رك بونلر حكم زمانه كوره كاه دولت علیه یه عرض مسكنت ایدرلر و كاه كندیلرینی بالكلیه مستقل

حكمدار شكلنده كوستررلرايدى . يونانستانه كلنجه:
بو مملكتده يالكز بيوجك شهر و قصبه لرنده يارى ترك
ويارى روم اولمق اوزره پيدا اولان بر مقدار اهالئ
اسلاميه دن ماعدا مسلمان كيرميوب مواقع عسكريه ده
اقامه ايديلان مستحفظلر مأمورين حكومتى تأييدايدرلر
و بونلردن ماعدا ضبطيه وقرسردارى كبى افرادهب
روملردن استخدام اولنورلر ايدى . بعض صرب
وصعب المرور محللرده ايسه روم اهالى بالكليه مستقل
ومختار اوله رق جانلرى ايستر ايسه حكومت عثمانيه يه
هيچ ده مراجعت ايتمزلر ايدى . ايشته بو سببلره مبنى
روسيه مأمورلرينك بونلر اورزنده كى تشويقاتى
درحال تأثيراتنى كوستره رك قره طاغليلر بالاده بيان
اولنديغى اوزره برعصيان علنى يه جسارت ايدنجه
اكرچه بونلر بردرجه يه قدر تأديب وتنكيل قلنمشلر
ايسه ده شو عصيان يونانستانده بولنان روملرك دخى
كوزلرينى آچمش وجرأتلرينى آرتديرمشدر .

قره طاغليلردن النان جرأت اوزرينه يونانستان
طرفنده الك اول اياقلانمش اولان اهالى مانيا سنجاغى
اهاليسيدر . بوسنجاق موره شبه جزيره سنك جنوب

شرقیسی جهتنده واقع قرق اللی بیك نفوسلی بر سنجاق
ایدی طاغلری غایت صرب و بونکله برابر سواحلی
دخی یرلیلرندن بشقه تیجیلرك پك ده تقرب ایده‌میه‌-
جکلری برچوق لیمانلری حاوی اولدیغندن اهالیٔ
مرقومه اوته‌دنبری حکومت عثمانیه‌یه تمامیله اطاعت
ایتمامش وطر بزونده قور یلان روم ایمپراطورلغنك
صوك حکمداری اوله‌رق بورایه التجا ایلیان داوید
قومه‌نك احفادی عد اولنان قومن فاملیاسندن بر
اختیارك ریاستی‌التنده برنوع استقلال اوزره یشایه
کلمش ایدیلر . بورئیسه « پروتوژه روست » دینیلور
ایدی‌که « برنجی اختیار » دیمك اولوب بوندن‌ماعدا
سائر ژه‌رونتلر یعنی اختیارلر دخی امور قومیه‌ده رأی
اعطا ایدرلر ایدی . ایشته بواهالی حد ذاتلرنده‌دخی
پك جسور خرسز وحیدود اولدقلرندن قره‌طاغلیلرده
کوردکلری نمونه اوزرینه ۱۷۶۹ سنه‌سنده بالکلیه
رفع لوای عصیان ایلمشلر ایسه‌ده اوزمان حکومت
عثمانیه‌شو عصیان او یله توحش نوعندن برشی‌اولمیوب
بلکه بر بیوك فسادك نتیجهٔ ثمره‌سی اولدیغنی‌اکلایه‌-
رق بونلر اوزرینه درحال عسکر سوقیله تأدیب

وتنكيلرينه مسارعت كوسترمشيدی . لكن يرلرك مناعتی واهالیء مذكوره‌نك شجاعتی سببيله عصيان ومحاربه اون سنه قدر دوام ايدرك نهايت ١٧٧٩ سنه‌سنده عصيان برطرف ايديله بيلمش ايسه‌ده اهالیء مذكوره بردها قيامه جرأت بوله‌ميه‌جق صورتده تنكيل ايديله‌ميوب نوعما متاركه ومصالحه كبی بر صورتله تسويهٔ مصلحت ايدلمشدر .

(ايكنجی فصل)

تپه دلنلی علی پاشا

عن ١٧٧٩ الی ١٨٢١

تفصيل ـ مانيوتلرك‌اشبو ايالك عصيانی اكرچه حد ذاتنده بر عصيان عمومی عد اولنه‌جق شيلردن دكل ايديسه‌ده يونانستانجه حسيات وطن پروری‌يی اويانديرارق سودای‌استقلاله كركی كبی قوت‌ويرمكه پك زياده ياردیم ائلشدر . عصاة مرقومه‌يه‌معاونت ايچون يالكز ممالك شاهانه‌دن اهاليسی روم اولان ولايتلری دكل اوروپانك بلاد مشهوره‌سنی دخی سياحته چيقان مأمورلر « بار بار تركلر النده اسير قاله‌رق ارتق طاقت كتوره‌مدكلری ربقهٔ اسارتی

بيونلردن آتمق ايچون سلاحه صار يلان روم ملتنك
پيشدارلرينه معاونت لازمهٔ حميت نصرانيتدر »
ديه عصاتك لهنده وحكومت عثمانيه نك عليهنده
اوقدر سوزلر نشر ايلمشلردركه دولت عليه يه تابع
اولان بتون روم اهالينك كوزلرى حكومت عثمانيه يه
خصومت وعاصيلره شفقت نظر يله باقغه باشلادقلرى كبى ممالك اجنبيه جه دخى بو حكم تماميله حاصل
اولمشيدى .

روسيه دولتنه كلنجه : برچوق كايسالره هديه لر
و برچوق مكتبلره كتابلر ارساليله توجه عامه يى جلبه
چاليشمقدن ماعدا ارباب عصيانه ومحرك فساداولنلره
كلى معاونت نقديه ده بولنور ونفس استانبولده فنار
روملرى دخى حسيات استقلالجويانه نك اويانديرلمسنه
ياردم ايليه جك نشريات ومعاوناتده اصلا قصور
ايتمزلر ايدى .

بويولده كى تشويقاتك الك بيوك تأثيرى يرلرنده كى
مناعته اسناداً ذاتاً نيم مستقل ومختار بولنان مانيوتلر
كبى اهالى اوزرنده واقع اوله جغى دركاردر . حالبوكه
يانيه طرفلرنده صولى دينلان ناحيه نك اهاليسى بولنان

صولیوتلر اولکی مانیوتلردن زیاده جسور واوتەدن بری کندی قوملرینك محافظۀ استقلالنه غیرتکش بر قوم اولەرق مانیوتلردن صکره بونلر اوزرینه اجرا ایدلمکه باشلانان تشویقات دخی تأثیرات سریعەسنی کوسترمکله مانیوتلری متعاقباً بونلر دخی رفع لوای عصیان ایلمشلر ایدی ٠

بودفعه صولیوتلرك عصیانی مانیوتلرك عصیانه دخی شبیه اولمیوب اوزمانه قدر دوام ایلیان نشریات یونانیه ثمرەسیله بتون یونانستان وسائر اهالیسی روم اولان ولایتلر وبکرش ومارسلیا کبی روملغه ازچوق مناسبتی اولان بیوك شهرلر ایله بالخاصه روسیه دولتی هردرلو معاونت تدارکندەمسارعت کوسترملریله وصولیوتلر دخی عن اصل ارناود جنسندن اولەرق حقیقة جنکاور آدملر بولنمسیله بونلر کندی اوزرلرینه کلان عساکر عثمانیەیه طرف طرف مقاومت ایلیەرك ایشی کیتدکجه مشکلاته صاردیردیلر ٠

اوزمانلر تپه دلنلی علی پاشا هنوز ایلك مقدمۀ اجتهادنده اولەرق ترحالەوالیسی بولنوب روملرکشو عصیانی منع ایدەجك اقتدار ایسه انجق کندیسنده

کورلمش اولدیغندن یانیه والیلکی مشارالیهك عهده۔
سنه توجیه اولنمش وبناء علیه علی پاشا دخی کلیتلی
ارناوت عسکریله صولیوتلری تضییقه باشلامش ایدی
انجق صولیوتلر یونانستانك استرداد استقلالی غیرتندن
زیاده کندی غیرت قومیه‌لری جهتیله علی پاشانك
تضییقات واقعه‌سندن بالتوحش صوك درجه‌یه قدر
مقاومتی کوزه الدیردیلر . بناء علیه ۱۷۹۰ سنه‌سنده
علی پاشانك بونلر اوزرینه کوندرمش اولدیغی قوهٔ
عسکریه‌یی برمناسب محلده قارشولیه‌رق حقیقة خو۔
نریزانه برمحاربه ایله رجعته مجبور ایلدیلر .

صولیوتلرك اشبو غلبه‌لری بیاغی بر تأمین
استقلال مقامنه قائم اولوب یونانستان ایسه بو غلبه‌یی
القشلر ایله‌عیوقه‌چیقارمش‌وطرف طرف تشکل ایلیان
اختلال قومیته‌لری عادتا برعصیان عمومی تهیاتنی اکماله
باشلامش اولدیغندن علی پاشا مغلوبیت واقعه‌سی حجا۔
بندن زیاده بالاخره ایشك صربه صارمسندن‌اورکه
رك ارناوتلقجه قوتنی تزیددن ماعدا سردارلرینی یونا۔
نستان ایچنه دخی صالدیره‌رق کافهٔ نقاط مهمه‌یی
اشغاله باشلامشیدی . بوصورتله صولیوتلرك سائر

طرفلر ایله التصاق وطریق مخابره‌سنی کسدکدن صکره ١٧٩٢ سنه‌سنده بونلرك اوزرینه بر هجوم دها ایلدی بودفعه صولیوتلرك ارناوت عسکرینه کوستردکلری مقاومت حقیقة عقلاره حیرت ویره‌جك برشی ایدی . اولومی کوزلرینه الان وارتق اولوم دخی قیدلرنده بولنمیان سباع وحشیه کبی دیشیسی ارککی سلاح بدست مقاومت اوله‌رق فدای جان ایدنجه‌یه قدر دو-کشورلر ایدی . نهایت غلبه علی پاشا عسکرنده قالدی ایسه‌ده صولیوتلرك مغلوبیتلری دخی علی پاشا نظرنده بر غالبیت قدر حکم کوستره‌رك بونلر علیهنه اصل غلبه صاییله‌جق برشی وار ایسه اودخی کندیلرینك صولی طاغلرندن چیقارلملری قضیه‌سی اولدیغنی نظر دقته الدی . لکن بومقصد دخی حصولی انواع محا-ذیری موجب اوله‌جق برشی ایدی . مع هذا اوزمانلر علی پاشا یانیه والیلکی صفتنی برنوع ارناوتلق ویونا-نستان قراللغی صورتنه تحویل ایتمکی دماغنه قویمش بولندیغندن برجهتجه بتون یونانستانی کندی حکم ونفوذی التنه المغه غیرت ایلدیکی کبی دیکر جهتدن دخی شو صولیوتلری محو ایدرك عالمه قارشو براثر

جلادت كوسترمك ايچون ۱۸۰۰ سنه‌سنده صولی
اوزرينه بر هجوم دها ترتيب ايلدی . بو دفعه‌كی محاربه
اولكی مقاتلاتدن دها شدتلی اولوب تمام اوچ سنه
امتداد ايلمشدر . هر بری برقانلی درام تشكيلی ايچون
مدهش برزمين تشكيل ايليه‌جك اولان مصادماتدن
صكره نهايت صوليوتلر محو درجه‌سنه كله‌رك بقية
السيوفی عرض تسليت كوسترمكله علی پاشا بونلرك
استيمانی انجق تبديل مكان ايتمك صورتيله قبول ايلدی
وعقد اولنان مقاوله موجبنجه صوليوتلر دخی پارغه
طرفلرينه هجرت ايتديلر . آرشه‌فر اسمنده بر ماهر
رسام ارناوتلر ايله صوليوتلر اره‌سنده‌كی شوقانلی وقو-
عات اوزرينه برلوحه رسم ايدرك بونده مقاتلهٔ واقعه-
يی اوقدر مدهش كوسترمشدر كه لوحهٔ مذكوره كند-
يسنك مدار اشتهاری اولدقدن فضله يونانستان استقلا-
لنی تشويقه چالشانلر ايچون دخی برمدار افساد اوله‌رق
بونك يوزلرجه نسخ مطبوعه‌سی اوروپانك هر طرفنه
نشر ايديلوب يونان عصيانی لهنده شفقت عموميه‌يی
تحريكه مدار اتخاذ قلنمشدر .

علی پاشايه كلنجه : ارناوتلق ويونانستان طرفلر-

يني كندي ادارهٔ مستقله‌سی التنه المق عزمنی بیولتد.
بجه بیولته‌رك اوزمانلر ناپولیون بوناپارتك ارناوتلق
وخرواتستان طرفلرینه سوق عسكر ایتمسندن استفاده
تحریسیله فرانسزلره عرض خدمت وجیله‌یه مسار.
عت كوستردی ایسه‌ده بوصورتله باب عالینك خصو.
متنی قازانه‌جغنی اكلادیغی كبی فرانسزلرك پولتیقه‌سی
دخی عادتا برحركت مجنونانه‌دن عبارت اولوب بالا.
خره دولت علیه‌نك یدتأدیب وتنكیلنده یالكز قاله‌جغنی
دوشونه‌رك وبریاندن دخی انكلیزلرك تشویقات متقا.
بله‌سندن بشقه امیدلره دوشه‌رك فرانسزلردن دفعة یوز
چویرمش وباب عالی‌یه كوندردیكی عریضه‌لر ایله مأ.
مور ایلدیكی ادملر اوآنده بتون ارناوتلق ویونانستان
علی پاشانك النده بولنمغله بونلری دولت علیهٔ عثمانیه.
نك یداختیارینه تسلیم ایلدیكنی وشوقدركه بوصره‌ده
بریاندن فرانسزلروانكلیز اوحوالیده حركات عسكر.
یه اجرا واعمال نفوذ ایلدكاری كبی روسلر دخی روملری
برعصیان عمومی‌یه تشویق ایلمكده بولندقلرندن اكر
النده بولنان ولایتلر كندیسنده ابقا ایدیله‌جك اولور.
سه بوتهلكه‌لرك جمله‌سنی برطرف ایده‌بیله‌جكنی باب

عالیه تأمین ایلدی • بناء علی ذلك همان برخدیویته
مخصوص اولان استقلال ایله حوالیٔ مذکوره یی کاملا
علی پاشانك تحت اداره سنده براقدیلر •
حکم اولنه بیلورکه یونانستانك نائل استقلال او-
لمسنه جمله دن زیاده سببیت کوسترمش اولان تپه دلنلی
علی پاشا اولمشدر • زیرا قوهٔ قاهره سیله بتون یونانستا-
نی زیر ضبط واستیلاسنه الدیغی زمان بتون بتون
اعلان استقلال ایتمسی ایچون روملری تحت مقهوریتده
بولندیرمیوب بالعکس توجهلرینی قازانمق لازم اولدیغنی
درپیش ایلیه رك پیدا ایلدیکی وسائط ایله روملرك دما-
غنده کی سودای استقلالی برقات دها قوتلندیرمش وشو
قدرکه یونلرك ارزو ایلدکلری استقلال انجق ارناوتلرله
اتحاد صورتنده حصوله کله جکنی وذاتاً صولیوتلر
مثللو یونانستانك استقلالنه الك زیاده غیرت ایلمش اولان
اهالی دخی هپ ارناود بولندیغنی واکر کندیسی
حکمدار انتخاب ایدیله جك اولور ایسه مقصود اولان
استقلال همان الده بولندیغنی تأمینه باشلامش ایدی •
دیکر جهتدن ایسه کرك ظلماً کرك جبراً اهالیدن
تحصیل ایلدیکی اموال ایله اوقدر خزینه لر جمع ایلمش

ایدی که هر نه زمان مراد ایلر ایسه عظیم بر اردو ایله سنه‌لرجه محاربه ایده‌بیله‌جك اقتداری حاصل ایتمش ایدی .

علی پاشانك بو حالی استانبولی عظیم بر اندیشه‌یه دوچار ایلدیکی کبی پاشو بك نامنده بر ارناود نصلسه علی پاشانك مظلومی اوله‌رق همان اعدام ایدلمك اوزره ایکن درسعادته جان آتمش اولدیغندن اودخی تپه‌دلنلینك تپه‌سی دلنه‌جك بر عاصی بر متحکم اولدیغی رجال دولته کوزجه اکلاته‌رق هله علی پاشا مرقوم پاشو بکی اولدورتمك ایچون استانبوله ایکی نفر سوء قصدجی کوندرمسی و بونلر یاقه‌یی اله ویردکلری زمان هرشیئی اعتراف ایتمش بولنمسی اوزرینه ارتق علی پاشانك یشامسی مضر کورلمش و بناء علیه قتلنه فرمان صادر اولمش ایدی .

علی پاشا بو حالی حس ایدر ایتمز یونانستانجه پیدا ایلدیکی طرفدارلری واسطه‌سیله عموم روملره سلاح طاغتمق وانلردن دخی عظیم بر اردو تشکیل ایتمك تشبثاتنه قیام ایلدیسه‌ده اعدامی فرمانی حامل اولان خورشید پاشا پك عاقل طوراننه‌رق کویا علی پاشا

ایله بر ملاقات ومعهذا کره ایده‌جکی وسیله‌سیله مرقومی
برقاچ دلاورلک دانهٔ مهارتنه هدف ایتدیرمش و۱۸۲۲
سنه‌سنده‌کی پاشا مقتولاً وفات ایدنجه تصمیمات استقلال
جویانه‌سی دخی نتیجه‌سز قالمشدر .

(اوچنجی فصل)

موره عصیان عمومیسی

عن ۱۸۲۱ الی ۱۸۳۰

تفصیل — بر یاندن تپه دلنلی علی پاشا کندیسنی
دولتك حشمندن قورتارمغه چالشمق ومعهذا خورشید
پاشانك تدبیری ایله مقتول دوشمك اوزره اولسون دیکر
جهتده بتون موره روملری تپه دلنلی علی پاشا طرفندن
وقوعبولان تشویق ایله عمومی برعصیانه قیام ایلمشلر
ایسه‌ده بوعصیان علی پاشانك اولجه ظن ایتمش اولدیغی
یعنی اوزره ارناودلق ویونانستانی کندی ادارهٔ مستقله‌
سی آلتنده برقراللق صورتنه افراغ ایچون اولمیوب
بلکه یونانستانك استقلالی مقصدینه مبتنی ایدی . مع
هذا کرك روملر وکرك اوروپاجه بونلرك دعواسنی
التزام ایدن انکلتره وفرانسه وروسیه کبی دولتلر مجرد
یونانستانك بر قراللق اولمسنی ایستمیورلر ایدی . بلکه

ذاتاً دولت علیه‌نك اداره‌ٔ عمومیه‌سنه مقابل بر نوع مختاریت اداره‌یه مالك دیمك اولان روملر ایچون او-تونومی یعنی اداره‌ٔ مختاره اعطاسندن وکندی اوزر-لرینه بر خرستیان والی تعییننده عبارت برادعا ایله شو عصیان میدانه چیقمش ایدی . انجق باب عالی برتپه دلنلی علی پاشانك تحت اطاعته الغه موفق اولدیغی موره‌یی قوجه بر دولت علیه‌نك بهمه حال تسکین ایده-بیله‌جکی حسابیله بودعوالری تسلیم ایتمیوب موره او-زرینه عسکر کوندرمکه باشلادی .

اکر دولت علیه اوزمانلر شدید ومدید روسیه محار باتی بقیهٔ تعبی ایله غایت یورغون بولنمسه ایدی واقعا بر موره عصیانی برطرف ایلك ایشدن بیله عد اولنمز ایدی . انجق محاربات خارجیه یورغنلغنه برده داخلا برچوق ولایتلرده برچوق تورودیلر ظهوری وبوکا مقابل یونانستانك هرطرفدن همده علناً حمایت ومعاونت کورمسی عصیانك اوزادقجه اوزامسنه سبب اولمشدر

موره عصیانی تمام طقوزسنه دوام ایدرك قولو-ترونیس ومارقو بوچاریس ومیولیس وماوروقورداتو وماورو میخالی وقوسطنطین قناریس کبی رؤساکاه

تنکیل اولنمق وکاه ینه باش قالدیرمق اوزره عصیانی
اداسه ایدرلر ایدی ۰ واقعا یونانیلرك بعض مصادت
واقعه‌ده کوستردکلری غیرتلر اصلا قابل انکار
اوله‌میوب ازجمله میسولونکی نام قصبه‌نك مدافعه‌سنده
اولانجه قوتلرینی صوك درجه‌لره قدر صرف ایلدکدن
صکره جبخانه‌یه آتش ویره‌رك بر هوا ایتمش بولنملری
دخی مأیوسانه قهرمانلقلرینك باشلیجه‌لرندندر ۰ انجق
بونلر عصیانده نه‌قدر ثبات ومتانت کوستردیلر ایسه
حکومت سنیه دخی اسباب تنکیلیه‌ده اوقدر اقتدار
کوستره‌رك برآره‌لق اولمشیدی که یونانستان کاملا اطا-
عت التنه کیرمش ایدی ۰ انجق میسولونکی وقعه‌سی
اوروپاجه بتون غیرت خرستیانیه اربابنی هیجانه کتو-
ره‌رك شو بیچاره روملرك بهمه حال ایادیٔ عثمانیاندن
قوتارلمسی بتون افکار عمومیه طرفندن رأی ایدلمکه
باشلاندیغندن ۱۸۲۸ سنه‌سنده فرانسه وانکلتره ورو-
سیه‌نك مختلط دونماسی یونانیلرك مطالبنی عیناً وصرا-
حة التزام صورتیله ناوارین لیمانه کله‌رك بر نمایش
اجرا ایلدکلرندن مذکور لیمانده بولنان دونمای همایون
دخی عثمانلی صولرینه کیرمکه هیچ بر حقی اولمیان

بواجبی دولتنا اوزرینه دانهٔ مدافعه‌یی ایصاله باشلا-
مش وایشته بو صورتله بدأ اولنان محاربه‌ده دونمای
همایون یاتوب محو اولمشدر .

ایش بودرجه‌یی بولدقدن یعنی برموره عصیانی
مسئله‌سی برمسئلهٔ عمومیهٔ دولیه رنکنی الدقدن صکره
دخی دولت علیهٔ عثمانیه موره اوزرنده‌کی حقوق
حکمرانیسی محافظه و عصاتی تنکیل غیرتنده فتور
کتورمامش ایسه‌ده دول معظمه و بالخاصه فرانسه
دولتی حقسزلغك صوك درجه‌سنه قدروارمق صور-
تیله « اوروپا افکار عمومیه‌سی موره‌ده بولنان خرستیا-
نلرك محو ینه رضا کوسترمیور . بزدخی افکارعمومیه‌نك
حسیاتنه تطبیق حرکته مجبورز » دیه موره‌یه عسکر
سوقنه قدر وارمغله دولت علیه بو یله بتون اوروپایه
قارشو مخالفته مقتدر اوله‌میه‌رق اوروپانك الی نهایه
برنمونهٔ حق شکنانه‌سی اولان یونان استقلالنه رضا
کوسترمکه مجبور اولمشدر .

ایمدی یونانیلرك کندی غلبهٔ مخصوصه‌لری ثمره‌سی
اوله‌رق دکل مجرد اوروپانك آچیقدن آچیغه مداخلهٔ
مسلحه‌سی ثمره‌سی اولمق اوزره یونانستان جدیدك

قبول واعلان استقلالی ۱۸۳۰ سنه‌سی شباطنك اوچنجی
کونی وقوعه کلمشدرکه اوزماندنبری یونانستان اوروپا
حکومات قرالیه‌سی عدادینه داخل اولمشدر ۰

(دردنجی فصل)

احوال اخیره

عن ۱۸۳۰ الی ۰۰۰۰

تفصیل ـ یونانستانك اعلان استقلالیله اورایه
برقرال نصب اولنجه‌یه قدر کذران ایلیان ایکی سنه
ظرفنده یونان مسئله‌سی بتون عقلاری کوله‌دیره‌جك
برمسئله اولمق صورتیله اوروپای علی العموم اکلندیر ـ
مشیدی ۰ یونان استقلالی مجرد دول معظمه‌نك مداخله ـ
سی سایه‌سنده حصوله کلمش بولندیغی حالده پالیقاریه‌لو
بومنتدارلقدن اوتانه‌رق عادتا اوروپا مداخله‌سنی قبول
ایلمش اولدقلرینه ندامت کوسترمکه قالشمسونلرمی ؟
بوندامت مجرد یونانستانه براجنبی پرنسك قرال
اولمامسی دعواسی صورتنده کندیسنی میدانه قویمش
ایدی ۰ اوروپا ایسه یونانیلرك کندیلری میاننده
قبوله شایان بر پرنس بولنه‌میه‌جغندن بهمه حال
اوروپالی بر پرنسك یونانستانه قرال اولمسی رأینده

بالاصرار مؤخراً بلچیقاقرالی اولان ساقس قو بورغ پرنسنه یونانستان قراللغنی تکلیف ایلمش ایسه ده پرنس مومی الیه بویله بتون اوروپا خاندان حکمرانیلری میاننده اکانجه اولان بر صندالیٔ حکومتی قبول ایتمامش ایدی .

نهایت باو یراقرالنك هنوز صبی بولنان ایکنجی اوغلی اوتون ١٨٣٢ سنه سی مارتنك یدنجی کونی قرال انتخاب اولنمش ایسه ده بو انتخابه دخی یونانیلرك قسم کلیسی اعتراض و مخالفت ایدرك مطلقا براجنبی پرنسی قبول ایتمامك دعواسنده اصرار کوسترمشلر ایدی . ١٨٣٥ سنه سنده بلوغی اعلان اولنان بیچاره اوتون ١٨٦٢ سنه سنه قدر حکومت سوره بیلمش ایسه ده ارتق بو حکومت دخی بر نوع او یونجاقدن بشقه برشی دکل ایدی . یونانیلر هر نه دیرلر ایسه قبوله مجبور اولوب حتی کندی معیتنده باویرادن کلمش اولان باویرالی مأمورلری فلانلری کافة طرده مجبوریت کورمش واتنه ده عادتا مسافر کبی بر صورتله اوتورمقده بولنمش ایدی .

یونانیلر ایسه بیچاره نك شویله مسافرت صورتیله

اقامتنه دخی بردرلو راضی اوله مدیلر . ذکر اولنان
١٨٦٢ سنه سنده اتنه ده اجتماع ایلیان برجمعیت عصیانیه
بیچاره اوتونی مملکتدن قاچرتمش ایدی . انجق اوروپا
ینه ارهیه کیره رك یونانیلر میاننده حکومت جمهوریه
ویاخود کندیلرندن بر پرنس انتخابی کبی آمال مشوشه
ار بابنی تکدیر ایله بوکره دخی دانیمارقه پرنسلرندن
جورجی انتخاب اولندی و برنجی عنوانیله یونانستانه
کتورلدی . بو پرنسك اوغلی وولی عهدی روم
اورتودوقس مذهبنده و یونان ملیتی داخلنده تربیه
ایدلمك شرائط انتخابیه سی جمله سندندر .

یونانلیلر ابتدا استقلاللرینی استرداد ایچون ایدیلان
تشویقات قلبیه اوزرینه کندیلرینی حقیقة هرکولرك
آشیلرك اخفادی برالای قهرمان عد ایدرك اسکندر
کبیرك تأسیس ایلمش اولدیغی حکومت جهانکیرانه مثللو
برحکومتی دخی کندیلری تجدیداً احیا ایده بیلمکی برمقصد
مخصوص ملی اتخاذ ایلمشلردر . بناءعلیه ایلك استقلا ـ
للرندنبری ممالك شاهانه دن اهالیسی روم اولان ولایتلرده
انواع افساداتدن خالی قالمدقلری جهتله قراللری بولنان
اوتونك خلعی وشمدیکی قراللری بولنان جورجینك

جلبی کبی آثار موفقیتلرندن برقاتده‌ا جرأتلری آرتمش و بناءعلیه کریدجز یره‌سی اهالیسنی عصیانه تشویق ایلیه‌رك بر یاندن دخی کندیلری معاونتله ایشی ایچه علولندیروب حتی برقاچ اوروپا دولتنك معاونت ماديه ومعنویه‌لرینه‌ده نائل اولمق درجه‌لرینه کلمش ایکن عثمانلی دونماسی یونان سواحلنه سوق اولنور اولنمز عقللری باشلرندن کیتمش و کریدار باب عصیاننه معاونت سوقنه مأمور اولان ارقادی اسمنده بروایورلری دخی بر عثمانلی واپوری طرفندن هجومه دوچار اوله‌رق اخذ وکرفت قلنمش اولمسی اوزرینه کرید حقنده‌کی امللری حصوله کله‌مامش ایدی. اندن صکره یانیه ویکی شهر طرفلرینه برچوق حیدود فرقه‌لری سوقیله برایش چیقارمغه چالشدقلری صره‌ده عثمانلی وروسیه محاربه‌سی ظهور ایدرك کویا یونانلیلر دخی دولت علیه‌یه اعلان حربه حاضرلنمشلر ایسه‌ده حدود یونانیه اوزرنده بولنان اردونك هیبتی بونلری یرلرندن قلدانه‌مامغه مجبور ایلشیدی. حالبوکه روسیه وعثمانلی محاربه‌سندن صکره برلینده تشکل ایدن برقونغره کویا یونانیلرك دولت علیه‌یه اعلان حرب ایتمامش اولمسی دول معظمه‌دن بعضیلری طرفندن ویریلان نصیحت ثمره‌سی

اوله‌رق بو حالـده دولت علیه‌نك يونانه برمقـدار ير
ويرمسی لازم كله‌جكنی رأی ايتمسيله يونانيلر سوينجلر-
ندن چلديرمق درجه‌سنی بولمشلر وفقط دولت‌عليه‌نك
مجرد اوروپا خاطرينه رعاية و يرمك ايستديكی يرلرله
اكتفايه يانا‌شميوب كندی ملكلرينك ايكی بچق مثلنه
مساوی محللری ضبط داعيه‌سنه قيام ايلمشلردر .

بونك اوزرينـه برچوق مخابره ومنازعـه دوام
ايلدكدن صكره برلينده برده قونفرانس تشكل ايدرك
واقعا يونانستانك برمثلدن متجاوز محللری ترك ايتمـك
لازم كله‌جكنی جفوالقلم حكم ايلمش ايسـه‌ده دولت
عليه عثمانيه اول مقدار اراضيی‌ويرمامـك امرنده
اصرار ايليه‌رك نهـايت يونان ايله برائتلاف حصوله
كلمش ويكی شهر و يانيه طرفلرندن برمقـدار اراضينك
يونانه تركيله ايش بتوريلوب بوصورتله حدوديونانيه
براز دها توسع ايلمشدر .

(افاده‌ٔ عموميه)

يونان قديم ملتنك‌علوم شتايی‌عادتا يكيدن‌وياخود
مصر وفنيكه و كلدانيه‌دن كلان بعض اساس‌فنونی
تجديد وتوسيعاً ميـدانه قويه‌رق بنی بشرك ترقيـات
مدنيه‌سنی استحصال خصوصنده‌كی خدمتی اصلاانكار

اولنه‌مز . مدنیت دائره‌سنه کیرمش اولان ملتلرك
کافه‌سی یونانیلری استاد اول اولمق اوزره قبوله مجبور
اولوب حتی لاتین ملیتنه منسوب اولان رومالیلر
ومؤخراً عربلر والکصکره اوروپالیلر کندیلرینی بوملت
قدیمه‌نك شاکردی عد ایتمکله افتخار ایلشلر وانلردن
الدقلری درجهٔ علومی توسیعه همت بیورمشلردر .

انجق شمدیکی یونانیلری انلرك اخفادی عد ایتمك
محال اندر محال اولوب یونانیلر هرنه‌قدر بودعواده
بولنه‌جق اولسه‌لرودعوالرنده نه قدراصرار ایلسه‌لر
اوقدر عناد وجهالتلری آثار ینی میدانه قویمش
اولورلر . برکره آثارقدیمه‌ده کوریلان یونان قدیم
چهره‌سی شمدیکی یونانیلرده یوقدر . چهره‌لره نظراً
تعیین ملیت مسئله‌سی الیوم اوقدر مهم برشیدرکه
هانکی ملتك هانکیلر ینه منسوب اولدیغنی تعیننده
اکثر یا بومسئله‌یه مراجعت ایدرلر . حالبوکه اسکی
یونانیلر براره‌لق ماکدونیالیلره مغلوب اوله‌رق بونلر
ایسه پك‌ده رد اولنه‌میه‌جق اقواله کوره ارناوت
اولدقلری کبی براره‌لق دخی رومالیلره محکوم اوله‌رق
شوحالده عرقلرینه ایکی دفعه اجنبی قانی قارشمش ایدی .
اوچنجی درجه‌ده اوله‌رق اسلاولر بونلرله اختلاط

ايمش بولنديغى كبى الك صكره دخى اوروپا اهل صليبى
ايله عثمانليلر بونلره آز چوق قارشمشدرلر . بناء عليه
يكى يونانيلر اسكى يونانيلردن بالكليه بشقه و ملز برملتدرلر .
حتى لسانجه دخى اسكى يونانيلرك يكيلردن اوقدر
فرقى واردركه اليوم « الهنيقا » دينلان يونان قديم
لسانى اولور اولمز ادباى روم بيله اكلايه مزلر .
بو لسان قديمك بعض بقيه سنه برچوق الفاظ جديده نك
الحاقيله حصوله كلان يكى رومجه ايسه روملرك يونان
قديم اولادى اولدقلرينه دلالت ايده مز . ذاتاً يونان
قديم لسانى كبى اساسلى اولان والسنۀ جديده نك بيله
مادرى عد اولنه بيلان برلسانك بالكليه محو اولمسى
همان قابل اولهميوب اولسانك حكم سورديكى محللرة
صكره دن كلان اهالينك دخى آزچوق لسان مذكوره
مغلوب وانكله متكلم اولمسى ضروريدر .
ايمدى روماليلره محكوم اولدقدن صكره ارتق
يونانستان تاريخنه خاتمه چكمك الك مناسب يول اولدى
ايسه ده مورخلر شرق ايمپراطورلغى نسبت ايده جك
دها مناسب برطرف بوله مدقلرى ايچون مذكور
ايمپراطورلغى دولت يونانيه نك بقيۀ متماديه سى كبى
برصورتده تلقى ايتمشلردر . يوقسه اصل يونانستان

قديم عد اولنان ممالك شرق ايمپراطورلغنك انجق برخمس غربيسنى تشكيل ايده بيلور وسائر اقسامى ايسه ارناود بلغار لاز وسائر بعض آسيا اقوامندن عبارت بولنور ايدى ٠

دولت عليهٔ عثمانيه ده اكر محو مليت وقوميت پولتيقه سى اولسه ايدى روملغك بالكليه محو اوله رق اسملرى بيله قالميه جغنه شبهه ايدلمز ايدى ٠ زيرا عثمانليلر بومحلره كلدكلرى زمان ذاتاً روملق محو اولمق اوزره بولنوب اسلاولق ايله لاتينلك بونلرك يرلرينى طوتمقده ايديلر ٠ فقط دولت عليهٔ عثمانيه شرق كليساسى ديمك اولان روم پطريقلكنى محافظه ايله روم قومنه امتيا- زات واسعه احسان بيورمش وحتى فنار محله سى عادتا بازآمپيرك برمحله سى حكمنى الەرق بقا بولمشدر ٠ بوندن ماعدا دولت عليهٔ عثمانيه يونانستانى تركلشدير- مكه هيچ غيرت ايتميه رك بالعكس روملرك محافظهٔ قو- ميتلرينه مدار اولان جمعيتلرينى مختار براقديغى كبى فنارلى روملرى دخى كندى خدمت سياسيه سنده قوللاند- يغندن ايشته بوصورتله روملر محو اولمقدن بشقه بالعكس بلغارلرك اسلاولغى همان اونوتلمق درجه لرينه كله رك بياغى روم عداولنمغه تقرب ايلمشلردر ٠

ایمدی قومیتلری بوصورتله محافظه ایدیلان برخلقك حکومت غالبه‌لرنده قوت ضعفه یوز طوتد- یغنی متعاقب برازده‌تشویقات خارجیه کورمسی اوزر- ینه استرداد استقلال دعوالرینه قیام ایتملری طبیعی اولور .

شمدیکی رومله کلنجه بونلر غایت ذکی وچالشقان آدملر اولوب حیث ملیه غیرت وطنیه‌لری دخی پك زیاده ایسه‌ده هرخصوصجه افراط وتفریطك کولنج اوله‌جغی کبی یونانیلرك دخی دائما یاافراطه ویاخود تفریطه قدر وارملری کندیلرینی جدی واغر باشلی آدملر اولمق اوزره تلقیسنی منع ایلر .

بعض عقلا شرقده عثمانلیلرك زوالنه مقابل شر- قك روملر النده اداره اولنه بیله‌جکنی تخیل ایدرلر ایسه‌ده موازنۀ مللده روملرك عثمانلیلره قائم مقام اوله بیلملرینه عادتا هیچ امکان یوقدر . برکره بوملت مزیت عسکریه‌سنی بالکلیه غیب ایتمش اولوب واقعا صولیوتلر و مانیوتلر کبی بعض طائفه‌لرینك منا- عت محلیه‌لرندن نشأت ایلیان قهرمانلقلری منکر دکل ایسه‌ده او قهرمانلق ینه کندی محللرنده ممکن اوله- بیلوب یالکز حیدودلغه یارار . یوقسه ترك و روس

و فرانسز ملتلری کبی یونانیلرك بر ملت عسکریه اوله بیلملری حقیقة مستبعد اولوب بونلر اولسه اولسه کمیجیلکده وتجارتده بیوك بهره لر پیدا ایده بیلورلر . ذاتاً مقدارلری ده اقوام سائرهٔ شرقیه یه نظراً جمله سندن دخی آزدر .

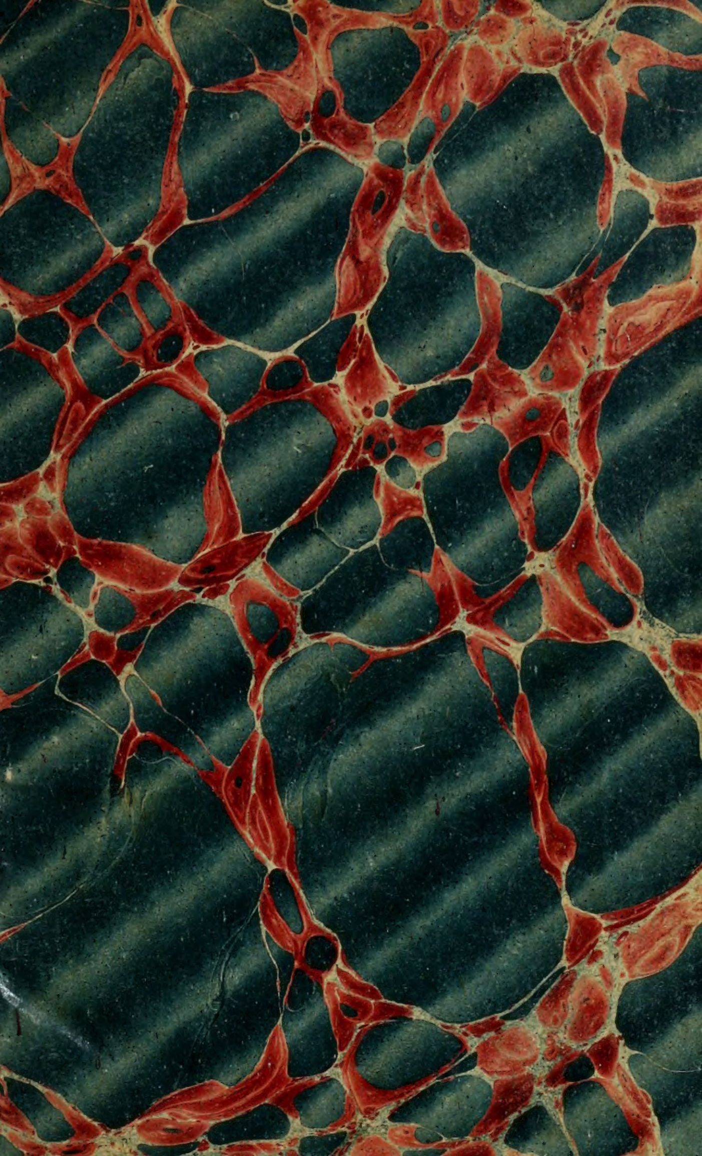
یونانیلر میاننده علوم و فنون جدیده اپیجه منتشر اولمش ایسه ده دها زیاده انتشارینی تعصب مليلری منع ایتمکده در . بونلر کندی لسانلرندن ماعدا السنه تحصیلنی عادتا کبر و غرورلرینه منافی کوره رك دنیاده بر لسان وار ایسه او دخی روم لسانی اولدیغنه وروم لسانی بیلن بر آدم ایچون السنهٔ سائره اوکرنمك عیب صاییله جغنه قانع اولورلر . علوم و فنون لسا- نلرنده برچوق تعبیراتك اسکی یونانجه دن اخذ واقتبا- س ایدلمکده اولمسی بونلرك تزاید کبرلرینه یاردیم ایلمکده در . واقعا تعصبك بو درجه سنه بر شی دینلمیه بیلور ایسه ده اوروپا لسانلرینك الیوم حاوی اولدقلری کتب فنیه یه نظراً شمدیکی یکی یونانیلرك کتبخانه لری عادتا بوم بوش عد اولنه جغندن یونانیلر بو تعصبلرینه نهایت و یرمیه جك اولورلر ایسه حقیقة شمدیکی درجه لرندن زیاده ترقی ایده مزلر .

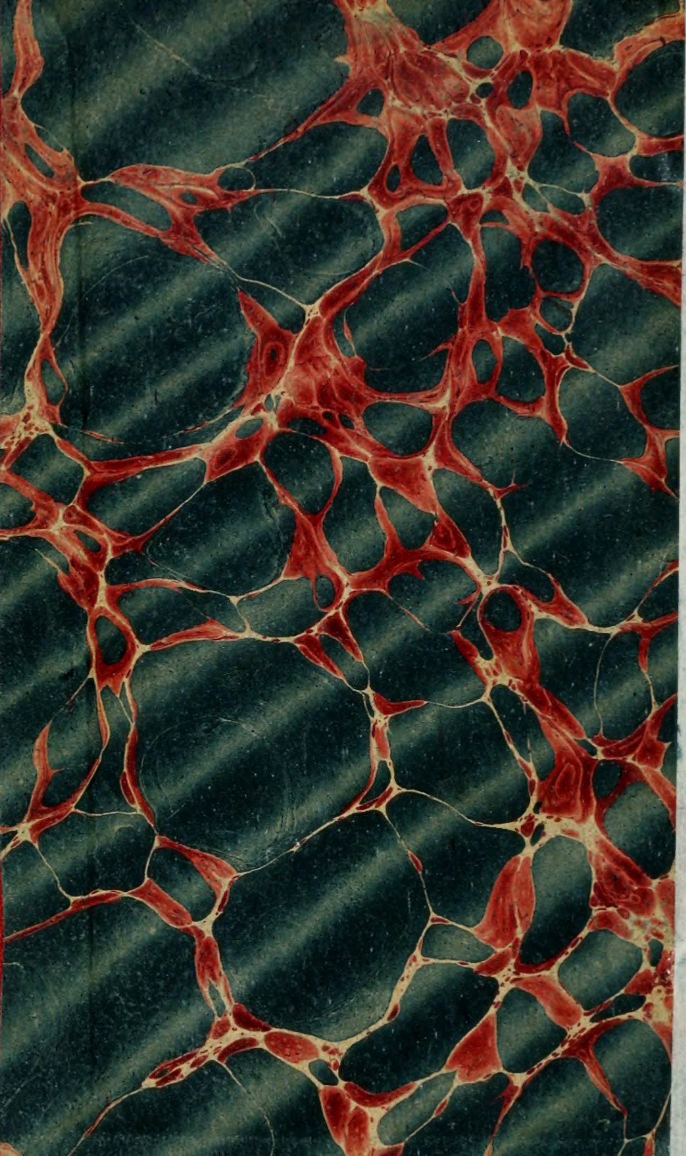
فهرست

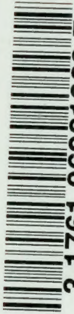
صحیفه

اخطار

اشبو یونانستان تاریخنك صحیفه نومرولری ٨٠ دن صکره ٩٧ یه آتلامش ایسه ده سهو یالکز نومرولردن عبارت اولوب ٨٠ نومرولی صحیفه‌نك صوڭ کلمه‌سی اولان «فلاکت» لفظنك صفتی ٩٧ نومرولی صحیفه‌نك ایلك سطرنده‌کی «فاجعه» لفظی اولمغله مواد مندرجه‌ده اصلا یاکشلق اولمدیغی اخطار قلنور .

3 1761 06981389 7

